AESCHINIS ORATORIS

OPERA

GRAECE.

AD FIDEM CODICUM MANUSCRIPTORUM RECOGNOVIT ANIMADVERSIONIBUSQUE ILLUSTRAVIT

JO. HENR. BREMIUS

HELVETO-TURICENSIS.

VOL. I.

TURICI, IMPENSIS ZIEGLERI ET FILIORUM.
MDCCCXXIII.

Quum per aestatem praecedentis anni in suburbanis *Goſsweileri*, peritissimi et humanissimi medici, valetudinem curarem, otii fallendi caussa colligere atque excutere placuit, quae, in accurate perlegendis oratorum Graecorum operibus, ad *Aeschinem* constituendum et illustrandum multifariam conscripseram. Corpus quidem infirmum, animus demissus, et memoria male fida molestiam insigniter augebant, nec solum rem tardabant, sed opus etiam imperfectius reddebant: cujus veniam aequos laborum meorum judices oro rogoque. Tandem inter corporis vexationes animique aegritudines volumen nunc primum ad finem perductum est, eique statim accedet alterum.

Hac editione autem id secutus sum, ut adolescentibus Graecarum litterarum studiosis, qui scholae

disciplina subtili et accurata diligenter usi sunt, et liberaliter educatis hominibus omnino viam munirem ad legendos et intelligendos oratores Graecos. Qua in re ita versatus sum, ut ex omni rerum copia, quicquid huic consilio conduceret, diligenter exponerem.

Quibus ad scriptorem rite intelligendum opus sit, ea duobus potissimum generibus contineri constat. *Oratio* enim illius constituenda est, et *res* explicandae. — — Ut orationem scriptoris constituas, ante omnia *scriptor ipse* summo studio amplectendus et penitus cognoscendus est. Nam quisque eorum, quos classicos cum Gellio appelles, sua virtute splendet — interdum etiam dormitat, ut bonus Homerus. Hoc dico, propriam scriptoris rationem et orationem ante omnia per omnem ambitum esse pernoscendam, quibus usus sit vocabulis, quibus abstinuerit, quae adamaverit, quae aversatus sit. Tum attendas ad eorum flectendorum usum; classicus enim scriptor in hac re sibi constabit. Dein pervestiges rationem verborum componendorum; hic enim pro ingenio multa

tentantur. Periodorum etiam conversio solertiam tuam occupabit; nam quae communi usui conveniant, et in quibus ab eo scriptor discedat, sedulo investiganda, gratae etiam, quas dicunt, negligentiae perscrutandae sunt; quas qui non certis suis limitibus circumscribi opinatur, vehementer errat. — In textu autem, quem dicunt, constituendo manu scriptorum codicum auctoritas pie colenda, quippe quum, qui suo vel aliorum judicio abripi se patiuntur, non scriptorem nobis tradant, sed ineptias suas. In locis corruptis, quorum haud pauci antiquorum scripta dehonestant, editor ingenii sui prolem in animadversionibus deponat, ut, qui legunt, libertatem habeant ingenii exercendi. Laetamur, quod haec sobrietas dominari coepit, et quod viri, qui, quamvis ingeniosi, ingenio suo nimis indulgebant, ipsi se in viam reduxerunt. Sic sperandum, scriptores antiquos, quorum studium cuivis liberaliter educando merito prae ceteris commendatur, fore, ut ipsi nativa sua virtute exsplendescant, eademque cultores suos exornent.

Rerum autem explicatio ut maxime necessaria, ita maxime difficilis est. Etiam has in duas partes distribuere poterimus. Prima est earum, quae antiquitatem universam, sive historiam, sive rerum publicarum formas et leges, sive res privatas, sive sacras spectant, altera earum, quae pertinent ad id unum momentum, quod tractatur. Utrumque genus suis premitur et magnis difficultatibus. Nec enim unquam nostra antiquitatis historica cognitio potest esse tam certa et ampla, ut nihil vel incognitum maneat vel dubium. Ejus enim ipsius aetatis documenta aut nunquam fuerunt, aut interierunt, aut quae supersunt, manca sunt, multisque dubitationibus obnoxia. Oratores ipsi, quorum testimonia multarum rerum fere sola sunt, ad usum magnam cautionem flagitant, ne illorum cupiditate et hyperbolis abripiamur. Quibus vulgo nimium quantum tribuitur, Scholiastis, Glossographis, Lexicographis, ii sane multa habent et nova et utilia. Sed novis non temere credendum, et utilia saepe ex colluvie multo cum labore secernenda, quum

praesertim alter alteri multum, nec raro idem sibi ipsi repugnet. Nostra tamen aetate haec pars antiquitatis studiorum non studiose solum et subtiliter, sed accurate et cum judicio tractatur. In quo quum F. A. Wolfius, quem magistrum nostrum et veneramur et amamus, viam praecivisset in Demosthenis Leptinea, fortiter et ingenue multi secuti sunt, quorum jure suo laudamus J. C. F. Manso, Aug. Matthiae, Aug. Boeckhium, M. H. Hudtwalker, Ed. Platnerum, B. G. Weiske, Fr. G. Tittmann, G. F. Schömann, qui omnes bene de antiquitate Graeca meriti sunt ac merebuntur: quibus nuperrime se adjunxerunt Fr. Kortüm, Ern. Fr. Poppo, C. Guil. Krüger. Quorum virorum doctorum opera sic in usum nostrum convertimus, ut, ubi eorum sententiae plane accedebamus, ipsa eorum verba daremus. Quid enim, pauculis mutatis, eorum laudibus quicquam detrahendum? Sed quod meo consilio inserviebat, id in usum lectorum ita adhibui, ut non necesse sit, evolvere libros, quos forsan nec ipsi nec alii in vicinia habeant. Hoc, ut ita dicam, prae-

ludio magis incitabuntur, libros ipsos, si res ferant, sibi comparare.

De ipsa autem re, quae tractatur, quam difficile sit, certa nosse et docere, per se patet, si praesertim res sit, privatos et ignotos homines, non universam rempublicam attingens. In his confidere nos plerumque oportet testimoniis Grammaticorum, Scholiastarum, Lexicographorum, resque conjectura divinare potius, quam certis argumentis probare.

Quod nostrum spectat scriptorem, e vitis, quas orationibus praemisi, cognosci possunt, quae tum in scholis vulgabantur: quorum pleraque hausta sunt ex Demosthenis orationibus, adversarii, qui, rem si non fingit, tamen in damnum Aeschinis auget. Quae ex Hermogene addidi, scriptoris colorem satis bene depingunt. Ut paucis dicam, quid ipse sentiam: Est Aeschines ingeniosus, interdum argutus, ne dicam calumniosus; voluptatis et luxuriei acerrimus osor, morum probitatis et frugalitatis gravissimus vindex. Patriae quidem amans, sed blanditiis, opinor, Philippi

magis, quam donis incantatus, et, ut fit, quum adversarium nactus esset et ingenio et civili virtute superiorem, non abstinuit calumniis, ut noceret adversario, vel, ut vere loquamur, inimico. Condonandum, quum similia ab adversario pateretur. Oratio est pura, nitida, lenis non tumida, gravis et severa in morum correctione.

Varietatem lectionis, quum valetudine tunc nimium premerer, per Studiosos colligendam curavi in oratione *κατὰ Τιμάρχου*: cujus laboris placidum judicium expeto. Quum molestia esset minuta, ipse conscripsi eam, quae est *περὶ παραπρεσβείας*. Kal. Augusti MDCCCXXIII.

Ex Eduardi Corsini Fastis Atticis.

Tom. III. p. 162.

Κατὰ Τιμάρχου.

Orationem hanc Themistoclis Archontis anno, hoc est 2. Ol. CVIII., habitam esse demonstrat, quod in illa Alexander semel iterumque *puer* vocatur, seque Aeschines a legatione, quam una cum Demosthene ad Philippum obierat, rediisse dicit. Ergo quum legatio illa in Themistoclis Archontis annum inciderit, Aeschinis oratio ad annum illum spectavit; eaque, opinor, de caussa Scholiastes Themistoclis Archontis nomen expressit.

Albert Gerhard Becker in libro:

Demosthenes als Staatsmann und Redner

Vol. II. p. 320. sq.

Ob die Reden beyder Gegner *Περὶ παραπρεσβείας* wirklich vor Gericht gehalten worden seyn, ist in der That sehr ungewifs. Zwar erzählt Idomeneus, ein Schüler Epicurs (Jonsius hist. philos. p. 118.), in der Schrift *von berühmten Männern*, dafs Aeschines bey der Lossprechung nur dreyfsig Stimmen mehr gehabt; Plutarch aber bemerkt, dafs diese Angabe defswegen zweifelhaft sey, da so wenig Aeschines als Demosthenes in der Rede *für die Krone* des Prozesses über die Gesandtschaft erwähnen: Jener rühme sich nicht bey Erwähnung seiner Verrichtungen als Gesandter, dafs die Richter bereits vormahls ihn von den falschen Beschuldigungen des Gegners frey gesprochen; dieser

asse sich eben so wenig etwas über den Handel verlauten.

Auger glaubt, Demosthenes habe geschwiegen, weil er jenen Prozefs nicht gewonnen, Aeschines aber, weil er befürchtet, den dringenden Verdacht gegen sich von neuem rege zu machen.

Es ist nicht glaublich, dafs beyde Redner so gehandelt haben würden, nach einer Reihe von Jahren, wo die nähern Umstände eines an sich so merkwürdigen Prozesses bereits ins Vergessen gekommen waren. Da Aeschines sich ausführlich über den Frieden mit Philippus erklärt, würde er auch jetzt noch triumphirend dem Demosthenes Hohn gesprochen, und dieser würde es eben so wenig unterlassen haben, den Grund seiner Lossprechung, nähmlich den Einflufs des Eubulos, aufzudecken. Vielmehr scheint sich wirklich die Sache also zu verhalten. Wollte Demosthenes den Aeschines vor Gericht als Betrüger und Verräther bey der Gesandtschaft an den König

verklagen, so konnte es nicht umgangen werden, daſs er zugleich auch die übrigen Mitgesandten, unter welchen sich sehr bedeutende Männer von groſsem Einfluſs, z. B. der Redner Kephisophon und Eubulos, Lieblinge des Volkes, befanden, in Anspruch nahm. Wie ihre eigene Sache würden diese Männer die Sache des Beklagten vertheidiget haben, wie sich denn auch wirklich Aeschines in seiner Vertheidigungsschrift auf den Beystand und Schutz des Eubulos beruft. Ferner bedurfte Demosthenes bey einer gerichtlichen Klage äuſsere Beweise, Zeugnisse, u. s. w., die er sich nicht verschaffen konnte, so bald, wie voraus zu setzen war, alle Gesandte gegen ihn in Opposition traten. Dieſs hielt ihn jedoch nicht ab, seine Vermuthungen über Aeschines Ränke durch eine förmliche Klagschrift in Athen zu verbreiten; worauf dann jener eben so antwortete. Beyden nähmlich muſste sehr viel daran liegen, sich das Zutrauen des Volkes, dessen sie als öffentliche Redner bedurften, zu erhalten. Wer kann aber zweifeln, daſs die nachtheiligen Folgen

jenes Friedens dieses Vertrauen gegen sie geschwächt hatten? —

Wie dem auch sey, Demosthenes Klageschrift fruchtete nichts. Aeschines erhielt wirklich den Sieg im Kampfe, indem er nach wie vor in Ansehen blieb, und späterhin, als Werkzeug des Philippos, Athen seinem Verderben zuführte.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΒΙΟΣ.

Αἰσχίνης υἱὸς μὲν ἦν Ἀτρομήτου τοῦ γραμματιστοῦ καὶ Γλαυκοθέας τῆς τοὺς θιάσους τελούσης· φασὶ δὲ αὐτὸν παῖδα μὲν ὄντα ἐν τῷ διδασκαλείῳ τοῦ πατρὸς ὑπουργεῖν, καὶ τῇ μητρὶ τὰς βίβλους ἀναγινώσκειν· ταύτην δ' ἐκ σκοτεινῶν τόπων ὁρμωμένην καὶ φοβοῦσαν τοὺς παῖδας καὶ γυναῖκας Ἔμπουσαν ὀνομασθῆναι· ἐπεὶ νυκτερινὸν φάντασμα ἡ Ἔμπουσα. γενόμενον δὲ μειράκιον ὑποκρι-

---

γραμματιστοῦ] Sic dedi e cod. Helmst. Vulgo γραμματικοῦ. Hesych. γραμματιστής — γραμματοδιδάσκαλος. Zonaras γραμματιστής ὁ τὰ πρῶτα στοιχεῖα διδάσκων. Cf. Bekkeri Anecd. p. 32. Ibidem tamen p. 88. legitur γραμματικοὺς dici ἀντὶ τοῦ γραμματιστάς. Sed alterum praeferendum. Γραμματικὸς est, ὃς οἶδε τὰ γράμματα, quacunque substantivi significatione.

τῆς τοὺς θιάσους τελούσης.] Harpocration et ex eo alii: θίασος, τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τιμῇ θεοῦ. Phavorinus: τελεῖν — καὶ τὸ μυεῖν, initiare: quod fiebat, quum initiandis ritus traderentur, hominesque ipsi purgarentur: munus minime honorificum. Huc refertur, quod in seqq. Aeschines dicitur τῇ μητρὶ τὰς βίβλους ἀναγινώσκειν ex Demosthene περὶ Στεφάνου p. 313.

ὁρμωμένην καὶ φοβοῦσαν τοὺς παῖδας καὶ γυναῖκας.] Sic cod. Helmst. Vulgo τοῖς παισὶ καὶ ταῖς γυναιξὶν ὁρμωμένην, quam constructionem non esse Graecam opinor. Additam enim habet ὁρμᾶσθαι hac significatione praepositionem εἰς vel ἐπί. Ἔμπουσαν Scholiastes ad Aristoph. Ran. v. 295. dicit esse φάντασμα δαιμονιῶδες ὑπὸ Ἑκάτης ἐπιπεμπόμενον καὶ φαινόμενον τοῖς δυστυχοῦσιν, ὃ δοκεῖ πολλὰς μορφὰς ἀλλάσσειν.

πυρὶ γοῦν λάμπεται
ἅπαν τὸ πρόσωπον, καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει
καὶ βολίτινον θάτερον.

θῆναι τραγῳδίαν, ὥστε τριταγωνιστεῖν· ὄντα δὲ λαμπρόφωνον, γραμματεῦσαι Ἀριστοφῶντι, καὶ μετὰ τοῦτον Εὐβούλῳ, καὶ ἀναγινώσκοντα, ψηφισμάτων ὁμοῦ καὶ νόμων ἔμπειρον γενόμενον, ἐπιθέσθαι τῷ βήματι, καὶ τῶν κατ' αὐτὸν διενεγκεῖν, ὄντα εὐφυᾶ. μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν δόξαντα πολεμεῖν τῷ δήμῳ, καὶ διαπέμπεσθαι τῷ Ἀντιπάτρῳ κατὰ τῆς πόλεως, διὰ τοῦτό τε εἰληφέναι ἐν Θήβαις κτήματα, εὐθύνοντα Κτησιφῶντα, ὅτε ἔγραψε Δημοσθένην ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορεῦσαι στεφανωθέντα, μὴ μεταλαβεῖν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων· ἀτιμωθέντα δὲ, ἀπᾶραι εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον, οἰηθέντα κατάξειν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας τὸν Ἀλέξανδρον· πυθόμενον δὲ τετελευτηκέναι τὸν βασιλέα, καὶ ταραχὴν εἶναι τῶν διαδεχομένων, καταφυγεῖν εἰς Ῥόδον. ἔνθα δεομένων αὐτοῦ Ῥοδίων τὴν τέχνην διδάξαι τὴν ῥητορικὴν, ἀρνήσασθαι, εἰπόντα μηδ' αὐτὸν εἰδέναι. δίκας γοῦν κελευόντων εἰπεῖν,

---

τριταγωνιστεῖν] Τριταγωνιστὴς est tertiarum i. e. humillimarum partium actor. Suidas s. v. τριταγωνιστής· Αἰσχίνης ἐν πολλοῖς σκώπτεται ὑπὸ Δημοσθένους, ὡς ὑποκριτὴς τραγῳδιῶν· καὶ τριταγωνιστὴν αὐτόν φησιν, ὡς ἀδοκιμώτατον τῶν ὑποκριτῶν, ἐν τρίτῃ τάξει καταριθμῶν. Cf. Valesium ad Harpocrat. p. 292. seqq.

Ἀριστοφῶντι] De hoc in republica potenti viro cf. Ruhnkenium Historia Critt. Oratt. Graecc. p. XLVI. de Eubulo p. LXV. seq.

ψηφισμάτων - καὶ νόμων] Haec quomodo differant, ostendit F. A. Wolfius ad Leptin. p. 310.

εὐφυᾶ] Sic cod. Helmst. Vulgo εὐφυῆ. Illud exquisitius. Vide Gregor. de dial. p. 163. ejusque intpp.

στεφανωθέντα scripsi e Reiskii conjectura pro vulgato στεφάνῳ.

μὴ μεταλαβεῖν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων] „Absoluto reo sexta aestimationis (multae crimini infligendae) delator multabatur, nisi quintam suffragiorum partem tulerat." Schömann de comitiis Atheniensium p. 178.

οὐδὲ τοῦτο θελῆσαι, συμβαλόντα, ὅτι, ἐν τῇ πατρίδι ἡττηθεὶς, κομιδῇ γ' ἂν ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας διαφθαρῆναι. τέλος οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἐλθεῖν τέχνην, καὶ διδάσκειν τοὺς παῖδας γράμματα. Δημοχάρης δὲ, ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους, εἰ ἄρα πιστευτέον αὐτῷ λέγοντι περὶ Αἰσχίνου, φησὶν, Ἰσχάνδρου τοῦ τραγῳδοποιοῦ τριταγωνιστὴν γενέσθαι τὸν Αἰσχίνην, καὶ ὑποκρινόμενον Οἰνόμαον διώκοντα Πέλοπα, αἰσχρῶς πεσεῖν, καὶ ἀναστῆναι ὑπὸ Σαννίωνος τοῦ χοροδιδασκάλου. ἔνθεν δ' οὖν ὁ Δημοσθένης Οἰνόμαον αὐτὸν ὀνομάζει, πρὸς εἰδότας τὸ πρᾶγμα ἐπισκώπτων. καὶ μετὰ Σωκράτους καὶ Σιμύλου, τῶν κακῶν ὑποκριτῶν, ἀλᾶσθαι κατ' ἀγρούς. εἴη ἂν οὖν ἐνθένδε ἀρουραῖος λεγόμενος· ἦν δὲ τὸν δῆμον Αἰσχίνης Κοθωκίδης.

ὅτι – γ' ἂν – διαφθαρῆναι.] Reiskius, offensus infinitivo conjunctioni ὅτι juncto, addi vult μέλλει. Perperam. In obliqua oratione ὅτι cum infinitivo, atque etiam cum aoristo infinitivi et ἂν optimi scriptores construunt. Varia exempla habet Heindorf. ad Platonis Phaedon. §. 19.

τραγῳδοποιοῦ] Sic cod. Helmst. Vulgo τραγῳδιοποιοῦ. Illa forma usitatior est apud scriptores Graecos et Grammaticos, ut τραγῳδοδιδάσκαλος frequentius legitur quam τραγῳδιοδιδάσκαλος. Ischander apud Demosthenem περὶ παραπρεσβείας p. 344. appellatur Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστής. Fabricius eum ex nostro loco inter poetas tragicos refert, quorum opera perierunt, Bibl. Gr. T. I. p. 309. edit. Harl. Fieri potest, ut non solum actor fuerit, sed etiam poëta. Ex nostro tamen loco id non certo evincitur. Quamvis enim τραγῳδοποιὸς proprie sit poëta tragicus, interdum de actore dici concedit Ammonius de Vocc. Differr. p. 86.

Οἰνόμαον] Fabula nota, quae est apud Hygin. LXXXIV. Hoc nomine tragoediam scripsit Euripides, cujus fragmenta nonnulla supersunt.

ἀναστῆναι] Erectum esse, ut oppositum sit τῷ πεσεῖν. De Sannione cf. Demosthenem κατὰ Μειδίου p. 533.

Σωκράτους καὶ Σιμύλου] Etiam hoc ex Demosthene sumtum περὶ Στεφ. p. 374.

Κοθωκίδης] Ex demo Attica, cujus tribus, incertum. Cf. Jo. Meursium de populis Atticis s. v.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΠΕΡΙ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ.

Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ τὸ μὲν γένος ἦν ἀθηναῖος, τὸν δῆμον κοθωκίδης, υἱὸς δὲ Ἀτρομήτου, ὅν φασι πρότερον Τρόμητα καλούμενον, ὕστερον συλλαβῆς προσθέσει, ἀντὶ Τρόμητος Ἀτρόμητον προσαγορευθῆναι· γεγονέναι δὲ τὸ κατ᾽ ἀρχὰς δοῦλον, καὶ παῖδας ἔχοντα διδάσκειν γράμματα πρὸς τῷ Θησείῳ καὶ τῷ τοῦ Ἰατροῦ ἡρῴῳ· εἶτα ὕστερον εἰς τὴν πολιτείαν ἐγγραφῆναι διὰ κακονοίας. μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυκοθέας, ἢ, ὥς ἔνιοι, Γλαυκίδος· ἥν φασι τὴν πρώτην ἡλικίαν ἡταιρηκέναι καθεζομένην ἐν οἰκήματι πρὸς τῷ τοῦ Καλαμίτου ἡρῴῳ· ἔπειτά ὕστερον ἀναστᾶσαν ἀπὸ τῆς ἐργασίας ταύτης, ἐπὶ τὸ τελεῖν καὶ καθαίρειν τοὺς βουλομένους ἀποκλῖναι· γεγονὼς δ᾽ ἐκ τούτων ὁ Αἰσχίνης, καὶ ἀδελφῶν αὐτῷ δύο γενομένων, Ἀφοβήτου καὶ Φιλοχάρους, τοῦ τὰς ἀλαβαστροθήκας καὶ τὰ τύμπανα γράφοντος, παῖς μὲν ὢν τῷ πατρὶ ὑπηρέτει γράμματα διδάσκοντι. ἀνὴρ δὲ γενόμενος, τὸ μὲν πρῶτον ὑπεγραμμάτευσε ταῖς ἀρχαῖς χρόνον τινὰ σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀφοβήτῳ· ἦν δὲ ἐπονείδιστον τοῦτο τὸ ἔργον. ἔπειτα ἀποστὰς τούτου, τριταγωνιστὴς ἐγένετο τραγῳδιῶν, καὶ

Ἀπολλωνίου περὶ Αἰσχίνου ῥήτορος] Sic cod. Helmst. Vulgo *Ἀπολλωνίου εἰς Αἰσχίνην ἐξήγησις·* qui titulus esse poterat majoris operis in Aeschinem.

Τρόμητα] Lusus est Demosthenis *περὶ Στεφ.* p. 270.

τῷ Θησείῳ] *Θησεῖον* fanum est Theseo sacratum, quod asylum erat servorum, quibus injuria fiebat. Vide Valesium ad Harpocrat. p. 93.

τοῦ Ἰατροῦ] Ulpianus in Demosth. p. 419. *ὁ δὲ Ἰατρὸς ἥρως ἐλέγετο διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος· τὸ δὲ κύριον ὄνομα αὐτοῦ Ἀριστόμαχος.* Vide Meursium Athen. Att. L. III. c. 1. *Ἡρῷον* est monumentum Herois.

Καλαμίτου] Quis fuerit, non tradunt veteres Lexicographi. Hesychius *Καλαμίτης· ἥρως τῷ ληνοίῳ πλησίον* ex Demosth. *περὶ Στεφ.* p. 270. Bekkeri Anecd. p. 269. *Καλαμίτην ἡρωά τινά φασιν εἶναι τιμώμενον Ἀθήνησιν.*

ἐν Κολυττῷ ποτὲ Οἰνόμαον ὑποκρινόμενος κατέπεσε· μετὰ ταῦτα δὲ προκόπτων τῇ ἡλικίᾳ, ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι καὶ τὰ κοινὰ πράττειν ἀπέκλινε. καὶ δοκεῖ τὴν ὑπὲρ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου πολιτείαν ἐπανελέσθαι, κοινωσάμενος Φιλοκράτει τὰ πράγματα, καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων χάριν καὶ κολακείαν ἄρασθαι πολιτείαν πρὸς τοὺς περὶ Δημοσθένην, τοὺς τἀναντία τοῖς Φιλίππου πράγμασι καὶ Ἀλεξάνδρου πολιτευσαμένους. ὅτι δὲ πρὸς χάριν ἐπολιτεύσατο τοῖς βασιλεῦσιν Αἰσχίνης, ἄλλα τε πολλὰ μαρτύριά ἐστι, καὶ δὴ πάντων ἐκεῖνο ἐναργέστατον. ἑλομένου γάρ ποτε αὐτὸν τοῦ δήμου σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἐν Δήλῳ ἱεροῦ πρὸς τὴν γενομένην πρὸς Δηλίους Ἀθηναίων διαδικασίαν, οὐκ ἐπέτρεψεν ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή, ἀλλ' ἀπελάσασα αὐτὸν, ὡς οὐκ ὄντα εὔνουν τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, Ὑπερίδῃ λέγειν προσέταξε. φασὶ μέντοι τινὲς αὐτὸν ἀκουστὴν γενέσθαι Πλάτωνός τε καὶ Σωκράτους, ψευδόμενοι. ἦν δὲ καὶ ἕτερος ῥήτωρ Αἰσχίνης Ἐλευσίνιος, ὃς καὶ τέχνας λέγεται ῥητορικὰς γεγραφέναι. λέγεται δὲ ὁ Αἰσχίνης ἐρωτικὸς γεγονέναι. αὐτὸς δὲ ὁ Αἰσχίνης περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας φησὶν, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ

Κολυττῷ] Demus Atticus tribus Aegeidis. Cf. Jo. Meursium de populis Atticis s. v.

κατέπεσε] Reiskius vere monet, Graecos dicere ἐξέπεσε hac significatione.

ἄρασθαι πολιτείαν] Si lectio sana, nova est loquendi formula. Reiskius pro πολιτείαν conjicit πόλεμον, usitatiore locutione, parum tamen hic apta.

βασιλεῦσιν Αἰσχίνης] Nomen proprium accessit e cod. Helmst.

ἑλομένου cet.] Rem narrat Demosth. περὶ Στεφ. p. 271., discutit vir doctus in Obsvv. Miscell. T. VII. De Inscriptt. Dell. c. v.

ἕτερος ῥήτωρ Αἰσχίνης] Commemorantur varii, qui nomen Aeschines gesserunt, in Fabricii Biblioth. Gr. T. I. p. 859. N. bbbb edit. Harl.

ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας] Praepositio accessit e cod. Helmst. Is quidem habet παραπρεσβείας: unde lectionis diversitas facile intelligitur. Ceterum locus est c. 42. seq. unde, quae explicatione indigent, petenda.

Ἀτρόμητος φατρίας μὲν ἦν καὶ γένους τῶν Ἐτεοβουταδῶν, ὅθεν ἡ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἱέρεια· νέος δ' ὢν κάλλει καὶ χρόνῳ, ὕστερον τὴν οὐσίαν ἀπολέσας ἐν τῷ πολέμῳ, ἐξέπεσεν ὑπὸ τῶν τριάκοντα, καὶ στρατευόμενος εὐνοίας καὶ ἀριστείων ἠξιώθη, καὶ ἐν Κορίνθῳ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν διατρίψας, συγκατήγαγε τὸν δῆμον· βιῶναι δ' ἀναμαρτήτως· εἶναι δ' αὐτὸν ἐτῶν ἐννενήκοντα τεσσάρων· φησὶ δὲ καὶ τοὺς πρὸς μητρὸς αὐτῷ προσήκοντας ἐλευθέρους εἶναι. τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ Φιλοχάρη μὲν ἐν γυμνασίοις διατρίβειν, καὶ μετ' Ἰφικράτους ἐστρατεῦσθαι, καὶ συνεχῶς στρατηγεῖν. Ἀφόβητον δὲ, τὸν νεώτατον αὐτοῦ ἀδελφὸν, πεπρεσβευκέναι μὲν ὡς βασιλέα ἀξίως τῆς πόλεως, ἐπὶ δὲ τῆς διοικήσεως γενόμενον καλῶς τῶν δημοσίων προσόδων ἐπιμεληθῆναι. περὶ δὲ ἑαυτοῦ φησὶν, ὡς ἐκ παίδων ἀπαλλαγεὶς περίπολος τῆς ἀττικῆς χώρας ἐγένετο δύο ἔτη, ἔφηβος ὤν. οὗτοι γὰρ μεθ' ὅπλων τὴν χώραν περιήρχοντο κατὰ προσταγὴν νόμου. ἐστρατεύσατο δὲ πρώτην στρατείαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην, καὶ συμπαραπέμπων μετ' Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ξένων τὴν εἰς Φλιοῦντα πομπὴν, κινδύνου γενομένου περὶ τὴν καλουμένην Νεμεάδα χαράδραν, ἀξιεπαίνως ἐμαχέσατο, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους πάσας ἐξῆλθε, καὶ ἐν Μαντινείᾳ γενναίως ἐμαχέσατο, καὶ τὴν ἐν Ταμύνοις μάχην ἐν τοῖς ἐπιλέκτοις· εἶτ' ἐστεφανώθη μαχόμενος. ἐτελεύτησε δ' Αἰσχίνης ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἀντιπάτρου καταλυθείσης τῆς πολιτείας, ὅτε καὶ οἱ περὶ Δημοσθένην ἐξεδόθησαν, βεβιωκὼς ἔτη πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. τριῶν δὲ ὄντων λόγων τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων, καὶ τούτων δημοσίων, ὁ γὰρ Δηλιακὸς νόθος ἐστὶ, τὸν μὲν κατὰ Κτησιφῶντος εὑρίσκομεν τελευταῖον γεγραμμένον· ἐπὶ γὰρ τῶν Ἀλεξάνδρου χρόνων γέγραπται. τῶν δὲ λοιπῶν περὶ τοὺς αὐτοὺς ὄντων

νέος δ' ὢν κάλλει] H. Wolfius recte vidit ex oratione l. l. scribendum esse νέος δ' ὢν ἤθλει, καὶ ὕστερον. Cod. Helmst. simpliciter habet ὕστερον δ'

χρόνους, πρότερός ἐστι τῇ τάξει ὁ κατὰ Τιμάρχου. ἐν γὰρ τῷ μετ' αὐτὸν, τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας, μέμνηται ὁ Αἰσχίνης τούτου τοῦ λόγου.

Ex Philostrato de vitis Sophistarum L. I. XVIII.

Περὶ δὲ Αἰσχίνου, τοῦ Ἀτρομήτου, ὅν φαμεν τῆς δευτέρας σοφιστικῆς ἄρξαι, τάδε χρὴ ἐπεσκέφθαι. Ἡ Ἀθήνησι δημαγωγία διειστήκει πᾶσα· καὶ οἱ μὲν βασιλεῖ ἐπιτήδειοι ἦσαν, οἱ δὲ Μακεδόσιν. ἐφέροντο δὲ ἄρα τὴν πρώτην τῶν μὲν βασιλεῖ χαριζομένων ὁ Παιανιεὺς Δημοσθένης, τῶν δὲ ἐς Φίλιππον ὁρώντων ὁ Κοθωκίδης Αἰσχίνης. Καὶ χρήματα παρὰ ἀμφοῖν ἐφοίτα σφίσι· βασιλέως μὲν ἀσχολοῦντος δι' Ἀθηναίων Φίλιππον, τὸ μὴ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐλάσαι· Φιλίππου δὲ πειρωμένου παραλύειν τὴν Ἀθηναίων ἰσχὺν, ὡς ἐμπόδισμα τῆς διαβάσεως. Διαφορᾶς δὲ ἦρξεν Αἰσχίνῃ καὶ Δημοσθένει οὐκ αὐτὸ μὲν τὸ ἄλλον ἄλλῳ βασιλεῖ πολιτεύειν, ὡς δ' ἐμοὶ φαίνεται, τὸ ἐναντίως ἔχιν τῶν ἠθῶν. Ἐξ ἠθῶν γὰρ ἀλλήλοις ἀντιξόων, φύεται μῖσος αἰτίαν οὐκ ἔχον· ἀντιξόω δ' ἤτην διὰ τάδε. Ὁ μὲν Αἰσχίνης φιλοπότης ἐδόκει, καὶ ἡδὺς καὶ ἀνειμένος, καὶ πᾶν τὸ ἐπίχαρι ἐκ Διονύσου ᾐρηκώς. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς τὸν ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπετραγῴδησεν· ὁ δ' αὖ νενηφὼς ἐφαίνετο, καὶ βαρὺς τὴν ὀφρῦν, καὶ ὕδωρ πίνων, ὅθεν ἐν δυσκόλοις τε καὶ δυστρόποις ἐγράφετο.

Τῆς δευτέρας σοφιστικῆς] Haec in prooemio ad librum Philostratus accuratius explicat. Οἱ δὲ Αἰσχίνου φασὶ τὸ σχεδιάζειν εὕρημα. τοῦτον γὰρ πλεύσαντα παρὰ Κᾶρα Μαύσωλον σχεδίῳ αὐτὸν λόγῳ ᾆσαι. Ἐμοὶ δὲ πλεῖστα μὲν ἀνθρώπων Αἰσχίνης δοκεῖ σχεδιάσας, πρεσβεύων τε καὶ ἀποπρεσβεύων, συνηγορῶν τε καὶ δημηγορῶν, καταλιπεῖν δὲ μόνους τοὺς συγγεγραμμένους λόγους, ἵνα τῶν Δημοσθένους φροντισμάτων μὴ πολλῷ λείποιτο.

τὴν πρώτην] Cf. Schäfer ad L. Bos. Ellipses in ind. s. v.

Καὶ πολλῷ πλέον, ἐπειδὴ, πρεσβεύοντε ξὺν ἑτέροις παρὰ τὸν Φίλιππον καὶ ὁμοδιαίτω ὄντε, ὁ μὲν διακεχυμένος τε καὶ ἡδὺς ἐφαίνετο τοῖς συμπρεσβεύουσιν, ὁ δὲ κατεσκληκὼς τε καὶ ἀεὶ σπουδάζων. Ἐπέτεινε δ᾽ αὐτοῖς τὴν διαφορὰν ὁ ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπὶ τοῦ Φιλίππου λόγος, ὅτε δὴ ἐξέπεσε μὲν τοῦ λόγου ὁ Δημοσθένης. Ὁ δ᾽ Αἰσχίνης οὐδὲ τῶν ἀποβεβληκότων ποτὲ ἀσπίδα, ἀλλ᾽ ἐνθυμούμενος τὸ ἐν Ταμύναις ἔργον, ἐν ᾧ Βοιωτοὺς ἐνίκων Ἀθηναῖοι, ἀριστεῖα τούτου δημοσίᾳ ἐστεφανοῦτο, τάτε ἄλλα, καὶ χρησάμενος ἀμηχάνῳ τάχει περὶ τὰ εὐαγγέλια τῆς νίκης.

Διαβάλλοντος δὲ αὐτὸν Δημοσθένους ὡς αἴτιον τοῦ Φωκικοῦ πάθους, ἀπέγνωσαν Ἀθηναῖοι τὴν αἰτίαν· ἐπὶ δὲ τῷ καταψηφισθέντι Ἀντιφῶντι ἥλω κριθεὶς, καὶ ἀφείλοντο αὐτὸν οἱ ἐξ Ἀρείου πάγου, τὸ μὴ συνειπεῖν σφίσιν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ. Καὶ μὴν καὶ Πυλαγόρας ἀνακριθεὶς, οὔπω παρὰ τοῖς πολλοῖς διαπέφευγε, τὸ μὴ αὐτὸς Ἐλατείᾳ ἐπιστῆσαι τὸν Φίλιππον, τὴν Πυλαίαν συνταράξας εὐπροσώποις λόγοις καὶ μύθοις. Ἀθηνῶν δ᾽ ὑπεξῆλθεν, οὐχὶ φεύγειν προσταχθεὶς, ἀλλ᾽ ἀτιμίᾳ ἐξιστάμενος, ᾗ ὑπήγετο ὑπὸ Δημοσθένει καὶ Κτησιφῶντι, ἐκπεσὼν τῶν ψήφων. Ἡ μὲν δὴ ὁρμὴ τῆς ἀποδημίας αὐτῷ παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον ἦν, ὡς αὐτίκα ἥξοντα ἐς Βαβυλῶνα

ὅτε δὴ ἐξέπεσε cet] Rem omnem prolixe exponit Aeschines περὶ παραπρ. §. 10.

οὐδὲ τῶν ἀποβεβληκότων] Dispares in eo fuerunt Demosthenes et Aeschines, quod hic intrepido animo fuerit, ille contra complura timiditatis argumenta ediderit, cujus rei Plutarchus auctor est in vita. Olear.

ὡς αἴτιον τοῦ φωκικοῦ πάθους] Quod argumentum est Orat. Demosth. περὶ παραπρεσβείας, qua Aeschinem convincere conatur male obita legatione in culpa esse acceptae Phocaeensibus a Philippo cladis. Olear.

Πυλαγόρας] Πυλαγόραι erant, qui ab urbibus in Pylaeam ad sacrum Amphictyonem consessum, quorum ùrat sacra et consilia communia pro Graeciae obire salute, mittebantur. v. Suidam. Olear. Habemus nunc peculiarem de Amphictyonibus Tittmanni librum.

τε καὶ Σοῦσα. Καθορμισθεὶς δ᾽ ἐς τὴν Ἔφεσον καὶ τὸν μὲν τεθνάναι ἀκούων, τὰ δὲ τῆς Ἀσίας αὐτῷ ξυγκεκλυσμένα πράγματα Ῥόδου εἴχετο· ἡ δὲ νῆσος ἀγαθὴ ἐνσπουδάσαι. Καὶ σοφιστῶν φροντιστήριον ἀποφήνας τὴν Ῥόδον αὐτοῦ διῃτᾶτο, θύων ἡσυχίᾳ καὶ Μούσαις καὶ Δωρίοις ἤθεσιν ἐγκαταμιγνὺς Ἀττικά.

Τὸν δὲ αὐτοσχέδιον λόγον ξὺν εὐροίᾳ καὶ θείως διατιθέμενος, τὸν ἔπαινον τοῦτον πρῶτος ἠνέγκατο. τὸ γὰρ θείως λέγειν οὔπω μὲν ἐπιχωριάσει σοφιστῶν σπουδαῖς, ἀπ᾽ Αἰσχίνου δ᾽ ἤρξατο, θεοφορήτῳ ὁρμῇ αὐτοσχεδιάζοντος, ὥσπερ οἱ τοὺς χρησμοὺς ἀναπνέοντες. Ἀκροατὴς δὲ Πλάτωνός τε καὶ Ἰσοκράτους γενόμενος, πολλὰ καὶ παρὰ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἠγάγετο. Σαφηνείας τε γὰρ φῶς ἐν τῷ λόγῳ ἔπαινος Αἰσχίνου, καὶ ἁβρὰ σεμνολογία, καὶ τὸ ἐπίχαρι σὺν δεινότητι καὶ καθάπαξ, ἡ ἰδέα τοῦ λόγου κρείττων ἢ μιμήσει ὑπαχθῆναι.

Λόγοι δ᾽ Αἰσχίνου, κατ᾽ ἐνίους μὲν καὶ τέταρτός τις Δηλιακὸς, καταψευδόμενος τῆς ἐκείνου γλώττης. Οὐ γὰρ ἄν ποτε τοὺς μὲν περὶ τὴν Ἀμφίσσαν λόγους, ὑφ᾽ ὧν ἡ Κιῤῥαία χώρα καθιερώθη, εὐπροσώπως τε καὶ ξὺν ὥρᾳ διέθετο, κακὰ βουλεύων Ἀθηναίοις, ὥς φησι Δημοσθένης,

---

σοφιστῶν φροντιστήριον ἀποφήνας] Sensus est, scholam eum ibi aperuisse. Olear.

θεοφορήτῳ ὁρμῇ αὐτοσχεδιάζοντος] Haec virtus est, quam Plato in Menone in virorum πολιτικῶν inprimis oratione refulgere cupiat: quos vult θείους τε εἶναι καὶ κατεχομένους ἐκ θεοῦ, ὅταν κατορθῶσι λέγοντες πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα. Cf. Longinus περὶ ὕψους c. 16. Olear.

Σαφηνείας τε γὰρ φῶς] Σαφήνεια secundum rhetores prima est virtus orationis, claritas, quae continetur puritate et perspicuitate. Pura oratio est, quae rem nudam breviter notat, nihil extrinsecus admiscens, quod non ad rem praesentem pertineat. Perspicuitas maxime cernitur in dispositione et ordine orationis, singularumque partium.

ἁβρὰ σεμνολογία] Gravitas sermonis cum suavitate mixta: Oratio, quae medium tenet inter austeritatem et dulcedinem. Ejusdem generis est τὸ ἐπίχαρι σὺν δεινότητι jucunditas cum severitate.

ἐπὶ δὲ τοὺς Δηλιακοὺς, ἐν οἷς θεολογία τε καὶ θεογονία καὶ ἀρχαιολογία, φαύλως οὕτως ὥρμησε· καὶ ταῦτα προαγωνιζόμενος Ἀθηναίων, οὐ μικρὸν ἡγουμένων τὸ μὴ ἐκπεσεῖν τοῦ ἐν Δήλῳ ἱεροῦ. τρισὶ δὲ λόγοις περιορίσθω ἡ Αἰσχίνου γλῶττα, τῷ τε κατὰ Τιμάρχου καὶ τῇ ἀπολογίᾳ τῆς πρεσβείας, καὶ τῇ τοῦ Κτησιφῶντος κατηγορίᾳ. ἔστι δὲ καὶ τέταρτον αὐτοῦ φρόντισμα ἐπιστολαὶ, οὐ πολλαὶ μὲν, εὐπαιδευσίας δὲ μεσταὶ καὶ ἤθους.

Τοῦ δὲ ἠθικοῦ καὶ Ῥοδίοις καλλίστην ἐπίδειξιν ἐποιήσατο. Ἀναγνοὺς γάρ ποτε δημοσίᾳ τὸν κατὰ Κτησιφῶντος, οἱ μὲν ἐθαύμαζον, ὅπως ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ ἡττήθη, καὶ καθήπτοντο τῶν Ἀθηναίων ὡς παρανομούντων. Ὁ δὲ, οὐκ ἂν, ἔφη, ἐθαυμάζετε, εἰ Δημοσθένους λέγοντος πρὸς ταῦτα ἠκούσατε· οὐ μόνον ἐς ἔπαινον ἐχθροῦ καθιστάμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικαστὰς ἀφιεὶς αἰτίας.

Ex Libro, qui sub Plutarchi nomine fertur, Oratorum.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ.

Αἰσχίνης, Ἀτρομήτου φυγόντος μὲν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, συγκαταγαγόντος δὲ τὸν δῆμον, καὶ Γλαυκοθέας, τὸν δὲ δῆμον Κοθωκίδης, οὔτε κατὰ γένος τῶν ἐπιφανῶν οὔτε κατὰ περιουσίαν χρημάτων. Νέος δὲ ὢν καὶ ἐῤῥωμένος τῷ σώματι, περὶ τὰ γυμνάσια ἐπόνει· λαμπρόφωνος δὲ ὢν μετὰ ταῦτα τραγῳδίαν ἤσκησεν, ὥςτε Δημοσθένης φησὶν, ὑπογραμματεύων καὶ τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει, ἀναλαμβάνων ἐπὶ σχολῆς τὰς παλαιὰς τραγῳδίας. Καὶ ἔτι παῖς ὢν ἐδίδασκε γράμματα σὺν τῷ πατρί, καὶ μειράκιον ὢν ἐστρατεύετο ἐν τοῖς πολλοῖς. Ἀκροατὴς δὲ γενόμενος, ὡς μέν τινες λέγουσιν, Ἰσοκράτους καὶ Πλάτωνος, ὡς δὲ Καικίλιος, Λεωδάμαντος,

---

Λεωδάμαντος] „ Si vulgata exemplaria Pseudo-Plutarchi et Photii in vita Aeschinis sequamur, sicut illa secuti sunt Victorius ad Aristotel.

καὶ πολιτευόμενος οὐκ ἀφανῶς ἐκ τῆς ἐναντίας μερίδος τοῖς περὶ Δημοσθένην· ἐπρέσβευσεν ἄλλας τε πρεσβείας πολλὰς καὶ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. ἐφ' οἷς κατηγορηθεὶς ὑπὸ Δημοσθένους, ἀνῃρημένου τοῦ Φωκέων ἔθνους· ἔτι δὲ ὡς πόλεμον ἐξάψας, ἡνίκα Πυλαγόρας ᾑρέθη, Ἀμφικτύοσι πρὸς Ἀμφισσεῖς καὶ τὸν Λιμένα ἐργαζομένοις. Ἐξ οὗ συνέβη τοὺς Ἀμφικτύονας Φιλίππῳ προσφυγεῖν, τὸν δὲ ὑπὸ τοῦ Αἰσχίνου συνεργούμενον ἐπιθέσθαι τοῖς πράγμασι, καὶ τὴν Φωκίδα λαβεῖν. Ἀλλὰ συνειπόντος αὐτῷ Εὐβούλου, τοῦ Σπινθάρου, Προβαλλουσίου δημαγωγοῦντος τριάκοντα ψήφοις ἀπέφυγεν. Εἰσὶ δὲ οἵ φασι συγγράψαι μὲν τοὺς ῥήτορας τοὺς λόγους, ἐμποδὼν δὲ γενομένων τῶν περὶ Χαιρώνειαν μηκέτι τὴν δίκην εἰσελθεῖν. Χρόνῳ δὲ ὕστερον, Φιλίππου μὲν τετελευτηκότος, Ἀλεξάνδρου δὲ διαβαίνοντος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐγράψατο Κτησιφῶντα παρανόμων ἐπὶ ταῖς Δημοσθένους τιμαῖς· οὐ μεταλαβὼν δὲ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἔφυγεν εἰς τὴν Ῥόδον, χιλίας δραχμὰς ὑπὲρ τῆς ἥττης οὐ βουληθεὶς καταθέσθαι. Οἱ δὲ ἀτιμίας αὐτῷ προστιμηθῆναι λέγουσιν οὐ θέλοντι ἐξελθεῖν τῆς πόλεως, καὶ ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον ὡς Ἀλέξανδρον· τοῦ δὲ τελευτήσαντος, ταραχῆς οὔσης, ἀπάρας εἰς τὴν Ῥόδον, ἐνταῦθα σχολὴν καταστησάμενος ἐδίδασκεν· ἀνέγνω δὲ τοῖς Ῥοδίοις τὸν κατὰ Κτησιφῶντος λόγον. ἐπι-

---

Rhetor. p. 126. et Olearius ad Philostratum p. 559, Leodamas Aeschini viam ad eloquentiam praeivit. Quanquam apud Photium alio loco, Cod. LXI. p. 61. Aeschines Antalcidae discipulus dicitur. Verum pro Λεωδάμαντος et Ἀνταλκίδα legendum est Ἀλκιδάμαντος. Nam Suidas v. Αἰσχίνης diserte tradit, eum Alcidamantis Eleatae discipulum fuisse. Et sic Xylandro ad Plutarchi l. c. et Jonsio de Scriptor. H. Ph. III. 1. p. 126. placet. Jo. Faber ad Fulv. Ursini Imag. Illust. p. 51. in gemma, cui Leodamantis nomen insculptum erat, praeter Leodamantis, Aeschinis discipuli caput sibi videre visus est. Quod quam vanum et ridiculum sit, ex modo dictis intelligitur. Ruhnkenius Historia Crit. Oratt. Gr. p. LXIII.

δεικνύμενος. Θαυμαζόντων δὲ πάντων, εἰ ταῦτα εἰπὼν ἡττήθη, οὐκ ἂν, ἔφη, ἐθαυμάζετε, Ῥόδιοι, εἰ πρὸς ταῦτα Δημοσθένους λέγοντος ἠκούσατε. Σχολήν τε ἐκεῖ προςκατέλιπε, τὸ Ῥοδιακὸν διδασκαλεῖον κληθέν· ἔπειτα πλεύσας εἰς Σάμον καὶ διατρίβων ἐπὶ τῆς νήσοι, ὀλίγον ὕστερον ἐτελεύτησεν. Ἐγένετο δὲ εὔφωνος, ὡς δῆλον ἔκ τε, ὧν φησὶ Δημοσθένης, καὶ ἐκ τοῦ Δημοχάρους λόγου. Φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι τέσσαρες, ὅ τε κατὰ Τιμάρχου, καὶ ὁ τῆς παραπρεσβείας, καὶ ὁ κατὰ Κτησιφῶντος, οἱ καὶ μόνοι εἰσὶ γνήσιοι. Ὁ γὰρ ἐπιγραφόμενος Δηλιακὸς οὐκ ἔστιν Αἰσχίνου. Ἀπεδείχθη μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν κρισιν τοῦ περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ συσταθεὶς συνήγορος· οὐ μὴν εἶπε τὸν λόγον· ἐχειροτονήθη γὰρ Ὑπερείδης ἀντ᾽ αὐτοῦ, ὡς φησι Δημοσθένης. Ἔσχε δὲ καὶ ἀδελφοὺς, ὡς φησιν αὐτὸς, Ἀφοβον καὶ Δημοχάρη. Ἀντήγγειλε δὲ καὶ τὴν ἐν Ταμύναις νίκην πρῶτος Ἀθηναίοις τὸ δεύτερον, ἐφ᾽ ᾧ καὶ ἐστεφανώθη. Οἱ δὲ εἶπον μηδὲ μαθητεῦσαί τισι τὸν Αἰσχίνην, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς ὑπογραμματείας ἀρθῆναι, ἐν τοῖς δικαστηρίοις τότε διάγοντα. Πρῶτον δὲ εἰπεῖν ἐν τῷ δήμῳ κατὰ Φιλίππου, εὐδοκιμήσαντά τε πρεσβευτὴν χειροτονηθῆναι πρὸς Ἀρκάδας· πρὸς οὓς ἀφικόμενον συστῆσαι τοὺς μυρίους ἐπὶ Φίλιππον. Ἐγράψατο δὲ καὶ Τίμαρχον ἑταιρήσεως. Ὁ δὲ ἐκλιπὼν τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἀνήρτησεν, ὥς πού φησι Δημοσθένης. Ἐχειροτονήθη πρεσβευτὴς ὡς Φίλιππον κατὰ Κτησιφῶντος καὶ Δημοσθένους περὶ τῆς εἰρήνης, ἐν ᾗ ἄμεινον τοῦ Δημοσθένους ἠνέχθη. τὸ δεύτερον δέκατος ὢν κυρώσας ὅρκοις τὴν εἰρήνην, κριθεὶς ἀπέφυγεν, ὡς προείρηται.

Ἐξ Ἑρμογένους περὶ ἰδεῶν βίβλου δευτέρου.

Ὁ δὲ Αἰσχίνης πολιτικὸς μέν ἐστιν, εἴπερ ἕτερός τις, σοφιστικὸς δὲ καὶ γαῦρος, καὶ τῷ μεγέθει μετὰ τοῦ κατὰ

σοφιστικὸς δὲ καὶ γαῦρος] Σοφιστικὸς nimiam artis affectationem significat. Γαῦρος ex ista artis affectatione nascitur, exultans et veluti petulans.

σχῆμα κάλλους πλεονάζων, οὐ γὰρ δὴ τοῦ μετὰ παντὸς ἐπιμελοῦς. ἐπεὶ τούτου γε αὐτῷ τοῦ κόσμου βραχύ τι μέτεστι. καὶ δι' ὀλίγου μὲν ἐστιν ἐπιμελὴς, ἀμελέστερος δὲ καὶ ἀπόνώτερός πως. τῷ δὲ ἠθικῷ τῷ κατ' ἐπιείκειαν χρώμενος οὐκ ὀλίγῳ, τοῦ τύπου τοῦ ἀληθοῦς ἧττον μετέχει. Διὸ καί τοι πολλῇ τῇ σφοδρότητί τε καὶ τραχύτητι χρώμενος, ἔστιν οὗ τόνον οὐδένα ἔχει, διὰ τὸ μὴ πεπονθότως μηδὲ ἀληθινῶς προσφέρεσθαι τὸν λόγον. ταυτὸ δὲ αἴτιον καὶ τοῦ μὴ πάνυ γοργὸν μηδὲ εὐκίνητον εἶναι. Δεινότης δὲ ἡ κατὰ μέθοδον μέν ἐστιν οὐκ ὀλίγη παρ' αὐτῷ· ἡ δὲ φαινομένη τε ὁμοῦ καὶ οὖσα, ἀναγκαίως ἐκ τῶν προειρημένων.

κατὰ σχῆμα] Quintilian. Institt. IX, 13, init. „Σχήματα λέξεως duorum sunt generum: alterum loquendi rationem vocant, alterum quod ad collocationem maxime exquisitum est. Quorum tametsi utrumque convenit oratori, tamen possis illud grammaticum, hoc rhetoricum magis dicere."

τούτου - τοῦ κόσμου] Sc. τῆς ἐπιμελείας, quae opponitur τῷ ἐκ φύσεως κάλλει, eique tribuitur, qui sententias suas commode jungit, et facta cum notatione caussarum, loci, temporum distinguit et partitur.

τῷ ἠθικῷ] Morum et characterum notatione.

σφοδρότητί τε καὶ τραχύτητι] Vehementia et asperitate. Illa, auctore ipso Hermogene L. I. c. 8, fertur tantum adversus inferiores, ut sunt adversarii, aut adversus quos libenter excipiunt auditores reprehensionem; haec dirigitur in personas superiores et in ipsos judices aut adversus eos, qui in conventibus sunt congregati.

τόνον] Robur, nervos orationis: inprimis ratione τοῦ πάθους.

μὴ γοργὸν μηδὲ εὐκίνητον] Hermogenes περὶ ἰδ. L. II. c. 1. γοργότητα explicat. Est Latinis celeritas, quae in dicacitate et acutis jocis adhiberi solet, quoniam tales joci brevitate sua pungunt. Vocabulum technicum explicatur per vulgare εὐκίνητον.

Δεινότης δὲ ἡ κατὰ μέθοδον] Δεινότης hic est dicendi virtus in universum. Μέθοδος omnem tractandae orationis rationem significat et ad sententias et ad verba.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ ΛΟΓΟΝ.

Ἀθηναῖοι πολεμήσαντες πρὸς Φίλιππον τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον, ὕστερον δόξαν αὐτοῖς εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς Φίλιππον· καὶ συμμαχίαν αὐτῷ καὶ τοῖς ἐγγόνοις ψηφισάμενοι, ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν δέκα πρέσβεις, τοὺς ἀποληψομένους παρ᾽ αὐτοῦ τοὺς ὅρκους, ἐν οἷς ἦσαν Δημοσθένης τε καὶ Αἰσχίνης. ἐπανηκούσης δὲ τῆς πρεσβείας, γράφουσι παραπρεσβείας Αἰσχίνην Δημοσθένης τε ὁ ῥήτωρ, καὶ Τίμαρχος Ἀριζήλου Σφήττιος, διάσημος ὢν ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ δημηγορῶν, καὶ πλέον ἢ ἑκατὸν ψηφίσματα γεγραφώς. ἐτύγχανε δὲ νεωστὶ γεγραφὼς ψήφισμα βουλεύων, τὸν ἐκφέροντα ὅπλα πρὸς Φίλιππον θανάτῳ ζημιοῦσθαι. προτεθείσης οὖν τῆς γραφῆς, πρὶν τὸν ἀγῶνα εἰσελθεῖν, ἐγράψατο Αἰσχίνης τὸν Τίμαρχον ὡς δημηγοροῦντα παρὰ τοὺς νόμους· οὐκ ἐξεῖναι γὰρ αὐτῷ δημηγορεῖν ἡταιρηκότι. ἔνιοι μὲν οὖν φασὶν, ὡς ἀπήγξατο ὁ Τίμαρχος, τὴν κρίσιν οὐχ ὑπομείνας· οἱ δὲ, ὅτι ἁλοὺς ἠτιμώθη, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. οὕτω δὲ περιβόητον τὸ πρᾶγμα ἐγένετο, ὥστε ἀπὸ τῆς κρίσεως ταύτης τοὺς πόρνους τὸ λοιπὸν ἐκάλουν Τιμάρχους. τὸ δὲ προοίμιόν ἐστι τραγικώτερον· ἐν αὐτῷ δὲ διασυστήσας ἑαυτὸν μέτριον, ἵνα εὔνοιαν ἐπισπάσηται, καὶ τὸν Τίμαρχον διαβαλὼν, καὶ περὶ τῆς πολιτείας εἰπὼν, μεταβαίνει ἐπὶ κεφάλαια, οὐ τῆς ὑποθέσεως ἴδια, ἀλλὰ κοινὰ κατὰ πάντων τῶν ἑταιρήσεως κρινομένων. ἔστι δὲ τάδε· εἰ καλῶς καὶ ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἔθεντο οἱ παλαιοὶ τοὺς περὶ τῆς τῶν παίδων εὐκοσμίας, καὶ μειρακίων, καὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν· εἰ ὀρθῶς ἀπεῖπον τοῖς ἡταιρηκόσι μὴ δημηγορεῖν· καὶ ἑξῆς, εἰ παρὰ τοὺς νόμους δημηγορεῖ Τίμαρχος ἡταιρηκώς· ἐν ᾧ, εἰ ἔνοχος Τίμαρχος τῇ γραφῇ ἑταιρήσας· εἰ παρὰ Μισγόλᾳ ἡταίρησε μισθοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα ὄντι δεινῷ. εἰ παρὰ Ἀντικλεῖ ἐν τῷ κυβευτηρίῳ διατρίβων, καὶ κυβεύων ἀνελήφθη ὑπὸ

Πιτταλάκου, δημοσίου δούλου τῆς πόλεως, καὶ παρ᾽ αὐτῷ διέτριψεν ἑταιρῶν· εἰ παρὰ Ἡγησάνδρῳ τῷ Τιμομάχου ταμίᾳ διέτριψε χρόνον ἑταιρῶν.

Α Λ Λ Ω Σ.

Τοῦτον τὸν λόγον ὁ Αἰσχίνης γέγραφε δοκιμασίαν κατὰ Τιμάρχου. ἦν δὲ ὁ Τίμαρχος τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα προσιόντων, καὶ αὐτὸν τὸν Αἰσχίνην σεσυκοφαντηκώς. νόμοι δέ εἰσι περὶ τῶν ῥητόρων κείμενοι, οὕστινας χρὴ εἴργεσθαι τοῦ λέγειν, οἷον τοὺς τὰ πατρῷα κατεδηδοκότας, τοὺς ἡταιρηκότας, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, ἐξεῖναι τὸν βουλόμενον αὐτοῖς δοκιμασίαν ἐπαγγεῖλαι, ὥστε δοκιμάζεσθαι, εἰ ἐπιτήδειοί εἰσι λέγειν. δύο δὲ ἐγκαλῶν Τιμάρχῳ Αἰσχίνης, καὶ ὅτι ἡταίρηκε, καὶ ὅτι τὰ πατρῷα κατεδήδοκε, περὶ ἑταιρήσεως ἐπιγράφεται ὁ λόγος, ὅτι τὸ πλέον τῆς κατηγορίας διὰ ταύτην ἐστί. φαίνεται δὲ νενικηκὼς τὸν ἀγῶνα, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. δοκοῦσι δέ μοι οἱ λόγοι μετὰ τὰς δίκας γράφεσθαι.

περὶ ἑταιρήσεως ἐπιγράφεται ὁ λόγος] Hoc scilicet addiderunt Grammatici simplici titulo *κατὰ Τιμάρχου.*

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

ΚΑΤΑ

Τ Ι Μ Α Ρ Χ Ο Υ

ΛΟΓΟΣ.

1. Οὐδένα πώποτε τῶν πολιτῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε γραφὴν γραψάμενος οὔτ' ἐν εὐθύναις λυπήσας, ἀλλ' ὡς ἔγωγε νομίζω, μέτριον ἐμαυτὸν πρὸς ἕκαστα τουτων παρεσχηκώς· ὁρῶν δὲ τήν τε πόλιν μεγάλα βλαπτομένην ὑπὸ Τιμάρχου τουτουῒ δημηγοροῦντος παρὰ τοὺς νόμους, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ συκοφαντούμενος· ὃν δὲ τρόπον, προϊόντος ἐπιδείξω τοῦ λόγου· ἕν τι τῶν αἰσχίστων ἡγησάμην εἶναι,

---

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Coisl. et Helmst. omittunt *ἄνδρες*. Helmst. id saepe facit, et in omnibus codd. magna est in allocutione judicum varietas. In Aeschinis orationibus frequentissima est *ὦ Ἀθηναῖοι*, quae amplius sexagies sine ulla varietate legitur. In sex locis levis est variatio. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι* nonnisi semel sine varietate legitur Tim. §. 11. Novem locis variatio invenitur magis minusve gravis. *ἄνδρες Ἀθηναῖοι* ter legitur Cte. 57. 70. 71. *ὦ ἄνδρες* ter sine varietate, semel cum gravi variatione.

εὐθύναις] Ratio, quae reddenda erat magistratibus munere quodam defunctis. Cf. Fr. W. Tittmann Darstellung der Griechischen Staatsverfassungen p. 323. sqq.

τήν τε πόλιν] Abest *τε* ab Helmst. Recte. Nam quod sequitur *καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ συκοφαντούμενος* junctum est cum participio *ὁρῶν*, vero non ex eo pendet, quemadmodum *τὴν πόλιν-βλαπτομένην*. *ἕν τι τῶν αἰσχίστων*) Constructionem illustrat. F. A. Wolfius ad Leptin. p. 217.

μὴ βοηθῆσαι τῇ τε πόλει πάσῃ, καὶ τοῖς νόμοις, καὶ ὑμῖν, καὶ ἐμαυτῷ. εἰδὼς δὲ αὐτὸν ἔνοχον ὄντα οἷς ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγινώσκοντος τοῦ γραμματέως, ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν ταυτηνί. καὶ, ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἱ εἰωθότες λόγοι λέγεσθαι ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ εἰσὶ ψευδεῖς. αἱ γὰρ ἴδιαι ἔχθραι πολλὰ πάνυ τῶν κοινῶν ἐπανορθοῦνται. τοῦ μὲν οὖν ὅλου ἀγῶνος φανήσεται οὔθ' ἡ πόλις αἰτία οὖσα Τιμάρχῳ, οὔθ' οἱ νόμοι, οὔθ' ὑμεῖς, οὔτ' ἐγώ· ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ. οἱ μὲν γὰρ νόμοι προεῖπον αὐτῷ αἰσχρῶς βεβιωκότι μὴ δημηγορεῖν· ἐπίταγμα, ὥς γε δὴ ἐγὼ κρίνω, οὐ χαλεπὸν ἐπιτάξαντες, ἀλλὰ καὶ πάνυ ῥᾴδιον· ἐμὲ δ' ἐξῆν αὐτῷ, εἰ ἐσωφρόνει, μὴ συκοφαντεῖν. 2. Περὶ μὲν οὖν τούτων μετρίως ἐλπίζω μοι προειρῆσθαι· οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ἃ μέλλω ἐν πρώτοις λέγειν, φανεῖσθε καὶ ἑτέρων ἤδη πρότερον

γραμματέως] Cf. Boeckh Staatshaushaltung der Athener T. 1. p. 200. sqq.

δοκιμασίαν] Bekk. Anecd. p. 241. Δοκιμασίαν ἐπαγγεῖλαι τὸ καταγγεῖλαι δίκην ἑταιρήσεως οἱ ῥήτορες ἐκάλουν. Hic est ea, qua quis in judicium vocatur propter vitam inhonestam et flagitiosam, ob quam a republica arcendus sit ex legibus. Vide G. F. Schömann de comitiis Atheniensium p. 110. De multiplice δοκιμασίας significatione cf. Harpocration s. v. δοκιμασθεὶς, Tittmann l. l. p. 320 sqq., de ἐπαγγέλλειν infra c. 26.

ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν] Ἐν dedi, jubentibus Lock. Regg. 1. 4. Helmst. Vulgo ἐπὶ.

ἐπανορθοῦνται] Coisl. 1. Reg. 2. Stobaeus habet ἐπανορθοῦσι. Activum verbi ὀρθοῦν et compos. ubique legitur in Aeschine, nisi, quod est p. 282., pro medio habere velis, ἐκεῖνα δὲ ἤδη καὶ σφόδρα διωρθοῦτο. Ceterum, quod discrimen statuit Ammonius inter διορθοῦν et ἐπανορθοῦν, διορθοῦν καὶ ἐπὶ δοράτων, καὶ ἐπὶ ὀβελίσκων καὶ ἐπὶ λόγων, ἐπανορθοῦν δὲ ἐπὶ μόνων λόγων, falsum esse, docuit Lobeck ad Phryn. p. 260. atque etiam Aeschinis usu, ut hoc ipso loco et Ctes. 57. οὔτε τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐπανορθωθήσεται, refutatur.

§. 2. ὅτι, ἃ μέλλω ἐν πρώτοις λέγειν, φανεῖσθε] Vulgo ὅτι ponitur ante φανεῖσθε, trajectione verborum per se haud improbanda. Sed

ἀκηκοότες. ἀλλά μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι, καὶ ἐμὲ νῦν πρὸς ὑμᾶς τῷ αὐτῷ τούτῳ λόγῳ χρήσασθαι. ὁμολογοῦνται γὰρ τρεῖς εἶναι πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς, καὶ ὀλιγαρχία, καὶ δημοκρατία. διοικοῦνται δ' αἱ μὲν τυραννίδες καὶ αἱ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεστηκότων· αἱ δὲ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι, τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις. εὖ δ' ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι τὰ μὲν τῶν δημοκρατουμένων σώματα καὶ τὴν πολιτείαν οἱ νόμοι σώζουσι, τὰ δὲ τῶν τυράννων καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν, ἀπιστία, καὶ ἡ μετὰ τῶν ὅπλων φρουρά. φυλακτέον δὴ τοῖς μὲν ὀλιγαρχικοῖς, καὶ τοῖς τὴν ἄνισον πολιτείαν πολιτευομένοις, τοὺς ἐν χειρῶν νόμῳ

Mead. Bern. Lock. Regg. 1. 4. Helmst. jubebant restitui, quod dedi. *φανεῖσθε* si non mutandum in *φανήσεσθε*, dubium certe est. In Aeschine ubique est futurum *φανήσομαι*, quod restitui etiam Ctes. 23. e Lock. Nostro loco nulla varietas notatur. Non igitur ausus sum vulgatam movere.

χρήσασθαι] Restitui e Mead. Lock. Coisl. Regg. 1. 2. 4. Helmst. Vulgo *χρῆσθαι*. Tim. 4. *βούλομαι δὴ καὶ ἐγὼ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον χρήσασθαι τῷ λόγῳ.* 62. *οὔκουν δίκαιον καὶ περὶ Τιμάρχου τοῖς αὐτοῖς Εὐριπίδῃ χρήσασθαι λογισμοῖς.*

τῶν ἐφεστηκότων.] Reg. 2. Coisl. *προεφεστηκότων*, quod Reiske recte e duabus lectionibus conflatum judicat, *προεστηκότων* et *ἐφεστηκότων*. Utrumque apud Aeschinem legitur. Sed tum propter librorum auctoritatem tum ob simillimum locum, qui est Ctes. 2., vulgatum retinendum.

τῶν ὀλιγαρχιῶν.] Quamquam Aeschines minime refugiat nomina abstracta ponere pro concretis, hic tamen Taylori conjectura placet *τῶν ὀλιγαρχικῶν*, quum oppositionis caussa, tum quod statim sequitur *τοῖς ὀλιγαρχικοῖς*. Ctes. 53. *δημοτικὸς ἀνὴρ καὶ ὀλιγαρχικὸς* opponitur. Isocrates tamen Areop. §. 27. *Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν πρᾳότητα δικαίως ἄν τις ἐπαινέσειε τὴν ἐκείνων (τῶν ὀλιγαρχικῶν) ἢ τὴν τῆς δημοκρατίας.*

ἐν χειρῶν νόμῳ] Formula Graeca, quae significat i. q. *βίᾳ, πρὸς βίαν*, vi: de qua vide intpp. ad Herodot. VIII, 89. et Elmsleg ad Eurip. Bacch. v. 737.

τὰς πολιτείας καταλύοντας· ὑμῖν δὲ τοῖς τὴν ἴσην καὶ [τὴν] ἔννομον πολιτείαν ἔχουσι, τοὺς παρὰ τοὺς νόμους ἢ λέγοντας ἢ βεβιωκότας κολάζειν. ἐντεῦθεν γὰρ ἰσχύσετε, ὅταν εὐνομῆσθε, καὶ μὴ καταλύησθε ὑπὸ τῶν παρανομούντων καὶ ἀσελγῶς βιούντων. προσήκειν δ᾽ ἔγωγε νομίζω, ὅταν μὲν νομοθετῶμεν, τοῦθ᾽ ἡμᾶς σκοπεῖν, ὅπως καλῶς ἔχοντας καὶ συμφέροντας νόμους τῇ πόλει θησοίμεθα· ἐπειδὰν δὲ νομοθετήσωμεν, τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις πείθεσθαι, τοὺς δὲ μὴ πειθομένους κολάζειν, εἰ δεῖ τὰ

τὴν ἴσην καὶ [τὴν] ἔννομον πολιτείαν.] Auctoritate cod. Helmst. τὴν inclusi. Nam ἔννομον adjectivum ἴσην definit. Addito contra articulo, novae significationis oportet esse epitheton.

κολάζειν] Secutus sum Mss. — Wolfius hoc verbum vel delendum censuit vel scribendum προσήκει κολάζειν. Reiske scripsit τὸ τοὺς — — βεβιωκότας κολάζειν, quod pendeat ex φυλακτέον; perperam. Est constructionis variatio ad sententiam, non ad verborum ordinem apta. Quum φυλακτέον idem sit, quod προσήκει vel δεῖ φυλάττεσθαι, quasi ita scriptum sit, sequitur infinitivus κολάζειν. Haec figura, quam Zeugmatis nomine appellare licebit, plus una ratione apud Aeschinem invenitur, non ubique sine doctorum virorum offensione. Tim. 66. μὴ γὰρ ὑπ᾽ ἐμοῦ λεγόμενον ἀλλὰ γινόμενον τὸ πρᾶγμα νομίσηθ᾽ ὁρᾶν, ubi Reiske post λεγόμενον deesse censet ἀκούειν. Verum sic etiam Ctes. 47. νομίσατε ὁρᾶν προϊόντα τὸν κήρυκα καὶ τὴν ἐκ τοῦ ψηφίσματος ἀνάῤῥησιν μέλλουσαν γίγνεσθαι, ubi item intelligendum ἀκούειν.

ὑπὸ τῶν παρανομούντων καὶ ἀσελγῶς βιούντων] Desunt in Helmst. καὶ ἀσελγῶς βιούντων, nec immerito quis solum παρανομούντων sufficere opinetur. Non tamen unius, quamvis boni, codicis auctoritate quidquam mutaverim, quum optimorum scriptorum mos sit, notioni generis partis notionem adjungere, in qua summa res versatur. Et τὸ ἀσελγῶς βιοῦν prima est culpa Timarchi. cf. Demosth. nostra p. 60 sqq.

σκοπεῖν, ὅπως – θησοίμεθα] Scribendum opinor θησόμεθα. Quamquam enim non jurem in Dawesii verba, ὅπως soloecismum facere cum futuro optativi, hic tamen orationis tenor indicativum flagitat: videndum ut leges laturi simus. Alterum foret ut laturi essemus. Ceterum scripsi τῇ πόλει pro vulgato τῇ πολιτείᾳ e Bern. Lock. Regg. 1. 4. Helmst.

τῆς πόλεως καλῶς ἔχειν. 3. Σκέψασθε γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅσην πρόνοιαν περὶ σωφροσύνης ἐποιήσατο Σόλων, ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς νομοθέτης, καὶ ὁ Δράκων, καὶ οἱ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους νομοθέται. πρῶτον μὲν γὰρ περὶ τῆς σωφροσύνης τῶν παίδων τῶν ἡμετέρων ἐνομοθέτησαν, καὶ διαῤῥήδην ἀπέδειξαν ἃ χρὴ τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον ἐπιτηδεύειν, καὶ ὡς δεῖ αὐτὸν τραφῆναι. ἔπειτα δεύτερον, περὶ τῶν μειρακίων· τρίτον δ᾽ ἐφεξῆς, περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν· οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ῥητόρων. καὶ τούτους τοὺς νόμους ἀναγράψαντες ὑμῖν παρακατέθεντο, καὶ ὑμᾶς αὐτῶν ἐπέστησαν φύλακας. 4. Βούλομαι δὴ καὶ ἐγὼ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον χρήσασθαι τῷ λόγῳ, ὅνπερ τοῖς νόμοις ὁ νομοθέτης. πρῶτον μὲν γὰρ διέξειμι πρὸς ὑμᾶς τοὺς νόμους, οἳ κεῖνται περὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν παίδων τῶν ἡμετέρων· ἔπειτα δεύτερον, τοὺς περὶ τῶν μειρακίων· τρίτον δὲ ἐφεξῆς, τοὺς περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, οὐ μόνον περὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ῥητόρων. οὕτω γὰρ ἄν μοι μάλιστα ὑπολαμβάνω τοὺς λόγους εὐμαθεῖς γενέσθαι. ἅμα δὲ καὶ βούλομαι, ὦ Ἀθηναῖοι, προδιεξελθεῖν πρῶτον πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἔχουσιν οἱ νόμοι περὶ τῆς πόλεως, πάλιν δὲ μετὰ τοῦτο ἀντεξετάσαι τοὺς

καλῶς ἔχειν] Vulgo *καλῶς καὶ εὖ ἔχειν*. *καὶ εὖ* delevi auctoritate codd. Bern. Mead. Helmst.

οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν ἰδιωτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ῥητόρων] *Ἰδιῶται* hic sunt rerum publicarum minus curiosi aut imperiti, qui a foro procul vitam habent, oppositi iis, qui ad rempublicam accedunt, in foro et comitiis versantur, etiam si munere non funguntur. Cf. Schömann l. l. p. 110.

§. 4. *οὕτω γὰρ ἄν μοι μάλιστα ὑπολαμβάνω τοὺς λόγους εὐμαθεῖς γενέσθαι*] Parum recte Taylor *μοι* ut otiosum et syntaxi contrarium deleri vult. Est dativus affectus, quem antiqui in primis amant. Tim. §. 9. *κἀκεῖνο δέ μοι συνδιαμνημονεύσατε*. §. 78. *καί μοι σφόδρα τὸ μέλλον ῥηθήσεσθαι διαμνημονεύετε*. *παραπρ*. §. 7. *καὶ τούτοις ἤδη σφόδρα μοι προσέχετε τὸν νοῦν*.

ὡς ἔχουσιν οἱ νόμοι περὶ τῆς πόλεως] Perperam Reiske suspicabatur aliquando, *οἱ τρόποι οἱ τῆς πόλεως*. Sequitur enim *εὑρήσετε*

τρόπους τοὺς Τιμάρχου. εὑρήσετε γὰρ αὐτὸν ἐναντίως ἅπασι τοῖς νόμοις βεβιωκότα. 5. ὁ γὰρ νομοθέτης πρῶτον μὲν τοῖς διδασκάλοις, οἷς ἐξ ἀνάγκης παρακατατιθέμεθα τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν παῖδας, οἷς ἐστὶν ὁ μὲν βίος ἀπὸ τοῦ σωφρονεῖν, ἡ δ' ἀπορία ἐκ τῶν ἐναντίων· ὅμως ἀπιστῶν φαίνεται, καὶ διαῤῥήδην ἀποδείκνυσι, πρῶτον μὲν, ἣν ὥραν προσήκει ἰέναι τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον εἰς τὸ διδασκαλεῖον; ἔπειτα μετὰ πόσων παίδων εἰσιέναι, καὶ ὁπηνίκα ἀπιέναι. καὶ τοὺς διδασκάλους τὰ διδασκαλεῖα, καὶ τοὺς παιδοτρίβας τὰς παλαίστρας ἀνοίγειν μὲν ἀπαγορεύει μὴ πρότερον, πρὶν ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχῃ, κλείειν δὲ προστάττει πρὸ ἡλίου δεδυκότος, τὰς ἐρημίας καὶ τὸ σκότος ἐν πλείστῃ ὑποψίᾳ ποιούμενος· καὶ τοὺς νεανίσκους τοὺς εἰσφοιτῶντας, οὕστινας δεῖ εἶναι, καὶ ἅστινας ἡλικίας ἔχοντας, καὶ ἀρχὴν, ἥτις ἔσται ἡ τούτων ἐπιμελησομένη· καὶ περὶ παιδαγωγῶν ἐπιμελείας, καὶ περὶ μουσείων ἐν τοῖς διδασκαλείοις, καὶ περὶ ἑρμαίων ἐν ταῖς παλαίστραις·

γὰρ αὐτὸν ἐναντίως ἅπασι τοῖς νόμοις βεβιωκότα. Nec περὶ damnandum; Sensus est: leges quae virtutem et salutem civitatis spectant. Haec est emphatica vis praepositionis.

§. 5. *μετὰ πόσων παίδων εἰσιέναι καὶ ὁπηνίκα ἀπιέναι.*] *Πόσων* non tentaverim. Numerum enim definitum fuisse facile credo, ne turba bonis moribus obsit. *ὁπηνίκα* dedi pro *πηνίκα* auctoritate Lock. Mead. Helmst. Nam, ut Lobeck ad Phryn. p. 57. monet, Graeci data opera in interrogationibus obliquis pronomina *ἀναφορικὰ* et *ἐρωτηματικὰ* effugiendae repetitionis caussa conjunxerunt. Tim. 61. *ἐκεῖσε ἀποβλέπων, πῶς τὸν καθ' ἡμέραν βίον ζῇ ὁ κρινόμενος καὶ ὅντινα τρόπον διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, — καὶ τίσι χαίρει πλησιάζων* Ctes. 14. *ἐπιφανῶ, ὁποίων τινῶν τῶν τεττάρων αὐτοῦ καιρῶν κατηγορῶ, καὶ πότε αὐτὸν σὺ τὰ βέλτιστα φῂς τῷ δήμῳ πεπολιτεῦσθαι.* Parum caute loquitur Elmsley ad Eurip. Med. v. 1103. — Ceterum quod affirmant Atticistae, *πηνίκα, ὁπηνίκα ὥρας εἶναι δηλωτικά*, nostro loco convenit; nec tamen ubique sic posita esse, discimus ex Lobeckio ad Phryn. p. 57.

μουσείων – ἑρμαίων.] Illa sunt Festa, quae in scholis in Musarum honorem, (Cf. Meursium Graec. fer. p. 204. s.) haec, quae in palaestris in Mercurii honorem celebrabantur. Tim. §. 6. *καὶ οἱ γυμνα-*

καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῆς συμφοιτήσεως τῶν παίδων, καὶ τῶν χορῶν τῶν ἐγκυκλίων. κελεύει γὰρ τὸν χορηγὸν, τὸν μέλλοντα τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν, ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότα τοῦτο πράττειν, ἵν' ἤδη ἐν τῇ σωφρονεστάτῃ αὑτοῦ ἡλικίᾳ ὢν οὕτως ἐντυγχάνῃ τοῖς ὑμετέροις παισίν. 6. ἀναγνώσεται οὖν ὑμῖν τούτους τοὺς νόμους ὁ γραμματεὺς, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι ὁ νομοθέτης ἡγήσατο τὸν καλῶς τραφέντα παῖδα, ἄνδρα γενόμενον, χρήσιμον ἔσεσθαι τῇ πόλει· ὅταν δ' ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εὐθὺς πονηρὰν ἀρχὴν λάβῃ τῆς παιδείας, ἐκ τῶν κακῶς τεθραμμένων παίδων παραπλησίους ἡγήσατο πολίτας ἔσεσθαι Τιμάρχῳ τουτῳΐ. λέγε δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους τούτους. Νόμοι. „Οι δε των παιδων διδασκαλοι ανοιγετωσαν μεν „τα διδασκαλεια μη προτερον ηλιου ανιοντος, κλειετωσαν „δε προ ηλιου δυνοντος. και μη εξεστω τοις υπερ την των „παιδων ηλικιαν ουσιν εισιεναι των παιδων ενδον οντων,

---

σιάρχαι τοῖς ἑρμαίοις μὴ ἐάτωσαν συγκαθιέναι μηδένα τῶν ἐν ἡλικίᾳ τρόπῳ μηδενί. De terminatione et de accentu horum similiumque nominum confer, quae erudite disputat Lobeck ad Phryn. p. 367-372.

τῶν χορῶν τῶν ἐγκυκλίων] Chori appellantur *ἐγκύκλιοι*, quia certo tempore redeunte, per temporis cyclum, agebantur. *κύκλιοι* appellantur Ctes. 79. Bekk. Anecd. p. 250. *ἐγκύκλιοι λειτουργίαι*: *αἱ κατ' ἐνιαυτὸν γινόμεναι, οἷον χορηγίαι, γυμνασιαρχίαι καὶ ἱερῶν περίοδος.* F. A. Wolfius in Prolegg. ad Leptin. vertit munera solemnia, stata, ordinaria.

ὢν οὕτως] Recte sic jam Taylor dedit e codd. Mead. Lock. Coisl. Reg. 2., quibus consentit Helmst. Vulgo *οὗτος*. *Οὕτως* saepe cum vi post participia ponitur, ut Latinorum sic, significans tum demum, hac conditione rerum. *παραπρ.* 23. *βοώντων δὲ ὑμῶν καὶ τοὺς προέδρους ἐπὶ τὸ βῆμα κατ' ὄνομα καλούντων, οὕτως, ἀπόντος αὐτοῦ, τὸ ψήφισμα ἐπεψηφίσθη.* Ctes. 62. *ἀλλ' ἀφικόμενος τῆς ἀνδραγαθίας οὕτω τὰς χάριτας τὸν δῆμον ἀπαιτεῖ.* Platonica et alia habet God. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 135.

§. 6. *παραπλησίους*] Plurimi libri habent *παραπλήσιον*, quod locum habere non posse patebit ex iis, quae dixi in Supplemento ad Nic. Damascenum p. 4 s.

„εαν μη υιος διδασκαλου η αδελφος η θυγατρος ανηρ. „εαν δε τις παρα ταυτ' εισιηι, θανατωι ζημιουσθω. και οι „γυμνασιαρχαι τοις ερμαιοις μη εατωσαν συγκαθιεναι „μηδενα των εν ηλικιαι τροπωι μηδενι· εαν δε επιτρεπηι „και μη εξειργηι του γυμνασιου, ενοχος εστω ο γυμνασι-„αρχης τωι της ελευθερων φθορας νομωι. οι δε χορηγοι „οι καθισταμενοι υπο του δημου εστωσαν την ηλικιαν υπερ „τετταρακοντα ετη." 7. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, νομοθετεῖ περὶ ἀδικημάτων, μεγάλων μὲν, γινομένων δ', οἶμαι, ἐν τῇ πόλει. ἐκ γὰρ τοῦ πράττεσθαί τινα, ὧν οὐ προσῆκεν, ἐκ τούτου τοὺς νόμους ἔθηκαν οἱ παλαιοί· διαῤῥήδην γοῦν λέγει ὁ νόμος, „Εαν τινα εκμισθωσηι „εταιρειν πατηρ η αδελφος η θειος η επιτροπος η ολως „των κυριων τις, κατ' αυτου μεν του παιδος ουκ εαι γραφην

ἀδελφὸς] Quod Reiskius dedit, retinui, quum sit in Lock. et Reg. 2., bonis codd., vulgo ἀδελφοῦ. Helmst. ἀδελφῆς, quod R. recepisset, si citius ipsi innotuisset. Res ipsa nullius est momenti.

συγκαθιέναι] Sic libri. A Wolfio profectum συγκατιέναι. Perperam. Phrynichus p. 393. συγκαταβαίνειν εἰς τὰς σκέψεις, συγκαταβαίνειν εἰς διδασκαλίας μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ συγκαθιέναι, ubi vide Lobeck.

7. Μετὰ ταῦτα τοίνυν] A cod. Helmst. abest τοίνυν. Offendebat fortasse parallelismus, qui ut plurimis scriptoribus, ita Aeschini frequenter adhibetur, inprimis de tempore et progressione. Cf. Schaefer. ad Gregor. p. 139. De aliis hujus figurae generibus aliis locis videbimus.

ἔθηκαν] Dedi ex Bern. Lock. Helmst. pro vulgato ἔθεντο. Ammonius: τίθησι et τίθενται διαφέρει. Τίθησι γὰρ τὸν νόμον ὁ νομοθέτης. τίθενται δὲ τὸν νόμον οἱ δικάζοντες καὶ αἱρούμενοι. De antiquis inprimis habet Aeschines activum, de populo medium. Tim. 4. τίνα ἕτερον νόμον ἔθηκε; 10. τοῦτον μὲν τὸν νόμον ἔθηκε. Contra 73. τοὺς μὲν νόμους τίθεσθε ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις ib. εἰκότως καλλίστους νόμους τίθεσθε. Ctes. 48. ἐν - νόμον ἔθεσθε. Semel activum Tim. 11. νόμον ἐθήκατε καινόν.

οὐκ ἐᾷ] Sc. ὁ νομοθέτης. Sine caussa Reiskius offendit. Saepe sic loquitur Aeschines, verba legis laudans. Paullo post ἴσα τὰ ἐπιτίμια ἑκάστῳ πεποίηκε Tim. 8., ἐν ᾧ διαῤῥήδην γέγραπται, ἐάν τις ὑβρίζῃ εἰς παῖδα —— γραφὰς ὕβρεως εἶναι πεποίηκε καὶ τίμημα ἐπέθηκεν.

„εταιρησεως ειναι· κατα δε του μισθωσαντος και του μισ-„θωσαμενου, του μεν, οτι εξεμισθωσε, του δε (φησιν) „οτι εμισθωσατο, και ισα τα επιτιμια εκατερῳ πεποιηκε. „και, μη επαναγκες ειναι τωι παιδι ηβησαντι τρεφειν τον „πατερα, μηδε οικησιν παρεχειν, ος αν εκμισθωθηι εται-„ρειν, αποθανοντα δε θαπτετω και ταλλα ποιειτω τα νομι-„ζομενα.“ σκέψασθε δὴ, ὡς καλῶς, ὦ Ἀθηναῖοι, ζῶντος μὲν αὐτοῦ ἀφαιρεῖται τὴν ὄνησιν τῆς παιδοποιΐας, ὥςπερ ἐκεῖνος τοῦ παιδὸς τὴν παῤῥησίαν· τελευτήσαντα δὲ αὐτὸν, ἡνίκα ὁ μὲν εὐεργετούμενος οὐκ ἔτι αἰσθάνεται, ὧν εὖ πάσχει, τιμᾶται δὲ ὁ νόμος καὶ τὸ θεῖον, θάπτειν ἤδη κελεύει, καὶ τἄλλα ποιεῖν τὰ νομιζόμενα. 8. καὶ τίνα ἕτερον νόμον ἔθηκε, φύλακα τῶν ἡμετέρων παίδων; τὸν τῆς προαγωγείας, τὰ μέγιστα ἐπιτίμια ἐπιγράψας, „εαν τις „ελευθερον παιδα η γυναικα προαγωγευσηι.“ καὶ ποῖον ἄλλον; τὸν τῆς ὕβρεως, ὃς ἑνὶ κεφαλαίῳ πάντα τὰ τοιαῦτα συλλαβὼν ἔχει. ἐν ᾧ διαῤῥήδην γέγραπται, ἐάν τις ὑβρίζῃ εἰς παῖδα· ὑβρίζει δὲ δήπου ὁ μισθούμενος· ἢ ἄνδρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τῶν ἐλευθέρων τινὰ, ἢ τῶν δούλων, ἢ ἐὰν παράνομόν τι ποιῇ εἰς τούτων τινὰ, γραφὰς ὕβρεως εἶναι πεποίηκε, καὶ τίμημα ἐπέθηκεν ὅ, τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. λέγε τὸν νόμον. „Νομος. Ἀν τις Αθηναιων ελευ-„θερον παιδα υβρισηι, γραφεσθω ο κυριος του παιδος „προς τους θεσμοθετας, τιμημα επιγραψαμενος, ωι αν

ὃς ἂν ἐκμισθωθῇ] Revocavi hanc omnium Mss. lectionem praeter Lock., e quo Reiskius recepit ἐκμισθώσῃ. Verbum melius refertur ad τῷ παιδὶ, quam ad τὸν πατέρα.

παῤῥησίαν] Libertatem in concione populi verba faciendi. Demosth. κατὰ Νεαίρ. p. 1353. l. 27. ss. καίτοι πῶς οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι, εἰ τοὺς μὲν φύσει πολίτας — ἀπεστέρηκε τῆς παῤῥησίας Στέφανος.

§. 8. πρὸς τοὺς θεσμοθέτας] Cf. F. A. Wolf. in Prolegg. ad Leptin. p. CXXXIX. sqq.

τίμημα ἐπιγραψάμενος, ᾧ ἂν τὸ δικαστήριον καταψηφίσηται] Post ἐπιγραψάμενος excidisse videtur θάνατον et pro ᾧ malim οἱ. καταψηφί-

„ το δικαστηριον καταψηφισηται, παραδοθεις τοις ἑνδεκα „ τεθνατω αυθημερον. εαν δε εις αργυριον καταψηφισθη, „ αποτισατω εν ενδεκα ημεραις μετα την δικην, εαν μη „ παραχρημα δυνηται αποτινειν. εως δε του αποτισαι ειρχ- „ θητω. ενοχοι δε εστωσαν ταισδε ταις αιτιαις και οι εις „ τα οικετικα σωματα εξαμαρτανοντες. “ Ἴσως ἂν οὖν τις θαυμάσειεν, ἐξαίφνης ἀκούσας, τί δή ποτε τῷ νόμῳ τῷ τῆς ὕβρεως προσεγράφη τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ τῶν δούλων. 9. τοῦτο δὲ, ἐὰν σκοπῆτε, εὑρήσετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι τοῦτο πάντων ἄριστα ἔχει. οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν οἰκετῶν ἐσπούδακεν ὁ νομοθέτης, ἀλλὰ βουλόμενος ὑμᾶς ἐθίσαι πολὺ ἀπέχειν τῆς τῶν ἐλευθέρων ὕβρεως, προσέγραψε μηδ᾽ εἰς τοὺς δούλους ὑβρίζειν. ὅλως δὲ ἐν δημοκρατίᾳ τὸν εἰς ὁτιοῦν ὑβριστὴν,

---

σηται revocavi, quum statim καταψηφισθῇ significatione passiva legatur, nec illud probabile sit modo positum fuisse activa. Eandem legem cum nonnulla varietate laudat Demosth. Mid. p. 529.

ἕως δὲ τοῦ ἀποτῖσαι εἰρχθήτω.] Illustrat haec Boeckh Staatshaushaltung der Athener P. I. p. 416 s. „ Hier wird voraus gesetzt, daſs eigentlich nach jeder Verurtheilung sogleich bezahlt werden solle, und der Verurtheilte wird daher alsobald eingekerkert: der Zusatz, er solle, wenn er nicht auf der Stelle bezahlen könne, eilf Tage nachher bezahlen, ist nur die Bestimmung der äuſsersten Frist, nach welcher härter gegen ihn verfahren wird. Vom ersten bis eilften Tage ist er öffentlicher Schuldner, weil er zahlungspflichtig ist, nach dem eilften wird die Zahlung nicht mehr angenommen, wie vorher, sondern er verfällt in strenge Buſse, nehmlich die gewöhnliche Zahlung des Doppelten, und, erfolgt diese nicht alsbald, Einziehung der Güter. “

§. 9. ὅτι τοῦτο πάντων ἄριστα ἔχει] τοῦτο uncis liberavi, quibus id incluserat Reiskius. Saepe enim ab optimis scriptoribus, post enuntiationem interjectam nomen, quod praecedebat, non sine vi repetitur. Ctes. 43. τὸν πόλεμον, ὃν πρότερον ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας τῆς τῶν Βοιωτῶν, τοῦτον πάλιν αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐπήγαγε διὰ τῆς Φωκίδος ἐπ᾽ αὐτὰς τὰς Θήβας: ubi in Mead. αὐτὸν τὸν πόλεμον deest, probante Tayloro.

τὸν εἰς ὁτιοῦν ὑβριστὴν] Bern. ὁντινοῦν, quod Jurinus et Taylor restituendum putarunt. Sed genus neutrum de personis interdum ponitur, cum humile quid et vile notatur. Cf. Wakefield Sylva Critt. P. IV. p. 20., qui vere rhetoricam ἐνέργειαν in hoc neutro agnoscit.

τοῦτον οὐκ ἐπιτήδειον ἡγήσατο εἶναι συμπολιτεύεσθαι. Κἀκεῖνο δέ μοι συνδιαμνημονεύσατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐνταῦθα ὁ νομοθέτης οὔπω διαλέγεται αὐτῷ τῷ σώματι τοῦ παιδὸς, ἀλλὰ τοῖς περὶ τὸν παῖδα, πατρὶ, ἀδελφῷ, ἐπιτρόπῳ, διδασκάλοις, καὶ ὅλως τοῖς κυρίοις· ἐπειδὰν δ' ἐγγραφῇ τις εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, καὶ τοὺς νόμους [γνῷ καὶ] εἰδῇ τοὺς τῆς πόλεως, καὶ ἤδη δύνηται διαλογίζεσθαι τὰ καλὰ καὶ τὰ μὴ, οὐκ ἔτι ἑτέρῳ διαλέγεται, ἀλλ' ἤδη αὐτῷ Τιμάρχῳ. καὶ πῶς λέγει; ἄν τις Ἀθηναίων, φησὶν, ἑταιρήσῃ, μὴ ἐξέστω αὐτῷ τῶν ἐννέα ἀρχόντων γενέσθαι· ὅτι, οἶμαι, στεφανηφόρος ἡ ἀρχή· μηδ' ἱερωσύνην ἱεράσασθαι· ὃς οὐδὲ καθαρῷ διαλέγεται τῷ σώματι·) μηδὲ συνδικησάτω, φησὶ, τῷ δημοσίῳ· μηδὲ

τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον] Das Bürgerbuch, *εἰς ὃ ἐνεγράφοντο οἱ τελεσθέντες τῶν παίδων, οἷς ἐξῆν ἤδη τὰ πατρῷα οἰκονομεῖν, παρ' ὃ καὶ τοὔνομα γεγονέναι, διὰ τὸ τῶν λήξεων ἄρχειν· λήξεις δέ εἰσιν οἵ τε κλῆροι καὶ αἱ οὐσίαι.* Explicationem addidit Lyc. in Leocr. p. 189. *ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καὶ ἔφηβοι γένωνται!* Cf. Fr. W. Tittmann Darstellung der Staatsverf. p. 277. sqq. Noster Tim. 42. *ἐνεγράφη εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον καὶ κύριος ἐγένετο τῆς οὐσίας.* Post *ἐγγραφῇ* addidi *τις* ex Mead. Coisl. Reg. 2.

[*γνῷ καὶ*] *εἰδῇ.*] *Γνῷ καὶ* inclusi, quum desit in Mead. et Helmst. Nullam vim habent h. l. synonyma, immo languent.

ἀλλ' ἤδη αὐτῷ Τιμάρχῳ] Reiskius *Τιμάρχῳ* ut scholion uncis inclusit. Sed dubito, an quisquam tam ineptum scholion adscripserit. Vocabulum potius corruptum videtur. Scribendum opinor *Τίμαρχε*. Subita allocutio magnam habet vim. „Haec conversio orationis ab optimis scriptoribus auctoritatem habet eam, quae vetet quidquam mutari," verba sunt F. A. Wolfii ad Leptin. p. 351. Noster Tim. 48. s. *ταύτης μὲν τῆς ἀπολογίας ὑμῶν ἕνεκα παραχωρησάτω. ἕτερον δ' ἐγώ σοι λόγον ὑποβαλῶ.* 31. *ἔπειτα, πρὸς θεῶν, Τίμαρχε, τί χρὴ λέγειν, ἢ τί οὐκ ἂν εἴποις αὐτὸς περὶ ἑτέρου ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ κρινομένου;*

στεφανηφόρος ἡ ἀρχή.] De re cf. Boeckh Staatshaushaltung der Athener T. I. p. 255. s.; de scriptura vocabuli compositi Lobeck ad Phryn. p. 650.

ὃς] Revocavi, quod est in Mss. omnibus praeter Lock., e quo Reiskius *ὡς* recepit. Nescio, cur pronomen quemquem offendere possit.

ἀρξάτω ἀρχὴν μηδεμίαν μηδέποτε, μήτ' ἔνδημον, μήτε ὑπερόριον, μήτε κληρωτὴν, μήτε χειροτονητὴν· μηδὲ κηρυκευσάτω, μηδὲ πρεσβευσάτω, μηδὲ τοὺς πρεσβεύσαντας κρινέτω, μηδὲ συκοφαντείτω μισθωθείς· μηδὲ γνώμην εἰπάτω μηδέποτε, μήτε ἐν τῷ δήμῳ, μήτε ἐν τῇ βουλῇ, μηδ' ἂν δεινότατος ᾖ λέγειν Ἀθηναίων. ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα πράττῃ, γραφὰς ἑταιρήσεως πεποίηκε, καὶ τὰ μέγιστα ἐπιτίμια ἐπέθηκε. 10. λέγε αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον, ἵν' εἰδῆτε, οἵων ὑμῖν κειμένων νόμων, ὡς καλῶν καὶ σωφρόνων, τετόλμηκε Τίμαρχος δημηγορεῖν, ὁ τοιοῦτος τὸν τρόπον, οἷον ὑμεῖς ἐπίστασθε. „Νομος. Εαν τις Αθηναιος εταιρηση, μη εξεστω αυτω των εννεα αρχοντων γενεσθαι, μηδ' ιερωσυνην ιερασασθαι, μηδε συνδικησαι τω δημω, μηδε αρχην αρχετω μηδεμιαν, μητε ενδημον, μητε υπεροριον, μητε κληρωτην, μητε χειροτονητην. μηδ' επι κηρυκειαν αποστελλεσθω, μηδε γνωμην λεγετω, μηδ' εις τα δημοτελη ιερα εισιτω, μηδ' εν ταις κοιναις στεφανηφο-

---

κηρυκευσάτω] Sequitur periphrasis *ἐπὶ κηρυκείαν ἀποστελλέσθω*. Hesychius *κῆρυξ ἐν πολέμῳ, πρέσβυς (πρεσβευτὴς) ἐν εἰρήνῃ*. Cf. F. A. Wolf ad Leptin. p. 275. s.

§. 10. *Εαν τις*] Sic dedi e Lock. et Helmst. Vulgo *Αν τις*

ἱερωσύνην ἱεράσασθαι.] Jam supra haec leguntur sine ulla Mss. varietate. Hic autem Mead. Lock. Helmst. omittunt *ἱερωσύνην* et scribunt *ἱερώσασθαι*. Vulgatam tamen teneo. Nam *ἱερᾶσθαι* de iis dicitur, qui sacerdotio funguntur, *ἱεροῦσθαι* de iis, quae consecrantur. Cf. Ducker ad Thucyd. V, 1. Ruhnken. ad Timaeum p. 147 s. Conjunctio autem conjugatorum saepe librarios offendit.

τὰ δημοτελῆ ἱερὰ] Wolfius adscribit *δημοτικά*: quod sive emendandi sive explicandi caussa adscripsit, erravit. Harpocration: *δημοτελῆ καὶ δημοτικὰ ἱερὰ διέφερον ἀλλήλων*. Bekkeri Anecd. p. 240. *τὰ μὲν δημοτελῆ θύματα ἡ πόλις δίδωσιν, εἰς δὲ τὰ δημοτικὰ οἱ δημόται, εἰς δὲ τὰ ὀργεωνικὰ οἱ ὀργεῶνες, οἱ ἐν ὅσῳ ἑκάστου τοῦ ἱεροῦ, εἰς δὲ τὰ τῶν γονέων τὰ γένη*. Cf. Boeckh Staatsh. T. I. p. 228.

ριαις στεφανουσθω, μηδ᾽ εντος των της αγορας περιρραντηριων πορευεσθω. εαν δε τις ταυτα ποιη, καταγνωσθεντος αυτου εταιρειν, θανατωι ζημιουσθω." Τοῦτον μὲν τὸν νόμον ἔθηκε περὶ τῶν μειρακίων τῶν προχείρως εἰς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἐξαμαρτανόντων· οὓς δὲ ὀλίγῳ πρότερον ὑμῖν ἀνέγνων, περὶ τῶν παίδων· οὓς δὲ νυνὶ μέλλω λέγειν, περὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων. ἀπαλλαγεὶς γὰρ τῶν νόμων τούτων, ἐσκέψατο, τίνα χρὴ τρόπον συλλεγομένους ἡμᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν βουλεύεσθαι περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων. καὶ πόθεν ἄρχεται; „Νομοι, φησὶ, περι ευκοσμιας." ἀπὸ σωφροσύνης πρῶτον ἤρξατο· ὡς ὅπου πλείστη εὐκοσμία ἐστὶ, ταύτην ἄριστα τὴν πόλιν οἰκησομένην. 11. καὶ πῶς δὲ κελεύει τοὺς προέδρους χρηματίζειν; „Επειδαν το καθαρσιον περιενεχθη, και ο κηρυξ τας πατριους ευχας ευξηται, προχειροτονειν κελευει τους προε-

---

περιῤῥαντηρίων] Sunt cancelli, intra quos nemini impuro aut jure destituto intrare licet. Paullo post habemus τὸ *καθάρσιον*. Scholiastes ad Aristoph. Acharn. v. 44. *καθαίρονται οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, χοίρου σφαζομένου. τὸ δὲ θυόμενον χοιρίδιον ἐπὶ καθάρσει τῶν τόπων κάθαρμα ἐκαλεῖτο.* Bekkeri Anecd. p. 269. *χοῖρος βραχὺς ἦν τὸ καθάρσιον, ᾧ ἐκάθαιρον τὴν ἐκκλησίαν οἱ λεγόμενοι περιστίαρχοι*; de quibus vide Scholiasten Aristoph. ad Eccl. v. 128. Hi porcelli per comitium circumferebantur, eorumque sanguine adspergebantur subsellia; deinde in mare abjiciebantur. Cf. Georg. Frid. Schömann de comitiis Atheniensium L. I. c. 8.

περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων] Sic dedi e Mead. Vulgo *σπουδαιοτέρων*. Tim. 14. *ὡς-οὐδὲ βουλεύεσθαι ἡμᾶς συνηγορμένους περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων*. Confusionis exempla ubique sunt obvia. Paullo ante *ἡμᾶς* dedi pro *ὑμᾶς* e Mead. Coisl. Reg. 2. Lock. Helmst.

§. 11. *προχειροτονεῖν* dici solet de populo, qui, recitato senatusconsulto, rogabatur a Proedris, videreturne senatusconsulto acquiescendum. Quum populus voluntatem suam sublatis manibus significaret, dicebatur *προχειροτονεῖν*. Hic autem adhibetur de proedris populum rogantibus. Quod quamquam alio loco non invenerim, nihil tamen mutare ausim, quum *ἐπιχειροτονεῖν* item duplici significatione legatur, de Prytanibus populum in suffragia mittentibus, et de populo aliquid sciscente. Mecum sentit God. Frid. Schoemann de comitiis Athenien-

δρους περι ιερων των πατριων και κηρυκων και πρεσβειων και οσιων. και μετα ταυτα επερωται ο κηρυξ, τις αγορευειν βουλεται των υπερ πεντηκοντα ετη γεγονοτων;" ἐπειδὰν δὲ οὗτοι πάντες εἴπωσι, τότε ἤδη κελεύει λέγειν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον, οἷς ἔξεστι. σκέψασθε δή, ὡς καλῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐκ ἠγνόει, οἶμαι, ὁ νομοθέτης, ὅτι οἱ πρεσβύτεροι τῷ μὲν εὖ φρονεῖν ἀκμάζουσιν, ἡ δὲ τόλμα ἤδη αὐτοὺς ἄρχεται ἐπιλείπειν διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων. βουλόμενος δὴ συνεθίσαι τοὺς ἄριστα φρονοῦντας, τούτους ἐπάναγκες περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν, ἐπειδὴ ὀνομαστὶ αὐτῶν ἕνα ἕκαστον ἠπόρει προσειπεῖν, τὴν κοινὴν ἐπωνυμίαν τῆς ὅλης ἡλικίας ὑπολαβών, παρα-

---

sium p. 199. *Τὰς πατρίους εὐχάς*: Earum saepe meminerunt oratores, et Schömann l. l. p. 93. suspicatur, summam eorum, quae in comitiis a praecone pronuntiari solebant, legi apud Aristoph. Thesmoph. v. 295-351, si demseris, quae de muliebribus rebus et de Euripide dicuntur.

περὶ ἱερῶν — — καὶ ὁσίων] Ammonius p. 101. *ὅσιον καὶ ἱερὸν διαφέρει. ὅσια μὲν γάρ ἐστι τὰ ἰδιωτικά, ὧν ἐφίεσθαι ἔξεστι καὶ προσάψασθαι· ἱερὰ δὲ τὰ τῶν θεῶν, ὧν οὐκ ἔξεστι προσάψασθαι.* Vide Valckenaer p. 184. Parum subtiliter Ammonius. *Τὰ ἱερὰ* sunt quidem, quae pertinent ad deos; *τὰ ὅσια* vero sunt gravissimae rerum humanarum, quae proximae sunt *τοῖς ἱεροῖς*, parentes, liberi, patria, et quae ad eos pertinent. *Ὅσιος* illustravit Schömann de comit. Athen. p. 293. not.

τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων;] „Dudum hoc institutum neglectum et oblitteratum erat, et homines saepe adolescentuli, vix epheborum numero egressi, prudentia exigua, temeritate autem et loquacitate maxima, de maximis rebus primi disserebant, et soli nonnumquam occupabant suggestum.„ Schömann l. l. p. 105.

τόλμα] Bekker Anecd. p. 66. *τόλμη καὶ τόλμα, πρύμνη καὶ πρύμνα. νάρκη δὲ διὰ του η.* Cf. Lobeck ad Phryn. p. 331. Noster ubique habet *τόλμα* et *τόλμαν*, ut Attici fere omnes. Genitivus et Dativus videntur formae *τόλμη* originem dedisse.

τὴν κοινὴν ἐπωνυμίαν τῆς ὅλης ἡλικίας ὑπολαβὼν] *Κοινὴν* deest in Lock. et Helmst., neque hoc vocabulo egemus. Sed parallelismum amat noster, quod demonstrabimus in loco, qui a viris doctis tentabatur. Neque video, cur *ὑπολαβὼν* tentandum sit. Idem significat, quod Reiskius conjecit *ὑποβαλὼν*, sed in bonam partem, substituens. Multifariam de successione adhibetur hoc vocabulum.

καλεῖ ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ προτρέπει δημηγορεῖν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς νεωτέρους διδάσκει αἰσχύνεσθαι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πάνθ' ὑστέρους πράττειν, καὶ τιμᾶν τὸ γῆρας, εἰς ὃ πάντες ἀφιξόμεθα, ἐὰν ἄρα δὴ διαγενώμεθα. 12. καὶ οὕτως ἦσαν σώφρονες οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι ῥήτορες, ὁ Περικλῆς, καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ ὁ Ἀριστείδης, ὁ τὴν ἀνόμοιον ἔχων ἐπωνυμίαν Τιμάρχῳ τουτῳΐ, ὁ δίκαιος ἐπικαλούμενος, ὥστε ὃ νυνὶ πάντες ἐν ἔθει πράττομεν, τὸ τὴν χεῖρα ἔξω ἔχοντες λέγειν, τότε τοῦτο θρασύ τι ἐδόκει εἶναι, καὶ εὐλαβοῦντο αὐτὸ πράττειν. μέγα δὲ πάνυ τούτου σημεῖον ἔργῳ οἶμαι ὑμῖν ἐπιδείξειν. εὖ γὰρ οἶδ', ὅτι πάντες ἐκπεπλεύκατε εἰς Σαλαμῖνα, καὶ τεθέασθε τὴν Σόλωνος εἰκόνα· καὶ αὐτοὶ μαρτυρήσαιτ' ἄν, ὅτι ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Σαλαμινίων ἀνάκειται ὁ Σόλων ἐντὸς τὴν χεῖρα ἔχων. τοῦτ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπόμνημα καὶ μίμημα τοῦ Σόλωνος σχήματος, ὃν τρόπον ἔχων αὐτὸς διελέγετο τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. σκέψασθε δὴ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσον διαφέρει ὁ Σόλων Τιμάρχου, καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἐν τῷ λόγῳ ἐπεμνήσθην. ἐκεῖνοι μέν γε ᾐσχύνοντο ἔξω τὴν χεῖρα ἔχοντες λέγειν· οὑτοσὶ δὲ οὐ πάλαι, ἀλλὰ πρώην ποτὲ, ῥίψας θοἰμάτιον, γυμνὸς ἐπαγκρατίαζεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὕτω κακῶς καὶ αἰσχρῶς διακείμενος τὸ σῶμα ὑπὸ μέθης καὶ βδελυρίας, ὥστε τούς γε εὖ φρονοῦντας ἐγκαλύψασθαι, αἰσχυνθέντας ὑπὲρ τῆς πόλεως, εἰ τοιούτοις συμβούλοις χρώμεθα. 13. ἃ συνιδὼν ὁ νομοθέτης

τοὺς νεωτέρους] Recepi e Lock. et Helmst., inprimis ob sequens τοὺς πρεσβυτέρους. Vulgo τοὺς νέους.

§. 12. ἐκεῖνοι μέν γε.] Recte revocavit Reiskius hanc librorum lectionem, quum Taylor ex Wolfii conjectura receperat ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οἱ ταλαίπωροι — — ταύταις ἐχρήσαντο ταῖς συμφοραῖς. Ctes. 18. ὁ μέν γε ἐξουσίαν ἔδωκε. Frequens est in Demosthene, sed interdum a viris doctis mutatum. Satis id vindicavit Heindorfius ad Protag §. 71. Significationem constituit Hermannus ad Vigerum p. 827. γε est affirmans.

γυμνὸς ἐπαγκρατίαζεν] Er warf sein Kleid weg, und schlug beynahe entblöſst mit den Fäusten wie ein Klopffechter um sich. A. W. Heffter die Athenaeische Gerichtsverfassung S. 109.

διαῤῥήδην ἀπέδειξεν, οὓς χρὴ δημηγορεῖν, καὶ οὓς οὐ δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. καὶ οὐκ ἀπελαύνει ἀπὸ τοῦ βήματος, εἴ τις μὴ προγόνων ἐστὶν ἐστρατηγηκότων υἱός, οὐδέ γε εἰ τέχνην τινὰ ἐργάζεται, ἐπικουρῶν τῇ ἀναγκαίᾳ τροφῇ· ἀλλὰ καὶ τούτους καὶ μάλιστα ἀσπάζεται, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἐπερωτᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται; τίνας δ' οὐκ ᾤετο δεῖν λέγειν; τοὺς αἰσχρῶς βεβιωκότας, τούτους οὐκ ἐᾷ δημηγορεῖν. καὶ ποῦ τοῦτο δηλοῖ; „δοκιμασια (φησὶ) ῥητορων. εαν τις λεγῃ εν τωι δημωι τον πατερα τυπτων η την μητερα, η μη τρεφων, η μη παρεχων οικησιν" τοῦτον οὐκ ἐᾷ λέγειν. νὴ Δία καλῶς γε, ὡς ἔγωγέ φημι. διὰ τί; ὅτι εἴ τις, οὓς ἐξίσου δεῖ τιμᾶν τοῖς θεοῖς, εἰς τούτους ἐστὶ φαῦλος, τί ποτε, φησίν, ὑπ' αὐτοῦ πείσονται οἱ ἀλλότριοι, καὶ ἡ πόλις ὅλη; καὶ τίσι δεύτερον ἀπεῖπε μὴ λέγειν; „η τας στρατειας (φησὶ) μη εστρατευμενος, οσαι αν αυτωι προσταχθωσιν, η την ασπιδα αποβεβληκως." δίκαια λέγων. τί δή ποτε; ἄνθρωπε, τῇ πόλει, ὑπὲρ ἧς τὰ ὅπλα μὴ τίθεσαι, ἢ διὰ δειλίαν μὴ δυνατὸς εἶ ἐπαμῦναι, μηδὲ συμβουλεύειν ἀξίου. τρίτον, τίσι διαλέγεται; „η πεπορνευμενος (φησὶν) η ηταιρηκως." τὸν γὰρ τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἐφ' ὕβρει πεπρακότα, καὶ τὰ κοινὰ τὰ τῆς πόλεως ῥᾳδίως ἡγήσατο ἀποδώσεσθαι. τέταρτον, τίσι διαλέγεται; „η τα πατρωια (φησὶ) κατεδηδοκως, η ων αν κληρονομος

---

§. 13. ἐάν τις λέγῃ] ἐὰν dedi ex Lock. et Helmst. pro vulgato ἄν. Illud enim et in Aeschine et in legibus multo frequentius est.

ἢ διὰ δειλίαν] Reiske vult ἢ ᾗ, quoniam ὑπὲρ ἧς non aptum est verbo ἐπαμῦναι. Sed saepe Graeci ad verba diversae constructionis nomen nonnisi semel ponunt. Tim. 49. οὐσίαν, ἀφ' ἧς ἕτερος μὲν ἂν καὶ ἐλειτούργει, οὗτος δὲ οὐδὲ αὑτῷ διαφυλάξαι ἐδυνήθη, ubi proprie dicendum erat, ἣν οὗτος. παραπρ. 45. τέχνας, ἃς οὗτος πρὸς τοὺς νέους ἐπαγγέλλεται, κέχρηται νυνὶ κατ' ἐμοῦ, ubi Scaliger vult καὶ αἷς κέχρηται. Platonis nonnulla habet God. Stallbaum ad **Phileb. p. 29.**

γένηται.“ τὸν γὰρ τὴν ἰδίαν οἰκίαν κακῶς οἰκήσαντα, καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως παραπλησίως ἡγήσατο διαθεῖναι. καὶ οὐκ ἐδόκει οἷόν τ᾽ εἶναι τῷ νομοθέτῃ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἰδίᾳ μὲν εἶναι πονηρὸν, δημοσίᾳ δὲ χρηστόν. οὐδ᾽ ᾤετο δεῖν ὁ νομοθέτης τον ῥήτορα ἥκειν ἐπὶ τὸ βῆμα, τῶν λόγων ἐπιμεληθέντα πρότερον, ἀλλ᾽ οὐ τοῦ βίου. καὶ παρὰ μὲν ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, κἂν πάνυ κακῶς κἂν ἁπλῶς ῥηθῇ λόγος, χρήσιμα τὰ λεγόμενα ἡγήσατο εἶναι τοῖς ἀκούουσι· παρὰ δὲ ἀνθρώπου βδελυροῦ, καὶ καταγελάστως μὲν κεχρημένου τῷ σώματι, αἰσχρῶς δὲ τὴν πατρῴαν οὐσίαν κατεδηδοκότος, οὐδ᾽ ἂν εὖ πάνυ λέγῃ, συνοίσειν ἡγήσατο τοῖς ἀκούουσι. τούτους οὖν ἐξείργει τοῦ βήματος, τούτους ἀπαγορεύει μὴ δημηγορεῖν. ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα μὴ μόνον λέγῃ, ἀλλὰ καὶ συκοφαντῇ, καὶ ἀσελγαίνῃ, καὶ μηκέτι τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον δύνηται

οἰκήσαντα] Wolfius et Reiskius scribi jubent διοικήσαντα, nec Reiskius Taylorum contra dicentem audit. At innumera loca Atticorum contra libros scriptos mutanda forent, si οἰκεῖν hac significatione rejiceretur. Laudat hunc ipsum locum Thomas Mag., ut ostendat, οἰκεῖν positum esse pro διοικεῖν. Tim. 30. καλῶς ἄρα τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ubi nemo offendit, sed Wolfius vertit: Egregie profecto urbs incoletur. Cf. Sturzii Lex. Xen. Nec dubitarunt unquam viri doctissimi. Vide Valcken. ad Phoen. v. 489.

διαθεῖναι] Hoc recepi e Reg. 2. Lock. Helmst. pro vulgato διαθήσειν: quae correctio videtur librarii. Aoristum post verba, quae futuri quid involvant, satis vindicavi in notis Demosthenicis p. 83. ff. De eadem re accuratissime egit Lobeckius ad Phryn. 745. sqq.: qui liber, quum Demosthenica scriberem, nondum in nostras regiones pervenerat. Etiam apud Aeschinem viri docti in hoc aoristo offenderunt. Ctes. 58. οἴεσθέ ποτε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαί τινα ἐπασκεῖν. Conjiciunt vel οἴεσθ᾽ ἄν ποτε vel ἐθελήσειν. Miror, eos intentatum praeteriisse, quod legitur Ctes. 52. ἐπίδοξος ἦν ἁλῶναι: id autem satis munivit Lobeck ad Phryn. p. 132. s.

κἂν πάνυ κακῶς κἂν ἁπλῶς ῥηθῇ λόγος.] Nihil muto. „ Si plane contra rhetorices regulas, vel saltem sine elegantia peroretur. "

λέγῃ] Ita scribi jusserunt Coisl. Mead. Lock. Helmst. pro vulgato λεχθῇ. Μηκέτι τὸν τοιοῦτον. Articulum addidi ex Mead. et Helmst. Significat hunc talem hominem, §. 14. τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους.

φέρειν ἡ πόλις. „δοκιμασίαν μὲν (φησὶν) ἐπαγγειλάτω Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, οἷς ἔξεστιν" ὑμᾶς δ' ἤδη κελεύει περὶ τούτων ἐν τῷ δικαστηρίῳ διαγιγνώσκειν. καὶ νῦν ἐγὼ κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἥκω πρὸς ὑμᾶς. 14. Ταῦτα μὲν οὖν πάλαι νενομοθέτηται, ὑμεῖς δὲ τί; προςέθεσθε καινὸν νόμον μετὰ τὸ καλὸν παγκράτιον, ὃ οὗτος ἐπαγκρατίασεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὑπεραισχυνθέντες γὰρ ἐπὶ τῷ πράγματι, καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν, νόμον ἐθήκατε καινόν, ἀποκληροῦν φυλὴν ἐπὶ τὸ βῆμα, ἥτις προεδρεύσει. καὶ τί προςέταξεν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον; καθῆσθαι κελεύει τοὺς φυλέτας, βοηθοῦντας τοῖς νόμοις, καὶ τῇ δημοκρατίᾳ· ὡς, εἰ μὴ βοήθειάν ποθὲν μεταπεμψόμεθα ἐπὶ τοὺς οὕτω βεβιωκότας, οὐδὲ βουλεύεσθαι ἡμᾶς δυνησομένους περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων. ἔστι δ' οὐδὲν ὄφελος, ὦ Ἀθηναῖοι, ζητεῖν τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους ἀπελαύνειν ἀπὸ τοῦ βήματος ταῖς κραυγαῖς· οὐ γὰρ αἰσχύνονται· ἀλλὰ ταῖς τιμωρίαις τούτους ἀπεθίζειν χρή· μόνως γὰρ ἂν οὕτως ἀνεκτοὶ γένοιντο. ἀναγνώσεται οὖν ὑμῖν τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῆς εὐκοσμίας κειμένους τῶν ῥητόρων. τὸν γὰρ περὶ τῆς προεδρίας τῶν φυλῶν νόμον Τίμαρχος οὑτοσὶ καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ῥήτορες συνελθόντες, γεγραμμένοι εἰσὶ μὴ ἐπιτήδειον εἶναι, ἵν' ἐξῇ πράττειν αὐτοῖς, καὶ λέγειν, καὶ ζῆν, ὡς αὐτοὶ βούλονται. 15. Νόμοι. „Τῶν ῥητόρων ἐάν τις λέγῃ ἐν βουλῇ, ἢ ἐν

---

§. 14. ἥτις προεδρεύσει] „Minime confundenda ἡ προεδρεύουσα φυλὴ cum πρυτανευούσῃ. Fuerintne praesides illi e Senatu necne, ex veterum locis non patet. Tamen, quum apud Aeschinem, qui hujus instituti originem refert, prorsus nulla sit Senatus mentio, illud verius puto, fuisse aliquos, non Senatores, ex ea tribu, cujus sors evenisset, certo numero delectos ac delegatos, qui in gradibus suggestus, qui pro subselliis erant, praesiderent." Schömann l. l. p. 86 sqq.

εἰ μὴ - μεταπεμψόμεθα] Reiskius de suo dederat μεταπεμψώμεθα. Mirum, ut hic vir in rebus grammaticis partim coecutiat, partim acute videat.

§. 15. περὶ τοῦ εἰςφερομένου μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου] Vulgo ἢ περὶ

δημωι, περι του εισφερομενου μη χωρις περι εκαστου η δις περι του αυτου (ὁ αὐτὸς τοῖς αὐτοῖς) η λοιδορηται, η κακως αγορευηι τινα, η υποκρουηι, η χρηματιζοντων μεταξυ ανηκεστως λεγηι περι του μη επι βηματος, η

ἑκάστου Sed ἢ omittunt Mead. et Helmst., nec habet Brunckius, locum laudans ad Aristoph. Concionn. v. 293. — Matthiae Misc. Philoll. p. 233. not. 12. scribit ἢ μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου, eumque secutus est Schömann l. l. p. 115. not. 29; nec rejecerim, si Mss. addicant. Ad sensum idem valet nostra lectio. Praeterea Schömann l. l. scribit ex conjectura μὴ περὶ τοῦ εἰσφερομένου: quod non probo. Lex enim hic ostendit, quid cavendum sit oratori de re proposita loquenti; tum demum sermo est de eo, ne loquatur de alia re, ac quae proposita sit.

ὁ αὐτὸς τοῖς αὐτοῖς] Plerique Mss. addunt ὅτι, quod auctoritate cod. Bern. delevi, idque omisit etiam Brunckius l. l. Reiskius de conjectura scripsit δηλονότι. Si quaesiveris, unde ὅτι irrepserit, dicam, quod sentio. Mss. fluctuant inter τοῖς αὐτοῖς et τῆς αὐτῆς. Jam videtur quis adscripsisse ὅτ, quod est compendium voc. δοτικὴ (vide Bastium ad Greg. Cor. p. 805) Hinc natum ὅτι. Schömann l. l. omnia hæc verba pro glossemate habet; nec desideraverit ea quisquam, si absint; codd. tamen Mss. sequendos esse opinor.

χρηματιζόντων] Res, de quibus tractandum est in comitiis, populo proponere, Senatus consultum recitare, seu potius recitandum curare, oratoribusque dicendi potestatem facere — hæc omnia uno verbo, eoque proprio χρηματίζειν dicuntur. Schömann libro l. p. 89.

ἀνηκέστως λέγῃ] Ita ut se retineri non patiatur, ut jussis non obtemperet, ut nullum adsit remedium loquacitatis et impudentiae. Adverbium modum indicat, quo loquitur, nec confundendum cum adjectivo. Nec præpositio περὶ habet, quod offendat, si acceperis τοῦ μὴ ἐπὶ βήματος, quod recepi ex Helmst., quocum fere consentit Mead., pro neutro. Τὸ ἐπὶ βήματος est quod dicitur προβούλευμα, Senatus consultum, quod factum esse oportebat, ante quam quid ad populum proponi poterat. Brunckius l. l. vocabulum ἀνηκέστως ridiculum errorem appellat, scribens per metathesin litterarum ἀνεστηκὼς ex conjectura, quam cupide arripuit Schömann l. l. p. 115 et p. 218. Equidem facile tolero vulgatam, quum neminem videamus fuisse oratorum, qui non aliquando exspatiatus fuerit, veniam nactus, si vel ipse in viam redierit, vel se reduci passus sit: nec probanda est lex, quae vetat, quod evitari non posse omnis experientia docet; sed cavendum est, ne quid ultra modum præcedat: quae cautela inest lectioni vulgatae,

παρακελευηται, η ελκῃ τον επιστατην αφειμενης της εκκλησιας η της βουλης, κυριευετωσαν οι προεδροι μεχρι πεντηκοντα δραχμων εις εκαστον αδικημα εγγραφειν τοις πρακτορσιν. εαν δε πλεονος αξιος ῃ ζημιας, επιβαλοντες μεχρι πεν-

---

παρακελεύηται.] Hoc verbum Matthiae p. 253. not. 12. significatione mala accipit ad seditiosas vociferationes concitare; similiter Schömann l. l. seditiosis vociferationibus uti, v. c. postulare a Proedris, ut de hac vel illa re ad populum referant. Recte. Etiam quae inde derivantur, seniore inprimis aetate si. adhibentur.

ἢ ἕλκῃ τὸν ἐπιστάτην] Ἕλκειν τινὰ est vim inferre alicui. De epistata et proedris consulenda sunt, quæ accurate disputat Schömann de comit. Athen. L. I. c. 7. Epistata, sorte ductus ex proedris, per quatuor et viginti horas praeses erat et βουλῆς et ἐκκλησίας. Proedri, decem numero ἐκ τῆς φυλῆς τῆς πρυτανευούσης i. e. ex ea tribu, quae locum primum ἐν τῇ βουλῇ sorte jam ab initio anni constitutum occupabat: quorum munus per septem dies erat, quingentos moderari, iis consulta proponere, et de universa republica ad eos referre, διοικεῖν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς πραττόμενα.

ἐγγράφειν τοῖς πράκτορσι] Sic dedi e conjectura Taylori, quam probavit Schömann l. l. p. 115. Vulgo ἐπιγράφειν. Sed ἐγγράφειν ut usitatissimum est de incriptione nominis in tabulas publicas quascunque, sic inprimis in tabulas aerarii. Ἐπιγράφειν de his non inveni. Οἱ πράκτορες sunt, qui multas debitaque nomine aerarii publici colligebant et, si opus erat, exigebant. Cf. Sigonium de republica Atheniensium p. 617. Edit. Paris. „Die Gericht- und Strafgelder wurden von den Vorstehern des Gerichtshofes, welcher den Rechtshandel entschieden hatte, aufgeschrieben, und was dem Staate zufiel, an die sogenannten Einforderer (πράκτορες) überwiesen, was aber heilig war, an die Schatzmeister der Casse, welcher es zugehörte. Boeckh. Staatshaush. I. p. 167.

ἐὰν δὲ πλέονος ἄξιος ᾖ ζημίας] Ita dedi e cod. Bern. Vulgo ἐστὶ pro ᾖ, pro quo Reiskius de suo sensu, ut ait, dedit ἐὰν. In Weigeliana tamen editione, quae alias Reiskianam sequitur, recte scriptum est ᾖ.

ἐπιβαλόντες] Sic recte dedit Reiskius ex Mead. Lock. Helmst. pro vulgato ἐπιβάλλοντες. Quum enim proedri multam ipsis reo imponere concessam imposuissent, poterant, si crimen majus videbatur, eum εἰσφέρειν εἰς τὴν βουλὴν, atque etiam per Senatus consultum εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν. Εἰσφέρειν verbum proprium est de iis, qui caussae quaesitionem judicio committunt.

τηκοντα δραχμων, εισφερετωσαν εις την βουλην, η εις την πρωτην εκκλησιαν, εν τωι βουλευτηριωι. οταν διεξιωσι κλησεις, κρινατωσαν. και εαν καταγνωσθηι αυτου κρυβδην ψηφιζομενων των βουλευτων, εγγραψατωσαν οι προεδροι τοις πρακτορσι [των νομων].“ 16. *Τῶν μὲν οὖν νόμων ἀκηκόατε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ εὖ οἶδ᾽, ὅτι δοκοῦσιν ὑμῖν καλῶς ἔχειν. τούτους μέντοι τοὺς νόμους εἶναι χρησίμους ἢ ἀχρήστους, ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστίν. ἐὰν μὲν γὰρ κολάζητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἔσονται ὑμῖν οἱ νόμοι καλοὶ καὶ κύριοι· ἐὰν δ᾽ ἀφίητε, καλοὶ μόνον, κύριοι δὲ οὐκ ἔτι. βούλομαι δὲ, ὥσπερ ὑπεθέμην ἀρχόμενος τοῦ λόγου, ἐπειδὴ περὶ τῶν νόμων εἴρηκα, πάλιν τὸ μετὰ τοῦτο ἀντεξετάσαι τοὺς τρόπους τοὺς Τιμάρχου, ἵνα εἰδῆτε, ὅσον διαφέρουσι τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. δέομαι δ᾽ ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, συγ-*

ὅταν διεξίωσι κλήσεις.] *Κλῆσις, ἡ πρόκλησις, τουτέστι παραγγελία εἰς κρίσιν.* Harpocration. *Διεξιέναι*, perquirere, num *κλῆσις* recte facta sit, necne. Post hoc punctum ponendum. Ad verbum *κρινάτωσαν* subjectum e contextu facile et certo suppletur, ut nihil desit enuntiationi.

ψηφιζομένων] Libri habent *ψηφίζων ἐν*, unde Wolfius, sequente Tayloro, effecit *ψηφιζόντων*, probante Wesselingio ad Petiti Legg. Att. p. 313., quum Petitus ipse, (qua est in numerorum notis inserendis, mutandis, delendis temeritate: Schömann. p. 30.) voluisset *ψηφιζόντων* ΕΝ, i. e. *πέντε καὶ πεντήκοντα*: quod ingenii lusus est historica et fide et probabilitate destitutus. Reiskius *ψηφιζομένων*, quem secutus sum. Nam apud Atticos *ψηφίζω* est *λογαριάζω* (supputo) *ψηφίζομαι δὲ τὸ ψήφους τίθημι*, monente Scholiasta Sophocl. ad Aj. v. 449.

οὐκ ἄν ποτε
Δίκην κατ᾽ ἄλλου φωτὸς ὧδ᾽ ἐψήφισαν. ubi activum pro medio. Sed in Attica prosa activum hac significatione non legitur, apud recentiores non infrequens est. Cf. Irmisch ad Herodian. II, 3, 10. qui, parum accurate, scriptores omnes permiscet. Et profecto emendatio Reiskii in litteris ipsis probabilior est.

[*τῶν νόμων*] Recte hoc Reiske uncis inclusit. Nusquam enim *τοῖς πράκτορσιν* additur, nec sua natura addi potest. Natum est ex sequentibus.

γνώμην μοι ἔχειν, ἐὰν ἀναγκαζόμενος λέγειν περὶ ἐπιτηδευμάτων, φύσει μὲν μὴ καλῶν, τούτῳ δὲ πεπραγμένων, προσεξαχθῶ τι ῥῆμα εἰπεῖν, ὅ ἐστιν ὅμοιον τοῖς ἔργοις τοῖς Τιμάρχου. οὐδὲ γὰρ ἂν δικαίως ἐμοὶ ἐπιτιμήσαιτε, εἴ τι σαφῶς εἴποιμι, διδάσκειν ὑμᾶς βουλόμενος· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τουτῳΐ. οὕτω γὰρ αἰσχρῶς τυγχάνει βεβιωκώς, ὥστε τὸν τὰ τούτῳ πεπραγμένα διεξιόντα ἀδύνατον εἶναι εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς βούλεται, ἐὰν μή τι καὶ τῶν τοιούτων φθέγξηται ῥημάτων. εὐλαβήσομαι δ' αὐτὸ ποιεῖν ὡς ἂν δύνωμαι μάλιστα. 17. σκέψασθε δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡς μετρίως μέλλω προσφέρεσθαι Τιμάρχῳ τουτῳΐ. ἐγὼ γάρ, ὅσα μὲν παῖς ὢν εἰς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἡμάρτηκεν, ἀφίημι καὶ ἔστω ταῦτα ἄκυρα, ὥσπερ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, ἢ τὰ πρὸ τοῦ Εὐκλείδου, ἢ εἴ τις ἄλλη πώποτε τοιαύτη γέγονε προθεσμία· ἃ δὲ ἤδη φρονῶν, καὶ μειράκιον ὤν, καὶ τοὺς νόμους ἐπιστάμενος τοὺς τῆς πόλεως, διαπέπρακται, περὶ

---

§. 16. προσεξαχθῶ] Nescio an hoc vocabulum nusquam apud Graecos scriptores legatur; nec ut ἅπαξ λεγόμενον satis est tutum propter varietatem lectionis. Nam ἐξαχθῶ legitur in Lock. Bern. Helmst. et Reiskio vulgata e duabus, quae olim obtinebant, lectionibus (προαχθῶ et ἐξαχθῶ) nata videtur. Ubique προάγεσθαι sic usurpatur ab Aeschine, nusquam ἐξάγεσθαι: quod parum commendat lectionem laudatorum codd., quamquam utroque vocabulo alii scriptores utuntur. Nec video, cur in se damnandum sit προσεξάγεσθαι, quum vi compositionis significationem habeat, *impelli ad aliquid, quod a decoro abhorret*. Quid? quod in decompositis librarii alterutram praepositionem haud raro omittunt. Sic supra c. 1. προσδιεξελθεῖν. Non igitur ausus sum προσεξαχθῶ e Graecia exterminare.

§. 17. πρὸ τοῦ Εὐκλείδου] Articulum addidi e cod. Helmst. Euclides Archon fuit Olymp. CIV, 2. qui annus recreatam vidit rem publicam, et ex integro multis novis legibus praeclare salubriterque fundatam." Cf. F. A. Wolf. Prolegg. ad Leptin. p. CXXVIII. sqq.

γέγονε] Sic dedi, obsecutus Mead. Lock. Helmst. Vulgo ἐγένετο.

πρῶτον μὲν πάντων] Sic dedi e Lock. et Helmst. Vulgo πρῶτον πάντων μέν. Mead. habet πάντων μὲν πρῶτον. In Bern. μὲν prorsus deest.

τούτων ἔγωγε τὰς κατηγορίας ποιήσομαι, καὶ ὑμᾶς ἐπ' αὐτοῖς ἀξιῶ σπουδάζειν. οὗτος γὰρ πρῶτον μὲν πάντων ἐπειδὴ ἀπηλλάγη ἐκ παίδων, ἐκάθητο ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τοῦ Εὐθυδίκου ἰατρείου· προφάσει μὲν, τῆς τέχνης μαθητὴς, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, πωλεῖν ἑαυτὸν προῃρημένος, ὡς αὐτὸ ἔδειξεν. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἐμπόρων, ἢ τῶν ἄλλων ξένων, ἢ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐχρήσαντο τῷ σώματι Τιμάρχου, ἑκὼν καὶ τούτους ὑπερβήσομαι· ἵνα μή μέ τις εἴπῃ, ὡς ἄρα λίαν ἀκριβολογοῦμαι ἅπαντα· ὧν δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις γέγονε, καταισχύνων τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὴν πόλιν, μισθαρνῶν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, ὃ ἀπαγορεύει ὁ νόμος μὴ πράττειν, ἢ μὴ δημηγορεῖν, περὶ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους. 18. Μισγόλας ἐστί

ὡς αὐτὸ ἔδειξεν] Mead. Coisl. Reg. 1. addunt τὸ πρᾶγμα Regg. 2. 4. τὸ ἔργον. Lock. Helmst. τοὔργον (τοὖργον). Quae varietas mihi quidem additamentum librariorum indicat. Quamquam non nego, in hac formula apud Aeschinem hoc uno loco αὐτὸ solum positum esse. Legimus enim παραπρ. 4. fin. ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔδειξεν. Ctes. 18. ὡς αὐτὸ ἔδειξε τὸ ἔργον. 44. ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα δεδήλωκε. Sed absolutum αὐτὸ saepe apud optimos legitur. Vide, quos laudat God. Stallbaum ad Plat. Phileb. §. 28.

§. 18. Μισγόλας ἐστί τις cet.] Athenaeus L. VIII, c. XXII. p. 339. Cas. hunc locum laudans haec praemittit: Πιθανώτατα ὁ Ἀντιφάνης καὶ τὸν Μισγόλαν κεκωμῴδηκεν, ὡς ἐσπουδακότα περὶ κιθαρῳδοὺς καὶ κιθαριστὰς ὡραίους. Τις deest apud Athenaeum; idque delerem, si Aeschinis codices addicerent. Videtur enim Misgolas eo tempore satis notus fuisse; nec probabile est, Aeschinem hoc pronomine illum, quem ceteroqui satis humane tractat, ignominia notare voluisse. Facile originem duxit ex antecedente ἐστί. Pro ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Athenaeus habet ἄνδρες Ἀθηναῖοι, quod ter nonnisi apud Aeschinem legi monui ad §. 1. Pro ἔχειν εἰωθὼς Athenaeus εἰωθὼς ἔχειν, pro quo Reg. 2. et Mead. simpliciter ἔχων, offensis, ut videtur, librariis parallelismo ἀεὶ εἰωθώς. In Mead. certe saepius deest vocabulum, quo parallelismus oritur. Sic infra §. 18. ἅμα, ubi legitur συμπλεύσας ἅμα Τιμομάχῳ. Παραπρ. §. ἐφ' ἅπασι δ' ἡμῖν ἀνίσταται τελευταῖος Δημοσθένης. Deest τελευταῖος in Mead., quod facile abesse patiatur Reiskius. Ib. §. 33. ἐπαναστὰς ἐπὶ πᾶσιν, ubi Helmst. ἀναστάς. Alia tamen intacta manserunt, ut Tim. §. 6.

τις Ναυκράτους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Κολυττεὺς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς· καὶ οὐδαμῇ ἄν τις αὐτὸν μέμψαιτο· περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα τοῦτο δαιμονίως ἐσπουδακὼς, καὶ ἀεί τινας ἔχειν εἰωθὼς περὶ αὐτὸν κιθαρῳδοὺς ἢ κιθαριστάς. ταυτὶ δὲ λέγω οὐ τοῦ φορτικοῦ ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα γνωρίσητε αὐτὸν ὅστις ἐστίν. οὗτος αἰσθόμενος, ὧν ἕνεκα τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο Τίμαρχος οὑτοσὶ ἐπὶ τοῦ ἰατρείου, ἀργύριόν τι προαναλώσας, ἀνέστησεν αὐτὸν, καὶ ἔσχε παρ' ἑαυτῷ, εὔσαρκον ὄντα, καὶ νέον, καὶ βδελυρὸν, καὶ ἐπιτήδειον πρὸς τὸ πρᾶγμα, ὃ προῃρεῖτο ἐκεῖνος μὲν πράττειν, οὗτος δὲ πάσχειν. καὶ ταῦτα ποιεῖν οὐκ ὤκνησεν, ἀλλ' ὑπέστη Τίμαρχος οὑτοσὶ, οὐδενὸς ὢν τῶν μετρίων ἐνδεής. πολλὴν γὰρ πάνυ κατέλιπεν ὁ πατὴρ αὐτῷ οὐσίαν, ἣν οὗτος κατεδήδοκεν, ὡς ἐγὼ προϊόντος ἐπιδείξω τοῦ λόγου· ἀλλ' ἔπραξε ταῦτα δουλεύων ταῖς αἰσχίσταις ἡδοναῖς, ὀψοφαγίαις καὶ πολυτελείαις δείπνων, καὶ αὐλητρίσι, καὶ ἑταίραις, καὶ κύβοις, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὑφ' ὧν οὐδενὸς χρὴ κρατεῖσθαι τὸν γενναῖον καὶ ἐλεύθερον. καὶ οὐκ ᾐσχύνθη ὁ μιαρὸς οὗτος, ἐκλιπὼν μὲν τὴν πατρῴαν οἰκίαν, διαιτώμενος δὲ παρὰ Μισγόλᾳ, οὔτε πατρικῷ ὄντι φίλῳ,

---

ὅταν δ' ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εὐθὺς πονηρὰν ἀρχὴν λάβῃ τῆς παιδείας. παραπρ. §. 3. οὕτω δ' ἄνω τὸ πρᾶγμα ἐξάρας. Ctes. §. 3. πόῤῥωθεν προκαταλαμβανον. al. Pro περὶ αὐτὸν Athenaeus pro περὶ αὑτόν. Ammonius de vocc. differ. s. v. κίθαρις etiam corruptius περὶ αὐτῷ.

κιθαρῳδοὺς ἢ κιθαριστὰς] Ammonius l. l. κιθαριστὰς καὶ κιθαρῳδοὺς, adjuncta hac explicatione: κιθαριστὴς μέν ἐστιν ὁ μόνον ψάλλων· κιθαρῳδὸς δὲ ὁ ᾄδων καὶ ψάλλων: ubi Valckenaer καὶ κιθαριστὰς in Aeschine restituendum censet. Quamquam autem ἢ et καὶ sapissime confunduntur (vide Bastium ad Gregor. Cor. p. 815.) Ammonius tamen locum ex memoria videtur laudasse. Certe ejus auctoritas codd. et Athenaei auctoritatem non aequat. Vocabulorum discrimen discutit Valckenarius in P. H. Koppiersii Obsvv. Phil. p. 112. sqq. in nota.

καὶ ταῦτα ποιεῖν οὐκ ὤκνησεν] Ποιεῖν, quod vulgo deest, addidi e Mead. Lock. Reg. 2. Helmst. Attici enim ὀκνεῖν significatione recusandi non cum accusativo construunt, sed sequente infinitivo.

οὔτε ἡλικιώτῃ, οὔτε [παρ'] ἐπιτρόπῳ· ἀλλὰ παρ' ἀλλοτρίῳ, καὶ παρὰ πρεσβυτέρῳ ἑαυτοῦ, καὶ παρ' ἀκολάστῳ περὶ ταῦτα, ὡραῖος ὤν. 19. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα καταγέλαστα πέπρακται Τιμάρχῳ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· ἓν δέ, ὃ καὶ διηγήσασθαι ὑμῖν βούλομαι. ἦν μὲν Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει πομπή. ἐπόμπευον δὲ ἐν ταὐτῷ ὅ, τε Μισγόλας, ὁ τοῦτον ἀνειληφώς, καὶ Φαῖδρος ὁ Καλλίου Σφήττιος. συνθεμένου δὲ αὐτοῖς συμπομπεύειν Τιμάρχου τουτουί, οἱ μὲν περὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν διέτριβον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπανῆκε. παρωξυμμένος δὲ πρὸς τὸ πρᾶγμα ὁ Μισγόλας ζήτησιν αὐτοῦ ἐποιεῖτο μετὰ τοῦ Φαίδρου· ἐξαγγελθέντος δὲ αὐτοῖς, εὑρίσκουσι τοῦτον ἐν συνοικίᾳ μετὰ ξένων τινῶν συναριστῶντα. διαπειλησαμένων δὲ τοῦ Μισγόλα καὶ τοῦ Φαίδρου τοῖς ξένοις, καὶ κελευόντων ἤδη ἀκολουθεῖν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅτι μειράκιον ἐλεύθερον διέφθειραν, φοβηθέντες οἱ ξένοι, φεύγοντες ᾤχοντο, καταλιπόντες τὰ παρεσκευασμένα. καὶ ταῦθ' ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, ἅπαντες,

---

οὔτε [παρ'] ἐπιτρόπῳ] Praepositionem Wolfio jure suspectam uncis inclusi. Etiam ad hoc pertinet, quod antecedit participium.

§. 19. Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει] Celebratissima inter multa genera, quae in Bacchi (Διονύσου) honorem agebantur, haec erant ἐν ἄστει, mense Aprili (Elaphebolione) celebrata. Singularem de Dionysiis librum scripsit Jo. Meursius.

Σφήττιος] Σφηττὸς (sic enim scribendum non Σφιττὸς) δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος, Harpocration. Acuti vel potius acerbi (ὀξεῖς καὶ πικροὶ) videbantur Sphettii. Cf. Jo. Meursium de populis Atticis s. v.

παρωξυμμένος] De duplice μ perfecti passivi hujus similiumque verborum vide Lobeck. ad Phryn. p. 35. In Ald. et Lock. per unum μ scriptum est, de quo vide eundem p. 34.

ἐν συνοικίᾳ] Συνοικία hic cauponam significat, ut interdum tum apud Atticos tum apud reliquos. Isaeus περὶ τοῦ Φιλοκτήμονος κλήρου p. 131. τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην καθίστησιν Εὐκτήμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμεικῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος ὤνιος. Dixeris etiam lupanar; nam eadem pagina post οἴκημα infertur, quod saepe lupanar significat.

ὅσοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐγίνωσκον Μισγόλαν καὶ Τίμαρχον, ἴσασιν· ἐγὼ δὲ καὶ πάνυ χαίρω, ὅτι μοι γέγονεν ἡ δίκη πρὸς ἄνθρωπον οὐκ ἠγνοημένον ὑφ' ὑμῶν, οὐδ' ἀπ' ἄλλου γινωσκόμενον οὐδενὸς, ἢ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιτηδεύματος, περὶ οὗ καὶ τὴν ψῆφον μέλλετε φέρειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἀγνοουμένων, σαφεῖς ἴσως προσήκει τὰς ἀποδείξεις ποιεῖσθαι τὸν κατήγορον· περὶ δὲ τῶν ὁμολογουμένων, οὐ λίαν ἔγωγε μέγα ἔργον εἶναι νομίζω τὸ κατηγορεῖν· ἀναμνῆσαι γὰρ μόνον προσήκει τοὺς ἀκούοντας.

20. ἐγὼ τοίνυν, καίπερ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος ὄντος, ἐπειδὴ ἐν δικαστηρίῳ ἐσμὲν, γέγραφα μαρτυρίαν Μισγόλᾳ, ἀληθῆ μὲν, οὐκ ἀπαίδευτον δὲ, ὡς ἐγὼ ἐμαυτὸν πείθω. αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τοῦ ἔργου, ὃ ἔπραττε πρὸς τοῦτον, οὐκ ἐγγράφω, οὐδ' ἄλλο γέγραφα οὐδὲν, ὃ ἐπιζήμιόν ἐστιν ἐκ τῶν νόμων τῷ τἀληθῆ μαρτυρήσαντι· ἃ δέ ἐστιν ὑμῖν μὲν ἀκούουσι γνώριμα, ἀκίνδυνα δὲ τῷ μαρτυροῦντι, καὶ μὴ αἰσχρὰ, ταῦτα γέγραφα. ἐὰν μὲν οὖν ἐθελήσῃ ὁ Μισγόλας δεῦρο παρελθὼν τἀληθῆ μαρτυρεῖν, τὰ δίκαια ποιήσει· ἐὰν δὲ προαιρῆται ἐκκλητευθῆναι μᾶλλον ἢ τἀληθῆ

---

§. 20. *ἀπαίδευτον*] *Ἀπαίδευτος* cum conjugatis significat **rusticitatem, inhumanitatem. Tim.** §. 54. *δεινῆς ἀπαιδευσίας ἀρχήν.* 68. *πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ἄμουσός τις οὗτος καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρωπός ἐστι.* Cf. §. 75. *παραπρ.* §. 41.

ἐγγράφω] Hanc codicum lectionem revocavi, quum Reiskius de suo dederit *ἐνέγραψα*: quod quidem tempus cum ceteris congruit. Sed contra Mss. nil mutavi, quum praesens videatur hoc momentum ut grave notare.

ὑμῖν μὲν ἀκούουσι γνώριμα, ἀκίνδυνα δὲ] *Μὲν* est ex Wolfii conjectura, haud necessaria, ut opinor. Nonnulli libri habent *τε*, quod corruptum videtur ex *τοῖς*.

ἐκκλητευθῆναι] Pollux VIII, 36 s. *Τὸν οὐ βουλόμενον μαρτυρεῖν, ἐκλήτευον, ἀνάγκην τοῦ μαρτυρῆσαι προστιθέντες. ἔδει δὲ αὐτὸν ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξομόσασθαι, ὡς οὐκ εἰδείη, ἢ μὴ παρείη, ἢ χιλίας ἀποτίνειν. Κλητεύεσθαι μὲν οὖν ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι εἰς μαρτυρίαν. ἐκκλητεύεσθαι δὲ τὸ δίκην ὀφείλειν*; ubi interpretes consuli possunt. Suidas

μαρτυρεῖν, ὑμεῖς τὸ ὅλον πρᾶγμα συνειδήσετε. εἰ γὰρ ὁ μὲν πράξας αἰσχυνεῖται, καὶ προαιρήσεται χιλίας δραχμὰς μᾶλλον ἀποτῖσαι τῷ δημοσίῳ, ὥςτε μὴ δεῖξαι τὸ πρόςωπον τὸ ἑαυτοῦ ὑμῖν· ὁ δὲ πεπονθὼς δημηγορήσει· σοφὸς ὁ νομοθέτης ὁ τοὺς οὕτω βδελυροὺς ἐξείργων ἀπὸ τοῦ βήματος. ἐὰν δ' ἄρα ὑπακούσῃ μὲν, τράπηται δὲ ἐπὶ τὸ ἀναιδέστατον, ἐπὶ τὸ ἐξόμνυσθαι τὰς ἀληθείας, ὡς Τιμάρχῳ μὲν χάριτας ἀποδιδοὺς, ἑτέροις δὲ ἐπίδειξιν ποιούμενος, ὡς εὖ ἐπίσταται τὰ τοιαῦτα συγκρύπτειν· πρῶτον μὲν εἰς ἑαυτὸν ἐξαμαρτήσεται ἐπιορκῶν. ἔπειτα οὐδὲν αὐτῷ ἔσται πλέον. 21. ἑτέραν γὰρ ἐγὼ γέγραφα μαρτυρίαν τοῖς εἰδόσι Τίμαρχον τουτονὶ ἐκλιπόντα τὴν πατρῴαν οἰκίαν, καὶ διαιτώμενον παρὰ Μισγόλᾳ· πρᾶγμα, οἶμαι, χαλεπὸν

---

autem τῶν ἐγκαταλιπόντων τὴν μαρτυρίαν, inquit, ὀνόματα ἐν τῷ δικαστηρίῳ κηρύσσεται· ὅπερ ἔλεγον ἐκκλητευθῆναι καὶ ἐκκλητεύειν. Videntur interdum κλητεύεσθαι et ἐκκλητεύεσθαι permutata esse.

συνειδήσετε] Vulgo συνίδετε, quod est aoristus imperativi, hic non aptus. Nostrum praebuit Bern.

ὁ δὲ πεπονθὼς δημηγορήσει] Reiske, pronus ad inserendam negationem μὴ, recte se ipse in viam reduxit, concedens, vulgatam sic intelligi posse: „Quod si autem res tam turpis est, ut auctor „flagitii haud audeat vestrum in conspectum venire, consors autem „flagitii, in cujus corpore patratum sit, haud verecundetur in con„cionem venire et cum populo agere, laudanda est legislatoris „sapientia."

21. ἐκλιπόντα] Sic dedi ex optimis codd. Bern. Lock. Helmst. pro vulgato καταλιπόντα. Illud est in hac phrasi verbum proprium.

πρᾶγμα, οἶμαι, χαλεπὸν ἐξεργάσασθαι ἐπιχειρῶν] Ironice haec dicta sunt: οὐ γὰρ χαλεπόν ἐστι τὸ πρᾶγμα ἐξεργάσασθαι. Hanc figuram antiqui amant, ubi recentiores eam negligunt; nec est illa in Aeschine rara. Tim. §. 29. ἀναβήσεται γὰρ, οἶμαι, πιστεύων τῷ αὑτοῦ βίῳ, ἀνὴρ καλὸς κἀγαθὸς καὶ μισοπόνηρος. §. 30. καλῶς ἄρα τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ubi quidem libri fere omnes habent κακῶς, quod non probo. §. 73. ταχὺ γὰρ ἂν Τίμαρχον ἢ τὸν κίναιδον Δημοσθένην εἴασε πολιτεύεσθαι. Ut οἶμαι, sic etiam ὡς ἔοικεν, additur ad indicandam ironiam. παραπρ. §. 47. ἐν δὲ τούτοις, ὡς ἔοικεν, ἐγὼ διαφανὴς ἦν, οὐχ ὑποσιγῶν ἀλλὰ συνᾴδων.

ἐξεργάσασθαι ἐπιχειρῶν. οὔτε γὰρ ἐμὲ δεῖ τοὺς ἐμαυτοῦ φίλους μάρτυρας παρασχέσθαι, οὔτε τοὺς τούτων ἐχθρούς, οὔτε τοὺς μηδετέρους ἡμῶν γιγνώσκοντας· ἀλλὰ τοὺς τούτων φίλους. ἂν δ' ἄρα καὶ τούτους πείσωσι μὴ μαρτυρεῖν (ὡς οὐκ οἴομαί γε, εἰ δὲ μή, ἀλλ' οὐχ ἅπαντας) ἐκεῖνό γε οὐδέποτέ με δυνήσονται ἀφελέσθαι, τὴν ἀλήθειαν, οὐδὲ τὴν ἐν τῇ πόλει περὶ Τιμάρχου φήμην, ἣν οὐκ ἐγὼ τούτῳ παρεσκεύασα, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ· οὕτω γὰρ χρὴ καθαρὸν τὸν βίον εἶναι τοῦ σώφρονος ἀνδρός, ὥστε μὴ ἐπιδέχεσθαι δόξαν αἰτίας πονηρᾶς. βούλομαι δὲ κἀκεῖνο προειπεῖν, ἐὰν ἄρα ὑπακούσῃ ὁ Μισγόλας τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν· εἰσὶ φύσεις ἀνθρώπων πολὺ διαφέρουσαι ὀφθῆναι ἀλλήλων τὰ περὶ τὴν ἡλικίαν· ἔνιοι μὲν γὰρ νέοι ὄντες, προφερεῖς καὶ πρεσβύτεροι φαίνονται· ἕτεροι δὲ

ἂν δ' ἄρα cet.] Locus sic legitur et interpungitur in editione Reiskii: *ἂν δ' ἄρα καὶ τούτους πείσωσι μὴ μαρτυρεῖν· ὡς οὐκ οἴομαί γε, εἰ δὲ μή, ἀλλ' οὐχ ἅπαντας· ἐκεῖνό γε οὐ δέδια, μήποτέ με δύνωνται ἀφελέσθαι τὴν ἀλήθειαν.* Aldina et quae eam sequuntur, postrema sic habent: *ἐκεῖνό γε οὐδέποτε δύνωνται* cet. Nostrum *οὐδέποτε* habet Reg. 2. et Helmst. *δυνήσονται* legitur in codd. Mead. Regg. 1. 2. Bern. Helmst. *ἐκεῖνό γε* cet. apodosis est ad protasin *ἂν δ' ἄρα καὶ τούτους πείσωσι.* *Ἐκεῖνο* cum vi praecedit, et in fine sequitur, quod eo significatum erat, *τὴν ἀλήθειαν* cet. Exempla substantivi quasi per epexegesin pronominibus additi habet Heindorf ad Plat. Protag. §. 11. *ὡς — ἅπαντας* parenthesi inclusi. *εἰ δὲ μή* sc. *γενήσεται, ὃ νομίζω.* Ellipticum usum hujus *εἰ δὲ μή* illustravit Heindorf. ad Sophist. §. 4.

ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ] *Οὗτος* non est in Mead. et Helmst. recte, opinor. Omisso enim pronomine hic fortior fit enuntiatio. Alia ratio est Tim. §. 1.

τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν] Hoc recepi e Lock. et Helmst. Solent enim oratores in hac locutione pluralem *τοῖς νόμοις* ponere, per genus loquentes, etiam si quis nunc ipsum nonnisi uni legi obsequium vel praestet vel neget.

προφερεῖς καὶ πρεσβύτεροι] Pollux II, 10. *προφερὴς δὲ λέγεται ὁ τῷ μὲν χρόνῳ νεώτερος, τῇ δὲ ὄψει δοκῶν πρεσβύτερος.* Fortasse nostrum locum respexit Pollux, quem ante oculos habuit Harpo-

πολὺν ἀριθμὸν χρόνου γεγονότες, παντάπασι νέοι [δοκοῦντες εἶναι.] τούτων δ' ἐστὶ τῶν ἀνδρῶν ὁ Μισγόλας. τυγχάνει μὲν γὰρ ἡλικιώτης ὢν ἐμὸς, καὶ συνέφηβος· καὶ ἔστιν ἡμῖν τουτὶ πέμπτον καὶ τετταρακοστὸν ἔτος. καὶ ἐγὼ μὲν τοσαυτασὶ πολιὰς ἔχω, ὅσας ὑμεῖς ὁρᾶτε, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος. διὰ τί δὴ ταῦτα προλέγω; ἵνα μὴ ἐξαίφνης αὐτὸν ἰδόντες θαυμάσητε, καὶ τοιοῦτόν τι τῇ διανοίᾳ ὑπολάβητε· ὦ Ἡράκλεις, ἀλλ' οὗτός γε τούτου οὐ πολὺ διαφέρει. ἅμα μὲν γάρ ἐστιν ἡ φύσις τοιαύτη τοῦ ἀνθρώπου, ἅμα δὲ ἤδη μειρακίῳ ὄντι αὐτῷ ἐπλησίαζεν. ἵνα δὲ μὴ διατρίβω, πρῶτον μὲν κάλει μοι τοὺς εἰδότας Τίμαρχον τουτονὶ

---

cration: *προφερεῖς οἱ νέοι μὲν ὄντες, πρεσβύτεροι δὲ φαινόμενοι. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.* Oppositum est *σκληφρὸς* seu *σκληρὸς*, quod addit Pollux l. l. *σκληφρὸς δὲ ὁ τούτῳ ἐναντίος, ὃν καὶ νεανιδῆ ἂν εἴποις.* Cf. Heindorf ad Plat. Euthydem. §. 1. — Hunc sensum rejicit in nostro loco H. Stephanus in Thes. „Nam si *προφερεῖς* illi dicantur, qui aetate juvenes sint, ore vero senes videantur, totum hoc comma unam illam vocem denotare." Sed *προφερὴς* hic tropice adhibetur, quod ne perperam intelligatur, orator addit, quod significationem ejus constituat: cujusmodi ampliationes apud oratores inprimis frequentes sunt. Hunc usum illustravi in Demosthen. p. 5[illegible]. sqq. *προφερὴς* proprie significat p r o n u s i n a n t e r i u s. Hinc vel contextus vel additum vocabulum significationem accuratius definit, quod hic fit per *πρεσβύτεροι.*

[*δοκοῦντες εἶναι*]] Haec leguntur vocabula in Ald., sine uncis. Stephanus scripsit *δοκοῦσιν εἶναι*, quod legitur in Mead. et Reg. 1, et quod Reiskius recepit. Jn Lock. et Helmst. eorum loco est *φαίνονται*: quae Mss. varietas supplementum librariorum indicat. Hinc Aldinam lectionem uncis inclusam exhibui.

ὁ Μισγόλας] Articulum addidi ex Lock. et Helmst.

τουτὶ πέμπτον καὶ τετταρακοστὸν ἔτος] Perperam Reiskius non a natu sed a principio militiae annum esse numeratum opinatur. Sed hic est annus aetatis.

οὗτός γε τούτου οὐ πολὺ διαφέρει] *Οὗτος* sc. *ὁ Μισγόλας, τούτου* sc. *τοῦ Τιμάρχου.*

πρῶτον μὲν κάλει μοι] Hunc verborum ordinem recepi ex Lock. et Helmst. Vulgo: *κάλει μοι πρῶτον μὲν*

διαιτώμενον ἐν τῇ Μισγόλα οἰκίᾳ· ἔπειτα τὴν Φαίδρου μαρτυρίαν ἀναγίνωσκε· τελευταίαν δέ μοι λαβὲ τὴν αὐτοῦ Μισγόλα μαρτυρίαν· ἵνα καὶ τοὺς θεοὺς δεδιὼς, καὶ τοὺς συνειδότας αἰσχυνόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας, καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς, ἐθελήσῃ τἀληθῆ μαρτυρεῖν. Μαρτυρία.

22. „*Μισγολας Νικιου Πειραιευς μαρτυρει. εμοι εγενετο εν συνηθειαι Τιμαρχος ο επι του Ευθυδικου ιατρειου ποτε καθεζομενος, και κατα την γνωσιν μου την προς αυτον πολυωρων εις την νυν ου διελιπον.*“ *Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, Τίμαρχος οὑτοσὶ παρέμεινε παρὰ τῷ Μισγόλᾳ, καὶ μηκέτι ὡς ἄλλον ἧκε, μετριώτερα ἂν διεπέπρακτο· εἰ δή τι τῶν τοιούτων ἐστὶ μέτριον· καὶ ἔγωγε οὐκ ἂν ὤκνησα*

ἵνα - ἐθελήσῃ] Taylor pro *ἵνα* conjecit *ἐάν*. Sed nec *ἵνα* damnandum. Eo significatur, quod fieri optat is, qui loquitur. *ἐθελήσῃ* pro *ἐθέλῃ* dedi e Mead. Lock. Helmst. — Ald. habet *ἐθέλει*.

§. 22. *Μισγόλας Νικίου Πειραιεὺς*] Haec aperte falsa. Legimus enim §. 18. *Μισγόλας Ναυκράτους Κολλυτεὺς*, et sic ceteri. Itaque nostro loco aut idem restituendum, aut *Νικίου Πειραιεὺς* delendum. In Helmst. desunt *Μισγόλας Νικίου*. Fortasse ob scribendi compendium error natus.

καὶ κατὰ τὴν γνῶσίν μου - πολυωρῶν εἰς τὴν νῦν οὐ διέλιπον] Lectionem Mss. retinui et dedi. Pro *μου* vulgo legitur *μοι*. Genitivum nobis obtulit Bern. Reiskius de suo dedit *διέλιπεν* pro *διέλιπον*, et praepositionem *κατὰ* delevit, locum sic interpretans: non desiit (Timarchus puta) observare consuetudinem meam secum. Sed vulgata lectio eam plane sententiam habet, qua Aeschines se Misgolae scripturum esse testimonium promiserat; humanitatem, studiumque res turpes involucro verborum tegendi. Misgolas testatur hoc de se ipso: Numquam ego *κατὰ τὴν γνῶσίν μου* pro familiaritate mea (quod, ut plerumque in bonam partem accipitur, hic obscoena significatione accipiendum) desii ejus curam habere (etiam hoc obscoena significatione).

οὐκ ἂν ὤκνησα αὐτὸν οὐδὲν αἰτιᾶσθαι ἢ] Pro *ὤκνησα* Reiske conjicit *ἐτόλμησα*. Si utrumque esset in Mss., equidem *ἐτόλμησα* pro glossa haberem. *Οὐκ ὀκνεῖν* enim significat paratum esse ad aliquid faciendum; vel etiam acquiescere aliquare: quae significatio originem habet ex significatione non recusandi: —

αὐτὸν οὐδὲν αἰτιᾶσθαι, ἢ ὅπερ ὁ νομοθέτης παῤῥησιάζεται, ἡταιρηκέναι μόνον. ὁ γὰρ πρὸς ἕνα τοῦτο πράττων, ἐπὶ μισθῷ δὲ τὴν πρᾶξιν ποιούμενος, αὐτῷ μοι δοκεῖ τούτῳ ἔνοχος εἶναι. ἐὰν δ' ὑμᾶς ἀναμνήσας ἐπιδείξω, ὑπερβαίνοντα τούσδε τοὺς ἀγρίους ἄνδρας, Κηδωνίδην, καὶ Αὐτοκλείδην, καὶ Θέρσανδρον, καὶ ἐπιδείξω αὐτοὺς

Pro simplice *οὐδὲν* Bern. habet *οὐδὲν ἄλλο*: ex supplemento. *Ἄλλο* seq. *ἢ* interdum apud Graecos omitti, ut aliud apud Latinos, notum est. Vide Bosii Ell. p. 27. ed. Schaef.

πρὸς ἕνα] Reiskius addendum censet *μὲν*, quo non opus. Nam *μὲν* in priore membro omittitur, si majus in eo sit momentum, aut si alia praecesserit particula. Habuimus iam §. 20. exemplum, ubi additum est *μὲν* e coniectura Wolfii. Tim. 63. *πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφιδοῦν Ἰφικράτους, νῦν δὲ Τισίου τοῦ Ῥαμνουσίου*. παραπρ. 26. *ἐγὼ δ' αἱρεθεὶς πρεσβευτὴς ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας, ἀῤῥώστως δ' ἔχων*, ubi dicendum erat *αἱρεθεὶς μὲν* cet. — Multa ex variis scriptoribus exempla habet Elmsley ad Eurip. Med. v. 910. Multo etiam minus probo, quod in seqq. *τὴν πρᾶξιν ποιούμενος* deleri velit. Etiamsi verba ad sensum necessaria non sint, tamen ad orationis vim et numeros haud parum conferunt. Repetitur in oppositione vel idem vocabulum vel synonyma locutio, ut vim habeat oratio. Ctes. 15. *τῆς μὲν σωτηρίας τῇ πόλει τοὺς θεοὺς αἰτίους γεγενημένους --- τῶν δὲ ἀτυχημάτων ἁπάντων Δημοσθένην αἴτιον γεγενημένον*, ubi Taylor nil auribus ingratius accidere ait, quam ejusmodi *ὁμοιοτέλευτα*. Ib. 53. *ἐὰν μὲν τοίνυν πρὸς τὴν εὐφημίαν αὐτοῦ τῶν λόγων ἀποβλέψητε, ἐξαπατηθήσεσθε. — ἐὰν δ' εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἐξαπατηθήσεσθε.*

ὑπερβαίνοντα - καὶ ἐπιδείξω] Vulgo *ὑπερβαίνων* — — *ἀλλ' ἐπιδείξω*. *Ὑπερβαίνοντα* est in Mead. Reg. 1., nec aliter videtur scribi posse, quum Aeschines Timarchum affirmet superasse Cedonidem cet. *Καὶ* pro *ἀλλ'* obtulit Mead. Verum quidem est, *ἀλλὰ*, sed, autem, interdum adhiberi in redintegranda enuntiatione per parenthesin interrupta; sed hic non est redintegranda enuntiatio, verum novum additur momentum, quod hic per *ἀλλὰ* addi non potest. — *Ἀγρίους Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου τοὺς σφόδρα ἐπτοημένους περὶ τὰ παιδικὰ καὶ χαλεποὺς παιδεραστὰς φησί.* Harpocr. Multi viri docti hoc vocabulum illustrarunt. Vide in primis Wyttenbachium ad Plat. Phaedon. p. 207. — *Κηδωνίδης* ceterique ut famosi paedicones a Suida memorantur, atque *Κηδωνίδης* etiam ab Harpocratione.

λέγων, ὧν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀνειλημμένος γέγονε, καὶ μὴ μόνον παρὰ τῷ Μισγόλᾳ μεμισθαρνηκότα αὐτὸν ἐπὶ τῷ σώματι, ἀλλὰ καὶ παρ' ἑτέρῳ, καὶ πάλιν παρ' ἄλλῳ, καὶ παρὰ τοῦτον ὡς ἕτερον ἐληλυθότα· οὐκ ἔτι δή που μόνον φανήσεται ἡταιρηκώς, ἀλλὰ καί, (μὰ τὸν Διόνυσον οὐκ οἶδ' ὅπως δυνήσομαι περιπλέκειν ὅλην τὴν ἡμέραν,) καὶ πεπορνευμένος. ὁ γὰρ εἰκῇ τοῦτο, καὶ πρὸς πολλοὺς πράττων, καὶ μισθοῦ, αὐτῷ μοι δοκεῖ τούτῳ ἔνοχος εἶναι. 23. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Μισγόλας τῇ τε δαπάνῃ ἀπεῖπε, καὶ τοῦτον ἐξέπεμψε παρ' ἑαυτοῦ, μετὰ τοῦτον ἀναλαμβάνει αὐτὸν Ἀντικλῆς Καλλίου Εὐωνυμεύς. οὗτος μὲν οὖν ἄπεστιν ἐν Σάμῳ μετὰ τῶν κληρούχων. ἀλλὰ τὰ μετὰ ταῦτα ἐρῶ. ὡς γὰρ ἀπηλλάγη παρὰ τοῦ Ἀντικλέους καὶ τοῦ Μισγόλα Τίμαρχος οὑτοσί, οὐκ ἐνουθέτησεν ἑαυτόν, οὐδὲ

ἀλλὰ καὶ cet.] Locum laudat Hermogenes in libro περὶ μεθόδου δεινότητος c. 8. περὶ περιπλοκῆς. — Φανήσεται οὖν οὐ μόνον ἡταιρηκώς, ἀλλά, μὰ τὸν Διόνυσον, οὐκ οἶδ' ὅπως δεῖ περιπλέκειν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ πεπορνευμένος. Similiter καὶ post ἀλλὰ omittit Thomas Magister s. v. ἑταῖρος. Deest etiam in cod. Helmst. Et profecto videtur delendum. Nam primo statim vocabulo enuntiato, excusatio oboritur in oratoris mente, qua absoluta addit reliqua. Ceterum quae de περιπλοκῇ Hermogenes docet, digna sunt quae legantur. Καιρὸς τῆς περιπλοκῆς τῶν λόγων τριπλοῦς. περιπλέκομεν γάρ, ἤτοι ὅταν αἰσχρὰ ᾖ τὰ λεγόμενα. φυλαττόμενοι γὰρ τὴν ἀπρέπειαν τοῦ λόγου, αὐτῷ τῷ περιπλέκειν δηλοῦμεν, ἃ θέλομεν, εὐπρεπῶς, καὶ πικρότερον τὸν λόγον ποιούμεθα· ἢ ὅταν λυπηρὰ ᾖ τοῖς ἀκούουσιν, ἢ ὅταν ἐπαχθῆ τοῖς λέγουσι.

§. 23. Εὐωνυμεὺς] Εὐώνυμος demus Atticus, tribus Erechtheidis. Cf. Meursium.

τῶν κληρούχων] Harpocration: Κληροῦχοι ἐκαλοῦντο, οὓς Ἀθηναῖοι ἔπεμπον ἐπὶ τὰς πόλεις, ἃς ἐλάμβανον, κλήρους ἑκάστοις διανέμοντες. Etymol. M. Λέγεται παρὰ Ἀθηναίοις κλῆρος καὶ μέτρον γῆς· ὅθεν καὶ κληροῦχοι, οἱ τοὺς κλήρους (τὰ μέτρα τῆς γῆς) κατέχοντες. Inter eos, qui in regionem bello devictam migrabant, agri sorte devidebantur. Cf. Kuhn. ad Polluc. VIII, 136.

οὑτοσὶ] Vulgo οὑτοσίν. Sed ι demonstrativum recusat ν ἐφελκυστικόν; quamquam Grammaticorum nonnulli sunt, qui masculinum

βελτιόνων διατριβῶν ἥψατο· ἀλλὰ διημέρευσεν ἐν τῷ κυβείῳ, οὗ ἡ τηλία τίθεται, καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας συμβάλλουσι, καὶ κυβεύουσιν· ἤδη γὰρ οἶμαι ὑμῶν τινὰς ἑωρακέναι ἃ λέγω· εἰ δὲ μή, ἀλλ' ἀκηκοέναι γε. τῶν δὲ ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης ἐστί τις Πιττάλακος, ἄνθρωπος

---

nominativi singularis excipiant. Sed quum ratio eius idonea reddi non possit, equidem cum Corayo aliisque facio, qui id nusquam admittunt. Cf. Coray ad Isocrat. T. II. p. 292. Atque etiam miror tam rara esse hujus generis peccata librariorum. Semel adhuc in Aeschine notavi Tim. 15. Etiam in Demosthene rarissima est corruptela.

τηλία] Quamquam rarius est vocabulum apud scriptores antiquos, quorum opera supersunt, glossographi tamen et scholiastae vocabuli significationem divinant potius quam explicant. Brunckius ad Aristoph. Vesp. v. 147. scribit: „*Τηλία* nomen est generale mensae, quibusvis usibus aptae. Aleatorum tabula, compacti asseres, super quibus committebantur gallinacei et coturnices; mensa, super qua structi panes venum exponebantur, aliaeque id genus communi *τηλίας* nomine indigetabantur.“ Mihi, omnibus rite expensis, sic appellatum esse videtur vas, quod per ambitum extante margine circumdatum erat. Nam Pluto v. 1036. Chremylus, irridens anum libidinosam, quum haec dixisset: *ὀλίγου κατατέτηκα*, respondet

Κατασέσηπας, ὥς γέ μοι δοκεῖς.

Anus. *διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.*

Chrem. *εἰ τυγχάνει γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.*

ubi recte Scholiastes *τηλίαν* per *κύκλον κοσκίνου* explicat. Ea significatio, qua sit tabula, qua committebantur gallinacei, nescio an non ex nostro Aeschinis loco hausta sit propter adjectum *καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας συμβάλλουσι.* Verum etiam hic *τηλία* tabulam aleatorum significat. Facile quidem concedo, etiam alterum significare posse *τηλίαν*; antiqui tamen scriptoris locum non inveni, ubi certa sit haec significatio.

καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας συμβάλλουσι] Gallinaceorum certamen, quod publice institutum est post secundum bellum Persicum laudabili consilio, (vide Aelianum Varr. Historr. II, 28 ibique interpretes) declinavit per cauponas in delicias petulantium adolescentulorum.

ἄνθρωπος δημόσιος οἰκέτης] Bekker. Anecd. p. 371. *Δημόσιος:* ὁ τῆς πόλεως δοῦλος. Ἐγίνοντο δὲ Θρᾷκες τινὲς καὶ Σκύθαι ἢ ἄλλοι

δημόσιος οἰκέτης τῆς πόλεως· οὗτος εὐπορῶν ἀργυρίου, καὶ ὁρῶν τοῦτον ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ, ἀνέλαβεν αὐτὸν, καὶ εἶχε παρ' ἑαυτῷ. καὶ ταῦτ' οὐκ ἐδυσχέρανεν ὁ μιαρὸς οὑτοσὶ, μέλλων ἑαυτὸν καταισχύνειν πρὸς ἄνθρωπον δημόσιον οἰκέτην τῆς πόλεως· ἀλλ' εἰ λήψεται χορηγὸν τῇ βδελυρίᾳ τῇ ἑαυτοῦ, τοῦτο μόνον ἐσκέψατο, τῶν δὲ καλῶν, ἢ τῶν αἰσχρῶν οὐδεμίαν πώποτε πρόνοιαν ἐποιήσατο. καὶ τοιαῦτα ἁμαρτήματα καὶ τοιαύτας ὕβρεις ἐγὼ ἀκήκοα γεγονέναι ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἰς τὸ σῶμα τὸ Τιμάρχου, οἵας ἐγὼ μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον οὐκ ἂν τολμήσαιμι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ἃ γὰρ αὐτὸς ἔργῳ πράττων οὐκ ᾐσχύνετο, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μόνον σαφῶς ἐν ὑμῖν εἰπὼν, οὐκ ἂν ἐδεξάμην ζῆν. 24. ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους, ἐν οἷς οὗτος ἦν παρὰ τῷ Πιτταλάκῳ, καταπλεῖ δεῦρο ἐξ Ἑλλησπόντου Ἡγήσανδρος, ὁ τοῦτον ἀνειληφώς. περὶ οὗ πάλαι εὖ οἶδ' ὅτι θαυμάζετε, διότι οὐ μέμνημαι. οὕτως ἐναργές ἐστιν, ὃ ἐρῶ. οὗτος ὁ Ἡγήσανδρος ἀφικνεῖται, ὃν ὑμεῖς ἴστε κάλλιον ἢ ἐγώ. ἔτυχε δὲ τότε συμπλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον ταμίας ἅμα Τιμομάχῳ τῷ Ἀχαρνεῖ, τῷ στρατηγήσαντι· καὶ ἧκε δεῦρο ἀπολελαυκὼς, ὡς λέγεται, τῆς ἐκείνου εὐηθείας, ἔχων οὐκ ἐλάττους ἢ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἀργυρίου, καὶ τρόπον τινὰ οὐχ ἥκιστα αἴτιος ἐγένετο Τιμομάχῳ τῆς συμφορᾶς. ὢν δ' ἐν τοιαύτῃ ἀφθονίᾳ, καὶ φοιτῶν ὡς τὸν Πιττάλακον, συγκυβευτὴν ὄντα, καὶ τοῦτον ἰδὼν ἐκεῖ πρῶτον, ἥσθη τε, καὶ ἐπεθύμησε,

---

βάρβαροι δοῦλοι πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν κοινῶν τόπων καὶ ἔργων. ἐλλειπτικῶς δὲ λέγουσι τὸν δημόσιον, παρέντες οἰκέτην. Quod non ita intelligendum, quasi nusquam substantivum οἰκέτης addatur. In ea enim, quae hic et paullo post leguntur, nulla cadit corruptelae suspicio. Sed verum est, plerumque δημόσιος hac significatione absolute poni.

§. 24. *Τιμομάχῳ*] Fuit imperator classis Atheniensis in Thracia, quo tempore Cotys emporia Thraciae et Chersonesi Atheniensibus eripiebat; ipsiusque mentio fit haud raro apud Demosthenem.

καὶ ἐβουλήθη ὡς αὑτὸν ἀναλαβεῖν. καί πως ἴσως αὐτὸν ἡγήσατο ἐγγὺς εἶναι τῆς αὑτοῦ φύσεως. πρῶτον μὲν οὖν τῷ Πιτταλάκῳ διελέχθη, δεόμενος παραδοῦναι τοῦτον. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν, αὐτῷ τούτῳ προσβάλλει· καὶ οὐ πολὺν ἀνάλωσε λόγον, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐπεπείκει. καὶ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δεινὴ ἡ ἀκακία καὶ εὐπιστία· ὥστε καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων εἰκότως ἂν μισοῖτο. 25. ὡς δὲ ἀπήλλακτο μὲν ἀπὸ τοῦ Πιτταλάκου, ἀνείληπτο δὲ ὑπὸ τοῦ Ἡγησάνδρου, ὠδυνᾶτο, οἶμαι, ὁ Πιττάλακος, τοσοῦτον ἀργύριον μάτην, ὡς ᾤετο, ἀνηλωκὼς, καὶ ἐζηλοτύπει τὰ γινόμενα, καὶ ἐφοίτα ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ὅτι δὲ αὐτοῖς ἠνώχλει, σκέψασθε μεγάλην ῥώμην Ἡγησάνδρου καὶ Τιμάρχου. μεθυσθέντες γάρ ποτε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν συγκυβευτῶν τινὲς, καὶ ἄλλοι, ὧν οὐ βούλομαι τὰ ὀνόματα λέγειν, εἰσπηδήσαντες νύκτωρ εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ ᾤκει ὁ Πιττάλακος, πρῶτον

δεινὴ ἡ ἀκακία καὶ εὐπιστία.] Hoc ironice dictum est multa cum acerbitate. *Ἄκακος* proprie est nec mali quid faciens, nec mali quid ominans. Hoc loco de eo qui tale ingenium obscoena cum libidine simulat. Item *εὔπιστος* qui facile sibi persuaderi patitur, hic de re obscoena: turpe obsequium praestans. Ceterum non erat, cur Reiskius *εὐπειστία* scriberet. Hanc litem olim inter Leunclavium et Stephanum ad Xenophontis Cyropaediam acerbe agitatam recentiores dudum composuerunt. Cf. Valckenaer ad Herodot. VI. 108. Etiam, si discrimen inter *εὔπιστον* et *εὔπειστον* obtineat, quod Hermannus constituit ad Sophocl. Aj. v. 151., *εὐπιστία* hic non mutandum.

§. 25. *ἀνηλωκώς*] Hic verbum augmento instructum est, modo §. 24. eo destitutum erat. Equidem jam in Demosth. p. 90. significavi, mihi a Mss. lectione non videri recedendum esse. In Aeschine tantum non ubique augmentum additur. Praeter nostrum locum nonnisi Tim. 70. legitur *ἀνάλωσε* cum variatione *ἀπώλεσε*.

ὅτι δὲ αὐτοῖς ἠνώχλει, σκέψασθε] Brachylogice dictum. Recentiores hanc fere enuntiandi rationem sequerentur; *ὅτι δ᾽ αὐτοῖς ἠνώχλει, γνώσεσθε σκεψάμενοι* cet. Sed in unum conjungit orator *γνώσεσθε σκεψάμενοι*. *Ῥώμη* autem hic per irrisum dicitur de audaci et petulanti facinore. Qualia qui penetrant, roboris sui specimina edidisse se opinantur.

μὲν συνέτριβον τὰ σκευάρια, καὶ διεῤῥίπτουν εἰς τὴν ὁδὸν ἀστραγάλους τέ τινας διασείστους, καὶ φιμοὺς, καὶ κυβευτικὰ ἕτερα ὄργανα· καὶ τοὺς ὄρτυγας καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας, οὓς ἠγάπα ὁ τρισκακοδαίμων ἄνθρωπος, ἀπέκτειναν· τὸ δὲ τελευταῖον δήσαντες πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν τὸν Πιττάλακον ἐμαστίγουν τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς, οὕτω πολὺν χρόνον, ὥστε καὶ τοὺς γείτονας αἰσθέσθαι τῆς κραυγῆς. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπεραγανακτήσας τῷ πράγματι ὁ Πιττάλακος ἔρχεται γυμνὸς εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ καθίζει ἐπὶ τὸν βωμὸν τὸν τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν· ὄχλου δὲ συνδραμόντος, οἷον εἴωθε γίνεσθαι, φοβηθέντες ὅ, τε Ἡγήσανδρος καὶ ὁ Τίμαρχος, μὴ ἀνακηρυχθῇ αὐτῶν ἡ βδελυρία εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν· ἐπῄει δὲ ἐκκλησία· θέουσι πρὸς τὸν βωμὸν καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν συγκυβευτῶν τινὲς, καὶ περιστάντες ἐδέοντο τοῦ Πιττάλά-

---

ἀστραγάλους τέ τινας διασείστους] *Διασείστους* videtur epitheton ornans talorum, quo amatores praestantiam eorum significarent. Habiles enim erant et facile movebantur, non graves, ut plumbei. D'Orville Vann. Crit. p. 205. interpretatur saepe antea concussos ab ipsis, qui eas nunc in viam projiciebant.

τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς] *Τὸ ἐξ ἀνθρώπων* dicitur, quod fere excedit hominum naturam, immensum, grave. Aelian. Histor. Animal. X, 21. *ἐξαρτήσαντες (τοὺς κροκοδείλους) μετεώρους πολλαῖς καὶ ταῖς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύοντας*; ubi nihil mutandum. Cf. Heindorf. ad Plat. Theaet. §. 71.

ἐπὶ τὸν βωμὸν τὸν τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν] Considebat in ara Matris deorum, ut scilicet querelam ad populum deferret, ejusque beneficio ulcisceretur homines potentes, quos in judicio persequi neque facile neque tutum sibi existumabat. Supplices enim considere solebant in aris aut Matris deorum, aut Misericordiae, quae erant in foro, aut in aliis locis sacris oculis hominum expositis, donec in senatum aut concionem productis venia daretur, impune quae vellent, eloquendi. Schömann de com. p. 532. s. Nudus autem sedebat Pittalacus, ut plagarum aspectu misericordiam moveret.

κου ἀναστῆναι, λέγοντες, ὅτι τὸ ὅλον πρᾶγμα παροινία γέγονεν· καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος οὐδέπω μὰ Δία, ὥσπερ νῦν, ἀργαλέος ὢν τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἔτι χρήσιμος, ὑπογενειάζων

παροινία] ὕβρις ἐκ τοῦ οἴνου, ex temulentia nascens petulantia et injuria.

καὶ αὐτὸς δὲ] Abest in Mead. δέ. Saepe in hac formula καὶ-δὲ librarios negligentes δὲ omisisse monet Schaeferus ad Longum p. 350. God. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 14. statuit, formulam semper vim adversativam habere, sive ea clarius cernatur, sive obscurius lateat. Eam dixerim augentis esse in oppositione. Saepe ea legitur in Aeschine. Librarii etiam interdum καὶ omittunt. Sic παραπρ. 15. καὶ σκέψασθε δὲ, ubi καὶ in Harl. deest. Ctes. 59. autem recte Bekkerus pro καὶ τῶν πολλῶν δὲ ἐφειμένων ex optimis codd. edidit καὶ τῶν πολλῶν διαφειμένων.

οὐδέπω - ἀργαλέος] Mead. οὔπω. Sed οὐδέπω, μηδέπω interdum poni videtur, ut fortius ουπω, μήπω nondum sane. Xenophon Cyrop. I, 3, 8. ὡς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσσων, ubi Muretus, probante Schneidero, conjicit μηδὲν πω: quo non opus esse recte Fischerus vidit. Sic idem Schneiderus L. II. 1, 20. e cod. Altorf. recepit: οἱ πολέμιοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρῆσαν δ' οὔπω. Ceteri codd. οὐδέπω, quod recte restituit Poppo. Eurip. Med. 150 ff.

Ἔκλυον φωνὰν, ἔκλυον δὲ βοὰν
Τᾶς δυστάνας
Κολχίδος. οὐδέ πω ἤπιος.

ubi probo Elmsleyum, quod signum interrogationis post ἤπιος in punctum mutavit. Sensus est: adhuc graviter est commota. Noster Tim. 54. τοὺς μὲν υἱεῖς τοὺς μηδέπω γεγονότας, ubi item cod. Mead. μήπω. Ctes. 75. ὑπὲρ τοῦ μηδέπω κεκρίσθαι ὑπ' ἐμοῦ. Ἀργαλέος nusquam ratione faciei et oris positum inveni. Significabit tristem, horridum.

ὑπογενειάζων] Bekker Anecd. p. 312. ὑπογενειάζων, τοῦ γενείου λαμβανόμενος καὶ ἀσπαζόμενος. Hesychius explicat λιτανεύων ἀπὸ τοῦ γενείου απτόμενος. Scholiastes ad Eurip. Hec. 336. οἱ παλαιοὶ ἱκετεύοντες ἐδράττοντο τῆς γενειάδος καὶ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ γόνατος· τῆς μὲν γενειάδος, ὡς κατανεῦσαι ἢ εἰπεῖν τι πρὸς ἄλλον ὑπὲρ τοῦ δεομένου, εἴγε δεήσει ποιεῖν, τῆς δὲ χειρὸς, ὡς ἐνεργῆσαι, τοῦ δὲ ποδὸς ὡς βαδίσαι.

τὸν ἄνθρωπον, καὶ πάντα φάσκων πράξειν, ἃ ἂν ἐκείνῳ συνδοκῇ· πέρας πείθουσιν ἀναστῆναι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, ὡς τευξόμενόν τινος τῶν δικαίων. ὡς δ᾽ ἀπῆλθεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, οὐκ ἔτι προσεῖχον αὐτῷ τὸν νοῦν. 26. βαρέως δὲ φέρων τὴν ὕβριν αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος, δίκην ἑκατέρῳ αὐτῶν λαγχάνει. ὅτι δὲ ἐδικάσατο (σκέψασθε μεγάλην ῥώμην Ἡγησάνδρου) ἄνθρωπον μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότα, ἀλλὰ τοὐναντίον ἠδικημένον, οὐδὲν προσήκοντα αὐτῷ, ἀλλὰ δημόσιον οἰκέτην τῆς πόλεως, ἦγεν εἰς δουλείαν, φάσκων αὐτοῦ εἶναι δοῦλον. ἐν παντὶ δὲ κακῷ γενόμενος ὁ Πιττάλακος, προσπίπτει πρὸς τὰ γόνατα ἀνδρὶ καὶ μάλα χρηστῷ. ἔστι τις Γλαύκων Χολαργεύς. οὗτος αὐτὸν ἀφαιρεῖται εἰς ἐλευθερίαν. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο λήξεις δικῶν ἐποιήσαντο. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐπέτρεψαν διαγνῶναι τὸ πρᾶγμα Διοπείθει τῷ Σουνιεῖ, δημότῃ τε ὄντι τοῦ Ἡγησάνδρου, καὶ ἤδη ποτὲ καὶ χρησαμένῳ, ὅτ᾽ ἦν ἐν ἡλικίᾳ. παραλαβὼν δὲ τὸ πρᾶγμα ὁ Διοπείθης ἀνεβάλλετο, χαριζόμενος τούτοις, χρόνους ἐκ χρόνων. ὡς δὲ

ἃ ἂν ἐκείνῳ συνδοκῇ] Verbum compositum videtur summum obsequium indicare et studium sincerrimum cuncta, quae ipsi placuerint, praestandi.

26. δίκην — λαγχάνει] Litem sortitur, dictat, quoniam Athenis judices sorte legebantur. Paullo post periphrasis legitur λήξεις δικῶν ἐποιήσαντο.

ἦγεν εἰς δουλείαν] Ἄγειν εἰς δουλείαν coram judicio contendere, aliquem esse servum. Contrarium est ἀφαιρεῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν, in libertatem vindicare. Vide Vales. ad Harpocrat. p. 28.

χρησαμένῳ] Χρῆσθαι, inprimis obscoena significatione, interdum sine dativo ponitur, si nulla est ambiguitas, sed casus facile e contextu suppletur. Demosth. κατὰ Νεαίρας p. 1382. τί οἴεσθε ποιεῖν; ἢ οὐχ ὑπηρετεῖν τοῖς χρωμένοις ἐφ᾽ ἁπάσας ἡδονάς;

ἀνεβάλλετο] Ammonius: ἀναβάλλεσθαι καὶ ὑπερτίθεσθαι διαφέρει. Ἀναβάλλεσθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ προθέσθαι καὶ παριέναι τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων· ὑπερτίθεσθαι δὲ τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων. Quod discrimen quamquam nostro loco conveniat, tamen id haud raro non obtinet, ut docuerunt intpp. ad. Thomam Mag. p. 64 s.

παρῆν ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ ὑμέτερον ὁ Ἡγήσανδρος· ὅτε καὶ προσεπολέμει Ἀριστοφῶντι τῷ Ἀζηνιεῖ, πρὶν αὐτῷ τὴν αὐτὴν ταυτην ἠπείλησεν ἐπαγγελίαν ἐν τῷ δήμῳ, ἥνπερ ἐγὼ Τιμάρχῳ ἐπήγγειλα· καὶ ἐπειδη Κρωβύλος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐδημηγόρει, καὶ ὅλως ἀπετόλμων ἐν ἡμῖν πρῶτοι οὗτοι

παρῆν ἐπὶ τὸ βῆμα] Revocavi hanc omnium Mss. lectionem, pro qua Reiskius e coniectura dederat παρῄει, quod probare videtur Schömann l. l. p. 107. Sed Demosth. Olynth. I. p. 11. R. παρῆσαν ἐπὶ τὸ βῆμα. Noster Ctes. 21. καὶ παρῆμεν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Cf. Demosth. nostra p. 81.

Ἀριστοφῶντι τῷ Ἀζηνιεῖ] Sic recte scriptum e codd. pro eo, quod ante legebatur Ἀιξωνεῖ. Idem est Aristophon, de quo ad vitam anonymi p. 2. locutus sum. Harpocration: Ἀζηνία δῆμος φυλῆς τῆς Ἱπποθοωντίδος, καὶ ὁ φυλέτης (l. δημότης) Ἀζηνιεύς. Cf. Meursium. Tim. 64. recte scribitur Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς, item Ctes. 45. 61.

πρὶν – ἠπείλησεν] Jurinus mavult πρὶν – ἀπειλῆσαι. Sed πρὶν cum indic. significat donec tandem, ut ostendit Elmsley ad Eurip. Med. v. 1142.

ἐπαγγελίαν] Haec proprie erat, quum quis oratori, cui propter flagitiosam inhonestamque vitam verba in comitiis facere per leges non liceret, sed qui tamen id jus usurpare soleret, accusationem denotabat πρὸς δοκιμασίαν τοῦ βίου i. e. quo cogeretur in judicio vitae suae rationem reddere, et, si convictus esset, ἄτιμος fieret, et foro comitiisque arceretur.

Κρώβυλος] Hoc nonnisi cognomen est, ab Aeschine homini datum. Ejus nomen est Hegesippus, qui in republica eodem sensu, quo Demosthenes, erat. Vide Ruhnkenium Histor. Crit. Oratt. Graecc. p. LXXVIII. s. Κρώβυλος proprie est nodus crinium in verticem recinctorum; qui videtur mos fuisse elegantulorum hominum. Pluribus hoc nomen tanquam proprium tributum fuisse ostendit Fr. Jacobs Antholog. T. VIII. p. 122.

πρῶτοι] „ Anne hi primi, interrogat Taylor, qui verba fecerunt de summa rerum Graecarum? Delendum credo. certe abest a Lock.," atque etiam ab Helmst. Reiske respondet: „ Subauditur τοιοῦτοι ὄντες. Nam ante eos nemo fuit, paribus flagitiis convictus,

περὶ τῶν Ἑλληνικῶν συμβουλεύειν. ἐνταῦθα ἤδη καταμεμψάμενος αὐτὸν ὁ Πιττάλακος, καὶ ἐκλογισάμενος, ὅστις ὢν πρὸς οὕστινας ἐπολέμει, εὖ ἐβουλεύσατο· δεῖ γὰρ τἀληθῆ λέγειν. ἡσυχίαν ἔσχε, καὶ ἠγάπησεν, εἴ τι μὴ προσλάβοι καινὸν κακόν. 27. ἐνταῦθα δὴ τὴν καλὴν ταύτην νίκην νενικηκὼς ὁ Ἡγήσανδρος ἀκονιτὶ, εἶχε παρ' ἑαυτῷ Τίμαρχον τουτονί. καὶ

---

qui ausus esset rempublicam attingere et conciones ad vos de rebus tam gravibus habere." Sed hoc πρῶτοι spectat ad auctoritatem, quam in concione sibi arrogabant et habebant: maxima auctoritate pollentes. Multum enim valebant Hegesander et Hegesippus, multumque sibi arrogabant. Itaque consueta hyperbole πρῶτοι appellantur.

ἐνταῦθα ἤδη] Cod. Helmst. ἐνταῦθα δὴ, quae saepe permutantur. Ἐνταῦθα ἤδη et ἐνταῦθα δὴ eadem significatione apodosi praeponuntur, ut in eam praecipuam moveant attentionem. παραπρ. 4. ἐπιστάντος δ' οὐδενὸς, ἐνταῦθα ἤδη, δίδωσι ψήφισμα Φιλοκράτης: ubi cod. Harl. δή. Ib. 11. ἐπειδὴ δὲ κατέστρεψεν εἰς φιλανθρωπίαν τοὺς λόγους — — ἐνταῦθα ἤδη cet. sine varietate. Ctes. 46. ἐπειδὴ Φίλιππος — — παρέδωκε — — ἐνταῦθ' ἤδη — μετεπέμψαντο Ἀθηναίους. Legitur etiam ἐνταῦθα δὴ in apodosi sine varietate. Ctes. 51. ἀναγαγὼν ἡμᾶς ὅπουθεν ἀπὸ τοῦ κλήματος — — ἐνταῦθα δὴ ουστρεψας γράφει. Equidem in his a Mss. auctoritate standum esse censeo.

ὅστις ὢν πρὸς οὕστινας ἐπολέμει] Notandum, idem vocabulum eadem enuntiatione diversa significatione positum. Ὅστις est quam impotens, οὕστινας quam potentes.

27. ἐνταῦθα δὴ] Helmst. δὲ pro δή. Sed ἐνταῦθα δὴ oratione progrediente cum vi illativa et intensiva ponitur. Ctes. 21. sine varietate. Tim. 55. κἀνταῦθα δή τινα κατηγορίαν μέλλει περὶ ἐμοῦ ποιεῖσθαι. Etiam ἐνταῦθα ἤδη sic ponitur. Tim. 39. ἐνταῦθα ἤδη ἐτράπετο ἐπὶ τὸ καταφαγεῖν τὴν πατρῴαν οὐσίαν. Sed codd. Lock. et Helmst. ἐνταῦθα δὴ Ctes. 33. ἐνταῦθα ἤδη τέτακται sine varietate. ib. 38. ἐνταῦθ' ἤδη πολλαὶ μὲν τῶν Ἀμφισσέων ἐγένοντο κατηγορίαι. Helmst. ἐνταῦθα δ' ἤδη. — Si quid inter utrumque discriminis esse statuimus, ἤδη adjunctam habet perspicuam temporis notionem.

τὴν καλὴν ταύτην νίκην νενικηκὼς] Hunc verborum ordinem dedi e codd. Mead. Lock. Helmst. Vulgo: τὴν καλὴν νίκην ταύτην νενικηκώς.

ταῦτα ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, πάντες ἴστε. τίς γὰρ ὑμῶν οὐ πώποτε εἰς τοὔψον ἀφῖκται, καὶ τὰς δαπάνας τὰς τούτων οὐ τεθεώρηκεν; ἢ τίς οὐ τοῖς τούτων κώμοις καὶ μοιχείαις περιτυχὼν, οὐκ ἠχθέσθη ὑπὲρ τῆς πόλεως; ὅμως δὲ, ἐπειδὴ ἐν δικαστηρίῳ ἐσμὲν, κάλει μοι Γλαύκωνα Χολαργέα, τὸν ἀφελόμενον εἰς ἐλευθερίαν τὸν Πιττάλακον, καὶ τὰς ἑτέρας μαρτυρίας ἀναγίνωσκε. Μαρτυρία. „Μαρτυρει Γλαυκων Τιμαιου Χολαργευς. εγω αγομενον εις δουλειαν υπο Ηγησανδρου Πιτταλακον αφειλομην εις ελευθεριαν. χρονωι δ υστερον ελθων προς εμε Πιτταλακος εφη βουλεσθαι διαλυθηναι τα προς Ηγησανδρον και προςπεμψας αυτωι διαλυσιν της δικης ευρεσθαι, ην τε

εἰς τοὔψον.] Bekker. Anecd. p. 307. τοὔψον τί ἐστι; ὅπου τὰ ὄψα πιπράσκεται. Eurip. Schol. ad Med. 67. ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ὀνόμαζον τόπους· πεσσοὺς γὰρ τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν, ὡς ὄψον καὶ μύρα, ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστί. Vide prae ceteris Piers. ad Moer. p. 351.

τίς γὰρ ὑμῶν οὐ πώποτε — — ἢ τίς οὐ — οὐκ ἠχθέσθη] Sic constitui locum, praecipuos codices secutus. Vulgo post ὑμῶν additur ὅς, quod delevi auctoritate codd. Lock. et Helmst. Quod sequitur οὐ post τίς, Reiskius de suo mutavit in ὅς, inprimis offensus, opinor, repetita negatione ante ἤχθετο. Ea vero repetitio haud admodum rara apud Graecos, neque Aeschini inusitata. Ctes. 23. οὐδέ γε ὁ πονηρὸς οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χρηστός. Ib. 64. ἀλλ᾽ οὐχὶ ὁ Κέφαλος — οὐχ οὕτως. Nempe post interjecta, negatio, ne in oblivionem cadat, cum vi repetitur. Ex tragicis nonnulla habet Erfurdt in Sophocl. Ant. v. 5. 6. Add. Addam nonnulla ex oratoribus. Demosth. περὶ Ῥοδίων ἐλευθ. p. 196. οὐδ᾽ εἰ δίκαιά τις ἂν φήσειε Ῥοδίους πεπονθέναι, οὐκ ἐπιτήδειος ὁ χρόνος ἐφησθῆναι, ubi nonnulli libri omiserunt οὐδ᾽. Κατὰ Μειδ. p. 532. τὸν δὲ χορηγὸν αὐτὸν οὐδ᾽ ὁ συγκόψας παρὰ πάντας τοὺς νόμους οὕτω φανερῶς οὐ δώσει δίκην; Κατὰ Τιμοκρ. p. 746. οὐδ᾽ ἐάν τις καταλύῃ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ἢ λέγῃ, ἢ ἐπιψηφίζῃ παρὰ ταῦτα, οὐ πείσομαι. Ib. p. 767. οὐδ᾽ ἂν εἰ δὶς ταῦτα γένοιθ᾽, ὅσα νῦν ἐστιν, οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἂν ὄφελος εἴη.

διάλυσιν τῆς δίκης εὑρέσθαι] Vulgo pro εὑρέσθαι legitur ἄρασθαι. Reiskius dedit εὑρασθαι. Dubitarat F. A. Wolfius ad Lept. p. 216., num apud genuinos Atticos εὑράμην in usu fuerit, et Phrynichus

αυτος ενεκαλεσατο Ηγησανδρον και Τιμαρχον, και ην Ηγησανδρος της δουλειας αυτου, και διελυθησαν ωσαυτως." Μαρτυρια. „Αμφισθενης μαρτυρει. εγω αγομενον εις δουλειαν υπο Ηγησανδρου Πιτταλακον αφειλομην εις ελευθεριαν," καὶ τὰ ἑξῆς. 28. Οὐκοῦν καὶ αὐτὸν ὑμῖν καλέσω τὸν Ἡγήσανδρον. γέγραφα δ᾽ αὐτῷ μαρτυρίαν κοσμιωτέραν μὲν ἢ κατ᾽ ἐκεῖνον, μικρῷ δὲ σαφεστέραν, ἢ τῷ Μισγόλᾳ. οὐκ ἀγνοῶ δ᾽, ὅτι ἀπομεῖται καὶ ἐπιορκήσει. διὰ τί οὖν αὐτὸν καλῶ ἐπὶ τὴν μαρτυρίαν; ἵν᾽ ὑμῖν ἐπιδείξω, οἵους ἀπεργάζεται ἀνθρώπους τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο· ὡς καταφρονοῦντας μὲν τῶν θεῶν, ὑπερορῶντας δὲ τοὺς νόμους, ὀλιγώρως δὲ ἔχοντας πρὸς ἅπασαν αἰσχύνην. κάλει μοι τὸν Ἡγήσανδρον. Μαρτυρία. „Ηγησανδρος Διφιλου Στειριευς μαρτυρει. Οτε κατεπλευσα εξ Ελλησποντου, κατελαβον παρα Πιτταλακωι τωι κυβευτηι διατριβοντα τον Τιμαρχον τον Αριζηλου, και εξ εκεινης της γνωσεως εχρησαμην Τιμαρχωι ομιλων τηι αυτηι πραξει, ηι και το προτερον Λεωδαμαντι. — —" Οὐκ ἠγνόουν, ὅτι ὑπερόψεται

---

p. 139. diserte tradit; εὕρασθαι οὐκ ἰδεῖς προπαροξυτόνως διὰ τοῦ α, ἀλλὰ παροξυτόνως διὰ τοῦ ε, εὑρέσθαι, nec Atticorum exempla certa profert Lobeck, nec ipse inveni. Ergo rescripsi εὑρέσθαι.

28. κοσμιωτέραν μὲν ἢ κατ᾽ ἐκεῖνον.] Magis quidem honestum (testimonium) quam quod illi conveniat, nimis honestum si ejus mores spectantur. Sic post comparativum praepositio κατὰ saepe legitur. Tim. 29. σαφέστερον ἢ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ φύσιν. Cf. Matthiae Gr. Gr. §. 449.

Στειριεὺς] Sic ex Bern. edidit Reiske. Vulgo Στειριαεὺς, quod corruptum est. Stephanus Byz. Στειριά, δῆμος Ἀττικὸς Πανδιονίδος φυλῆς, θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως. §. 26. Hegesander quidem dicitur δημότης τοῦ Διοπείθους τοῦ Σουνιέως.

ηι και το προτερον Λεωδαμαντι — —] Per aposiopesin haec dicta videntur. Auditores quidem satis intelligebant, quid sibi vellet. Sed erat tale, ut, si diserte dictum fuerit, humanitatem excederet, neque quisquam tale testimonium sui aequo animo tulisset. Supplendum ἐγὼ συνεγενόμην. Λεωδαμαντι pro Λαωδαμαντι scripsi e Mead. Sic enim hoc nomen ubique apud nostrum scribitur.

τὸν ὅρκον, ὦ Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ καὶ προεῖπον ὑμῖν. κἀκεῖνο δέ μοι πρόδηλόν ἐστιν, ὅτι ἐπειδὴ νῦν οὐκ ἐθέλει μαρτυρεῖν, αὐτίκα πάρεισιν ἐν τῇ ἀπολογίᾳ· καὶ οὐδὲν μὰ Δία θαυμαστόν. ἀναβήσεται γὰρ, οἶμαι, δεῦρο πιστεύων τῷ αὐτοῦ βίῳ, ἀνὴρ καλὸς κἀγαθὸς καὶ μισοπόνηρος· καὶ τὸν Λεωδάμαντα ὅςτις ἦν οὐ γινώσκων, ἐφ᾽ ᾧ ὑμεῖς ἀνεθορυβήσατε, τῆς μαρτυρίας ἀναγινωσκομένης. ἆρα γε προαχθήσομαι ἔτι σαφέστερον εἰπεῖν, ἢ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ φύσιν; 29. εἴπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅςτις αὑτὸν κατῄσχυνε πρὸς Ἡγήσανδρον, οὐ δοκεῖ ὑμῖν πρὸς τὸν πόρνον πεπορνεῦσθαι; ἢ τίνας οὐκ οἰόμεθ᾽ αὐτοὺς ὑπερβολὰς ποιεῖσθαι βδελυρίας, παροινοῦντας καὶ μονουμένους; οὐκ οἴεσθε τὸν Ἡγήσανδρον ἀπολογούμενον τὰς πρὸς τὸν Λεωδάμαντα πράξεις τὰς περιβοήτους, ἃς ὑμεῖς ἅπαντες σύνιστε, ὑπερήφανα τούτῳ ἐπιτάγματα ἐπιτάττειν, ὡς ταῖς τούτου ὑπερβολαῖς αὐτὸν δόξοντα μέτρια διαπεπρᾶχθαι; Ἀλλ᾽ ὅμως ὄψεσθε, ὅτι καὶ μάλα ἐπιστρεφῶς καὶ ῥητορικῶς αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κρώβυλος αὐτίκα μάλα δεῦρο ἀναπηδήσαντες, ταῦτα μὲν εἶναι πολλῆς ἀβελτερίας φήσουσιν, ἃ ἐγὼ λέγω· ἀξιώσουσι δέ με μάρτυρας παρασχέσθαι διαῤῥήδην μαρτυροῦντας, ὅπου ἔπραττεν, ὅπως ἐποίει, ἢ τίς εἶδεν, ἢ τίς ἦν ὁ τρόπος· πρᾶγμα, οἶμαι, ἀναιδὲς λέγοντες. οὐ γὰρ

τὸν ὅρκον] De hoc jurejurando, quod Hegesander praestare noluit, vide supra c. 20. ἐκκλητεύεσθαι.

29. παρασχέσθαι] Hoc dedi e Mead. Lock. Helmst. Vulgo παρέχεσθαι.

ἢ τίς εἶδεν, ἢ τίς ἦν ὁ τρόπος;] Perperam Reiskius putat haec verba scholion esse, quoniam nihil aliud dicant quam praemissa. Sed in quo quis magnum ponit momentum, id per varias formulas solet enuntiare, ne scilicet res in oblivionem cadat. Ctes. 29. τὰ δέκα τάλαντα ὁρώντων, φρονούντων, βλεπόντων ἔλαθον ὑμῶν ὑφελόμενοι. Ib. 31. ἑτέρους αἱρεῖσθαι εἰς Ὠρεὸν πρὸς τοὺς Ὠρείτας πρέσβεις, ubi Reiske πρὸς τοὺς Ὠρείτας uncis inclusit.

πρᾶγμα – ἀναιδὲς λέγοντες] Aliquid flagitantes, quod ipsorum impudentiam satis probat.

οἴομαι ἔγωγε ὑμᾶς οὕτως ἐπιλήσμονας εἶναι, ὥστε ἀμνημονεῖν ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγιγνωσκομένων τῶν νόμων, ἐν οἷς γέγραπται, „εαν τις μισθωσηται τινα Αθηναιον επι ταυτην την πραξιν, η εαν τις αυτον μισθωσῃ, ενοχον ειναι τοις μεγιστοις και τοις ισοις επιτιμιοις." 30. Τίς οὖν οὕτω ταλαίπωρός ἐστιν ἄνθρωπος, ὅστις ἂν ἐθελήσειε σαφῶς τὴν τοιαύτην μαρτυρίαν μαρτυρῆσαι, ἐξ ἧς ὑπάρχει αὐτῷ, ἐὰν τἀληθῆ μαρτυρῇ, ἐπιδεικνύναι ἔνοχον ὄντα αὑτὸν τοῖς ἐσχάτοις ἐπιτιμίοις; οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστι τὸν πεπονθότα αὐτὸν ὁμολογεῖν. ἀλλὰ διὰ τοῦτο κρίνεται, ὅτι ταῦτα πράξας, παρὰ τοὺς νόμους ἐδημηγόρει. βούλεσθε οὖν τὸ ὅλον πρᾶγμα ἀφῶμεν, καὶ

ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγιγνωσκομένων τῶν νόμων] Sic dedi e Reg. 2. Lock. Helmst. pro vulgato ὀλίγῳ πρότερον ἀκούσαντας cet.

30. ταλαίπωρος] Vocabula, quae infortunii notionem habent, interdum ad mentem referuntur, quoniam mentis imbecillitas, stupiditas, gravissimum profecto est infortunium. Demosth. Ol. III. p. 34. οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων οὐδ' ἀτυχής τις εἰμὶ ἐγὼ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μηδὲν ὠφελεῖν νομίζων. Isocr. Areop. 18. οὓς νῦν εὐφυεῖς προσαγορεύουσιν, ἐκεῖνοι δυστυχεῖς ὠνόμαζον.

ἐπιδεικνύναι] Lock. et Helmst. ἐπιδεικνύειν. Veteres Grammatici vituperant terminationes indicativi et infinitivi verborum in νμι, quae ductae sint a verbis in ύω. Corayus vero ad Isocratem T. II. p. 71. promiscue Atticos ait ύω et νμι usurpasse. Mihi videtur ad cujusvis scriptoris usum attendendum, quibus modis ac personis νω aut νμι adhibuerint. Aeschines v. c. plerumque sequitur terminationem νμι, et in praesenti infinitivi activi ubique. Ctes. 16. ἐπιδεικνύναι. Tim. 74. καταῤῥηγνύναι. Ctes. 21. ὀμνύναι. Ergo vulgata lectio minime mutanda, etsi boni codd. alteram formam habeant. Porsonus ad Eurip. Med. 744 monet, forma, ubi ύω pro νμι in fine verbi ponatur, numquam uti Tragicos, rarissime veteres Comicos, saepius mediae, saepissime novae comoediae poëtas. Paullatim et parce adhiberi coepta est sub mediam fere Aristophanis aetatem.

μὴ ζητῶμεν; νὴ τὸν Ποσειδῶ, καλῶς ἄρα τὴν πόλιν οἰκήσομεν, εἰ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἴσμεν γινόμενα, ταῦτα ἐὰν μή τις ἡμῖν δεῦρο παρελθὼν σαφῶς ἅμα καὶ ἀναισχύντως αὐτὸς μαρτυρήσῃ, διὰ τοῦτο ἐπιλησόμεθα. σκέψασθε δὲ καὶ ἐκ παραδειγμάτων. ἀνάγκη δὲ ἴσως ἔσται παραπλήσια τὰ παραδείγματα εἶναι τοῖς τρόποις τοῖς Τιμάρχου. ὁρᾶτε τουτουσὶ τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκημάτων καθεζομένους, τοὺς ὁμολογουμένως τὴν πρᾶξιν πράττοντας. οὗτοι μέντοι ὅταν πρὸς τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ γίνωνται, ὅμως πρό γε τῆς αἰσχύνης προβάλλονταί τι, καὶ συγκλείουσι τὰς θύρας. εἰ δή τις ὑμῶν ἔροιτο τοὺς ὁδῷ πορευομένους, τί νῦν ὁ ἄνθρωπος οὗτος πράττει, εὐθὺς ἂν εἴποιτε τοῦ ἔργου τοὔνομα, οὐκ εἰδότες τὸν εἰςεληλυθότα ὅςτις ἦν, ἀλλὰ τὴν προαίρεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου συνειδότες, καὶ τὸ πρᾶγμα γνωρίζοντες. 31. οὐκοῦν τὸν αὐτὸν τρόπον

Ποσειδῶ] *Ποσειδῶνα.* Reg. 2. Lock. Alteram autem formam magis Atticam esse, Grammaticorum accuratissimi statuerunt. In eo quoque observandus cujusvis scriptoris usus, et ad quaenam vocabula haec contractio pertineat. Noster v. c. semper accusativum habet *Ἀπόλλω*, quem solum Atticos adhibuisse opinatur Porsonus ad Orest. 514, correctus ab Hermanno ad Soph. Trach. v. 208. Cf. intpp. ad Gregor. Cor. p. 160. sq.

καλῶς ἄρα τὴν πόλιν οἰκήσομεν] Vide supra §. 21., ubi de ironia egimus.

ἐπὶ τῶν οἰκημάτων] Cf. supra §. 19. *ἐν τῇ συνοικίᾳ.*

τὴν πρᾶξιν πράττοντος] Vulgo post *πρᾶξιν* additur *ταύτην*, quod delevi auctoritate Lock. et Helmst. Nam *ἡ πρᾶξις* obscoena significatione absolute dicitur.

ὅταν πρὸς τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ γίνωνται] Non tentandum vocabulum *ἀνάγκῃ* cum Wolfio, qui conjiciebat *αἰσχύνῃ*. *Ἀνάγκη* significat miseram conditionem, qua, si non ab initio, postero tamen tempore ipsi se pressos sentiunt.

καὶ τὸ πρᾶγμα γνωρίζοντες] Reiskius ex conjectura dedit *γνωρίζετε*, quam dein Mend. et Reg. 2. confirmatam invenit. Mihi participium longe praeferendum videtur: *τὴν προαίρεσιν – εἰδότες καὶ* et inde *τὸ πρᾶγμά γνωρίζοντες.*

προσήκει ὑμᾶς καὶ περὶ Τιμάρχου ἐξετάζειν, καὶ μὴ σκοπεῖν, εἴ τις εἶδεν, ἀλλ' εἰ πέπρακται τούτῳ ἡ πρᾶξις. ἐπεὶ, πρὸς θεῶν, τί δεῖ λέγειν, Τίμαρχε; ἢ τί σὺ ἂν εἴποις αὐτὸς περὶ ἑτέρου ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ κρινομένου; ἢ τί χρὴ λέγειν, ὅταν μειράκιον νέον καταλιπὸν τὴν πατρῴαν οἰκίαν, νυκτερεύῃ ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις, τὴν ὄψιν ἑτέρων διαφέρον, καὶ πολυτελῆ δεῖπνα δειπνῇ ἀσύμβολον, καὶ αὐλητρίδας ἔχῃ καὶ ἑταίρας τὰς πολυτελεστάτας, καὶ κυβεύῃ, καὶ μηδὲν ἐκτίνῃ αὐτὸς, ἀλλ' ἕτερος ὑπὲρ αὐτοῦ· ἔτι ταῦτα μαντείας προσδεῖται; οὐκ εὔδηλον, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν τὰ τηλικαῦτα ἐπιτάγματα τισὶν ἐπιτάττοντα, καὶ αὐτὸν ἀντὶ τούτων ἡδονάς τινας παρασκευάζειν τοῖς τὸ ἀργύριον προαναλίσκουσιν; οὐ γὰρ ἔχω, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον, τίνα τρόπον εὐφημότερον μνησθῶ τῶν σοὶ καταγελάστως πεπραγμένων ἔργων. 32. Θεωρήσατε δὲ, εἰ βούλεσθε, τὸ πρᾶγμα καὶ ἐκ πολιτικῶν τινῶν παραδειγμάτων, καὶ μάλιστα ἐκ τούτων, ἃ νυνὶ μετὰ χεῖρας ἔχετε. γεγόνασι διαψηφίσεις ἐν τοῖς δήμοις· καὶ

---

31. *τί δεῖ λέγειν, Τίμαρχε*] Vulgo *Τίμαρχε* interrogandi pronomen praecedit. Collocationem nostram praebuerunt. Mead. Lock. Helmst. Pro *δεῖ* vulgo *χρὴ*, quod ortum ex eo quod statim sequitur *τί χρὴ λέγειν*. *Δεῖ* obtulerunt Lock. et Helmst. *Χρὴ* et *δεῖ* saepe confusa esse docuit Porsonus ad Eurip. Orest. v. 659.

ὅταν μειράκιον] Nostrum locum respexit Athenaeus L. XIII. 30. p. 572. Cas. *Καλῶς δὲ περὶ τῶν τοιούτων Ἔφιππος ἐν Σαπφοῖ φησίν·*

ὅταν γὰρ ὢν νέος
ἀλλότριον εἰσελθὼν ὄψον ἐσθίειν μάθῃ,
ἀσύμβολόν τε χεῖρα προσβάλῃ βορᾷ,
διδόναι νόμιζ' αὐτὸν σὺ τῆς νυκτὸς λόγον.

Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.

32. *ἃ νυνὶ μετὰ χεῖρας ἔχετε*] *Νυνὶ* scripsi ex Bern. Lock. Helmst. vulgo *νῦν*.

διαψηφίσεις] Harpocration. *Διαψήφισις ἰδίως λέγεται ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς δήμοις ἐξετάσεων, αἳ γίγνονται περὶ ἑκάστου τῶν δημοτευομένων, εἰ τῷ ὄντι πολίτης καὶ δημότης ἐστὶν ἢ παρέγγραπται ξένος ὤν.* „Ενε-

ἕκαστος ἡμῶν ψῆφον δέδωκε περὶ τοῦ σώματος, ὅστις Ἀθηναῖος ὄντως ἐστὶ, καὶ ὅστις μή. καὶ ἔγωγε, ἐπειδὰν

---

nit enim sapenumero, ut δῆμοι aut δήμων praefecti, pretio aut gratia corrupti, multos in tabulas lexiarchicas inscriberent peregrinos aut illicitis matrimoniis procreatos, quos civium numero haberi leges vetuerant. — Institutum quidem a veteribus legislatoribus erat, ut cuivis eum, qui civium tabulis per nefas irrepsisset et civilia jura sibi non debita usurpasset, reum facere, quin, si forte primo judicio damnationem pretio et largitionibus redemisse videretur, iterum in judicium vocare liceret; quae accusationes ξενίας et δωροξενίας γραφαὶ dicebantur. (Harpocration et Suidas in δωροξενία Pollux VIII, 40. Beck.. Anecd. 240.) Sed quum ne sic quidem ab omni illorum hominum fraude satis caveri posset, alia quoque ratio inita est, ut ipsis δημόταις de insitivis civibus judicium committeretur. Auctorem hujus instituti Demophilum quendam fuisse tradunt, Archia, ut videtur, archonte, hoc est, Olymp. XC. 2. Erat autem ejus modi. Si quando suspicio incidisset, esse quosdam in lexiarchicis tabulis cives insitivos (παρεγγράπτους Attici dicunt) jubebantur δῆμοι tabularum suarum recognitionem instituere et eos, qui injuria inscripti essent, ejicere. Constituto igitur die singuli δῆμοι, e suo quisque pago, in urbem conveniebant. Cuique conventui praeerat Demarchus, et una fortassis cum Demarcho senator aliquis, qui ejusdem δήμου esset. — — Postquam convenerant δημόται, primum omnium jusjurandum eos dare oportebat, se juste atque ex animi sententia, nec gratiae aut inimicitiae obsequentes, suffragium laturos esse. Tunc apertis tabulis omnium, qui inscripti erant, nomina recitabantur. Δημόται de singulis interrogabantur. Licuit cuivis surgere et insitivum aliquem esse arguere. Criminationem sequebatur defensio cum probationibus et testimoniis ab utraque parte. Denique in suffragium δημόται mittebantur, aut, si tempus non suppeteret, res in posterum diem differebatur. Qui ejecti erant, quod ἀποψηφισθῆναι Attici dixerunt, hi, si acquiescerent δημοτῶν judicio, nihil amplius multabantur, nisi quod civitate privati, in inquilinorum statum redibant. Sed si qui se putarent injuste a δημόταις ejectos esse, ad aliud judicium provocare poterant, ita tamen, ut, si hic quoque condemnati essent, servi fierent ac venum darentur. Eubulidea Demosthenis una hodie ex hoc genere superest." Schömann de Comit. Atheniens. p. 381. sqq.

ψῆφον δέδωκε] Rarius ψῆφον διδόναι, ut hoc loco, dicitur de

προςίω πρὸς τὸ δικαστήριον, καὶ ἀκροάσωμαι τῶν ἀγωνιζομένων, ὁρῶ, ὅτι ἀεὶ τὸ αὐτὸ ἰσχύει παρ᾽ ὑμῖν. ἐπειδὰν γὰρ εἴπῃ ὁ κατήγορος· ἄνδρες δικασταὶ, τούτου κατεψηφίσαντο οἱ δημόται ὀμόσαντες, οὐδενὸς ἀνθρώπου, ουτε κατηγορήσαντος, οὔτε καταμαρτυρήσαντος, ἀλλ᾽ αὐτοὶ συνειδότες· εὐθὺς, οἶμαι, θορυβεῖτε ὑμεῖς, ὡς οὐ μετὸν τῷ κρινομένῳ τῆς πόλεως. οὐδὲν γὰρ, οἶμαι, δοκεῖ προςδεῖσθαι υμῖν λόγων οὐδὲ μαρτυρίας, ὅσα τις σαφῶς οἶδεν αὐτός. 33. φέρε δὴ, πρὸς τοῦ Διὸς, εἰ ὥςπερ περὶ τοῦ γένους, οὕτω καὶ περὶ τοῦ ἐπιτηδεύματος τούτου ἐδέησε δοῦναι ψῆφον Τίμαρχον, εἴτε ἔνοχός ἐστιν, εἴτε μή· ἐκρίνετο δὲ τὸ πρᾶγμα ἐν τῷ δικαστηρίῳ· εἰςήγετο δὲ εἰς ὑμᾶς, ὥςπερ νῦν· μὴ ἐξῆν δ᾽ ἐκ τοῦ νόμου ἢ τοῦ ψηφισματος, μήτε ἐμοὶ κατηγορεῖν, μήτε τούτῳ ἀπολογεῖσθαι· ὁ δὲ κῆρυξ ὁ νυνὶ παρεστηκὼς ἐμοὶ, ἐπηρώτα ὑμᾶς τὸ ἐκ τοῦ νόμου κήρυγμα, „των ψηφων η τετρυπημενη, οτωι δοκει πεπορνευσθαι Τιμαρχος, η δε πληρης, οτωι μη· " τί ἂν ἐψηφίσασθε; ἀκριβῶς οἶδ᾽, ὅτι κατέγνωτ᾽ ἂν αὐτοῦ. εἰ δή τίς

---

eo, qui in caussa est, ut de eo ipso in suffragia sit eundum. *Διδόναι ψῆφον τῷ δήμῳ* Epistata dicitur, quum populum in suffragia mittit. Ut nostro loco, legitur §. 33. *εἰ-ἐδέησε δοῦναι ψῆφον Τίμαρχον, εἴτε ἔνοχός ἐστιν εἴτε μή*: ubi locum tentant viri docti. Sed nihil mutandum, ut monuit etiam Schömann l. l. p. 122.

προςίω πρὸς τὸ δικαστήριον] *Πρὸς* addidit Reiske e Coisl. Regg. 1. et 2. Lock. Helmst. — Mead. habet *εἰς*, quod facile praebere potest glossae suspicionem. Sed quamquam interdum verbis cum praepositione compositis, praepositione non repetita, casus jungatur, quem praepositio flagitat, Aeschini tamen hoc non est in usu, nec usquam *προςιέναι* adhibet cum accusativo sine praepositione.

εὐθὺς, οἶμαι, θορυβεῖτε ὑμεῖς] Jurinus *οἶμαι* deleri vult, ut plane superfluum et sensum turbans. Sed inest in eo lenis ironia cum affirmatione.

τετρυπημένη-πλήρης] Calculi nigri, qui condemnabant, erant perforati, albi, qui absolvebant, integri. Aristoph. Schol. ad Vesp. 981. Petitus Legg. Att. L. IV. Tit. IV.

με ἔροιτο ὑμῶν, σὺ δὲ τί οἶσθα, εἰ ἡμεῖς ἂν τούτου κατεψηφισάμεθα; εἴποιμ' ἄν, διότι ἐπαρρησιάσασθέ μοι, καὶ διειλέχθε· καὶ ὁπότε καὶ ὅπου ἕκαστος, ἐγὼ ὑμᾶς ὑπομνήσω. ὅταν οὑτοσὶ ἐν τῷ δήμῳ ἀναβῇ ἐπὶ τὸ βῆμα· καὶ ἡ βουλή, ὅτε ἐβούλευσε πέρυσιν· ἢ ἐὰν μνησθῇ τειχῶν ἐπισκευῆς ἢ πύργου· ἢ ὡς ἀπήγετό ποί τις· εὐθὺς ἐγελᾶτε καὶ ἐβοᾶτε, καὶ αὐτοὶ ἐλέγετε τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἔργων, ὧν σύνιστε αὐτῷ. καὶ τὰ μὲν πολλὰ καὶ παλαιὰ ἐάσω. τὰ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ γενόμενα, ὅτε ἐγὼ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην Τιμάρχῳ ἐπήγγειλα, ταῦθ' ὑμᾶς ἀναμνῆσαι βούλομαι.

σὺ δὲ τί οἶσθα] Sic verba collocavi, secutus codd. Mead. Lock. et Helmst. Vulgo *τί δὲ σὺ οἶσθα.* Quod recepi, nam magis simulat.

ὅταν οὑτοσὶ cet.] Locus difficilis, qui vix sine Mss. novorum ope restitui possit. Hariolor ego: *ὅτε οὑτοσὶ ἐν τῷ δήμῳ ἀνέβη ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ ἡ βουλὴ ὅτε ἐβούλευσε πέρυσιν, οἷ ἐμνήσθη τειχῶν ἐπισκευῆς ἢ πύργου, ἢ ὡς ἀπήγετο ποί τις* cet. *Ὅτε* pro *ὅταν* scripsi e conjectura, *ἀνέβη* pro *ἀναβῇ* e Bern. Pro *ἐὰν μνησθῇ* Mead. habet *ὅταν ἐμνήσθη*, unde feci *οἷ ἐμνήσθη.* „Quum hicce in concione suggestum ascendebat et anno praecedente in senatu quum meminerat murorum restitutionis et turrium, aut quo quis esset abducendus. " Quod ad sententiam attinet, frustra, opinor, interpretes sudant, usitatam obscoenitatis metaphoram in singulis verbis evestigantes. Fieri solet, ut, si quis obscoenitatis infamia laboret, in hanc partem, quaecunque dicuntur, transferantur, et quo obscurior est metaphora, eo clariorem risum movent *οἱ εὐφυεῖς*, ut scilicet ingeniosi videantur. Quam late pateat ejusmodi allusionum ambitus, intelligitur ex nota Rhunkenii ad Rutil. Lup. p. 258. sqq.

ἐπαγγελίαν - ἐπήγγειλα] „Falso Reiskius h. l. *ἐπαγγελίαν* idem quod *δοκιμασίαν* esse dicit. *Ἐπαγγελίαν ἐπαγγεῖλαι* eodem modo dictum est, quo *μάχην μάχεσθαι, γραφὴν γράφεσθαι*, aliaque quamplurima. Sed *δοκιμασία* est ipsum judicium, ut Tim. 1. 13. *Ἐπαγγελία* autem est accusationis denunciatio, quam sequitur *δοκιμασία*, s. judicium. Itaque non absurde Ulpianus ad Demosth. adv. Androt. p. 388. 43. *ἐπαγγελίαν δίκην* esse dicit *πρὸς δοκιμασίαν τοῦ βίου*, quamquam *δίκης* nomine non accurate utitur. " Schömann l. l. p. 211. not. Cf. etiam Tim. 26.

34. τῆς γὰρ βουλῆς τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ πρόσοδον ποιουμένης πρὸς τὸν δῆμον κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ τούτου, ὃ οὗτος εἰρήκει περὶ τῶν οἰκήσεων τῶν ἐν τῇ Πνυκί· ἦν μὲν ὁ τὸν λόγον λέγων ἐκ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν Αὐτόλυκος καλῶς, νὴ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὸν Ἀπόλλω, καὶ σεμνῶς καὶ ἀξίως τοῦ συνεδρίου ἐκείνου βεβιωκώς· ἐπειδὴ δέ που προϊόντος τοῦ λόγου εἶπεν, ὅτι τό γε εἰσήγημα τὸ Τιμάρχου ἀποδοκιμάζει ἡ βουλὴ, καὶ περὶ τῆς ἐρημίας ταύτης καὶ τοῦ τόπου τοῦ ἐν τῇ Πνυκὶ, μὴ θαυμάσητε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη, εἰ Τίμαρχος ἐμπειροτέρως ἔχει τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου· ἀνεθορυβήσατε ὑμεῖς ἐνταῦθα, καὶ ἔφατε τὸν Αὐτόλυκον ἀληθῆ λέγειν· εἶναι γὰρ αὐτὸν τούτων ἔμπειρον. ἀγνοήσας δὲ ὑμῶν τὸν θόρυβον ὁ Αὐτόλυκος, μάλα σκυθρωπάσας καὶ διαλιπὼν εἶπεν· ἡμεῖς μέντοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη, οἱ Ἀρεοπαγῖται οὔτε κατηγοροῦμεν Τιμάρχου, οὔτε ἀπολογούμεθα· οὐ γὰρ ἡμῖν πάτριόν ἐστιν· ἔχομεν δὲ τοιαύτην τινὰ συγγνώμην

---

34. τῆς – βουλῆς – πρόσοδον ποιουμένης] Πρόσοδον ποιεῖσθαι, ut phrasin propriam de iis, qui in concione prodeunt consilia daturi, illustravit Hemsterhusius ad Lucian. T. 1. p. 33. Tulerat scilicet psephisma Timarchus, ut de aedificiis circa Pnycem reficiendis Areopagitarum sententia exquireretur, iique, quid sibi videretur, populo renuntiarent. Neque vero quidquam ad universam Areopagi auctoritatem hoc psephisma pertinebat, ut bene contra Meursium monuit Schömann l. l. p. 294. not.

ὁ Αὐτόλυκος] Articulus accessit ex Helmst.

ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη] Lock. et Helmst. non habent ἔφη: parum curate. Nam ante vel post allocutionem ἔφη, εἶπεν saepe infertur, ubi necessarium non est, ut faciunt etiam hodierni populi, in primis Germani, narrantes. Sic mox Reiske ex cod. Mead. ἡμεῖς μέντοι, ἔφη, ubi vulgo ἔφη deest. Saepe librarii hac in re peccarunt. Vide Heindorf ad Plat. Phaedon. §. 148.

οὐ γὰρ ἡμῖν πάτριόν ἐστιν] Primae edd. et fortasse etiam Mss. habent πατρικόν, quod mutavit Wolfius. Πάτρια dici τὰ ἤθη καὶ τὰ

Τιμάρχῳ. οὗτος ἴσως, ἔφη, ᾠήθη ἐν τῇ ἡσυχίᾳ ταύτῃ μικρὸν ἡμῶν ἑκάστῳ ἀνάλωμα γίνεσθαι. καὶ πάλιν, ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ καὶ τῷ μικρῷ ἀναλώματι, μείζων ἀπήντα παρ' ὑμῶν μετὰ γέλωτος θόρυβος. ὡς δ' ἐπεμνήσθη τῶν οἰκοπέδων καὶ τῶν λάκκων, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἠδύνασθε. ἔνθα δὴ καὶ παρέρχεται Πύῤῥανδρος ἐπιτιμήσων ὑμῖν· καὶ ἤρετο τὸν δῆμον, εἰ οὐκ αἰσχύνοιντο γελῶντες παρούσης

νόμιμα καὶ τὰ μυστήρια καὶ τὰς ἑορτὰς monent Glossographi. Cf. Hermann. ad Eurip. Med. v. 420. Nempe Areopago antiquitus solemne erat, rem ipsam, nulla cujuscunque rei alienae ratione habita, investigare.

οἰκοπέδων καὶ τῶν λάκκων] Suidas οἰκόπεδον, ἔρημον κατάπτωμα οἴκου. Idem Λάκκος. Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων ὀρύγματα ὑπὸ τὴν γῆν ποιοῦντες εὐρύχωρα καὶ στρόγγυλα καὶ τετράγωνα, καὶ ταῦτα κονιῶντες οἶνον ἐπιδέχοιντο καὶ ἔλαιον εἰς αὐτὰ καὶ ταῦτα λάκκους ἐκάλουν. Τοῖς οἰκοπέδοις καὶ λάκκοις homines obscoenos ad patranda facinora sua abusos fuisse, credibile; alii mulierum corpora et membra, quorum abusus fiebat, intelligunt. Fortasse in vocabulo λάκκος allusionem videbant ad vocabulum λακκόπρωκτος et λακκοπρωκτία: de quo vide Toupium in addendis ad Theocr. T. II. p. 428. edit. Heind.

οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἠδύνασθε] Ἠδύνασθε pro ἐδυνήθητε dedi ex Lock. et Helmst. Imperfectum, quod actionis durantis est, praestat. Αὑτοὺς, i. q. ὑμᾶς αὐτούς. Elmslejus, qui ad Eurip. Heracl. 144. Sophoclem et Euripidem hoc non ita usurpasse, persuasum habebat, ipse se in viam reduxit ad Bacch. v. 722. Nos ex Demosthene satis multa attulimus in Demosthen. p. 71. Ut secundae personae pronomen, apud nostrum alio loco suspectum fuit, Ctes. 81. βούλει σε θῶ καὶ φοβηθῆναι καὶ χρήσασθαι τῷ ἑαυτοῦ τρόπῳ ubi Marklandus vult σεαυτοῦ. Hermannus ad Soph. Trach. 451. monet, αὑτοῦ initio poëtarum, et in his tragicorum licentia de prima secundaque persona dictum esse, inde paullatim in communem usum venisse, ac primo in plurali, ne opus esset ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν dicere. Inde magis frequentari coepit, etiam in prosa oratione, ut fere exquisita paullatim vulgaria fieri solent.

ἔνθα δὴ καὶ παρέρχεται] Sic ex Helmst. dedi pro vulgato ἔνθεν καὶ παρ. Ἔνθα δὴ frequens in oratione progredienti, cum vi.

τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. ὑμεῖς δ' ἐξεβάλετε αὐτὸν, ὑπολαβόντες· ἴσμεν, ὦ Πύῤῥανδρε, ὅτι οὐ δεῖ γελᾷν τούτων ἐναντίον· ἀλλ' οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν. Ταύτην ἐγὼ ὑπολαμβάνω τὴν μαρτυρίαν μεμαρτυρῆσθαι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἣν ἁλῶναι ψευδομαρτυριῶν οὐ καλῶς ἔχει. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ μηδὲν μὲν ἐμοῦ λέγοντες αὐτοὶ βοᾶτε τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἔργων, ὧν σύνιστε τούτῳ, ἐμοῦ δὲ λέγοντος ἐπιλέλησθε· καὶ, μὴ γενομένης μὲν κρίσεως περὶ τοῦ πράγματος, ἥλω ἄν, γεγονότος δὲ ἐλέγχου, ἀποφεύξεται. 35. ἐπειδὴ δὲ ἐμνήσθην τῶν διαψηφίσεων, καὶ τῶν τοῦ Δημοφίλου πολιτευμάτων, βούλομαί τι καὶ ἄλλο παράδειγμα περὶ τούτων εἰπεῖν. ὁ γὰρ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ πρότερόν τι τοιοῦτο πολίτευμα ἐπολιτεύσατο. ᾐτιάσατό τινας εἶναι, οἵπερ ἄρα ἐνεχείρουν συνδεκάζειν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τἆλλα

ἐξεβάλετε αὐτὸν] Revocavi ἐξεβάλετε, quod Reiskius e solo Mead. in ἐξεβάλλετε mutavit. Res est momenti, non durans. Ἐκβάλλειν autem oratores dicuntur, quibus cum severitate silentium imponitur.

μεμαρτυρῆσθαι ἡμῖν] Sic dedi cum Wolfio, quamquam nescio an Mss. ὑμῖν habeant, perpetua confusione. Aeschines dicit, hoc testimonium esse in suam ipsius rem.

ἥλω] Atticistae nonnulli monent, Atticos dicere ἑάλωκα et ἑάλων; non ἥλωκα et ἥλων. In nostro quidem scriptore dubium, an numquam dixerit ἑάλων. Hic quidem libri omnes ἥλω, ut παραπρ. 5. Ὄλυνθος ἥλω. Ibidem 4. est in edd. ἑάλω ὑπὸ λῃστῶν; sed cod. Harl. habet ἥλω.

35. συνδεκάζειν] Sic Mss.; at edd. antt. συνδικάζειν. Bekker. Anecd. p. 236. Δεκάζειν, τὸ διαφθείρειν τοὺς δικαστὰς ἢ ἐκκλησίαν χρήμασι καὶ δώροις. Pollux VIII, 42. Δώρων κατὰ τοῦ ἐπὶ δώροις δικάσαντος ἦν ἡ γραφή. δεκασμοῦ δὲ κατὰ τοῦ διαφθείραντος. καὶ ὁ μὲν δεκάζειν, ὁ δὲ δεκάζεσθαι ἐλέγετο. Sic paullo post τὸν μὲν, (διαφθείροντα) δεκάζειν, τὸν δὲ, (διαφθειρόμενον) δεκάζεσθαι. „Largitiones non minus in Atheniensium comitiis quem alicubi, versari saepissime solebant, queriturque Isocrates (Symmach. p. 40[illegible]. Ed. W.) suo tempore, ut quis impudentissime largitus sit, ita

δικαστήρια, ὥσπερ καὶ νῦν Νικόστρατος· καὶ περὶ τούτων κρίσεις αἱ μὲν ἐγένοντο πάλαι, αἱ δὲ νεωστὶ, αἱ δὲ νῦν ἔτ' εἰσί. φέρε δὴ, πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν, εἰ ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐτράποντο ἀπολογίαν, ἥνπερ Τίμαρχος νυνὶ, καὶ οἱ συναγορεύοντες αὐτῷ, καὶ ἠξίουν διαῤῥήδην τινὰ μαρτυρεῖν περὶ τῆς αἰτίας, ἢ τοὺς δικαστὰς μὴ πιστεύειν· ἅπασα δήπου ἀνάγκη ἦν ἐκ τοῦ λόγου τούτου μαρτυρεῖν, τὸν μὲν, ὡς ἐδέκαζε, τὸν δὲ, ὡς ἐδεκάζετο, προκειμένης ἑκατέρῳ ζημίας ἐκ τοῦ νόμου θανάτου· ὥσπερ ἐνθάδε, ἐάν τις μισθώσηταί τινα Ἀθηναίων ἐφ' ὕβρει, καὶ πάλιν, ἐάν τις Ἀθηναίων ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος αἰσχύνῃ ἑκὼν μισθαρνῇ. 36. ἔστιν οὖν ἢ μάρτυς, ὅστις ἐμαρτύρησεν, ἢ κατήγορος, ὃς ἐνεχείρησε τοιαύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος; οὐ δῆτα. τί οὖν; ἀπέφυγον οἱ

---

maxime imperatorem creari, et quo quis plures cives corruperit, eo ampliores magistratus adipisci, quamquam capitali judicio illud crimen (*δεκασμοῦ*) leges vindicari jubeant." Schömann l. l. p. 527. s. Demosth. Philipp. III. p. 121. R. *Συνδεκάζειν τὴν ἐκκλησίαν* totam concionem corrumpere.

αἱ μὲν ἐγένοντο πάλαι, αἱ δὲ νεωστὶ, αἱ δὲ νῦν ἔτ' εἰσί] Sic scripsi ductu Mss. Lock. et Helmst. Vulgo *αἱ μὲν πάλαι γεγόνασιν, αἱ δὲ νῦν ἐνεστᾶσιν ἔτι.* Codd., quos nominavi, habent *ἐγένοντο πάλαι, αἱ δὲ νεωστὶ ἔτ' εἰσί*: unde partim jam Reiskius vidit id restituendum, quod dedi.

εἰ ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐτράποντο ἀπολογίαν, ἥνπερ Τίμαρχος νυνὶ] Praepositio *ἐπὶ* repetenda ad *ἥνπερ*. Fit enim saepe, ut, quae praepositio addita sit substantivo relativum statim antecedenti, ea ad relativum ipsum assumenda sit. Quamquam interdum viri docti offenderunt. *Παραπρ. 26. ἐν ἐκείνῃ μὲν οὖν ἡμέρᾳ, ᾗ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὴν εἰρήνην, οὐδεμία μνεία ἐγένετο περὶ Κερσοβλέπτου;* ubi Scaliger vult *ἐν ᾗ*. Multa habet variorum scriptorum loca God. Stallbaum et qui ab eo laudantur ad Plat. Phileb. p. 34. Andocides *περὶ μυστηρίων* p. 6. R. *ἴεναι ἐπὶ τὸ μειράκιον, ὃ ὁ Πυθόνικος ἐκέλευε.* ubi Reiskius verum vidit inter falsa, cui non obsecuti sunt Valckenaer et Sluiter Lett. Andocc. p. 108.

ἐάν τις μισθώσηται] *Ἐὰν* dedi pro *ἂν* ex Mead. et Helmst.

κρινόμενοι; μὰ τὸν Ἡρακλέα, θανάτῳ ἐζημιώθησαν πολὺ, νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, ἔλαττον ἁμάρτημα ἡμαρτηκότες τούτου τοῦ ἀνθρώπου. ἐκεῖνοι μέν γε οἱ ταλαίπωροι, οὐ δυνάμενοι γῆρας ἅμα καὶ πενίαν ὑπενεγκεῖν, τὰ μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν, ταύταις ἐχρήσαντο ταῖς συμφοραῖς· οὗτος δ' οὐκ ἐθέλων τὴν ἑαυτοῦ βδελυρίαν κατέχειν. εἰ μὲν τοίνυν ἦν ὁ ἀγὼν οὗτος ἐν πόλει ἐκκλήτῳ, ὑμᾶς ἂν ἔγωγε ἠξίωσα μάρτυράς μοι γενέσθαι, τοὺς ἄριστα εἰδότας, ὅτι ἀληθῆ λέγω· εἰ δ' ὁ μὲν ἀγών ἐστιν Ἀθήνησιν, οἱ δ' αὐτοὶ δικασταί μοι καὶ μάρτυρές ἐστε τῶν λόγων, ἐμοὶ μὲν ἀναμιμνήσκειν προσήκει, ὑμᾶς δέ μοι μὴ ἀπιστεῖν. καὶ γάρ ἔμοιγε δοκεῖ Τίμαρχος, ὦ Ἀθηναῖοι, οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ μόνον ἐσπουδακέναι, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ταὐτὰ διαπεπραγμένων αὐτῷ· εἰ γὰρ ἡ μὲν πρᾶξις αὕτη ἔσται, ὥσπερ εἴωθε γίνεσθαι, λάθρα, καὶ ἐν ἐρημίαις, καὶ ἐν ἰδίαις οἰκίαις· ὁ δὲ ἄριστα μὲν εἰδὼς καταισχύνας τινὰ τῶν πολιτῶν, ἐὰν τἀληθῆ μαρτυρήσῃ, ἔνοχος ἔσται τοῖς μεγίστοις ἐπιτιμίοις· ὁ δὲ κρινόμενος, καταμεμαρτυρημένος ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ βίου, καὶ τῆς ἀληθείας, ἀξιώσει μὴ ἐξ ὧν γινώσκεται, ἀλλ' ἐκ τῶν μαρτυριῶν κρίνεσθαι· ἀνῄρηται ὁ νόμος καὶ ἡ ἀλήθεια· καὶ δέδεικται φανερὰ ὁδὸς, δι' ἧς οἱ τὰ μέγιστα

---

36. *Μὰ τὸν Ἡρακλέα, θανάτῳ ἐζημιώθησαν*] Vulgo *ἐπὶ θανάτῳ ἐζημιώθησαν*. Delevi *ἐπὶ* auctoritate Lock. et Helmst. Fortior enim est *ἀσύνδετος* oratio.

ἐν πόλει ἐκκλήτῳ] Bekker. Anecd. p. 247. *ἔκκλητος πόλις ἐστὶν ἣν ἐκκαλεῖταί τις εἰς τὸ κρῖναι αὐτῷ ἀγῶνά τινα, δῆλον ὅτι φεύγων τὴν πρώτην ὡς πρὸς ἔχθραν ἢ χάριν κρίνουσαν. ἐξῆν δὲ τοῖς ξένοις μάλιστα ἐκκαλεῖσθαι, τοῖς δὲ πολίταις ἥκιστα. ὁμοίως δὲ καὶ δικαστήριον ἔκκλητον λέγουσιν.* Idem docet Etymolog. M.

ἐὰν τἀληθῆ μαρτυρήσῃ] *Μαρτυρήσῃ* pro *μαρτυρῇ* scripsi e Mead. Lock. Helmst. Aoristus conjunctioni *ἐὰν* et similibus junctus vim habet futuri exacti, cui respondet futurum actionis durantis *ἔσται*, pro quo perperam Helmst. *ἐστί*.

κακουργοῦντες ἀποφεύξονται. 37. τίς γὰρ ἢ τῶν λωποδυτῶν, ἢ τῶν κλεπτῶν, ἢ τῶν μοιχῶν, ἢ τῶν ἀνδροφόνων, ἢ τῶν τὰ μέγιστα μὲν ἀδικούντων, λάθρα δὲ τοῦτο πραττόντων, δώσει δίκην; καὶ γὰρ τούτων οἱ μὲν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἁλόντες, ἐὰν μὲν ὁμολογῶσι, παραχρῆμα θανάτῳ ζημιοῦνται· οἱ δὲ λαθόντες, καὶ ἔξαρνοι γινόμενοι, κρίνονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις. εὑρίσκεται γὰρ ἡ ἀλήθεια ἐκ τῶν εἰκότων. χρήσασθε δὲ παραδείγματι τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, τῷ ἀκριβεστάτῳ συνεδρίῳ τῶν ἐν τῇ πόλει. πολλοὺς γὰρ ἔγωγε ἤδη ἔναγχος τεθεώρηκα ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τούτῳ εὖ πάνυ εἰπόντας καὶ μάρτυρας ποιησαμένους, ἁλόντας· ἤδη δέ τινας κακῶς πάνυ διαλεχθέντας, καὶ πρᾶγμα ἀμάρτυρον ἔχοντας, οἶδα νικήσαντας. οὐ γὰρ ἐκ τοῦ λόγου μόνου, οὐδὲ ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ συνίσασι καὶ ἐξητάκασι, τὴν ψῆφον φέρουσι. τοιγάρτοι διατελεῖ τοῦτο τὸ συνέδριον εὐδοκιμοῦν ἐν τῇ πόλει. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς τὴν κρίσιν ταύτην ποιήσασθε. 38. καὶ πρῶτον μὲν ὑμῖν μηδὲν ἔστω πιστότερον, ὧν αὐτοὶ σύνιστε καὶ πέπεισθε περὶ Τιμάρχου τούτου· ἔπειτα τὸ πρᾶγμα θεωρεῖτε μὴ ἐκ τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου. οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ λεγόμενοι λόγοι περὶ Τιμάρχου, καὶ τῶν τούτου ἐπιτηδευμάτων, διὰ τὴν ἀλήθειαν ἐλέγοντο· οἱ δ' ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ῥηθησόμενοι, διὰ τὴν κρίσιν, τῆς ὑμετέρας ἀπάτης εἵνεκα. ἀπόδοτε οὖν τὴν ψῆφον τῷ πλείονι χρόνῳ, καὶ τῇ ἀληθείᾳ, καὶ οἷς αὐτοὶ σύνιστε. καίτοι

---

37. ἐὰν μὲν ὁμολογῶσι] Ἐὰν est in Mead. Lock. Helmst. Vulgo ἂν

θανάτῳ ζημιοῦνται] Vulgo τῷ θανάτῳ. Delevi articulum, numquam in hac locutione additum, auctoritate Lock. et Helmst. Cf. Tim. 10. 36. 46. 71. fin. 74. cet. cet.

ἔναγχος] De hujus vocabuli usu cf. Valckenaer ad Eurip. Phoen. 201. Ad eundem locum affirmat Porsonus, hoc vocabulum apud tragicos poëtas non legi.

λογογράφος γέ τις φησὶν, ὁ μηχανώμενος αὐτοῖς τὴν ἀπολογίαν, ἐναντία με λέγειν ἐμαυτῷ. οὐ γὰρ δὴ δοκεῖ εἶναι αὐτῷ δυνατὸν τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον πεπορνεῦσθαι καὶ τὰ πατρῷα κατεδηδοκέναι. τὸ μὲν γὰρ ἡμαρτηκέναι τι περὶ τὸ σῶμα, παιδός εἶναί φησι· τὸ δὲ τὰ πατρῷα κατεδηδοκέναι, ἀνδρός. ἔτι δὲ τοὺς καταισχύνοντας ἑαυτοὺς, μισθούς φησι πράττεσθαι τοῦ πράγματος. ἀποθαυμάζων οὖν περιέρχεται καὶ τερατευόμενος κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἰ ὁ αὐτὸς πεπόρνευταί τε καὶ τὰ πατρῷα κατεδήδοκεν. εἰ δέ τις ἀγνοεῖ ταῦτα ὅπως ἔχει, ἐγὼ σαφέστερον αὐτὰ πειράσομαι διορίσαι τῷ λόγῳ. 39. ἕως μὲν γὰρ ἀντήρκει ἡ τῆς ἐπικλήρου οὐσία, ἣν Ἡγήσανδρος ὁ τοῦτον ἔχων ἔγημε, καὶ τὸ ἀργύριον, ὃ ἔχων ἦλθεν ἐκ τῆς μετὰ Τιμομάχου ἀποδημίας, ἦσαν ἐπὶ πολλῆς ἀσελγείας καὶ ἀφθονίας· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μὲν ἀπολώλει, καὶ κατεκεκύβευτο, καὶ κατωψοφάγητο· οὑτοσὶ δ' ἔξωρος ἐγένετο· ἐδίδου δ' εἰκό-

---

38. *λογογράφος*] Ammonius: *Λογογράφος καὶ λογοποιὸς διαφέρει. Λογογράφος μὲν γάρ ἐστιν ὁ τοὺς δικανικοὺς λόγους γράφων* (sc. *μισθοῦ ἕνεκα*, quod addit Scholiastes noster) *λογοποιὸς δὲ ὁ λόγους τινὰς καὶ μύθους συντιθείς.* Macula haesit interdum in utroque. Cf. Valesium ad Harpocrat. p. 304.

πεπόρνευταί τε καὶ] Sic recepi ex Helmst., ut Reiskius conjecerat. Vulgo *πεπόρνευκέ τε καὶ.* Sed apud Atticos activum *πορνεύειν* non est in usu. In libris N. T. et apud seriores Graecos forma activa et passiva adhibetur: illa interdum de agente, haec de patiente.

39. *ἀντήρκει*] Mss. fluctuant inter hoc et *αὐτήρκει*, ut fieri solet. Hic *ἀντήρκει* multo praeferendum. Nam *αὐτάρκης* et conjugata in laudem dicuntur, ut quis sibi sufficiat ipse, contentus iis, quae habet. Hic autem *ἀνταρκεῖν* est sufficere explendis libidinibus. Libidines, frugalitati et parsimoniae contrariae, poterant aliquamdiu expleri *ἐκ τῆς ἐπικλήρου οὐσίας.* *Ἐπίκληρος* est filia, quae fratrem germanum non habet moriente patre, hinc patrimonium omne haereditate accipit. Docte et subtiliter omnia, quae illam attingunt, explicat Janus Otto Sluiter Lectt. Andocc. c. 5.

οὑτοσὶ δ' ἔξωρος ἐγένετο] Sic scripsi ex Lock. et Helmst. Vulgo *ἐγίνετο.* Sed per hyperbolen oratoribus usitatissimam hic dicitur jam

τως οὐδεὶς ἔτι οὐδέν· ἡ δὲ βδελυρὰ φύσις καὶ ἀνόσιος ἀεὶ ἡ τουτου τῶν αὐτῶν ἐπεθύμει, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἀκρασίας ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ ἐπίταγμα ἐπέταττε, καὶ μηδὲν ἀπεφέρετο εἰς τὸ καθ' ἡμέραν ἔθος· ἐνταῦθα ἤδη ἐτράπετο ἐπὶ τὸ καταφαγεῖν τὴν πατρῴαν οὐσίαν. καὶ οὐ μόνον κατέφαγεν, ἀλλ', εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, καὶ κατέπιε. καὶ γαρ οὐδὲ τῆς ἀξίας ἕκαστον τῶν κτημάτων ἀπεδίδοτο, οὐδ' ἐδύνατ' ἀναμένειν τὸ πλέον, οὐδὲ τὸ λυσιτελοῦν, ἀλλὰ τοῦ ἤδη εὑρισκοντος ἀπεδίδοτο. οὕτως ἠπείγετο σφόδρα πρὸς

ἔξωρος factus esse, non demum fieri. Videtur etiam scholiastes sic legisse, explicans, ἀνὴρ ἤδη ἐγγόνει. In seqq. imperfectum ἐδίδου bonum est. Hoc enim ἐκ τοῦ ἔξωρον γενέσθαι consequebatur et durabat.

καὶ μηδὲν ἀπεφέρετο] Quamquam μηδὲν desit in omnibus Mss., tamen recte illud videtur Wolfius addidisse. Reiskius quidem ἀποφέρεσθαι de eo dici ait, qui, vel invitus et repugnans, praeceps et occoecatus aufertur. Sed locum, in quo haec significatio obtineat, nec ille attulit, nec ego habeo in promtu. Contra μηδὲν ἀποφέρεσθαι eleganter significat, nihil accipere pro praestita opera: quod contextui aptissimum est. Sumptus indies fiebant majores, reditus autem minores. Hinc quum libidinibus moderari non posset, cogebatur, quae a patre haereditate acceperat, devorare.

ἀλλ' εἰ οἷόντ' εἰπεῖν καὶ κατέπιε] Adnotavit hunc usum verbi καταπίνειν ut novum Pollux VI, 20. Καταφαγεῖν quidem frequens jam inde ab Homero, qui primus adhibuit Od. III, 155 et al. Latini etiam comedere, devorare. ἐκπίνειν tamen et καταπίνειν hac significatione illustrat Valckenaer ad Hippolyt. 626. Hic Aeschines vocabulo usus ad notandum omne genus gulae.

τοῦ - εὑρίσκοντος] Mss. plurimi τοῦ εὑρισκομένου pro captu librariorum. Sed in Lock. alterum servatum. Locus Xenophontis Memorr. II, 5, 5. ἀποδίδοται τοῦ εὑρόντος defendit nostrum, nostroque defenditur. Εὑρίσκειν interdum de pretio dici, quid valeat res, dubitari non potest, et apparet ex loco apud Pollucem IX, 79., quem laudavit. Koenius ad Greg. Cor. p. 281. edit. nov. Hinc τὸ εὑρίσκον pretium, et, ut in derivatis ab εὑρίσκειν saepe notio inest levitatis et vilitatis, sic in hoc participio.

τὰς ἡδονάς. 40. τούτῳ γὰρ κατέλιπεν ὁ πατὴρ οὐσίαν, ἀφ' ἧς ἕτερος μὲν ἂν καὶ ἐλῃτούργει, οὗτος δὲ οὐδὲ αὑτῷ διαφυλάξαι ἐδυνήθη. οἰκίαν μὲν γὰρ ὄπισθεν τῆς πόλεως, ἐσχατιὰν δὲ Σφηττοῖ, Ἀλωπεκῆσι δὲ ἕτερον χωρίον· χωρὶς δὲ οἰκέτας δημιουργοὺς τῆς σκυτοτομικῆς τέχνης ἐννέα ἢ δέκα· ὧν ἕκαστος τούτῳ δύ' ὀβολοὺς ἀποφορὰν ἔφερε τῆς ἡμέρας, ὁ δ' ἡγεμὼν τοῦ ἐργαστηρίου, τριώβολον· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, γυναῖκα ἀμόργινα ἐπισταμένην ἐργάζεσθαι, καὶ ἔργα λεπτὰ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκφέρουσαν, καὶ ἄνδρα ποικιλτήν, καὶ

---

40. *ὄπισθεν τῆς πόλεως*] *Ὄπισθεν* si de situ dicitur, borealis loci pars intelligitur, sicut per *πρόσθεν* meridionalis. Similiter omnes linguae, ut nos oben, unten.

ἐσχατιὰν] Bekker Anecd. p. 256. *τὰ χωρία λέγουσι τὰ πρὸς τοῖς ὅροις τῆς χώρας ἢ τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ.* Significat etiam *χωρίον* in extremis finibus *δήμου Ἀττικοῦ*, ut hic. Cf. Hemsterhus. ad Lucian. T. 1. p. 143.

ἀποφορὰν ἔφερε] Sic dedi e Reg. 2. Lock. Helmst. Jam supra §. 10. monui, librariis saepe cognatorum conjunctionem offensioni fuisse. Vulgo *ἀπέφερε*. *Ἀποφορὰ* autem, ut Ammonius tradit, *ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις παρεχόμενα χρήματα.* Vide Valesium ad Harpocrat. p. 241 s.

τριώβολον] „Grefsen Einflufs hatte die Kunst auf den Werth eines Sclaven. Wenn der Bergwerkssclave nur einen Obolos täglich abwarf, so trug ein Lederarbeiter zwey, und ein Vorsteher der Werkstätte drey Obolen. Für die geschickten Sclaven scheint der Werth von fünf Minen kein ungewöhnlicher gewesen zu seyn." Boeckh Staatshaushaltung T. I. p. 75.

ἀμόργινα] „Die Amorgischen Zeuge waren sehr fein, beynahe durchsichtig und gefärbt, und sollen ihren Nahmen von der Insel Amorgus haben, (einer der Sporadischen Inseln im Aegäischen Meere), wo sie am besten verfertiget wurden, obgleich andere denselben von der Farbe oder der Pflanze (*ἀμόργη*) herleiten, von welcher letztern vermuthlich die Insel selbst genannt war." Boeckh l. l. p. 115.

ποικιλτὴν] Pollux VII. 34. *ποικιλτὴν δὲ Αἰσχίνης Τιμάρχου κατηγορῶν εἶπεν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ὑφαντικὸν εἶδος, ἡ δὲ τέχνη ποικιλ-*

ὀφείλοντάς τινας αὐτῷ ἀργύριον καὶ ἔπιπλα. ὅτι δὲ ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἐνταῦθα μέντοι νὴ Δία σαφῶς πάνυ καὶ διαῤῥήδην. ἔργῳ μαρτυροῦντας ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι. οὐδεὶς γὰρ κίνδυνος, ὥςπερ ἐκεῖ, οὐδ᾽ αἰσχύνη πρόςεστιν οὐδεμία τῷ τἀληθῆ μαρτυροῦντι. τὴν μὲν γὰρ οἰκίαν τὴν ἐν ἄστει ἀπέδοτο οὗτος Ναυσικράτει, τῷ κωμικῷ ὑποκριτῇ· ὕστερον δ᾽ αὐτὴν ἐπρίατο παρὰ τοῦ Ναυσικράτους εἴκοσι μνῶν Κλεαίνετος ὁ χοροδιδάσκαλος· τὴν δ᾽ ἐσχατιὰν ἐπρίατο παρ᾽ αὐτοῦ Μνησίθεος ὁ Μυῤῥινούσιος, τόπον μὲν πολὺν, δεινῶς δ᾽ ἐξηγριωμένον ὑπὸ τούτου· τὸ

τικὴ, καὶ ὁ ἀνὴρ ποικιλτικὸς, καὶ τὸ πρᾶγμα ποίκιλσις κατὰ Πλάτωνα, τὸ ῥῆμα ποικίλλειν, καὶ τὸ ἐπίῤῥημα ποικιλτικῶς. Verfertiger buntgewebter Gewänder.

ἔπιπλα] Harpocration. τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν σκεύη ἔπιπλα λέγουσιν, οἷον ἐπιπόλαιον κτῆσιν καὶ μετακομίζεσθαι δυναμένην. Cf. Intpp. ad Gregor. Corinth. p. 516. s.

ἔργῳ μαρτυροῦντος] Mead. Lock. Helmst. ἐγώ. Sed ἔργῳ verum videtur, et est id, quod nos dicimus persönlich. Vocabulum quidem non est necessarium, quum sententia satis certa sit ex σαφῶς καὶ διαῤῥήδην. Sed jam notavimus, notionem primariam pluribus solere exponi.

πρόςεστιν] Sic dedi ex Mead. et Helmst. pro vulgato προςέσται.

Ναυσικράτει τῷ κωμικῷ ὑποκριτῇ] Coisl. Reg. 1. Mead. Lock. pro ὑποκριτῇ habent ποιητῇ. Et Nausicratis quidem κωμῳδιοποιοῦ mentio fit apud Athenaeum L. VII. c. 47. p. 296. c. 127. p. 325. c. 139. p. 330. — L. IX. c. 61. p. 399. vocatur Ναυκράτης, nisi corrigendum sit Ναυσικράτης, quod correxit Grotius. Fortasse erat et poëta et actor.

χοροδιδάσκαλος] „Artifex, per quem χορηγὸς τοὺς χορευτὰς erudiendos et exercendos curabat in iis artibus, in quibus certatio esset futura.“ Wolf Prolegg. in Leptin. p. XCI.

εἴκοσι μνῶν] „Die Preise der Häuser, welche in den alten Schriftstellern vorkommen, gehen von drey Minen (68 Thlr. 18 gr.) bis auf hundert und zwanzig (1250 Thlr.) je nach der Gröfse, Lage und Beschaffenheit.“ Boeckh. l. l. p. 71., qui cuncta uberius exponit.

δ' Ἀλωπεκῆσι χωρίον, ἦν ἄποθεν τοῦ τείχους ἕνδεκα ἢ δώδεκα στάδια· ἱκετευούσης καὶ ἀντιβολούσης τῆς μητρὸς, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐᾶσαι καὶ μὴ ἀποδόσθαι, ἀλλ', εἰ μή τι ἄλλο, ἐνταφῆναι ὑπολιπεῖν αὐτῇ· οὐδὲ τούτου τοῦ χωρίου ἀπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἀπέδοτο δισχιλίων δραχμῶν. καὶ τῶν θεραπαινῶν καὶ τῶν οἰκετῶν οὐδένα κατέλιπεν, ἀλλὰ πάντας πέπρακε. καὶ ταῦθ' ὅτι οὐ ψεύδομαι, ἐγὼ μὲν, ὡς κατέλιπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ, μάρτυρας παρέξομαι· οὗτος δ' εἰ μή φησι πεπρακέναι, τὰ σώματα τῶν οἰκετῶν ἐμφανῆ παρασχέσθω. 41. ὡς δὲ καὶ ἀργύριον τισιν ἐδάνειζεν,

---

τὸ δ' Ἀλωπεκῆσι χωρίον — — οὐδὲ τούτου τοῦ χωρίου ἀπέσχετο] Anacoluthiae genus et intellectu facile et satis usitatum. Enuntiatio incipit a casu, praesertim nominativo vel accusativo, cui erat in animo verbum adjungere, quo casus ille regatur. Tum vero, sive paucis sive multis interjectis, quod in animo erat verbum, memoriam effugit ejusque loco synonymum ponitur, aliam substantivi constructionem flagitans. Hic v. c. ab initio in animo habebat scribere τὸ δ' Ἀλωπεκῆσι χωρίον – καὶ τοῦτο ἀπέδοτο, aut simile quid; dein obvenit notio οὐκ ἀπέχεσθαι: quo addito τὸ χωρίον suo regimine destituitur. Saepe viri docti in ea re offenderunt. Haud pauca dedi ex utriusque linguae scriptoribus exempla ad Cic. de fin. bon. et mal. L. II. c. 33.; quaedam tamen immiscui, quae alius constructionis censeri possunt. παραπρ. 50. καὶ δέομαι σῶσαί με, καὶ μὴ τῷ λογογράφῳ καὶ Σκύθῃ κακῷ ὄντι παραδοῦναι, ὅσοι μὲν πατέρες εἰσὶ παίδων, ἢ νεωτέρους περὶ πολλοῦ ποιεῖσθε, ἀναμνησθέντες. Posuit ἀναμνησθέντες, quasi dixerit σώσατέ με. Attentus cod. Bern. librarius scripsit ἀναμνησθέντας.

ἄποθεν τοῦ τείχους] Per τὸ τεῖχος Reiskius oppidulum Alopecas intelligit. Sed intelligitur τεῖχος Athenarum, ut vidit etiam R. A. ad Meursium de pagis Atticis s. v. Pagorum et sitorum in pagis locorum distantiam ab urbe metiuntur, si locus non additur expressis verbis.

παρασχέσθω] Sic dedi ex Mead. Vulgo παρασχέτω. Helmst. παρεχέσθω. De μαρτυρίαις similibusque unice forma media in usu.

41. ἐδάνειζεν] Primo adspectu pronus eris, Timarchum subjecti loco habere; sed si sententiam aliquantulum consideres, intelliges ad Timarchi patrem hoc referendum esse. Antiqui attentos sibi et auditores et lectores cogitabant; nos cuncta sic propinamus, ut nihil restet ceterorum operae.

ἃ κομισάμενος οὗτος ἀνήλωκε, μάρτυρα παρέξομαι ὑμῖν Μεταγένη τὸν Σφήττιον, ὃς ὠφείλησε μὲν ἐκείνῳ πλείους ἢ τριάκοντα μνᾶς· ὃ δ' ἦν ὑπόλοιπον, τελευτήσαντος τοῦ πατρὸς, τούτῳ ἀπέδωκεν ἑπτὰ μνᾶς Τιμάρχῳ. καί μοι κάλει Μεταγένη τὸν Σφήττιον. πασῶν δὲ πρώτην ἀνάγνωθι τὴν Ναυσικράτους μαρτυρίαν, τοῦ τὴν οἰκίαν πριαμένου, καὶ τὰς ἄλλας ἁπάσας λάβε, περὶ ὧν ἐμνήσθην ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ. Μαρτυρίαι. Ὡς τοίνυν ἐκέκτητο ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀργύριον οὐκ ὀλίγον, ὃ οὗτος ἠφάνικε, τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω. φοβηθεὶς γὰρ τὰς λειτουργίας ἀπέδοτο, ἃ ἦν αὐτῷ, κτήματα, ἄνευ τῶν ἀρτίως εἰρημένων χωρίων· Κηφισιᾶσιν ἕτερον, ἀγρὸν Ἀμφιτροπῆσιν, ἐργαστήρια δύο ἐν τοῖς ἀργυρείοις, ἓν μὲν ἐν Αὐλῶνι, ἕτερον δὲ ἐπὶ Θρασύλλῳ. 42. ὅθεν δὲ ταῦτ' ηὐπόρησεν, ἐγὼ ἐρῶ. ἦσαν οὗτοι τρεῖς ἀδελφοὶ, Εὐπόλεμός τε ὁ παιδοτρίβης, καὶ Ἀρίζηλος, ὁ τούτου πατὴρ, καὶ Ἀρίγνωτος, ὃς ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ, πρεσβύτης, διεφθαρμένος τοὺς ὀφθαλμούς. τούτων πρῶτος ἐτελεύτησεν, ἀνεμήτου τῆς οὐσίας οὔσης, Εὐπόλεμος, δεύτερος δ' Ἀρίζηλος, ὁ Τιμάρχου πατήρ. ὅτε δ' ἔζη, πᾶσαν τὴν οὐσίαν διεχείριζε, διὰ τὴν νόσον καὶ τὴν συμφορὰν τὴν περὶ τὰ ὄμματα τοῦ Ἀριγνώτου, καὶ διὰ τὸ τετελευτηκέναι τὸν Εὐπόλεμον· καί τι καὶ εἰς τροφὴν

Κηφισιᾶσιν] Κηφισιὰ pagus Erechtheidis tribus. Popularis Κηφισιεὺς dicebatur. Ἀμφιτροπὴ pagus Antiochidis tribus.

ἐν Αὐλῶνι] Αὐλὼν proprie significat locum cavum et profundum, montibus subjacentem. Hinc transiit quasi in nomen proprium argentifodinae.

ἐπὶ Θρασύλλῳ] Prope sepulcrum Thrasylli, ad quod erat argentifodina. De homine vide Valckenaer ad Xen. Memorr. I, 1, 18.

42. ὃς ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ] Sic dedi ex Mead. et Heimst. pro vulgato ὅς ἐστι καὶ νῦν. Aeschini solemne ἔτι καὶ νῦν et enuntiatio, ut eam exhibui, numerosior. Tim. 55. καὶ ἔτι καὶ νῦν εἶναι. 62. ἐνίοις δὲ τῶν ἐν ἡλικίᾳ ἔτι καὶ νῦν εἰσὶν (ἐρασταὶ) 63. τῶν ἐν παισὶν ἔτι καὶ νῦν ὄντων.

συνταξάμενος ἐδίδου τῷ Ἀριγνώτῳ. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ Ἀρίζηλος ἐτελεύτησεν, ὁ Τιμάρχου τουτουῒ πατὴρ, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους, ἕως παῖς ἦν οὗτος, ἅπαντα τὰ μέτρια παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐγίνετο. τῷ Ἀριγνώτῳ ἐπειδὴ δ' ἐνεγράφη Τίμαρχος οὗτος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, καὶ κύριος ἐγένετο τῆς οὐσίας, παρωσάμενος ἄνδρα πρεσβύτην, καὶ ἠτυχηκότα, θεῖον ἑαυτοῦ, τήν τε οὐσίαν ἠφάνισε, καὶ τῶν ἐπιτηδείων οὐδὲν ἐδίδου τῷ Ἀριγνώτῳ, ἀλλὰ περιεῖδεν ἐκ τοσαύτης οὐσίας ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφοροῦντα. καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ καὶ δεινότατον, ἀπολειφθέντος τοῦ πρεσβύτου τῆς γινομένης τοῖς ἀδυνάτοις δοκιμασίας, καὶ ἱκετηρίαν θέντος εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ, βουλευτὴς ὢν, καὶ προεδρεύων ἐκείνην τὴν ἡμέραν, οὐκ ἠξίωσεν αὐτῷ συνειπεῖν, ἀλλὰ περιεῖδεν ἀπολέσαντα τὸν τῆς πρυτανείας μισθόν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι Ἀρίγνωτον Σφήττιον, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀναγί-

---

εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον] Vide ad §. 9.

ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφοροῦντα] „Eine löbliche Anstalt war die Unterstützung der Bürger, welche wegen körperlicher Gebrechen oder Schwäche unfähig waren (ἀδύνατοι) ihren Unterhalt zu erwerben; diese war aber den Athenern ausschliefsend eigen, wie jene, die Kinder der im Kriege gebliebenen bis zur Mannbarkeit zu unterhalten. — Zuerkannt wurde dieser Sold durch Volksbeschlufs; aber die Prüfung der Personen geschah vom Rathe der Fünfhundert; die Bezahlung erhielten sie nach Prytanien; daher wer die Prüfung in einer Prytanie versäumte, den Sold in derselben verlor, und bis zur andern warten mufste. Niemahls war der Sold der Schwachen täglich mehr als zwey Obolen, niemahls unter einem, nach Verschiedenheit der Zeitalter." Böckh. Staatsh. I. 260. sqq.

ἱκετηρίαν θέντος] Tzetzes Chil. XII, 301. ἱκετηρία μέν ἐστιν, ἂν τις ποιῇ δέησιν, εἰκόνα φέρων ἐν χεροῖν ἢ κλάδον ἢ λαμπάδα, εἴτε καὶ χάρτην ἔχουσαν τὰς δεήσεις. Differt ab ἱκετεία, ἥ ἐστιν ἡ διὰ τῶν λόγων, ὅταν δέηταί τις συγγνώμης τυχεῖν ἢ ἐλέου. Bekker. Anecd. p. 26[illegible].

προεδρεύων] H. l. i. q. ἐπιστάτης ὢν, qui quis sit, vide Tim. 15. Haud raro πρόεδρος pro ἐπιστάτῃ ponitur,

νωσκε. *Μαρτυρία.* 43. Ἀλλ' ἴσως ἄν τις εἴποι, ὡς ἀποδόμενος τὴν πατρῴαν οἰκίαν, ἑτέραν ἄλλοθί που τοῦ ἄστεος ἐκτήσατο, ἀντὶ δὲ τῆς ἐσχατιᾶς καὶ τοῦ χωρίου τοῦ Ἀλωπεκῆσι, καὶ τῶν δημιουργῶν, καὶ τῶν ἄλλων, εἰς τἀργυρεῖά τι κατεσκευάσατο, ὥσπερ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρότερον. ἀλλ' οὐκ ἔστι τούτῳ λοιπὸν οὐδὲν, οὐκ οἰκία, οὐ συνοικία, οὐ χωρίον, οὐκ οἰκέται, οὐ δάνεισμα, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν, ἀφ' ὧν ἄνθρωποι μὴ κακοῦργοι ζῶσιν. ἀλλὰ τούτῳ ἀντὶ τῶν πατρῴων περίεστι βδελυρία, συκοφαντία, θράσος, τρυφὴ, δειλία, ἀναίδεια, τὸ μὴ ἐπίστασθαι ἐρυθριᾷν ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς· ἐξ ὧν ἂν ὁ κάκιστος καὶ ἀλυσιτελέστατος πολίτης γένοιτο. οὐ τοίνυν μόνον τὰ πατρῷα κατεδήδοκεν, ἀλλὰ καὶ τὰ κοινὰ τὰ ὑμέτερα, ὅσων πώποτε κύριος γέγονεν. οὗτος γὰρ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχων, ἣν ὑμεῖς ὁρᾶτε, οὐκ ἔστιν ἥντινα πώποτ' οὐκ ἦρξεν ἀρχὴν, οὐδεμίαν λαχὼν, οὐδὲ χειροτονηθεὶς, ἀλλὰ πάσας παρὰ τοὺς νόμους πριάμενος. ὧν τὰς μὲν πλείστας παρήσω, δυοῖν δὲ ἢ τριῶν μόνων μνησθήσομαι. 44. Λογιστὴς γὰρ

---

43. οὐ συνοικία] Quid sit, explicat Aeschines ipse Tim. 50 ὅπου μὲν γὰρ πολλοὶ μίαν οἴκησιν μισθωσάμενοι διελόμενοι ἔχουσι συνοικίαν καλοῦμεν, ὅπου δ' εἷς ἐνοικεῖ, οἰκίαν: quae quidem verba pro scholio habet Valckenaer ad Ammonium p. 103. sine caussa opinor. Interdum viri docti perperam vocabulum intellexerunt Kuhnium correxit Perizonius ad Ael. Varr. Historr. XIII, 12.

44. Λογιστὴς] „Solenne hoc erat, ut quicunque aut magistratum aut curationem cum pecuniae publicae administratione quocunque modo conjunctam gesserant, exacto munere rationem ad logistas referrent. Schömann l. l. p. 293. Den Unterschied zwischen λογισταὶ und εὔθυνοι hatte Aristoteles in der Verfassung der Athener angegeben, aber die Grammatiker haben nicht beliebt, sich genau darüber zu erklären. Nach Harpokration waren zehn Logisten, bei denen man binnen dreifsig Tagen nach niedergelegtem Amte Rechenschaft gab; eben so viel Euthynen, bey welchen dasselbe geschah. — Welches aber die Verschiedenheit ihrer Geschäfte war, läfst sich zum Theil nur vermuthen. Die Logisten sind die Hauptpersonen und bey ihnen wurden die Rechnungen oder Rechenschaften eingegeben, deren Richtigkeit sie untersuchten: auch Liquidation der Staats

γενόμενος, πλεῖστα μὲν τὴν πόλιν ἔβλαψε, δῶρα λαμβάνων παρὰ τῶν οὐ δικαίως ἀρξάντων, μάλιστα δ' ἐσυκοφάντησε τῶν ὑπευθύνων τοὺς μηδὲν ἠδικηκότας. ἦρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ, πριάμενος τὴν ἀρχὴν τριάκοντα μνῶν, δανεισάμενος ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς τὴν μνᾶν, εὐπορίαν τῇ βδελυρίᾳ τῇ ἑαυτοῦ τοὺς συμμάχους τοὺς ὑμετέρους ποιούμενος. καὶ τοσαύτην ἀσέλγειαν ἐπεδείξατο εἰς ἐλευθέρων ἀνθρώπων γυναῖκας, ἡλίκην οὐδεὶς πώποθ' ἕτερος· ὧν οὐδένα ἐγὼ παρακαλῶ δεῦρο, τὴν αὑτοῦ συμφορὰν, ἣν εἵλετο σιγᾶν, εἰς πολλοὺς ἐκμαρτυρῆσαι· ἀλλ' ὑμῖν τοῦτο καταλείπω σκοπεῖν. τί δὲ

---

schulden besorgten sie als die Rechner des Staates. Aber mit der Rechnung (*λογισμὸς* oder *λόγος*), oder auch später, wenn ein Kläger auftrat, welcher jedoch nur binnen der bestimmten Zeit von dreifsig Tagen nach Niederlegung des Amtes klagen konnte, mufste Red und Antwort über den richtigen Bestand (*εὔθυνα*) gegeben werden. Hierzu nun scheinen die Euthynen als Gehülfen der Logisten bestimmt gewesen zu seyn, wie der Nahme schliefsen läfst. Die Euthynen konnten erkennen, dafs die Rechenschaft unbefriedigend, das Geld entwendet, Geschenke angenommen worden seyn und dergleichen; dis Sache kam alsdann für einen Gerichtshof, so gut als wenn ein öffentlicher Kläger auftrat." Boeckh. Staatsh. I. 205. sqq.

ἦρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ] Athenienses apud socios ipsorum imperio subjectos habebant Archontes, qui possunt cum Lacedaemoniorum harmostis comparari. Vögte, Oberamtmänner. Boeckh. I. p. 436. s.

ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς τὴν μνᾶν] Die Zinsen hatten kein gesetzlich bestimmtes Mafs. Der Zinsfufs von fünf Obolen oder zehn pro Cent kam besonders unter Freunden vor. Zwölf bis achtzehn vom Hundert (*ἓξ ἢ ἐννέα ὀβολοὶ ἐπὶ μνᾶν*) scheint der gewöhnlichste Zins in Athen gewesen zu seyn. Beyspiele höherer Zinse finden sich mehrere. Boeckh. l. l. I. p. 143. sqq. Magnitudo foenoris, si id ad nostram rationem examinetur, tribuenda est raritati pecuniae.

ἐκμαρτυρῆσαι] Harpocration: *Ἐκμαρτυρία διαφέρει τῆς μαρτυρίας, ὅτι ἡ μὲν μαρτυρία τῶν παρόντων ἐστίν· ἡ δ' ἐκμαρτυρία, τῶν ἀπόντων.* Hac significatione hic verbum non ponitur, nec aptum est, quod legitur in Bekk. Anecd. p. 288. *ἐκμαρτυρεῖν τὸ καταμαρτυρεῖν οὐχ ἅπερ εἶδέ τις ἀλλ' ἅπερ ἤκουσεν.* Sed hoc loco nil significare potest nisi palam testari, testimonio suo enuntiare: quam significationem certis locis confirmare non possum. Non igitur celandum, in cod. Helmst. simplex legi *μαρτυρῆσαι*.

προσδοκᾶτε; τὸν Ἀθήνησιν ὑβριστὴν οὐκ εἰς τοὺς ἄλλους μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ, νόμων ὄντων, ὑμῶν ὁρώντων, ἐχθρῶν ἐφεστηκότων, τοῦτον αὐτὸν λαβόντα ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν καὶ ἀρχήν, τίς ἂν ἐλπίσειεν ἀπολελοιπέναι τι τῶν ἀσελγεστάτων ἔργων; ἤδη, νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, πολλάκις ἐνεθυμήθην τὴν εὐτυχίαν τὴν τῆς ὑμετέρας πόλεως, κατὰ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ κατὰ ταῦτα, ὅτι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὐδεὶς ἐγένετο τῆς Ἀνδρίων πόλεως ὠνητής. 45. ἀλλ' ἴσως καθ' αὑτὸν μὲν ἄρχων, φαῦλος ἦν οὗτος, μετὰ πλειόνων δὲ, ἐπιεικής. πόθεν; οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, βουλευτὴς ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Νικοφήμου. ἅπαντα μὲν οὖν διεξελθεῖν, ἃ ἐν τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἐκακούργησε, πρὸς μικρὸν μέρος τῆς ἡμέρας οὐκ ἄξιον ἐπιχειρεῖν· ἃ δ' ἐστὶν ἐγγυτάτω τῆς αἰτίας, καθ' ἣν ἡ παροῦσα κρίσις ἐστὶ, ταῦτ' ἐρῶ διὰ βραχέων. ἐπὶ τοίνυν τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος, ὅτ' ἐβούλευεν οὗτος, ταμίας

---

45. πόθεν;] Elliptice ponitur. Si plenam enuntiationem exprimere velis, dicendum πόθεν τοῦτο ὑπολαμβάνεις; πόθεν τοῦτο δυνατόν; aut simile quid. Hinc Scholiastae ad hoc vocabulum annotant: πόθεν; ἀρνητικῶς, ἴσον τῷ οὐδαμῶς. Et hac quidem forma recentiores linguae plerumque pro illa utuntur. Interrogandi vero modus Graecorum ingenio aptior. Cf. F. A. Wolf. ad Lept. p. 238.

ἐπὶ ἄρχοντος Νικοφήμου] Nicophemus Archon fuit Ol. CIV, 1. Meminit hujus etiam Diodorus Sic. L. XV. c. 95., ubi videndus Wesselingius.

ταμίας ἦν τῆς θεοῦ] In Athen war der vorzüglichste heilige Schatz der der Athene auf der Burg, in welchen, um von den dahin gelieferten öffentlichen Geldern nichts zu sagen, außer den bedeutenden Weihgeschenken und Pachtgeldern, manche Geldstrafen ganz, von andern der zehnte Theil, desgleichen der Zehnte der Beute und eingezogenen Güter floß. Diesen Athenäischen Tempelschatz verwahren die zehn Schatzmeister der heiligen Sachen der Athene oder Göttinn, ταμίαι τῆς θεοῦ oder τῶν τῆς θεοῦ, ταμίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας, ταμίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς θεοῦ). Sie wurden durchs Loos ernannt aus den Pentakosiomedimnen "; i. e. ex iis, qui quingentis medimnis censi erant. Boeckh. l. l. I. p. 175. sqq.

ἦν τῶν τῆς θεοῦ Ἡγήσανδρος, ὁ Κρωβύλου ἀδελφός. ἔκλεπτον δὲ τῆς πόλεως κοινῇ καὶ μάλα φιλεταίρως χιλίας δραχμάς. αἰσθόμενος δὲ τὸ πρᾶγμα ἀνὴρ ἐπιεικὴς Πάμφιλος ὁ Ἀχερδούσιος, προσκρούσας τι τούτῳ, καὶ παροξυνθεὶς, ἐκκλησίας οὔσης, εἶπεν ἀναστάς· Ὦ Ἀθηναῖοι, κλέπτουσιν ὑμῶν κοινῇ χιλίας δραχμὰς ἀνὴρ καὶ γυνή· θαυμασάντων δὲ ὑμῶν, πῶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ, καὶ τίς ὁ λόγος, εἶπε μικρὸν διαλιπών· Ἀγνοεῖτε, ἔφη, ὃ λέγω; ὁ μὲν ἀνήρ ἐστιν Ἡγήσανδρος ἐκεῖνος νυνὶ, ἔφη, πρότερον δ᾽ ἦν καὶ αὐτὸς Λεωδάμαντος γυνή· ἡ δὲ γυνὴ Τίμαρχος οὑτοσί. ὃν δὲ τρόπον κλέπτεται τὸ ἀργύριον, ἐγὼ ἐρῶ. μετὰ ταῦτα ἤδη διεξῄει περὶ τοῦ πράγματος, καὶ μάλα εἰδότως καὶ σαφῶς. διδάξας δὴ ταῦτα, Τί οὖν ἐστιν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη, ὃ συμβουλεύω ὑμῖν; ἐὰν μὲν ἡ βουλὴ καταγνοῦσα τουτονὶ ἀδικεῖν, καὶ ἐκφυλλοφορήσασα δικαστηρίῳ παραδῷ, δότε τὴν δωρεὰν αὐτοῖς· ἐὰν δὲ μὴ

ἔκλεπτον] Hegesander et Timarchus.

χιλίας δραχμὰς ἀνὴρ καὶ γυνή] Hunc verborum ordinem recepi ex Helmst. Cum vi vocabula *ἀνὴρ καὶ γυνή* in finem enuntiationis rejiciuntur. Vulgo collocantur ante *χιλίας*.

ἀγνοεῖτε, ἔφη, ὃ λέγω;] Sic dedi e Mead. Vulgo *ὅ τι*.

οὑτοσί] Sic dedi. Vulgo *οὑτοσίν*. Vide ad c. 23.

μάλα εἰδότως] Perperam vertit Wolfius valde probabiliter, quasi legerit *μάλα εἰκότως*. Bene Jurinus ut qui rem optime compertam habeat. Lectionis veritatem confirmat Thomas M., qui s. v. *ἐπισταμένως* habet: *μὴ μόνον ἐπισταμένως, ἀλλὰ καὶ εἰδότως, ὡς Αἰσχίνης· καὶ μάλα εἰδότως καὶ σαφῶς διδάξας δὴ ταῦτα.* Sed perperam videtur adverbia cum sequente *διδάξας* junxisse.

ἐκφυλλοφορήσασα δικαστηρίῳ παραδῷ.] Bekker. Anecd. p. 248. *φυγῆς ὄνομα ἡ ἐκφυλλοφορία. ἔστι δὲ τοῦτο. εἰ ἐδόκει τις τῶν βουλευτῶν* (sic scribendum pro *πολιτῶν*) *ἀδικεῖν καὶ ἀνάξιος εἶναι τοῦ συνεδρίου τῶν πεντακοσίων, ἐσκόπει ἡ βουλὴ περὶ αὐτοῦ, εἰ χρὴ αὐτὸν μηκέτι βουλεύειν, ἀλλ᾽ ἀπελασθῆναι ἀπὸ τοῦ συνεδρίου. ἀντὶ δὲ τῆς ψήφου κρίνουσα περὶ τοῦ τοιούτου φύλλοις ἐλαίας ἐχρῆτο, ᾧ ἕκαστος ἐπεσημήναιτο τὴν ἑαυτοῦ γνώμην. — ἐνέγραφον δὲ τοῖς φύλλοις διὰ τὸ*

κολάσωσι, μὴ δότε, ἀλλ' εἰς ἐκείνην αὐτοῖς τὴν ἡμέραν ἀπομνημονεύσατε. μετὰ ταῦτα ὡς ἐπανῆλθεν ἡ βουλὴ εἰς τὸ βουλευτήριον, ἐξεφυλλοφόρησε μὲν αὐτὸν, ἐν δὲ τῇ ψήφῳ κατεδέξατο. ὅτι δ' οὐ παρέδωκε δικαστηρίῳ, οὐδ' ἐξήλασεν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου, ἄχθομαι μὲν λέγων, ἀνάγκη δέ ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι τῆς δωρεᾶς ἀπετύγχανε. μὴ τοίνυν φανῆτε, ὦ Ἀθηναῖοι, τῇ μὲν βουλῇ χαλεπήναντες, καὶ πεντακοσίους ἄνδρας τῶν πολιτῶν ἀστεφανώτους ποιήσαντες, ὅτι τοῦτον οὐκ ἐτιμωρήσαντο, αὐτοὶ δὲ ἀφῆτε· καὶ τὸν τῇ βουλῇ μὴ συνενεγκόντα ῥήτορα, τοῦτον τῷ δήμῳ περιποιή-

---

τοῖς κυάμοις κακουργοῦντα ἑλοῦσα Ξενόδημον τὸν ὑπηρέτην. τριχὶ γὰρ ὑὸς τρήσας τὸν κύαμον, ἀνέφερε ταύτην τὴν ψῆφον. Primo *βουλὴ ἐξεφυλλοφόρησε.* Tum decernendum erat, cuinam *δικαστηρίῳ ὁ ἐκφυλλοφορηθεὶς* tradendus esset. Ex nostro loco videtur patere, *βουλὴν* sibi ipsi jus quaestionis vindicare potuisse: in qua Timarchum absolvit. Hinc *τῇ βουλῇ* crimini datum, quod non alii judicio commiserit poenam. Parum accurate et lexicographi veteres et recentiores viri docti hoc tractarunt.

ὅτι τῆς δωρεᾶς ἀπετύγχανε] Contra codd. Taylor *ὅτι* deleri vult. Quo deleto quamquam oratio non fit deterior, caussa tamen delendi est nulla, quum legitime verbum *λέγειν* sequatur conjunctio *ὅτι*.

αὐτοὶ δὲ ἀφῆτε] Revocavi Mss. omnium lectionem, quum Reiskius de suo dederit *αὐτόν*. Sed *αὐτοὶ δὲ* apertam oppositionem facit cum *τῇ μὲν βουλῇ*. *Ἀφιέναι* accusativo facile destituitur.

τοῦτον τῷ δήμῳ μὴ περιποιήσητε] Sic scripsi cum Bern. Lock. Helmst. Vulgo *μὴ* deest. Sed quamquam negatio necessaria non sit, ea tamen cum vi repetitur. Librarii saepe hanc repetitionem non tolerarunt. Sic eam Brunckius, sequente Porsono aliisque, in Eurip. Med. v. 851. Pors. perperam delevit, ubi Mss. plurimi recte dant:

μὴ, πρὸς γονάτων σε πάντες
πάντως ἱκετεύσομεν,
μὴ τέκνα φονεύσῃς.

In versu antistrophico v. 861. cum Hermanno scribendum:

εὐτλάμονι θυμῷ

De negationis repetitione egimus jam supra §. 27.

σητε. 46. ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς ἐστὶ τοιοῦτος, περὶ δὲ τὰς χειροτονητὰς βελτίων. καὶ τίς ὑμῶν οὐκ οἶδεν, ὡς περιβοήτως ἐξηλέγχθη κλέπτης ὤν; πεμφθεὶς γὰρ ὑφ' ὑμῶν ἐξεταστὴς τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ξένων, μόνος τῶν ἐξεταστῶν ὡμολόγει λαβεῖν ἀργύριον· καὶ οὐ περὶ τοῦ πράγματος ἀπελογεῖτο, ἀλλ' εὐθὺς περὶ τοῦ τιμήματος ἱκέτευεν, ὁμολογῶν ἀδικεῖν. ὑμεῖς δὲ τοῖς μὲν ἐξάρνοις ἐπετιμήσατε ταλάντου ἑκάστῳ, τούτῳ δὲ τριάκοντα μνῶν· οἱ δὲ νόμοι κελεύουσι τῶν κλεπτῶν τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας θανάτῳ ζημιοῦσθαι, τοὺς δ' ἀρνουμένους κρίνεσθαι. τοιγαροῦν οὕτως ὑμῶν κατεφρόνησεν, ὥστ' εὐθὺς ἐπὶ ταῖς δημοσίαις διαψηφίσεσι δισχιλίας ἔλαβε δραχμάς. φήσας γὰρ Φιλωτάδην τὸν Κυδαθηναιέα, ἕνα τῶν πολιτῶν, ἀπελεύθερον

---

46. *ἐξεταστὴς τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ξένων*] Sic verba collocavi ex Mead. et Helmst. Vulgo *τῶν ξένων ἐν Ἐρετρίᾳ*. *Ἐξεταστὴς* Bekker Anecd. p. 252. *Ἐξετασταί· οἱ πεμπόμενοι ἄρχοντες προεξετάσαι τοὺς ξένους, πόσοι εἰσὶν, ἵνα μισθὸς αὐτοῖς τέμνηται, διὰ τὸ τοὺς στρατηγοὺς ψευδομένους πλείονας καταριθμεῖν.* Cf. Boeckh. I. p. 315.

εὐθὺς περὶ τοῦ τιμήματος ἱκέτευεν] Bene novit Athenienses, qui mitius puniebant supplicantes quam negantes.

ἀδικεῖν] Pro *ἠδικηκέναι*. Frequens est usus temporis praesentis hujus verbi, ubi praeteriti significationem habet, ut docuit Heindorf ad Platonis Protag. §. 4. Etiam alia sic usurpantur, ut res praeterita quasi praesens animo proponatur. *παραπρ.* 16. *κἂν παρεῖναι καὶ μὴ ἀποδημεῖν, ὅτε ἡ πόλις τὴν εἰρήνην ἐποιεῖτο, μαρτυρήσωσιν.* Nihil frequentius, quam *ἀκούειν*. Vide Heindorf ad Plat. Gorg. 126.

τούτῳ δὲ τριάκοντα μνῶν] I. e. semitalento. Non enim in Attica solum, verum in omnibus Graeciae civitatibus, atque etiam extra Graeciam valebant talenta sexaginta *μνῶν*.

διαψηφίσεσι] Vide supra §. 32.

Κυδαθηναιέα] *Κυδαθήναιον δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. ὁ δημότης Κυδαθηναιεύς.* Ita *δημότην* vocat Aristophanes, Stephanus Byz., Harpocration. *Κυδαθηναῖον* tamen Plutarchus, vel potius auctor Vitarum Oratt. in Andoc. et Hesychius; et habet hic cod. Mead. *Κυδαθηναῖον*.

εἶναι ἑαυτοῦ, καὶ πείσας ἀποψηφίσασθαι τοὺς δημότας, ἐπιστὰς τῇ κατηγορίᾳ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, καὶ λαβὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα τὰ ἱερὰ, καὶ ὀμόσας μήτε λαβεῖν δῶρα, μήτε λήψεσθαι, καὶ ἐπομόσας τοὺς ὁρκίους θεοὺς, καὶ τὴν ἐξώλειαν ἐπαρασάμενος ἑαυτῷ, εἰληφὼς ἠλέγχθη παρὰ Λευκωνίδου, τοῦ Φιλωτάδου κηδεστοῦ, διὰ Φιλήμονος τοῦ ὑποκριτοῦ, εἴκοσι μνᾶς, ἃς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πρὸς Φιλοξένην ἀνήλωσε τὴν ἑταίραν, καὶ προὔδωκε τὸν ἀγῶνα, καὶ τὸν ὅρκον ἐπιώρκησεν. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι Φιλήμονα τὸν δόντα Τιμάρχῳ τὸ ἀργύριον, καὶ Λευκωνίδην, τὸν Φιλωτάδου κηδεστὴν, καὶ τῶν συνθηκῶν ἀνάγνωθι τὰ ἀντίγραφα, καθ' ἃς τὴν πρᾶσιν

ἀποψηφίσασθαι] Bekker. Anecd. p. 439. Ἀποψηφισθέντα; εἴ τις ξένος ἔδοξεν εἶναι καὶ οὐ πολίτης, τοῦτον ἐν ταῖς διαψηφίσεσι τῶν δήμων ἀπεψηφίζοντο οἱ δημόται, καὶ ἐλέγετο ἀπεψηφισμένος. εἶτα εἰσήγετο εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐκρίνετο ξενίας. καὶ εἰ μὲν ἑάλω, ἐπιπράσκετο ὡς ξένος, εἰ δὲ ἐκράτει, ἀνελαμβάνετο εἰς τὴν πολιτείαν. Idem habet Suidas. Vide Schömann l. l. p. 283.

τὰ ἱερὰ] Fiebat sacrificium, quum quis juraret, et, qui jurabat, manibus prensabat intestina victimae.

ὁρκίους θεοὺς] Deos, qui invocabantur tamquam testes veritatis jurisjurandi. Thucydidis Scholiastes L. I. c. 71. eos explicat τοὺς ἐφόρους τῶν ὅρκων et c. 78. οὓς ἐν σπονδαῖς ὠμόσαμεν. Nomina non habet. Scholiastes ad nostrum locum nominat Ἀπόλλωνα καὶ Δήμητρα καὶ Δία, ὥς φησι Δείναρχος. Pollux L. VIII, 142. τρεῖς θεοὺς ὀμνύναι κελεύει Σόλων, Ἱκέσιον, Καθάρσιον, Ἐξακεστήριον: quae sunt unius Jovis cognomina. Cf. T. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 98 s. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 747. I. 13. ἐπόμνυμι Δία, Ποσειδῶ, Δήμητρα. Diversi homines diversis temporibus diversos Deos in jurejurando videntur obtestati esse.

ἐξώλειαν ἐπαρασάμενος ἑαυτῷ] Ἐπαρᾶσθαι τὴν ἐξώλειαν ἑαυτῷ, perniciem sibi imprecari, atque etiam τῷ οἴκῳ, familiae suae, usitatissima erat juris jurandi formula, ubique obvia. Cf. Schömann l. l. p. 242.

καθ' ἃς] Libri καθώς. Phrynichus p. 425. καθώς: Γάϊός τις Ἀρεθούσιος γραμματικὸς ἔφασκε δόκιμον εἶναι τοὔνομα· κεχρῆσθαι γὰρ

ἐποιήσατο τοῦ ἀγῶνος. Μαρτυρίαι. Συνθῆκαι. 47. Περὶ μὲν οὖν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς οἰκείους οἷος γεγένηται, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν ὡς αἰσχρῶς ἀνήλωκε, καὶ τὴν ὕβριν τὴν εἰς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὡς ὑπερεώρακε, σύνιστε μὲν καὶ πρὶν ἐμὲ λέγειν, ἱκανῶς δ' ὑμᾶς ὑπομιμνήσκει καὶ ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος. δύο δέ μοι τῆς κατηγορίας εἴδη λέλειπται, ἐφ' οἷς ἐμαυτόν τ' εἰπεῖν εὔχομαι τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις ὑπὲρ τῆς πόλεως ὡς προῄρημαι, ὑμᾶς τε βουλοίμην ἂν [ἀκοῦσαι], οἷς ἐγὼ μέλλω λέγειν, καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ παρακολουθεῖν εὐμαθῶς. ἔστι δ' ὁ μὲν πρῶτός μοι λόγος, προδιήγησις τῆς ἀπολογίας, ἧς ἀκούω μέλλειν γίνεσθαι· ἵνα μὴ τοῦτό μου παραλιπόντος, ὁ τὰς τῶν λόγων τέχνας κατεπαγγελλόμενος τοὺς νέους διδάσκειν, ἀπάτῃ τινὶ παραλογισάμενος ὑμᾶς ἀφέληται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον. ὁ δὲ δεύτερος ἔστι μοι λόγος, παράκλησις τῶν πολιτῶν πρὸς ἀρετήν. ὁρῶ δὲ πολλοὺς μὲν τῶν νεωτέρων προςεστηκότας πρὸς τῷ δικαστηρίῳ,

---

αὐτῷ Φύλαρχον. ὢ τοῦ μάρτυρος, ὡς ἔοικε τοῦ ἐπαγομένου· ὃς οὐδὲ Θουκυδίδου ἤκουσε λέγοντος· καθὸ δεῖ εἰς Σικελίαν πλεῖν, οὐ καθώς· καὶ τὸ καθὰ δόκιμον. Duos laudat Atticorum locos Lobeck, in quos irrepscrit καθὼς, alterum Aristophanis Equitt. 716. Br., alterum hunc nostrum, quorum illum Dawesius, hunc Reiskius, suis uterque rationibus ducti, ideoque ad fidem propiores (quod scilicet non auctoritatem Grammatici, sed sententiam loci sequebantur) non invitos in ordinem restituit.

47. ἐφ' οἷς - εἰπεῖν] Si notionem in universum spectes, idem fere est, quod περὶ ὧν. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 586. Sed in ἐπὶ cum Dativo inest notio, aliquid in favorem rei dici.

[ἀκοῦσαι] οἷς ἐγὼ μέλλω λέγειν, καὶ προσέχειν τὸν νοῦν καὶ παρακολουθεῖν εὐμαθῶς] Ἀκοῦσαι uncis inclusi auctoritate cod. Coisl. Additum videtur, ut oppositio cum εἰπεῖν in oculos incurrat. Sed fortior est, hoc omisso, in iis, quae sequuntur. — Multi etiam librarii ex antecedente praepositionem repetentes ἐφ' ante οἷς collocarunt.

κατεπαγγελλόμενος - διδάσκειν] Jactans se docere. Praesens vel aoristus infinitivi plerumque τῷ ἐπαγγέλλεσθαι hanc significationem tribuit, qua in universum differt ab ὑπισχνεῖσθαι.

πολλοὺς δὲ τῶν πρεσβυτέρων· οὐκ ἐλαχίστους δὲ τῶν ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, συνειλεγμένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν· οὓς μὴ νομίζετ' ἐμὲ θεωρήσοντας ἥκειν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὑμᾶς εἰσομένους, εἰ μὴ μόνον εὖ νομοθετεῖν ἐπίστασθε, ἀλλὰ καὶ κρίνειν τὰ καλὰ καὶ τὰ μὴ καλὰ δύνασθε· καὶ εἰ τιμᾶν ἐπίστασθε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς, καὶ εἰ θέλετε κολάζειν τοὺς ὀνείδη τὸν ἑαυτῶν βίον τῇ πόλει παρασκευάζοντας. 48. λέξω δὲ πρῶτον πρὸς ὑμᾶς περὶ τῆς ἀπολογίας. ὁ γὰρ περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις Δημοσθένης, ἢ τοὺς νόμους φησὶν ὑμᾶς ἐξαλείφειν δεῖν, ἢ τοῖς ἐμοῖς λόγοις οὐκ εἶναι προσεκτέον. ἀποθαυμάζει γάρ, εἰ μὴ πάντες μέμνησθ', ὅτι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡ βουλὴ πωλεῖ τὸ πορνικὸν τέλος· καὶ τοὺς πριαμένους τὸ τέλος

οὐκ ἐλαχίστους δὲ τῶν ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος] Reiskius, nescio cur τῶν uncis inclusit. τῶν ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος idem est, quod τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Comma posui post Ἑλλάδος. Nam συνειλεγμένους εἰς τὴν ἀκρόασιν referendum ad omnium hominum ordines, προσεστηκότας πρὸς τῷ δικαστηρίῳ.

τοὺς ὀνείδη τὸν ἑαυτῶν βίον τῇ πόλει παρασκευάζοντας] Ὄνειδος significat h. l. id., quod alicui est probro, quemadmodum vocabula fere omnia, quae vel dedecus vel laudem denotant. Pluralis notionem auget: quod est magnae infamiae.

48. περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις] Qui non strictim manet in re de qua sermo est; sed qui diffunditur in multa parum ad rem pertinentia, ut scilicet auditores ab ipsa re avertat. Cf. Jo. Christ. Theoph. Ernesti Lexicon technologiae Graecorum rhetoricae s. v. περιττὸς et quae inde derivantur.

τὸ πορνικὸν τέλος] „Die schändlichste aller Gewerbsteuern ist die Hurensteuer, welche auch in Rom von Caligula eingeführt wurde. In Athen wurde sie vom Rathe jährlich verpachtet. Die Pächter wußten sehr genau alle, welche dieses Gewerbe trieben, sowohl Männer als Weiber, indem sogar jene, wie unter Caligula, besteuert waren. Nach einer Stelle des Suidas und Zonaras bestimmten die Agoranomen den Preis, welchen jede Hure nehmen durfte; es scheint daher dafs die Steuer nach ihrem verschiedenen Gewinn verschieden war, wie in der Anordnung des Caligula. Suetonius Calig. 40. " Boeckh. St. I. p. 357.

τοῦτο οὐκ εἰκάζειν, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδέναι τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῇ ἐργασίᾳ. ὁπότε οὖν δὴ τετόλμηκα ἀντιγράψασθαι, πεπορνευμένῳ Τιμάρχῳ μὴ ἐξεῖναι δημηγορεῖν, ἀπαιτεῖν φησὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν οὐκ αἰτίαν κατηγόρου, ἀλλὰ μαρτυρίαν τελώνου τοῦ παρὰ Τιμάρχου τοῦτο ἐκλέξαντος τὸ τέλος. ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτ', ὦ Ἀθηναῖοι, σκέψασθ' ἂν ἁπλοῦν ὑμῖν καὶ ἐλευθέριον δόξω λόγον εἰπεῖν. αἰσχύνομαι γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως, εἰ Τίμαρχος, ὁ τοῦ δήμου σύμβουλος, καὶ τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα τολμῶν πρεσβείας πρεσβεύειν, μὴ τὸ πρᾶγμα ὅλον ἀποτρίψασθαι ἐπιχειρήσει, ἀλλὰ τοὺς τόπους ἐπερωτήσει ὅπου ἐκαθέζετο, καὶ τοὺς τελώνας, εἰ πώποτε παρ' αὐτοῦ πορνικὸν τέλος εἰλήφασι. ταύτης μὲν οὖν τῆς ἀπολογίας ὑμῶν ἕνεκα παραχωρησάτω. 49. ἕτερον δ' ἐγώ σοι λόγον ὑποβαλῶ, καλὸν καὶ δίκαιον, ᾧ χρήσῃ, εἰ μηδὲν αἰσχρὸν σαυτῷ σύνοισθα. τόλμησον γὰρ εἰς τοὺς δικαστὰς βλέψας εἰπεῖν, ἃ προσήκει λέγειν ἀνδρὶ σώφρονι τὰ περὶ τὴν ἡλικίαν. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέθραμμαι μὲν ἐκ παιδὸς καὶ μειρακίου παρ' ὑμῖν, οὐκ ἀφανεῖς δὲ διατριβὰς διατρίβω, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μεθ' ὑμῶν ὁρῶμαι. οἶμαι δ' ἄν, εἰ πρὸς ἄλλους τινὰς ἦν ὁ λόγος μοι περὶ τῆς αἰτίας, ἧς κρίνομαι, ταῖς ὑμετέραις μαρτυρίαις ῥᾳδίως ἂν ἀπολύσασθαι τοὺς τοῦ κατηγόρου λόγους. μὴ γὰρ ὅτι, εἰ πέπρακταί μοί τι τού-

---

πριαμένους τὸ τέλος] Pollux IX, 33. τὰ μέντοι τέλη παραλαμβάνειν εἴποις ἂν πρίασθαι καὶ ἀπομισθοῦν, conducere; exigere vero, τέλη πράττειν, ἀπαιτεῖν, ἐκλέγειν. Ib. 31.

ἀντιγράψασθαι] Bekker Anecd. p. 408. ἀντὶ τοῦ ἀντικατηγορῆσαι· ἐπειδὴ πρῶτος κατηγόρησε Τίμαρχος Αἰσχίνην παραπρεσβείας. Dicitur nempe is ἀντιγράψασθαι, qui accusationem contraria actione repellit.

ὑμῶν ἕνεκα] Ne scilicet vobis infamiam stultitiae et ineptiarum contrahat.

49. μὴ γὰρ ὅτι cet.] Cum ὅτι jungendum παραδίδωμι. Μὴ est ellipticum. Μὴ γὰρ ὑπολαμβάνετε, ὅτι cet. „Ne opinemini, tum modo supplicium me mei tradere civitati, si quid istorum revera patravi, sed si vel videor vitam egisse, quae istorum criminum

των, ἀλλ' εἰ δοκῶ ὑμῖν παραπλησίως βεβιωκέναι ταῖς λεγομέναις ὑπὸ τούτου αἰτίαις, ἀβίωτον ἡγούμενος εἶναι ἐμαυτῷ τὸν λοιπὸν βίον, παραδίδωμι τὴν εἰς ἐμαυτὸν τιμωρίαν, ἐναπολογήσασθαι τῇ πόλει πρὸς τοὺς Ἕλληνας· οὐδ' ἥκω παραιτησόμενος ὑμᾶς, ἀλλὰ καταχρήσασθέ μοι, εἰ δοκῶ τοιοῦτος εἶναι. Αὕτη μέν ἐστιν, ὦ Τίμαρχε, ἀπολογία ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, καὶ σώφρονος, καὶ πεπιστευκότος τῷ βίῳ, καὶ καταφρονοῦντος εἰκότως ἁπάσης βλασφημίας· ἃ δὲ πείθει σε λέγειν Δημοσθένης, οὐκ ἀνδρός ἐστιν ἐλευθέρου, ἀλλὰ πόρνου, περὶ τῶν τόπων διαφερομένου. 50. ἐπειδὴ δ' εἰς τὰς ἐπωνυμίας τῶν οἰκήσεων καταφεύγεις, κατ' οἴκημα τὸ πρᾶγμα ἐξετάζεσθαι ἀξιῶν, ὅπου ἐκαθέζου· ἃ μέλλω λέγειν ἀκούσας, εἰσαῦθις οὐ χρήσῃ τοιούτῳ λόγῳ, ἐὰν σωφρονήσῃς. οὐ γὰρ τὰ οἰκήματα, οὐδ' αἱ οἰκήσεις τὰς ἐπωνυμίας τοῖς ἐνοικήσασι παρέχουσιν, ἀλλ' οἱ ἐνοικήσαντες τὰς τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐπωνυμίας τοῖς τόποις παρασκευάζουσιν. ὅπου μὲν γὰρ πολλοὶ μισθωσάμενοι μίαν οἴκησιν, διελόμενοι ἔχουσι, συνοικίαν καλοῦμεν· ὅπου δ' εἷς ἐνοικεῖ, οἰκίαν. ἐὰν δ' εἰς ἕν δήπου τούτων τῶν ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς ἐργαστηρίων ἰατρὸς εἰσοικίσηται, ἰατρεῖον καλεῖται· ἐὰν δ' ὁ μὲν

---

similitudinem habeat." Cf. de hac locutione Bosii Ellipses p. 775. edit. Schaef. — ἐναπολογήσασθαι, sc. ὥστε, ut se excusare queat apud Graecos.

καταχρήσασθέ μοι] Male me accipite. Locutio idem valet, quod χρήσασθέ μοι ὅ τι ἂν βούλησθε. Παραπρ. 19. ἐὰν δὲ ἄλλως πως γινώσκητε, καταχρήσασθέ μοι· οὐ γὰρ ἂν ὑποστειλαίμην.

50. ἐὰν σωφρονήσῃς] Hoc recepi ex Helmst. Vulgo σωφρονῇς. Aoristus significat: si ad sanam mentem redieris: quo Timarchus nunc non esse sanae mentis notatur.

ὅπου μὲν γὰρ — — συνοικίαν καλοῦμεν] Jam ad §. 47. monui, haec verba Valckenarium pro glossemate habere. Sed consilio loquentis perquam apta sunt, nec possunt deesse.

ἐξοικίσηται, εἰς δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐργαστήριον χαλκεὺς εἰσοικίσηται, χαλκεῖον ἐκλήθη· ἐὰν δὲ κναφεύς, κναφεῖον· ἐὰν δὲ τέκτων, τεκτονεῖον· ἐὰν δὲ πορνοβοσκὸς καὶ πόρναι, ἀπὸ τῆς ἐργασίας εὐθὺς ἐκλήθη πορνεῖον. ὥστε σὺ πολλὰ πορνεῖα τῇ τῆς πράξεως εὐχερείᾳ πεποίηκας. μὴ οὖν ὅπου ποτὲ ἔπραττες, ἐρώτα, ἀλλ' ὡς τοῦτο οὐ πεποίηκας, ἀπολογοῦ. 51. ἥξει δ', ὡς ἔοικε, καὶ ἕτερος λόγος τις ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σοφιστοῦ συγκείμενος. λέγει γάρ, ὡς οὐδέν ἐστιν ἀδικώτερον φήμης, ἀγοραῖα τεκμήρια καὶ παντελῶς ἀκόλουθα τῷ αὑτοῦ βίῳ παρεχόμενος. πρῶτον μὲν γὰρ τὴν ἐν Κολωνῷ συνοικίαν, τὴν Δήμονος καλουμένην, ψευδῆ φησὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔχειν· οὐ γὰρ εἶναι Δήμωνος. ἔπειτα τὸν Ἑρμῆν τὸν Ἀνδοκίδου καλούμενον, οὐκ Ἀνδοκίδου, ἀλλ' Αἰγηίδος φυλῆς εἶναι ἀνάθημα. παραφέρει δ' αὐτὸν ἐν σκώμματος μέρει, ὡς ἡδὺς ἀνήρ, καὶ περὶ τὰς ἰδίας διατριβὰς γελοῖος· εἰ μὴ καὶ ἐμὲ δεῖ, φησίν, ὑπακούειν τοῖς ὄχλοις, μὴ Δημοσθένην καλούμε-

---

ἐὰν δὲ κναφεύς, κναφεῖον] Sic dedi ex Helmst., quocum ex parte consentit Lock. Vulgo ἐὰν δὲ γναφεύς, γναφεῖον. Harpocration: Γναφεύς, τοῦτο οἱ παλαιοὶ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ ἔλεγον. κοινὸν δὲ τὸ διὰ τοῦ γ. κνάφος δέ ἐστιν ἀκανθῶδές τι, ᾧ ξύουσι τὰ ἱμάτια. τοῦτο οἱ νεώτεροι διὰ τοῦ γ λέγουσι παρὰ τὴν γνάψιν. κναφεὺς μὲν οὖν παρὰ τὸ κνῶ, ὃ σημαίνει τὸ ξύω. γναφεὺς δὲ παρὰ τὴν τοῦ φάρους γνάψιν, ἥτις ἐστὶ παρὰ τὸ γάνος, τὸ λαμπρόν.

51. τὸν Ἑρμῆν τὸν Ἀνδοκίδου καλούμενον] Notus est hic Hermes vel ex historia Alcibiadis. Ab Aegeide tribu erat dedicatus ad aedem Phorbantis prope domum Andocidis: unde nomen accepit ὁ Ἑρμῆς ὁ Ἀνδοκίδου. Erat etiam elegantior, quam ceteri plerique. Cf. Sluiter Lectt. Andocc. c. 2.

παραφέρει δ' αὐτόν] Παραφέρειν interdum est in medium proferre argumenti aut testimonii loco. Tim. 54. παραφέρων πρῶτον μὲν εὐεργέτας τοὺς ὑμετέρους: ubi parum sibi constant intpp.

ἡδὺς] Attica urbanitate de homine inepte jocoso dicitur. Cf. Ruhnkenium ad Timaeum p. 131. s.

νον, ἀλλὰ Βάταλον, ὅτι ταύτην ἐξ ὑποκορίσματός τινος τίτθης τὴν ἐπωνυμίαν ἔχω. εἰ δὲ Τίμαρχος ὡραῖος ἐγένετο, καὶ σκώπτεται τῇ τοῦ πράγματος διαβολῇ, καὶ μὴ τοῖς αὑτοῦ ἔργοις, οὐ δήπου διὰ τοῦτ᾽ αὐτόν φησι δεῖν συμφορᾷ περιπεσεῖν. 52. ἐγὼ δὲ, ὦ Δημόσθενες, περὶ μὲν τῶν ἀναθημάτων, καὶ τῶν οἰκιῶν, καὶ περὶ τῶν κτημάτων, καὶ πάντων ὅλως τῶν ἀφώνων, πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς καὶ οὐδέποτε τοὺς αὐτοὺς ἀκούω λόγους λεγομένους. οὐ γάρ εἰσιν ἐν αὐτοῖς οὔτε καλαὶ, οὔτε αἰσχραὶ πράξεις, ἀλλ᾽ ὁ προσαψάμενος αὐτῶν καὶ παρατυχὼν, ὅστις ἂν ᾖ, κατὰ τὸ μέγεθος τῆς αὑτοῦ δόξης λόγον παρέχει· περὶ δὲ τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ τὸν λόγον καὶ τὰς πράξεις, ἀψευδής τις ἀπὸ ταὐτομάτου πλανᾶται φήμη κατὰ τὴν πόλιν, καὶ διαγγέλλει τοῖς πολλοῖς τὰς ἰδίας πράξεις· πολλὰ δὲ καὶ μαντεύεται περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. καὶ οὕτως ἐναργές ἐστι καὶ οὐ πεπλασμένον, ὃ

Βάταλον] Anecd. Bekkeri p. 185. *δειλὸς καὶ ἐκλελυμένος ἄνθρωπος κατὰ τὴν διάνοιαν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα μαλακὸς καὶ αἰσχρός* p. 221. *ἐπωνύμιόν ἐστι Δημοσθένους. ὁ δὲ Βάταλος παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐκαλεῖτο μαλακὸς, ἀπὸ Βατάλου τινὸς, αὐλητοῦ μαλακοῦ, ὃς καὶ Βατάλεια ταῦτα ἐξεῦρεν.* Addit scholiastes ad nostrum locum. *Δημοσθένην ἐκ μεταφορᾶς διὰ μαλακίαν Βάταλον ὠνόμασαν. Βάταλον γὰρ καὶ τὸν καταπύγωνα καὶ μαλακόν. εἰσὶ δὲ, οἳ βάταλον προσηγόρευον τὸν πρωκτόν.*

ὑποκορίσματος] Bekkeri Anecd. p. 47. *Κορίζεσθαι καὶ ὑποκορίζεσθαι ἄμφω. σημαίνει δὲ τὸ πρὸς τὰ κομιδῇ παιδία ἤπια ψελλιζόμενον τῇ φωνῇ παίζειν. κόρος γὰρ ὁ παῖς, καὶ τοὔνομα διττῶς, κόρισμα καὶ ὑποκόρισμα.*

τίτθης] Attici nutricem *τίτθην* dixerunt, *τήθην* aviam, *τηθίδα* amitam. Vide Lobeck. ad Phryn. p. 134.

52. *περὶ δὲ τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ τὸν λόγον καὶ τὰς πράξεις ἀψευδής τις* cet.] Sic dedi e Mss. *τὸν* ante *λόγον* accessit e Lock. et Helmst. Incipit orator a notione generis *τὸν βίον*; tum adjungit primarias partes, quae spectantur *ἐν τῷ βίῳ*, *τὸν λόγον* amplissima notione, *καὶ τὰς πράξεις.* Apparet, neutri parti deesse posse articulum. *Καὶ*, quod vulgo ante *ἀψευδὴς* additur, delevi auctoritate Lock. Reg. 2 Helmst.

λέγω, ὥσθ' εὑρήσετε καὶ τὴν πόλιν ὑμῶν καὶ τοὺς προγόνους Φήμης, ὡς θεοῦ μεγίστης, βωμὸν ἱδρυμένους· καὶ τὸν Ὅμηρον πολλάκις ἐν τῇ Ἰλιάδι λέγοντα, πρὸ τοῦ τὶ τῶν μελλόντων γενέσθαι,

Φήμη δ' εἰς στρατὸν ἦλθε·

καὶ πάλιν τὸν Εὐριπίδην ἀποφαινόμενον τὴν θεὸν ταύτην οὐ μόνον τοὺς ζῶντας ἐμφανίζειν δυναμένην, ὁποῖοί τινες ἂν τυγχάνωσιν ὄντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς τετελευτηκότας, ὅταν λέγῃ·

Φήμη τὸν ἐσθλὸν κἂν μυχῷ δείκνυσι γῆς.

ὁ δὲ Ἡσίοδος καὶ διαῤῥήδην θεὸν αὐτὴν ἀποδείκνυσι, πάνυ σαφῶς φράζων τοῖς βουλομένοις συνιέναι, λέγει γάρ.

Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα λαοὶ
Πολλοὶ φημίζουσι· θεός νυ τὶς ἐστὶ καὶ αὐτή.

καὶ τούτων τῶν ποιημάτων τοὺς μὲν εὐσχημόνως βεβιωκότας εὑρήσετε ἐπαινέτας ὄντας· πάντες γὰρ οἱ δημοσίᾳ φιλότιμοι παρὰ τῆς ἀγαθῆς φήμης ἡγοῦνται τὴν δόξαν κομιεῖσθαι· οἷς δ' αἰσχρός ἐστιν ὁ βίος, οὐ τιμῶσι τὴν θεὸν ταύτην· κατήγορον γὰρ αὐτὴν ἀθάνατον ἔχειν ἡγοῦνται. 53. ἀναμνήσθητε οὖν, ὦ ἄνδρες, τίνι κέχρησθε φήμῃ περὶ Τιμάρχου. οὐχ ἅμα τοὔνομα λέγεται, καὶ τὸ ἐρώ-

---

Φήμης] Scholiastes ad nostrum locum: Ἀθήνησίν ἐστι βωμὸς Φήμης. Κίμωνος ἐν Παμφυλίᾳ νικήσαντος ναυμαχίαν καὶ πεζομαχίαν, αὐθημερὸν ἔγνωσαν Ἀθηναῖοι, ὡς ὕστερον, αὐτοῦ διὰ γραμμάτων σημήναντος. ὅθεν πρῶτον καὶ βωμὸν τῇ Φήμῃ ὡς θεῷ ἀνιδρύσαντο.

Φήμη δ' εἰς στρατὸν ἦλθε] Nusquam hoc in Homero legitur, sed videtur hemistichium fuisse, quod in ore omnium erat, et fortasse ut Homericum ferebatur. Vide Heyne Obsvv. ad Homer. T. VIII. p. 790.

Ἡσίοδος] Locus est ἔργ. καὶ ἡμερ. v. 763. s.

οὐχ ἅμα τοὔνομα λέγεται, καὶ τὸ ἐρώτημα εὐθὺς ἐρωτᾶτε] Revocavi hanc Mss. lectionem, quam non erat cur Reiskius in ἐρωτᾶται mutaret. Λέγεται est generale. Contra ἐρωτᾶτε ad eos ipsos, qui adsunt, refertur, eadem persona et praecedit et sequitur.

τημα εὐθὺς ἐρωτᾶτε, ποῖος Τίμαρχος; ὁ πόρνος; ἔπειτα εἰ μὲν μάρτυρας παρειχόμην περί τινος, ἐπιστεύετ' ἄν μοι· εἰ δὲ τὴν θεὸν μάρτυρα παρέχομαι, οὐ πιστεύσετε; ἧ οὐδὲ ψευδομαρτυριῶν θέμις ἐστὶν ἐπισκήψασθαι. ἐπεὶ καὶ περὶ τῆς Δημοσθένους ἐπωνυμίας, οὐ κακῶς ὑπὸ τῆς φήμης, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τῆς τίτθης, Βάταλος προσαγορεύεται, ἐξ ἀνανδρίας τινὸς καὶ κιναιδείας ἐνεγκάμενος τοὔνομα. εἰ γάρ τίς σου τὰ κομψὰ ταῦτα χλανίσκια περιελόμενος, καὶ

ἧ οὐδὲ ψευδομαρτυριῶν θέμις ἐστὶν ἐπισκήψασθαι] Sic Reiskius dedit, duce cod. Mead. Vulgo ἐπισκῆψαι. Sed ἐπισκήπτειν τινὶ est mandare alicui, ἐπισκήπτεσθαί τινι incumbere alicui, de accusatione, cum genitivo criminis, cujus quis accusatur. Pollux VIII, 36. Κατὰ τῶν μὲν ψευδῆ μαρτυρούντων, δίκη ψευδομαρτυριῶν, ὃ καὶ ἐπισκήψασθαι ψευδομαρτυριῶν ἐλέγετο. Demosth. πρὸς Ἄφοβ. ψευδομαρτ. p. 846. οὐδ' ἥψατο τούτων τῶν ψευδομαρτυριῶν ἐπεσκήψατο.

περὶ τῆς Δημοσθένους ἐπωνυμίας] Uncis haec liberavi, quibus incluserat Reiskius. Multum conferunt ad enuntiationis perspicuitatem et rotunditatem. Περὶ absolute positum significat quod attinet ad. Demosth. περὶ Στεφ. p. 309. πρῶτον μὲν περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως, τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει: ubi Reiskius ex quibusdam libris post πόλεως inseruit βουλευόμενος, quem secutus est Bekkerus. Etiam ὑπὲρ sic dicitur absolute. Ctes. 75. ὑπὲρ τοῦ μηδέπω κρίνεσθαι ὑπ' ἐμοῦ μηδὲ τῶν ἀδικημάτων τιμωρίαν παρασχεῖν, ὅταν καταφύγῃς ἐπὶ τοὺς τοιούτους λόγους, ἢ τοὺς ἀκούοντας ἐπιλήσμονας ὑπολαμβάνεις, ἢ σαυτὸν παραλογίζῃ.

χλανίσκια] Pollux VII, 48. χλανὶς δὲ ἱμάτιον λεπτόν. Χλανίδια δ' αὐτὸ καὶ χλανίσκια ἐκάλουν. Utramque deminutivi formam agnoscit etiam Thomas M. s. v. χλανίδιον, qui veram lectionem servavit περιελόμενος cum Mead. Coisl. Regg. 1. 2. 4. et Helmst. Vulgo περικλόμενος. Per χιτωνίσκους muliebris vestis intelligi debet; χιτωνίσκοι παρθένων a Polluce memorantur. Hunc locum respicit A. Gellius Noctt. Atticc. L. I. 5. Demosthenem tradunt et vestitu sincero et cultu corporis nitido venustoque et nimis accurato fuisse. Hinc etiam κομψὴ illa χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι ab aemulis adversariisque probro dicta.

τοὺς μαλακοὺς χιτωνίσκους, ἐν οἷς τοὺς κατὰ τῶν φίλων λόγους γράφεις, περιενέγκας δοίη εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστῶν, οἶμαι ἂν αὐτούς, εἴ τις μὴ προειπὼν τοῦτο ποιήσειεν, ἀπορῆσαι, εἴ τε ἀνδρὸς, εἴ τε γυναικὸς εἰλήφασιν ἐσθῆτα. 54. ἀναβήσεται δ᾽ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ τῶν στρατηγῶν τις, ὡς ἀκούω, ὑπτιάζων καὶ κατασκοπούμενος ἑαυτὸν, ὡς ἐν παλαίστραις καὶ διατριβαῖς γεγονώς· ὃς ἐπιχειρήσει διασύρειν τὴν ὅλην ἔνστασιν τοῦ ἀγῶνος, οὐ κρίσιν ἐξευρηκέναι με φάσκων, ἀλλὰ δεινῆς ἀπαιδευσίας ἀρχήν· παραφέρων πρῶτον μὲν τοὺς εὐεργέτας τοὺς ὑμετέρους, Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους πίστιν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς συνήνεγκε τῇ πόλει, διεξιών· οὐκ ἀφέξεται δ᾽, ὥς φασιν, οὐδὲ τῶν Ὁμήρου ποιημάτων, οὐδὲ τῶν ὀνομάτων τῶν ἡρωϊκῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν λεγομένην γενέσθαι φιλίαν δι᾽ ἔρωτα Πατρόκλου καὶ Ἀχιλλέως ὑμνήσει, καὶ τὸ κάλλος, ὥσπερ οὐ πάλαι μακαριζόμενον, ἂν τύχῃ σωφροσύνης, νῦν ἐγκωμιάσεται. εἰ γὰρ τὴν τοῦ σώματος εὐπρέπειαν ταύτην τινὲς διαβάλλοντες, συμφορὰν τοῖς ἔχουσι καταστήσουσιν, οὐ ταὐτὰ κοινῇ ψηφιεῖσθαι φήσου-

---

κατὰ τῶν φίλων λόγους] Pungit praevaricationem Demosthenis, modo pro Phormione adversus Apollodorum agentis, modo pro hoc adversus illum. Quam inconstantiam et perfidiam, paene dixerim, vir honestus haud facile neque probet, neque in se admittat. Reiske.

54. *ἔνστασιν*] Thomas M. p. 313. sq. *ἔνστασις οὐ μόνον τὸ ἐνίστασθαι πρὸς τὸν τοῦ κατηγόρου λόγον, ἤγουν μάχεσθαι καὶ ἀντιπίπτειν καὶ τἀναντία ἀντικατασκευάζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ διατιθέναι καὶ οἰκονομεῖν ὡς ὁ Αἰσχίνης· ἡ μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ἔνστασις τῶν ὅλων πραγμάτων. καὶ ἐνεστησάμην τὸν ἀγῶνα ἀντὶ τοῦ διέθηκα καὶ ᾠκονόμησα.* Respicit locum *παραγρ.* 6. Verterim rationem et institutum. Quod sequitur *ἀρχὴ*, est primum exemplum *ἀπαιδευσίας*, rusticitatis et inhumanitatis. Infra c. 78. *ἀρχὴν εὐκοσμίας τῇ πόλει κατασκευάζετε.*

καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους πίστιν] Post *τὴν* Reiskius *αὐτῶν* addendum censet. Quod si in Mss. esset, non rejicerem. Sed non opus. Eo enim omisso, nulla oritur ambiguitas.

σιν ὑμᾶς, ἃ καὶ ἰδίᾳ εὔχεσθε. ἄτοπον γὰρ εἶναι, ὡς δοκεῖν ἑαυτῷ, εἰ τοὺς μὲν υἱεῖς τοὺς μηδέπω γεγονότας ἅπαντες εὔχεσθε, οἱ μέλλοντες παιδοποιεῖσθαι, καλοὺς κἀγαθοὺς τὰς ἰδέας φῦναι, καὶ τῆς πόλεως ἀξίους· τοὺς δὲ ἤδη γεγονότας, ἐφ' οἷς προσήκει σεμνύνεσθαι τὴν πόλιν, ἐὰν κάλλει διενεγκόντες καὶ ὥρᾳ ἐκπλήξωσί τινας, καὶ περιμάχητοι ἐξ ἔρωτος γένωνται, τούτους, ὡς ἔοικεν, Αἰσχίνῃ πεισθέντες, ἀτιμώσετε. 55. κἀνταῦθα δή τινα καταδρομὴν, ὡς ἀκούω, μέλλει περὶ ἐμοῦ ποιεῖσθαι, ἐπερωτῶν, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι, αὐτὸς μὲν ἐν τοῖς γυμνασίοις ὀχληρὸς ὤν, καὶ πλείστων ἐραστὴς γεγονὼς, τὸ δὲ πρᾶγμα εἰς ὄνειδος καὶ κινδύνους καθιστὰς, καὶ, τὸ τελευταῖον, ὡς ἀπαγγέλλουσί τινές μοι, εἰς γέλωτα καὶ λῆρόν τινα προτρεπόμενος ὑμᾶς, ἐπιδείξεσθαί μου φησὶν ὅσα πεποίηκα ἐρωτικὰ εἴς τινας ποιήματα, καὶ λοιδοριῶν τινῶν καὶ πληγῶν ἐκ τοῦ πράγματος, αἳ περὶ ἐμὲ γεγένηνται, μαρτυρίας φησὶ παρέξεσθαι. ἐγὼ δὲ οὔτε ἔρωτα δίκαιον ψέγω, οὔτε τοὺς κάλλει

ἃ καὶ ἰδίᾳ εὔχεσθε] Sic dedi e Bern. et Helmst., non quod vulgatum εὔχεσθαι pro soloeco habeam. Sed et codd. praestantiam et orationis simplicitatem secutus sum. Oratio hic directa perquam apta, paene dixerim necessaria. Cf. παραπρ. 4. In seqq. ὡς δοκεῖν ἑαυτῷ infinitivus non mutandus. Supplendum, ὡς φήσει δοκεῖν ἑαυτῷ. Notandum vero, quod ex antecedente plurali φήσουσιν repente singularis sit assumendus.

κάλλει διενεγκόντες καὶ ὥρᾳ] Hanc verborum ordinem ex Helmst. recepi, ut subtiliorem et Aeschini adamatum. Vulgo κάλλει καὶ ὥρᾳ διενεγκόντες.

ἀτιμώσετε] Ammonius p. 26. Ἀτιμοῦται καὶ ἀτιμάζεται διαφέρει. Ἀτιμοῦται μὲν γάρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὁλοσχερεῖ ἀτιμίᾳ. Ἀτιμάζεται δὲ ὁ ὑβριζόμενος ἔν τινι πράγματι. Scholiastes ad Aj. 1118. ἀτιμάζω τὸ καταφρονῶ. ἀτιμῶ, τὸ ἄτιμον ποιῶ.

55. καταδρομὴν - ποιεῖσθαι] Locutio proprie de repentina irruptione hostium, ut praedam capiant. Tropice hic de loquentis subita incursione dicitur, qua quis adversarium laqueis se irretiturum opinatur.

διαφέροντας φημὶ πεπορνεῦσθαι, οὔτ᾽ αὐτὸς ἐξαρνοῦμαι μὴ οὐ γεγονέναι ἐρωτικός, καὶ ἔτι καὶ νῦν εἶναι, τάς τε ἐκ τοῦ πράγματος γινομένας πρὸς ἑταίρους φιλονεικίας καὶ μάχας οὐκ ἀρνοῦμαι μὴ οὐχὶ συμβεβηκέναι μοι. περὶ δὲ τῶν ποιημάτων, ὧν φασὶν οὗτοί με πεποιηκέναι, τὰ μὲν ὁμολογῶ, τὰ δὲ ἐξαρνοῦμαι μὴ τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον, ὃν οὗτοι διαφθείραντες παρέχονται. 56. ὁρίζομαι δ᾽ εἶναι, τὸ μὲν ἐρᾶν τῶν καλῶν καὶ σωφρόνων, φιλανθρώπου πάθος καὶ εὐγνώμονος ψυχῆς· τὸ δὲ ἀσελγαίνειν ἀργυρίου τινὰ μισθούμενον, ὑβριστοῦ καὶ ἀπαιδεύτου ἀνδρὸς ἔργον εἶναι ἡγοῦμαι. καὶ τὸ μὲν ἀδιαφθόρως ἐρᾶσθαι, φημὶ καλὸν εἶναι· τὸ δὲ ἐπαρθέντα μισθῷ πεπορ-

---

οὔτ᾽ αὐτὸς ἐξαρνοῦμαι μὴ οὐ γεγονέναι ἐρωτικὸς — — τὰ δὲ ἐξαρνοῦμαι μὴ τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον] Contrarium est ἐξαρνοῦμαι μὴ οὐ seq. infin., et ἐξαρνοῦμαι μή. οὐκ ἐξαρνοῦμαι μὴ οὐ γεγονέναι. Non nego, me fuisse i. e. concedo me fuisse. Negationes se tollunt invicem. ἐξαρνοῦμαι μὴ οὕτως ἔχειν nego, hoc ita comparatum esse. Hermannus subtiliter ista tractavit ad Vigerum p. 796. sqq., nos sententiam spectavimus.

56. φιλανθρώπου πάθος καὶ εὐγνώμονος ψυχῆς] Sic dedit Reiskius e Marklandi conjectura. Vulgo πάθους pro πάθος. Sed τὸ ἐρᾶν est πάθος ψυχῆς; τὸ ἀσελγαίνειν est ἔργον ἀνδρός. Nonnisi admissa hac conjectura enuntiatio sibi constat, et oppositio est justa. Φιλανθρώπῳ καὶ εὐγνώμονι ψυχῇ respondet ὑβριστὴς καὶ ἀπαίδευτος ἀνήρ, τῷ πάθει τὸ ἔργον.

ἀδιαφθόρως] Bekkeri Anecd. p. 343. ἀδιάφθορον ἄμωμον. λέγεται δε ἀδιάφθορον καὶ τὸ μηδεμιᾷ ὑποκείμενον φθορᾷ, ὡς Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς. λέγεται δὲ ἀδιάφθορον καὶ τὸ μὴ παρακεκινημένον τῆς ὀρθῆς γνώμης, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν νόμων ἕκτῳ· ἀδιαφθόρους ταῖς δεήσεσι δικάζειν. παράγεται δε ἡ λέξις καὶ ἐπιῤῥηματικῶς, ὡς Αἰσχίνης φησὶν ἀδιαφθόρως. Scholiastes ad nostrum locum explicat ἀδωροδοκήτως. Sed amplior est significatio incorrupte, in universum, nec corruptum pecunia, nec alia re ulla, sed honeste prorsus.

ἐπαρθέντα] Significatione mala incitatum. Infra c. 73. πολλοὺς ἁμαρτάνειν ἐπαρεῖ. Glossographi ἐπαίρειν explicant per ἀναπείθειν. Harpocration ἐπαιρόμενος ἀντὶ τοῦ ἐπανατεινόμενος (forsitan ἀναπειθόμενος) Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. — ἐν δὲ τῷ

νεῦσθαι, αἰσχρόν. ὅσον δὲ ἑκάτερον τούτων ἀπ' ἀλλήλων διέστηκε, καὶ ὡς πολὺ διαφέρει, ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὑμᾶς πειράσομαι λόγοις διδάσκειν. οἱ γὰρ πατέρες ὑμῶν ὑθ' ὑπὲρ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν ἐκ φύσεως ἀναγκαίων κακῶν καὶ ἀγαθῶν ἐνομοθέτουν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις ἡγοῦντο εἶναι πρακτέα, ταῦτα τοῖς δούλοις ἀπεῖπον μὴ ποιεῖν· „Δοῦλον, φησιν ο νομος, μη γυμναζεσθαι, μηδε ξηραλοιφειν εν ταις παλαιστραις." καὶ οὐκ ἔτι προςέγραψε, τὸν δ' ἐλεύθερον αλειφεσθαι καὶ γυμνάζεσθαι. ὁπότε γὰρ οἱ νομοθέται τὸ καλὸν τὸ ἐκ τῶν γυμνασίων κατιδόντες, ἀπεῖπον τοῖς δούλοις μὴ μετέχειν, τῷ αὐτῷ νόμῳ ἡγοῦντο, ᾧ ἐκείνους ἐκώλυον, τους ἐλευθέρους προτρέπειν ἐπὶ τὰ γυμνάσια. 57. πάλιν ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπε νομοθέτης, „Δουλον ελευθερου παιδος μητ' εραιν μητ' επακολουθειν, η τυπτεσθαι

ἑτέρῳ ἐπ' ἄλλου σημαινομένου φησὶν, ἢ κέρδεσι δὲ ἀπορίαν ἐπαιρομένους. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις,

εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς,
Ἥ τις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.

Vide Ruhnkenium ad Timaeum p. 118.

ξηραλοιφεῖν] Mead. ξηραλειφεῖν; quae perpetua fere confusio est in verbis sic ab ἀλείφω derivatis. Sed ξηραλοιφεῖν scribendum esse, quippe quum a perfecto secundo verbi ἀλείφειν derivata sint, abunde docuit Lobeck post Phryn. p. 571. Harpocration ξηραλοιφεῖν, Αἰσχίνης κατὰ Τιμάρχου. ξηραλοιφεῖν ἐλέγετο χωρὶς λουτρῶν ἀλείφεσθαι, ὡς Δίδυμος ἐν εἰκοστῇ ὀγδόῃ τραγικῆς λέξεως, καὶ Νίκανδρος ἐν ὀγδόῃ καὶ δεκάτῃ Ἀττικῆς διαλέκτου, προςτιθεὶς ὅτι μή ποτε καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἀλειπτῶν λεγόμενον ξηροτρίβεσθαι οὕτως ἐλέγετο. Σοφοκλῆς Πηλεῖ

καὶ ξηραλοιφῶν αἵματος διὰ πτυχῶν.

A r i d a m u n c t i o n e m possis vertere, quae propria fuit athletarum, qui, antequam luctarentur, ungi solebant, quod ξηραλοιφεῖν dicebatur, ad distinctionem unctionum balnearium et convivalium. Cf. etiam Wyttenbach. Animadvv. ad Plutarchi Moral. T. II. p. 269. Edit. Lips.

57. μήτ' ἐρᾶν μήτ' ἐπακολουθεῖν] Μήτ' ante ἐρᾶν dedi e Lock. et Helmst. Vulgo μὴ ἐρᾶν. Quamquam vero μήτε post μὴ vel μηδὲ

τῇ δημοσίᾳ μάστιγι πεντήκοντα πληγάς." ἀλλ' οὐ τὸν ἐλεύθερον ἐκώλυσεν ἐρᾶν, καὶ ὁμιλεῖν, καὶ ἀκολουθεῖν· οὐδὲ βλάβην τῷ παιδὶ, ἀλλὰ μαρτυρίαν σωφροσύνης ἡγήσατο συμβαίνειν. ἀκύρου δ', οἶμαι, καὶ ἀδυνάτου ἔτι ὄντος κρῖναι τὸν ὄντως εὔνουν καὶ μὴ, τὸν ἐρῶντα σωφρονίζει, καὶ τοὺς τῆς φιλίας λόγους εἰς τὴν φρονοῦσαν καὶ πρεσβυτέραν ἡλικίαν ἀναβάλλεται· τὸ δ' ἐπακολουθεῖν καὶ ἐφορᾶν, φρουρὰν καὶ φυλακὴν σωφροσύνης ἡγήσατο εἶναι μεγίστην. τοιγάρτοι τοὺς τῆς πόλεως μὲν εὐεργέτας, τοὺς δ' ἀρεταῖς ὑπερενηνοχότας, Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὁ σώφρων καὶ ἔννομος, εἴτε ἔρωτα, εἴτε τρόπον αὐτὸν χρὴ προςειπεῖν, τοιούτους ἐπαίδευσεν, ὥςτε τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ ἐκείνων ἔργα, καταδεεστέρους δοκεῖν εἶναι ἐν τοῖς ἐγκωμίοις τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων. ἐπειδὴ δὲ Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου μέμνησθε, καὶ Ὁμήρου, καὶ ἑτέρων ποιητῶν, ὡς τῶν μὲν δικαστῶν ἀνηκόων παιδείας

---

non cum Elmslejo ad Eurip. Med. v. 4. 5. soloecum pronuntiem; hic tamen μήτε unice verum puto. Nam disjuncta hic sunt ἐρᾶν et ἐπακολουθεῖν, et codd. praestantes veram lectionem praebent. Etiam aliis locis aberrarunt librarii. Ctes. 39. μὴ μετέχειν τοῖς ἐκεῖ συλλεγομένοις, μὴ λόγων, μήτ' ἔργων, μήτε βουλευμάτων, μήτε πράξεως μηδεμιᾶς. Sed ego scripsi e Bern. μήτε λόγων, quod habet etiam Bekkerus.

τύπτεσθαι — — πεντήκοντα πληγὰς] Verba vapulandi in forma passiva asciscunt accusativum πληγῶν, quod hinc factum videtur, quoniam in passivo actio insit transitiva. Τύπτεσθαι πληγὰς eandem notionem habet, quam πληγὰς λαμβάνειν. Aristoph. Nub. 972 Br.

ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλάς.

ἀκύρου - δ' ὄντος] Sc. αὐτοῦ. Subjectum in participio absoluto interdum omittitur, si id e contextu facile et certe suppletur, ut nulla locum habere possit ambiguitas. Fit id inprimis, si pronomen, ad antecedens substantivum relatum, subjecti loco esse oporteat, vel si enuntiatio sit indefinita. Cf. Matthiae Gr. Gr. §. 563.

ἀνηκόων] Videtur Aeschines hoc vocabulum de industria elegisse,

ὄντων, ὑμεῖς δὲ εὐσχήμονές τινες προσποιεῖσθε εἶναι, καὶ ὑπερφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι καὶ ἡμεῖς τι ἤδη ἠκούσαμεν καὶ ἐμάθομεν, λέξομέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων. ἐπειδὴ γὰρ ἐπιχειροῦσι φιλοσόφων ἀνδρῶν μεμνῆσθαι, καὶ καταφεύγειν ἐπὶ τοὺς εἰρημένους ἐν τῷ μέτρῳ λόγους, θεωρήσατε ἀποβλέψαντες, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰς τοὺς ὁμολογουμένως ἀγαθοὺς καὶ χρηστοὺς ποιητάς, ὅσον κεχωρίσθαι ἐνόμισαν τοὺς σώφρονας, καὶ τῶν ὁμοίων ἐρῶντας, καὶ τοὺς ἀκρατεῖς, ὧν οὐ χρή, καὶ τοὺς ὑβριστάς. 58. λέξω δὲ πρῶτον μὲν περὶ Ὁμήρου, ὃν ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις καὶ σοφωτάτοις τῶν ποιητῶν εἶναι τάττομεν. ἐκεῖνος γὰρ πολλαχοῦ μεμνημένος περὶ Πατρόκλου καὶ Ἀχιλλέως, τὸν μὲν ἔρωτα καὶ τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν τῆς φιλίας ὑποκρύπτεται· ἡγούμενος τὰς τῆς εὐνοίας ὑπερβολὰς καταφανεῖς εἶναι τοῖς πεπαιδευμένοις τῶν

---

ut majorem in adversarium invidiam excitet. Ἀνήκοος enim non solum est imperitus, sed plane rudis; qui ne fando quidem de re quidquam audivit. Demosthenes παραπρ. p. 411. τίς γάρ ἐστιν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων οὕτω σφόδρα σκαιὸς καὶ ἀνήκοος.

εὐσχήμονες] Hic ironice, ut κομψοί, habiles et elegantes homines, qui liberalissime se educatos esse affectant.

ἐν τῷ μέτρῳ] Reiskius in varietate lectionis ait, articulum se malle abesse. Sed is haud damnandus. Nam c. 59. fin. ἵνα δὲ καὶ διὰ τοῦ μέτρου τὰς γνώμας ἀκούσητε τοῦ ποιητοῦ.

ὧν οὐ χρή] Suppleri ex antecedentibus potest ἐρῶντας, vel locus sic intelligendus ἀκρατεῖς ὧν οὐ χρή indecore lascivos. Lascivia quidem per se ipsa est indecora. Ejusmodi tamen appositiones saepe adduntur ad significandam magnitudinem rei nefariae.

58. εἶναι τάττομεν] Taylor εἶναι vult deleri, Reiskius ejus loco conjicit εἰκότως. Neutro opus. Hoc εἶναι satis vindicavit Reitzius apud Hermannum ad Viger. p. 731. Ctes. 31. τὸν αὐτὸν Ἀθηναίοις φίλον καὶ ἐχθρὸν νομίζειν εἶναι; ubi Taylor, eumque secutus Reiskius εἶναι uncis inclusit.

ἀκροατῶν. λέγει γάρ που Ἀχιλλεὺς ὀδυρόμενος τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον, ὡς ἕν τι τοῦτο τῶν λυπηροτάτων ἀναμιμνησκόμενος, ὅτι τὴν ὑπόσχεσιν τὴν πρὸς τὸν πατέρα τὸν Πατρόκλου, τὸν Μενοίτιον, ἄκων ἐψεύσατο. ἐπαγγείλασθαι γὰρ αὐτὸν εἰς Ὀποῦντα σῶον ἀπάξειν τὸν Πάτροκλον· ἦν γὰρ Ὀπούντιος· εἰ συμπέμψειεν αὐτὸν εἰς τὴν Τροίαν, καὶ παρακατάθοιτο αὐτῷ. ᾧ καταφανής ἐστιν, ὡς δι᾽ ἔρωτα τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ παρέλαβεν. ἔστι δὲ τὰ ἔπη, ἃ ἐγὼ νυνὶ μέλλω λέγειν·

Ὢ πόποι, ἦ ῥ᾽ ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισι.
Φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν.
Ἀλλ᾽ οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.
Ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεύθειν.

59. Οὐ τοίνυν ἐνταῦθα μόνον σχετλιάζων φαίνεται, ἀλλ᾽

ὀδυρόμενος — — ὡς ἕν τι τοῦτο τῶν λυπηροτάτων ἀναμιμνησκόμενος] Ὀδυρόμενος idem hic valet, quod ἐν τῷ ὀδύρεσθαι: quum deplorat Patroclum, hoc ut acerbissimum affert. Non erat, cur Taylor ὡς – ἀναμιμνησκόμενος pro glossemate damnaret. Immo quod hoc ut acerbissimum notatur, erat argumentum amoris Achillis in Patroclum. Eodem modo per ἓν διὰ δυοῖν dictum, inserta copula c. 59. ὀδυρόμενος δὲ καὶ τὰς διατριβὰς διεξιών. Αὐτὸν — αὐτὸν — αὐτῷ. Memorandum, idem pronomen nunc ad Achillem, nunc ad Patroclum, nunc iterum ad Achillem sine indicio respicere. Scilicet saepius jam monui, antiquos attentos sibi cogitavisse et auditores et lectores.

ὦ πόποι] Locus est Il. XVIII, 324. ss. In Homero legitur ἐρεῦσαι pro ἐρεύθειν. Utraque lectio conjuncta est in cod. Mead. ἐρευθεινσαι.

59. σχετλιάζων] Σχετλιάζειν de vehemente affectu ejusque significatione per gestum vel vocem vel facta dicitur, unde quis appareat non tranquillae mentis esse, sed occoecatus affectu; inprimis de moerore et indignatione. Ctes. 84. οὓς νομίζεθ᾽ ὁρᾶν σχετλιάζοντας, εἰ οὗτος στεφανωθήσεται. 89. Ἀριστείδην — — σχετλιάζοντα ἐπὶ τῷ τῆς δικαιοσύνης προπηλακισμῷ.

οὕτως αὐτὸν ἰσχυρῶς ἐπένθησεν, ὥστε παρὰ Θέτιδος τῆς αὑτοῦ μητρὸς προακούσας, ὅτι μὴ μετελθὼν μὲν τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ἐάσας ἀτιμώρητον τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον, ἐπανελθὼν οἴκαδε, γηραιὸς ἐν τῇ αὐτοῦ πατρίδι ἀποθανεῖται, τιμωρησάμενος δὲ, διὰ ταχέων μέλλει τὸν βίον τελευτᾷν, εἵλετο τὴν τοῦ τεθνεῶτος πίστιν μᾶλλον, ἢ τὴν σωτηρίαν. οὕτω δὲ μεγαλοψύχως ἠπείγετο τὸν φονέα τὸν ἐκείνου τιμωρήσασθαι, ὥστε πάντων αὐτὸν παραμυθουμένων, καὶ κελευόντων λούσασθαι, καὶ σῖτον προσενέγκασθαι, ἀπόμνυσι μηδὲν ἂν τούτων πράξειν, πρὶν ἂν τὴν τοῦ Ἕκτορος κεφαλὴν ἐπὶ τὸν τοῦ Πατρόκλου τάφον ἐνέγκῃ. καθεύδοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πυρᾷ, ὥς φησιν ὁ ποιητὴς, εἴδωλον ἐφίσταται τὸ Πατρόκλου, καὶ τοιούτων ἐπεμνήσθη, καὶ τοιαῦτα ἐπέσκηψε τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐφ' οἷς καὶ δακρῦσαι, καὶ ζηλῶσαι τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλίαν ἄξιον αὐτῶν ἐστίν. ἐπισκήπτει μὲν γὰρ αὐτῷ, προειπὼν, ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνος ἀπέχει μακρὰν τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, εἴπως εἴη δυνατὸν, προδιοικήσασθαι, ὅπως τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ καὶ ἐτράφησαν καὶ ἐβίωσαν ἐν τῷ αὐτῷ, οὕτω καὶ τελευτησάντων αὐτῶν τὰ ὀστᾶ ἐν τῇ αὐτῇ σορῷ κείσεται. ὀδυρόμενος δὲ καὶ τὰς διατριβὰς διεξιὼν, ἃς μετ' ἀλλήλων ζῶντες διέτριβον, λέγει, ὅτι οὐκ ἔτι περὶ τῶν μεγίστων, ὥσπερ τὸ πρότερον, καθεζόμενοι μετ' ἀλλήλων μόνοι ἀπο-

---

διὰ ταχέων] Supplent χρόνων. Vide Bosii Ellipses p. 556. sqq. edit. Schaef.

τὴν σωτηρίαν] Marklandus probante Tayloro conjicit τὴν αὑτοῦ σωτηρίαν: quod si optimorum codicum auctoritate niteretur, nemo quidquam delere auderet. Nec tamen omisso αὑτοῦ ulla potest esse ambiguitas attento lectori. Ergo nil ex conjectura addendum.

ἀπόμνυσι μηδὲν ἂν τούτων πράξειν] Ἂν additum est ad μηδὲν mitigandi caussa, idem fere notans, quod formula, ὡς ἔπος εἰπεῖν. Illustravi hanc vim particulae in Demosthen. p. 97. s. Noster Ctes. 83. οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσειν.

μακρὰν] supplent ὥραν. Vide Bos. Ell. p. 576.

θεν τῶν ἄλλων φίλων βουλευσόμεθα· τὴν πίστιν, οἶμαι, καὶ τὴν εὔνοιαν ποθεινοτάτην ἡγούμενος εἶναι. ἵνα δὲ καὶ διὰ τοῦ μέτρου τὰς γνώμας ἀκούσητε τοῦ ποιητοῦ, ἀναγνώσεται ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὰ ἔπη τὰ περὶ τούτων ἃ Ὅμηρος πεποίηκε. 60. λέγε πρῶτον τὰ περὶ τῆς Ἕκτορος τιμωρίας·

Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν, φίλ' ἑταῖρε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὔ σε πρὶν κτεριῶ, πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνείκω
Τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος.

ἀναγίνωσκε δή, ἃ περὶ τοῦ ὁμοτάφους αὐτοὺς γενέσθαι λέγει ἐν τῷ Ὕπνῳ ὁ Πάτροκλος, καὶ περὶ τῶν διατριβῶν, ἃς συνδιέτριβον ἀλλήλοις·

Οὐ γὰρ ἔτι ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
Βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
Ἀμφέχανε στυγερή, ἥπερ λάχε γεινόμενόν περ.
Καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

---

§. 60. ἀλλ' ἐπεὶ οὖν cet.] Il. XVIII. 333. sqq. Videtur Aeschines ex memoria locum laudasse. In Homero nostro legitur:

Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
οὔ σε πρὶν κτεριῶ, πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος.

οὐ γὰρ ἔτι cet.] Il. XXIII, 77. Heynius in universum hoc animadvertit. „Recitatur locus multis variatus et interpolatis, ita ut hic locus esse possit pro exemplo, quam incerta et varia lectio Homeri esse debuerit ante criticos Alexandrinos." Hermogenes περὶ μεθόδου δεινότητος, c. 30. quod inscriptum est περὶ χρήσεως ἐπῶν ἐν πεζῷ λόγῳ, haec habet: κατὰ πόσους τρόπους ἐν πεζῷ λόγῳ χρῆσις ἐπῶν γίνεται; κατὰ δύο, κόλλησιν καὶ παρῳδίαν. καὶ κόλλησις μέν ἐστιν, ὅταν ὁλόκληρον τὸ ἔπος εὐφυῶς κολλήσῃ τῷ λόγῳ, ὥστε συμφωνεῖν δοκεῖν. οἷον παρὰ τῷ Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, ἐπιστᾶσά που ἡ τοῦ Πατρόκλου ψυχὴ καθεύδοντι τῷ Ἀχιλλεῖ ἐπισκήπτει περὶ τοῦ ὁμόταφος αὐτῷ γενέσθαι· οὐ γὰρ ἔτι κ. τ. ἑξῆς. καὶ πάλιν φησὶν Εὐριπίδης· ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον κ. τ. ἑ. — — In Homero nostro legitur οὐ μὲν γὰρ pro οὐ γὰρ ἔτι. Scholiastes A tamen nostram quoque lectionem memorat.

Τείχει ὑπὸ Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι,
Μαρνάμενον δηΐοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
Ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα κεκεύθῃ

εὐηγενέων] Heyne in Obsvv. ad hunc versum monet. „Incidimus in vocem dubiam et obscuram; etsi vulgo redditur nobilium *εὐηγενέων*, per se non abhorrente sententia; ut conveniat quodam modo cum epitheto *μεγάθυμοι, μεγαλήτορες*, etsi proprie ad fortitudinem animi spectet. Verum forma grammatica offendit; si enim a *γένος* ducitur, sunt *εὐγενεῖς*, nec apparet, unde τὸ η interpositum duci possit. Multo magis suspecta sit vox ex eo, quod *εὐγενὴς* in Homero non occurrit. Laborarunt itaque in hoc grammatici. Schol. A. *ἐν τῷ Ῥιανοῦ καὶ Ἀριστοφάνους, εὐηφενέων διὰ τοῦ φ, ἐν τῷ ἀφένει κεχρημένων, ὡς Κλέαρχος ἐν ταῖς γλώσσαις.* Potest vocabulum placere; memorant quoque eam lectionem Schol. B. V. Exc. addunt tamen: *εὐηγενέων τῶν καλοὺς ἀγροὺς ἐχόντων.* (quasi a *γαῖα* duci possit) ἢ *γένη.* Schol. br. *εὖ διαγόντων* (quasi ab *ἄγειν* ductum sit) *ἀγαθῶν.* Quod vulgo legitur *εὐηγενέων* (vitiose Vrat. b. *εὐγενέων*: saltem est *ἠϋγενέων*) vides memorari ab omnibus, et in eo acqui vere Grammatici Ven. A. B. cum codd., tum Apollonii Lexicon. Agnoscit quoque Hesychius item Etymol., qui etiam *εὐηγενὴς* comparat cum *εὐηγεσίη* Od T. 114. Adhibitam quoque vocem in Theocriteis XXVII, 42. *ἐξ εὐηγενέων.* Auctoritas antiquior est Aeschinis, qui hunc locum recitat et eandem vocem habet." Vocabulum vindicavit Lobeck post Phrynich. p. 699. sq. Cf. etiam Thiersch Gr. Gr. p. 215.

μαρνάμενον δηΐοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο] Deest hic versus in edd. Homeri.

σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν] Quod cod. Mead. in margine habet *καὶ ἐφήσομαι αἴ κε πίθηαι*, id legitur in nostris Homeri editionibus.

τιθήμεναι] Heyne in Obsvv. ad l. „Schol. A accipit *τιθήμεναι* pro imperativo pronuntiatum; quum tamen satis ab antecedente verbo aut formula pendere possit. Potuisse quoque *τιθέμεναι, τιθέμμεναι* scribi, observat Eustathius, miraturque poëtam (dicere voluit grammaticos) non hoc maluisse. *τιθήμεναι* puta esse a *τιθέω.* Legit quoque *τιθήμεναι* Aeschines." Cf. Thiersch Gr. Gr. p. 302.

ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα κεκεύθῃ

Χρυσέῳ ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.
Ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
Ἤγαγεν ὑμέτερόνδ', ἀνδροκτασίης ὑπὸ λυγρῆς,
Ἤματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος
Νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς·
Ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
Ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν·
Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.

Ὡς τοίνυν ἐξῆν ἂν αὐτῷ σωθῆναι μὴ τιμωρησαμένῳ τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον, ἀνάγνωθι, ἃ λέγει ἡ Θέτις·

χρυσέῳ ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ] Hi versus in Homero non leguntur. Nescio tamen an Hesychius nostrum locum respexerit, *ἀμφιφορεὺς* explicans *σορός*. In Homeri edd. additur post v. 91. *σορὸς ἀμφικαλύπτοι* hic versus *χρυσέος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.* sed dubius, et a grammaticis multis rejectus. Nostro loco eum addit cod. Mead. In nostro Homero oppositio sic incipit.

ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμ. δο.

atque sic etiam cod. Mead. Heynius peculiarem habet excursum super hunc locum de salebris interpretationis et criticis ex grammatica Homeri imperfecta.

νήπιος] Apollodorus Biblioth. L. III, c. 13., 8. *οὗτος ἐν Ὀποῦντι διενεχθεὶς ἐν παιδιᾷ περὶ ἀστραγάλων παίζων παῖδα Κλεώνυμον τὸν Ἀμφιδάμαντος ἀπέκτεινε. καὶ φυγὼν μετὰ τοῦ πατρὸς παρὰ Πηλεῖ κατῴκει καὶ Ἀχιλλέως ἐρώμενος γίνεται.* Schol. Victor. *παῖδα ἀνεῖλεν, ὃν μὲν Κλεώνυμον, οἱ δὲ Αἰάνην, οἱ δὲ Λύσανδρον καλεῖσθαι λέγουσιν. ἀπέκτεινε δὲ αὐτὸν παρὰ Ὀθρυονεῖ, τῷ γραμματιστῇ, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς ἐν Ἀστρολογισταῖς.*

ἔτραφε] Homerus *ἔτραφε*: quod ut Homericum asserit Heyne. *ἐνδυκέως* explicant Scholiastae et glossographi *ἐπιμελῶς, φιλοφρόνως.* Lennepio proprie esse videtur p e n i t u s: ab antiquo *ἐνδυκὴς*, quod ab *ἐνδύω*, i n d u o, p e n e t r o, i n e o.

ἃ λέγει ἡ Θέτις] Il. XVIII, 95. Versus saepius ab antiquis adhibiti sunt in variis temporibus, ut docuit Heynius.

Ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ᾽ ἀγορεύεις·
Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ᾽ Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Αὐτίκα τεθναίην· ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, ὅ μοι πολὺ φίλτατος ἔσκεν.

61. *Ὁ τοίνυν οὐδενὸς ἧττον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης, ἕν τι τῶν καλλίστων ὑπολαμβάνων εἶναι τὸ σωφρόνως ἐρᾶν, ἐν εὐχῆς μέρει τὸν ἔρωτα ποιούμενος, λέγει που·*

Ὁ δ᾽ εἰς τὸ σῶφρον ἐπ᾽ ἀρετήν τ᾽ ἄγων ἔρως
Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς] In Homero nostro legitur:

τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

αὐτίκα τεθναίην. ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλον] „Tantum abest, ut hoc, quod Hectore caeso mortem mihi obstare dixisti, me deterreat, ut potius extemplo succumbere velim, quandoquidem amico succurrere non potui. *ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλον* redit ad vim τοῦ *οὐκ ἐδυνάμην.*" Heyne. *ὅ μοι πολὺ φίλτατος ἔσκεν* ab Aeschine fortasse huic loco accommodatum. In Homero est: *ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης ἔφθιτ᾽.*

61. *οὐδενὸς*] Edd. *οὐθενὸς*, nec ex Mss. varietatem video notatam. Nondum tamen Aeschinis aetate *οὐθεὶς* videtur in usu fuisse, ut docent etiam grammaticorum accuratissimi. Phrynichus p. 181. *οὐθεὶς, διὰ τοῦ θ, εἰ καὶ Χρύσιππος καὶ οἱ ἀμφ᾽ αὐτὸν οὕτω λέγουσι, οὐ δε ἀποτρέπου λέγειν· οἱ γὰρ ἀρχαῖοι διὰ τοῦ δ λέγουσιν.* Et plane assentior Lobekkio ad h. l. sic disserenti. „Quum *οὐδεὶς, μηδεὶς* apud antiquos Atticos omnibus paginis, *οὐθεὶς* rarissime occurrat, omnibusque fere in his locis codd. varient, quis non grammaticorum judicium laudet et pauca illa exempla partim a librariis partim ab editoribus principibus extrinsecus invecta putet, praesertim quum vel nostra aetate Fischerum in Theophrastum, Langium in Isocratem, quantumvis repugnantibus codicibus, ut *ἀττικώτερον* intulerint?" Semel adhuc vitiosum legitur in Aeschinis edd. *παραπρ.* 3. *μηθὲν προκατεγνωκότας.* Sed ibi cod. Harl. habet *μηδέν.*

ὁ δ᾽ εἰς τὸ σῶφρον cet.] Euripidis sunt versus, qui tribuuntur dramati, quod inscripserat Oedipus. Quatuor versus continuos laudat Stobaeus Eclogg. Physicc. L. I. c. 10, 2. Heeren.

Πάλιν τοίνυν ὁ αὐτὸς ποιητὴς ἐν τῷ Φοίνικι ἀποφαίνεται, ὑπὲρ τῆς γεγενημένης αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα διαβολῆς ἀπολογούμενος, καὶ ἀπεθίζων τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἐξ ὑποψίας, μηδὲ ἐκ διαβολῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ βίου τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι·

Ἤδη δὲ πολλῶν ᾑρέθην λόγων κριτής,
Καὶ πόλλ' ἁμιλληθέντα μαρτύρων ὕπο
Τἀναντί' ἔγνων συμφορᾶς μιᾶς πέρι.
Κἀγὼ μὲν οὕτω, χὤστις ἐστ' ἀνὴρ σοφὸς,
Λογίζομαι τἀληθὲς, εἰς ἀνδρὸς φύσιν

ἑνὸς δ' ἔρωτος ὄντος οὐ μί' ἡδονή.
οἱ μὲν κακῶν ἐρῶσιν, οἱ δὲ τῶν καλῶν·
ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων
ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ.

In nonnullis codd. praescriptum: *Εὐριπίδου Οἰδίποδος.*

ἐν τῷ Φοίνικι] Euripides in hoc dramate videtur eam narrationem secutus esse, quam habet Apollodorus Biblioth. L. III, 13, 8. *Φοῖνιξ ὁ Ἀμύντορος ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη, καταψευσαμένης φθορὰν Φθίας, τῆς τοῦ πατρὸς παλλακίδος. Πηλεὺς δὲ αὐτὸν πρὸς Χείρωνα κομίσας, ὑπ' ἐκείνου θεραπευθέντα τὰς ὄψεις, βασιλέα κατέστησε Δολόπων.* Homerus autem rem ita tradit Il. IX, 447. sqq., ut Phoenicem dicat matris impulsu pellicem patris corrupisse; tunc patris diris devotum eum fugisse. Cf. Schol. ad l. l.

συμφορᾶς μιᾶς πέρι] Hanc Mss. et vett. edd. lectionem revocavi, quum Reiskius *πέρα* praeeunte Barnesio ediderit, Valckenarius autem Diatr. p. 270. *ὕπερ* scripserit. Non video, cur *περὶ* damnandum sit. „Super una eademque caussa testes cognovi contraria multa magno cum studio et contentione proponentes."

κἀγὼ μὲν οὕτω, χὤστις ἔστ' ἀνὴρ σοφὸς,

λογίζομαι] Vulgo pro *χὤστις* legitur *ὅστις*. Aldina tamen habet *ὥστις*. Lock. et Helmst. *καὶ ὅστις*, quod idem est ac *χὤστις*. Nam in Mss. crases saepe comparent solutae, ut difficile sit dictu, quonam tempore eae in scribendo adhiberi coeptae sint. — Ceterum notandum, quod verbum est primae personae singularis, etsi enuntiatio generalis, ut alterum subjectum, addita sit. Illustravit hanc constructionem Porsonus ad Eurip. Orest. v. 87.

εἰς ἀνδρὸς φύσιν Σκοπῶν] Valckenarium l. l. secutus sum, haec

Σκοπῶν, δίαιταν ἥντιν' ἐμπορεύεται.
Ὅςτις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πώποτ' ἠρώτησα· γινώσκων, ὅτι
Τοιοῦτός ἐστιν οἷςπερ ἥδεται ξυνών.

Σκέψασθε δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γνώμας, ἃς ἀποφαίνεται ὁ ποιητής. ἤδη δὲ πολλῶν πραγμάτων φησὶ γεγενῆσθαι κριτὴς, ὥςπερ νῦν ὑμεῖς δικασταί. καὶ τὰς κρίσεις οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν ὁμιλιῶν φησὶ ποιεῖσθαι, ἐκεῖσε ἀποβλέπων, πῶς τὸν καθ' ἡμέραν βίον ζῇ ὁ κρινόμενος, καὶ ὅντινα τρόπον διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν· ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα· καὶ τίσι χαίρει πλησιάζων. καὶ τελευ-

---

jungentem. Rarior quidem est constructio *σκοπεῖν εἰς* vel *πρός τι*, certa tamen et Graecorum brachylogiae perquam apta. Cf. Fr. Osann ad orationem Lycurgi in Leocrat. p. 32.

τοιοῦτός ἐστιν, οἷςπερ ἥδεται ξυνών] Revocavi hanc Mss. lectionem, quum Reiskius e Valckenarii conj. dederit *τοιοῦθ' οἵοιςπερ*. Sed etiam Diodorus Siculus, qui L. XII. c. 14. tres postremos versus laudat, eandem lectionem habet, quam hic codd. Aeschinis. Vulgata sic intelligenda: *τοιοῦτός ἐστιν, οἷοί εἰσιν, οἷςπερ ἥδεται ξυνών.* Relativi vim pro *οἷος* illustravit Heindorf. ad Plat. Phaedr. 47. Rarior est ellipticus usus, qui h. l. obtinet. Sed firmatur ex fine capitis, ubi Mss. omnes habent *τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι, οἷςπερ ἥδεται ξυνών*, ubi Reiskius iterum dedit *οἵοιςπερ*.

ποιεῖσθαι] Viri docti sunt, qui malint *πεποιῆσθαι*. Sed non solum non vituperandum praesens, verum laudandum. Non excludit tempus praeteritum, sed indicat firmam sententiam, quam in judicando secutus sit, sequatur et secuturus sit.

ὡς – διοικήσοντα] Ὡς, ὥςπερ interdum accusativum habent loco casus absoluti. Videtur hoc ideo fieri, quia in ὡς inest notio *ἡγούμενος, νομίζων*. Supra 10. fin. *ὑπὸ τῆς σωφροσύνης ἤρξατο· ὡς, ὅπου πλείστη εὐκοσμία ἐστί, ταύτην ἄριστα τὴν πόλιν οἰκησομένην.* 14. *καθῆσθαι κελεύει τοὺς φυλέτας, βοηθοῦντας τοῖς νόμοις καὶ τῇ δημοκρατίᾳ· ὡς, εἰ μὴ βοήθειάν ποθεν μεταπεμψόμεθα ἐπὶ τοὺς οὕτω βεβιωκότας, οὐδὲ βουλεύεσθαι ὑμᾶς δυνησομένους περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων.* Ctes. 62. *Φιλήμονα φήσει — — νικήσαντα — — — τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀγωνιστάς, ὥςπερ ὑμᾶς ἀγνοοῦντας.*

τῶν οὐκ ὤκνησεν ἀποφήνασθαι, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι, οἷςπερ ἥδεται ξυνών. 62. οὐκοῦν δίκαιον καὶ περὶ Τιμάρχου τοῖς αὐτοῖς ὑμᾶς Εὐριπίδῃ χρήσασθαι λογισμοῖς. πῶς διῴκηκε τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν; κατεδήδοκε τὰ πατρῷα, καὶ τὰ τῶν φίλων, μεμισθαρνηκὼς τῷ σώματι, καὶ δωροδοκῶν δημοσίᾳ πάντ' ἠφάνικεν, ὥστε μηδὲν ἀλλ' ἢ τὰς αἰσχύνας αὐτῷ περιεῖναι. χαίρει δὲ τῷ ξυνών; Ἡγησάνδρῳ. ὁ δ' Ἡγήσανδρος ἐκ τίνων ἐστὶν ἐπιτηδευμάτων; ἐξ ὧν τὸν πράξαντα οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσι μὴ δημηγορεῖν. ἐγὼ δὲ τί λέγω κατὰ Τιμάρχου; καὶ τίνα ποτ' ἐστὶν, ἃ ἀντιγέγραμμαι; μὴ δημηγορεῖν Τίμαρχον πεπορνευμένον, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν κατεδηδοκότα· ὑμεῖς δὲ τί ὀμωμόκατε; ὑπὲρ αὐτῶν ψηφιεῖσθαι, ὧν ἂν ἡ δίωξις ᾖ. ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ περὶ τῶν ποιητῶν διεξιὼν, ἀνδρῶν ἐρῶ πρεσβυτέρων καὶ γνωρίμων ὑμῖν ὀνόματα, καὶ μειρακίων καὶ παίδων· ὧν τοῖς μὲν διὰ τὴν εὐπρέπειαν πολλοὶ γεγόνασιν ἐρασταὶ, ἐνίοις δὲ τῶν ἐν ἡλικίᾳ ἔτι καὶ νῦν εἰσίν· ὧν οὐδεὶς πώποτ' εἰς τὰς αὐτὰς αἰτίας ἀφῖκται Τιμάρχῳ. καὶ πάλιν ὑμῖν ἀντιδιέξειμι ἀνθρώπων πεπορνευμένων αἰσχρῶς καὶ φανερῶς ὀνόματα· ἵνα ὑμεῖς ἀναμνησθέντες κατανείμητε εἰς τὴν προσήκουσαν τάξιν Τίμαρχον. πρῶτον δὲ λέξω τὰ τῶν ἐλευθέρως καὶ καλῶς βεβιωκότων ὀνόματα. 63. γινώσκετε, ὦ Ἀθηναῖοι, Κρίτωνα

---

62. *δημοσίᾳ*] In rerum publicarum cura et administratione.

πάντα] Sc. *ἃ ἐκέκτητο τά τε πατρῷα καὶ τὰ τῶν φίλων, καὶ ἃ ἔλαβε μεμισθαρνηκὼς τῷ σώματι καὶ δωροδοκῶν.*

ἐξ ὧν] Revocavi hanc lectionem pro ea, quam e conjectura partim, partim e cod. Mead. qui *ἃ* habet, dedit Reiskius, *ἐκ τούτων, ἅ*. Vulgatum dictum est ex celebratissima illa Graecorum attractione. *παραπρ.* 32. *εἰ δὲ ἐπεξελθὼν δυνάμει, βεβαιώσεις τὰ Θηβαίων ἀδικήματα, παρ' ὧν μὲν βοηθεῖς, οὐκ ἀπολήψῃ χάριν*: quem difficiliorem locum recte explicat Reiskius, *παρ' ἐκείνων, οἷς βοηθεῖς*. Ctes. 79. *ἡ δὲ χάρις, πρὸς ὃν ἐχαρίζετο, ἄδηλος γεγένηται.* i. e. *πρὸς τοῦτον ᾧ ἐχαρίζετο.* Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 44. s.

τῶν ἐλευθέρως καὶ καλῶς βεβιωκότων] Sic dedi ex Reiskii con-

τὸν Ἀστυόχου, καὶ Περικλείδην τὸν Περιθοίδην, καὶ Πολεμαγένην, καὶ Παντολέοντα τὸν Κλεαγόρου, καὶ Τιμησίθεον τὸν δρομέα, καλλίστους οὐ μόνον τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων γεγενημένους, καὶ πλείστων, καὶ σωφρονεστάτων τυχόντας ἐραστῶν· ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πώποτε αὐτοὺς ἔψεξε. πάλιν ἐκ τῶν μειρακίων, καὶ τῶν ἐν παισὶν ἔτι καὶ νῦν ὄντων, πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφιδοῦν τὸν Ἰφικράτους, υἱὸν δὲ Τισίου τοῦ Ῥαμνουσίου, ὁμώνυμον δὲ τοῦ νυνὶ κρινομένου Τιμάρχου, ὃς εὐπρεπὴς ὢν ἰδεῖν, τοσοῦτον ἀπέχει τῶν αἰσχρῶν, ὥστε πρώην ἐν τοῖς κατ' ἀγροὺς Διονυσίοις κωμῳδῶν ὄντων ἐν Κολυττῷ, καὶ Παρμένοντος, τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ, εἰπόντος τι πρὸς τὸν χορὸν ἀνάπαιστον; ἐν ᾧ ἦν, εἶναί τινας πόρνους

---

jectura. Vulgo ἐλευθέρων. Sed ut antea πεπορνευμένων αἰσχρῶς καὶ φανερῶς, sic h. l. ἐλευθέρως καὶ καλῶς βεβιωκότων. Ἐλευθέρως hic significat i. q. ἐλευθερίως.

63. *Περικλείδην τὸν Περιθοίδην*] Sic dedi ex Helmst. Vulgo *τὸν Περιθοίδου*. *Περιθοίδης* est nomen *δημότου*. Stephanus Byz. *Περιθοίδαι δῆμος Οἰνηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης Περιθοίδης*. Meursius s. v. nostrum locum locum sic (e conjectura) restituit, ut ego e codice, vel opinatur locum esse mutilum, et ante *Περιθοίδου* patris nomen excidisse.

Πολεμαγένην] Hoc iterum restitui ex Helmst. Vulgo *Πολεμαγένη*. Sed noster terminat nomina propria in ης, ους plerumque in accusativo per ην: quam terminationem ubicunque codex offert, praeferendam censeo.

τὸν ἀδελφιδοῦν τὸν Ἰφικράτους] Sic scripsi ex Helmst. Vulgo *τοῦ Ἰφικράτους*: quod per se quidem non damnandum; sed alterum praeferendum. Nam ad genitivum nominis proprii pendentem ex nomine appellativo plerumque Aeschines repetit articulum nominis appellativi, et nomen proprium in genitivo ponit sine articulo. Librarii saepe in eo peccarunt. Sic c. 31. in. scripsi auctoritate codd. Mead. Lock. Bern. Helmst. *ὁμογενῶν τῶν Τιμάρχου*. Vulgo *τῶν* deest. Ista ratio grandior est, quam si non repetitus sit articulus.

ἀνάπαιστον] Hoc loco videtur significare c a r m e n l u d i b r i o s u m; quoniam scilicet haec versibus anapaesticis saepe condebantur.

μεγάλους Τιμαρχώδεις· οὐδεὶς ὑπελάμβανεν εἰς τὸ μειράκιον, ἀλλ' εἰς σὲ πάντες. οὕτω κληρονόμος εἶ τοῦ ἐπιτηδεύματος. πάλιν Ἀντικλέα τὸν σταδιοδρόμον, καὶ Φειδίαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μιλησίου. ἔτι δὲ εἰπεῖν ἔχων πολλοὺς, παύσομαι· ἵνα μὴ δοκῶ τὸν ἔπαινον θεραπείᾳ τινὶ κατ' αὐτῶν ποιεῖσθαι. 64. περὶ δὲ τῶν ὁμοτρόπων τῶν Τιμάρχου, φεύγων τὰς ἀπεχθείας, ὧν ἥκιστά μοι μέλει, μνησθήσομαι. τίς γὰρ ὑμῶν τὸν ὀρφανὸν καλούμενον Διόφαντον οὐκ οἶδεν; ὃς τὸν ξένον πρὸς τὸν ἄρχοντα ἀπήγαγεν, ᾧ παρήδρευεν Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς, ἐπαι-

---

Ἀντικλέα τὸν σταδιοδρόμον] Videtur hunc locum respexisse Pollux III, 146. De σταδιοδρόμος cf. Astium ad Plat. de Legg. VIII, 4. Quod antecedit τὸν δρομέα, ut epitheton Timasithei, videtur idem esse, quem ἡμεροδρόμον vel δρομοκήρυκα vocant: ein Eilbothe.

64. περὶ δε τῶν ὁμοτρόπων τῶν Τιμάρχου] De haec lectione cf. c. anteced. τὸν ἀδελφιδοῦν τὸν Ἰφικράτους.

φεύγων τὰς ἀπεχθείας, ὧν ἥκιστά μοι μέλει, μνησθήσομαι] Wolfius scribendum opinatur μὴ φεύγων τὰς ἀπεχθείας. Si negatio desit, interpretatur: se quidem reformidare inimicitias, sed eos nominaturum, quorum odia facillime contemnat. Jurinus, cum reprehendens, sic explicat: eorum vero, qui moribus Timarcho similes sunt, nullo inimicitiarum metu, quae mihi minime curae sunt, mentionem faciam. Reiske, μόνων subaudiens, sic reddit: solos illos commemorabo, quorum inimicitias mihi consciscere nil reformido. Mihi videtur sensus esse. „Eorum vero, qui moribus Timarchi similes sunt, inimicitias fugiens, quamquam eas parum curo, meminero." i. e. leniter et humane. Idem dixit versus capitis finem alia forma: οὐ γὰρ ἐπεξελθεῖν αὐτῶν ἕκαστον καὶ ὄνομα πικρῶς βούλομαι. c. 67. τὸ δ' ὄνομα οὐ λέγω. τὰς γὰρ ἀπεχθείας φεύγω.

ᾧ παρήδρευεν] Harpocration: πολύ ἐστι τοὔνομα παρέδρων παρά τε τοῖς ῥήτορσι καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησί· λαμβάνουσι δὲ παρέδρους ὅ τε ἄρχων καὶ ὁ Πολέμαρχος, δύο ἑκάτερος, οὓς ἂν βούληται, καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ, πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθύνας διδόασιν, ἐπὰν παρεδρεύσωσιν (scrib. παρεδρεύσωσιν). Ἄρχων sc. ἐπώνυμος, archontum primus, cujus nomine annus notabatur, et quod inscribebatur decu-

τιμησάμενος τέτταρας δραχμὰς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πράξεως ταύτης ἀπεστερηκέναι· καὶ τοὺς νόμους λέγων, οἳ κελεύουσι τὸν ἄρχοντα τῶν ὀρφανῶν ἐπιμελεῖσθαι, τοὺς ὑπὲρ τῆς σωφροσύνης κειμένους ὑπερβεβηκώς· ἢ τίς τῶν πολιτῶν οὐκ ἐδυσχέραινε Κηφισόδωρον, τὸν τοῦ Μόλωνος καλούμενον, καλλίστην ὥραν ὄψεως ἀκλεέστατα διεφθαρκότα; ἢ Μνησίθεον τὸν τοῦ Μαγείρου καλούμενον, ἢ πολλοὺς ἑτέρους, ὧν ἑκὼν ἐπιλανθάνομαι; οὐ γὰρ ἐπεξελθεῖν αὐτῶν ἕκαστον κατ᾽ ὄνομα πικρῶς βούλομαι, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν τοιούτων ἔργων ἀπορεῖν ἂν εὐξαίμην ἐν τῷ λόγῳ, διὰ τὴν πρὸς τὴν πόλιν εὔνοιαν. 65. ἐπειδὴ δὲ ἑκατέρων προελόμενοι τινὰς διεξεληλύθαμεν, χωρὶς μὲν τοὺς διὰ σωφροσύνην ἐρωμένους, χωρὶς δὲ τοὺς εἰς ἑαυτοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ὑμεῖς ἤδη τοῦτ᾽ ἐρωτηθέντες ἀποκρίνασθε πρὸς ἐμέ, εἰς ὁποτέραν τάξιν τὸν Τίμαρχον κατανέμετε. πότερον εἰς τοὺς ἐρωμένους, ἢ εἰς τοὺς πε-

---

mentis et nummis. Illi inter alia tutela *ὀρφανῶν* commissa erat. Demosthenes *πρὸς Μακάρτ.* p. [illegible] *ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν καὶ τοκέων τῷ ἄρχοντι προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι.* Cf. Valesium ad Harpocrat. p. 85. s.

τοὺς ὑπὲρ τῆς σωφροσύνης κειμένους ὑπερβεβηκὼς] Diophantus videtur ea aetate, qua in suam tutelam pervenerat, quamquam etiam tum cognomen *ὀρφανοῦ* gereret, eo impudentiae processisse, ut *ἡταιρηκὼς* archontem appellaret, cujus auxilium implorare potuisset, si quis eum, *ἔτι παῖδα ὄντα*, in libidinem suam pellicere voluisset.

ἢ τίς τῶν πολιτῶν cet.] Ante haec verba in recentioribus edd. leguntur: [*τοῦτον δὴ τίς οὐκ*] *ἐμίσει;* Unum *ἐμίσει* est in quibusdam Mss. Cetera ex conjectura Wolfii accesserunt. Quum etiam *ἐμίσει* desit in Reg. 2. Lock. et Helmst., haec omnia, ut codd. auctoritate destituta nec ad sententiam necessaria, delevi.

65. *ἢ εἰς τοὺς πεπορνευμένους;*] Reiskio videntur *εἰς τοὺς πεπορνευμένους* iteranda, quoniam desideretur responsio ad praemissam interrogationem. Sed responsio non ambigua ex tota oratione suppletur, ut ea addita non sit opus.

πεπορνευμένους; οὐκοῦν μὴ καταλιπὼν, ἣν εἷλον συμμορίαν, αὐτομολήσῃς εἰς τὰς τῶν ἐλευθέρων διατριβάς. Ἐὰν δ' ἐπιχειρῶσι λέγειν, ὡς οὐχ ἡταίρηκεν, ὅστις μὴ κατὰ συγγραφὰς ἐμισθώθη, καὶ γραμματεῖον, καὶ μάρτυρας ἀξιῶσί με τούτων παρασχέσθαι· πρῶτον μὲν τοὺς περὶ τῆς ἑταιρήσεως νόμους μέμνησθε, ἐν οἷς οὐδαμοῦ μνείαν ὁ νομοθέτης περὶ συνθηκῶν πεποίηται. οὐ γὰρ, εἰ κατὰ γραμματεῖόν τις ἑαυτὸν κατῄσχυνε, τοῦτ' ἐξήτασεν, ἀλλὰ παντελῶς ὅπως ἂν ἡ πρᾶξις γένηται, τὸν πράξαντα κελεύει μὴ μετέχειν τῶν τῆς πόλεως κοινῶν. εἰκότως. ὅστις γὰρ νέος ὢν ἀπέστη δι' αἰσχρὰς ἡδονὰς τῆς εἰς τὰ καλὰ φιλοτιμίας, τοῦτον οὐκ ᾠήθη δεῖν πρεσβύτερον γενόμενον, ὁ τοὺς νόμους εἰσφέρων, ἐπίτιμον εἶναι. 66. ἔπειτα καὶ τὴν εὐήθειαν τοῦ λόγου τούτου ῥᾴδιόν ἐστιν ἐξετάσαι. πάντες γὰρ ἂν τοῦθ' ὁμολογήσαιμεν, ὅτι τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀπιστίας ἕνεκα ποιούμεθα· ἵνα ὁ μὴ παραβὰς τὰ γεγραμμένα, δίκην λάβῃ τῇ ψήφῳ παρὰ τοῦ παραβάντος. οὐκοῦν εἴπερ τὸ πρᾶγμα δίκης προσδεῖται, τοῖς κατὰ γραμματεῖον ἡταιρηκόσιν, ἂν ἀδικῶνται, ἡ τῶν νόμων, ἐξ ὧν οὗτοί φασιν, ἐπικουρία καταλείπεται. καὶ τίς ἂν ὁ λόγος ἑκατέρου φανείη; μὴ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον, ἀλλὰ γινόμενον τὸ πρᾶγμα νομίσηθ' ὁρᾶν. ἔστω

ἣν εἷλον συμμορίαν] Συμμορίαι dicebantur viginti classes civium ditissimorum, sexagenorum capitum singulae, et in singulis tribubus binae: de quibus accurate exponit F. A. Wolfius in Prolegg. ad Leptin. p. XCVI. ss. — Hic autem in genere significat consortium, societatem.

γραμματεῖον] Codicillus, quicquid scripto est conceptum. Hic significat συνθήκας γεγραμμένας.

66. ἐξ ὧν] Retinui hoc, quod Reiskius e conjectura dedit: secundum ea, quae hi affirmant. Vulgo ἐξ deest. Possis etiam pro ὧν conjicere ὡς, quod fortasse alii praeferent.

ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον] Reiskius deesse censet ἀκούειν; quod abesse facile posse jam supra ostendi c. 2. Aristoteles quidem Rhetor. L. III, 5, 7. hujusmodi Zeugma vituperat, dicens: ἔτι τάδε ποιεῖ

γὰρ ὁ μὲν μισθωσάμενος δίκαιος εἰς τὸ πρᾶγμα· ὁ δὲ μισθωθεὶς ἄδικος καὶ μὴ βέβαιος. ἢ πάλιν τοὐναντίον, ὁ μὲν μισθωθεὶς, μέτριος καὶ ποιῶν τὰ ὡμολογημένα, ὁ δὲ τὴν ἡλικίαν προλαβὼν, καὶ μισθωσάμενος, ἐψεύσθω. καὶ δικαστὰς ὑμᾶς αὐτοὺς νομίσατε καθῆσθαι. οὐκοῦν ὁ πρεσβύτερος, ἀποδοθέντος τοῦ ὕδατος αὐτῷ καὶ λόγου, κατηγορίαν μετὰ σπουδῆς, βλέπων δηλονότι πρὸς ὑμᾶς, ἐρεῖ· ἐμισθωσάμην, ὦ Ἀθηναῖοι, Τίμαρχον ἑταιρεῖν ἐμαυτῷ κατὰ τὸ γραμματεῖον, τὸ παρὰ Δημοσθένει κείμενον· οὐδὲν γὰρ κωλύει οὕτως εἰρῆσθαι· ὁ δ' οὐ ποιεῖ μοι τὰ ὡμολογημένα· καὶ ταῦτ' ἤδη διέξεισι δηλονότι, πρὸς τοὺς δικαστὰς λέγων, ἃ χρὴ τὸν τοιοῦτον ποιεῖν. ἔπειτα οὐ καταλευσθήσεται ὁ μισθούμενος τὸν Ἀθηναῖον παρὰ τοὺς νόμους, καὶ προσοφλὼν ἄπεισιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου, οὐ τὴν ἐπωβελίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλην ὕβριν;

σολοικίζειν, τὸ μὴ ἀποδιδόναι, ἐὰν μὴ ἐπιμιγνύῃς ἀμφοῖν, ὃ ἁρμόττει· οἷον ἢ ψόφον ἢ χρῶμα τὸ μὲν ἰδὼν οὐ κοινόν· τὸ δ' αἰσθόμενος κοινόν. Sed neque poëtas neque prosaicos scriptores haec edicta curare docuit D' Orville ad Charit. p. 413. edit. Lips. νομίσητ' ratione negationis, quae periodi primum membrum facit. Haud tamen celandum, Lock. et Helmst. habere νομίσατε, quod posterioris membri constructionem sequitur.

ἀποδοθέντος τοῦ ὕδατος αὐτῷ καὶ λόγου] Reiskius ad λόγου addendum censet τυχόν. Sed non video, cur non ἀποδιδόναι λόγον significare possit facultatem loquendi alicui dare. Certe est Zeugma perquam lene.

ὁ δ' οὐ ποιεῖ] Hoc dedi ex Mead. Lock. Helmst. Vulgo οὐ δὴ ποιεῖ. Alterum fortius et hominis irritati menti convenientius.

ἐπωβελίαν] Ἐπιτίμιόν ἐστιν ἡ ἐπωβελία τὸ ἕκτον μέρος τοῦ τιμήματος, ὃ ἐπράττοντο οἱ γραψάμενοί τινας, καὶ μὴ ἑλόντες αὐτοῖς τοῖς γραφεῖσι. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως, ὅτι καθ' ἑκάστην δραχμὴν ὀβολὸς ἦν, ὅπερ ἕκτον ἐστὶν ἐν ἓξ ὀβολοῖς τῆς δραχμῆς λογιζομένης. Pollux VIII, 48. ὁ μὴ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, τὴν ἐπωβελίαν προσωφλίσκανε. — „Wenn Aeschines gegen Timarch den Fall ersinnt, es klage einer gegen seinen Geliebten, der durch schriftlichen Vertrag ihm seine Keuschheit verkauft, und nicht Wort gehalten,

67. ἀλλ' οὐχ οὗτος, ἀλλ' ὁ μισθωθεὶς δικάζεται. λεγέτω δὴ παρελθὼν ὁ σοφὸς Βάταλος ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵν' εἰδῶμεν, τί ποτ' ἐρεῖ. ἄνδρες δικασταὶ, ἐμισθώσατό με ἑταιρεῖν αὑτῷ ἀργυρίου ὁστισδηποτοῦν· οὐδὲν γὰρ διαφέρει οὕτως εἰρῆσθαι· κἀγὼ μὲν ἅπαντα καὶ πεποίηκα, καὶ ἔτι καὶ νῦν ποιῶ κατὰ τὸ γραμματεῖον, ἃ χρὴ ποιεῖν τὸν ἑταιρεῦντα. οὗτος δὲ ὑπερβαίνει τὰς συνθήκας. ἔπειτ' οὐ πολλὴ κραυγὴ παρὰ τῶν δικαστῶν αὐτῶν ἀπαντήσεται; τίς

---

und dabey für Recht hält dafs er die Klage verliere, und mit dem Tode bestraft werde, „nicht allein die Epobelie sondern auch die thätliche Beleidigung büfsend," so darf dieses nicht so verstanden werden, als ob der Kläger in öffentlichen Injuriensachen gewöhnlich die Epobelie bezahlt habe; denn hier ist keine Injurienklage, sondern eine Klage über eine Geldsache, welche aber, weil der Vertrag gesetzwidrig ist, als nichtig verloren gehen mufs; vom Gesichtspuncte einer Geldsache müfste der Kläger mit der Epobelie bestraft werden, aber der Redner meint, er müsse wegen der Verführung und Schmach gegen einen Athenischen Knaben viel härter büfsen." — Dem Etymologen zufolge war die Epobelie eingeführt, weil in Geldsachen viele boshaft angeklagt wurden, besonders in Bezug auf Bodmerei oder Seezinsverträge: wefshalb das Gesetz zur Vergütung boshafter Anklage (συκοφαντία) dem Kläger die Epibolie auferlegte, so wie sie dann auf jede andere Geldsache angewandt wurde.

67. ὁ σοφὸς Βάταλος] Scholiastes ὁ σοφὸς explicat ὁ πανοῦργος καὶ πολυμήχανος καὶ δεινός.

ὁστισδηποτοῦν] Hanc conjunctionem nonnulli veterum Grammaticorum damnaverunt, ut Phrynichus p. 373. ὁνδηποτοῦν μὴ λέγε, ἀλλὰ δοκίμως ὁντινοῦν. Sed non negat Lobeckius, ne veteres quidem illos, quos in hac quaestione sequatur, huic praecepto se adstrinxisse. παραστρ. 11. ὅ τι μὲν οὖν δήποτ' ἦν ὁ κέρκωψ.

παρὰ δικαστῶν αὐτῶν ἀπαντήσεται] Revocavi vulgatam hanc lectionem, quum Reiskius ex multis quidem et bonis codd. Mead. Coisl. Reg. 2. Lock. Helmst. dederit αὐτῷ. Sed αὐτῶν non sine vi appositum est τῷ δικαστῶν. Si circumstantes inter loquendum acclamando et mussitando aliquid vel probent vel improbent, non magni faciendum.

γὰρ οὐκ ἐρεῖ; ἔπειτα ἐμβάλλεις εἰς τὴν ἀγορὰν, ἢ στεφανοῖ, ἢ πράττεις τι τῶν αὐτῶν ἡμῖν; οὐκοῦν οὐδὲν ὄφελος τῆς συγγραφῆς. πόθεν οὖν ἴσχυκε, καὶ σύνηθες γεγένηται λέγειν, ὡς κατὰ γραμματεῖον ἤδη τινὲς ἡταίρησαν, ἤδη ἐρῶ. ἀνὴρ εἷς τῶν πολιτῶν τὸ δ' ὄνομα οὐ λέξω, τὰς γὰρ ἀπεχθείας φεύγω· οὐδὲν προϊδόμενος ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἐγὼ διεξῆλθον ὡς ὑμᾶς, λέγεται κατὰ τὰς συνθήκας ἡταιρηκέναι τὰς παρ' Ἀντικλεῖ κειμένας, οὐκ ὢν ἰδιώτης, ἀλλὰ πρὸς τὰ κοινὰ προσιὼν καὶ λοιδορίαις περιπίπτων, εἰς συνήθειαν ἐποίησε τοῦ λόγου τούτου τὴν πόλιν καταστῆναι· καὶ διὰ τοῦτο ἐρωτῶσί τινες, εἰ κατὰ γραμματεῖον ἡ πρᾶξις γεγένηται· ὁ δὲ νομοθέτης οὐχ ὅπως τὸ πρᾶγμα γεγένηται, ἐφρόντισεν, ἀλλ' ἐὰν ὁπωσοῦν μίσθωσις γένηται, κατέγνωκε τοῦ πράξαντος αἰσχύνην.

Sed si ipsi judices, quorum pro munere oportet esse gravitatem, κραυγὴν cohibere non possunt, id quidem, si est improbantium, magnam prodit rei nequitiam et sceleritatem.

ἔπειτα ἐμβάλλεις εἰς τὴν ἀγορὰν, ἢ στεφανοῖ, ἢ πράττεις τι τῶν αὐτῶν ἡμῖν;] Vulgo ἐμβάλλῃ pro ἐμβάλλεις. Ego vero locum, quem Reiskius desperatum appellat, e codd. fere restitui. Nam cod. Helmst. habet ἐμβάλλει. Quum autem in hac phrasi ἐμβάλλειν εἰς τὴν ἀγορὰν nusquam formam mediam invenerim, scripsi ἐμβάλλεις. παραπρ. 42. fin. οὐ καθαρὸς ὢν τὰς χεῖρας, εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλεις. Lycurgus contra Leocrat. 2. τοῦτον περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλοντα. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 732. (τὸν νόμον) ἔθηκε Σόλων — — ἐάν τις ἁλοὺς τῆς κακώσεως τῶν γονέων, εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλῃ, δεδέσθαι. Enuntiatio autem est fortis apostrophe adversus impudentem. Ἔπειτα ab initio enuntiationis interrogativae saepe indignationem habet. Cf. Valckenaer ad Eurip. Phoen. v. 519. ἐμβάλλεις εἰς τὴν ἀγοράν irrumpis in forum? ἢ στεφανοῖ aut ambis coronam? Impetus in Demosthenem.

οὐκ ὢν ἰδιώτης] Vide supra c. 2.

ἐὰν ὁπωσοῦν μίσθωσις γένηται] Sic scripsi ex Helmst. Vulgo per soloecismum γεγένηται. Idem vitium jam ante me e codd. sublatum c. 69. ἐὰν δ' αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς ὑμᾶς ἔργοις γένηται, οἷος νῦν ἐστὶν ἐν τοῖς λόγοις. Nonnulli γεγένηται.

68. Ἀλλ' ὅμως οὕτω σαφῶς τούτων διωρισμένων, πολλαὶ παρεμβολαὶ λόγων ὑπὸ Δημοσθένους εὑρεθήσονται. καὶ ταῖς μὲν ὑπὲρ τοῦ πράγματος κακοηθείαις λεγομέναις ἧττον ἄν τις ἀγανακτήσειεν· ἃ δὲ ἔξωθεν ἐπεισάξεται, λυμαινόμενος τὰ τῆς πόλεως δίκαια, ἐπὶ τούτοις ἄξιόν ἐστιν ὀργισθῆναι. πολὺς μὲν γὰρ ὁ Φίλιππος ἔσται· ἀναμιχθήσεται δὲ καὶ τὸ τοῦ παιδὸς ὄνομα Ἀλεξάνδρου. καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ἄμουσός τις καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρωπός ἐστι. τὸ μὲν γὰρ εἰς τὸν Φίλιππον τῷ λόγῳ πλημμελεῖν, ἀμαθὲς μὲν καὶ ἄκαιρον· ἔλαττον δ' οὗ μέλλω λέγειν ἁμάρτημα. ὁμολογουμένως γὰρ εἰς ἄνδρα, καίπερ οὐκ ὢν αὐτὸς ἀνὴρ, τὰς βλασφημίας ποιήσεται. ὅταν δὲ ταῖς εἰς τὸν παῖδα πεπραγματευμέναις μεταφοραῖς ὀνομάτων αἰσχρὰς ὑποψίας παρεμβάλλῃ, καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιεῖ. 69. ὡς γὰρ τὰς ἐμὰς εὐθύνας βλάπτων, ἃς ὑπὲρ τῆς πρεσβείας μέλλω διδόναι, φησί με, ὅτ' αὐτὸς πρώην πρὸς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου διεξῄει, ὡς

---

68. παρεμβολαὶ] Scholiastes παρεμβολὴ ἡ τῶν ὁμοίων παρένθεσις. Quod addit metaphoram ἀπὸ τῶν στρατηγικῶν et πολεμικῶν ductam esse, inscitia atticae consuetudinis dictum ostendit Lobeck ad Phryn. p. 377. Rhetores per eam intelligunt insertam aliquam sententiam, quae per se consistit, ut, si eam tollas, cetera salva maneant. Aeschines per παρεμβάλλειν et derivata, ea intelligit, quae inferuntur, ut auditores et judices a re primaria abducantur, et res aliena eorum attentionem abripiat.

κακοηθείαις] Κακοήθειαι opprobria, quae nascuntur ex prava morum libidine calumniandi.

πολὺς μὲν γὰρ ὁ Φίλιππος ἔσται] Πολὺς hic eum significat, de quo multa dicuntur. Ctes. 76. σὺ δὲ ὁ πολὺν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Φίλιππον ἐν ταῖς διαβολαῖς φέρων. Dicitur etiam is, qui multa loquitur, πολύς. παραπρ. 11. πολὺς ἦν ἐν τοῖς ἐπαίνοις καὶ ἐπαχθής.

ἄμουσός τις καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρωπός ἐστι] Vulgo post τις additur οὗτος: quod delevi auctoritate cod. Helmst. Acerbior mihi hic videtur oratio omisso pronomine, ut nostri: es ist ein ganz ungeschliffener und inhumaner Mensch.

ἐν τῷ πότῳ ἡμῶν κιθαρίζοι, καὶ λέγοι ῥήσεις τινὰς, καὶ ἀντικρούσεις πρὸς ἕτερον παῖδα· καὶ περὶ τούτων, ἃ δή ποτε αὐτὸς ἐτύγχανε γινώσκων, πρὸς τὴν βουλὴν ἀπεφήνατο, οὐχ ὡς συμπρεσβευτὴν, ἀλλ' ὡς συγγενῆ, τοῖς εἰς τὸν παῖδα σκώμμασιν ἀγανακτῆσαι. ἐγὼ δ' Ἀλεξάνδρῳ μὲν εἰκότως διὰ τὴν ἡλικίαν οὐ διείλεγμαι, Φίλιππον δὲ νῦν μὲν διὰ τὴν τῶν λόγων εὐφημίαν ἐπαινῶ· ἐὰν δ' αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς ὑμᾶς ἔργοις γένηται, οἷος νῦν ἐστὶν ἐν τοῖς ἐπαγγέλμασιν, ἀσφαλῆ καὶ ῥᾴδιον τὸν καθ' αὐτοῦ ποιήσεται ἔπαινον. ἐπετίμησα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ Δημοσθένει, οὐ τὸν παῖδα ἐκθεραπεύων, ἀλλ', ἐὰν τὰ τοιαῦτα ἀποδέχησθε, ὁμοίαν νομίζων τὴν πόλιν φανήσεσθαι τῇ τοῦ λέγοντος ἀκοσμίᾳ. ὅλως δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς ἔξωθεν τοῦ πράγματος ἀπολογίας μὴ προσδέχεσθε· πρῶτον μὲν, τῶν ὅρκων ἕνεκεν, οὓς ὠμόσατε· δεύτερον δὲ, ὑπὲρ τοῦ μὴ παρακρουσθῆναι ὑπὸ ἀνθρώπου τεχνίτου

ῥήσεις τινὰς] Facetias, opinor, et petulantias. ἀντικρούσεις: acerbas et petulantes responsiones.

εὐφημίαν] Thomas M. εὐφημία οὐ μόνον ὁ ἔπαινος, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν λόγων καλλιῤῥημοσύνη ἤγουν τὸ καλῶς καὶ πρεπόντως λόγους λέγειν. ὡς Αἰσχίνης· Φίλιππον νῦν μὲν διὰ τὴν τῶν λόγων εὐφημίαν ἐπαινῶ. Thomas δὲ post Φίλιππον omittit, quod, quamquam Stoeberus probet, abesse tamen non potest. Respondet enim Φίλιππον δὲ antecedenti Ἀλεξάνδρῳ μέν.

μὴ προσδέχεσθε] Sic dedi e cod. Mead. Vulgo προσδέχησθε. Antiqui autem et recentiores Grammatici docuerunt, μὴ prohibitivum cum tempore praesenti in imperativo, cum aoristo in subjunctivo construi. Nec tamen imperativus aoristi damnandus, quod fecit Brunckius ad Aristoph. Lysistr. 1036, ut alio loco scriptoris nostri videbimus, sed praesentis subjunctivus certis locis non nititur. Si Mss. obtulissent προσδέξησθε, hoc, opinor, ob loci sententiam praeferendum fuisset.

τεχνίτου λόγων] Ut τέχναι sensu malo de fraudibus et malitiosa calliditate oratorum dicuntur, sic τεχνίτης λόγων est fallax et fraudulentus orator. Ceterum nihil deest, ut viri quidam docti opinati

λόγων. 70. μικρὸν δὲ ἄνωθεν ἄρξομαι διδάσκων ὑμᾶς. Δημοσθένης γὰρ, ἐπειδὴ τὴν πατρῴαν οὐσίαν ἀνάλωσε, περιῄει περὶ τὴν πόλιν θηρεύων νέους πλουσίους ὀρφανούς· ὧν οἱ μὲν πατέρες τετελευτήκεσαν, αἱ δὲ μητέρες διῴκουν τὰς οὐσίας. πολλοὺς δ' ὑπερβὰς, ἑνὸς τῶν δεινὰ πεπονθότων ὑπὸ τούτου μνησθήσομαι. κατιδὼν γὰρ οἰκίαν πλουσίαν, καὶ οὐκ εὐνομουμένην, ἧς ἡγεμὼν μὲν ἦν γυνὴ μέγα φρονοῦσα, καὶ νοῦν οὐκ ἔχουσα, νεανίσκος δὲ ὀρφανὸς ἡμιμανὴς διεχείριζε τὴν οὐσίαν, Ἀρίσταρχος

---

sunt. Animus est commotior, quam ut v. c. ea verborum ambage uteretur, quae suspicanti Reiskio placebat. τεχνίου λόγων καὶ μιαροῦ οὐ τὸν τρόπον νῦν διηγήσομαι.

70. ἐπειδὴ τὴν πατρῴαν οὐσίαν ἀνάλωσε] Cod. Helmst. habet ἀπώλεσε, ut jam supra notavi 34., quod praeferendum putat Reiskius, quia Demosthenes non ipse hereditatem prodigerit, sed per tutores amiserit. At acerbo Aeschini magis aptum verbum, quod, quamvis veritati minus conveniens, invidiam auget.

τετελευτήκεσαν] Sic dedi ex Helmst. pro vulgato τετελευτήκεισαν. Sed asserit Phrynichus p. 149. εσαν οὐκ εισαν δοκίμους terminasse. Sunt tamen etiam antiqui scriptores, qui talia parum curarunt, ut v. c. Xenophon. Alii contra accurati in terminatione fuerunt, ut docuit Lobeckius. Noster semper habet εσαν. παραπρ. 8. init. ἀφι-κεσαν. 38. ἐξεληλύθεσαν. Ctes. 41. πεπόνθεσαν.

εὐνομουμένην] Thomas Mag. τὸ εὐνομεῖσθαι οὐκ ἐπὶ πόλεως μόνον καλῶς καὶ ὑπὸ νόμων διοικουμένης τίθεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ οἰκίας σωφρόνως καὶ ὡς δεῖ οἰκονομουμένης. Αἰσχίνης· κατιδὼν γὰρ οἰκίαν πλουσίαν καὶ οὐκ εὐνομουμένην.

Ἀρίσταρχος ὁ τοῦ Μόσχου] Aristarchus Moschi filius Nicodemum Aphidnaeum interfecerat: cujus caedis socium fuisse Demosthenem affirmat Aeschines παραπρ. 12. fin. Eundemque rumorem de Demosthene spargebat etiam Midias, ut testatur ipse Demosthenes p. 548. τῷ γὰρ ἀθλίῳ καὶ ταλαιπώρῳ κακῆς καὶ χαλεπῆς συμβάσης αἰτίας Ἀριστάρχῳ τῷ Μόσχου, τὸ μὲν πρῶτον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιὼν, ἀσεβεῖς καὶ δεινοὺς λόγους ἐτόλμα (ὁ Μειδίας) περὶ ἐμοῦ λέγειν, ὡς ἐγὼ τὸ πρᾶγμά εἰμι τοῦτο δεδρακώς. Aristarchus, ut poenam effugeret, in exsilium abiit, Demosthenes autem tria ipsi talenta, quibus ad vitam in exsilio sustentandam uti volebat, eripuisse accusatur.

ὁ τοῦ Μόσχου· τοῦτον προσποιησάμενος ἐραστὴς εἶναι, καὶ τὸ μειράκιον εἰς τὴν φιλίαν ταύτην προσκαλεσάμενος, ἐλπίδων κενῶν ἐμπλήσας, ὡς αὐτίκα δὴ μάλα τῶν ῥητόρων πρωτεύσοντα, κατάλογον ῥητόρων ὑπ' αὐτοῦ γεγενημένων ἀποφαίνων, τοιούτων εἰσηγητὴς αὐτῷ καὶ διδάσκαλος ἔργων ἐγένετο, ἐξ ὧν ἐκεῖνος μὲν φεύγει τὴν πατρίδα, οὗτος δ' αὐτοῦ τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια προλαβὼν τρία τάλαντα ἀπεστέρηκε· Νικόδημος δ' ὁ Ἀφιδναῖος ὑπ' Ἀριστάρχου τετελεύτηκε βιαίῳ θανάτῳ, ἐκκοπεὶς ὁ δείλαιος ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθεὶς, ᾗ ἐπαῤῥησιάζετο, πιστεύων τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν. 71. ἔπειθ' ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, Σωκράτην μὲν τὸν σοφιστὴν ἀπεκτείνατε, ὅτι Κριτίαν ἐφάνη πεπαιδευκὼς, ἕνα τῶν τριάκοντα, τῶν τὸν δῆμον καταλυσάντων· Δημοσθένης δ' ὑμῖν ἑταίρους ἐξαιτήσεται, ὁ τηλικαύτας τιμωρίας λαμβάνων παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὑπὲρ τῆς ἰσηγορίας; ᾧ παρακεκλημένοι τινὲς τῶν μαθητῶν ἥκουσιν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. κατεπαγγέλλεται γὰρ πρὸς αὐτοὺς, ἐργολαβῶν ἐφ' ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, λήσειν μεταλ-

---

Νικόδημος ὁ Ἀφιδναῖος] *Ἄφιδνα, δῆμος Ἀττικῆς τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ὁ δημότης Ἀφιδναῖος.* Cf. Meursium s. v. Ulpianus ad Demosthenis l. l. *Νικόδημός τις ἐκκοπεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς εὑρέθη νεκρὸς, Εὐβούλου τοῦ πολιτευομένου ὢν εἰς τὰ μάλιστα φίλος.*

71. *σοφιστὴν*] Illo tempore hoc nomen nondum erat ignominiosum, sed, ut Diogenes Laertius I, 12, ait, *οἱ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο*, ubi plura Menagius. Cf. Wyttenbach. ad Plutarch. T. I. p. 651. sqq. not. Oxon.

ἰδιωτῶν καὶ δημοτικῶν] Sunt homines parum liberaliter educati, ut solent homines de plebe: quibus, si quid admittunt ingenuae educationi contrarium, condonandum, certe non magno crimini vertendum est.

ἐργολαβῶν] Bekk. Anecd. p. 259. *ἐργολάβος: ὁ φλαύροις πράγμασι χρώμενος παρὰ τοῖς ῥήτορσι, καὶ οὐχ ὁ ὑπέρ τινων ἔργων μισθὸν λαμβάνων καὶ ἔχων τοὺς συνεργαζομένους, ὡς ἡ συνήθεια.* Verbum *ἐργολαβεῖν* in contemtum sophistis ac philosophis objectum illustrat Wyttenbach ad Plutarch. T. 1. p. 532. not Oxon.

λάξας τὸν ἀγῶνα, καὶ τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν, καὶ παραστήσειν τῷ μὲν φεύγοντι θαῤῥεῖν, ὅταν αὐτὸς δεῦρο παρέλθῃ, ἐκπεπλῆχθαι δὲ τῷ κατηγόρῳ καὶ πεφοβῆσθαι περὶ αὑτοῦ· τοσούτους δὲ καὶ τηλικούτους ἐκκαλέσεσθαι παρὰ τῶν δικαστῶν θορύβους, παρεμβάλλων τὰς ἐμὰς δημηγορίας, καὶ ψέγων τὴν εἰρήνην τὴν δι' ἐμοῦ καὶ Φιλοκράτους γεγενημένην, ὥστ' οὐδὲ ἀπαντήσεσθαί με ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἀπολογησόμενον, ὅταν τὰς τῆς πρεσβείας εὐθύνας διδῶ, ἀλλ' ἀγαπήσειν, ἐὰν μετρίῳ τιμήματι περιπέσω, καὶ μὴ θανάτῳ ζημιῶμαι. 72. μηδενὶ δὴ τρόπῳ καθ' ὑμῶν αὐτῶν γέλωτα τῷ σοφιστῇ καὶ διατριβὴν παράσχητε· ἀλλ' ὑπολάβεθ' ὁρᾶν εἰσεληλυθότα ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου οἴκαδε, καὶ σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ, καὶ διεξιόντα, ὡς εὖ τὸ πρᾶγμα ὑφείλετο τῶν δικαστῶν. ἀπαγαγὼν γὰρ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν περὶ Τίμαρχον αἰτιῶν, ἐπέστησα φέρων ἐπὶ τὸν κατήγορον καὶ Φίλιππον καὶ Φωκέας. καὶ

δεῦρο] Suidas: *τοῦτο τὸ ἐπίῤῥημα τινὲς ἐπὶ χρόνου τετάχθαι νομίζουσιν. οἱ δὲ ῥήτορες ἐπὶ τόπῳ πάντες αὐτῷ χρῶνται. ὡς Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου· καὶ παρασχεῖν τῷ μὲν φεύγοντι θαῤῥεῖν ὅταν αὐτὸς δεῦρο παρέλθῃ.* Sed vulgata nostra non sollicitanda, quamvis Suidas habet *παρασχεῖν* pro *παραστήσειν*.

72. *σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ*] Vulgo *ἐπὶ* pro *ἐν*. Sed *ἐν* habent codd. Mead. Coisl. Reg. 2. Helmst. et Pollux, qui locum laudat L. IX, 42. *Εἰ μέντοι τὸ διδασκαλεῖον καὶ διατριβὴν ἀπὸ τὴν τῶν παίδων χρῆσιν ἐθέλεις καλεῖν, ὅρα μή σε βιάζηται καὶ τὸ παρ' Αἰσχίνῃ, καὶ σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ*: quem locum, opinor, parum recte interpretes intellexerunt. Vult, ni fallor, Pollux, non recentiores solum *διατριβὴν* significatione *διδασκαλείου* ponere, sed jam Atticos: ad quod probandum locum affert Aeschinis. Honestius, ut puto, vocabulum erat *διατριβή*, conversatio cum amicis, quo familiaritas significabatur hominum non amplius puerorum, sed jam maturitatem quandam et aetatis et ingenii assecutorum.

ἐπέστησα φέρων] Sunt viri docti, qui in tali constructione participium *φέρων* abundare dicant. Verius alii monent, ubique illud orationi pro rei substratae indole emphasin addere.

ψόφους ἐπήρτησα τοῖς ἀκροωμένοις, ὥσθ' ὁ μὲν φεύγων κατηγόρει, ὁ δὲ κατηγορῶν ἐκρίνετο· οἱ δὲ δικασταὶ, ὧν μὲν ἦσαν δικασταὶ, ἐπελάθοντο, ὧν δ' οὐκ ἦσαν κριταὶ, περὶ τούτων ἤκουον. ὑμέτερον δ' ἐστὶν ἔργον πρὸς ταῦτα ἀντιτετάχθαι, καὶ πανταχῇ παρακολουθοῦντας μηδαμῇ παρεκκλίνειν αὐτὸν ἐᾷν, μηδὲ τοῖς ἔξω τοῦ ἀγῶνος λόγοις διϊσχυρίζεσθαι· ἀλλ', ὥσπερ ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις, εἰς τὸν τοῦ πράγματος αὐτοῦ δρόμον εἰσελαύνετε. κἂν ταῦτα ποιῆτε, οὐ καταφρονηθήσεσθε, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἕξετε γνώμην νομοθετοῦντες καὶ δικάζοντες· εἰ δὲ μὴ, δόξετε, μελλόντων μὲν γίνεσθαι τῶν ἀδικημάτων, προαισθάνεσθαι καὶ ὀργίζεσθαι, γεγονότων δὲ, οὐκ ἔτι φροντίζειν. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, ἐὰν μὲν κολάζητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἔσονται ὑμῖν οἱ νόμοι καὶ καλοὶ καὶ κύριοι· ἐὰν δ' ἀφίητε, καλοὶ μὲν, κύριοι δ' οὐκ ἔτι. 73. Ὧν δὲ ἕνεκα ταῦτα λέγω, οὐκ ὀκνήσω πρὸς ὑμᾶς παῤῥησιάσασθαι· ἔσται δ' ὁ λόγος ἐπὶ παραδείγματος. διὰ τί οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-

---

Omnium accuratissime de eo egit Hemsterhusius ad Lucianum Diall. mortt. VI, 3. p. 319 s. Plerumque reddi potest dedita opera, vel ultro, sponte, cum studio. Ctes. 25. ἐς τοῦτο φέρων περιέστησε τὰ πράγματα: ubi parum subtiliter Taylor. Ib. 27. κἀκεῖθεν ἀποδρὰς ἐνέβαλεν ἑαυτὸν φέρων Θηβαίοις. 45. προσέρριψε φέρων, ἀναρπασθέντων τῶν ξένων, τὸν κίνδυνον ἀπαρασκεύῳ τῇ πόλει.

μηδὲ τοῖς ἔξω τοῦ ἀγῶνος λόγοις διϊσχυρίζεσθαι] Non opus, cum Wolfio simplex reponere ἰσχυρίζεσθαι. Fortius est compositum non argumentis depugnare, quae aliena ab re sunt, aliunde quam a re, de qua agitur, petitis.

73. ἐπὶ παραδείγματος] Quintil. V, 11. παραδείγματος nomine, inquit, Graeci et generaliter usi sunt in omni similium appositione, et specialiter in iis, quae rerum gestarum auctoritate nituntur. Nostri fere similitudinem vocare maluerunt, quod ab aliis παραβολὴ dicitur, hoc alterum exemplum, quamquam et hoc simile, et illud, exemplum. Ammonius: παραβολὴ καὶ παράδειγμα διαφέρει. παραβολὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ οἷά τε γενέσθαι ἐπὶ παραδείγματος. οἷον

ναῖοι, τοὺς νόμους μὲν καλῶς κεῖσθαι, τὰ δὲ ψηφίσματα τῆς πόλεως εἶναι καταδεέστερα, καὶ τὰς κρίσεις ἐνίοτε τὰς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἔχειν ἐπιπλήξεις; ἐγὼ τὰς τούτων αἰτίας ἐπιδείξω. ὅτι τοὺς μὲν νόμους τίθεσθε ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις, οὔτε κέρδους ἕνεκ' ἀδίκου, οὔτε χάριτος, οὔτ' ἔχθρας, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸ μόνον τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἀποβλέποντες· ἐπιδέξιοι δ', οἶμαι, φύντες ἑτέρων μᾶλλον, εἰκότως καλλίστους νόμους τίθεσθε· ἐν δὲ ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς δικαστηρίοις πολλάκις ἀφέμενοι τῶν εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λόγων, ὑπὸ τῆς ἀπάτης καὶ τῶν ἀλαζονευμάτων ὑπάγεσθε· καὶ πάντων ἀδικώτατον ἔθος

Ὡς δ᾽ ὅτε τις δράκοντα ἰδὼν

παράδειγμα δὲ, γεγονότος πράγματος ἀντιπαράθεσις·

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀπώλεσεν

Schol. anon. ad Hermog. περὶ εὑρ. L. III. p. 362. παράδειγμα δ' ἐστιν, ὥς Ζήνων φησὶ, γενομένου πράγματος ἀπομνημόνευσις εἰς ὁμοίωσιν τοῦ νῦν ζητουμένου.

τοὺς νόμους μὲν — τὰ δὲ ψηφίσματα — τὰς κρίσεις] Ut Biagi explicat de Decretis Atheniensium C. I. §. 4, ὁ νόμος est generale praeceptum ex suprema potestate manans de re aliqua aut facienda aut omittenda ad commune societatis bonum. Decretum vel potius psephisma in eo differt, quod sit peculiare praeceptum, in ceteris autem omnibus cum lege prorsus convenire debet. κρίσεις sunt sententiae in caussis vel publicis vel privatis a constituto judice latae. De ψηφισμάτων et νόμων discrimine jam supra p. 2. laudavi Wolfium ad Demost. Lept. p. 310.

αὐτὸ μόνον τὸ δίκαιον] I. e. τὸ ὄντως ὂν τὸ δίκαιον. Sic αὐτὸ saepe substantivis vel adjectivis substantivorum loco positis praeponitur. Cf. Heindorf ad Plat. Parm. 15.

ἐπιδέξιοι] Dexteritate ingenii praediti, subtiles et habiles. Simplex δεξιὸς hac significatione frequentius est, ἐπὶ tamen videtur vim significationis augere. Πλ. επ. 11. ἐπιδεξιότης. Recentiores opposita significatione ἀριστερώτερον usurpare coeperunt, pro quo antiquiores σκαιὸν dixere. Vide Phrynich. p. 259. ibique Lobeck.

τῶν ἀλαζονευμάτων] Bekker Anecd. p. 213. l. 21. ἀλαζὼν ἐστιν ὁ ἐπὶ πλέον τὰ ἑαυτοῦ κομπάζων καὶ αὔξων.

εἰς τοὺς ἀγῶνας παραδέχεσθε. ἐᾶτε γὰρ τοὺς ἀπολογουμένους ἀντικατηγορεῖν τῶν κατηγορούντων. ἐπειδὰν δ' ἀποσπασθῆτ' ἀπὸ τῆς ἀπολογίας, καὶ τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑτέρων γένησθε, εἰς λήθην ἐκπεσόντες τῆς κατηγορίας ἐξέρχεσθ' ἐκ τῶν δικαστηρίων, οὐδὲ παρ' ἑτέρου δίκην εἰληφότες· οὔτε παρὰ τοῦ κατηγόρου· ψῆφος γὰρ κατ' αὐτοῦ οὐ δίδοται· οὔτε παρὰ τοῦ ἀπολογουμένου· ταῖς γὰρ ἀλλοτρίαις αἰτίαις ἀποτριψάμενος τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ ἐγκλήματα, ἐκπέφευγεν ἐκ τοῦ δικαστηρίου· οἱ δὲ νόμοι καταλύονται, καὶ ἡ δημοκρατία διαφθείρεται, καὶ τὸ ἔθος ἐπὶ πολὺ προβαίνει· εὐχερῶς γὰρ ἐνίοτε λόγον ἄνευ χρηστοῦ βίου προσδέχεσθε. ἀλλ' οὐ Λακεδαιμόνιοι· καλὸν δ' ἐστὶ καὶ τὰς ξενικὰς ἀρετὰς μιμεῖσθαι. δημηγοροῦντος γάρ τινος ἐν τῇ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκκλησίᾳ, ἀνδρὸς βεβιωκότος μὲν αἰσχρῶς, λέγειν δ' εἰς ὑπερβολὴν δυνατοῦ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, ὥς φασι, κατὰ τὴν ἐκείνου γνώμην ψηφίζεσθαι μελλόντων, παρελθών τις τῶν γερόντων, οὓς ἐκεῖνοι καὶ αἰσχύνονται καὶ δεδίασι, καὶ τὴν τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἀρχὴν μεγίστην εἶναι νομίζουσι,

---

εἰς λήθην ἐκπεσόντες] Helmst. *ἐμπεσόντες*. Mihi *ἐκπεσόντες* significantius videtur. *ἐμπεσεῖν* est simpliciter i n c i d e r e et maxime indicat fortuiti quid; in *ἐκπίπτειν* vero hoc inest, aliquem aberrasse ab eo, a quo stare eum oportebat.

ἀποτριψάμενος] *Ἀποτρίβεσθαι* multifariam designat a m o l i r i, ab se a b s t e r g e r e, a m o v e r e. Is. *τὸ πρᾶγμα ὅλον ἀποτρίψασθαι.*

εὐχερῶς γὰρ ἐνίοτε λόγον ἄνευ χρηστοῦ βίου προσδέχεσθε] Non addendum, ut Reiskius opinatur, *χρηστὸν* post *λόγον*. Orator enim innuit, etiam malas et perniciosas orationes interdum Atheniensibus placere.

αἰσχρῶς] Hoc loco sensu latissimo capiendum, ita ut dedecori sit viro, qui viri nomine dignus sit. Non flagitia solum et scelera verum etiam ignavia et imbecillitas huc referuntur.

καὶ τὴν τῆς ἡλικίας — ἐπωνυμίαν ἀρχὴν μεγίστην εἶναι νομίζουσι] Intelligit *γερουσίαν*, s e n a t u m, qui ex triginta viris, quorum unus

καθιστᾶσι δ' αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐκ παιδὸς εἰς γῆρας σωφρόνων· τούτων εἷς, ὡς λέγεται, παρελθὼν ἰσχυρῶς ἐπέπληξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, καί τι τοιοῦτον κατ' αὐτῶν ἐβλασφήμησεν, ὡς οὐ πολὺν χρόνον τὴν Σπάρτην ἀπόρθητον οἰκήσουσι, τοιούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συμβούλοις χρώμενοι. ἅμα δὲ παρακαλέσας ἄλλον τινὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἄνδρα,

---

alter rex erat, constabat: de quo vide Manso Sparta I. 1, p. 95. sqq. Hoc et quod sequitur membrum per relativum priori adjunctum esse oportebat. Sed antecedente jam relativo hujus loco saepe ponitur demonstrativum aut determinativum. Ctes. 40. ἧς ἐγὼ οὐκ ἂν τοὔνομα εἴποιμι, μηδ' αἱ συμφοραὶ παραπλήσιοι γένοιντο αὐτῆς μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων. Graeci saepissime ita locuti sunt. Cf. Heindorf ad Plat. Hipp. maj. §. 11. Etiam Latini imitati sunt: in quo saepe et librarii et viri docti offenderunt. Vide annotationem meam ad Cicer. de fin. bon. et mal. I, 21. et II, 2.

τι τοιοῦτον] Sic scripsi ex Helmst. Vulgo τι τοιοῦτο. Quamquam autem nolim cum Elmsleyo abiudicare veteribus Atticis τοιοῦτο et similia, ut ille fecit ad Soph. Oed. T. 734. et ad Eurip. Med. 252. s., alterum tamen praefero, ubicunque id codd. offerunt. In nostro scriptore unum nonnisi locum inveni, ubi τοιοῦτο ab omnibus Mss. teneatur, supra 35. τοιοῦτο πολίτευμα.

τινὰ] Plutarchus narrat ἐν τοῖς πολιτικοῖς παραγγέλμασιν. Ἐν δὲ Λακεδαίμονι τινὸς Δημοσθένους, ἀνδρὸς ἀκολάστου, γνώμην εἰπόντος ἁρμόζουσαν, ἀπέῤῥιψεν ὁ δῆμος· οἱ δὲ Ἔφοροι κληρώσαντες ἕνα τῶν γερόντων, ἐκέλευσαν εἰπεῖν τὸν αὐτὸν λόγον ἐκεῖνον, ὥςπερ εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον ἐκ ῥυπαροῦ μετακεράσαντες, ὅπως εὐπρόςδεκτος γένηται τοῖς πολλοῖς. Operae pretium est A. Gellii adscribere c. 3. L. XVIII. „ Aeschines vel acerrimus prudentissimusque oratorum, qui apud conciones Atheniensium floruerunt, in oratione illa saeva criminosaque et virulenta, qua Timarchum de impudicitia graviter insigniterque accusavit, nobile et illustre consilium Lacedaemoniis dedisse dicit virum indidem civitatis ejusdem principem, virtute atque aetate magna praeditum. Populus, inquit, Lacedaemonius, quidnam esset utile et honestum, deliberabat: tum exsurgit, sententiae dicendi gratia, homo quispiam turpitudine pristinae vitae defamatissimus, sed lingua tunc atque facundia nimium quantum praestabilis, consilium, quod dabat, quodque oportere fieri suadebat, acceptum ab universis et complacitum est; futurumque erat ex ejus sententia populi decre-

λέγειν μὲν οὐκ εὐφυᾶ, τὰ δὲ κατὰ πόλεμον λαμπρὸν, καὶ πρὸς δικαιοσύνην καὶ ἐγκράτειαν διαφέροντα, ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς αὐτὰς εἰπεῖν γνώμας οὕτως ὅπως ἂν δύνηται, ἃς εἶπεν ὁ πρότερος ῥήτωρ· ἵν', ἔφη, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ φθεγξαμένου ψηφίσωνται, τὰς δὲ τῶν ὑποδεδειλιακότων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων φωνὰς μηδὲ τοῖς ὠσὶ προσδέχωνται· ταῦθ' ὁ γέρων, ὁ ἐκ παιδὸς σεσωφρονηκὼς, παρῄνεσε τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. ταχὺ γὰρ ἂν

---

tum. ibi unus ex illo principum ordine, quos Lacedaemonii, aetatis dignitatisque majestate tamquam arbitros et magistros disciplinae publicae verebantur, commoto irritatoque animo exsilit: et, Quaenam, inquit, Lacedaemonii, ratio, aut quae tandem spes erit, urbem hanc et hanc rempublicam salvam inexpugnabilemque esse diutius posse, si hujuscemodi anteactae vitae hominibus consiliariis utemur? Quod si proba ista haec et honesta sententia est; quaeso vos, non sinamus eandem dehonestari turpissimi auctoris contagio. Atque ubi hoc dixit, elegit virum fortitudine atque justitia praeter alios praestantem, sed inopi lingua et infacundum: jussitque eum, consensu petituque omnium, eandem illam sententiam diserti viri cuicuimodi posset verbis dicere: ut nulla prioris mentione habita, scitum atque decretum populi ex ejus unius nomine fieret, quod ipsum denuo dixerat. Atque ita, ut suaserat prudentissimus senex, factum est. Sic bona sententia mansit; turpis auctor mutatus est." Cf. Wyttenbach. ad Plut. T. I. p. 344. not. Lond.

εὐφυᾶ] Sic codd. omnes. Vide supra p. 2.

οὕτως ὅπως ἂν δύνηται] Est formula minuens, ut poteris, etiam si eximium non sit. Isocr. Panath. 54. fin. *ὅμως δ' οὕτως ὅπως ἂν οἷός τ' ὦ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.*

τοῖς ὠσὶ προσδέχωνται] Verbis audiendi τοῖς ὠσὶ saepe additur cum vi. *παραπρ.* 22. *ὥστ' οἰκεῖά μοι καὶ συνήθη τὰ τῆς πόλεως ἀτυχήματα εἶναι τοῖς ὠσὶν ἀκούειν.* 53. *πῶς δ' οὐκ οἰκτρὸν βλέπειν ἐχθροῦ πρόσωπον ἐγγελῶντος, καὶ τοῖς ὠσὶ τῶν ὀνειδῶν ἀκοῦσαι;* Eodem modo verbis videndi additur *τοῖς ὀφθαλμοῖς.* Ctes. 37. *ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν ἐξάγιστον καὶ ἐπάρατον λιμένα τετειχισμένον* 83. *καὶ μὴ μόνον τοῖς ὠσὶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄμμασι διαβλέψαντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύσασθε.*

Τίμαρχον ἢ τὸν κίναιδον Δημοσθένην εἴασε πολιτεύεσθαι. 74. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ Λακεδαιμονίους θεραπεύειν, καὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων μνησθήσομαι. οὕτω γὰρ ἦσαν πρὸς τὰς αἰσχύνας χαλεποὶ, καὶ περὶ πλείστου τῶν τέκνων τὴν σωφροσύνην ἐποιοῦντο, ὥστ' ἀνήρ εἷς τῶν πολιτῶν εὑρὼν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα διεφθαρμένην, καὶ τὴν ἡλικίαν οὐ καλῶς διαφυλάξασαν μέχρι γάμου, ἐγκατῳκοδόμησεν αὐτὴν μεθ' ἵππου εἰς ἔρημον οἰκίαν, ὑφ' οὗ προδήλως ἔμελλεν

εἴασε] Neutiquam εἴασαν scribendum. Statim antecessit ὁ γέρων παρῄνεσε. De ironia vide supra c. 21. Perperam Mead. Coisl. Regg. 1. 2. Helmst. et Ald. ἂν post γὰρ omittunt.

74. καὶ περὶ πλείστου – ἐποιοῦντο] Wolfius monet, οὕτω praecedentis membri assumendum esse etiam in hoc. Rarum quidem est οὕτω enuntiationi addi, in qua sit superlativus adjectivi. Sed non tentandum esse, si quando fiat, docuit Lobeckius ad Phryn. p. 424.

ἀνὴρ εἷς τῶν πολιτῶν] Appellant hominem Ἱππομένην τὸ γένος Κοδριδῶν; filiam Λεωνίδα. Suidas s. v. descripsit ex Nicolao Damasc. p. 42. s. Or. Ἱππομένης Ἀθηναίων ἄρχων, ὃς ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς δι' αἰτίαν τοιάνδε. Ἦν αὐτῷ θυγάτηρ, ἥντινα τῶν ἀστῶν τινὸς αἰσχύναντος λάθρα, ὑπ' ὀργῆς καθεῖρξεν εἰς οἴκημα ἔρημον σὺν ἵππῳ (addunt alii μαινομένῳ) καὶ τρόφον οὐδετέρῳ εἰσέπεμπεν. πιεσθεὶς οὖν λιμῷ ὁ ἵππος, ἐφορμήσας τῇ παιδὶ ἀνήλωσέ τε αὐτὴν, καὶ αὐτὸς ὕστερον ἀπέθανε. μετὰ ταῦτα ἐπισκαφείσης αὐτῷ τῆς οἰκήσεως, ἀπ' ἐκείνου ὁ χῶρος ἐκαλεῖτο ἵππου καὶ κόρης.

θυγατέρα διεφθαρμένην] Διαφθείρειν παρθένον virginem tentare, corrumpere, dubium esse non potest. De φθείρειν, διαφθείρειν, βιάζεσθαι γυναῖκα cf. Lobeck ad Phryn. p. 71.

ἐγκατῳκοδόμησεν] Scholiastes ἐν οἰκήματί τινι ἐγκατέφραξεν. Verbum ab Euripide mutuatum esse monet Valckenaer Diatr. in Eurip. fragm. p. 279. Scriptores quosdam, qui hoc vocabulo usi sunt, laudat Valesius ad Harpocr. p. 106.

ὑφ' οὗ] Sic Helmst. Ceteri ἀφ' οὗ vel ἐφ' οὗ. Si vera narratio, quam laudavi, solum ὑφ' οὗ verum est, quoniam virgo ab equo confecta est. Etiam compositum συγκαθειργμένη veritatem receptae lectionis vindicat.

ἀπολέσθαι διὰ λιμὸν συγκαθειργμένην· καὶ ἔτι καὶ νῦν τῆς οἰκίας ταύτης ἕστηκε τὰ οἰκόπεδα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἄστει, καὶ ὁ τόπος οὗτος καλεῖται „παρ' ιππον και κορην." ὁ δὲ Σόλων, ὁ τῶν νομοθετῶν ἐνδοξότατος, γέγραφεν ἀρχαίως καὶ σεμνῶς περὶ τῆς τῶν γυναικῶν εὐκοσμίας. τὴν γὰρ γυναῖκα, ἐφ' ᾗ ἂν ἁλῷ μοιχός, οὐκ ἐᾷ κοσμεῖσθαι, οὐδὲ εἰς τὰ δημοτελῆ ἱερὰ εἰσιέναι, ἵνα μὴ τὰς ἀναμαρτήτους τῶν γυναικῶν ἀναμιγνυμένη διαφθείρῃ· ἐὰν δ' εἰσίῃ ἢ κοσμῆται, τὸν ἐντυχόντα κελεύει καταρρηγνύναι τὰ ἱμάτια, καὶ τὸν κόσμον ἀφαιρεῖσθαι, καὶ τύπτειν, εἰργόμενον θανάτου, καὶ τοῦ ἀνάπηρον ποιῆσαι· ἀτιμῶν τὴν τοιαύτην γυναῖκα, καὶ τὸν βίον ἀβίωτον αὐτῇ παρασκευάζων· καὶ τοὺς προαγωγοὺς γράφεσθαι κελεύει, κἂν ἁλῶσι, θανάτῳ ζημιοῦν, ὅτι τῶν ἐξαμαρτάνειν ἐπιθυμούντων, ὀκνούντων καὶ αἰσχυνομένων ἀλλήλοις ἐντυγχάνειν, αὐτοὶ τὴν αὐτῶν ἀναίδειαν παρασχόντες ἐπὶ μισθῷ, τὸ πρᾶγμα εἰς διάπειραν καὶ λόγον κατέστησαν. 75. Ἔπειθ' οἱ μὲν πατέρες ὑμῶν οὕτω περὶ τῶν αἰσχρῶν καὶ καλῶν διεγίνωσκον· ὑμεῖς δὲ Τίμαρχον ὄντα τοῖς αἰσχίστοις ἐπιτηδεύμασιν ἔνοχον ἀφήσετε; τὸν ἄνδρα μὲν καὶ ἄρρενα τὸ σῶμα, γυναικεῖα δὲ ἁμαρτήματα ἡμαρτηκότα. τίς οὖν ὑμῶν γυναῖκα λαβὼν ἀδικοῦσαν τιμωρήσεται; ἢ τίς οὐκ ἀπαίδευτος εἶναι δόξει, τῇ μὲν κατὰ φύσιν ἁμαρτούσῃ χαλεπαίνων,

---

ἐνδοξότατος] Suidas laudat locum s. v. ἀρχαῖον ita: ὁ δὲ Σόλων, ὁ τῶν νομοθετῶν μάλιστα εὐδοκιμῶν, γέγραφεν ἀρχαίως et ἀρχαίως positum ait ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ. Sed, quid h. l. ἀρχαίως significet, apparet ex addito καὶ σεμνῶς, quod est explicativum: severo antiquorum more.

εἰργόμενον θανάτου] Ita tamen, ut abstineat caede, ut Wolfius explicat ἄνευ φόνου.

εἰς διάπειραν καὶ λόγον κατέστησαν] Occasionem praebuerunt ipsis se videndi et cognoscendi num de conditionibus conveniant.

75. ἁμαρτούσῃ] Sic dedi ex Helmst. pro vulgato ἁμαρτανούσῃ; tum ut apte respondeat opposito ὑβρίσαντι, tum ne quis de muliere cogitet in flagitio perseverante. Aliud est, quod antecedit ἀδικοῦσαν. Hoc definitur tum ex adjecto λαβὼν, tum ex usu.

τῷ δὲ παρὰ φύσιν ἑαυτὸν ὑβρίσαντι συμβούλῳ χρώμενος; τίνα δ' ἔχων ἕκαστος ὑμῶν γνώμην ἐπάνεισιν οἴκαδε ἐκ τοῦ δικαστηρίου; οὔτε γὰρ ὁ κρινόμενος ἀφανής, ἀλλὰ γνώριμος· οὔθ' ὁ νόμος ὁ περὶ τῆς τῶν ῥητόρων δοκιμασίας φαῦλος, ἀλλὰ κάλλιστος· τό, τ' ἔρεσθαι τοῖς παισὶ καὶ τοῖς μειρακίοις τοὺς ἑαυτῶν οἰκείους, ὅπως τὸ πρᾶγμα κέκριται, πρόχειρον. τί οὖν δὴ λέξετε οἱ τῆς ψήφου νυνὶ γεγονότες κύριοι, ὅταν οἱ ὑμέτεροι παῖδες ὑμᾶς ἔρωνται, εἰ κατεδικάσατε ἢ ἀπεψηφίσασθε; οὐχ ἅμα Τίμαρχον ἀπολῦσαι ὁμολογήσετε, καὶ τὴν κοινὴν παιδείαν ἀναστρέψετε; τί δ' ὄφελος παιδαγωγοὺς τρέφειν, ἢ παιδοτρίβας καὶ διδασκάλους τοῖς παισὶν ἐφιστάναι, ὅταν οἱ τὴν τῶν νόμων παρακαταθήκην ἔχοντες πρὸς τὰς αἰσχύνας κατακάμπτωνται; 76. Θαυμάζω δ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, κἀκεῖνο, εἰ τοὺς μὲν πορνοβοσκοὺς μισεῖτε, τοὺς δ' ἑκόντας πεπορνευμένους ἀφήσετε. καί, ὡς ἔοικεν, ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ ἱερωσύνην μὲν οὐδενὸς θεῶν κληρώσεται, ὡς οὐκ ὢν ἐκ τῶν νόμων καθαρὸς τὸ σῶμα· γράψει δ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως ταῖς Σεμναῖς θεαῖς. εἶτα

τὴν κοινὴν παιδείαν ἀναστρέψετε] Iterum sic dedi ex Helm. Vulgo ἀνατρέψεται, quod Reiskius de suo mutavit in ἀνατρέψατε. Sed ipse saepius animadvertit, librarios αι et ε centies confudisse. Ἅμα in protasi cum καὶ in apodosi est Latinorum simulatque, sed aptius. Per ἀναστρέψετε indicatur, quid facturi sint, etiamsi id non concesserint.

πρὸς τὰς αἰσχύνας] Reiskius abstractum pro concreto accipiens explicat πρὸς τοὺς αἰσχρὰ πεποιηκότας. Atque ego jam supra c. 2. monui, amare Aeschinem abstracta ponere pro concretis. Quinctiam hoc ipsum αἰσχύνη appositio est vocabuli ἄνθρωπος Ctes. 85. ἄνθρωπος, αἰσχύνη τῆς πόλεως. Recte sic etiam acceperis supra c. 74. οὕτω γὰρ ἦσαν πρὸς τὰς αἰσχύνας χαλεποί.

76. οὐδενὸς θεῶν] Vulgo οὐθενὸς θεῶν. Vide supra c. 61.

ταῖς Σεμναῖς θεαῖς] Scholiastes: τρεῖς ἦσαν αἱ λεγόμεναι σεμναὶ θεαὶ ἢ Εὐμενίδες ἢ Ἐρινύες. — — οἱ δὲ Ἀρεοπαγῖται τρεῖς τοῦ μηνὸς ἡμέρας τὰς φονικὰς δίκας ἐδίκαζον, ἑκάστῃ τῶν θεῶν ἡμέραν ἀπονέ-

τί θαυμάζομεν τὴν κοινὴν ἀπραξίαν, τοιούτων ῥητόρων ἐπὶ τὰς τοῦ δήμου γνώμας ἐπιγραφομένων; καὶ τὸν αἰσχρῶς οἴκοι βεβιωκότα ἔξω τῆς πόλεως πρεσβευτὴν πέμψομεν, καὶ τούτῳ περὶ τῶν μεγίστων διαπιστεύσομεν; τί δ' οὐκ ἂν ἀπόδοιτο, ὁ τὴν τοῦ σώματος ὕβριν πεπρακώς; τίνα δ' ἂν οὗτος ἐλεήσειεν, ὁ αὑτὸν οὐκ ἐλεήσας; τίνι δ' ὑμῶν οὐκ εὔγνωστός ἐστιν ἡ Τιμάρχου βδελυρία; ὥσπερ γὰρ τοὺς γυμναζομένους, κἂν μὴ παρῶμεν ἐν τοῖς γυμνασίοις, εἰς τὰς εὐεξίας αὐτῶν ἀποβλέποντες, γινώσκομεν· οὕτω

μοντες. ἦν δὲ τὰ πεμπόμενα αὐταῖς ἱερὰ πόπανα καὶ γάλα ἐν ἀγγείοις κεραμείοις. φασὶ μέντοι αὐτὰς οἱ μὲν Γῆς εἶναι καὶ Σκότους, οἱ δὲ Σκότους καὶ Εὐωνύμης, ἣν καὶ γῆν ὀνομάζεσθαι. κληθῆναι δὲ Εὐμενίδας ἐπ' Ὀρέστου, πρότερον Ἐριννύας καλουμένας. Eustathius ad Il. ι p. 763. *Τῶν Εὐμενίδων τὸ ἱερὸν πλησίον ἵδρυτο τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου, καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι διὰ τὸν Ὀρέστην ἐκεῖ καθιδρύθη. βέλτιον δὲ λέγειν διὰ τὰ φονικά. ἐπειδὴ γὰρ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τὰ τῶν φονέων ἐδικάζοντο, ἐκεῖ καθιδρύθησαν, ἵν', εἴ τι καὶ λανθάνειν μέλλοι τὴν βουλήν, αὗται συναγωνίζωνται πρὸς τὸν ἔλεγχον ἐγγὺς ἐφεστῶσαι.*

τὴν κοινὴν ἀπραξίαν] Wolfius: *εὐφήμως ἀπραξίαν εἶπε τὴν κακοπραγίαν καὶ δυσπραγίαν.* Hemsterhuis. ad Aristoph. Plut. v. 968. Schol. „*A* in compositis saepe vim habet *τοῦ κακοῦ*, cumque in modum a Grammaticis explicatur." Sic *ἀβίωτος* quod saepe legitur, etiam supra c. 49., explicant *κακοβίωτος*. Montf. Bibl. Coisl. p. 457. *ὅταν φάσκομεν ἀπρόσωπον καὶ ἀτράχηλον, ἴσον τῷ κακοπρόσωπον καὶ κακοτράχηλον.*

τοιούτων ῥητόρων ἐπὶ τὰς τοῦ δήμου γνώμας ἐπιγραφομένων] Scholiastes: *ἐγράφετο γὰρ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν, ὁ δεῖνα εἶπεν, Αἰσχίνης, ἢ Τίμαρχος, ἤ τις ἕτερος.* Omnem hanc rem accurate exponit Schömann de comitt. Ath. p. 100 sqq.

εἰς τὰς εὐεξίας] Galenus p. 290. *εὐεξίαν* explicat *τὴν τῆς ὑγιεινῆς ἕξεως τελειότητα.* Ea est sani habitus conditio, ut corpus singulaeque ejus partes non solum sanitate fruantur, sed etiam usu et exercitatione et observatis diaetetices regulis robustae sint, firmae, et ad obeunda quaevis negotia ac tolerandos quosvis labores aptae. Opponitur *καχεξία.* De utraque disputat Socrates apud Xenoph. Memor. L. III. c. 12.

τοὺς πεπορνευμένους, κἂν μὴ παρῶμεν τοῖς αὐτῶν ἔργοις, ἐκ τῆς ἀναιδείας καὶ τοῦ θράσους, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων γιγνώσκομεν. ὁ γὰρ ἐπὶ τῶν μεγίστων τοὺς νόμους καὶ τὴν σωφροσύνην ὑπεριδών, ἔχει τινὰ ἕξιν τῆς ψυχῆς, ἣ διάδηλος ἐκ τῆς ἀκοσμίας τοῦ τρόπου γίγνεται· πλείστους δ' ἂν εὕροιτ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων πόλεις ἀνατετροφότας, καὶ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς αὐτοὺς περιπεπτωκότας. 77. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς τῶν ἀτυχημάτων ἀρχὰς ἀπὸ θεῶν, ἀλλ' οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων ἀσελγείας γίνεσθαι. μηδὲ τοὺς ἠσεβηκότας, καθάπερ ἐν

τοὺς νόμους καὶ τὴν σωφροσύνην] Hoc illud propius definit. *Καὶ* reddere possis et inprimis. Idem fere est ac si dixisset, *τοὺς νόμους τοὺς περὶ σωφροσύνης*.

ἀνατετροφότας] Recte sic scripsit Reiskius ex Mead. pro vulgato *ἀνατετραφότας*. Perfectum enim verbi *ἀνατρέπω* Attici solent dicere *ἀνατέτροφα*. Ctes. 158. *τὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν πόλιν ἄρδην ἀνατετροφότα*. Andoc. *περὶ τῶν μυστηρ.* p. 64. R. *οἰόμενος γὰρ Ἱππόνικος υἱὸν αὐτῷ τρέφειν, ἀλιτήριον αὐτῷ ἔτρεφεν· ὃς ἀνατέτροφεν ἐκείνου τὸν πλοῦτον, τὴν σωτηρίαν, τὸν ἄλλον βίον ἅπαντα*. Sluiter. Lectt. Andocc. p. 157. hunc Atticorum usum non attendens, corrigit *ἀνατέτροφεν*: locutionem quidem bene illustrans, sed in constituenda lectione aberrans. Librarii autem saepe hanc Atticam formam mutarunt in *ἀνατέτραφα*. Sed optimi codd. ubique fere *ἀνατέτροφα* praebent. Demosth. pro cor. p. 324. *τὴν δ' ἐλευθερίαν — — ἀνατετροφότες*. Aliquot Mss. *ἀνατετραφότες*, quos secutus est Bekkerus. Sed etiam Longinus, qui locum laudat Sect. XXXII., habet *ἀνατετροφότες*, quod contra codd. mutare voluit Tollius. Etiam analogia rem probat. Cf. Matthiae Gr. Gr. §. 183. n. 3. et inprimis Lobeck post Phryn. 578 sq.

77. *ἀλλ' οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων ἀσελγείας γίνεσθαι*] Vulgo *οὐχ ὑπ'*. Theo progymnasm. cap. 7. locum laudans sic legit: *μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς τῶν ἀτυχημάτων ἀρχὰς ἀπὸ θεῶν ἀλλ' ἀπ' ἀνθρώπων ἀσελγείας γίνεσθαι*: quod se amplexum esse scribit Reiskius; sed operae non paruerunt. Equidem negationem non deleverim; nam *ἀλλ' οὐκ* significat nec potius, und nicht vielmehr. Praepositionem *ἀπ'* vero pro *ὑπ'* admisi. Origo enim indicatur.

ταῖς τραγῳδίαις, Ποινὰς ἐλαύνειν καὶ κολάζειν δᾳσὶν ἡμμέναις· ἀλλ' αἱ προπετεῖς τοῦ σώματος ἡδοναὶ, καὶ τὸ μηδὲν ἱκανὸν ἡγεῖσθαι, ταῦτα πληροῖ τὰ λῃστήρια, ταῦτ' εἰς τὸν ἐπακτροκέλητα ἐμβιβάζει, ταῦτά ἐστιν ἑκάστῳ

Ποινὰς] *Ποιναὶ* et *Ἐριννύες* alias apud antiquos eaedem sunt, alias diversae. Hemsterhusius ad Lucian. T. I. p. 469. qui rem accuratius persequitur. Cicero ter hunc locum tantum non reddidit. De legg. I, 14. Poenas luunt non tam judiciis (quae quondam nusquam erant, hodie multifariam nulla sunt; ut sint tamen, persaepe falsa sunt) quam conscientia: ut eos agitent insectenturque Furiae, non ardentibus taedis, sicut in fabulis, sed angore conscientiae, fraudisque cruciatu. Pro S. Roscio Amer. c. 24. Nolite enim putare, quemadmodum in fabulis saepenumero videtis, eos, qui aliquid impie scelerateque commiserint, agitari et perterreri Furiarum taedis ardentibus: sua quemque fraus et suus terror maxime vexat, suum quemque scelus agitat amentiaque afficit, suae malae cogitationes conscientiaeque animi terrent. Hae sunt impiis assiduae domesticaeque Furiae. in L. Pisonem c. 20. Nolite enim putare, P. C., ut in scena videtis, homines consceleratos impulsu deorum terreri furiarum taedis ardentibus. Sua quemque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat. Hae sunt impiorum Furiae, hae flammae, hae faces. Respicit hunc locum etiam Juncus apud Stobaeum S. CXVI. p. 597. *αἷς (τοῦ σώματος ἡδοναῖς) σύμμαχος καὶ συνέριθος ἡ νεότης γίνεται, ὑφ' ἧς βαδίζουσαι καὶ κατακρύπτεσθαι δοκοῦσαι μονονουχὶ μάστιξι καὶ κέντροις, ὥςπερ ἐπὶ σκηνῆς αἱ τῶν τραγῳδιῶν Εὐμενίδες, τὸν νέον ἐλαύνουσιν.*

ἐπ' ἐπακτροκέλητα ἐμβιβάζει] Ammonius: *Κέλης καὶ ἐπακτροκέλης διαφέρει. Κέλης μὲν γάρ ἐστι πλοιάριόν τι μικρόν. Ἐπακτροκέλης δὲ κακοῦργον καὶ λῃστρικὸν σκάφος, μεταξὺ ἐπακτρίδος καὶ κέλητος. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. Ἀλλ' αἱ προπετεῖς τοῦ σώματος ἡδοναὶ καὶ τὸ μηδὲν ἱκανὸν εἶναι, ταῦτα πληροῖ τὰ λῃστήρια. ταῦτα εἰς τὸν ἐπακτροκέλητα ἐμβιβάζει. Ἐπακτῆρες δὲ κυνηγέται.* Quum Aeschinis exempla habeant *ἡγεῖσθαι*, Ammonius autem *εἶναι*, Valckenaerius utraque lectione juncta scribendum censet *καὶ τὸ μηδὲν ἱκανὸν ἡγεῖσθαι εἶναι* quo nihil dicit esse ad Atticas Veneres exactum magis aut cum Aeschinis scribendi colore conveniens. Nos quidem jam supra 58. hanc loquendi rationem vindicavimus. Nec dubitarem onjecturam recipere, si vel unus Aeschinis codex addiceret.

ποινή, ταῦτα παρακελεύεται τοῖς νέοις σφάττειν τοὺς πολίτας, ὑπηρετεῖν τοῖς τυράννοις, συγκαταλύειν τὸν δῆμον. οὐ γὰρ τὴν αἰσχύνην, οὐδ' ἃ πείσονται λογίζονται, ἀλλ' ἐφ' οἷς κατορθώσαντες εὐφρανθήσονται, τούτοις κεκήληνται. ἐξαιρεῖτ' οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς τοιαύτας φύσεις, καὶ τὰ τῶν νέων ζηλώματα ἐπ' ἀρετὴν προτρέψασθε. 78. ἓν δὲ εὖ ἐπίστασθε καί μοι σφόδρα τὸ μέλλον ῥηθήσεσθαι διαμνημονεύετε· εἰ μὲν δώσει τῶν ἐπιτηδευμάτων Τίμαρχος δίκην, ἀρχὴν εὐκοσμίας ἐν τῇ πόλει κατασκευάσετε· εἰ δ' ἀποφεύξεται, κρείττων ἦν ὁ ἀγὼν μὴ γεγενη-

---

οὐδ' ἃ πείσονται λογίζονται] Wolfius ante λογίζονται de suo inseruit ληφθέντες; quod si codex obtulisset, retinuissem. Sed non anxius est in oppositione Aeschines. Ctes. 78. ἐκ δὲ τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων ὑμεῖς μὲν ἀστεφάνωτοι καὶ ἀκήρυκτοι γίνεσθε, οὗτος δὲ κηρυχθήσεται.

78. κατασκευάσετε] Sic dedi ex Coisl. Reg. 2. Mead. Helmst. Vulgo κατασκευάζεις. Nostrum praeferendum esse, patet e protasi: εἰ δώσει δίκην.

κρείττων ἦν ὁ ἀγὼν μὴ γεγενημένος] Taylor mavult κρείττων ἂν ἦν: nec potest negari, in ejusmodi constructione Graecos quamplurimum addidisse particulam ἄν. Sed difficile est, in tanta Atticae orationis elegantia statuere, ubi indicativus sine ἂν majorem, ut ita dicam, certitudinis notionem exprimens, locum habere possit; atque doctissimi viri, qui in hac constructione ἂν necessarium esse statuerunt, grammaticam potius rationem, quam orationis venustatem et subtilitatem secuti esse videntur. Vere enim monet Hermannus ad Eurip. Hec. 1087., Latinos etiam et Germanos indicativum pro conjunctivo ponere: quod quamquam ubique fieri non possit, ab iis tamen scriptoribus, qui jure primi censentur, elegantissime fit. Praecipue locum habet in certis loquendi formulis, v. c. ἐχρῆν vel χρῆν, ut Latinorum oportebat, καλῶς εἶχε, et quae similem habent notionem; inter haec κρείσσων ἦν Sophocles Oed. T. 1355. Herm.

κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν, ἢ ζῶν τυφλός;

ubi Brunckius volebat ἦσθ' ἄν. Nostro loco ad constructionem et sententiam simillimus est in Demosth. κατὰ Νεαίρ. p. 1383. πολὺ μᾶλλον λυσιτελεῖ, μὴ γενέσθαι τὸν ἀγῶνα τουτονί, ἢ γενόμενον ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς.

μένος. πρὶν μὲν γὰρ εἰς κρίσιν Τίμαρχον καταστῆναι, φόβον τισὶ παρεῖχεν ὁ νόμος, καὶ τὸ τῶν δικαστηρίων ὄνομα· εἰ δ᾽ ὁ πρωτεύων βδελυρίᾳ καὶ γνωριμώτατος εἰσελθὼν περιγενήσεται, πολλοὺς ἁμαρτάνειν ἐπαρεῖ, καὶ τελευτῶν οὐχ ὁ λόγος, ἀλλ᾽ ὁ καιρὸς ὑμᾶς ἐξοργιεῖ. μὴ οὖν εἰς ἀθρόους, ἀλλ᾽ εἰς ἕνα ἀποσκήψατε, καὶ τὴν παρασκευὴν καὶ τοὺς συνηγόρους αὐτῶν παρατηρεῖτε. ὧν οὐδενὸς ἐγὼ ὀνομαστὶ μνησθήσομαι, ἵνα μὴ ταύτην ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσωνται, ὡς οὐκ ἂν παρῆλθον, εἰ μή τις αὐτῶν ὀνομαστὶ ἐμνήσθη. ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ποιήσω, ἀφελὼν τὰ ὀνόματα, διεξιὼν δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, καὶ τὰ σώματα γνώριμα καταστήσω. ἔσται δ᾽ αὐτὸς ἑαυτῷ ἕκαστος αἴτιος, ἐὰν δεῦρο ἀναβῇ καὶ ἀναισχυντῇ. 79. τούτῳ γὰρ πάρεισιν ἐκ τριῶν εἰδῶν συνήγοροι· οἱ μὲν, ταῖς καθ᾽ ἡμέραν δαπάναις ἀνηλωκότες τὰς πατρῴας οὐσίας. οἱ δὲ, ταῖς ἡλικίαις καὶ τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν οὐ καλῶς κεχρημένοι, καὶ δεδιότες οὐ περὶ Τιμάρχου, ἀλλὰ περὶ ἑαυτῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, μή ποτε εἰς κρίσιν καταστῶσιν·

ἐπαρεῖ] Vide supra c. 56.

ὁ καιρὸς] Hic significatione mala. Καιρὸς ut vocabulum medium est discrimen temporis, quo summa res agitur, aut servandi aut perdendi omnia.

τοὺς συνηγόρους αὐτῶν] Recte Reiskius Wolfium proponentem αὐτοῦ rejicit, explicans: Timarchi ejusque similium, qui sese iisdem atque ille flagitiis contaminabant, et patronos quoque suos, pariter atque ille, habebant.

ἵνα μὴ ταύτην ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσωνται] ταύτην est accusativus objecti, ἀρχὴν praedicati, non immediate utrumque jungendum. Alias dicendum fuisset ταύτην τὴν ἀρχήν. Nam si demonstrativum in unum cum substantivo jungatur, exceptis quibusdam locutionibus, quas usus sanxit, inserendus est articulus. Uberius de hac re exposuit Reisigius Conjectaneis in Aristoph. p. 177 sqq. Nondum tamen res est ad finem perducta.

ἕτεροι δ᾽, ἐκ τῶν ἀκολάστων, καὶ τῶν τοῖς τοιούτοις κεχρημένων ἀφθόνως, ἵνα ταῖς βοηθείαις αὐτῶν πιστεύοντες ῥᾷόν τινες ἐξαμαρτάνωσιν. ὧν πρὶν τῆς συνηγορίας ἀκοῦσαι, τοὺς βίους ἀναμιμνήσκεσθε. καὶ τοὺς μὲν εἰς τὰ σώματα ἡμαρτηκότας μὴ ὑμῖν ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ παύσασθαι δημηγοροῦντας, κελεύετε· οὐδὲ γὰρ ὁ νόμος τοὺς ἰδιωτεύοντας, ἀλλὰ τοὺς πολιτευομένους ἐξετάζει· τοὺς δὲ τὰ πατρῷα κατεδηδοκότας ἐργάζεσθαι καὶ ἑτέρωθεν κτᾶσθαι τὸν βίον κελεύετε. τοὺς δὲ τῶν νέων, ὅσοι ῥᾳδίως ἁλίσκονται, θηρευτὰς ὄντας, εἰς τοὺς ξένους καὶ τοὺς μετοίκους τρέπεσθαι κελεύετε, ἵνα μήτ᾽ ἐκεῖνοι τῆς προαιρέσεως ἀποστερῶνται, μήθ᾽ ὑμεῖς βλάπτησθε. τὰ μὲν οὖν παρ᾽ ἐμοῦ δίκαια πάντα ἀπειλήφατε· ἐδίδαξα τοὺς νόμους, ἐξήτασα τὸν βίον τοῦ κρινομένου. νῦν μὲν οὖν ὑμεῖς ἐστὲ τῶν ἐμῶν λόγων κριταί, αὐτίκα δ᾽ ὑμέτερος ἐγὼ θεατής· ἐν γὰρ ταῖς ὑμετέραις γνώμαις ἡ πρᾶξις καταλείπεται.

---

79. *ἕτεροι δ᾽ ἐκ τῶν ἀκολάστων καὶ τῶν τοῖς τοιούτοις κεχρημένων ἀφθόνως*] Reiskius suspicatur deesse *πεπλουτηκότες* post *ἀφθόνως*, eosque intelligi, qui locupletes facti sint e flagitiosis seu impudicis et ex iis qui istis consuescunt, cujusmodi sint lenones, scorta, coqui histriones, hospites popinarii, equorum et canum venaticorum mangones. Sed minime hos intelligit orator, verum homines nequissimos, qui eo usque flagitii processerunt, ut de eorum salute plane desperandum sit; altera classis est hominum corruptorum, haec deditorum qui *τοῖς τοιούτοις*, impudicitia scilicet et flagitiositate, bruti prorsus sunt.

εἰς τοὺς ξένους καὶ τοὺς μετοίκους] Haec oratoris facilitas legibus, quas ipse supra laudavit, prorsus est contraria, sed consentanea levitati Atheniensium.

εἰ οὖν βουλήσεσθε, τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῶν ποιησάντων, φιλοτιμότερον ἡμᾶς ἕξομεν τοὺς παρανομοῦντας ἐξετάζειν] Haec verba vulgo in fine adduntur, in editione Reiskii uncis inclusa. Jam Scholiastes animadvertit: *ταῦτα λείπει ἔν τινι τῶν ἀντιγράφων*, et desunt certe in Helmst. et ipsa se arguunt esse supposita.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΑΙΣΧΙΝΟΥ.

Ἀθηναῖοι Φιλίππῳ πολεμήσαντες, ὕστερον ἐπείσθησαν ὑπὸ Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφῶντος, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν ποιήσασθαι. καὶ ἔπεμψαν δύο πρεσβείας· τὴν μὲν προτέραν περὶ τῆς εἰρήνης, τὴν δευτέραν δὲ, ἀποληψομένην τοὺς ὅρκους. ἐν αἷς ἀμφοτέραις ἦσαν πρεσβευταὶ Δημοσθένης καὶ Αἰσχίνης. ὡς οὖν ἐπανῆκον ἐκ τῆς ὑστέρας πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, ἐγράψαντο παραπρεσβείας Αἰσχίνην Δημοσθένης τε καὶ Τίμαρχος. τὸν μὲν οὖν Τίμαρχον πρὸ τοῦ τῆς παραπρεσβείας ἀγῶνος, γραψάμενος Αἰσχίνης ἑταιρήσεως, ἠτίμωσε· πρὸς δὲ Δημοσθένην ἀπολογεῖται. ἔνιοι μὲν οὖν φασὶ γεγραφέναι μὲν τοὺς λόγους ἀμφοτέρους, οὐ μέντοι γε εἰρῆσθαι· οἱ δὲ καὶ εἰρῆσθαί φασι, καὶ κεκινδυνευκέναι τὸν Αἰσχίνην τριάκοντα ψήφοις ἁλῶναι, ὅμως μέντοι ἀποφυγεῖν, Εὐβούλου αὐτῷ τοῦ δημαγωγοῦ συναγωνισαμένου, οὐ μέντοι παρὰ πᾶσιν ἀπογνωσθῆναι αὐτοῦ τὸ φιλιππίζειν, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ παραδηλοῖ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου. Ἐν μὲν ἐν τῷ πρώτῳ προοιμίῳ κατ᾽ ἀρχὴν εἰς εὔνοιαν παρακαλεῖ τοὺς δικαστὰς, τὸν ἀντίδικον καὶ τὴν κατηγορίαν διαβάλλων, καὶ τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος, καὶ ὡς ψευδῆ συκοφαντοῦντα. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ νοήματι, πρᾶγμα εἰρημένον ἐν τῇ κατηγορίᾳ διαβάλλει, καὶ πιστοῦται ἀξιοπίστως, ὡς καὶ αὐτῶν εἰδότων, ὅτι ψεῦδός ἐστι. καὶ τοῦτο δὲ εἰς διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου. καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως εἰς εὔνοιαν ἑαυτοῦ καὶ διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

---

1. *Δέομαι ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαι μετ᾽ εὐνοίας ἀκοῦσαί μου λέγοντος, ὑπολογιζομένους τό, τε μέγεθος τοῦ κινδύνου, καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰτιῶν, πρὸς ἃς ἀπολογήσασθαί με δεῖ, καὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς κατασκευὰς τοῦ κατηγόρου, καὶ τὴν ὠμότητα· ὃς ἐτόλμησε παρακελεύσασθαι πρὸς ἄνδρας, ὀμωμοκότας τῶν ἀντιδίκων ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀκούσεσθαι, τὴν τοῦ κινδυνεύοντος φωνὴν μὴ ὑπομένειν. καὶ ταῦτ᾽ εἶπεν, οὐ δι᾽ ὀργήν· (οὐδεὶς γὰρ τῶν*

---

1. *Δέομαι ὑμῶν — ἐθελῆσαι μετ᾽ εὐνοίας ἀκοῦσαι*] Supplex rogatio, cujus humilitas eo minuitur, quod *ἐθελῆσαι ἀκοῦσαι* periphrasis sit idem fere significans quod *μετ᾽ εὐνοίας ἀκοῦσαι*, ergo *ἐθελῆσαι* vim notionis *εὐνοίας* nonnisi augeat. Non tamen celandum, *ἐθελῆσαι* a cod. Helmst. abesse: quo deleto oratio fit libero oratore dignior.

τὰς τέχνας καὶ τὰς κατασκευὰς] Ἓν διὰ δυοῖν, i. q. *τὰς τεχνικὰς κατασκευὰς*, fraudulentas machinationes. De hac significatione vocabuli *τέχνη* vide Tim. 63.

παρακελεύσασθαι πρὸς ἄνδρας] Ratum est *παρακελεύεσθαι* cum praepositione *πρὸς* et acc. personae, quam adhortamur, constructum. Simplex Dativus personae est usitatissimus.

ὁμοίως] Scilicet *μήτε πρὸς χάριν, μήτε πρὸς ἔχθραν*.

τὴν τοῦ κινδυνεύοντος φωνὴν μὴ ἀκούειν] Hoc disertis verbis non legitur in Demosthenis accusatione.

οὐ δι᾽ ὀργήν] Oppositio est in verbis *ἀλλὰ τὴν ὑμετέραν ὀργὴν ἐκκαλέσασθαι βεβούληται*. Ergo, quae interjecta sunt, parenthesi inclusi, ut sententiarum ordo planius conspiciatur.

ψευδομένων τοῖς ἀδίκως διαβαλλομένοις ὀργίζεται, οὐδ' οἱ τἀληθῆ λέγοντες, κωλύουσι λόγου τυχεῖν τὸν φεύγοντα. οὐ γὰρ πρότερον κατηγορία ἰσχύει παρὰ τοῖς ἀκούουσι, πρὶν ἂν ὁ φεύγων ἀπολογίας τυχὼν, ἀδυνατήσῃ τὰς προειρημένας αἰτίας ἀπολύσασθαι· ἀλλ', οἶμαι, Δημοσθένης οὐ χαίρει δικαίοις λόγοις, οὐδ' οὕτω παρεσκεύασται) ἀλλὰ τὴν ὑμετέραν ὀργὴν ἐκκαλέσασθαι βεβούληται, καὶ κατηγόρηκε δωροδοκίας, ἀπίθανος ὢν πρὸς τὴν ὑποψίαν ταύτην. τὸν γὰρ ἐπὶ ταῖς δωροδοκίαις τοὺς δικαστὰς προτρεπόμενον ὀργίζεσθαι, αὐτὸν χρὴ τῶν τοιούτων ἔργων πολὺ ἀφεστάναι. 2. Ἐμοὶ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

---

πρὶν ἂν – ἀδυνατήσῃ] Recte sic dedit Reiskius e codd. Regg. 2. 3. Mead. Harl. Helmst. Vulgo ἀδυνατήσει. Marklandus, non intercedente Taylor o, vulgatam ita defendit, ἂν saepius cum futuro construi. Quod quamquam nos ipsi suo loco satis vindicabimus, statuimus tamen cum Astio ad Plat. de Legg. VII, 10. πρὶν ἂν cum futuro indicativi apud antiquos Graecos non construi. Rationem hujus rei video in iis, quae Hermannus disputavit ad Eurip. Med. v. 275.

τὰς προειρημένας αἰτίας ἀπολύσασθαι] Nil tentandum. Αἱ προειρημέναι αἰτίαι sunt criminationes, quas accusator primus, antequam reus se defendere poterat, detulerat judicio. Pro ἀπολύσασθαι Reg. 3. et Harl. habent ἀπολύειν. Sed ἀπολύεσθαι in medio cum accusativo rei, αἰτίαν, διαβολὴν cet. est se liberare, defendere a crimine, ut praeter alios docuit Astius ad Plat. de Legg. I, 9. Tim. 43 οἶμαι δ' ἂν — — ῥᾳδίως ἂν ἀπολύσασθαι τοὺς τοῦ κατηγόρου λόγους.

βεβούληται] Harl. βούλεται. Rarius quidem perfectum hujus verbi, sed hic perquam aptum. Nam significat, adversarium cuncta fecisse, nulli rei pepercisse, ut finem suum assequeretur.

προτρεπόμενον] Harl. habet προτρέποντα. Sed apud Aeschinem forma media hujus verbi tropica significatione incitandi adhibetur. Tim. 55. εἰς γέλωτα καὶ λῆρόν τινα προτρεπόμενος ὑμᾶς. 77. τὰ τῶν νέων ζηλώματα εἰς ἀρετὴν προτρέψασθε. Ctes. 13. ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πώποτε αὐτοὺς ἠδυνήθη προτρέψασθαι εἰς τὴν ὑμετέραν φιλίαν. Tamen Tim. 56. fin. τοὺς ἐλευθέρους προτρέπειν ἐπὶ τὰ γυμνάσια.

συμβέβηκε τῆς Δημοσθένους ἀκούοντι κατηγορίας, μήτε δεῖσαι πώποθ' οὕτως, ὡς ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ, μήτ' ἀγανακτῆσαι μᾶλλον ἢ νῦν, μήτ' εἰς ὑπερβολὴν ὁμοίως ἡσθῆναι. ἐφοβήθην μὲν γάρ, καὶ ἔτι καὶ νῦν τεθορύβημαι, μή τινες ὑμῶν ἀγνοήσωσί με, ψυχαγωγηθέντες τοῖς ἐπιβεβουλευμένοις καὶ κακοήθεσι τούτοις ἀντιθέτοις. ἐξέστην δ' ἐμαυτοῦ, καὶ τὴν αἰτίαν βαρέως ἤνεγκα, ὅθ' ὕβριν καὶ παροινίαν εἰς γυναῖκα ἐλευθέραν καὶ τὸ γένος Ὀλυνθίαν κατηγόρει μου. ἥσθην δέ, ὅτ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς αἰτίας ὄντα ταύτης ἐξεβάλετε, καὶ τῶν σεσωφρονημένων ἐν τῷ βίῳ

---

2. ἔτι καὶ νῦν τεθορύβημαι] Θορυβεῖν est vocabulum medium τῶν μὲν ψεγόντων τῶν δὲ ἐπαινούντων ὑπερβαλλόντως τὰ λεγόμενα ἢ πραττόμενα. Passivum θορυβεῖσθαι vel fremitu interpellari, vel metu percelli. Aelian. Varr. Historr. I, 32. θορυβηθῆναι δεῖ τὸν νόμον καὶ αἰδοῖ τοῦ βασιλέως. φοβηθῆναι et θορυβηθῆναι sunt confusa apud Thucyd. V, 9. ubi vide intpp.

ψυχαγωγηθέντες] Ψυχαγωγεῖν proprie dicuntur, qui precibus, incantamentis et fallacium illiciorum susurris daemonas in aliorum perniciem ab inferis evocant. Ruhnkenius ad Tim. p. 114. Tum est in genere incantare, abripere, decipere. Cod. Mead. glossam habet adscriptam ἀπατηθέντες. Sed euphemismus in altero.

ἀντιθέτοις] Wolfius recte videtur hoc ad eum Demosthenis locum referre, ubi is Legati officia et Aeschinis acta contraria confert, eaque ἀντίθετα appellat ἐπιβεβουλευμένα, insidiosa, quasi ex clandestino in eum, cui quis nocere vult, conjecta.

ἐξέστην δ' ἐμαυτοῦ] Hesychius explicat ἐξέστην per ἐξεπλάγην. Hic est indignatione abreptus sum.

ὅτ' αὐτὸν – ἐξεβάλετε] Infra c. 41. ἔπλασε ψεῦδος κατ' ἐμοῦ, ἐφ' ᾧ μεταξὺ μὲν λέγων ὑφ' ὑμῶν ἐξεῤῥίφη. Hyperbolice hoc dictum et intelligendum, ut rem refert Ulpianus ad p. 402. l. 24. R. p. 243. Paris. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ ἀνέστησαν οἱ δικασταὶ καὶ εἴασαν λέγοντα, τοῦ Εὐβούλου συμπράττοντος τῷ Αἰσχίνῃ, μισοῦντος δὲ τὸν ῥήτορα, εἰπόντος αὐτοῖς· τοιούτων αἰσχρῶν ἀνέχεσθε λέγοντος Δημοσθένους; nisi hoc ipsum veritatem excedat. Quid sit ἐκβάλλειν ῥήτορα, vide ad Tim. 34.

τῶν σεσωφρονημένων ἐν τῷ βίῳ] Rarum est passivum verbi σωφρονεῖν. Τὰ σεσωφρονημένα quae honeste et pudice acta sunt.

μοι χάριν ἀπειληφέναι νομίζω. ὑμᾶς μὲν οὖν ἐπαινῶ καὶ διαφερόντως ἀγαπῶ, ὅτι τῷ βίῳ μᾶλλον τῷ τῶν κρινομένων πιστεύετε, ἢ ταῖς παρὰ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαις· αὐτὸς δ' οὐκ ἂν ἀποσταίην τῆς πρὸς ταῦτ' ἀπολογίας. εἰ γάρ τις ἢ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων πέπεισται· σχεδὸν δ' οἱ πλεῖστοι τῶν πολιτῶν πάρεισιν· ἢ τῶν δικαζόντων ὑμῶν, ὡς ἐγὼ τοιοῦτόν τι διαπέπραγμαι, μὴ μόνον εἰς ἐλεύθερον σῶμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τυχὸν, ἀβίωτον εἶναι μοι τὸν λοιπὸν βίον νομίζω. κἂν μὴ, προϊούσης τῆς ἀπολογίας, ἐξελέγξω καὶ τὴν αἰτίαν οὖσαν ψευδῆ, καὶ τὸν τολμήσαντ' εἰπεῖν, ἀνόσιον καὶ συκοφάντην, κἂν τἄλλα πάντα μηδὲν ἀδικῶν φαίνωμαι, θανάτου τιμῶμαι.

3. Παράδοξος δέ μοι κἀκεῖνος ὁ λόγος ἐφάνη, καὶ δεινῶς ἄδικος, ὅθ' ὑμᾶς ἐπηρώτα, εἰ οἷόν τ' ἐστὶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Φιλοκράτους μὲν θάνατον καταψηφίσασθαι, ὅτι καταγνοὺς ἀδικεῖν ἑαυτοῦ τὴν κρίσιν οὐχ ὑπέμεινεν, ἐμοῦ δ' ἀπογνῶναι. ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτῷ τούτῳ δικαίως ἂν ὑπολαμβάνω μάλιστα σωθήσεσθαι. εἰ γὰρ ὁ καταγνοὺς

τοιοῦτόν τι] Sic dedi ex Helmst. Vulgo *τοιοῦτό τι*. Vide ad Tim. 73.

εἰς ἐλεύθερον σῶμα] *Σῶμα* significationes habet multas, et latissime accipitur. Hic feminam significat, quatenus quis ejus corpore abuti possit. Fortasse eo nomine usus est, ut eandem sententiam etiam de maribus significet.

ἐξελέγξω] Sic dedi e cod. Bern. pro vulgato *ἐλέγξω*. Illud et fortius et frequentius in Aeschine.

θανάτου τιμῶμαι] *Τιμᾶσθαι* actoris est, qui quando non lex poenam criminis constituit, ipse poenam rei proponit; reus autem jus habebat *τοῦ ἀντιτιμᾶσθαι* i. e. opponendi poenam poenae actoris. Hic autem se suum ipsius accusatorem fore profitetur, nisi caussam vincat, et dignum se capitis poena aestimaturum.

3. *ἀπογνῶναι*] Bekker Anecd. p. 425 *ἀπογνῶναι οἷον μὴ καταψηφίζεσθαι. οὕτως Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας.* Idem Scholion habet cod. Mead. Nempe *καταγνῶναι* et *ἀπογνῶναι* sunt oppositae significationis.

δικαίως ἂν ὑπολαμβάνω – σωθήσεσθαι]. Hic *ἂν* cum Futuro infini-

ἑαυτοῦ, καὶ μὴ παρὸν, ἀδικεῖ, ὁ δὴ ἀπογνοὺς, καὶ τὸ σῶμα τοῖς νόμοις καὶ τοῖς πολίταις παραδοὺς, οὐκ ἀδικεῖ. Περὶ δὲ τῆς ἄλλης κατηγορίας δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἐάν τι παραλίπω. καὶ μὴ μνησθῶ, ἐπερωτᾶν με, καὶ δηλοῦν ὅπερ ἂν ποθῆτέ μου ἀκοῦσαι, μηδὲν προκατεγνωκότες ὡς ἀδικῶ, ἀλλ᾽ ἴσῃ τῇ εὐνοίᾳ ἀκούοντες. ἀπορῶ δ᾽,

---

tivi junctum: quod haud raro fieri, exempla virorum doctorum persuadent, quos permultos laudat Astius ad Plat. de Legg. VII, 10. Nec abhorret ab hoc usu Aeschines. Supra quidem Tim. 59. hoc ἂν ut mitigans ad μηδὲν attrahendum esse dixi. Sed alia sunt. Infra c. 4. οὕτω γὰρ ἂν μάθοιτε καὶ [illegible]. In his, quae semper est vis particulae, rei futurae, ut hoc utar, possibilitas indicatur.

Περὶ δὲ τῆς ἄλλης κατηγορίας] Non erat, cur Taylor, offendens in vocabulo ἄλλης, ejus loco restituere velit ὅλης. Ἄλλος saepe ita frequentari, ut vertendum sit omnino, in universum, docuit Astius ad Plat. de Legg. II, 9.

ὅπερ ἂν ποθῆτε] Sic dedi ex Helmst. Vulgo ὅ τι ἐάν. Stephanus ὅ τι ἂν: quod miratur Taylor, quum notum sit iis, qui Graece sciant, perinde scribi ὅ τι ἂν et ὅ τι ἐάν. Sed hodie vix quisquam eorum, qui Graece sciunt, hoc sibi notum esse affirmabit. Notum quidem est, seriores Graecos et scriptorés Alexandrinos promiscue hoc usurpasse; sed de Atticis, quo quisque est peritior, eo minus concedit. Raro exemplum legitur, quo non optimi codd. restituant ἂν post relativa, si forte vulgares editiones offerant ἐάν. Vide Herm. ad Vig. p. 835. Equidem recepi, quod cod. optimus praebebat. Harl. habet ὃ ἄν. Hunc locum Ciceronem imitatum pro Cluentio 2. monet Wyttenbach ad Plutarch. I. p. 329. not. Oxon. Quamquam a vobis, judices, antequam de ipsa caussa dicere incipio, haec postulo — quum ego de unaquaque re dicam et diluam, ne ipsi, quae contraria sunt, taciti cogitationi vestrae subjiciatis, sed ad extremum exspectetis, et me meum dicendi ordinem servare patiamini: quum peroraro, tum, si quid erit praeteritum, requiratis.

μηδὲν προκατεγνωκότες] Μηδὲν dedi ex Harl. pro vulgato μηθέν. Vide ad Tim. 61. Ceterum restitui hic et in seqq. nominativos προκατεγνωκότες et ἀκούοντες, qui sunt in omnibus fere Mss. Referuntur ad subjectum ὑμεῖς quod subauditur ad ποθῆτε, ut participia saepe construuntur in enuntiationem interjectam. Reiskius ex uno Harl. accusativum dederat.

ὁπόθεν χρὴ πρῶτον ἄρξασθαι, διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς κατηγορίας. σκέψασθε δὲ, ἂν ὑμῖν εἰκός τι πρᾶγμα πάσχειν δόξω. εἰμὶ μὲν γὰρ ὁ κινδυνεύων ἐγὼ νυνὶ περὶ τοῦ σώματος· τῆς δε κατηγορίας τὴν πλείστην πεποίηται Φιλοκράτους, καὶ Φρύνωνος, καὶ τῶν ἄλλων συμπρέσβεων, καὶ Φιλίππου, καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ τῶν Εὐβούλου πολιτευμάτων. ἐν ἅπασι δὲ τουτοις ἐγὼ τέταγμαι. μόνος δ᾽ ἐν τῷ λόγῳ φαίνεται κηδεμὼν τῆς πόλεως Δημοσθένης, οἱ δ᾽ ἄλλοι προδόται. διατετέλεκε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζων, καὶ λοιδορίας ψευδεῖς οὐκ ἐμοὶ μόνον λοιδορούμενος, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις. ὃν δ᾽ οὕτως ἀτιμάζει, πάλιν ἐκ μεταβολῆς, ὅπου τύχῃ, ὥσπερ Ἀλκιβιάδην ἢ Θεμιστοκλέα κρίνων,

---

διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς κατηγορίας] Ἀνωμαλία est id orationis vitium, quo variae et diversae res inepte miscentur: unde difficile nascitur refutanti opus, singula discernere justa aestimatione.

σκέψασθε δὲ, ἂν ὑμῖν εἰκός τι πρᾶγμα πάσχειν δόξω.] Wolfius pro ἂν mavult εἰ, quamquam etiam hoc ipsi parum placet. Sed ἂν vel ἐὰν post verba considerandi interdum ponitur: utrum, num. Tim. 48. σκέψασθ᾽ ἂν ἁπλοῦν ὑμῖν καὶ ἐλευθέριον λόγον δόξω εἰπεῖν. Demosth. περὶ παραπρ. p. 347. πειρᾶσθε διαμνημονεύειν, ἂν ἀληθῆ λέγω, ubi duo codd. habent εἰ. Leptin. p. 479. ἂν ἀληθὲς ᾖ, σκοπείτω. Aristocr. p. 661. σκοπεῖτε, ἂν ὀρθῶς ὑμῖν ἐξετάζειν δοκῶ. Boeot. p. 998. σκοπεῖτε ἄν τι δοκῶ λέγειν. Certa ejus qui loquitur, persuasio inesse videtur, se vera dicere.

περὶ τοῦ σώματος] Graeci σῶμα appellant, quod Latini caput dicunt. κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος caussam capitis agere, cujus qui damnatur, is libertatem, aut civitatem aut ipsam vitam amittit.

τῆς δὲ κατηγορίας τὴν πλείστην] Graeci saepe, quum adjectivum et substantivum eodem casu ponenda essent, adjectivum in genere substantivi eo casu ponunt, quem regens nomen flagitat, substantivum autem addunt in genitivo, ut constructio sit partitiva. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 353. 442.

ὅπου τύχῃ] Quando consilio ipsius conveniebat. Admodum hoc differt ab ὅπου ἔτυχεν, quod unam caussam, ubi ipsi conveniebat, spectat, ὅπου τύχῃ certas plures, quae jam locum habebant.

Θεμιστοκλέα] Sic dedi e cod Mead. Vulgo Θεμιστοκλῆ. Quam

οἳ πλεῖστον τῶν Ἑλλήνων δόξῃ διήνεγκαν, ἀνῃρηκέναι μὲν αἰτιᾶταί με τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις, ἀπηλλοτριωκέναι δ' ἀφ' ὑμῶν τὸν ἐπὶ Θρᾴκης τόπον, ἐκβεβληκέναι δὲ [καὶ] τῆς ἀρχῆς Κερσοβλέπτην, ἄνδρα φίλον καὶ σύμμαχον τῆς πόλεως· ἐνεχείρησε δ' ἀπεικάζειν με Διονυσίῳ, τῷ γενομένῳ τῆς Σικελίας τυράννῳ, καὶ μετὰ σπουδῆς καὶ κραυγῆς πολλῆς παρεκελεύσαθ' ὑμῖν τὸ θηρίον φυλάξασθαι, καὶ τὸ τῆς ἱερείας ἐνύπνιον τῆς ἐν Σικελίᾳ

---

contractionem non Atticam esse opinor. Facio enim cum Phrynicho, qui p. 156. scribit: *Ἡρακλέα, Περικλέα, Θεμιστοκλέα ἐπεκτείνων τὴν ἐσχάτην λέγε, ἀλλὰ μὴ Ἡρακλῆν, Περικλῆν, Θεμιστοκλῆν.* Thomas quidem M. p. 423 agnoscit *Ἡρακλῆ, Θεμιστοκλῆ χωρὶς τοῦ ν.* Sed certis eum destitutum puto exemplis. Noster nominum contractorum in ῆς accusativum ubique terminat *έα*. Et sic, opinor, Attici omnes. Condonemus ejusmodi elegantias Aeliano, similibusque qui ῆ et ῆν habent.

τὸν ἐπὶ Θρᾴκης τόπον] Audiamus Diodorum Sic. Biblioth. L. XVI, 71. *Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Φίλιππος τὰς ἐπὶ Θρᾴκῃ* (Wesselingius inter alia nostro loco nixus conjicit *ἐπὶ Θρᾴκης*) *πόλεις Ἑλληνίδας εἰς εὔνοιαν προσκαλεσάμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ Θρᾴκην. Κερσοβλέπτης γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν Θρᾳκῶν διετέλει τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις ὁμορούσας τῇ Θρᾴκῃ καταστρεφόμενος καὶ τὴν χώραν καταφθείρων. Βουλόμενος οὖν ἐμφράξαι τῶν βαρβάρων τὴν ὁρμὴν ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς σὺν πολλῇ δυνάμει. νικήσας δὲ πλείοσι μάχαις τοὺς Θρᾷκας, τοῖς μὲν καταπολεμηθεῖσι βαρβάροις προσέταξε δεκάτας τελεῖν τοῖς Μακεδόσι· αὐτὸς δ' ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις κτίσας ἀξιολόγους πόλεις ἔπαυσε τοῦ θράσους τοὺς Θρᾷκας. διόπερ αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις, ἀπολυθεῖσαι τῶν φόβων, εἰς τὴν συμμαχίαν τοῦ Φιλίππου προθυμότατα κατετάχθησαν.*

τὸ θηρίον φυλάξασθαι] *Θηρίον* oratores interdum tropice de homine nequam, qui perniciem aliorum perpetuo meditatur. Sic infra 6. *παρακελεύσασθαί με φησιν αὐτῷ, ὅπως τὸ θηρίον κοινῇ φυλάξομεν.* Ctes. 58. fin. *ἄξιον ἡγοῦμαι μνησθῆναι τοῦ θηρίου τούτου.*

τῆς ἱερείας ἐνύπνιον] Haec non leguntur in Demosthenis oratione. Alii tamen, atque etiam scholiastes noster, somnium nobis servarunt. Hic *περὶ τὴν γραφὴν*, inquit, *ἡμάρτηται. δεῖ γὰρ γεγράφθαι Ἱμεραίας. Τίμαιος γὰρ ἐν τῇ ἕκτῃ ἱστορεῖ, γυναῖκά τινα, Ἱμεραίαν τὸ γένος, ἰδεῖν ὄναρ ἀνιοῦσαν αὑτὴν εἰς τὸν οὐρανὸν πρός τινος ἄγεσθαι;*

διηγήσατο. οὕτω δ' ἄνω τὸ πρᾶγμα ἐξάρας, ἐφθόνησέ μου ταῖς διαβολαῖς, τὰς αἰτίας ἀνατιθεὶς τῶν πεπραγμένων οὐ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ἀλλὰ τοῖς ὅπλοις τοῖς Φιλίππου. 4. Πρὸς δὴ τοσαύτην τόλμαν καὶ τερατείαν ἀνθρώπου, χαλεπὸν καὶ διαμνημονεῦσαι τὰ λεχθέντα καθ' ἕκαστα, καὶ λέγειν μετὰ κινδύνου πρὸς ἀπροσδοκήτους διαβολάς. ᾗ δ' ἡγοῦμαι σαφεστάτους μοι τοὺς λόγους ἔσεσθαι, καὶ γνωρίμους ὑμῖν καὶ δικαίους, ἐντεῦθεν ἄρξομαι, ἀπὸ τῶν

θεασομένην τὰς τῶν θεῶν οἰκήσεις. ἔνθα ἰδεῖν καὶ τὸν Δία καθεζόμενον ἐπὶ θρόνου, ὑφ' οὗ ἐδέδετο πυῤῥός τις ἄνθρωπος καὶ μέγας ἁλύσει καὶ κλοιῷ. ἐρέσθαι οὖν τὸν περιάγοντα, ὅστις ἐστίν. αὐτὸν δὲ εἰπεῖν· ἀλάστωρ ἐστὶ τῆς Σικελίας καὶ Ἰταλίας, καὶ εἴπερ ἀφεθῇ, τὰς χώρας διαφθερεῖ. περιαναστᾶσαν δὲ χρόνοις ὑστέροις ὑπαντῆσαι τῷ Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ μετὰ των δορυφόρων, καὶ ἰδοῦσαν ἀνακραγῆναι, ὡς οὗτος εἴη ὁ τότε δειχθείς. καὶ ἅμα ταῦτα λέγουσαν πεσεῖν εἰς τοὔδαφος ἐκλυθεῖσαν.

ἐφθόνησέ μου ταῖς διαβολαῖς] Calumniis, quas in me conjecerat, invidit. Nolebat iis fidem haberi, quia verebatur, ne magna mea potestas haberetur.

4. πρὸς δὴ τοσαύτην τόλμαν] Δὴ scripsi ex Harl. pro vulgato δέ.

ἀνθρώπου] Markland mavult τἀνθρώπου. Jam is vocabulo ἄνθρωπος sine articulo de certo homine posito infensus erat. Nos in Demosth. p. 64. sq. usum hunc τοῦ ἄνθρωπος firmare studuimus. Inprimis id fit, si ἄνθρωπος cum contemtu ponitur. Ut nostri scriptoris usum illustremus, laudamus haec loca. Infra. 16. σκέψασθε δὴ πράγματος μεγάλου κλοπὴν καὶ δεινὴν ἀναισχυντίαν ἀνθρώπου: ubi Markland iterum τἀνθρώπου. 44. σκέψασθε γὰρ ἀφροσύνην ἅμα καὶ ἀπαιδευσίαν ἀνθρώπου Markland vult τἀνθρώπου. Ctes. 30. καὶ γὰρ τοῦτο ἄνθρωπος ἴδιον καὶ οὐ κοινὸν ποιεῖ. Markl. τοῦθ' ὁ ἄνθρωπος. 39. ἐπειδὴ ἐκ τοῦ φανεροῦ τὴν πόλιν ἄνθρωπος οὐκ ἠδύνατο σφῆλαι. 49. τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ὑπότροπος ἦν ἄνθρωπος; M. ὁ ἄνθρωπος. Alicubi Reiskius exclamat: „ Dedecet in his minutis labi. Quoties hoc ingerit Marklandus, ignorans, Atticos ad vocabula ἄνθρωπος, ἀνὴρ et alia quaepiam talia solere articulum omittere, quem eorum morem debebat eum auctorum Atticorum usus docere; poterat certe."

ᾗ δ' ἡγοῦμαι] Ἡγοῦμαι recepi ex Helmst. et Reg. 3. pro οἴομαι, quod ego pro scholio illius habeo. Nam ἡγοῦμαι, existimo, significat, re pensitata aliquid censeo.

περὶ τῆς εἰρήνης λόγων, καὶ τῆς αἱρέσεως τῆς πρεσβείας. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα καὶ μεμνήσομαι, καὶ δυνήσομαι εἰπεῖν, καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε. Ἅπαντας γὰρ ἂν ὑμᾶς οἴομαι τοῦτό γε αὐτὸ μνημονεύειν, ὅθ' οἱ πρέσβεις οἱ τῶν Εὐβοέων, ἐπειδὴ περὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνης τῷ δήμῳ διελέχθησαν, εἶπον, ὅτι καὶ Φίλιππος αὐτοὺς κελεύσειεν ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι βούλεται διαλύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὴν εἰρήνην ἄγειν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον χρόνῳ Φρύνων ὁ Ῥαμνούσιος ἑάλω ὑπὸ λῃστῶν, ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Ὀλυμπιακαῖς, ὡς αὐτὸς ᾐτιᾶτο. ἐπειδὴ δ' ἐπα-

---

οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα καὶ μεμνήσομαι] Vide ad cap. 2. Non tamen celandum, *ἂν* deesse in Harl.

καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε] Non mutandum cum Tayloro in *μαθήσεσθαι*, ut sit *καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε μαθήσεσθαι*. Si orator infinitivum posuisset, in priore membro addidisset *ἐγώ*. Sed affirmat, fore ut hoc fiat, non fieri solum posse. Non rara est haec membrorum variatio. 12. *σῶσαί με, εἰ μηδὲν ἀδικῶ, δυνήσεσθε, ἱκανὰς εἰληφότες ἀφορμάς, καὶ θεάσεσθε ἐκ τῶν ὁμολογουμένων καὶ τὰ ἀντιλεγόμενα:* ubi *θεάσεσθε* restitui ex antiquis editionibus et optimis, ni fallor, Mss., quum Reiskius e duobus libris dederat *θεάσασθαι*. Sed ut certum ponit, *τὸ θεᾶσθαι:* an servent ipsum, affirmare non potest, 36. *ἀλλ' ἔμοιγε νὴ τοὺς θεοὺς οὑτοσὶ δοκεῖ τοῦτο μόνον λογίζεσθαι, ὅπως μεταξὺ λέγων εὐδοκιμήσῃ. εἰ δὲ μικρὸν ἐπισχὼν δόξει πονηρότατος τῶν Ἑλλήνων εἶναι, οὐδὲ μικρὸν φροντίζει:* ubi miror, neminem conjecisse *φροντίζειν*. 41. *συμπέπλεγμαι δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ καθ' ὑπερβολὴν ἀνθρώπῳ γόητι καὶ πονηρῷ, ὃς οὐδ' ἂν ἄκων ἀληθὲς οὐδὲν εἴποι, ἡγεῖται δ', ὅταν τι ψεύδηται, τῶν λόγων ὅρκος κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν.*

καὶ τὴν εἰρήνην ἄγειν] Articulus in hac locutione *εἰρήνην ἄγειν* omittitur, nisi ad certam quandam pacem respiciatur. Fortasse tamen sic intelligendum, eam pacem, quam cum Atheniensibus initurus sit. Additus articulus aqud Isocrat. Symmach. 38. *οὗτοι δὲ μεταξὺ Πελοποννησίων καὶ Θηβαίων καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, οἰκοῦντες τὴν εἰρήνην ἄγοντες διατελοῦσιν.*

Ῥαμνούσιος] *Ῥαμνοῦς δῆμος Αἰαντίδος φυλῆς*: in quo demo celebre erat Nemeseos fanum. Distabat Marathone stadiis LX.

ἑάλω] Harl. *ἦλω*. Cf. Tim. 31.

ἐν ταῖς σπονδαῖς Ὀλυμπιακαῖς] Ab tempore ludorum Olympiorum

ἦλθε δεῦρο λυτρωθεὶς, ἐδεῖτο ὑμῶν πρεσβευτὴν αὐτῷ πρὸς Φίλιππον ἑλέσθαι· ἵν', εἴ πως δύναιτο, ἀπολάβοι τὰ λύτρα. πεισθέντες δ' ὑμεῖς προσείλεσθ' αὐτῷ Κτησιφῶντα πρεσβευτήν. ἐπειδὴ δὲ ἐπανῆκε δεῦρ' ἀπὸ τῆς πρεσβείας ὁ Κτησιφῶν, ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ἐπέμφθη, καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι φαίη Φίλιππος, ἄκων μὲν πολεμῆσαι πρὸς ὑμᾶς, βούλεσθαι δὲ καὶ νῦν ἀπαλλαγῆναι τοῦ πολέμου. εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Κτησιφῶντος, καὶ πολλήν τινα ἐξαγγείλαντος πρὸς τούτοις φιλανθρωπίαν, καὶ τοῦ δήμου σφόδρα ἀποδεξαμένου, καὶ τον Κτησιφῶντα ἐπαινέσαντος, ἀντιστάντος δ' οὐδενὸς, ἐνταῦθα ἤδη δίδωσι ψήφισμα Φιλοκράτης ὁ Ἁγνούσιος, καὶ ὁ δῆμος ἅπας ὁμογνωμονῶν ἐχειροτόνησεν, ἐξεῖναι δεῦρο Φιλίππῳ κήρυκας καὶ πρέσβεις πέμπειν ὑπὲρ εἰρήνης. πρότερον μὲν γὰρ καὶ αὐτο τοῦτ' ἐκωλύετο ὑπό τινων, οἷς

---

feriae indicebantur, i. e. induciae, easque cunctis Graeciae populis sancte agebantur. Cf. P. Fabri agonistica L. II. c. 26. Ὀλυμπιακαῖς dedit Reiskius ex Harl. et Helmst. Thomas quidem M. ait Ὀλυμπικὸς Ἀττικοὶ οὐκ Ὀλυμπιακός. Sed ut multa, ita etiam hoc Thomae praeceptum falsum esse docet ibi Sallier. Si originem spectes, Ὀλυμπιακὸς praeferendum erit, quamquam alterum damnare non ausim.

πρεσβευτὴν αὐτῷ πρὸς Φίλιππον ἑλέσθαι] Revocavi plerorumque omnium Mss. lectionem. Reiskius ex solo Reg. 3. dederat αὐτὸν. Sed qualis petitio, ut populus eum in ipsius caussa publice legatum crect! Non intellexerunt interpretes rem. Phrynon scilicet sua sponte et suis impensis erat iter in Macedoniam suscepturus. Sed, ut itineris scopum certius assequeretur, populum rogavit, ut legatum publica auctoritate instructum comitem sibi adjungeret, et populus Ctesiphontem ei ut publicum legatum adjunxit. Sic omnia plana, et vulgata totius loci lectio sana

Ἁγνούσιος] Ἁγνοῦς, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, ἧς ὁ φυλέτης (leg. δημότης) Ἁγνούσιος. Alii ad Demetriadem tribum referunt.

κήρυκας καὶ πρέσβεις] Cf. Tim. 9.

ἦν τοῦτ' ἐπιμελές, ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔδειξεν. 5. γράφονται δ' οὗτοι παρανόμων τὸ ψήφισμα, Λυκῖνον ἐπὶ τὴν γραφὴν ἐπιγραψάμενοι, καὶ τίμημα ἑκατὸν τάλαντα. καὶ μετὰ ταῦτ' εἰσῄει ἡ γραφὴ εἰς τὸ δικαστήριον. ἀῤῥώστως δ' ἔχων ὁ Φιλοκράτης ἐκάλεσεν αὑτῷ συνήγορον τὸν Δημοσθένην, ἀλλ' οὐκ ἐμέ. παρελθὼν δ' ὁ μισοφίλιππος Δημοσθένης κατέτριψε τὴν ἡμέραν ὅλην ἀπολογούμενος, καὶ τὸ τελευταῖον ἀποφεύγει ὁ Φιλοκράτης. ὁ δὲ γραψάμενος τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μεταλαμβάνει, καὶ ταῦθ' ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε. ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ὄλυνθος ἥλω, καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἐγκατελήφθησαν πολιτῶν· ὧν ἦν Στρατοκλῆς, ὁ Ἐργοχάρους ἀδελφός, καὶ Εὐήρατος, ὁ Στρομβίχου υἱός. ὑπὲρ δὲ τούτων ἱκετηρίας θέντες ἐν τῷ δήμῳ οἱ οἰκεῖοι, ἐδέοντο ὑμῶν ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι. παρελθόντες δ' αὐτοῖς συνηγόρουν Φιλοκράτης καὶ Δημοσθένης, ἀλλ' οὐκ Αἰσχίνης. καὶ πέμπουσι πρεσβευτὴν Ἀριστόδημον,

---

5. ἑκατὸν τάλαντα] Ἐπέθηκαν, quod his vocabulis praepositum et a Reiskio cod. Harl. auctoritate uncis inclusum erat, ego prorsus delevi. Non enim actores ἐπέθηκαν τίμημα sed ἐπεγράψαντο. ἐπιθεῖναι est judicis. „Sehr hohe Geldbuſsen setzte man in den Klagen der Gesetzwidrigkeit (γραφὴ παρανόμων) fünf, zehn, fünfzehn Talente, wobey jedoch Ermäſsigungen Statt fanden, wie von fünfzehn Talenten auf eines. Ja Aeschines setzte dem Ktesiphon eine Strafe von fünfzig, Lykinos dem Philokrates von hundert Talenten: was indeſs keineswegs als das gewöhnliche angesehen werden darf. Boeckh. Staatsh. T. I. p. 411.

ἐγκατελήφθησαν] Coisl. ἐγκατελείφθησαν. Sed alterum verum esse, per se patet, et nostro loco usus est Wesselingius ad firmandam veram lectionem in Diod. Sic. L. XV, 68, ubi eadem lectionis varietas obtinet.

Στρομβίχου] Sic dedit Reiske ex codd. Mead. et Helmst. Vulgo Στρομμίχου. Στρόμβιχος est deminutivum a στρόμβος: quae ambo vocabula plerumque corrupta fuisse monet Bastius Epist. Crit. p. 17.

ἱκετηρίας] Vide ad Tim. 42.

τὸν ὑποκριτὴν, πρὸς Φίλιππον, διὰ τὴν γνῶσιν καὶ φιλίαν τῆς τέχνης. ὡς δ᾽ ἐπανήκων ἀπὸ τῆς πρεσβείας ὁ Ἀριστόδημος, διά τινας ἀσχολίας οὐ προσῄει πρὸς τὴν βουλὴν, ἀλλ᾽ ἔφθασεν αὐτὸν Στρατοκλῆς, ἐλθὼν ἐκ Μακεδονίας, ἀφεθεὶς ὑπὸ Φιλίππου ἄνευ λύτρων, γενόμενος αἰχμάλωτος, ἐνταῦθ᾽ ἠγανάκτουν πολλοὶ, ὅτι τὴν πρεσβείαν οὐκ ἀπήγγειλεν ὁ Ἀριστόδημος, τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούοντες τοῦ Στρατοκλέους παρὰ τοῦ Φιλίππου. τελευταῖον δ᾽ εἰς τὴν βουλὴν εἰσελθὼν Δημοκράτης ὁ Ἀφιδναῖος, ἔπεισε τὴν βουλὴν ἀνακαλέσασθαι τὸν Ἀριστόδημον. εἷς δὲ τῶν βουλευτῶν ἦν Δημοσθένης, ὁ ἐμὸς κατήγορος. παρελθὼν δ᾽ Ἀριστόδημος, πολλήν τινα εὔνοιαν ἀπήγγειλε τοῦ Φιλίππου πρὸς τὴν πόλιν, καὶ προσέθηκεν, ὅτι καὶ σύμμαχος βούλοιτο τῇ πόλει γενέσθαι. καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἐν τῇ βουλῇ μόνον εἶπεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ δήμῳ. κἀνταῦθ᾽ οὐδὲν ἀντεῖπε Δημοσθένης, ἀλλὰ καὶ στεφανῶσαι τὸν Ἀριστόδημον ἔγραψε. 6. ῥηθέντων δὲ τούτων ἐν τῷ δήμῳ, ψήφισμα ἔγραψεν ὁ Φιλοκράτης, ἑλέσθαι πρέσβεις ὑμᾶς πρὸς Φίλιππον ἄνδρας δέκα, οἵτινες διαλέξονται Φιλίππῳ περὶ εἰρήνης, καὶ τῶν κοινῇ ξυμφερόντων Ἀθηναίοις καὶ Φιλίππῳ. χειροτονουμένων δὲ τῶν δέκα πρέσβεων, ἐγὼ μὲν προεβλήθην ὑπὸ Ναυσικλέους, Δημοσθένης δ᾽ ὑπ᾽

διὰ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν φιλίαν τῆς τέχνης] Φιλίαν dedi ex Askew. Mead. Helmst. pro φιλανθρωπίαν. Φιλία τινὸς significat interdum amorem rei. Sic apud Xenoph. Symp. VIII, 15. τῆς ψυχῆς φιλία.

τοὺς αὐτοὺς λόγους] Eadem, quae Phryno dixerat, Ctesipho et Eretriensis.

παρὰ τοῦ Φιλίππου] Brachylogice quae a Philippo dicta erant. Vide Sturzii Lex. Xen. s. v. Tim. 47. ὁ παρ᾽ ἐμοῦ λόγος.

ἀνακαλέσασθαι] Evocare, arcessere. Interdum de eo, qui vocatur, quod ipse non venit, quum ex officio veniendum erat, vel quod aliquid peccavit, et suae actionis rationem reddere cogitur.

6. προεβλήθην ὑπὸ Ναυσικλέους] Homo privatus, opinor, Nau-

αὐτοῦ Φιλοκράτους, ὁ νυνὶ Φιλοκράτους κατηγορῶν. οὕτω δ' ἦν πρόθυμος εἰς τὰ πράγματα, ὥστε ἐν τῇ βουλῇ γράφει, ἵνα ἀζήμιος ὢν ἡμῖν συμπρεσβεύῃ ὁ Ἀριστόδημος, ἑλέσθαι πρέσβεις ἐπὶ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔδει τὸν Ἀριστόδημον ἀγωνίζεσθαι, οἵτινες ὑπὲρ αὐτοῦ παραιτήσονται τὰς ζημίας· καὶ ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, λάβε μοι τὰ ψηφίσματα, καὶ τὴν ἐκμαρτυρίαν ἀνάγνωθι τὴν Ἀριστοδήμου, καὶ κάλει πρὸς οὓς ἐξεμαρτύρησεν, ἵν' εἰδῶσιν οἱ δικασταί, τίς ἦν ὁ τοῦ Φιλοκράτους ἑταῖρος, καὶ τίς ὁ τὰς δωρεὰς Ἀριστοδήμῳ φάσκων πείσειν δοῦναι τὸν δῆμον. Ψηφίσματα. Ἐκμαρτυρία. Ἡ μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ἔνστασις τῶν ὅλων πραγμάτων ἐγίγνετο, οὐ δι' ἐμοῦ, ἀλλὰ διὰ Δημοσθένους καὶ Φιλοκράτους. ἐν δὲ τῇ πρεσβείᾳ συσσιτεῖν ἡμῖν ἐσπούδασεν, οὐκ ἐμὲ πείσας, ἀλλὰ τοὺς μετ' ἐμοῦ, Ἀγλαοκρέοντα τὸν Τενέδιον, ὃν ἐκ τῶν συμμάχων εἵλεσθε, καὶ Ἰατροκλέα. ἐν δὲ τῇ πορείᾳ παρακελεύσασθαί με φησὶν αὐτῷ, ὅπως τὸ θηρίον κοινῇ φυλάξομεν, τὸν Φιλοκράτην, πρᾶγμα

---

sicles, eligendum designat. In iis nempe muneribus, quae peti et ambiri a candidatis non poterant, quo ex genere sunt legationes, a quocunque cive hic vel ille populo commendari poterat. In ordinariis vero magistratibus eorum nomina, qui professi erant, ab Archontibus aut Prytanibus ad populum ferebantur, isque rogabatur, quem ex iis magistratum fieri juberet. Schömann de com. Athen. p. 328. Exempla hujus vocabuli significationis habet Astius ad Plat. de Legg. VII, 4.

ἀζήμιος] Aristodemus promiserat compluribus civitatibus, certis quibusdam diebus festis in scenam prodire, et convenerat de multa, si officium negligeret. Hinc commendabat Demosthenes, legatos mittere in eas civitates, qui id agerent, ut veniam pro Aristodemo impetrarent, ut qui publica auctoritate in Macedoniam missus esset.

ἐκμαρτυρίαν] Vide ad Tim. 44. ubi Harpocrationem laudavi, significationem exponentem, quae nostro loco obtinet.

ἔνστασις τῶν ὅλων πραγμάτων] Vide ad Tim. 54.

ὅπως τὸ θηρίον φυλάξομεν] Hoc revocavi, quum nonnulli ex paucis libris dederint φυλάξωμεν. Φυλάττειν fortasse est diligenter aliquem observare, ne quid in nostram perniciem perpetret, ut

λέγων πεπλασμένον. πῶς γὰρ ἂν ἐγὼ Δημοσθένην ἐπὶ Φιλοκράτην παρεκάλουν, ὃν ᾔδειν συνειπόντα μὲν Φιλοκράτει, ὅτ' ἦν ἡ τῶν παρανόμων γραφὴ, προβληθέντα δὲ εἰς τὴν πρεσβείαν ὑπὸ Φιλοκράτους; πρὸς δὲ τούτοις, οὐκ ἐν τοιούτοις ἦμεν λόγοις οἱ συμπρέσβεις, ἀλλ' ὅλην τὴν πορείαν ἠναγκαζόμεθα ὑπομένειν Δημοσθένην, ἀφόρητον ὄντα καὶ βαρὺν ἄνθρωπον. ὃς διασκοπούντων ἡμῶν, ὅ τι χρὴ λέγειν [ἡμᾶς, τῶν συμπρέσβεων,] καὶ Κίμωνος εἰπόντος, ὅτι φοβοῖτο, μὴ δικαιολογούμενος περιγένοιτο ἡμῶν ὁ Φίλιππος, πηγὰς δὴ λόγων ἀφθόνους ἔχειν ἐπηγγέλλετο, καὶ περὶ τῶν δικαίων τῶν ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου τοιαῦτα ἐρεῖν ἔφη, ὥστε ἀποῤῥάψειν τὸ Φιλίππου στόμα ὁλοσχοίνῳ ἀβρόχῳ, καὶ πείσειν Ἀθηναίους μὲν καταδέξασθαι Λεωσθένην, Φίλιππον δ' Ἀθη-

---

furem observamus, ne quid nobis surripiat. Demosth. p. 317. s. φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ παρακρούσομαι μηδ' ἐξαπατήσω, δεινὸν καὶ γόητα, καὶ σοφιστὴν καὶ τὰ τοιαῦτ' ὀνομάζων p. 691. s. οὓς νομίζω μνημονεύοντας ἂν ὑμᾶς ἄμεινον φυλάττειν, ἃν παράγειν καὶ φενακίζειν οὗτοι ζητῶσιν ὑμᾶς. Alii fortasse φυλάττειν pro φυλάττεσθαι positum judicabunt, quod fieri posse defendere tentabat Heindorf ad Plat. Gorg. 38.

πηγὰς δὴ λόγων] Edd. antiquae post πηγὰς inserunt δὲ, quod Reiskius de suo mutavit in τε, ego delevi auctoritate codd. Harl. et Helmst.

ὁλοσχοίνῳ ἀβρόχῳ] Harpocration ὁλοσχοίνους, Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Θεόφραστος δ' ἐν τετάρτῃ περὶ φυτῶν εἰπὼν τοῦ σχοίνου τρία εἴδη εἶναι, ὧν ὁ τρίτος τῷ μεγέθει καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων ὁλόσχοινος καλεῖται. Scholiastes noster: τὸ ὁλόσχοινον φυτόν ἐστιν ᾧ χρῶνται ἀντὶ βελόνης (statt eines Pfeiles). ἀβρόχῳ δὲ εἶπεν οἱονεὶ ξηρῷ, ἵνα διὰ τῶν σιάλων τοῦ στόματος φυηθὲν ὀδύνην δῆθεν ποιήσῃ τῷ στόματι ἐν τῷ ἐῤῥάφθαι. εἰώθασι γὰρ βρέχεσθαι ἐν τῷ ὕδατι, ἵνα μαλακὰ γενόμενα εὐθέα γένωνται εἰς τὴν τῶν ἄλλων ἔργων πλοκήν.

Λεωσθένην] Sic dedi ex Bern. Mead. Helmst. pro Λεωσθένη. Cf. ad Tim. 65. ὁ Λεωσθένης Ἀθηναῖος ἦν. οὗτος ἐφυγαδεύθη Ἀθήνηθεν ὡς φιλιππίζων, καὶ ἦν παρὰ Φιλίππῳ ἐς τὰ μάλιστα τιμώμενος, ἀνὴρ εἰπεῖν δυνατός. 31. dicitur φεύγων ἐνθένδε διὰ τοὺς συκοφάντας.

ναίοις Ἀμφίπολιν ἀποδοῦναι. 7. ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ τὴν τούτου διεξιὼν ὑπερηφανίαν, ὡς τάχιστα ἥκομεν εἰς Μακεδονίαν, συνετάξαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὅταν προσίωμεν Φιλίππῳ, τοὺς πρεσβυτάτους πρώτους λέγειν, καὶ τοὺς λοιποὺς καθ' ἡλικίαν. ἐτύγχανε δ' ἡμῶν νεώτατος ὢν, ὡς ἔφη, Δημοσθένης. ἐπειδὴ δὲ εἰςεκλήθημεν· καὶ τούτοις ἤδη σφόδρα μοι προσέχετε τὸν νοῦν· ἐντεῦθεν γὰρ κατόψεσθε ἀνθρώπου φθόνον ὑπερβάλλοντα, καὶ δεινὴν δειλίαν ἅμα καὶ κακοήθειαν, καὶ τοιαύτας ἐπιβουλὰς κατ' ἀνδρῶν συσσίτων καὶ συμπρέσβεων, ἃς οὐδ' ἂν κατὰ τῶν ἐχθίστων τις εἰκῇ ποιήσαιτο. τοὺς γὰρ τῆς πόλεως ἅλας, καὶ τὴν δημοσίαν τράπεζαν περὶ πλείστου δή φησι ποιεῖσ-

---

7. συνετάξαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς] Revocavi hanc omnium librorum lectionem, quum Reiskius e conjectura dederit πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. Συντάσσειν est proprie eorum, qui milites in ordinem disponunt, aciem instruunt. Hinc in universum, plurium ordinem instituere. Ergo συνετάξαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς est: sic nostram seriem loquentium instruximus. Infinitivus λέγειν est appositio, cui recentiores linguae particulam explicativam praeponunt.

ἐπειδὴ δὲ εἰςεκλήθημεν —] Est anapodoton. Quae interjiciuntur enuntiationes, in oblivionem ferunt protasin praemissam. Et hinc omnis oratio procedit ita, quasi nulla adfuerit. Simile anapodoton est c. 8. init., ubi Reiskius ad πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς αὐτὸν διεξῆλθον τὴν πατρικὴν εὔνοιαν opinatur, γὰρ eleganter redundare, ut fere semper in orationis restauratione, eumque laudat God. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 36. Id quidem verissimum est, γὰρ saepe poni ad significandam orationis redintegrationem, nec tamen ita, ut opinatur Reiskius, ad indicandam apodosin. Tum ponitur, quum protasis aut membrum periodi abruptum per enuntiationes interjectas nunc alia quidem forma quodammodo repetatur et sic oratio redintegretur, ut in l. Plat. l. Sed in Aeschine vera sunt anapodota, optimo cuique scriptori haud aliena.

ἀνθρώπου] Markland τἀνθρώπου. Sed vide supra c. 4.

τοὺς — τῆς πόλεως ἅλας καὶ τὴν δημοσίαν τράπεζαν] Ἅλες καὶ τράπεζα dicuntur de hospitio et convictu. Hic igitur de honore publico et σιτήσει sermo est. Ctes. 76. ἔφησθα τοὺς τῆς πόλεως ἅλας περὶ πλείστου ποιήσασθαι τῆς ξενικῆς τραπέζης. Vide Huschke

θαι, οὐκ ὢν ἐπιχώριος, εἰρήσεται γάρ, οὐδ' ἐγγενὴς ἡμῖν, ἡμεῖς δέ, οἷς ἱερὰ καὶ τάφοι προγόνων ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πατρίδι, καὶ διατριβαί, καὶ συνήθειαι μεθ' ὑμῶν ἐλευθέριοι, καὶ γάμοι κατὰ τοὺς νόμους, καὶ κηδεσταί, καὶ τέκνα, Ἀθήνησι μὲν ἦμεν ἄξιοι τῆς ὑμετέρας πίστεως· οὐ γὰρ ἄν ποτε ἡμᾶς εἵλεσθε· ἐλθόντες δ' εἰς Μακεδονίαν ἐξαίφνης ἐγενόμεθα προδόται. ὁ δὲ οὐδὲν ἄπρατον ἔχων μέρος τοῦ σώματος, οὐδ' ὅθεν τὴν φωνὴν προΐεται, ὡς ὢν Ἀριστείδης ὁ τοὺς φόρους τάξας τοῖς Ἕλλησιν, ὁ δίκαιος ἐπικαλούμενος, δυσχεραίνει, καὶ καταπτύει δωροδοκίας. ἀκούσατε δὴ τούς τε ἡμετέρους λόγους, οὓς εἴπομεν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ πάλιν, οὓς τὸ μέγα ὄφελος τῆς πόλεως εἴρηκε Δημοσθένης, ἵν' ἐφεξῆς καὶ κατὰ μικρὸν πρὸς ἕκαστα τῶν κατηγορημένων ἀπολογήσωμαι. ἐπαινῶ δ' εἰς ὑπερβολὴν πάντας ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, ὅτι σιγῇ καὶ δικαίως ἡμῶν ἀκούετε. ὥστε ἐάν τι μὴ λύσω τῶν κατηγορημένων, οὐχ

---

in A. Matthiae Miscell Phill. P. I. p. 15. Τὴν ξενικὴν τράπεζαν perquam sanctam fuisse, et gravi poena ejus violationem affectam, docet Spanhemius ad Callim. Dian. v. 123.

οὐδ' ἐγγενὴς ἡμῖν] Aeschines nempe dicebat Demosthenem matre Scythissa natum esse. Qui vero non utrimque Atheniensibus germanis natus erat, ipse non erat civis Atheniensis. Cf. Ctes. 54.

οὐδὲν ἄπρατον ἔχων μέρος τοῦ σώματος, οὐδ' ὅθεν τὴν φωνὴν προΐεται] Theon progymnasm. p. 26. Αἰσχίνης Δημοσθένην διαβάλλων φησὶν αὐτοῦ μὴ καθαρεύειν τὸ στόμα (f. σῶμα) μηδ' ὅθεν τὴν φωνὴν προΐεται. Respicit Theon proprie locum, qui legitur infra c. 25. A. Gellius I. 5. Etiam turpibus indignisque verbis in eum non temperatum, quin parum vir, et ore quoque polluto diceretur.

καταπτύει δωροδοκίας.] Καταπτύειν cum genitivo personae καθ' ἧς τις πτύει, construitur, sed recte accusativus rei, cujus quis insimulatur, culpae, quae in aliquem malevole et maledice confertur, ponitur.

τὸ μέγα ὄφελος] Quod hic ironice dicitur, significat sensu bono hominem perquam praestantem et utilem, decus et praesidium, ut Horatii verbis utar. Vide Hemsterh. ad Lucian. Tim. 50. T. 1. p. 163.

ὑμᾶς, ἀλλ' ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι. 8. ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρεσβύτεροι ταῖς ἡλικίαις ὑπὲρ τῆς πρεσβείας εἰρήκεσαν, καὶ καθῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ λόγος — καὶ τὰ μὲν καθ' ἕκαστα τῶν ἐκεῖ ῥηθέντων ὑπ' ἐμοῦ, καὶ τοὺς πρὸς ταῦτα λεχθέντας ὑπὸ Φιλίππου λόγους, ἐν τῷ δήμῳ σαφῶς ἀπήγγειλα πρὸς ἅπαντας Ἀθηναίους, νυνὶ δὲ πειράσομαι διὰ κεφαλαίων ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν. πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς αὐτὸν διεξῆλθον τὴν πατρικὴν εὔνοιαν, καὶ τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑμεῖς ὑπήρξατε Ἀμύντᾳ, τῷ Φιλίππου πατρὶ, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλ' ἐφεξῆς ἅπαντα ὑπομιμνήσκων, δεύτερον δὲ ὧν αὐτὸς ἦν μάρτυς εὖ παθών. Ἀμύντου γὰρ νεωστὶ τετελευτηκότος, καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ πρεσβυτάτου τῶν ἀδελφῶν, Περδίκκου δὲ καὶ Φιλίππου παίδων ὄντων, Εὐρυδίκης δὲ τῆς μητρὸς αὐτῶν προδεδομένης ὑπὸ τῶν δοκούντων αὐτῇ εἶναι φίλων, Παυσανίου δ' ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατιόντος, φυγάδος μὲν ὄντος, τῷ καιρῷ δ' ἰσχύοντος, πολλῶν δ' αὐτῷ συμπραττόντων, ἔχοντος δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν, εἰληφότος δὲ Ἀνθεμοῦντα καὶ Θέρμαν καὶ

---

8. *νυνὶ δὲ πειράσομαι* cet.] Cod. Helm. *νῦν*. Et sunt viri docti, qui *νυνὶ* nonnisi cum praesenti construi affirmant. Sed major est exemplorum numerus, quam quem corrigere liceat, in quibus *νυνὶ* etiam cum aliis temporibus jungitur. Vide Lobeck. ad Phryn. p. 19. not ** Ut non a nostro decedamus, Ctes. 53. *νυνὶ δὲ οὐ φήσεις δύνασθαι λέγειν*. Cum perfecto saepe *καὶ κέχρηται νυνὶ κατ' ἐμοῦ* Ctes. 1. *νυνὶ καταλέλυται*. Tim. 75. *τί οὖν δὴ λέξετε οἱ τῆς ψήφου νυνὶ γεγονότες κύριοι*. cet.

προδεδομένης] Sic dedi ex Mead. et Helmst. pro vulgato *προδιδομένης*. Statim *αὐτῇ*, pro *αὐτοῖς*, ex Mead. Regg. 1. 3. 4. Helmst.

Παυσανίου ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατιόντος] Suidas s. v. *Κάρανος*. — — *Ἀμύντου τελευτήσαντος Παυσανίας φυγαδευθεὶς ὑπ' αὐτοῦ πρότερον, κατελθὼν ἐβιάσατο τοὺς παῖδας καὶ κατέσχε τὴν ἀρχήν. Εὐρυδίκη Ἀθηναίων στρατηγῷ διαφέροντι περὶ τὴν Μακεδονίαν χρησαμένη συμμάχῳ, τὸν Παυσανίαν ἐκβάλλει*. Ceterum haec omnia Aeschines hyperbolico rhetorum more exornavit et auxit.

Ἀνθεμοῦντα καὶ Θέρμαν καὶ Στρέψαν] Urbes in meridionali parte Macedoniae. *Θέρμα* eo loco sita erat, ubi postea *Θεσσαλονίκη*. Strabo

Στρέψαν καὶ ἄλλ' ἄττα χωρία, Μακεδόνων δὲ οὐχ ὁμονοούντων, ἀλλὰ τῶν πλείστων τὰ Παυσανίου φρονούντων ἐπὶ τῶν καιρῶν τούτων ἐχειροτόνησαν στρατηγὸν Ἀθηναῖοι ἐπ' Ἀμφίπολιν Ἰφικράτην, Ἀμφιπολιτῶν αὐτῶν ἐχόντων τότε τὴν πόλιν, καὶ τὴν χώραν καρπουμένων. ἀφικομένου δ' εἰς τοὺς τόπους Ἰφικράτους μετ' ὀλίγων τὸ πρῶτον νεῶν, ἐπὶ κατασκοπῇ μᾶλλον τῶν πραγμάτων, ἢ πολιορκίᾳ τῆς πόλεως, ἐνταῦθ', ἔφην ἐγὼ, μετεπέμψατο αὐτὸν Εὐρυδίκη ἡ μήτηρ ἡ σή. καὶ, ὥς γε δὴ λέγουσιν οἱ παρόντες πάντες, Περδίκκαν μὲν τὸν ἀδελφὸν τὸν σὸν καταστήσασα εἰς τὰς χεῖρας τὰς Ἰφικράτους, σὲ δὲ εἰς τὰ γόνατα τὰ ἐκείνου θεῖσα παιδίον ὄντα, εἶπεν, ὅτι Ἀμύντας, ὁ πατὴρ τῶν παίδων τούτων, ὅτ' ἔζη, υἱὸν ἐποιήσατό σε, τῇ δὲ Ἀθηναίων πόλει οἰκείως ἐχρήσατο, ὥστε συμβαίνει σοι καὶ ἰδίᾳ τῶν παίδων τούτων γεγενῆσθαι ἀδελφῷ, καὶ δημοσίᾳ φίλῳ ἡμῖν εἶναι. καὶ μετὰ ταῦτα ἤδη δέησιν ἰσχυρὰν ἐποιεῖτο καὶ ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, καὶ ὅλως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἰφικράτης, ἐξήλασε Παυσανίαν ἐκ Μακεδονίας, καὶ τὴν δυναστείαν ὑμῖν ἔσωσε. 9. καὶ μετὰ ταῦτα εἶπον περὶ

---

epit. p. 509. ἡ Θεσσαλονίκη ἡ πρότερον Θέρμη ἐκαλεῖτο. Inde celebris sinus Θερμαῖος nomen habebat, qui quondam etiam sinus Macedonicus appellabatur, nunc Golfo di Salonichi. Harum urbium meminit etiam Stephanus Byz.

ἐπὶ κατασκοπῇ μᾶλλον – ἢ πολιορκίᾳ] Mead. Harl. κατασκοπὴν, Harl. etiam πολιορκίαν; sed elegantior lectio vulgata. ἐπὶ cum dativo consilium indicat. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 585.

οἱ παρόντες πάντες] Πάντες deest in Helmst. Si ab Aeschine profectum est, id quoque fastum sapit rhetoricum.

καὶ τὴν δυναστείαν ὑμῖν ἔσωσε] Locum laudat Thomas M. s. v. δυνάστης. Δυνάστης, καὶ ὁ τύραννος καὶ ὁ βασιλεύς· ὡσαύτως καὶ ἡ δυναστεία οὐ μόνον ἡ τυραννὶς ἀλλὰ καὶ ἡ βασιλεία. Αἰσχίνης, ἐξήλασε Παυσανίαν ἐκ Μακεδονίας, καὶ τὴν δυναστείαν ἡμῖν (perperam pro ὑμῖν) ἔσωσε. Cod. Helmst. pro δυναστείαν glossam habet Μακεδονίαν.

Πτολεμαῖον, ὃς ἦν ἐπίτροπος καθεστηκὼς τῶν πραγμάτων, ὡς ἀχάριστον καὶ δεινὸν ἔργον διαπράξατο, διδάσκων, ὅτι πρῶτον μὲν ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἀντέπραττε τῇ πόλει, καὶ πρὸς Θηβαίους διαφερομένων Ἀθηναίων συμμαχίαν ἐποιήσατο. καὶ πάλιν ὡς Περδίκκας, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς, ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολέμησε τῇ πόλει, καὶ τὴν ὑμετέραν, ἠδικημένων ὅμως, φιλανθρωπίαν διεξῄειν, λέγων, ὅτι κρατοῦντες τῷ πολέμῳ Περδίκκαν, Καλλισθένους Ἀθηναίων ἡγουμένου, ἀνοχὰς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσασθε, ἀεί τινος προσδοκῶντες τῶν δικαίων τεύξεσθαι. καὶ τὴν διαβολὴν ταύτην ἐπειρώμην διαλύειν, διδάσκων, ὅτι Καλλισθένην ὁ δῆμος ἀπέκτεινεν, οὐ διὰ τὰς πρὸς Περδίκκαν ἀνοχὰς, ἀλλὰ δι' ἑτέρας αἰτίας. καὶ πάλιν οὐκ ὤκνουν κατ' αὐτοῦ λέγειν Φιλίππου, ἐπιτιμῶν, ὅτι τὴν ἐκδοχὴν ἐποιήσατο πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολέμου. καὶ πάντων ὧν εἴποιμι, μάρτυρας τὰς ἐκείνων ἐπιστολὰς παρειχόμην, καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου, καὶ τὰς Καλλισθένους ἀνοχάς.

---

9. Πτολεμαῖον] Hic Ptolemaeus Alorites secundum Diodor. Sic. L. XV, 77. ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Περδίκκα, βασιλεύσας ἔτη τρία. Perdiccam ejus fratrem non fuisse, monet Wesseling.

τεύξεσθαι] Post hanc enuntiationem nonnulla deesse videntur Reiskio, Philippi ad illa superiora Aeschinis obstrepentis et querentis. Sed nihil deest. Nam Aeschines hanc quam dicit calumniam de damnatione Callisthenis refutarat, ante, quam ejus rei mentionem faciebat Philippus. Callisthenes morte damnatus erat ab Atheniensibus. Dicebatur, ut videtur, haec ei poena inflicta fuisse, quod inducias cum Perdicca fecerit. Aeschines autem aliis poenam criminibus tributam esse affirmat.

ἐκδοχὴν ἐποιήσατο] Laudat hunc locum Thomas M. p. 289. s. οὐ μόνον ἀναδοχὴ ἀλλὰ καὶ ἐκδοχή· ὡς ὁ Αἰσχίνης· τὴν ἐκδοχὴν ἐποιήσατο πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολέμου.

ὧν εἴποιμι] Vulgo ὧν ἂν εἴποιμι. Ἂν delevi auctoritate codicis Harl. Vere enim monuit Reisigius de vi et usu particulae ἂν p. 111 in hac constructione ἂν cum optativo poni non posse, ubi praeteritum spectatur tempus, sed aut praesens tempus aut futurum intelligatur necesse est.

περὶ μὲν οὖν τῆς ἐξ ἀρχῆς κτήσεως τῆς χώρας, καὶ τῶν καλουμένων Ἐννέα ὁδῶν, καὶ περὶ τῶν Θησέως παίδων, ὧν Ἀκάμας λέγεται φερνὴν ἐπὶ τῇ γυναικὶ λαβεῖν τὴν χώραν ταύτην, τότε μὲν ἥρμοττε λέγειν, καὶ ἐῤῥήθη ὡς ἐνεδέχετο ἀκριβέστατα· νυνὶ δὲ ἴσως ἀνάγκη συντέμνειν τοὺς λόγους. ἃ δὲ ἦν τῶν σημείων οὐκ ἐν τοῖς ἀρχαίοις μύθοις, ἀλλ' ἐφ' ἡμῶν γεγενημένα, τούτων ἐπεμνήσθην.

Ἐννέα ὁδῶν] Colonia Atheniensium, ad flumen Strymonem sita, quae postea Amphipoleos nomen accepit.

Θησέως παίδων] Θησέως παῖδες Δημοφῶν καὶ Ἀκάμας. τούτων Δημοφῶντι λέγεται δοθῆναι προῖκα τὰς Ἐννέα ὁδοὺς οὕτω καλουμένας. οὗτος δὲ παρὰ τὴν ἱστορίαν Ἀκάμαντί φησι δοθῆναι, οὐ Δημοφῶντι. Schol. Tota haec historia est fabulosa. Cf. Meursium in Theseo c. 28. sqq.

γυναικὶ] Phyllidis nomen habet. Rem ita narrat Scholiastes ad Lycophr. Cassandr. v. 495. s. Ἀκάμας ὀλίγαις ναυσὶ προσέσχει Θρᾴκῃ Βισάλταις, καὶ ἐρᾷ τούτου Φυλλὶς, ἡ θυγάτηρ τοῦ ἐκεῖ βασιλέως· καὶ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυᾷ ἐπὶ προικὶ τῇ βασιλείᾳ. Ἀκάμας δὲ βουλόμενος ἐλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, πολλὰ δεηθεὶς παρὰ Φυλλίδος καὶ τῶν ἐκείνης, ὀμόσας ἀναστρέφειν ἐξέρχεται. καὶ Φυλλὶς αὐτὸν προπέμπει ἄχρι τῶν καλουμένων Ἐννέα ὁδῶν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ κιβώτιον, εἰποῦσα ἱερὸν εἶναι τῆς μητρὸς Ῥέας, καὶ μὴ ἀνοίγειν αὐτὸ, εἰ μὴ ὅταν ἀπελπίσῃ τὴν πρὸς αὐτὴν ἄνοδον. ὁ δ' ἐλθὼν εἰς Κύπρον ἐκεῖ κατῴκει. καὶ χρόνου διελθόντος ἡ Φυλλὶς ἀρὰς θεμένη κατὰ Ἀκάμαντος ἑαυτὴν ἀναιρεῖ. Ἀκάμας δὲ τὸ κιβώτιον ἀνοίξας, φάσματι κρατηθεὶς, ἄνεισιν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον ἐλαύνων ἀτάκτως, ἀπόλλυται. τοῦ γὰρ ἵππου σφαλέντος ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν, τῷ αὐτοῦ ἐμπήγνυται ξίφει.

ἐῤῥήθη] Sic dedi ex Mead. et Harl. pro vulgato ἐῤῥέθη. Lobeck ad Phryn. p. 47. „In contrariam partem (ab εὑρήθην) peccat ἐῤῥέθην, in quod non Isocrates, non Demosthenes umquam, bis ad summum Aeschines impegit, quo utroque loco ἐῤῥήθη in codd. servatum. Apud Platonem utrumque saepius legitur. v. Heindorf ad Gorg. p. 46. Sed et hunc arbitror popularem consuetudinem sequutum esse." Alter locus est c. 32., ubi ex Helmst. dedi ἐῤῥήθη.

τούτων ἐπεμνήσθην] Revocavi hanc omnium Mss. lectionem, quum Reiskius retinuerit Wolfii conjecturam ἐπιμνησθήσομαι. Sed haec enuntiatio non est opposita proxime antecedenti: νυνὶ δὲ ἴσως ἀνάγκη

συμμαχίας γὰρ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων συνελθούσης, εἷς ὢν τούτων Ἀμύντας, ὁ Φιλίππου πατήρ, καὶ πέμπων σύνεδρον, καὶ τῆς καθ' ἑαυτὸν ψήφου κύριος ὤν, ἀπεψηφίσατο Ἀμφίπολιν τὴν Ἀθηναίων συνεξαιρεῖν μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων Ἀθηναίοις. καὶ τούτων τὸ κοινὸν δόγμα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοὺς ψηφισαμένους, ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων μάρτυρας παρεσχόμην. ὃν δὲ Ἀμύντας ἀπέστη ὁ Φιλίππου πατήρ, ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων, οὐ μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ ψήφῳ, τούτων, ἔφην ἐγώ, σὲ τὸν ἐξ ἐκείνου γεγενημένον, οὐκ ἔστι δίκαιον ἀντιποιεῖσθαι. εἰ δ' ἀντιποιῇ, κατὰ πόλεμον λαβὼν, εἰκότως ἔχειν, εἰ μὲν πρὸς ἡμᾶς πολεμήσας, δορυάλωτον τὴν πόλιν εἷλες, κυρίως ἔχεις, τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ κτησάμενος· εἰ δ' Ἀμφιπολίτας ἀφείλου τὴν Ἀθηναίων πόλιν, οὐ τὰ ἐκείνων ἔχεις, ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων χώραν.

συντείνει τοὺς λόγους, sed est progressio eorum, quae ante dixerat, et quae ex antiquis et mythicis temporibus petita erant.

συμμαχίας γὰρ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων συνελθούσης] Cod. Harl. συμμαχίαν γὰρ — συνελθόντων: quae est vulgatae lectionis longe elegantioris explicatio.

σύνεδρον] Bekkeri Anecdd. p. 302. σύνεδροι, οἱ ἀπὸ τῶν συμμάχων μετὰ τῶν Ἀθηναίων βουλευόμενοι περὶ τῶν πραγμάτων. Hic latiore significatione est is, qui in conventu legatorum a sociis in consilium missorum locum habet.

ἀπεψηφίσατο] Sic dedi ex conjectura Palmerii, quam nexus orationis aperte flagitat, pro vulgato ἐψηφίσατο. Ἀποψηφίζεσθαι est censere non faciendum esse; recusare.

εἰ δ' ἀντιποιῇ – εἰκότως ἔχειν] Rarum est ἀντιποιεῖσθαι sequente infinitivo constructum. Contendere adversus aliquem, hoc ita esse.

δορυάλωτον] Sic codd. omnes, nec de veritate lectionis dubitandum, quam satis firmavit Wesseling. ad Diodor. Sic. L. XVI, 20. Alii dicunt δοριάλωτον et utrumque vocabulum ubique fere in Mss. confunditur. Cf. Porson. ad Eurip. Hec. 105. et 485. Ceterum non erat, cur Reiskius ambigeret inter εἷλες quod omnium Mss. est, et inter suam conjecturam εἶχες. Δορυάλωτον εἷλες est parallelismus, qui non infrequens est Aeschini. Cf. ad Tim. 18.

10. Ῥηθέντων δὲ καὶ τούτων καὶ ἑτέρων λόγων, ἤδη καθῆκεν εἰς Δημοσθένην τὸ τῆς πρεσβείας μέρος, καὶ πάντες προσεῖχον ὡς ὑπερβολάς τινας δυνάμεως ἀκουσόμενοι λόγων. καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν τὸν Φίλιππον, ὡς ἦν ὕστερον ἀκούειν, καὶ πρὸς τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ, ἐξηγγέλθη ἡ τῶν ἐπαγγελιῶν ὑπερβολή. οὕτω δὲ ἁπάντων διακειμένων πρὸς τὴν ἀκρόασιν, φθέγγεται τὸ θηρίον τοῦτο προοίμιον σκοτεινόν τε καὶ τεθνηκὸς δειλίᾳ, καὶ μικρὸν προαγαγὼν ἄνω τῶν πραγμάτων, ἐξαίφνης ἐσίγησε καὶ διηπορήθη· τελευτῶν δὲ ἐκπίπτει ἐκ τοῦ λόγου. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Φίλιππος ὡς διέκειτο, θαῤῥεῖν τε παρεκελεύετο,

---

10. προοίμιον σκοτεινόν τε καὶ τεθνηκὸς δειλίᾳ] Scholiastes σκοτεινὸν ἢ ἀσαφὲς, ἢ οὐδεμιᾶς λαμπρότητος ἐχόμενον καὶ οὐκ ἄξιον τῆς ἡγεμονίας τῆς πόλεως, ἀλλὰ ταπεινοῦ φρονήματος. τεθνηκὸς δὲ ἀντὶ τοῦ οὐδὲν φανερὸν ἔχον, ἀλλ᾽ ἀφανὲς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τεθνηκότων, καὶ ταπεινόν. Θνήσκειν et composita ὑπὸ φόβου, τῷ δέει homines saepe dicuntur, qui terrore ita perculsi sunt, ut quid agant, nesciant, nec agere quidquam possint. Hic vero de sermone dicitur, qui ob hominis pavorem et anxietatem et memoria excidit et ob ipsius linguae crepidationem pronuntiari non potest.

καὶ μικρὸν προαγαγὼν ἄνω τῶν πραγμάτων] Post haec Bern. et Helmst. addunt τὸν λόγον: quod si non addendum, certe supplendum est; et suppleri facile potest ex antecedente προοίμιον. Fit enim saepe, ut ex nomine, quod totum significat, pars, aut ex notione partis totum sit assumendum.

ἐκπίπτει ἐκ τοῦ λόγου] Excidit a dicendi proposito, perturbatur in dicendo, conticescit. Multis aliis locis ἐκπίπτειν significat explodi, exsibilari. Vide Wyttenbach. ad Plut. Mor. p. 586. Oxon. Rem nimium quantum exaggerat Aeschines, si ulla fides Plutarcho, qui in vita Demosth. p. 853. B. narrat: ὅτε πρεσβεύων δέκατος ἧκεν εἰς Μακεδονίαν, ἤκουσε μὲν πάντων Φίλιππος, ἀντεῖπε δὲ μετὰ πλείστης ἐπιμελείας πρὸς τὸν ἐκείνου λόγον. Neque Plutarchum Aeschinem confudisse cum Demosthene, neque historicum oratoris loco confutandum esse, recte judicat Weiske de Hyperbole errorum — genetrice P. III. p. 5.

θαῤῥεῖν] Humanitatis plena oratio, non tamen abhorrens a faceta derisione ac ne injusta quidem. Wolfius.

καὶ μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἴεσθαί τι πεπονθέναι· ἀλλ' ἡσυχῇ καὶ κατὰ μικρὸν ἀναμιμνήσκεσθαι, καὶ λέγειν ὡς προείλετο. ὁ δ', ὡς ἅπαξ ἐταράχθη, καὶ τῶν γεγραμμένων διεσφάλη, οὐδ' ἀναλαβεῖν ἔτι αὐτὸν ἠδυνήθη· ἀλλὰ καὶ πάλιν λέγειν ἐπιχειρήσας, ταυτὸν ἔπαθεν. ὡς δὲ ἦν σιωπή, μεταστῆναι ἡμᾶς ὁ κῆρυξ ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δ' ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν οἱ συμπρέσβεις ἐγενόμεθα, σφόδρα πάνυ σκυθρωπάσας ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ Δημοσθένης, ἀπολωλεκέναι με ἔφη τὴν πόλιν καὶ τοὺς συμμάχους. ἐκπλαγέντος δὲ οὐκ ἐμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν συμπρέσβεων ἁπάντων, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένων, δι' ἣν ταῦτ' εἶπεν, ἤρετό με, εἰ τῶν Ἀθήνησι πραγμάτων ἐπιλέλησμαι, καὶ τὸν δῆμον καταπεπονημένον, καὶ σφόδρα ἐπιθυμοῦντα τῆς εἰρήνης, εἰ

μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἴεσθαί τι πεπονθέναι] Stephanus vel *νομίζειν* vel *οἴεσθαι* delendum opinatur. Reiskius addendum potius aliquid censet et scribendum, *καὶ μὴ νομίζειν ἐκβεβλῆσθαι* (aut *ἐκπεσεῖν*) *ὥσπερ τοὺς ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τὸ οἴεσθαί τι πεπονθέναι*, quod externam certe probabilitatem non habet neque sententia commendatur. Weiske l. l. suspicatur in verbis *διὰ τοῦτο οἴεσθαι* latere aliquid ejusmodi *διὰ τὸ ὑπο . . . εσθαι* (an *ὑποπτοεῖσθαι* i. e. *ὑποταράττεσθαι, ὑποκινεῖσθαι?*) nam hic loci sensus est: Hortatus cum rex est, ne putaret, ut in theatris histrio, qui paululum commotus ac turbatus esset atque haesitaret, ideo sibi aliquid magnum accidisse. Equidem, si opus sit lectionis mutatione, eam novis manuscriptis commendo. Fortasse tamen in vulgata lectione repetitio notionis primariae esse possit non quidem elegans, sed tolerabilis.

καὶ τῶν γενομένων διεσφάλη] Scholiastes agnoscit aliam lectionem *παρεσφάλη*. E Mss. nulla varietas est notata. Videtur Aeschines *διασφάλλεσθαι* elegisse ut fortius. Notio *παρὰ* jam inest in verbo *σφάλλεσθαι*, quae augetur adjecta praepositione *διά*. Ctes. 28. *μὴ διασφαλῆναι τῆς πρὸς ὑμᾶς συμμαχίας.*

καταπεπονημένον] *Καταπονεῖσθαι* dicuntur ii, quorum vires laboribus, aerumnis, morbis ita defatigati sunt, ut tolerare aut praestare nihil amplius valeant.

μὴ μέμνημαι. ἦ μέγα φρονεῖς, ἔφη, ἐπὶ ταῖς ἐψηφισμέναις μὲν πεντήκοντα ναυσὶν, οὐδέποτε δὲ πληρωθησομέναις; οὕτω γὰρ ἠρέθικας Φίλιππον καὶ τοιαῦτα εἴρηκας, ἐξ ὧν οὐκ εἰρήνη γένοιτ᾽ ἂν ἐκ πολέμου, ἀλλ᾽ ἐξ εἰρήνης πόλεμος ἀκήρυκτος. 11. ἀρχομένου δέ μου πρὸς ταῦτα ἀντιλέγειν, ἐκάλουν ἡμᾶς οἱ ὑπηρέται οἱ τοῦ Φιλίππου. ὡς δ᾽ ἤλθομεν καὶ ἐκαθεζόμεθα, ἐξ ἀρχῆς πρὸς ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐνεχείρει τι λέγειν ὁ Φίλιππος, πλείστην δὲ εἰκότως ἐποιήσατο διατριβὴν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους· ἴσως γὰρ οὐδὲν τῶν ἐνόντων εἰπεῖν, ὥς γε οἶμαι, παρέλιπον· καὶ πολλάκις μου τοὔνομα ἐν τοῖς λόγοις ὠνόμαζε, πρὸς δὲ Δημοσθένην, τὸν οὕτω καταγελάστως ἀπαλλάξαντα, οὐδ᾽ ὑπὲρ ἑνὸς, οἶμαι, διελέχθη. τοῦτο δὲ ἄρα ἦν ἀγχόνη καὶ λύπη τούτῳ. ἐπειδὴ δὲ κατέστρεψεν εἰς φιλανθρωπίαν τοὺς λόγους Φίλιππος, καὶ τὸ συκοφάντημα, ὃ προειρήκει κατ᾽ ἐμοῦ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις οὗτος, ὡς ἐσομένου πολέμου καὶ διαφορᾶς αἰτίου, διέπιπτεν αὐτῷ, ἐνταῦθα ἤδη καὶ παντελῶς ἐξιστάμενος αὑτοῦ καταφανὴς ἦν· ὥστε καὶ κληθέντων ἡμῶν ἐπὶ ξένια, δεινῶς ἀσχημο-

---

πόλεμος ἀκήρυκτος] Bellum saevum, implacabile, internecivum, ut docuit Astius ad Plat. Legg. 1, 2. Infra c. 22. ἀσπόνδους καὶ ἀκηρύκτους τοὺς πολέμους.

11. Δημοσθένην] Sic dedi ex Harl. Mead. Helmst. pro vulgato Δημοσθένη. Vide Tim. 63.

ἀγχόνη] Mor. et Mead. ἀγχονή. Scholiastes Aristophanis ad Acharn. 125. distinguit ἀγχόνην et ἀγχονήν. ὀξυτόνως μὲν γὰρ τὸ εἶδος τοῦ πάθους. βαρυτόνως δὲ τὸ σχοίνιον καὶ ὁ βρόχος: quod praeceptum, si verum sit, saepissime violari monuit Hemsterhusius ad Luciani Tim. 45. Tom. I. p. 158. ἀγχόνη καὶ λύπη per ἓν διὰ δυοῖν accipere possis. Ἀγχόνη vehementiam λύπης notat.

ἐπὶ ξένια] Sic dedit Taylor e cod. Mead. pro vulgato ἐπὶ ξενίᾳ, idque videtur probari e c. 47. ἐκλήθην μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ξένια μετὰ τῶν συμπρέσβεων. Non video tamen, cur in universum rejiciatur locutio καλεῖσθαι ἐπὶ ξενίᾳ. Sed ἐπὶ ξένια videtur plura amplecti, non solum hospitium ipsum seu mensam hospitalem, sed etiam dona, quae hospitibus, hic legatis ut hospitibus, dari solebant.

θεῖν. Ἀφορμώντων δ' ἡμῶν οἴκαδε ἐκ τῆς πρεσβείας, ἐξαίφνης κατὰ τὴν ὁδὸν παραδόξως καὶ φιλανθρώπως πρὸς ἕκαστον διελέγετο. ὅ, τι μὲν οὖν δήποτ' ἦν ὁ κέρκωψ, ἢ τὸ καλούμενον παιπάλημα, ἢ τὸ παλίμβολον, ἢ τὰ τοιαῦτα ῥήματα, οὐκ ᾔδειν πρότερον· νυνὶ δὲ ἐξηγητὴν τοῦτον λαβὼν τῆς πάσης κακοηθείας, μεμάθηκα. διαλαμβάνων γὰρ ἕκαστον ἡμῶν ἐν μέρει, τῷ μὲν, ἔρανον συστήσειν ἐπηγγέλλετο, καὶ βοηθήσειν τοῖς ἰδίοις, τὸν δὲ εἰς στρατηγίαν καταστήσειν, ἐμοὶ δὲ παρακολουθῶν, καὶ τὴν φύσιν μακαρίζων, καὶ τοὺς λόγους, οὓς εἶπον, ἐγκω-

---

ὁ κέρκωψ, ἢ τὸ καλούμενον παιπάλημα, ἢ τὸ παλίμβολον] Vocabula, quae tropica significatione adhibentur. Scholiastes noster: οἱ κέρκωπες γένος τι ὑπῆρξε λῃστῶν καὶ πανούργων περὶ τὴν Λιβύην, οὓς ἐτιμωρήσατο Ἡρακλῆς διὰ τὴν κλοπὴν τῶν βοῶν τοῦ Γηρυόνου. Harpocration p. 100. s. ἐν τοῖς εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένοις Κέρκωψιν δηλοῦται, ὡς ἐξαπατητῆρές τε ἦσαν καὶ ψεῦσται οἱ Κέρκωπες. Ξεναγόρας δὲ εἰς πιθήκους αὐτοὺς μεταβαλεῖν φησί. Significat vocabulum etiam simiam longa cauda instructam ejus generis, quod κερκοπιθήκων appellant historiae naturalis scriptores. — Bekker. Anecdd. p. 295. παιπάλημά ἐστιν ὁ τραχὺς ἄνθρωπος καὶ ἀνώμαλος, ἐπεὶ καὶ τῶν ὀρῶν τὰς ἀνωμαλίας παιπαλήματα καλοῦσιν. Vide Valckenaer ad Eurip. Hippol. 406. — Bekker An. p. 291. παλίμβολος ὁ πολλάκις μεταβαλλόμενος, ὃν καὶ Ὅμηρος ἀλλοπρόσαλλον καλεῖ. Neutrum genus contemtum auget.

ἔρανον συστήσειν] „Fuit apud Graecos moribus receptum, ut, quum adversam fortunam passus esset aliquis, amicorum atque sodalium facultatibus sublevaretur. Accipiebat enim ab iis pecuniae aliquam summam ea lege, ut, si deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum esset, tantundem ipse restitueret. Hanc illi stipem collatitiam vocabant ἔρανον, et factum ipsum ἐρανίζειν, respectu ut plurimum accipientis, vel ἔρανον συλλέγειν· dantis vero, ἔρανον εἰσφέρειν. Atque hoc fuit veluti medium quoddam genus inter id quod δάνεισμα creditumque proprie dicitur, et ἐλεημοσύνην." Casaubonus ad Theophr. XV, 2.

βοηθήσειν τοῖς ἰδίοις] In universum hoc dictum est, cujus pars erat ἔρανος: omnino rebus privatis opem se esse laturum, rem privatam quocunque modo se adjuturum. In sequentibus de publicis muneribus sermo est, quae ipsis suis opibus sit comparaturus.

μάζων, πολὺς ἦν ἐν τοῖς ἐπαίνοις καὶ ἐπαχθής. συνδειπνούντων δ' ἡμῶν ἁπάντων ἐν Λαρίσσῃ, εἰς αὐτὸν μὲν ἔσκωπτε, καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν τῷ λόγῳ συμβᾶσαν ἑαυτῷ· τὸν δὲ Φίλιππον τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀνθρώπων ἔφη πάντων εἶναι δεινότατον. 12. συναποφηναμένου δὲ κἀμοῦ τι τοιοῦτον, ὡς μνημονικῶς εἴποι πρὸς τὰ παρ' ἡμῶν ῥηθέντα, Κτησιφῶντος δὲ, ὅςπερ ἦν ἡμῶν πρεσβύτατος, ὑπερβολήν τινα ἑαυτοῦ παλαιότητος καὶ πλήθους ἐτῶν εἰπόντος, καὶ προςθέντος, ὡς ἐν τοσούτῳ χρόνῳ καὶ βίῳ οὐ πώποθ' οὕτως ἡδὺν οὐδ' ἐπαφρόδιτον ἄνθρωπον ἑωρακὼς εἴη, ἀνακροτήσας ὁ Σίσυφος ὅδε τὰς χεῖρας, ταῦτα μέντοι, ἔφη, ὦ Κτησιφῶν, οὔτ' ἂν σὺ πρὸς τὸν δῆμον εἴποις, οὔτ' ἂν οὗτος· ἐμὲ δὴ λέγων· τολμήσειεν εἰπεῖν πρὸς Ἀθηναίους, ὡς [ἦν] ὁ Φίλιππος δεινὸς εἰπεῖν, καὶ μνημονικός. ἀναισθήτως δὲ ἡμῶν ἐχόντων, καὶ τὴν ἐπιβουλὴν οὐ προορωμένων, ἣν αὐτίκα ἀκούσεσθε, εἰς συνθήκην τινὰ ἡμᾶς κατέκλεισεν ὑπὲρ τοῦ ταῦτ' ἐρεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐμοῦ δὲ καὶ δέησίν τινα ἰσχυρὰν ἐδεήθη, μὴ παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν, ὡς ὑπὲρ Ἀμφιπόλεώς τι καὶ Δημοσθένης εἴποι. Μέχρι μὲν οὖν τούτων οἱ συμπρέσβεις

---

12. *ἐν τοσούτῳ χρόνῳ καὶ βίῳ*] Notandum hoc ἓν διὰ δυοῖν. Nos dicimus: in einer so langen Lebenszeit.

ἀνακροτήσας ὁ Σίσυφος ὅδε τὰς χεῖρας] Rarior quidem est locutio *ἀνακροτεῖν τὰς χεῖρας*, nec tamen dubia. Dicitur de longiore applausu, plaudendi actione repetita. Aristoph. Plut. 739.

ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς.

Σίσυφος: ἐπὶ πανούργου καὶ κακοπράγμονος χρῶνται τῷ ὀνόματι, ὅτι Σίσυφος περὶ πανουργίας διεβέβλητο. Saepe nomine proprio utuntur, ad indicandos mores, sentiendi et agendi rationem hominis similem ejus, qui proprium nomen habebat. Cf. Ruhnken. ad Vell. Paterc. II, 18.

ἀναισθήτως δὲ ἡμῶν ἐχόντων] *Οὐκ αἰσθομένων οὐδὲ καταλαβόντων τὴν διάνοιαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων.* Ne perperam intelligatur, additum est *καὶ τὴν ἐπιβουλὴν οὐ προορωμένων.*

εἰσί μοι μάρτυρες, οὓς προπηλακίζων οὗτος καὶ διαβάλλων ἐν τῇ κατηγορίᾳ διατετέλεκε· τῶν δ᾽ ἐπὶ τοῦ βήματος παρ᾽ ὑμῖν λόγων ὑμεῖς ἀκηκόατε· ὥςτε οὐκ ἐνέσται μοι ψεύδεσθαι. δέομαι δὲ ὑμῶν προςεπιπονῆσαι ἀκούοντας καὶ τὴν λοιπὴν διήγησιν. ὅτι μὲν γὰρ ἕκαστος ὑμῶν ποθεῖ τὰ περὶ Κερσοβλέπτην ἀκούειν, καὶ τὰς περὶ Φωκέων αἰτίας, σαφῶς οἶδα, καὶ πρὸς ταῦτα σπεύδω. ἀλλ᾽ ἐὰν μὴ τὰ πρὸ τούτων ἀκούσητε, οὐδ᾽ ἐκείνοις ὁμοίως παρακολουθήσετε· ἐὰν δ᾽ ἐμοὶ τῷ κινδυνεύοντι εἰπεῖν δῶτε, ὡς βούλομαι, καὶ σῶσαί με, εἰ μηδὲν ἀδικῶ, δυνήσεσθε, ἱκανὰς εἰληφότες ἀφορμάς, καὶ θεάσεσθε ἐκ τῶν ὁμολογουμένων καὶ τὰ ἀντιλεγόμενα. 13. ὡς γὰρ δεῦρ᾽ ἤλθομεν, καὶ πρὸς τὴν βουλὴν ἐπὶ κεφαλαίων τὴν πρεσβείαν ἀπηγγείλαμεν, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδομεν τὴν παρὰ Φιλίππου, ἐπαινέτης ἦν ἡμῶν Δημοσθένης πρὸς τοὺς βουλεύοντας, καὶ τὴν Ἑστίαν ἐπώμοσε τὴν βουλαίαν, συγχαίρειν τῇ πόλει, ὅτι τοιούτους ἄνδρας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐξέπεμψεν, οἳ καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τῇ πίστει, λέγοντες ἄξιοι ἦσαν τῆς πόλεως· ὑπὲρ ἐμοῦ δὲ εἰπέ τι τοιοῦτον, ὡς οὐ ψευσαίμην

προπηλακίζων] Suidas προπηλακίζων. ἀδικῶν, ὑβρίζων, διασύρων, ἐξουθενῶν. καὶ προπηλακισμὸς ὕβρις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πηλὸν ἐπιχρίεσθαι τὰ πρόσωπα τῶν ἀτιμίαν καὶ ὕβριν καταψηφιζομένων, οὓς ἀρτίως ἀσβόλῳ χρίουσι.

θεάσεσθε] Hanc plurimorum codd. lectionem restitui pro ea, quam ex paucis recepit Reiske, θεάσασθαι. Vide, quae dixi supra c. 4.

13. τὴν ἑστίαν ἐπώμοσε–βουλαίαν] Antiphon περὶ τοῦ χορ. p. 789. R. ἐν αὐτῷ βουλευτηρίῳ Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς ἱερόν ἐστι, καὶ εἰςιόντες οἱ βουλευταὶ προςεύχονται.

οἳ καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις λέγοντες ἄξιοι ἦσαν τῆς πόλεως] Si λέγοντες a bono codice abesset, non dubitarem, id delere. Sed ut id sine codicum auctoritate audax foret, sic audacius etiam, quod Wolfius proprio Marte ausus est, scribere καὶ πράττοντές τε καὶ λέγοντες. Λέγοντες hic de toto legati munere accipiendum, cujus praecipua dos est τὸ λέγειν. Sensus est: in iis, quae loquebantur, non solum inerat eloquentia, sed veritas etiam et fides.

τὰς τῶν ἑλομένων με ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐλπίδας. τέλος δὲ πάντων· ἔγραψε γὰρ ἡμᾶς στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνῳ ἕκαστον, εὐνοίας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν δῆμον, καὶ καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς αὔριον. ὅτι δ' οὐδὲν ψεῦδος εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, λαβέτω μοι τὸ ψήφισμα ὁ γραμματεὺς, καὶ τὰς τῶν συμπρέσβεων μαρτυρίας ἀναγνώτω. Ψηφισμα βουλης ο Δημοσθενης ειπε· Μαρτυριαι των συμπρεσβεων περι των ειρημενων. 14. Ἐπειδὴ τοίνυν ἀπηγγέλλομεν τὴν πρεσβείαν ἐν τῷ δήμῳ, εἶπε παρελθὼν πρῶτος ὑμῶν διὰ τὴν ἡλικίαν Κτησιφῶν, ἄλλους τέ τινας λόγους, καὶ τοὺς πρὸς Δημοσθένην αὐτῷ συγκειμένους ὑμῖν ἐρεῖν, περί τε τῆς ἐντεύξεως τῆς Φιλίππου, καὶ τῆς ἰδέας αὐτοῦ, καὶ τῆς ἐν τοῖς πότοις ἐπιδεξιότητος. καὶ μετὰ τοῦτον Φιλοκράτους εἰπόντος μικρὰ, καὶ Δερκύλλου, παρῆλθον ἐγώ. ἐπειδὴ δὲ τὴν ἄλλην διεξῆλθον πρεσβείαν, ἀπήντησα καὶ πρὸς τὸν λόγον, ὃν ἐν τοῖς συμπρέσβεσι διωμολογησάμην· εἰπὼν, ὅτι μνημονικῶς καὶ δυνατῶς ὁ Φίλιππος εἴποι, καὶ τὴν δέησιν οὐκ ἐπελαθόμην τὴν Δημοσθένους, ὅτι ταχθείη λέγειν, ἐάν τι πα-

---

τέλος δὲ πάντων· ἔγραψε γὰρ] τέλος δὲ πάντων est absoluta formula, ut τὸ δὲ μέγιστον, σημεῖον δὲ, τεκμήριον δὲ et similes, quibus sequens enuntiatio connectitur aut conjunctione aut particula γὰρ explicativa, ut hic, interdum etiam ἀσυνδέτως.

θαλλοῦ στεφάνῳ ἕκαστον] Bekker. Anecd. p. 263. θαλλὸν λέγουσι τὸν στέφανον τὸν ἀπὸ τῆς ἐλαίας. Antiquis temporibus erant coronae oleaginae summo honori. Eos, qui tempore Thrasybuli δῆμον restituebant (Ctes. 61.) Ἀρχῖνος κελεύει στεφανοῦσθαι θαλλοῦ στεφάνῳ αὐτῶν ἕκαστον, ἀλλ' οὐ χρυσῷ. τότε μὲν γὰρ ἦν ὁ τοῦ θαλλοῦ στέφανος τίμιος· νυνὶ δὲ καὶ ὁ χρυσοῦς καταπεφρόνηται.

14. ἐντεύξεως τῆς Φιλίππου] Ἔντευξις rariore significatione hic est comitas, affabilitas.

ἐπιδεξιότητος] Δεξιότητος dat Harl. sed Thomas M. p. 342. vulgatam habet, ut etiam lectionem πότοις pro τόποις confirmat. De tropica significatione τοῦ ἐπιδεξίου vide ad Tim. 73.

ραλίπωμεν ἡμεῖς, ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως. ἐφ' ἅπασι δ' ἡμῖν ἀνίσταται τελευταῖος Δημοσθένης, καὶ τερατευσάμενος, ὥςπερ εἴωθε, τῷ σχήματι, καὶ τρίψας τὴν κεφαλὴν, ὁρῶν ἐπισημαινόμενον τὸν δῆμον, καὶ δεδεγμένον τοὺς παρ' ἐμοῦ λόγους, ἀμφοτέρων ἔφη θαυμάζειν, καὶ τῶν ἀκουόντων, καὶ τῶν πρεσβευσάντων, ὅταν παρέντες τὸν χρόνον, οἱ μὲν τὸν τοῦ βουλεύσασθαι, οἱ δὲ τὸν τοῦ συμβουλεύειν, ἀποδιατρίβωσι, τὴν ὑπερόριον λαλιὰν ἀγαπῶντες ἐν τοῖς

ἐφ' ἅπασι δ' ἡμῖν ἀνίσταται τελευταῖος Δημοσθένης] Mead. vocabulum *τελευταῖος* non habet, quod Reiskius facile abesse patiatur post *ἐφ' ἅπασι*. Sed vide, quae dixi ad Tim. 18.

τερατευσάμενος] Quod glossographi explicant *μηδὲν ἀληθὲς μηδ' ὑγιὲς λέγων, δολιούμενος, ψευδόμενος*, hic de habitu externo, de vultu et gestu dicitur, qui superbe, quae dicunt et agunt alii, despicatur et deridet.

τρίψας τὴν κεφαλὴν] *Τρίψαι μέτωπον* est formula de iis adhibita, qui verecundiam et pudorem omnem abjiciunt, quam illustravit P. Victorius Varr. Lectt. VIII, 6. Per nostram formulam gestus quidem externus simulatorius videtur significari, cum quo tamen ille animi habitus conjunctus erat.

ἐπισημαινόμενον τὸν δῆμον καὶ δεδεγμένον τοὺς παρ' ἐμοῦ λόγους] *Ἐπισημαίνεσθαι* de plausu interdum dicitur, quem auditores tribuunt oratoribus. In genere *ἐπισημαίνεσθαι* est verbum proprium, complectens signa, quibus animus et voluntas, in concionibus, theatris cet. declaratur: de quibus vide Ferrarium de acclamatione veterum. Sic etiam Substantivum *ἐπισημασία*. Isocr. Panath: 1. *τῶν ἰδεῶν τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ἀναγκαζουσῶν*. Quod sequitur *δεδεγμένον τοὺς παρ' ἐμοῦ λόγους* est explicativum: in quo non opus est, cum Scaligero conjicere *ἀποδεδεγμένον*. Nam *δέχεσθαι τοὺς λόγους* eandem significationem apud optimos scriptores habet. Vide Wetstenium ad Luc. Evang. VIII, 14. Multo etiam minus Reiskius probandus, qui propter praesens *ἐπισημαινόμενον* vult *ἀποδεχόμενον*. Nam in rerum natura *δέχεσθαι* vel *ἀποδέχεσθαι τοὺς λόγους* praecedit *τὸ ἐπισημαίνεσθαι*.

ἀποδιατρίβωσι] Suidas glossam habet: *ἀποδιατρίψουσιν, ἐγχρονίσουσι. χρονοτρίψουσι*: parum subtiliter. Melius Wolfius ad h. l. *διατρίβωσιν ἐν τοῖς παρέργοις, τῶν ἔργων ἀμελήσαντες*. Nempe *ἀπὸ*

οἰκείοις πράγμασιν· οὐδὲν γὰρ εἶναι ῥᾷον, ἢ πρεσβείαν ἀπαγγεῖλαι. βούλομαι δ᾽ ὑμῖν, ἔφη, καὶ ἐπιδεῖξαι, ὡς δεῖ τὸ πρᾶγμα γίνεσθαι. ἅμα δ᾽ ἐκέλευσεν ἀναγνωσθῆναι τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου. ἀναγνωσθέντος δὲ, εἶπεν, ὅτι κατὰ τοῦτο ἐξεπέμφθημεν, καὶ ταῦτα ἐπράττομεν, ἃ ἐνταυθοῖ γέγραπται. λάβε δή μοι καὶ τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἥκομεν παρὰ Φιλίππου φέροντες. ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη, ἀπέχετε, ἔφη, τὴν ἀπόκρισιν, καὶ λοιπὸν ὑμῖν ἐστὶ βουλεύσασθαι. 15. θορυβησάντων δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ, τῶν μὲν, ὡς δεινός τις εἴη καὶ σύντομος, τῶν δὲ πλειόνων, ὡς πονηρὸς, καὶ φθονερὸς, καὶ σκέψασθε δὲ, ἔφη, ὡς συντόμως καὶ τἄλλα πάντα ἀπαγγελῶ. ἐδόκει μνημονικὸς καὶ δεινὸς εἶναι λέγειν Αἰσχίνῃ Φίλιππος; ἀλλ᾽ οὐκ ἐμοί. ἀλλ᾽ εἴ τις αὐτοῦ τὴν τύχην περιελὼν, ἑτέρῳ περιθείη, οὐκ ἂν πολύ τι καταδεὴς εἴη. ἐδόκει Κτησιφῶντι τὴν ὄψιν λαμπρὸς εἶναι; ἐμοὶ δ᾽ οὐ χείρων Ἀριστόδημος ὁ ὑποκριτὴς, ὃς παρῆν ἡμῖν καὶ συνεπρέσβευε. μνημονικόν τις αὐτόν, φησιν εἶναι; καὶ γὰρ ἕτεροι. συμπιεῖν δεινὸς ἦν; ἀλλὰ

---

indicat aberrationem a re primaria et studium rerum alienarum, quod inest in vocabulis, quae sequuntur, *τὴν ὑπερόριον λαλιὰν ἀγαπῶντες.* Haec compositio apud antiquiores Graecos perrara est.

ἐνταυθοῖ] Hoc vocabulum pro *ἐνταῦθα* positum ex Atticis scriptoribus Elmsley ejicere et ubique *ἐνταυθί* scribere voluit ad Aristoph. Acharn. v. 152. Sed recte se opposuit God. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 23. Sexcenta optimorum scriptorum loca contra omnes Mss. mutanda forent, si quis parere vellet Elmsleyi imperio.

15. *οὐκ ἂν πολύ τι καταδεὴς εἴη*] Sc. *ἕτερος, ᾧ ἂν τὴν τύχην τὴν Φιλίππου τις περιθείη.* Sententia, etiam si hic in calumniam dicatur, non tamen abhorret a veritate. Quo enim major est hominis potestas, et quo major locus, quem tenet in civitate, eo magis ceteri obstupescunt illius dictis et factis, et quem privatum vix ulla attentione dignantur, eum, si forte ad altiora evectus fuerit, admirantur et deum nominant.

μνημονικόν τις αὐτόν φησιν εἶναι; καὶ γὰρ ἕτεροι] Aut haec sana non sunt, aut quae antecesserunt. Nam eadem Philippo virtus jam tribuebatur. Omnium minime placet Reiskii suspicio, *μνημονικὸν*

Φιλοκράτης ὁ μεθ' ἡμῶν δεινότερος. λόγον τίς φησιν ἐμοὶ καταλιπεῖν ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως; ἀλλ' οὔτ' ἂν ὑμῖν ὁ ῥήτωρ οὗτος, οὔτ' ἂν ἐμοὶ λόγου μεταδοίη. ταῦτα μὲν οὖν λῆρός ἐστιν, ἔφη, ἐγὼ δὲ ψήφισμα γράψω, καὶ τῷ κήρυκι σπείσασθαι [βούλομαι] τῷ παρὰ Φιλίππου ἥκοντι, καὶ τοῖς μέλλουσι παρ' αὐτοῦ δεῦρο ἰέναι πρέσβεσι, καὶ τοὺς πρυτάνεις, ἐπειδὰν ἥκωσιν οἱ πρέσβεις, ἐκκλησίαν ἐπὶ δύο ἡμέρας ποιεῖν, μὴ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ περὶ συμμαχίας, καὶ τοὺς πρέσβεις ἡμᾶς, εἰ δοκοῦμεν ἄξιοι εἶναι, ἐπαινέσαι, καὶ καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς αὔριον. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὰ

---

mutandum esse in συμποτικὸν, et quod sequitur συμπιεῖν in πιεῖν. Melius Marklandus ἡγεμονικὸν: quae virtus sane Philippo abjudicari non potest. Sed illius nullam mentionem a quoquam legatorum factam esse videmus, nec ea in ejusmodi legatione admodum conspici poterat. Quod fortasse ipse sentiens Marklandus alteram addit opinionem, haec verba esse subdititia. Et seclusissem ea, nisi vitium in antecedentibus inesse possit, et ibi delendum sit μνημονικὸς καὶ, ut primum Demosthenes de sola δεινότητι locutus sit, ad quam solam responsio ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ aptior est, quam si utriusque virtutis et μνημονικοῦ et δεινότητος meminerit.

ἀλλ' οὔτ' ἂν ὑμῖν ὁ ῥήτωρ οὗτος οὔτ' ἂν ἐμοὶ λόγου μεταδοίη] Reiskio videtur post οὗτος desiderari τῆς οὐσίας. Nec ego diffiteor, in utroque membro necessario mihi diversam rei notionem intelligendam videri. Num autem in primo substantivum elapsum sit, an Demosthenes ipse id cuique ex λόγου supplendum reliquerit, quid libuerit, id non decernam.

ψήφισμα γράψω, καὶ τῷ κήρυκι σπείσασθαι [βούλομαι] τῷ παρὰ Φιλίππου ἥκοντι] Βούλομαι ut insititium uncis inclusi, non quod omnino adesse non possit, sed quod desit in optimis codd. Mead. Harl. Helmst. Vienn. Sic etiam paullo post Wolfius sine caussa contra libros addidit κελεύειν in καὶ κελεύειν τοὺς πρυτάνεις. In ψήφισμα γράφω et locutionibus idem denotantibus jussum jam inest. Infra c. 38. ἔπεμψεν ἐπιστολὴν Φίλιππος, ἐξιέναι πάσῃ τῇ δυνάμει, βοηθήσοντας τοῖς δικαίοις, ubi Wolfius item conjecit ἐξιέναι κελεύων. Ctes. 19. ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης, ἐν ᾧ γράφει, μὴ μόνον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀλλὰ καὶ συμμαχίας ὑμᾶς βουλεύσασθαι. et sic saepe.

ψηφίσματα, ἵνα εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες, καὶ τὴν ἀνωμαλίαν αὐτοῦ, καὶ τὸν φθόνον, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων μετὰ Φιλοκράτους κοινωνίαν, καὶ τὸ ἦθος ὡς ἐπίβουλον καὶ ἄπιστον. κάλει δέ μοι καὶ τοὺς συμπρέσβεις, καὶ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν ἀνάγνωθι, [καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ Δημοσθένους.] „Ψήφισμα Δημοσθένους." Οὐ τοίνυν μόνον ταῦτα ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ βουλῇ εἶπε, θέαν εἰς τὰ Διονύσια κατανεῖμαι τοῖς πρέσβεσιν, ἐπειδὰν ἥκωσι, τοῖς Φιλίππου. λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα Δημοσθένους." ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὴν τῶν συμπρέσβεων μαρτυρίαν, ἵν' εἰδῆτε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι Δημοσθένης οὐχ ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰπεῖν δύναται, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς συσσίτους καὶ ὁμοσπόνδους μελετᾷ. Μαρτυρία. 16. Τὴν μὲν τοίνυν κοινωνίαν τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης πράξεων, οὐκ ἐμὴν καὶ Φιλοκράτους, ἀλλὰ Δημοσθένους καὶ Φιλοκράτους εὑρίσκετε, καὶ τὰς πίστεις τῶν εἰρημένων ἱκανὰς ὑμῖν οἴομαι παρεσχῆσθαι. τῶν μὲν γὰρ ἀπηγγελμένων ὑμεῖς ἐστέ μοι μάρτυρες· τῶν δὲ ἐν Μακεδονίᾳ ῥηθέντων, καὶ τῶν κατὰ τὴν πορείαν ἡμῖν συμβάντων, τοὺς συμπρέσβεις ὑμῖν μάρτυρας παρεσχόμην· τῆς δὲ ὑπὸ Δημοσθένους ἀρτίως εἰρημένης κατηγορίας ἠκούσατε καὶ μέμνησθε, ἧς τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο ἀπὸ τῆς δημηγορίας, ἣν εἶπον περὶ τῆς εἰρήνης. πάντα δὲ ἐν τῷ μέρει τούτῳ τῆς κατηγορίας ἐψευσμένος,

---

[καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ Δημοσθένους,]] Tayloro censente haec verba ut spuria uncis inclusi. Modo dixerat λάβε μοι τὰ ψηφίσματα, et vel ipsa vel quae sequuntur in nonnullis Mss. desunt, aut minio ad marginem picta.

μελετᾷ] Omne studium intendit, diligenter se exercet.

16. εὑρίσκετε] Sic dedi ex Coisl. Mead. Harl. Helmst. pro vulgato εὑρήσετε. Rem Aeschines ponit praesentem et certam.

παρεσχῆσθαι] Sic Bern. Regg. 1. 2. Helmst. Vienn., quae non est librariorum aberratio; sed vulgatum παρασχέσθαι, ut vulgarius, substitutum.

ἐπὶ τῷ καιρῷ τούτῳ δεινῶς ἐσχετλίασε. τοὺς γὰρ λόγους τούτους ἐναντίον φησὶ τῶν πρέσβεων λέγεσθαι, οὓς ἔπεμψαν πρὸς ἡμᾶς οἱ Ἕλληνες, μεταπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου, ἵνα κοινῇ καὶ πολεμοῖεν, εἰ δέοι, Φιλίππῳ μετὰ Ἀθηναίων, καὶ τῆς εἰρήνης, εἰ τοῦτο εἶναι δοκοίη συμφέρον, μετέχοιεν. σκέψασθε δὴ πράγματος μεγάλου κλοπὴν, καὶ δεινὴν ἀναισχυντίαν ἀνθρώπου. τῶν γὰρ πρέσβεων, οὓς ἐξεπέμψατε εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔτι τοῦ πολέμου πρὸς Φίλιππον ἡμῖν ἐνεστηκότος, οἱ μὲν χρόνοι τῆς αἱρέσεως, ὅτε ἐξεπέμφθησαν, καὶ τὰ τῶν πρεσβευσάντων ὀνόματα, ἐν τοῖς δημοσίοις ἀναγέγραπται γράμμασι· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν ἐστὶν οὐκ ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλ' Ἀθήνησι· ταῖς δὲ ξενικαῖς πρεσβείαις ἡ βουλὴ τὰς εἰς τὸν δῆμον προσόδους προβουλεύει. οὗτος δὲ ἐφεστάναι παρὰ τῶν Ἑλλήνων φησὶ πρεσβείας. παρελθὼν τοίνυν, Δημόσθενες, ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο, ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ, εἰπὲ πόλεως ἥςτινος βούλει τῶν

ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ] In hoc momento, nempe quod dixisse me in ista *δημηγορίᾳ* calumniatur. *Δεινῶς σχετλιάζειν* improbissimum se praestare.

μεταπεμφθέντες] Per legatos invitati. Videtur lusus inesse cum antecedente *ἔπεμψαν*.

πράγματος μεγάλου κλοπὴν] Fallaciam in re gravi. Sic verbum *κλέπτειν* saepe ponitur fallere clandestinis commentis. Cf. L. Bosii Obsvv. Critt. p. 102.

ἀνθρώπου] Marklandus more suo conjecit *τἀνθρώπου*. Cf. supra c. 4.

εἰς τὸν δῆμον προσόδους] Reiskius nimis est scrupulosus, quum pro *εἰς* restituere velit *πρὸς*. Quamquam haec praepositio usitatior, tamen *εἰς* saepe locutionibus motum indicantibus jungitur, etiam si nomen personam denotet, praesertim si locus respiciatur, ubi homines sunt. Cf. Intpp. ad Greg. Cor. p. 46. sqq.

ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ] Ut temporis spatium ei concedam, quod meae defensioni constitutum est. Forma in ea re solemnis est *ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι*. Scholiastes Luciani ad Pisc. T. I. p. 579. *Ἰστέον, ὅτι οἱ Ἀθήνησι δικασταὶ ἐπέχειν βουλόμενοι τὰς ἀπεράντους φλυαρίας τῶν ῥητό-*

Ἑλληνίδων τοὔνομα, ἐξ ἧς ἀφῖχθαι τότε φὴς τοὺς πρέσβεις, καὶ τὰ προβουλεύματα αὐτῶν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου δὸς ἀναγνῶναι, καὶ τοὺς Ἀθηναίων κάλει πρέσβεις, οὓς ἐξέπεμψαν ἐπὶ τὰς πόλεις, μάρτυρας· κἂν παρεῖναι, καὶ μὴ ἀποδημεῖν, ὅτε ἡ πόλις τὴν εἰρήνην ἐποιεῖτο, μαρτυρήσωσιν, ἢ τὰς πρὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν προςόδους καὶ τὰ ψηφίσματα ἂν παράσχῃ, ἐν ᾧ σὺ φὴς ὄντα χρόνῳ, καταβαίνω, καὶ θανάτου τιμῶμαι. 17. ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὸ τῶν συμμάχων δόγμα τί λέγει. ἐν ᾧ διαῤῥήδην γέγραπται, ἐπειδὴ βουλεύεται ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς Φίλιππον, οἱ δὲ πρέσβεις οὔπω παρεισιν, οὓς ἐξέπεμψεν ὁ δῆμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρακαλοῦντας τὰς πόλεις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων, δεδόχθαι τοῖς συμμάχοις,

---

ρων, ὑδρίας ὕδατος ἐπλήρουν καὶ διά τινὸς διατρήματος παρεῖχον τῷ ὕδατι ἔκρυσιν· καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀφέσεως τοῦ κρουνίσκου ἐκέλευον τὸν ῥήτορα λέγεσθαι, ἄχρις ἂν τὸ πᾶν ἐκρύῃ· ἅτε δὴ οὖν πρὸς τὸ μέτρον τοῦ ὕδατος τὸν λόγον ποιούμενοι, συνέτεμνον καὶ ἄκοντες τὴν δημηγορίαν· ὅθεν παροιμία· μὴ λέγε ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι. Vas, in quod infundebatur aqua, κλέψυδρα appellabatur; et qua ratione aqua inter litigantes distributa fuerit, cognosces ex Ctes. 63.

τὰ προβουλεύματα αὐτῶν] Nempe exterarum civitatum legatis primum ad Senatum aditus dabatur; is autem, cognitis mandatis eorum atque epistolis, perscripto probuleumate in concionem eos producebat; ibi populus et quae illi attulissent, et quid Senatus censuisset, edocebatur; oratores consilia populo proponebant; qui optimum suasisse videbatur, in ejus sententiam psephisma conscriptum legatis pro responso dabatur. Schömann de com. Athen. p. 283.

17. τὸ τῶν συμμάχων δόγμα] C. 17. init. nominatur τὸ τῶν συνέδρων δόγμα. De synedris jam supra c. 9. laudavi glossographos. Res, quae hic respicitur, haec erat. Quando exterae civitates συμμαχίαν inirent cum Atheniensibus, legatos singulae Athenas mittebant, qui σύνεδροι appellabantur et conjuncti συνέδριον, senatum τῶν συμμάχων, constituebant; qui auspiciis senatus Atheniensis, quae communem rem attingebant, deliberabant. Quod igitur tunc temporis συνέδριον erat Athenis, auctoritate τῆς βουλῆς hoc δόγμα sciscebat, quod vel δόγμα τῶν συμμάχων vel δόγμα τῶν συνέδρων appellari potest, quoniam σύνεδροι nomine συμμάχων agebant.

ἐπειδὰν ἐπιδημήσωσιν οἱ πρέσβεις, καὶ τὰς πρεσβείας ἀπαγγείλωσιν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις, προγράψαι τοὺς πρυτάνεις ἐκκλησίας δύο κατὰ τοὺς νόμους. ἐν δὲ ταύταις βουλεύσασθαι περὶ τῆς εἰρήνης Ἀθηναίους. ὅ, τι δ' ἂν βουλεύσηται ὁ δῆμος, τοῦτ' εἶναι κοινὸν δόγμα τῶν συμμάχων. 17. ἀνάγνωθι δή μοι τὸ τῶν συνέδρων δόγμα. „Δογμα συνεδρων.“ παραναγνωθι δή μοι καὶ τὸ τοῦ Δημοσθένους ψήφισμα, ἐν ᾧ κελεύει τοὺς πρυτάνεις μετὰ τὰ Διονύσια τὰ ἐν ἄστει, καὶ τὴν ἐν Διονύσου ἐκκλησίαν, προγράψαι δύο ἐκκλησίας, τὴν μὲν, τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα, τὴν δὲ τῇ ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα, ὁρίζων τὸν χρόνον, καὶ προϋφαιρῶν τὰς ἐκκλησίας, πρὶν ἐπιδημῆσαι τοὺς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρέσβεις. καὶ τὸ μὲν τῶν

καὶ τοῖς συμμάχοις] Taylor haec delenda censet, ut temere iterata ex antecedente δεδόχθαι τοῖς συμμάχοις. Sed recte monet Reiskius, intelligendos esse συνέδρους, Athenis ex sociis civitatibus commorantes.

προγράψαι δύο ἐκκλησίας] Προγράφειν est verbum proprium ratione ἐκκλησιῶν, quod optime illustravit Hemsterhusius ad Lucian. Necyomant. 19. T. I. p. 482: Adde Schömann l. l. p. 58.

ἐν Διονύσου] Sc. θεάτρῳ. In hoc enim theatro post Bacchanalia postridie Pandiorum, quae statim post Bacchanalia Elaphebolionis d. XIV celebrabantur, de rebus ad festum pertinentibus agendum erat cum populo. Legem, qua id jubebatur, affert Demosthenes κατὰ Μειδ. p. 517. Cf. Schömann. l. l. p. 56.

τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα] Atheniensis mensis plenus, triginta dies continens, in tres decadas (δεχήμερα) dividebatur. Prima decas appellabatur μηνὸς ἱσταμένου, ἀρχομένου μηνὸς, secunda μεσοῦντος, tertia μηνὸς φθίνοντος, λήγοντος, παυσαμένου. Secundae decadis dies sic notabantur, ut v. c. undecimus dies mensis, non solum πρώτη μεσοῦντος, sed etiam πρώτη ἐπὶ δέκα nominaretur, et sic porro δευτέρα, τρίτη ἐπὶ δέκα cet. Tertiae autem decadis nomen habebant μηνὸς φθίνοντος cet. vel ἐπ' εἰκάδι, μετ' εἰκάδα, μετ' εἰκοστήν. Ecclesiae igitur illae habendae erant decimo octavo et nono die Elaphebolionis.

προϋφαιρῶν τὰς ἐκκλησίας] J. e. tempus earum ita constituens, ut legati nondum potuerint rediisse.

συμμάχων δόγμα κελεύει, ᾧ συνειπεῖν καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης μόνον ὑμᾶς βουλεύσασθαι, Δημοσθένης δὲ καὶ περὶ συμμαχίας κελεύει. λέγε αὐτοῖς τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα Δημοσθένους." Τῶν μὲν ψηφισμάτων ἀμφοτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι, ἠκούσατε, ὑφ' ὧν ἐξελέγχεται Δημοσθένης τὰς ἀποδημούσας πρεσβείας ἐπιδημεῖν φάσκων, καὶ βουλομένων ὑμῶν ἀκροάσασθαι, τὸ τῶν συμμάχων ἄκυρον πεποιηκὼς δόγμα. οἱ μὲν γὰρ ἀπεφήναντο, ἀναμεῖναι τὴν πόλιν τὰς Ἑλληνικὰς πρεσβείας. Δημοσθένης δὲ οὐ λόγῳ μόνον κεκώλυκε περιμεῖναι, ὁ πάντων αἴσχιστα καὶ τάχιστα μετατιθέμενος, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ψηφίσματι προςτάξας ἤδη βουλεύεσθαι. 18. εἴρηκε δὲ, ὡς ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν δημηγορήσαντος Φιλοκράτους, ὕστερον ἀναβὰς ἐγὼ κατεμεμψάμην, ἣν εἰςηγεῖτο ἐκεῖνος, εἰρήνην, αἰσχρὰν καὶ τῆς πόλεως ἀναξίαν εἶναι φάσκων· τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν ἡμέρᾳ ὡς συναγορεύοιμι τῷ Φιλοκράτει, καὶ τὴν ἐκκλησίαν εὐημερήσας ᾠχόμην φέρων, πείθων ὑμᾶς μὴ προςέχειν τοῖς τὰς μάχας καὶ τὰ τῶν προγόνων λέγουσι τρόπαια, μηδὲ τοῖς Ἕλλησι βοηθεῖν. ὅτι δ' οὐ ψευδῆ μόνον κατηγόρηκεν, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατα γενέσθαι, μίαν μὲν αὐτὸς καθ' αὑτοῦ Δημοσθένης μαρτυρίαν μαρτυρήσει, ἑτέραν δὲ πάντες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἀναμιμνησκόμενοι, τρίτην δὲ, ἡ τῆς αἰτίας ἀπιθανότης,

---

18. *τῇ δὲ ὑστεραίᾳ - ἡμέρᾳ*] Plerumque apud Atticos *προτεραία* et *ὑστεραία* sine *ἡμέρα* ponitur. Non tamen dubitandum, quin etiam addi possit: quod antiquiorum et recentiorum nonnulli noluerunt. Vide Bosii Ell. p. 175. sqq. Sch.

καὶ τὴν ἐκκλησίαν εὐημερήσας ᾠχόμην φέρων] Nescio quomodo Wolfius dicere possit *φέρων* sibi *πλεονάζειν* videri. *τὴν ἐκκλησίαν* est accusativus pendens e *φέρων*. *ᾠχόμην φέρων* est celeriter abripui. *εὐημερήσας* forte fortuna, durch einen Glücksfall.

ἀπιθανότης] Substantivum hac aetate parum usitatum. Apud seriores saepe legitur, *πιθανότης* etiam apud antiquiores. Multa

τετάρτην δὲ, ἀνὴρ ἀξιόλογος, εἷς τῶν πολιτευομένων, Ἀμύντωρ, ᾧ τὸ ψήφισμα ἐπεδείξατο Δημοσθένης, καὶ ἀνεκοινοῦτο, εἰ δώσει τῷ γραμματεῖ, οὐχ ὑπεναντίον, ἀλλὰ ταυτὸν γεγραφὼς Φιλοκράτει. καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα καὶ ἀνάγνωθι τὸ Δημοσθένους. ἐν ᾧ φαίνεται γεγραφὼς τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι, ἐν ᾧ μέ φησιν αὐτὸς Φιλοκράτει συνειπεῖν. „Ψήφισμα Δημοσθένους.“ Οὐκοῦν τὰ μὲν ψηφίσματα, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐγράφη, μένει· οἱ δὲ τῶν συκοφαντῶν λόγοι πρὸς τοὺς ἐφ᾽ ἡμέραν καιροὺς λέγονται. ποιεῖ δέ μου τὴν δημηγορίαν ὁ μὲν κατήγορος διαιρετὴν, τὸ ψήφισμα δὲ καὶ τἀληθὲς μίαν. λόγων γὰρ μὴ προτεθέντων εἰς τὴν ὑστέραν ἐκκλησίαν, τῶν δὲ προέ-

---

derivata in ότης, quae minime reprehendenda sunt, seriore demum tempore in usum sunt recepta. Vide Lobeck ad Phryn. p. 350. sq.

εἰ δώσει τῷ γραμματεῖ] Δώσει pro δῷ dedi ex Helmst. Nec enim existimo, εἰ cum subjunctivo aoristi poni, nisi in verbis αὐθυποτάκτοις. vide Bastii epist. Crit. p. 126. s. Hic autem futurum indicativi perquam aptum, quod restituendum etiam paullo post, etsi eo loco omnes Mss. conspirent in δῷ. Schömann l. l. p. 119. ad γραμματεῖ supplendum censet δώσοντι aut προσιόντι aut aliud ejusmodi participium. Nam conscriptum Psephisma tradendum erat proedris, qui, assumtis in consilium nomophylacibus, examinarent, e setne quid in eo, quod aut legibus aut bono publico contrarium videretur.

ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας] Ἐπιψηφίζειν est προέδρων seu potius ἐπιστάτου, qui populum in suffragia mittit. ἐπιψηφίζεσθαι autem populi, qui de re proposita it in suffragium. Recentiores quidem interdum utramque formam perperam confundunt. Apud antiquos hujus confusionis dubia sunt exempla. C. 19. ἐπιψηφίσασθαι de proedris non est, ut Reiskius opinatur suffragia colligere, sed suffragio suo comprobare. Προτιθέναι λόγον item est proedrorum et epistatae, quum iis, qui jus habent, facultas datur, de re proposita sententiam suam dicendi et confirmandi. πῶς οὖν, φησὶν, ἔμελλον συνηγορεῖν Φιλοκράτει, μὴ οὔσης ἀδείας διὰ τὸ ψήφισμα; Schol.

δρων κωλυόντων, οὐκ ἐνῆν εἰπεῖν. τί δὲ καὶ βουλόμενος, εἴπερ ταῦτα Φιλοκράτει προειλόμην, κατηγόρουν μὲν πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀκροατὰς τῇ προτεραίᾳ, μίαν δὲ νύκτα διαλιπὼν συνηγόρουν; πότερα ὡς αὐτὸς εὐδοξήσων, ἢ ὡς ἐκεῖνον ὠφελήσων; ἀλλ᾽ οὐκ ἐνῆν ἀμφότερα ἐξενέγκασθαι, ἀλλ᾽ ὑπὸ πάντων μὲν μισεῖσθαι, περαίνειν δὲ μηδέν. 19. κάλει δέ μοι καὶ Ἀμύντορα Ἐρχιέα, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀνάγνωθι. ὃν δὲ τρόπον γέγραπται, προδιελθεῖν ὑμῖν βούλομαι. μαρτυρεῖ Ἀμύντωρ Αἰσχίνῃ, ὅτε ἐβουλεύετο ὁ δῆμος περὶ τῆς συμμαχίας τῆς πρὸς Φίλιππον κατὰ τὸ Δημοσθένους ψήφισμα, ἐν τῇ ὑστεραίᾳ τῶν δυοῖν ἐκκλησιῶν, ὅτε οὐκ ἐξῆν δημηγορεῖν, ἀλλὰ τὰ περὶ τῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας ψηφίσματα ἐπεψηφίζετο, ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, Δημοσθένην ἐπιδείξασθαι παρακαθήμενον ψήφισμα γεγραμμένον ἑαυτῷ, ἐφ᾽ ᾧ ἐπεγέγραπτο Δημοσθένους ὄνομα, καὶ ἀνακοινοῦσθαι αὐτὸν αὐτῷ, εἰ δώσει τῷ γραμματεῖ, ἐπιψηφίσασθαι τοῖς προέδροις· καὶ εἶναι ἐφ᾽ οἷς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συμμαχίαν ἔγραψε ποιεῖσθαι· ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἐφ᾽ οἷσπερ καὶ Φιλοκράτης ἐγεγράφει. κάλει δέ μοι Ἀμύντορα Ἐρχιέα, καὶ ἐκκλήτευε, ἐὰν μὴ θέλῃ δευρὶ παρεῖναι. „Μαρτυρια Αμυντορος.“ Τῆς μὲν μαρτυρίας ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες. σκοπεῖτε δὴ, πότερα ὑμῖν δοκεῖ Δημοσθένης ἐμοῦ κατηγορηκέναι, ἢ τοὐναντίον αὐτὸς ἑαυτοῦ ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι. 20. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὴν δημηγορίαν μου διαβάλλει, καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους ἐπὶ τὰ χείρω διεξέρχεται, οὔτ᾽ ἂν ἀποδραίην, οὔτ᾽ ἂν τῶν τότ᾽ εἰρημένων οὐδὲν ἀρνησαίμην, οὔτ᾽ αἰσχύνομαι ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ [μᾶλλον] φιλοτιμοῦμαι. βούλομαι δ᾽ ὑμᾶς

---

19. Ἐρχιέα] Harpocration: Ἐρχεία δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης Ἐρχιεύς. Vide Meursium.

δώσει] Vide c. anteced.

ἐκκλήτευε] Vide ad Tim. c. 20.

20. ἀλλὰ καὶ [μᾶλλον] φιλοτιμοῦμαι.] Μᾶλλον, quod abest a

καὶ τοὺς καιροὺς ὑπομνῆσαι ἐν οἷς ἐβουλεύεσθε. τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ἐποιησάμεθα τοῦ πολέμου ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως. συνέβαινε δ' ἡμῶν τὸν στρατηγὸν ἐν τῷ πολέμῳ ἑβδομήκοντα μὲν καὶ πέντε πόλεις συμμαχίδας ἀποβεβληκέναι, ἃς ἐκτήσατο Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, καὶ κατέστησεν εἰς τὸ συνέδριον· (προῄρημαι γὰρ παῤῥησιάσασθαι καὶ ἐλευθέρως ἅμα καὶ τἀληθῆ εἰπὼν σώζεσθαι, ἐὰν δὲ ἄλλως πως γινώσκητε, καταχρήσασθέ μοι· οὐ γὰρ ἂν ὑποστειλαίμην) ἑκατὸν δὲ καὶ πεντήκοντα τριήρεις λαβόντα ἐκ τῶν νεωρίων

Mead. Harl. Helmst., uncis inclusi. Eo deleto, sententia fit fortior et confidentior.

τὸν στρατηγὸν] Χάρητα dicit. Uterque oratorum, Demosthenes in excusando homine, Aeschines in vituperando, rhetorico more rem auxerunt. Vituperatio tamen veritati propior, si fides est iis, quae Athenaeus ex historico, Theopompo, nobis servavit L. XII c. 43. p. 532. Cas. quae afferenda sunt. Καὶ περὶ τοῦ Χάρητος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τεσσερακοστῇ (τῶν Φιλιππικῶν) φησίν· Χάρητός τε νωθροῦ τε ὄντος καὶ βραδέος, καὶ δὴ καὶ πρὸς τρυφὴν ζῶντος· ὅς γε περιήγετο στρατευόμενος αὐλητρίδας καὶ ψαλτρίας καὶ πεζὰς ἑταίρας. καὶ τῶν χρημάτων τῶν εἰσφερομένων εἰς τὸν πόλεμον, τὰ μὲν εἰς ταύτην τὴν ὕβριν ἀνήλισκε, τὰ δ' αὐτοῦ κατέλιπεν Ἀθήνῃσι, τοῖς τε λέγουσι καὶ τὰ ψηφίσματα γράφουσι, καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς δικαζομένοις, ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων οὐδεπώποτε ἠγανάκτησεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἠγάπα τῶν πολιτῶν, καὶ δικαίως. (εἰκότως potius dicendun erat, quam δικαίως, quod ironicum) καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζων, ὥστε τοὺς μὲν νέους ἐν τοῖς αὐλητριδίοις καὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις διατρίβειν· τοὺς δὲ μικρὸν ἐκείνων πρεσβυτέρους ἔν τε τοῖς κύβοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀσωτίαις· τὸν δὲ δῆμον ἅπαντα πλείω καταναλίσκειν εἰς τὰς κοινὰς ἑστιάσεις καὶ κρεανομίας, ἤπερ εἰς τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν. Etiam Diodorus Siculus ejus virtutes imperatorias nihili aestimat.

Τιμόθεος ὁ Κόνωνος] Hujus egregii viri laudes ex intimo animi sensu celebrat Isocrates περὶ ἀντιδόσεως et in ea quidem parte, quam in Italiae bibliothecis inventam primus edidit Mystoxides; (erudito totam orationem commentario illustravit noster Casp. Orellius) inde a p. 66. Or.

καταχρήσασθε] Cf. Tim. 49.

μὴ κατακεκομικέναι· καὶ ταῦτα ὑμῖν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀεὶ τοῖς Χάρητος οἱ κατήγοροι δεικνύουσι· χίλια δὲ καὶ πεντακόσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας ἀνηλωκέναι, Δηϊάρην τε καὶ Δηΐπυρον καὶ Πολυφόντην, δραπέτας ἀνθρώπους, ἐκ τῆς Ἑλλάδος συνειλεγμένους, καὶ χωρὶς εἰς τοὺς περὶ τὸ βῆμα καὶ τὴν ἐκκλησίαν μισθοφόρους· οἳ τοὺς μὲν ταλαιπώρους νησιώτας καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἑξήκοντα τάλαντα εἰσέπραττον σύνταξιν, κατῆγον δέ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς κοινῆς θαλάττης. ἀντὶ δὲ ἀξιώματος, καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἡ πόλις ἡμῶν Μυοννήσου καὶ τῆς τῶν λῃστῶν δόξης ἐνεπίμπλατο. Φίλιππος δὲ ὁρμηθεὶς ἐκ Μα-

---

μὴ κατακεκομικέναι] Wolfius, Jurinus et Reiskius numerum navium, cum quibus in patriam redierit, elapsum putant, illi μὴ mutantes in MH i. e. quadraginta octo, hic scribendum opinans μηδ' η, ne octo quidem, vel μηδὲ κ, ne viginti quidem. Mihi enuntiatio generalis videtur esse hyperbole, qua ubique oratores utuntur. Quum paucae nonnisi naves redierint, Aeschines nullas omnino rediisse narrat.

Δηϊάρην τε καὶ Δηΐπυρον καὶ Πολυφόντην] Vere videtur Reiskius monere, ipsos sibi haec nomina induisse, ut milites appareant gloriosi.

χωρὶς] Etiam omisso τούτων significat praeterea. Monuit Wesseling. ad Diodor. Sic. XVII, 39.

ἐκ τῆς κοινῆς θαλάττης] Κοινὴ θαλάττη mare liberum, quo pluribus concessum est eodem jure sine obstaculo vehi.

ἡ πόλις ὑμῶν Μυοννήσου καὶ τῆς τῶν λῃστῶν δόξης ἐνεπίμπλατο.] Ante Μυοννήσου addendum videtur τῆς, ad quod assumendum sequens δόξης, τῆς δόξης Μυοννήσου. Teste Strabone L. XIII, c. 5. §. 11. Μυόννησός ἐστι νησίδιον prope ad Thessaliae littora, ubi piratae maris Aegaei domicilium constituisse videntur. ἐνεπίμπλατο dedi ex Helmst. pro vulgato ἐνεπίπλατο. Moschopulus: πιμπλῶ μετὰ τοῦ μ, ἐμπιπλῶ χωρὶς τοῦ μ διὰ τὸ κακόφωνον· ἀλλὰ ἐνεπίμπλων, ὡς καὶ ἐμπιπρῶ, ἐνεπιμπράμην. Noster quidem hanc regulam ubique sequitur: Ctes. 78. ἐνεπίμπλατο ἡ ὀρχήστρα χρυσῶν στεφάνων. c. 41. ἐμπιπλάμενος τῆς διδομένης ὑφ' ὑμῶν αὐτῷ ἐξουσίας. Quae leguntur contraria in Atticis scriptoribus exempla, quorum non sunt ita multa, ea librariis tribuit Lobeck ad Phryn. p. 96.

κεδονίας, οὐκ ἔθ' ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἠγωνίζετο, ἀλλ' ἤδη περὶ Λήμνου καὶ Ἴμβρου καὶ Σκύρου, τῶν ἡμετέρων κτημάτων. ἐξέλιπον δὲ Χεῤῥόνησον ἡμῶν οἱ πολῖται, τὴν οὖσαν ὁμολογουμένως Ἀθηναίων, πλείους δὲ ἐκκλησίας συγκλήτους ἠναγκάζεσθε ἐκκλησιάζειν μετὰ φόβου καὶ θορύβου, ἢ τὰς τεταγμένας ἐκ τῶν νόμων. οὕτω δ' ἦν σφαλερὰ καὶ ἐπικίνδυνα τὰ πράγματα, ὥςτε ἠναγκάσθη γράψαι ψήφισμα Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεὺς, εἰς

τῶν ἡμετέρων κτημάτων] Etiam in pace, quae turpis praescripta erat Lacedaemoniis et Atheniensibus, quae dicitur pax Antalcidae, hae insulae ditioni Atheniensium addictae erant. Xenoph. Hellen. V, 1, 31. Ἀρταξέρξης βασιλεὺς νομίζει δίκαιον, τὰς μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι, καὶ τῶν νήσων Κλαζομενὰς καὶ Κύπρον· τὰς δὲ ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας, αὐτονόμους ἀφεῖναι, πλὴν Λήμνου, καὶ Ἴμβρου καὶ Σκύρου· ταύτας δὲ, ὥςπερ τὸ ἀρχαῖον, εἶναι Ἀθηναίων.

ἐξέλιπον δὲ Χεῤῥόνησον ἡμῶν οἱ πολῖται] Weiske de Hyperbole errorum in hist. Phil. commiss. genetrice P. II. p. 35. subtilem hanc habet animadversionem: „Praesentia et imperfecta saepe majus quid sonant, quam valent, quum ob continuitatis, quae inest, notionem, non factum, sed voluntatem exprimant, in quibusdam maxime verbis, quibus inde ipsis significatio mutata, ut quum dare Oropum, id est offerre, Philippus Atheniensibus dicitur (Ol. 108, 2.) multo ante quam vere reddidit (Ol. 110, 3.) — Contra et aoristo interdum gravius quam verius res facta transactaque dicitur, ut quum reliquisse coloni Chersonesum Philippi terrore dicuntur, quam tamen Athenienses tunc (Ol. 108, 2) et tenuerunt et obtinuerunt. Quanto gravius, quamquam non verius, ἐξέλιπον dicitur quam ἐξέλειπον."

ἐκκλησίας συγκλήτους] Harpocration: σύγκλητος ἐκκλησία, τῶν ἐκκλησιῶν αἱ μὲν ἐξ ἔθους καὶ κατὰ μῆνα ἐγίνοντο. εἰ δέ τι κατεπείξειεν, ὥςτε γενέσθαι ἐκκλησίαν, αὕτη ἐκαλεῖτο σύγκλητος ἐκκλησία. Valckenaerius ad Ammonium Animadv. p. 72. monet, σύγκλητον ἐκκλησίαν et κατακλησίαν id habuisse commune, quod utraque extra consuetum ordinem et in rebus gravioribus convocata sit; id vero privum habuit κατακλησία, quod non solum in rebus maximi momenti obtinuerit, sed et ad eam praeter Athenarum incolas per Atticae pagos dispersi, οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν, evocati cogerentur.

τὰς τεταγμένας] Quarum erant quatuor singulis prytaniis.

τῶν φίλων καὶ ἑταίρων τοῦ Χάρητος, ἐκπλεῖν τὴν ταχίστην Ἀντίοχον τὸν ἐπὶ τῶν ὑπηρετικῶν, καὶ ζητεῖν τὸν στρατηγὸν τὸν ἐπὶ τῇ δυνάμει τεταγμένον, κἂν ἐντύχῃ που, φράζειν, ὅτι θαυμάζει ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, εἰ Φίλιππος μὲν ἐπὶ Χεῤῥόννησον τὴν Ἀθηναίων πορεύεται, Ἀθηναῖοι δὲ οὐδὲ τὸν στρατηγὸν ἴσασιν, οὐδὲ τὴν δύναμιν, ἣν ἐξέπεμψαν, ὅπου ἐστίν. ὅτι δ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τοῦ ψηφίσματος, καὶ ἀναμνήσθητε τοῦ πολέμου, καὶ τὴν εἰρήνην, τοὺς τῶν πολέμων ἡγεμόνας, ἀλλὰ μὴ τοὺς πρέσβεις ἀπαιτεῖτε. „Ψηφισμα δημου ο Κηφισοφων ειπεν.“

21. Οἱ μὲν καιροὶ τῆς πόλεως τοιοῦτοι ἦσαν, ἐν οἷς οἱ περὶ τῆς εἰρήνης ἐγένοντο λόγοι. ἀνιστάμενοι δὲ οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες, περὶ μὲν τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως οὐδὲν ἐνεχείρουν λέγειν, ἀποβλέπειν δὲ εἰς τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐκέλευον ἡμᾶς, καὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Πέρσην ναυμαχίας μεμνῆσθαι, καὶ τῶν τάφων τῶν προγόνων, καὶ τῶν τροπαίων. ἐγὼ δὲ ἁπάντων μὲν τούτων ἔφην δεῖν μεμνῆσθαι, μιμεῖσθαι μέντοι τὰς τῶν προγόνων εὐβουλίας, τὰ δὲ ἁμαρτήματα αὐτῶν καὶ τὴν ἄκαιρον φιλονεικίαν φυλάττεσθαι, τὴν μὲν ἐν Πλαταιαῖς πρὸς τοὺς

τὴν ταχίστην] Glossographi supplent βάδισιν. Scriptores ipsi interdum addunt ὁδόν. Vide Bos. Ell. p. 54. sq. Sch.

τὸν ἐπὶ τῶν ὑπηρετικῶν] Τὰ ὑπηρετικὰ sc. πλοῖα sunt naves actuariae, κέλητες, veloces, quarum usus est, si quid celeriter sit renuntiandum. Antiochus igitur erat ejusmodi navium praefectus.

21. οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες] Oratores quasi ordine composito, quasi inter eos convenerit.

τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως] Atrium, introitus arcis. Harpocration s. v. περὶ δὲ τῶν προπυλαίων τῆς ἀκροπόλεως, ὡς ἐπὶ Εὐθυμένους ἄρχοντος (Ol. 85, 3.) οἰκοδομεῖν ἤρξαντο Ἀθηναῖοι, Μνησικλέους ἀρχιτεκτονοῦντος, ἄλλοι τε ἱστορήκασι, καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ. Ἡλιόδωρος δ᾽ ἐν πρώτῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν ἀκροπόλεως, μεθ᾽ ἕτερα καὶ ταῦτά φησιν· ἐν ἔτεσι μὲν πέντε παντελῶς ἐξεποιήθη, τάλαντα δὲ ἀνηλώθη δισχίλια δώδεκα· πέντε δὲ πύλας ἐποίησαν, δι᾽ ὧν εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰσίασιν.

Πέρσας πεζομαχίαν, καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ Σαλαμῖνα, καὶ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίαν, καὶ τὴν Τολμίδου ζηλοῦν στρατηγίαν κελεύων, ὃς χιλίους ἐπιλέκτους ἔχων Ἀθηναίων διὰ μέσης Πελο-

---

ἐπ' Ἀρτεμισίῳ] Ad hoc Euboeae promontorium primo se Graecorum classis ei, quae Xerxe regnante Graeciam invasit, opposuit. Promontorium hoc nomen habebat, quia ibi templum erat Ἀρτέμιδος.

Τολμίδου] Diodorus Sic. L. XI. 84. narrat „ Τολμίδης ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἁμιλλώμενος πρὸς τὴν Μυρωνίδου ἀρετήν τε καὶ δόξαν ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι. Διὸ καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς μηδενὸς πρότερον πεπορθηκότος τὴν Λακωνικὴν παρεκάλεσε τὸν δῆμον δῃῶσαι τὴν τῶν Σπαρτιατῶν χώραν. ἐπηγγέλλετο δὲ χιλίους ὁπλίτας παραλαβὼν εἰς τὰς τριήρεις μετὰ τούτων πορθήσειν μὲν τὴν Λακωνικὴν, ταπεινώσειν δὲ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν δόξαν. Συγχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων, βουλόμενος λαθραίως πλείονας πολίτας ἐξαγαγεῖν, τεχνάζεταί τι τοιοῦτον. οἱ μὲν πολῖται διελάμβανον αὐτὸν καταλέξειν εἰς τὴν στρατιὰν τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις, καὶ τοῖς σώμασιν εὐρωστάτους. ὁ δὲ Τολμίδης σπεύδων μὴ μόνον τοὺς τεταγμένους χιλίους ἐξάγειν εἰς τὴν στρατιὰν, προσιὼν ἑκάστῳ τῶν νέων καὶ τῇ ῥώμῃ διαφερόντων ἔλεγεν, ὡς μέλλει καταλέγειν αὐτόν. κρεῖττον οὖν ἔφησεν ἐθελοντὴν στρατεύειν μᾶλλον ἢ διὰ τὸν κατάλογον ἀναγκασθῆναι δοκεῖν. ἐπεὶ δὲ πλέους τῶν τρισχιλίων τούτῳ λόγῳ συνέπεισεν ἐθελοντὶ ἀπογράφεσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς οὐκ ἔτι σπεύδοντας ἑώρα, τότε τοὺς ὡμολογημένους χιλίους κατέλεξεν ἐκ τῶν ἄλλων. ὡς δ' αὐτῷ καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμαστο, πεντήκοντα μὲν τριήρεσιν ἀνήχθη καὶ τετρακισχιλίοις ὁπλίταις. καταπλεύσας δὲ τῆς Λακωνικῆς εἰς Μεθώνην, τοῦτο μὲν τὸ χωρίον εἷλε. τῶν δὲ Λακεδαιμονίων βοηθησάντων, ἀνέζευξε, καὶ παραπλεύσας εἰς τὸ Γύθιον, ἐπίνειον τῶν Λακεδαιμονίων, χειρωσάμενος δὲ καὶ ταύτην τὴν πόλιν, καὶ τὰ νεώρια τῶν Λακεδαιμονίων ἐμπρήσας, τὴν χώραν ἐδῄωσεν. ἐκεῖθεν δ' ἀναχθεὶς τῆς Κεφαληνίας εἰς Ζάκυνθον, ταύτην δὲ χειρωσάμενος καὶ πάσας τὰς ἐν Κεφαληνίᾳ πόλεις προσαγόμενος, εἰς τὸ πέραν διέπλευσε καὶ κατῆρεν εἰς Ναύπακτον. ὁμοίως δὲ καὶ ταύτην ἐξ ἐφόδου λαβὼν, κατῴκισεν εἰς ταύτην Μεσσηνίων τοὺς ἐπισήμους, ὑποσπόνδους ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀφεθέντας.

ἐπιλέκτους] Pollux I, 76. ἐρεῖς στρατιῶται ἐπίλεκτοι, ἔκκριτοι, πρόκριτοι, δόκιμοι, εὐδόκιμοι, ἀριστεῖς, λογάδες, ἀριστεύοντες, καταριστεύοντες, λόγιμοι.

ποννήσου, πολεμίας οὔσης, ἀδεῶς διεξῄει· τὴν δ' εἰς Σικελίαν στρατείαν φυλάττεσθαι, ἣν ἐξέπεμψαν Λεοντίνοις βοηθήσοντες, τῶν πολεμίων ἐμβεβληκότων εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτετειχισμένης, καὶ τὴν τελευταίαν ἀβουλίαν φυλάξασθαι, ὅθ' ἡττημένοι τῷ πολέμῳ, προκαλουμένων αὐτοὺς Λακεδαιμονίων εἰρήνην ἄγειν, ἔχοντας πρὸς τῇ Ἀττικῇ Λῆμνον καὶ Ἴμβρον καὶ Σκῦρον, καὶ δημοκρατουμένους κατὰ τοὺς νόμους, τούτων μὲν οὐδὲν ἤθελον ποιεῖν, πολεμεῖν δὲ προῃροῦντο, οὐ δυνάμενοι· Κλεοφῶν δὲ ὁ λυροποιὸς, ὃν πολλοὶ δεδεμένον ἐν πέδαις ἐμνημόνευον, παρεγγραφεὶς αἰσχρῶς πολίτης, καὶ διεφθαρκὼς νομῇ χρημάτων τὸν δῆμον, ἀποκόψειν ἠπείλει μαχαίρᾳ τὸν τράχηλον, εἴ τις εἰρήνης μνησθήσεται· τελευτῶντες δὲ εἰς τοῦτο τὴν πόλιν προήγαγον, ὥςτε ἀγαπητῶς τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, ἀποστάντας πάντων, καὶ τὰ τείχη καθελόντας, καὶ παραδεξαμένους φρουρὰν, καὶ Λακεδαιμόνιον ἁρμοστὴν, καὶ τῆς δημοκρατίας τοῖς τριά-

---

Δεκελείας ἐπιτετειχισμένης] Lacedaemonii Deceliam in Attica munierunt belli Peloponnesiaci anno 19. Ol. 91, 3. Vide Thucyd. VII, 19.

τελευταίαν ἀβουλίαν] Intelligit calamitates, quas dominatione *τῶν τριάκοντα* passi sunt Athenienses.

Κλεοφῶν δὲ] Scholiastes ad Aristoph. Ran. v. 1580. *ὥς Ἀριστοτέλης φησὶ μετὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, Λακεδαιμονίων βουλομένων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι, ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι, καὶ εἰρήνην ἄγειν, ἐπὶ τοῦ Καλλίου* (qui Archon erat Ol. 93, 3.), *Κλεοφῶν ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προςδέξασθαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώρακα ἐνδεδυκὼς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν, ἐὰν μὴ πάσας ἀφῶσι τὰς πόλεις οἱ Λακεδαιμόνιοι. Οὗτος δὲ ὁ Κλεοφῶν ὡς ξένος κωμῳδεῖται καὶ βάρβαρος.*

Λακεδαιμόνιον ἁρμοστὴν] Harpocration: *Ἁρμοσταὶ, οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἄρχοντες ἐκπεμπόμενοι.* Ulpianus ad Demosth. Lept. p. 67. ed W. *ἁρμοστὰς δὲ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἄρχοντας τῶν Λακεδαιμονίων λέγει· ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς οὕτω διὰ τὸ ἁρμόζειν τὰ ἤθη τῶν πολιτῶν τοῖς τῶν Λακεδαιμονίων.* De variis hujus vocabuli significationibus in re civili Spartiatarum diligenter exposuit Manso in libro, cujus copiam omnibus Graecarum rerum studiosis optamus: Sparta, T. I. p. 107. s.

κοντα ἀφεμένους, οἳ χιλίους καὶ πεντακοσίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν. 22. τὴν μὲν τοιαύτην ἀβουλίαν ὁμολογῶ παραγγέλλειν φυλάττεσθαι, τὰ δ' ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένα μιμεῖσθαι. οὐ γὰρ παρὰ τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πάντων οἰκειοτάτου ταῦτα ἐπυνθανόμην. Ἀτρόμητος γὰρ ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος (ὃν σὺ λοιδορεῖς, οὔτ' εἰδὼς οὔτ' ἐπιδὼν τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας ὅςτις ἦν, καὶ ταῦτα, ὦ Δημόσθενες, ἐκ τῶν νομάδων Σκυθῶν τὸ πρὸς μητρὸς γένος ὤν) ἔφυγε μὲν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, συγκατήγαγε δὲ τὸν δῆμον. καὶ ὁ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφὸς, θεῖος δὲ ἡμέτερος, Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ Ἀχαρνέως υἱὸς, μετὰ Δημαινέτου τοῦ Βουζύγου, συγκατεναυμάχησε Χείλωνα, τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον. ὥςτε οἰκεῖά μοι καὶ συνήθη τὰ τῆς πόλεως ἀτυχήματα εἶναι τοῖς ὠσὶν ἀκούειν. Ἐπιτιμᾷς δέ μοι καὶ τὴν ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Ἀρκαδίᾳ δημη-

---

ἀκρίτους] Sic dedi ex Harl. et Helmst. pro vulgato ἀκρίτως. Interdum in hac loquendi ratione a librariis adverbium perperam intrusum. Sed linguae ratio alterum postulat et plerumque optimi codd. praebent. Ctes. 80. οἳ πλείους ἢ χιλίους καὶ πεντακοσίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν, ubi Bern. ἀκρίτως. Haeret adverbium etiamnum in Isocr. Panath. 73. ἔξεστι τοῖς ἐφόροις ἀκρίτως ἀποκτεῖναι τοσούτους, ὅσους ἂν βουληθῶσιν. In aliis locis Coray ex Mss. correxit, etiam de conjectura, et jam ante H. Wolfius.

22. τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας ὅςτις ἦν] Wolfius et Scaligerus in locutione offenderunt. Sed ἡλικία hic positum est pro ἡλικιῶται. Phrynichus p. 469. σοφώτατος τῆς ἡλικίας, ἀντὶ τοῦ τῶν ἡλικιωτῶν: ubi Lobeckius lectionis veritatem satis vindicavit.

ἀτυχήματα] Wolfius, probante Scaligero, maluit εὐτυχήματά τε καὶ ἀτυχήματα. Sed hoc additamento non opus esse, monet Reiskius. Quamquam enim utrumque recte ex antecedentibus probari possit, tamen in eo hic res vertitur, satis eum cognitas habuisse patriae calamitates earumque caussas, ut officium suum duxerit monere, ut ab his similibusque caveatur.

ἐν τοῖς μυρίοις] Ex tot hominibus constabat commune Arcadum consilium, penes quod erat, de summa republica deliberare. Sed tumultu inter Arcadas exorto, armis controversia disceptabatur. Diodorus Sic. L. XV. 58. ss.

γορίαν καὶ πρεσβείαν, καὶ μεταβεβλῆσθαί με φῂς, αὐτὸς ὢν ἀνδραποδώδης καὶ μονονοὐκ ἐστιγμένος αὐτόμολος. ἐγὼ δ᾽ ἐν μὲν τῷ πολέμῳ συνίστην, καθ᾽ ὅσον ἦν δυνατὸς, Ἀρκάδας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπὶ Φίλιππον, οὐδενὸς δ᾽ ἀνθρώπου ἐπικουροῦντος τῇ πόλει, ἀλλὰ τῶν μὲν, περιορώντων ὅ, τι συμβήσεται, τῶν δὲ, συνεπιστρατευόντων, τῶν δ᾽ ἐν τῇ πόλει ῥητόρων χορηγὸν ταῖς καθ᾽ ἡμέραν δαπάναις τὸν πόλεμον ποιουμένων, ὁμολογῶ συμβουλεῦσαι τῷ δήμῳ διαλύσασθαι πρὸς Φίλιππον, καὶ τὴν εἰρήνην συνθέσθαι, ἣν σὺ νῦν αἰσχρὰν νομίζεις, οὐδεπώποθ᾽ ἁψάμενος ὅπλων. ἐγὼ δὲ ταύτην εἶναι πολλῷ φημὶ καλλίω τοῦ πολέμου. χρὴ δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, τοὺς μὲν πρέσβεις θεωρεῖν πρὸς τὸν καιρὸν, καθ᾽ ὃν ἐπρέσβευον, τοὺς δὲ στρατηγοὺς πρὸς τὰς δυνάμεις, ὧν ἡγοῦντο. καὶ γὰρ τὰς εἰκόνας ἵστατε, καὶ τὰς προεδρίας, καὶ τοὺς στεφάνους, καὶ τὰς ἐν τῷ Πρυτανείῳ σιτήσεις δίδοτε, οὐ τοῖς τὴν εἰρήνην ἀπαγγείλασιν, ἀλλὰ τοῖς τὴν μάχην νικήσασιν. εἰ δ᾽ ἔσονται τῶν πολέμων αἱ μὲν εὐθύναι τῶν πρέσβεων, αἱ δὲ δωρεαὶ τῶν στρατηγῶν, ἀσπόνδους καὶ ἀκηρύκτους τοὺς πολέμους ποιήσετε· οὐδεὶς γὰρ θελήσει πρεσβεύειν. 23. Περὶ δὲ Κερσοβλέπτου, καὶ Φωκέων, καὶ τῶν ἄλλων, ἃ πρὸς τούτοις διαβέβλημαι, ὑπόλοιπον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ, καὶ ἐν τῇ ὑστέρᾳ πρεσβείᾳ, ἃ μὲν εἶδον, ὡς εἶδον, ὑμῖν ἀπήγγειλα, ἃ δ᾽ ἤκουον, ὡς ἤκουσα. τίνα οὖν ἦν ἑκάτερα τούτων,

---

καθ᾽ ὅσον ἦν δυνατὸς] Sic scripsi ex Mead. et Helmst. pro vulgato *δυνατόν*. Minus arroganter loquitur Aeschines: tantum se fecisse, quantum in i p s o fuerit. Vulgatae hanc arrogantiam aliquis imputaverit, Aeschinem tantum fecisse, quantum nemo alius fecisset. Infra c. 32. *πότερον οὖν ὁ μηδὲν προθυμηθεὶς ἐργάσασθαι ἀγαθὸν, δίκαιός ἐστιν εὐδοξεῖν, ἢ ὁ μηδὲν, ὧν ἦν δυνατὸς, ἐλλείπων;*

τὰς εἰκόνας cet.] Omnes hi honores erant olim rari et tenues, ob eamque rem gloriosi; postea autem effusi atque obsoleti.

ἀσπόνδους καὶ ἀκηρύκτους] Vide supra c. 10.

ἅ τε εἶδον, ἅ τε ἤκουσα περὶ Κερσοβλέπτου; εἶδον μὲν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ συμπρέσβεις ἅπαντες ὁμηρεύοντα τὸν υἱὸν τὸν Κερσοβλέπτου παρὰ Φιλίππῳ· καὶ ἔτι καὶ νῦν τοῦθ' οὕτως ἔχει. συνέβαινε δ', ὅτε τὴν προτέραν ἐπρεσβεύομεν πρεσβείαν, ἐμοὶ μὲν μετὰ τῶν συμπρέσβεων ἀπιέναι δεῦρο, Φιλίππῳ δ' ἐπὶ Θρᾴκην ἐξιέναι, πρὸς δ' ἡμᾶς ὡμολογηκέναι, ἕως ἂν ὑμεῖς περὶ τῆς εἰρήνης βουλεύσησθε, μὴ ἐπιβήσεσθαι μεθ' ὅπλων Χεῤῥονήσου. ἐν ἐκείνῃ μὲν οὖν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὴν εἰρήνην, οὐδεμία μνεία ἐγένετο περὶ Κερσοβλέπτου. ἤδη δὲ ἡμῶν κεχειροτονημένων ἐπὶ τοὺς ὅρκους, οὔπω δὲ ἀπηρκότων ἐπὶ τὴν ὑστέραν πρεσβείαν, ἐκκλησία γίνεται, ἐν ᾗ Δημοσθένης, ὁ νυνὶ κατηγορῶν ἐμοῦ, λαγχάνει προεδρεύειν. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Κριτόβουλος ὁ Λαμψακηνὸς εἶπε παρελθών, ὅτι πέμψειε μὲν αὐτὸν Κερσοβλέπτης, ἀξιοῖ δὲ ἀποδοῦναι τοὺς ὅρκους τοῖς Φιλίππου πρέσβεσιν, καὶ συναναγραφῆναι Κερσοβλέπτην ἐν τοῖς ὑμετέροις συμμάχοις. ῥηθέντων δὲ τῶν λόγων τούτων Ἀλεξίμαχος ὁ Πήληξ δίδωσιν ἀναγνῶναι ψήφισμα τοῖς προέδροις, ἐν ᾧ ἐγέγραπτο, ἀποδοῦναι τοὺς ὅρκους Φιλίππῳ μετὰ τῶν ἄλλων συμμάχων τὸν ἥκοντα παρὰ Κερσοβλέπτου. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος (καὶ ταῦτα οἶμαι πάντας ὑμᾶς μνημονεύειν) ἀναστὰς ἐκ τῶν προέδρων Δημοσθένης, οὐκ ἔφη

---

23. ὁμηρεύοντα] Kersobleptes erat Philippi potentia coactus, filium suum regi obsidem dare, ut pignus tranquillitatis et otii.

ᾗ] Scaliger mavult ἐν ᾗ, quo non opus esse, ostendi Tim. 35.

Κριτόβουλος] ὁ Κερσοβλέπτου πρεσβευτής.

συναναγραφῆναι Κερσοβλέπτην] Notanda nominis proprii repetitio, quae significat Kersoblepten nihil reliqui fecisse, quo minus et ipse in foedus reciperetur.

ὁ Πήληξ] Harpocration: δῆμός ἐστι τῆς Λεοντίδος φυλῆς, ὥς φησι Διόδωρος ὁ περιηγητής. Cf. Meursium.

τὸ ψήφισμα ἐπιψηφιεῖν, οὐδὲ λύσειν τὴν πρὸς Φίλιππον εἰρήνην, οὐδὲ γινώσκειν τῶν συμμαχιῶν τοὺς συνεφαπτομένους, ὥσπερ ἐν τοῖς σπένδουσι τῶν ἱερῶν. ἀποδοθῆναι γὰρ περὶ τούτων ἑτέραν ἐκκλησίαν. βοώντων δὲ ὑμῶν, καὶ τοὺς προέδρους ἐπὶ τὸ βῆμα κατ' ὄνομα καλούντων, οὕτως, ἄκοντος αὐτοῦ, τὸ ψήφισμα ἐπεψηφίσθη. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα Ἀλεξίμαχον, καὶ τοὺς συμπροέδρους Δημοσθένους, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀνάγνωθι. „Μαρτυρια των Δημοσθενους συμπροεδρων.“

24. *Ὁ μὲν τοίνυν ἐπιδακρύσας ἀρτίως ἐνταυθοῖ Δημοσθένης, μνησθεὶς Κερσοβλέπτου, φαίνεται τῆς συμμαχίας ἐκκλείων αὐτόν. ὡς δ' ἡ παροῦσα ἐκκλησία διελύθη, ἐξώρκιζον τοὺς συμμάχους οἱ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ἐν*

ἐπιψηφιεῖν] Cf. supra c. 18.

τοὺς συνεφαπτομένους] Apostolius Proverbb. Cent. XVIII. 48. haec habet: *τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλει*] *Ἐπὶ τῶν μετεχόντων ἀρίστων καὶ καλῶν. ἔθος γὰρ εἶχόν τινες, ἄλλων θυόντων συνεφάπτεσθαι τῆς θυσίας καὶ κοινωνεῖν· καὶ Αἰσχίνης δὲ ἔφη· Γινώσκειν ὥσπερ τοὺς ἐφαπτομένους τῶν ἱερῶν.* Hoc verbum dicitur igitur de iis, qui, quum ipsi nil contulerint ad rem aliquam perficiendam, commodorum tamen, quae inde nascuntur, participes esse volunt.

ἀποδοθῆναι γὰρ] Particula *γὰρ* minime offendit. Reddit enim rationem, cur Demosthenes nolit populum re non discussa in suffragia mittere. Peculiari enim concione de hac re esse deliberandum. Sed aoristus infinitivi potest videri parum aptus. Verum supplendum est *δεῖν*, quod post verba *φάναι, λέγειν* et synonyma apud infinitivum saepe omittitur. Vide Bosii Ellips. p. 596.

24. *ἐνταυθοῖ*] Vide supra 14.

ἐξώρκιζον] Formam *ὁρκίζειν* pro *ὁρκοῦν* improbarunt grammatici veteres. Phrynichus p. 360. *ὥρκωσε μᾶλλον διὰ τὸ ω λέγε, ἢ διὰ τοῦ ι ὥρκισεν.* Verum est, et verbum *ὁρκοῦν* esse frequentissimum, et, si varietas lectionis sit, id vindicari ab optimis libris. In nostro tamen loco nulla est varietas, nec in eo, quod hoc ipso capite sequitur *ἐξορκίζεσθαι*, ut apud Xenoph. Sympos. IV, 10. Non igitur ausim hanc formam e Graecia ejicere.

τῷ στρατηγίῳ τῷ ὑμετέρῳ. τετόλμηκε δὲ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν ὁ κατήγορος, ὡς ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐγὼ Κριτόβουλον ἀπήλασα τὸν πρεσβευτὴν τὸν παρὰ Κερσοβλέπτου, παρόντων μὲν τῶν συμμάχων, ἐψηφισμένου δὲ τοῦ δήμου, παρακαθημένων δὲ τῶν στρατηγῶν. πόθεν τοσαύτην ῥώμην λαβών; ἢ πῶς ἂν τὸ πρᾶγμα ἐσιγήθη; εἰ δ' ἄρα ἐγὼ ἐτόλμων τοῦτο ποιεῖν, ἐπέτρεψας ἄν, ὦ Δημόσθενες; καὶ οὐκ ἐνέπλησας βοῆς καὶ κραυγῆς τὴν ἀγοράν, ὁρῶν με, ὡς ἔφης ἀρτίως, ὠθοῦντα ἀπὸ τῶν ἱερῶν τὸν πρεσβευτήν; καλείτω δέ μοι τοὺς στρατηγοὺς ὁ κήρυξ, καὶ τοὺς συνέδρους τῶν συμμάχων, καὶ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν ἀκούσατε. „Μαρτυρίαι." Οὔκουν δεινόν, ὦ Ἀθηναῖοι, εἴ τις κατ' ἀνδρὸς πολίτου, οὐχ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑμετέρου (τοῦτο γὰρ προςδιορθοῦμαι) τολμᾷ τηλικαῦτα καταψεύδεσθαι, κινδυνεύοντος ὑπὲρ τοῦ σώματος; ἢ πῶς οὐκ εἰκότως οἱ πα-

---

ἐν τῷ στρατηγίῳ] Codex Helmst. perquam bonus habet *στρατηγείῳ*. Ctes. 45. legitur *στρατηγεῖον· στρατηγείοι*. Dubitari potest, utra scribendi ratio praestet. Significat hic et aliis locis curiam imperatorum, locum, quo conveniunt deliberaturi de rebus ipsorum muneri subiectis. In his, si analogiam spectes derivatorum, quae ab hominum nominibus derivantur, assumunt *εῖον*. In hoc vocabulo tamen usus alteram scribendi rationem pene sanxisse videtur. Et antiqui scriptores, ut Demosthenes, et recentiores, atque etiam grammatici *στρατήγιον* scribunt.

τῶν στρατηγῶν] *Οἱ στρατηγοί*, quorum deni quotannis pro numero tribuum populi suffragiis creabantur, erant pacis tempore inter summos magistratus, multaque administrabant urbana negotia. Vide Schömann de Com. Ath. p. 313. s.

ὡς ἔφης ἀρτίως] Phrynichus p. 236. *ἔφης ἔστι μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἀλλ' ὀλίγον· τὸ δὲ πλεῖστον ἔφησθα.* Laudo equidem hanc Phrynichi verecundiam. Etsi enim haud admodum multa sunt *τοῦ ἔφης* apud Atticos exempla, non ausim tamen contra libros ea mutare: praesertim quum etiam apud poëtas Atticos ejusmodi formae, Grammaticis improbatae, ut *οἶδας* pro *οἶσθα*, legantur. Nec damnaverim, quod legitur Ctes. 51. *πέρισης*, ab omnibus Mss. vindicatum.

τέρες ἡμῶν ἐν ταῖς φονικαῖς δίκαις ἐπὶ Παλλαδίῳ κατέδειξαν, τέμνοντας τὰ τόμια, τοὺς νικῶντας τῇ ψήφῳ ἐξορκίζεσθαι· καὶ τοῦτο ὑμῖν πάτριόν ἐστιν ἔτι καὶ νῦν·

ἐπὶ Παλλαδίῳ] Harpocration: *Δικαστήριόν ἐστιν οὕτω καλούμενον, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, ἐν ᾧ δικάζουσιν ἀκουσίου φόνου καὶ βουλεύσεως οἱ Ἐφέται* (nomen hoc est proprium judicum *ἀκουσίου φόνου*) *ἔσχε δὲ τὸ δικαστήριον τὴν τοῦ Παλλαδίου ἐπωνυμίαν, καὶ οἱ δικασταὶ τὴν τῶν Ἐφετῶν ἐντεῦθεν. Ἀγαμέμνονος μετὰ τῶν Ἀργείων σὺν τῷ Παλλαδίῳ προσενεχθέντος Ἀθήναις ἐξ Ἰλίου, Δημοφῶν ἁρπάζει τὸ Παλλάδιον καὶ πολλοὺς τῶν διωκόντων ἀναιρεῖ. Ἀγαμέμνων δὲ δυσχεράνας, δίκην τὸν ἁρπάσαντα ἀπαιτεῖ, καὶ συνίσταται τὸ κριτήριον ἐπὶ πεντήκοντα μὲν Ἀθηναίων, πεντήκοντα δὲ Ἀργείων, οὓς Ἐφέτας ἐκάλεσαν, παρὰ τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἐφεθῆναι αὐτοῖς τὰ τῆς κρίσεως.* Pausanias Att. I. c. 28. narrat, *Διομήδη φασὶν, ἁλούσης Ἰλίου ταῖς ναυσὶν ὀπίσω κομίζεσθαι, καὶ ἤδη νύκτα ἐπέχειν, ὡς κατὰ Φάληρον πλέοντες γίγνονται, καὶ τοὺς Ἀργείους ὡς ἐς πολεμίαν ἀποβῆναι τὴν γῆν, ἄλλην που δόξαντας ἐν τῇ νυκτὶ καὶ οὐ τὴν Ἀττικὴν εἶναι· ἐνταῦθα Δημοφῶντα λέγουσιν ἐκβοηθήσαντα* (*οὐκ ἐπιστάμενον οὐδὲ τοῦτον τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν, ὡς εἰσὶν Ἀργεῖοι*) *καὶ ἄνδρας αὐτῶν ἀποκτεῖναι, καὶ τὸ Παλλάδιον ἁρπάσαντα οἴχεσθαι· Ἀθηναῖόν τε ἄνδρα οὐ προϊδόμενον ὑπὸ τοῦ ἵππου τοῦ Δημοφῶντος ἀνατραπῆναι, καὶ συμπατηθέντα ἀποθανεῖν· ἐπὶ τούτῳ Δημοφῶντα ὑποσχεῖν δίκας, οἱ μὲν τοῦ συμπατηθέντος τοῖς προσήκουσιν, οἱ δὲ Ἀργείων φασὶ τῷ κοινῷ.* Uberius haec exponit A. Matthiae Dissert. de judiciis Atheniensium Misc. Philoll. T. I. p. 149. sqq.

τέμνοντας τὰ τόμια] Sic dedi ex Reiskii conjectura. Vulgo *τέμνοντες*. Sed quum verbi finiti subjectum sit *οἱ πατέρες ἡμῶν*, participium ad id referri non potest. Verum ad litigantes id referendum. Nempe quum de caede judicium esset, aper, caper et taurus mactabantur, quorum prosecta manibus tenentes, accusator, quum accusationem jurejurando firmaret, reus, quum negaret, sibi, domuique ac familiae, si pejerassent, perniciem imprecabantur. Ceterum subita est numeri mutatio, quum orator ex plurali *τοὺς νικῶντας τῇ ψήφῳ* transit in singularem *αὐτῷ* Soph. Antig. v. 1150 ss. Erf. min. *τὰς γὰρ ἡδονὰς*

ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ

ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.

ubi vide Brunckium.

τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια ψηφίζεσθαι τῶν δικαστῶν, ὅσοι τὴν ψῆφον ἤνεγκαν αὐτῷ, καὶ ψεῦδος μηδὲν εἰρηκέναι, εἰ δὲ μή, ἐξώλη τε αὐτὸν εἶναι ἐπαρᾶσθαι καὶ τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ, τοῖς δὲ δικασταῖς εὔχεσθαι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ εἶναι; καὶ μάλα ὀρθῶς καὶ πολιτικῶς, ὦ Ἀθηναῖοι. εἰ γὰρ μηδεὶς ἂν ὑμῶν ἑαυτὸν ἀναπλῆσαι φόνου δικαίου βούλοιτο, ἦπου ἀδίκου γε φυλάξαιτ' ἄν, τὴν ψυχήν, ἢ τὴν οὐσίαν, ἢ τὴν ἐπιτιμίαν τινὸς ἀφελόμενος· ἐξ ὧν αὑτοὺς ἀνῃρήκασί τινες, οἱ δὲ καὶ δημοσίᾳ ἐτελεύτησαν. 25. ἆρ' οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, δοίητ' ἄν μοι συγγνώμην, εἰ κίναιδον αὐτὸν προσειπὼν καὶ μὴ καθαρεύοντα τῷ σώματι, μήδ' ὅθεν τὴν φωνὴν ἀφίησιν, ἔπειτα τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ κατηγορήματος τοῦ περὶ Κερσοβλέπτην ἐπ' αὐτοφώρῳ δείξαιμι ψεῦδος ὄν; κάλλιστον γάρ, οἶμαι, πρᾶγμα, καὶ χρησιμώτατον τοῖς διαβαλλομένοις παρ' ὑμῖν γίνεται. καὶ γὰρ τοὺς χρόνους, καὶ τὰ ψηφίσματα, καὶ τοὺς ἐπιψηφίσαντας ἐν τοῖς δημοσίοις γράμμασι τὸν ἅπαντα χρόνον

ψηφίζεσθαι] Ex serie orationis aoristus *ψηφίσασθαι* videri possit aptior. Praesens tamen videtur non sine vi rem ut absolute veram et praesentem significare.

μηδεὶς ἂν] Vide ad Tim. c. 59.

ἐξ ὧν αὑτοὺς ἀνῃρήκασί τινες, οἱ δὲ καὶ δημοσίᾳ ἐτελεύτησαν] Locus sic intelligendus: Propter haec crimina nonnulli poenam legum metuentes ipsi se interfecerunt, ut Timarchus dicitur, quem prima oratione Aeschines accusavit: alii publice, judicum sententia, morte damnati sunt. *Δημοσίᾳ τελευτᾶν* de iis dici, qui ad publicum supplicium ducantur, animadvertit F. A. Wolfius ad Leptin. p. 362.

25. *ἐπ' αὐτοφώρῳ*] Proprie de *κλέπτῃ ἐπ' αὐτῷ τῷ κλέμματι εὑρεθέντι, ἔτι κατέχοντι αὐτό*, tropice de *φανερῶς ἐλεγχθέντι*. Cf. Astium ad Platonis Politiam II, 3. p. 392.

καὶ γὰρ τοὺς χρόνους καὶ τὰ ψηφίσματα, καὶ τοὺς ἐπιψηφίσαντας] Reiskius verba sic collocata mavult: *καὶ γὰρ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς χρόνους καὶ τοὺς ἐπιψηφίσαντας*, eique assentitur Schömann l. l. p. 136. not. 24. Recte, opinor. A toto enim incipiendum, tum

φυλάττετε. εἴρηκε δὲ οὑτοσὶ πρὸς ὑμᾶς, παρὰ τοῦτο διαφθαρῆναι τὰ Κερσοβλέπτου πράγματα, ὅτι τῆς πρεσβείας ὢν ἡγεμὼν ἐγώ, καὶ κατευημερηκὼς παρ' ὑμῖν, αὐτοῦ κελεύοντος εἰς Θρᾴκην ἡμᾶς ἰέναι, Κερσοβλέπτου πολιορκουμένου, καὶ διαμαρτύρασθαι Φιλίππῳ ταῦτα μὴ ποιεῖν, οὐκ ἠθέλησα, ἀλλ' ἐκαθήμην ἐν Ὠρεῷ, καὶ οἱ συμπρέσβεις, προξενίας κατασκευαζόμενοι. ἀκούσατε δὴ

---

progrediendum ad partes praecipuas, quae in illo continentur ad opem ferendam iis, qui per calumniam accusantur. In psephismatis, ne tempus eorum latorum ambiguum sit, inscribebatur nomen Archontis eponymi, a cujus nomine annus in fastis notabatur, mensis ejusque dies, nomen ejus qui psephisma tulit, nomen epistatae, qui populum in suffragia mittebat. Haec videntur legitima fuisse, quae in psephismate designabantur. Scriptores vero ea laudantes interdum complura, ut eorum consilio minus necessaria, omiserunt.

παρὰ τοῦτο διαφθαρῆναι] Mihi quidem videtur negari non posse, παρὰ cum accusativo apud Atticos interdum significare propter. Quum de eo dubitatum fuerit, exemplis hanc significationem vindicabo. Ctes. 41. καίτοι γε πρῴην ἀπετόλμησε λέγειν, ὅτι παρὰ τοῦτο Φίλιππος οὐκ ἦλθεν ἡμῶν ἐπὶ τὴν χώραν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καλὰ τὰ ἱερά. Demosth. παραπρ. p. 354. εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ' ἦν ἤδη τὰ πράγματα, ὥστε μηδ' αἰσθομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέγονεν; εἰ δὲ παρὰ τὸ προαισθέσθαι κεκώλυται, τίς ὁ ἐκλαλήσας; p. 425. οἳ παρ' οὐδὲν οὕτως, ὡς τὸ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπολώλασιν, οἱ δείλαιοι. Mid. p. 545. καὶ ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ Μειδίου, καὶ τοῦ Μειδίου πλούτου καὶ τῆς ὑπερηφανίας παρὰ τὴν πενίαν καὶ τὴν ἐρημίαν, καὶ τὸ τῶν πολλῶν εἷς εἶναι. Timocr. 766. ἀργυρίῳ μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων καὶ φανερῶς πρὸς χαλκὸν καὶ μόλιβδον κεκραμένῳ χρώμεναι σώζονται, καὶ οὐδ' ὁτιοῦν παρὰ τοῦτο πάσχουσι.

καὶ διαμαρτύρασθαι Φιλίππῳ ταῦτα μὴ ποιεῖν, οὐκ ἠθέλησα] Recte Reiskius ταῦτα μὴ ποιεῖν junxit cum διαμαρτύρασθαι, non cum οὐκ ἠθέλησα: jubente eo, cum contestatione Philippo interdicere, ne ista faceret, h. e. ne Kersoblepten armis vexaret, nolui, sc. ἰέναι καὶ διαμαρτύρασθαι.

προξενίας κατασκευαζόμενοι] Schol. Aristoph. ad Av. 1022. προξένους ἐκάλουν τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. Qui multorum erant πρόξενοι, et peregrinorum res Athenis strenue et scite administrabant, magna erant auctoritate et domi et foris.

τῆς Χάρητος ἐπιστολῆς, ἣν ἐπέστειλε τότε τῷ δήμῳ, ὅτι Κερσοβλέπτης ἀπολώλεκε τὴν ἀρχὴν, καὶ Ἱερὸν ὄρος κατείληφε Φίλιππος, Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἕκτῃ φθίνοντος. Δημοσθένης δ᾽ ἐν τῷ δήμῳ προήδρευε τούτου τοῦ μηνὸς, εἷς ὢν τῶν πρέσβεων, ἑβδόμῃ φθίνοντος. „Επιστολη.“ Οὐ μόνον τοίνυν διετρίψαμεν τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς, ἀλλὰ καὶ Μουνυχιῶνος ἐξωρμήσαμεν. καὶ τούτου τὴν βουλὴν μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι. ἔστι γὰρ αὐτῆς ψήφισμα, ὃ κελεύει ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς ὅρκους. καί μοι λέγε τὸ τῆς βουλῆς ψήφισμα. „Ψηφισμα.“ προςανάγνωθι δὴ καὶ τὸν χρόνον, ὅςτις ἦν. „Χρονος.“ Ἀκούετε, ὅτι Μουνυχιῶνος ἐψηφίσθη τρίτῃ ἱσταμένου. ὁ δὲ Κερσοβλέπτης πόσαις πρότερον ἡμέραις ἀπώλεσε τὴν ἀρχὴν, πρὶν ἐμὲ ἀπιέναι; ὥς φησι Χάρης ὁ στρατηγὸς, καὶ ἐπιστολὴ, τοῦ προτέρου μηνὸς, εἴπερ Ἐλαφηβολιὼν ἐστι Μουνυχιῶνος πρότερος. ἐδυνάμην οὖν ἐγὼ σῶσαι Κερσοβλέπτην, ὃς, πρὶν ἐμὲ ἐξορμᾷν οἴκοθεν, ἀπολώλει;

26. ἔπειτα οἴεσθέ τι τοῦτον ἀληθὲς εἰρηκέναι, ἢ περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραχθέντων, ἢ περὶ τῶν ἐν Θετταλίᾳ, ὅς τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τῶν δημοσίων γραμμάτων, καὶ τοῦ χρόνου, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καταψεύδεται; καὶ τὸν Κερσοβλέπτην Ἀθήνησι μὲν ἔκσπονδον ἐποίεις, πρόεδρος ὢν

Ἱερὸν ὄρος] Mons sacer in Thracia, qui ex Thracia in Chersonnesum ducebat.

Ἐλαφηβολιῶνος — Μουνυχιῶνος] *Ἐλαφηβολιὼν* partem Martii et Aprilis complet: *Μουνυχιὼν* eum sequitur complectens reliquam partem Aprilis, et quod deest Maji. De ceteris vide supra c. 17.

ὁ στρατηγὸς καὶ ἐπιστολὴ] Minime addendum *ἡ*. Nam quod explicativum est, vel alterum nomen ejus figurae, quae hendiadys dicitur, ad id saepe articulus reticetur. Non celandum tamen, in cod. Helmst articulum additum esse.

πρὶν ἐμὲ ἐξορμᾷν] Cod. Helmst. *ἐξορμῆσαι.* Sed praesens praeferendum videtur. Ante enim, quam Aeschines ex urbe decederet, iter susciperet, Kersobleptes erat devictus.

Ὠρεῷ δ᾽ ἡλέεις· καὶ νῦν μὲν δωροδοκίας κατηγορεῖς· πρότερον δ᾽ ὑπέμεινας τὴν ἐπιβολὴν τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἐπεξιὼν τῇ τραύματος γραφῇ, ἣν ἐγράψω Δημομέλην τὸν Παιανιέα, ἀνεψιὸν ὄντα, ἐπιτεμὼν τὴν σαυτοῦ κεφαλήν. καὶ σεμνολογεῖς ἡμῖν, ὡς οὐκ εἰδόσι τοῦτο, ὅτι Δημοσθένους υἱὸς εἶ νόθος τοῦ μαχαιροποιοῦ. Ἐπεχείρησας δ᾽ εἰπεῖν, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας πρεσβείαν ἐξομοσάμενος παρεπρέσβευσα, καὶ ψήφισμα, τὸ μὲν ἀνέγνως, τὸ δὲ ὑπερέβης. ἐγὼ δ᾽ αἱρεθεὶς πρεσβευτὴς ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας, ἀῤῥώστως

---

26. ἐπιβολὴν] Sic scholiastes, Bern. Steph. Vienn. Ceteri ἐπιβουλήν. Bekkeri Anecd. p. 251. ἐπιβολὴ καὶ ἐπιβάλλειν: ζημίας ὄνομα, τὸ τὸν ἄρχοντα ἢ τὴν βουλὴν χρήματα ὁρίζειν τινὶ ζημίαν δοκοῦντι ἀδικεῖν τὰ δημόσια ἢ ὀρφανοὺς, ἢ κατέχειν τὰ ἀλλότρια καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς ἄγειν. Nempe si, qui contumeliam passus erat, desisteret ab actione, puniebatur ipse. Habemus legem in Demosth. Mid. p. 529. l. 23. ὅσοι δ᾽ ἂν (ὑβρισμένοι αὐτοὶ) γράφωνται γραφὰς ἰδίας κατὰ τὸν νόμον, ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ, ἢ ἐπεξιὼν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἀποτισάτω χιλίας δραχμὰς τῷ δημοσίῳ. Has vero cognitiones Areopagi fuisse, patet ex lege apud Demosthenem in Aristocr. p. 627. δικάζειν δὲ τὴν βουλὴν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς.

τὸν Παιανιέα] Harpocration: Δίδυμος γραπτέον εἶναί φησι Παιανιέα χωρὶς τοῦ ι. Εἰσὶ δὲ διττοὶ δῆμοι Παιανιέων τῆς Πανδιονίδος φυλῆς, οὓς Διόδωρος καλεῖσθαί φησι Παιανιέαν καθύπερθεν καὶ Παιανιέαν ὑπένερθεν (scribe utrobique cum Meursio Παιανίαν), ὁμοίως δ᾽ ἑκατέρου τῶν δήμων τὸν δημότην καλεῖσθαι Παιανιέα.

σεμνολογεῖς] Σεμνὸς interdum significatione mala dicitur de glorioso, ὑπερηφάνῳ. Hinc σεμνοὶ λόγοι verba ostentabunda, et σεμνολογεῖν se jactare.

ὡς οὐκ εἰδόσι τοῦτο] Sic dedi ex Reg. 3. et Helmst. pro vulgato τούτοις. Atque etiam scholiastes hanc lectionem invenit.

ἐξομοσάμενος] Pollux L. VIII, 55. ἐξωμοσία, ὅταν (addendum ἄν; nam ex ὅταν pendet verbum ἐξομνύηται) τις ἢ πρεσβευτὴς αἱρεθῇ ἢ ἐπ᾽ ἄλλην τινὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀῤῥωστεῖν ἢ ἀδυνατεῖν φάσκων, ἐξομνύηται αὐτὸς, ἢ δι᾽ ἑτέρου. Jurejurando confirmare, se muneri

δ' ἔχων, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας ἀπαγγέλλων, ἀφ' ἧς ἧκον πρεσβείας, πρὸς ὑμᾶς, τὴν μὲν πρεσβείαν οὐκ ἐξωμοσάμην, ἀλλ' ὑπεσχόμην πρεσβεύσειν, ἐὰν ὦ δυνατός· πρὸς δὲ τὴν βουλὴν, ἀπιόντων τῶν συμπρέσβεων, τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμαυτοῦ, καὶ τὸν ἀδελφιδοῦν, καὶ τὸν ἰατρὸν ἔπεμψα, οὐκ ἐξομουμένους ἐμέ· οὐδὲ γὰρ ὁ νόμος ἐᾷ τὰς ἐκ τοῦ δήμου χειροτονίας ἐν τῇ βουλῇ ἐξόμνυσθαι· ἀλλὰ τὴν ἀῤῥωστίαν μου δηλώσοντας. ἐπεὶ δὲ οἱ συμπρέσβεις πυθόμενοι τὰ περὶ τοὺς Φωκέας συμβάντα, ἀνέστρεψαν, γενομένης ἐκκλησίας, ἤδη παρὼν καὶ δυνάμενος τῷ σώματι, προσαναγκάζοντος τοῦ δήμου μηδὲν ἧττον πρεσβεύειν ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἀρχῆς αἱρεθέντας ἅπαντας, ἀψευδεῖν πρὸς Ἀθηναίους ᾤμην δεῖν. καὶ ταύτης τῆς πρεσβείας οὐ κατηγορεῖς μου διδόντος τὰς εὐθύνας, ἀλλ' ἐπὶ ταύτην τὴν πρεσβείαν ἥκεις, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους· ὑπὲρ ἧς ἐγὼ σαφῶς καὶ δικαίως ἀπολογήσομαι. σοὶ μὲν γὰρ ἁρμόττει καὶ πᾶσι τοῖς ψευδομένοις, μεταφέρειν τοὺς χρόνους· ἐμοὶ δ' ἐφεξῆς λέγειν, ἀναλαβόντι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ἀπὸ τῆς πορείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, καὶ τῆς πρεσβείας. 27. πρῶτον μὲν γὰρ δέκα πρέσβεων ὄντων, ἑνδεκάτου δὲ τοῦ συμπεμφθέντος ὑμῖν ἀπὸ τῶν συμμάχων,

---

parem non esse. Haec significatio hic obtinet. Aliam addit Pollux: ἐξώμνυντο δὲ καὶ οἱ κληθέντες μάρτυρες, εἰ φάσκοιεν μηδὲν ἐπίστασθαι τούτων, εἰς ἃ προκαλοῦνται.

μετὰ πολλῆς προθυμίας] Sine caussa Reiskius offendit in vocabulo προθυμίας, quod, qui aegrotent, torpeant ad verba facienda inprimis in magna concione. Sed eo ipso amorem patriae testatur, quod, quamvis infirmus, tamen multo cum studio de legatione sua ad Graecas, ut videtur, civitates retulerit.

τὰ περὶ τοὺς Φωκέας συμβάντα] Nempe quod Phocenses a Philippo devicti erant.

27. συμπεμφθέντος ἡμῖν ἀπὸ τῶν συμμάχων] Ἀπὸ dedi pro ὑπὸ ex Harl. Coisl. Regg. 1. 2. Mead. Helmst. Vienn. Est a parte sociorum, nomine sociorum. Is legatus scilicet a synedris, qui Athenis degebant, additus erat.

οὐδεὶς αὐτῷ συσσιτεῖν, ὅτ' ἐξῄειμεν ἐπὶ τὴν ὑστέραν πρεσβείαν, ἤθελεν, οὔτε ἐν ταῖς ὁδοῖς, ὅπου δυνατὸν ἦν, εἰς ταὐτὸ πανδοκεῖον καταλύειν, ὁρῶντες αὐτὸν ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ πᾶσιν αὐτοῖς ἐπιβεβουλευκότα. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπὶ Θρᾴκης ὁδοῦ, οὐκ ἐγένετο μνεία· οὐδὲ γὰρ τὸ ψήφισμα τοῦθ' ἡμῖν προςέταττεν, ἀλλὰ ἀπολαβεῖν μόνον τους ὅρκους, καὶ ἄλλ' ἄττα· οὔτε ἐλθόντας πράττειν οὐδὲν ἐνεδέχετο, τῶν περὶ Κερσοβλέπτην ἤδη γεγενημένων, ὡς ἀρτίως ἠκούσατε, οὔθ' οὗτος οὐδὲν ἀληθὲς εἶπεν, ἀλλὰ ψεύδεται, καὶ κατηγορεῖν οὐδὲν ἀληθὲς ἔχων, τερατεύεται. συνηκολούθουν δ' αὐτῷ ἄνθρωποι δύο στρωματόδεσμα φέροντες, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ τουτων, ὡς αὐτὸς ἔφη, τάλαντον ἐνῆν ἀργυρίου. ὥςτε τοὺς συμπρέσβεις ἀναμιμνήσκεσθαι τὰς ἀρχαίας ἐπωνυμίας αὐτοῦ. ἐν παισὶ μὲν γὰρ ὤν, ἐκλήθη δι' αἰσχρουργίαν τινὰ καὶ κιναιδίαν

πανδοκεῖον] Hoc et cognata nomina antiqui scribunt per κ, recentiores per χ, ut testatur Thomas M. p. 676. Idem docet Phrynichus p. 307., ubi vide Lobeck.

τῆς ἐπὶ Θρᾴκης ὁδοῦ] Nescio cur Wolfius ἐπὶ Θρᾴκην conjiciat. Ad substantivum ὁδὸς, ut ad verbum στέλλεσθαι, quod ille concedit, ἐπὶ cum genitivo motum significans construi posse, certum est. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 584.

τῶν περὶ Κερσοβλέπτην ἤδη γεγενημένων, ὡς ἀρτίως ἠκούσατε] Hanc omnium Mss. lectionem revocavi, quum sua auctoritate viri docti τῶν deleverint, et ὡς in ὧν mutarint. Quae si niterentur omnibus codd., probarem. Sed non video, cur vulgata lectio mutanda sit. Participium est absolutum, in quo subjectum τῶν περὶ Κερσοβλέπτην sc. πραγμάτων, quum, quae Kersoblepten attingebant, jam perpetrata erant, quum Kersobleptae sors jam cecidisset, ut modo dixi.

στρωματόδεσμα] Scholiastes στρωματόδεσμον ἢ στωματόδεσμος (idem testantur Bekkeri Anecdd. p. 113.) στρωμνὴ δεδεμένη, πήρα στρατιωτικὴ καὶ ὁδοιπορικὴ, ἢ καὶ πρὸς τὸ ἀναπαύεσθαι χρήσιμός ἐστι.

δι' αἰσχρουργίαν τινὰ καὶ κιναιδίαν] Sic dedi ex Harl. Helmst. et Vienn. pro ἢ κιναιδίαν. Καὶ est explicativum et per αἰσχρουργίαν

Βάταλος, ἐκ παίδων δὲ ἀπαλλαττόμενος, καὶ δεκαταλάντους δίκας ἑκάστῳ τῶν ἐπιτρόπων λαγχάνων, Ἀργὰς ἐκλήθη, ἀνὴρ δὲ γενόμενος, προςείληφε τὴν τῶν πονηρῶν κοινὴν ἐπωνυμίαν, συκοφάντης. ἐπορεύετο δὲ λυσόμενος τοὺς αἰχμαλώτους, ὡς ἔφη, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀρτίως εἴρηκεν, εἰδὼς μὲν Φίλιππον ἐν τῷ πολέμῳ οὐδένα πώποτε Ἀθηναίων λύτρα πραξάμενον, ἀκούων δὲ τῶν ἐκείνου

Aeschines intelligi vult *κιναιδίαν*. Tim. 53. *Βάταλος προςαγορεύεται ἐξ ἀνανδρίας τινὸς καὶ κιναιδείας ἐνεγκάμενος τοὔνομα.* *Καὶ* et *ἡ* saepissime confundi, jam notavi ad Tim. 18. *Καὶ* explicativum frequens est Graecis, ut Latinis et. — Ceterum notanda scripturae diversitas. In Tim. nomen est *κιναιδεία*, hic *κιναιδία*. *Κιναιδία* tamen videtur praeferendum.

ἑκάστῳ τῶν ἐπιτρόπων] Tres tutores habebat Demosthenes a patre ipsi constitutos, Aphobum, Demophonta et Therippiden. *Οὗτοι ὀφείλοντες τριάκοντα τάλαντα ἐκτῖσαι ἐπικαρπίας, καὶ ἀποδοῦναι, μικρὰ παντελῶς παρέδωκαν εἰς ἄνδρας ἐγγραφέντι τῷ Δημοσθένει. Διὸ πρὸς τὸν Ἄφοβον εἰςελήλυθεν ἐπιτροπῆς δέκα ταλάντων τὴν δίκην λαχὼν, ἐπειδὴ τρίτος ὢν ἐπίτροπος, τὸ τρίτον ὀφείλει τῶν χρημάτων.*

Ἀργὰς] Harpocration s. v. *πιθανώτερόν ἐστι λέγειν, ὅτι Δωριεῖς, μάλιστα δ' Ἀργεῖοι τὸν ὄφιν ἀργᾶν ἐκάλουν. ὡς Ἀχαιὸς ἐν Ἀδράστῳ.* (Achaei duo erant poëtae tragici et satyrici. Hic videtur junior Syracusanus, qui drama scripsit *Ἄδραστον*.) *Τίμαρχος δὲ ὁ Ῥόδιος οὐ κατὰ γλῶτταν καλεῖσθαι τὸν ὄφιν Ἀργᾶν φησὶν, ἀλλὰ γένος τι εἶναι τῶν ὄφεων τοὺς Ἀργᾶς. Λέγεσθαι οὖν εἰκὸς τὸν Δημοσθένην, ἐπιτροπῆς τοῖς ἐπιτρόποις δίκας λαγχάνοντα, ὄφιν διὰ τὸ θηριῶδες. καὶ αὐτὸς τοὺς τοιούτους ὄφεσιν εἰκάζει ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος* (p. 786.) *ἔνιοι δὲ τοῦ δράκοντος εἶναί φασι τὸ ἀργᾶν ἐπίθετον.*

συκοφάντης] Aristophanis Schol. Plut. 31. *Ἀπείρητο Ἀθήνησι μὴ ἐξάγειν ἐντεῦθεν ἄλλοσέ που σῦκα. βουλομένων οὖν τινῶν ἐξενεγκεῖν, ἱστάμενοι ἐν ταῖς τῶν πυλῶν ἐξόδοις ἄνδρες πανοῦργοι, τὸ τούτων ἐξέλεγχον τέχνασμα, ὃ περὶ τὴν ἐξαγωγὴν ἐποίουν. ἐκαλοῦντο οὖν συκοφάνται, ὡς τὰ σῦκα φαίνοντες. Ἐπεκράτησεν οὖν ἐξ ἐκείνου τοὔνομα πρὸς πάντας τοὺς πανούργους.*

ἀκούων δὲ τῶν ἐκείνου φίλων ἁπάντων] Expunxi *καὶ*, quod Reiskius ex uno Mead. ante *τῶν* inseruit. Ut non est in libris, ita nec a sententia flagitatur.

φίλων ἁπάντων, ὅτι καὶ τοὺς λοιποὺς, ἐὰν εἰρήνη γένηται, ἀφήσει, πολλῶν δ' ἠτυχηκότων, τάλαντον φέρων, ἑνὸς ἀνδρὸς, οὐδὲ τούτου λίαν εὐπόρου, ἱκανὰ λύτρα. 28. *ὡς δ' ἦμεν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ συνήλθομεν εἰς ταὐτὸν, καὶ Φίλιππον ἐκ Θρᾴκης παρόντα κατειλήφαμεν, ἀνεγνώσθη μὲν τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ ἐπρεσβεύσαμεν, καὶ τὰ προςτεταγμένα ἡμῖν πρὸς τῷ τοὺς ὅρκους ἀπολαβεῖν συνηριθμούμεθα. ὡς δὲ οὐδεὶς ὑπὲρ τῶν μεγίστων ἐμέμνητο, ἀλλὰ περὶ πραγμάτων ἐλαττόνων τὴν διατριβὴν ἐποιοῦντο, εἶπον ἐγὼ λόγους, οὓς ἀναγκαῖόν ἐστι πρὸς ὑμᾶς ῥηθῆναι. καὶ πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὥςπερ καὶ τῆς κατηγορίας ἠκούσατε, ὡς αὐτὸς ὁ κατήγορος ἠβούλετο εἰπεῖν, οὕτω καὶ τῆς ἀπολογίας εὐτάκτως ἀκούσατε, καὶ τὸν αὐτόν μοι τρόπον διαμείνατε, ὅνπερ ἐξ ἀρχῆς ἐν τοῖς προειρημένοις ἤδη λόγοις ἠκροᾶσθε. ὅπερ γὰρ καὶ ἀρτίως ὑπεθέμην, ὦ Ἀθηναῖοι, εἶπον συνειλεγμένων τῶν πρέσβεων, ὅτι μοι δοκοίησαν τὸ μέγιστον πρόςταγμα τοῦ δήμου δεινῶς ἀγνοεῖν. τὸ μὲν γὰρ τοὺς ὅρκους ἀπολαβεῖν, καὶ περὶ τῶν*

ἑνὸς ἀνδρὸς, οὐδὲ τούτου λίαν εὐπόρου] Etiam haec rhetorica est exaggeratio. „In den Philippischen Zeiten, als viele Athener in Macedonien gefangen waren, betrug das gewöhnliche Lösegeld drey Minen. Da aber häufig die Würde eines Mannes, der Reichthum und die Wichtigkeit desselben in Betracht gezogen wurden, so bestimmte man willkührlich ein höheres Lösegeld. Nikostratos in einer Demosthenischen Rede p. 1248. mufste sich für sechs und zwanzig Minen loskaufen. – – König Philipp behauptet in seinem Sendschreiben an die Athener (Demosth. p. 159.), der Attische Feldherr Diopeithes habe den Amphilochos, einen bedeutenden Mann, der zu Gesandtschaften gebraucht wurde, nicht anders als für fünfzehn Talente losgegeben. " Böckh Staatshaushaltung, Th. I. S. 78.

28. *δοκοίησαν*] Hoc dedi, ut saltem soloecismus tollatur, qui est in editione Reiskiana et aliis, *δοκείησαν*. Quamquam ne illud quidem, quod dedi, praestem. Attici enim scriptores pluralem *οἴημεν, οἴητε* usurpare non solent, omnium minime *οἴησαν*. Igitur vel contra libros restituendum opinor *δοκοῖεν*.

ἄλλων διαλεχθῆναι, καὶ περὶ τῶν αἰχμαλώτων εἰπεῖν, κἂν εἰ τοὺς ὑπηρέτας ἔπεμψεν ἡ πόλις, περιθεῖσα πίστιν αὐτοῖς, ἅπαντ᾽ ἂν πραχθῆναι νομίζω· τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν ὅλων ὀρθῶς βουλεύσασθαι, ὅσα καθ᾽ ἡμᾶς ἐστὶν ἢ Φίλιππον, τοῦτο ἤδη ἔργον ἐστὶν πρέσβεων φρονίμων. λέγω δὲ, ἔφην ἐγὼ, περὶ τῆς εἰς Πύλας στρατείας, ἣν ὁρᾶτε οὖσαν ἐν παρασκευῇ. ὅτι δὲ οὐ κακῶς στοχάζομαι περὶ τοῦ πράγματος, μεγάλα τούτων ὑμῖν σημεῖα δείξω. πάρεισι μὲν γὰρ Θηβαίων, ἥκουσι δὲ Λακεδαιμονίων πρέσβεις, ἀφίγμεθα δ᾽ ἡμεῖς ἔχοντες τοῦ δήμου ψήφισμα, ἐν ᾧ γέγραπται· „πράττειν δὲ τοὺς πρέσβεις, καὶ ἄλλ᾽ ὅ, τι ἂν δύνωνται ἀγαθόν.“ ἅπαντες δὲ οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸ μέλλον ἔσεσθαι βλέπουσιν. εἰ μὲν οὖν ἡγεῖτο ὁ δῆμος αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐξενεγκεῖν μετὰ παῤῥησίας ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς Φίλιππον, Θηβαίων μὲν περιελεῖν τὴν ὕβριν, Βοιωτῶν δ᾽ ἀναστῆσαι τὰ τείχη, ταῦτ᾽ ἂν ἠξίωσαν ἐν τῷ

καὶ περὶ τῶν αἰχμαλώτων εἰπεῖν] Hanc omnium librorum lectionem revocavi, quum Reiskius e conjectura dederit *εἶπον*, ut interjectum *ἔφην*. Sed in infinitivo inest derisus Demosthenis. Is talentum argenti secum portabat, ut gloriabundus captivos redimeret. Hinc captivos ubique in ore gerebat, et ut gravissimam rem hanc inculcabat. „Aeschines d i c e r e de captivis ait servos quoque publicos pro legatis missos potuisse, quasi Demosthenes verba tantum fecerit pro iis, nec complures vel sua pecunia redemerit.“ Weiske de hyperbole II. p. 34.

ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς Φίλιππον] Verum est, vocabula *ἐν τῷ ψηφίσματι* superflua esse. Quum tamen nullum, ne leve quidem, vestigium in ullo libro appareat, ea supposita esse, non ausim ea damnare. Aliquam etiam vim in repetitione hujus notionis agnosco. Nam prudentiae legatorum rem committere maluerunt Athenienses, quam disertis verbis in psephismate enuntiare. *Ἐκφέρειν, ἐξενεγκεῖν* de publica professione saepe dicitur.

ταῦτ᾽ ἂν ἠξίωσαν] Etsi protasis subjectum habet *ὁ δῆμος*, minime tamen cum Wolfio hic, et qui sequuntur plurales, in singulares

13

ψηφίσματι· νῦν δὲ αὐτοῖς μὲν κατέλιπον τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς ἀναφορὰν, ἂν μὴ πείθωσιν, ἐν ἡμῖν δὲ ἀποκινδυνεύειν ᾠήθησαν δεῖν. 29. δεῖ δὴ τοὺς πρὸς τὰ κοινὰ φιλοτιμουμένους μὴ κατέχειν μὲν ἑτέρων χώραν πρέσβεων, οὓς ἐξῆν πέμπειν ἀνθ' ἡμῶν Ἀθηναίους, αὐτοὺς δὲ τὰς πρὸς Θηβαίους ἀπεχθείας φεύγειν. ὧν εἷς ὢν Ἐπαμινώνδας στρατηγὸς, οὐχ ὑποπτήξας τὸ τῶν Ἀθηναίων ἀξίωμα, εἶπε διαῤῥήδην ἐν τῷ πλήθει τῶν Θηβαίων, ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Καδμείας. ταῦτα δέ μου μεταξὺ λέγοντος, ἀναβοᾷ παμμέγεθες Δημοσθένης, ὡς ἴσασι πάντες οἱ συμπρέσβεις ἡμῶν· καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς

---

mutandi sunt. Nihil enim frequentius, quam ad subjecta, quae sunt nomina collectiva singularis numeri, verbum poni in plurali. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 301.

ἂν μὴ πείθωσιν] Tum demum publica auctoritate ait rem pronuntiaturos esse Athenienses, si significatione et per interpretes nil effecerint.

29. *τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Καδμείας*] Vidimus ad c. 21. *τὰ τῆς ἀκροπόλεως προπύλαια* opus fuisse magnificum, quod aditum habebat in arcem. Tropice igitur significat splendorem et potentiam Athenarum. Teste autem Harpocratione *Δίδυμος τὴν προστασίαν φησὶ κεῖσθαι ἀντὶ τοῦ προστάσεως, τουτέστι τῆς ὑπ' ἐνίων προστάδος καλουμένης.* Porticum igitur significat, qui in Cadmeam ducebat. Totius vero loci sensus hic est: Epaminondas in publica concione affirmabat, splendorem et potentiam Athenarum transferenda esse Thebas.

ἀναβοᾷ παμμέγεθες] Parallelismus fortis ad ingentem hominis clamorem exprimendum. *Ἀναβοᾶν* jam est alta voce clamare. Id autem vehementer intenditur adjecto *παμμέγεθες*, ut hyperbolen nemo non debeat agnoscere. Fortius etiam est, quam quod Demosthenes habet *παραπρ.* p. 405. *τίνα δὲ φθέγγεσθαι μέγιστον ἁπάντων, καὶ σαφέστατ' ἂν εἰπεῖν, ὅ τι βούλοιτο, λαμπρᾷ τῇ φωνῇ; Αἰσχίνην οἶδ' ὅτι τουτονί.*

βοιωτιάζει. ἦν δ' οὖν παρ' αὐτοῦ τοιαυταῒ τὰ λεγόμενα. ἄνθρωπος οὗτος ταραχῆς καὶ τόλμης ἐστὶ μεστός. ἐγὼ δ' ὁμολογῶ μαλακὸς εἶναι, καὶ τὰ δεινὰ πόῤῥωθεν δεδιέναι. ἀπαγορεύω μέντοι, μὴ συνταράττειν ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλας τὰς πόλεις, τὸ μὴ πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς τους πρέσβεις μηδὲν, τοῦτ' ἀγαθὸν ὑπολαμβάνων εἶναι. πορεύεται Φίλιππος εἰς Πύλας; ἐγὼ δὲ ἐγκαλύπτομαι. οὐδείς με τῶν ὅπλων ἕνεκα τῶν Φιλίππου κρινεῖ, ἀλλ' ὧν ἂν εἴπω τι μὴ δέον, ἢ πράξω τι τῶν μὴ προστεταγμένων. Πέρας δὲ τοῦ πράγματος, ἐψηφίσαντο οἱ συμπρέσβεις, κατ' ἄνδρα ἐπερωτώμενος ἕκαστος ἡμῶν, ὅ, τι νομίζει συμφέρειν, τοῦτο λέγειν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς συμπρέσβεις, καὶ τὴν μαρτυριαν αὐτῶν λέγε. „Μαρτυρια.“

βοιωτιάζει] Quum Boeoti male audirent ob rusticitatem, *βοιωτιάζειν* significat agrestem esse, ab omni urbanitate alienum. Fortasse etiam significatur, Demosthenem stare a partibus Boeotorum.

τοιαυταῒ] Nescio an scribendum sit *τοιαυταγὶ*. Gregorius Corinthius de dial. Att. §. LXVI. *καὶ τὸ λέγειν ταυταγὶ ἀντὶ τοῦ ταῦτα*: quod ipsum saepe corruptum in *ταυταῒ*, ut ibi docuerunt interpretes.

ἀπαγορεύω μέντοι] *Μέντοι* hic vim habet affirmandi. Nemini placebit Reiskii conjectura *ἀπαγορεύωμεν τοίνυν* a g e i t a q u e i n t e r d i c a m u s n o b i s i p s i. Si quid mutandum foret, scribendum esset: *ἀπαγορεύω μὲν τοίνυν*: quocum *μέντοι* saepe confunditur.

μὴ πολυπραγμονεῖν - μηδὲν] Codex Vienn. omittit *μὴ*. Sed quum negatio notio primaria sit, negativa particula verbo praeponitur, et in fine enuntiationis negativum pronomen additur ad augendam vim negativam. *Πολυπραγμονεῖν* autem, aliena agere, agere quae non muneris sunt.

ἐγκαλύπτομαι] *Ἐγκαλύπτεσθαι* f a c i e m o b t e g e r e: quod variis de caussis fiebat. Qui in moerore et luctu erant, obtegebant faciem. Hinc tropica significatio m o e r o r e a f f i c i, d o l e r e: quae hoc loco obtinet. Idem faciebant, quos alicujus facti pudebat. Hinc tropica significatio p u d o r e a f f i c i: quae obtinet c. 60. *τά γε δὴ καταγέλαστα παντελῶς, ἐφ' οἷς οἱ συμπρέσβεις ἐνεκαλύψαντο*, ubi Scholiastes explicat: *τὰ πρόσωπα ἐκάλυψαν ἐπ' αἰσχύνῃ τῶν ὑπὸ Δημοσθένους εἰρημένων.*

30. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, συνελέγησαν μὲν εἰς Πέλλαν αἱ πρεσβεῖαι, παρῆν δὲ ὁ Φίλιππος, καὶ τοὺς Ἀθηναίων πρέσβεις ὁ κῆρυξ ἐκάλει, πρῶτον μὲν παρῄειμεν, οὐ καθ' ἡλικίαν, ὥςπερ ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ, ὃ παρά τισιν εὐδοκίμει, καὶ κόσμος εἶναι τῆς πόλεως ἐφαίνετο, ἀλλὰ κατὰ τὴν Δημοσθένους ἀναισχυντίαν. φάσκων γὰρ νεώτατος εἶναι πάντων, τὴν τάξιν τοῦ πρῶτος λέγειν οὐκ ἂν ἔφη παραλιπεῖν, οὐδ' ἐπιτρέψειν τινὶ, αἰνιττόμενος εἰς ἐμὲ, προκαταλαβόντα τὰ Φιλίππου ὦτα, τοῖς ἄλλοις λόγον μὴ καταλιπεῖν. ἀρξάμενος δὲ τοῦ λέγειν, πρῶτον διαβολήν τινα κατὰ τῶν συμπρέσβεων ὑπειπὼν, ὡς οὐχ ἅπαντες ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, οὐδ' ὅμοιοι ταῖς δόξαις ἥκομεν, διεξῄει τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὑπηργμέ-

---

30. εἰς Πέλλαν] Pella, oppidum Macedoniae, ubi Philippus natus erat, qui inde *Πελλαῖος* dicebatur. *τὴν Πέλλαν ὥςπερ μητρόπολιν γεγονέναι τῶν Μακεδόνων, τὴν Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου πατρίδα.*

εὐδοκίμει] Sic in imperfecto recte scripsit Reiskius pro vulgato *εὐδοκιμεῖ* e cod. Mead., quocum consentit Vienn. Et verbis quidem ab *εὐ* incipientibus augmentum dare non solet Aeschines. Tim. 12. *εὐλαβοῦντο. Παραπρ.* 47. *εὐσέβουν.* 50. *εὐδόξησε.* Ctes. 47. *εὐνομεῖτο.* Duobus locis augmentum additum est. Tim. 41. fin. *ηὐπόρησεν.* *Παραπρ.* 32. *ηὐχόμεθα.* Hodie in diversa abeunt diversarum nationum Critici. Germani augmentum fere ejiciunt, etiam contra codd. Illud vero item contra codd. inserunt Angli. Equidem iis Grammaticorum accedo, qui utrumque Atticis usitatum esse affirmant, et optimos in eo, ut in aliis plurimis, Mss. sequendos esse arbitror.

προκαταλαβόντα] Possit etiam *προκαταλαβόντι* scribi, relatum ad antecedens *τινὶ*. Sed Aeschines participium junxit cum sequente infinitivo *μὴ καταλιπεῖν*. Quod saepe fit. Xenophon Memorr. II, 6, 26. *εἰ ἐξῆν τοῖς κρατίστοις συνθεμένους ἐπὶ τοὺς χείρους ἰέναι*: ubi vide intpp., inprimis Ernestium.

ἀρξάμενος δὲ τοῦ λέγειν] *Δὲ*, quod jam est in Wolfiana editione, auctoritate cod. Helmst. dedi pro *γάρ*.

ἥκομεν] Revocavi hanc omnium librorum lectionem praeter Harl., ex quo Reiskius recepit *ἥκοιμεν*. Sed indicativus acerbior est in Demosthenem, quippe quo significatur, eum audacter hanc calum-

νας εἰς Φίλιππον αὐτῷ, πρώτην μὲν τὴν ἐν τῷ ψηφίσματι τοῦ Φιλοκράτους συνηγορίαν, ὅτε ἔφευγε παρανόμων, ἐξεῖναι γράψας Φιλίππῳ, πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους ὑπὲρ εἰρήνης πέμπειν· δεύτερον δὲ, ὑπανέγνω τὸ ψήφισμα, ὃ γεγραφὼς αὐτὸς ἦν, σπείσασθαι τῷ κήρυκι, καὶ τῇ παρὰ Φιλίππου πρεσβείᾳ. τρίτον δὲ, τὸ περὶ τοῦ βουλεύσασθαι τὸν δῆμον ὑπὲρ εἰρήνης ἐν ταχταῖς ἡμέραις. καὶ προςέθηκέ τι τοιοῦτον ἐνθύμημα τῷ λόγῳ, ὅτι πρῶτος ἐπιστομίσαι τοὺς τὴν εἰρήνην ἐκκλείοντας, οὐ τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τοῖς χρόνοις. ἔπειθ' ἕτερον ἐπήγετο ψήφισμα, τὸ καὶ περὶ συμμαχίας βουλεύσασθαι τὸν δῆμον. καὶ μετὰ ταῦτ' ἤδη, τὸ περὶ τῆς προεδρίας τῆς εἰς τὰ Διονύσια τοῖς πρέσβεσι τοῖς Φιλίππου ψήφισμα. καὶ προςέθηκε τὴν ἐπιμέλειαν τὴν αὐτοῦ, καὶ προςκεφαλαίων θέσιν, καὶ φυλακάς τινας, καὶ ἀγρυπνίας διὰ τοὺς φθονοῦντας, καὶ βουλομένους εἰς τὴν αὐτοῦ φιλοτιμίαν ὑβρίσαι. καὶ τά γε δὴ καταγέλαστα παντελῶς, ἐφ' οἷς οἱ συμπρέσβεις ἐνεκαλύψαντο, ὡς ἐξένισε τοὺς πρέσβεις τοὺς Φιλίππου, ὡς ἐμισθώσατ' αὐτοῖς, ὅτ' ἀπῄεσαν, ὀρικὰ ζεύγη, καὶ συμ-

---

niam ut rem certam in συμπρέσβεις conjecisse. Hinc etiam praeferenda videtur lectio codd. Helmst. et Vienn. ἐπειπὼν pro ὑπειπὼν, quod lenitatem quandam verborum contra oratoris mentem indicat. Pro ὑπανέγνω in seqq. ἐπανέγνω item habet Vienn.

ἐνθύμημα] Dictum argutum, ἔχον ἐν αὐτῷ τὴν δύναμιν καὶ οὐσίαν. Illustrat hoc Hermogenes de Inventione L. III. 8. et exempla habet Gellius Noctt. Atticc. VI, 13.

ἐπήγετο] Ita ut Scaliger conjecerat, habent codd. Helmst. et Vienn. pro ἐπῆγε. Ἐπάγεσθαι in medio est laudare, adducere. Xenophon Symp. VIII, 34. καὶ μαρτύρια δὲ ἐπήγετο, ὅτι ταῦτα ἐγνωκότες εἶεν καὶ Θηβαῖοι καὶ Ἠλεῖοι.

προεδρίας] Προεδρία sedes primaria in theatro.

ὀρικὰ ζεύγη] Harpocration τὰ τῶν ὀρέων, τουτέστι τὰ τῶν ἡμιόνων. Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας. ὅτι γὰρ ὀρέας ἐκάλουν τὰς ἡμιόνους, καὶ Ὅμηρος (Il. I, 50 et saepe) καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Βατρά-

παρήει ἐφ' ἵππου, οὐ καταδὺς εἰς τὸ σκότος, ὥσπερ ἕτεροί τινες, ἀλλὰ φανερῶς ἐπιδεικνύμενος τὴν τῶν πραγμάτων θεραπείαν. ἐκεῖνα δὲ ἤδη καὶ σφόδρα διωρθοῦτο. οὐκ εἶπον, ὡς καλὸς εἴ· γυνὴ γαρ τῶν ὄντων ἐστὶ κάλλιστον. οὐδ' ὡς δεινὸς συμπιεῖν· σπογγιᾶς τὸν ἔπαινον υπολαμβάνων τοῦτον εἶναι. οὐδ' ὡς μνημονικός· σοφιστοῦ τὰ τοιαῦτα νομίζων ἐργολαβοῦντος ἐγκώμια εἶναι. ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ, τοιαῦτα ἦν, ἃ ἔλεγε παροντων τῶν πρέσβεων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐξ απασης τῆς Ἑλλάδος. ἐφ' οἷς γέλωτες οὐχ οἱ τυχόντες ἐγένοντο. 31. ἐπειδὴ δέ ποτ' ἐπαύσατο, καὶ σιωπη ἐγένετο, ἠναγκαζόμην ἐγω λέγειν μετα τοιαυτην ἀπαιδευσίαν, καὶ κολακείας αἰσχρᾶς ὑπερβολὴν, καὶ μικρὰ προεῖπον ἐξ ἀνάγκης, πρὸς την προειρημένην κατα τῶν συμπρέσβεων υπ' αὐτοῦ διαβολήν· λέγων, ὅτι πέμψειαν ἡμᾶς Ἀθηναῖοι πρέσβεις, οὐκ απολογησομενους ἐν Μακεδονίᾳ περὶ ἡμῶν αυτῶν, ἀλλ' οἴκοθεν ἐκ τοῦ βιου δεδοκιμασμένους ἀξίους τῆς πόλεως εἶναι. βραχέα δ' ὑπὲρ τῶν ὅρκων προειπὼν, ἐφ' οὓς ἥκομεν ἀποληψόμενοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἃ προσετάξατε ὑμεῖς, διεξῄειν· ὁ γὰρ περιττὸς, καὶ ἐν τοῖς λόγοις δεινὸς Δημοσθένης, οὐδενὸς

χοις (v. 202.) δηλοῖ. Thomas M. audacter ὀρεικὸν ζεῦγος οὐχ ἡμιονικόν. Cf. Hemsterhus. ad Polluc. VII, 183. Philippi legati videntur vehiculo vecti, cui juncti erant muli: qui erat nobilium mos. Demosthenes famuli instar adequitabat currui.

ἐργολαβοῦντος] Vide ad Tim. 71. et adde Hemsterhus. ad Poll. VII, 182.

31. ἀπαιδευσίαν] Vide ad Tim. 20.

πέμψειαν] Ita, ut Scaligerus emendabat vulgatum πέμψει, videtur esse in Vienn. Certe in accurata collatione, quae facta est ad editionem Reiskianam, nulla notatur varietas.

καὶ ἐν τοῖς λόγοις] Ita scripsi auctoritate cod. Harl. et Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo ἐν deest. Marklandus κἀν per crasin voluit, quod perperam Reiskius accentu notavit κᾀν. Ego Mss. secutus sum.

τῶν ἀναγκαίων ἐμνήσθην· καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς εἰς Πύλας στρατείας εἶπον, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν, καὶ περὶ Δελφῶν, καὶ περὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ μάλιστα μὲν Φίλιππον ἠξίουν, μὴ μεθ' ὅπλων, ἀλλὰ μετὰ ψήφου καὶ κρίσεως τἀκεῖ καθιστάναι. εἰ δ' ἄρα μὴ δυνατὸν εἴη (τοῦτο δ' ἦν πρόδηλον· τὸ γὰρ στρατόπεδον παρῆν καὶ συνήθροιστο) εἶπον, ὅτι τὸν μέλλοντα ὑπὲρ Ἑλληνικῶν ἱερῶν βουλεύεσθαι, πολλὴν προσήκει πρόνοιαν ὑπὲρ εὐσεβείας ἔχειν, καὶ τοῖς περὶ τῶν πατρίων ἐγχειροῦσι διδάσκειν, προσέχειν τὸν νοῦν. ἅμα δὲ ἐξ ἀρχῆς διεξῆλθον τὴν κτίσιν τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν πρώτην σύνοδον γενομένην τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ τοὺς ὅρκους αὐτῶν ἀνέγνων, ἐν οἷς ἔνορκον ἦν τοῖς ἀρχαίοις, μηδεμίαν πόλιν τῶν Ἀμφικτυονίδων ἀνάστατον ποιήσειν, μηδ' ὑδάτων ναματιαίων εἴρξειν, μήτ' ἐν πολέμῳ, μήτ' ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν δέ τις ταῦτα παραβῇ,

---

καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ περὶ Δελφῶν] De sanctitate templi, quod erat Delphis, et de jure urbis ipsius. *Τἀκεῖ* item est, quae rem Delphicam attingunt. Non vi et armis, sed justitia et aequitate ista res religiose erat disceptanda.

παρῆν καὶ συνήθροιστο] Quasi per *ἓν διὰ δυοῖν* dictum: *παρῆν συνηθροισμένον*, pleno numero aderat.

τὴν κτίσιν τοῦ ἱεροῦ καὶ τὴν πρώτην σύνοδον γενομένην τῶν Ἀμφικτυόνων] Haec mythicorum temporum sunt. Antiquissimum Delphicum templum erat villa oleagina, quae per temporum prosperitatem ascendebat in complura aedificia. Quod templum quum *αὐτομάτως* flammis abreptum esset. Amphictyones novum templum trecentis talentis elocarunt exaedificandum, teste Herodoto II, 180. De variis et diversis hujus templi restaurationibus, quae vix in unum componi poterunt, vide Dionysium Petavium ad Themist. p. 521. Templi igitur aedificatio et primus Amphictyonum conventus largam praebebant loquelae materiam. Nonnulli Delphicum et templum et oraculum antiquius existimant Cecrope et Cadmo.

ὑδάτων ναματιαίων] Bekkeri Anecdd. p. 283. *τὰ ἀπὸ νάματος καὶ πηγῆς ἀποῤῥέοντα, ἀλλ' οὐχ ὑετοῦ.* Addere possis *οὐδ' ἐν φρέασιν ὄντα.*

στρατεύσειν ἐπὶ τοῦτον, καὶ τὰς πόλεις ἀναστήσειν. καὶ ἐάν τις ἢ συλᾷ τὰ τοῦ θεοῦ, ἢ συνειδῇ τι, ἢ βουλεύσῃ τι κατὰ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ, τιμωρήσειν καὶ ποδὶ καὶ χειρὶ, καὶ φωνῇ, καὶ πάσῃ δυνάμει. καὶ προσῆν τῷ ὅρκῳ ἀρὰ ἰσχυρά. 32. Τούτων δὲ ἀναγνωσθέντων, ἀπεφηνάμην, ὅτι ἐμοὶ δοκεῖ δίκαιον εἶναι, μὴ περιορᾶν κατεσκαμμένας τὰς ἐν Βοιωτοῖς πόλεις, ὅτι δὴ ἦσαν Ἀμφικτυονίδες καὶ ἔνορκοι. κατηριθμησάμην δ' ἔθνη δώδεκα, τὰ μετέχοντα

τὰς πόλεις ἀναστήσειν] I. e. ἀναστάτους ποιήσειν τὰς πόλεις τούτου τοῦ ἔθνους, ὃ ἂν παραβαίνῃ τὸν ὅρκον.

συλᾷ τὰ τοῦ θεοῦ] Fanum dei, et quae deo dicata et consecrata sunt, depeculari.

συνειδῇ τι] Recte sic Reiskius ex libris scriptis fere omnibus, quibus accedit Vienn. Vulgo συνίδῃ vel συνείδῃ. Cf. Matthiae Gr. Gr. p. 315.

τιμωρήσειν καὶ ποδὶ καὶ χειρὶ καὶ φωνῇ καὶ πάσῃ δυνάμει] Antiqua locutio, exprimens, omni quo fieri possit modo. Ctes. 34. βοηθήσειν τῷ θεῷ καὶ τῇ γῇ ἱερᾷ καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ πάσῃ δυνάμει. „Graeci, quum quempiam omnibus ingenii corporisque viribus aliquid aggredi significare volebant, ita loquebantur. — Vocabulis καὶ πάσῃ δυνάμει indicatur, quid illa locutione, quae proverbii vim habet, intelligendum sit." Petrus Victorius Varr. Lectt. XIV, 19.

32. ἔθνη δώδεκα] Aeschines, Pausanias X, 8., Harpocration s. v., qui principes et soli locupletes hujus rei testes habendi sunt, consentiunt in eo, δώδεκα ἔθνη legatos ad consilium Amphictyonum misisse. Sed hic excidit unius populi nomen, sive librariorum, sive ipsius Aeschinis culpa. Pausanias l. c. decem nominat, Harpocration s. v. habet duodecim. Fr. W. Tittmann in libro: über den Bund der Amphictyonen p. 39. vere suspicari videtur, nomen Δολόπων excidisse, da sie nicht nur in allen andern Verzeichnissen genannt werden, sondern da auch noch ausdrücklich von Pausanias angedeutet wird, daſs die Doloper erst mit Erlöschung ihres Stammes aufgehört haben, zu den Amphictyonen zu gehören. Dieses war aber zu den Zeiten des Aeschines noch nicht geschehen, indem sie nicht nur gerade in denselben Zeiten, im heiligen Kriege gegen die Phocier, sondern auch später bey Polybius XXXVIII, 5. XXXIX, 26. XLI, 22. unter den Völkern nahmentlich erwähnt werden, die von Quinctius Flaminius für frey erklärt wurden.

τοῦ ἱεροῦ, Θετταλοὺς, Βοιωτοὺς, οὐ Θηβαίους μόνους, Δωριέας, Ἴωνας, Περῤῥαιβοὺς, Μάγνητας, Λοκροὺς, Οἰ-

---

Θετταλοὺς] Incolebant inde ab regione fluminis Penei ad radicem montis Othryis campos frugiferos ad utramque fluminis ripam eo usque, quo in mare effunditur. Boeoti versus Occidentem Heliconem attingunt et Cithaeronem. Iis natura in primis favit, quod a duabus partibus mare adjacent, versus Orientem sinum Euboicum, versus Occidentem sinum Crissaeum vel Corinthiacum. Dores sunt ad septentrionalem partem Parnassi, parva quidem regio, sed ex qua multae coloniae deductae sunt, inprimis in Peloponnesum. Jones, ut fabulas mittamus, habitabant in meridionali parte Helladis, et primi *Γραικῶν* humanitatem et artes secuti sunt; multasque colonias deduxerunt in Asiae minoris littora: quae tellus inde Joniae nomen accepit. Perrhaebi regionem tenebant in septentrionali parte a flumine Peneo, et posteriore tempore Thessalis adjungebantur. Magnetes, Aeolicae stirpis, habebant angustam plagam ad mare ab ostio Penei inter montem Ossam et Pelionem, et inter Thessaliam. Etiam hi accesserunt postea Thessalis. Locrorum tres sunt familiae, Ozolae, Epicnemidii, Opuntii. Ozolae attingunt littus sinus Crissaei, et versus Orientem Phocidem. Epicnemidii a monte Cnemide nomen habent, Opuntii ab urbe Opunte. Epicnemidii versus Septentrionem tendunt, Meridiem versus Opuntii. Posteriore tempore confines erant. Oetaei montem Oetam circumhabitabant, qui est pars Pindi. Hoc nomine eos intelligi recte censet Tittmann, qui a ceteris Aenianes dicuntur. Aenianes enim ad eum montem habitabant. Versus Septentrionem his adjacent Phthiotae, quibus etiam, quos ceteri Achaeos vocant, continentur. Nam primis temporibus hi obtinebant Phthiotidos partem; postea migrarunt in septentrionalem Peloponnesi partem. Pthiotis succedunt *Μαλιεῖς* aut *Μηλιεῖς*, a quibus nomen habet sinus Maliacus. Phocenses inclusi sunt versus Meridiem sinu Crissaeo, versus Occidentem et Orientem Locrorum familiis, versus Septentrionem Doride.

Βοιωτοὺς οὐ Θηβαίους μόνους] „Van Dale Diss. IX. ant. et marm. ill. ins. p. 436. folgert aus diesen Worten, daſs damahls Theben eine eigene Stimme, abgesondert von der des gesammten Böotischen Volksstammes, gehabt habe; allein abgesehn davon, daſs dieſs an sich unwahrscheinlich ist, weil sich sonst keine Spur einer solchen Absonderung der Thebaner von den übrigen

ταίους, Φθιώτας, Μαλιεῖς, Φωκεῖς, καὶ τούτων ἔδειξα ἕκαστον ἔθνος ἰσόψηφον γενόμενον, τὸ μέγιστον τῷ ἐλαχίστῳ, τὸν ἥκοντα ἐκ Δωρίου καὶ Κυτινίου, ἴσον δυνάμενον Λακεδαιμονίοις. δύο γὰρ ψήφους ἕκαστον φέρει ἔθνος. πάλιν ἐκ τῶν Ἰώνων τὸν Ἐρετριέα, καὶ Πριηνέα, τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ τοὺς ἄλλους κατὰ ταὐτά. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τῆς στρατείας ταύτης, ὁσίαν καὶ δικαίαν ἀπεφηνάμην εἶναι. συλλεγέντων δὲ τῶν Ἀμφικτυόνων εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ τυχόντων σωτηρίας, καὶ ψήφου, τοὺς

Böotiern, oder von einem besondern Stimmrecht eines einzelnen Staates in jenen Zeiten findet, so zeigen auch die Worte des Aeschines selbst, daſs er nur einem Miſsverstande hat widersprechen wollen, als ob unter allen Böotischen Städten bloſs Theben eine Stimme habe. Dazu gab ihm theils die Anmaſsung der Thebaner, theils das Interesse der übrigen Böotischen Städte, für welche er sprach, die Veranlassung; denn das eben ist die Absicht jener Stelle, daſs die Böotischen Städte unversehrt bleiben sollen, weil sie zu den Amphictyonen gehören." Tittmann l. l. p. 38. s.

τὸ μέγιστον τῷ ἐλαχίστῳ] Quum hanc Scaligeri conjecturam cod. Helmst. confirmet pro vulgato *τῷ ἐλάττονι*, eam recepi.

τὸν ἥκοντα ἐκ Δωρίου καὶ Κυτινίου] St. Croix (des anciens gouvernemens fédér. p. 301. — 303.) opinatur, quum nullum oppidum *Δώριον* inveniatur, praeter Eliensium, legendum esse *ἐκ Κυτινίου τοῦ Δωρικοῦ*: quam conjecturam eo confirmari ait Tittmann l. l. p. 57. n. 31., quod *Κυτίνιον τὸ Δωρικὸν* legatur etiam apud Thucyd. III, 95. 101. Mihi corruptela parum probabilis videtur, et mallem delere *Δωρίου καὶ* ut glossam. *Δωρίου* vel *Δωρικοῦ* adscriptum erat margini, ut intelligeretur, cujusnam ἔθνους esset hoc oppidulum. Hinc migravit in textum *Δωρίου καὶ*.

δύο γὰρ ψήφους ἕκαστον φέρει ἔθνος] Quod Marklandus proponit, *φέρειν* sc. *ἔδειξα*, idem conjecit Valckenaer Orat. de Philippo p. 67. not. Saepe tamen optimi scriptores ex oratione indirecta transeunt in directam, et vice versa. Ergo contra Mss. nil mutare ausim.

τυχόντων σωτηρίας] Quum Wolfius per conjecturam *ἐργασίας* scripsisset, Reiskius, ea expulsa, *σωτηρίαν* de salvo quodam conductu, seu libera potestate veniendi et abeundi explicavit. Quod

αἰτίους τῆς ἐξ ἀρχῆς καταλήψεως τοῦ ἱεροῦ, δίκης ἠξίουν τυχεῖν, μὴ τὰς πατρίδας αὐτῶν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς χειρουργήσαντας, καὶ βουλεύσαντας, τὰς δὲ πόλεις, παρεχούσας εἰς κρίσιν τοὺς ἀδικήσαντας, ἀζημίους εἶναι. εἰ δὲ ἐπεξέλθοις δυνάμει, βεβαιώσεις τὰ Θηβαίων ἀδικήματα, παρ' ὧν μὲν βοηθεῖς, οὐκ ἀπολήψῃ χάριν· οὐ γὰρ ἂν δύναιο αὐτοὺς τηλικαῦτα εὐεργετῆσαι, ἡλίκα Ἀθηναῖοι πρότερον, ὧν οὐ μέμνηνται· οὓς δ' ἐγκαταλείψεις, ἀδικήσεις, χρήσῃ δ' ἐχθροῖς μείζοσιν, ἀλλ' οὐ φίλοις. ἵνα δὲ μὴ διατρίβω τοὺς ἐκεῖ λόγους ῥηθέντας νῦν πρὸς ὑμᾶς ἀκριβῶς διεξιών, ἐν κεφαλαίῳ περὶ πάντων εἰπὼν παύσομαι. ἡ μὲν τύχη καὶ Φίλιππος ἦσαν τῶν ἔργων κύριοι· ἐγὼ δὲ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας, καὶ τῶν λόγων. παρ' ἐμοῦ μὲν

---

merito improbat Weiske de hyperbole cet. P. II. p. 37. Oratio enim est hyperbolica. Aeschines rem ita proponit, quasi Amphictyones per Phocenses in magnum discrimen fuerint adducti; ut eo justiorem esse ostenderet Phocensium sacrilegorum poenam.

τοὺς χειρουργήσαντας] Χειρουργεῖν rarissime hac apud Atticos significatione dicitur. Hi enim de operariis adhibere solent. Sed prava audacia sequiores ad eos traduxisse monet Lobeckius ad Phryn. p. 120., qui per se aliquid agunt, non aliena opera utentes: ut Philo dixit χειρουργεῖν τὰ ἄδικα. Noster tamen satis locuples est testis, ut veniam huic usui impetret.

παρ' ὧν μὲν βοηθεῖς, οὐκ ἀπολήψῃ χάριν] I. e. παρὰ τούτων μὲν, οἷς βοηθεῖς. Vide ad Tim. 62.

οὓς δ' ἐγκαταλείψεις, ἀδικήσεις, χρήσῃ δ' ἐχθροῖς] Reiskius ex Reg. 2. et Helmst. recepit: οὓς ἐγκαταλείψας ἀδικήσεις, χρήσῃ ἐχθροῖς. Sed quum aoristus primus verbi λείπω vix usitatus sit Atticis, vulgatam, a plerisque Mss., etiam Vienn., confirmatam revocavi. Concinnius, ut arbitratur Lobeck ad Phryn. p. 715., scriberetur: οὓς δ' ἐγκαταλείπεις, ἀδικήσας χρήσῃ ἐχθροῖς: quod non rejicerem, si Mss. id offerrent. Sed ne nostram quidem lectionem minus concinnam esse existimo; immo ἀδικήσεις est notio primaria, scite oratione recta posita. Χρήσῃ δ' ἐχθροῖς est id, quod sequitur ἐκ τοῦ ἀδικεῖν.

οὖν ἐῤῥήθη τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῖν· ἀπέβη δὲ οὐχ ὡς ἡμεῖς ηὐχόμεθα, ἀλλ' ὡς Φίλιππος ἔπραξε. πότερον οὖν ὁ μηδὲν προθυμηθεὶς ἐργάσασθαι ἀγαθὸν, δίκαιός ἐστιν εὐδοξεῖν, ἢ ὁ μηδὲν, ὧν ἦν δυνατὸς, ἐλλείπων; ἐν δὲ τῷ παρόντι νυνὶ πολλὰ διὰ τὸν καιρὸν παραλείπω. 33. Εἶπε δὲ, ὡς ἐψευδολόγουν, φάσκων ὀλίγων ἡμερῶν τὰς Θήβας ἔσεσθαι ταπεινὰς, καὶ τοὺς Εὐβοέας ὡς ἐφόβουν, προάγων εἰς ἐλπίδας τινὰς ὑμᾶς. ὃ δὲ ποιεῖ, καταμάθετε, ὦ Ἀθηναῖοι. ἐγὼ γὰρ παρὰ Φιλίππῳ μὲν ὢν, ἠξίωσα, πρὸς δ' ὑμᾶς ἥκων, ἀπήγγελλον, ὅτι τὰς Θήβας Βοιωτίαν δίκαιον ἡγούμην εἶναι, καὶ μὴ τὴν Βοιωτίαν Θήβας. τοῦτο οὐκ ἀπαγγεῖλαι, ἀλλ' ὑποσχέσθαι με φησίν. ἔλεγον δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι Κλεοχάρης ὁ Χαλκι-

---

ἐῤῥήθη] Sic scripsi ex Helmst. pro vulgato ἐῤῥέθη. Vide supra c. 9.

ὧν ἦν δυνατὸς] Vide supra c. 22.

33. ὀλίγων ἡμερῶν] Genitivus temporis, intra quod aliquid fieri oporteat. Harl. ex interpretatione addit δι'. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 378. 3. Interdum additur ἐντός.

εἰς ἐλπίδας τινὰς] Tantum abest, ut ego cum Marklando κενὰς malim, ut τινὰς per ironiam multo fortius eandem notionem exprimere arbitrer: in spes magnas. Haec enim frequens est significatio pronominis τις substantivis additi.

ὃ δὲ ποιεῖ] Scaliger conjecit ὃ δ' ἐποίουν, quid fecerim, cognoscite. Sic sane loqui potuisset. Sed vulgata quoque minime inepta. ὃ δὲ ποιεῖ sc. Δημοσθένης. Quid agat Demosthenes, quemadmodum calumnietur, cognoscite. Cognoscunt enim ex eo, quod fecit ipse (Aeschines).

ὅτι τὰς Θήβας Βοιωτίαν ἡγούμην εἶναι, καὶ μὴ τὴν Βοιωτίαν Θήβας] Ἡγούμην dedi ex Helmst. pro vulgato ἡγοίμην. Indicativus certam exprimit persuasionem. — Genuina in ceteris structura foret ὅτι τὰς Θήβας Βοιωτίας — — καὶ μὴ Βοιωτίαν Θηβῶν: quam viri quidam docti adoptarunt; nec nego duplicem accusativum esse durum; at contra Mss. nil mutare ausim. Sic locum intelligo: Thebanos se Boeotos esse credere oportere, non Boeotos se Thebanos. Enuntiatio est argute magis quam subtiliter expressa.

δεὺς θαυμάζειν ὑμῶν καὶ Φιλίππου φαίη τὴν ἐξαίφνης ὁμόνοιαν, καὶ τὸ προςτεταγμένον ἡμῖν πράττειν ἀγαθὸν ὅ, τι ἂν δυνώμεθα, ἐν τῷ ψηφίσματι· τοὺς γὰρ μικροπολίτας, ὥςπερ αὐτοὺς, φοβεῖν τὰ τῶν μειζόνων ἀπόῤῥητα. ταῦτα οὐ διηγήσασθαί με φησὶν, ἀλλ᾽ ἐπηγγέλθαι, τὴν Εὔβοιαν παραδώσειν. ἐγὼ δὲ ὑπειλήφειν δεῖν τὴν πόλιν τὴν ὑπὲρ τῶν ὅλων μέλλουσαν βουλεύεσθαι, μηδενὸς λόγου Ἑλληνικοῦ ἀνήκοον εἶναι. Διέβαλλε δὲ κἀκεῖνον διαιρούμενος τὸν λόγον, ὡς ἀπαγγέλλειν τἀληθῆ βουλόμενος, ὑπ᾽ ἐμοῦ καὶ Φιλοκράτους κωλυθείη. ἐγὼ δ᾽ ἡδέως ἂν ὑμᾶς ἐροίμην, εἴ τις πώποτε Ἀθηναίων πρεσβεῦσαι ἐκπεμφθεὶς, ἐφ᾽ οἷς πεπρέσβευκε, κεκώλυται πρὸς τὸν δῆμον ἀπαγγέλλειν, καὶ ταῦτα παθὼν, καὶ ἀτιμασθεὶς ὑπὸ τῶν συμπρέσβεων, τούτους ἔγραψεν ἐπαινέσαι, καὶ καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον. Δημοσθένης τοίνυν ἥκων ἀπὸ τῆς ὑστέρας πρεσβείας, ἐν ᾗ φησὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα ἀνατραπῆναι, οὐκ ἐν τῷ ψηφίσματι μόνον ἡμᾶς ἐπῄνει, ἀλλ᾽

μικροπολίτας] Vocabulum rarum; agnoscitur tamen a Polluce IX, 25.

Διέβαλλε δὲ κἀκεῖνον διαιρούμενος τὸν λόγον] Verbum *διαιρούμενος* non intellectum est ab interpretibus. Scaliger conjicit *διασύρων*. Taylor *διέβαλλε δὲ κἀκεῖνο, διαιρούμενος τὸν λόγον*: Dum locos orationis dividit (in opere dividundo) et illud quoque exagitavit, nempe cet. Reiske: „Significabit dictio *διαιρούμενος τὸν λόγον* copiose, multis verbis et argumentis. Sin autem *διαιρόμενος* legatur, quae mea fuit aliquando suspicio, significat magna cum vocis et laterum contentione.“ Non attenderunt viri docti ad ea, quae sequuntur, et quae satis indicant, quid sit *διαιρούμενος*: *ὡς ἀπαγγέλλειν τἀληθῆ βουλόμενος, ὑπ᾽ ἐμοῦ καὶ Φιλοκράτους ἐκωλύθη*. Quae enim anteceduat, soli Aeschini crimini vertebantur; hanc autem, quam nunc affert, culpam dividebat inter Aeschinem et Philocratem, non uni tribuit Aeschini, sed etiam Philocrati. Verte igitur locum: Hunc etiam locum per calumniam effudit, culpam duobus tribuens, quod, quum vera enuntiare vellet, a me et Philocrate sit impeditus.

ἀπαγγείλαντος πρὸς τὸν δῆμον ἐμοῦ τοὺς τότε περὶ τῶν Ἀμφικτυόνων λόγους, καὶ Βοιωτῶν, οὐχ ὥςπερ νῦν συντέμνοντος, οὐδ' ἐπειγομένου, ἀλλ' ὡς ἐδυνάμην κατὰ ῥῆμα ἀκριβέστατα, καὶ τοῦ δήμου σφόδρα ἀποδεχομένου, παρακληθεὶς ὑπ' ἐμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων συμπρέσβεων, καὶ διερωτώμενος, εἰ τἀληθῆ καὶ ταὐτὰ ἀπαγγέλλω πρὸς Ἀθηναίους, ἅπερ καὶ πρὸς Φίλιππον εἶπον, πάντων μαρτυρούντων, καὶ ἐπαινούντων με τῶν συμπρέσβεων, ἐπαναστὰς ἐπὶ πᾶσιν, οὐκ ἔφη με, ὥςπερ ἐκεῖ εἶπον, οὕτως ἐν τῷ παρόντι λέγειν, ἀλλ ἐκεῖ διπλασίως ἄμεινον. καὶ τούτων ὑμεῖς οἱ τὴν ψῆφον μέλλοντες φέρειν, ἐστέ μοι μάρτυρες. 34. καίτοι τίς ἂν αὐτῷ καλλίων καιρὸς ἐγένετο, ἢ τότ' ἐξελέγχειν εὐθὺς, εἴ τι τὴν πόλιν ἐξηπάτων; φὴς γάρ με ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πρεσβείᾳ λαθεῖν σαυτὸν συνεστηκότα ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐν δὲ τῇ ὑστέρᾳ αἰσθέσθαι, ἐν ᾗ συναγορεύων μοι φαίνῃ. κἀκείνης μὲν, ἅμα κατηγορῶν, οὐ φὴς κατηγορεῖν· τῆς δ' ἐπὶ τοὺς ὅρκους κατηγορεῖς; καίτοι εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ

κατὰ ῥῆμα] Τοῖς αὐτοῖς ῥήμασιν, οἷς ἐχρώμην πρεσβεύων.

ἅπερ καὶ πρὸς Φίλιππον εἶπον] Vienn. delet καί; perperam. Graeci solent post ὅςπερ, ὥςπερ addere καὶ, ubi nos solemus omittere. Cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. §. 23.

ἐπαναστὰς ἐπὶ πᾶσιν] Cod. Helmst. ἀναστάς. Sed vide Tim. 18.

34. ἐν δὲ τῇ ὑστέρᾳ] Sic scripsi ex cod. Helmst pro vulgato ὑστεραίᾳ. Non enim, opinor, ὑστεραῖος pro ὕστερος dicitur. Sed ἡ ὑστεραία πρεσβεία esset legatio, quae fit postridie, quam altera facta est. Sic supra c. 18. ἐν τῇ ὑστεραίᾳ τῶν δυοῖν ἐκκλησιῶν, quoniam per duo continuos dies conciones habebantur. Sic etiam ἡ προτεραία ἐκκλησία est ea, quae pridie ante alteram habetur. c. 18. κατηγόρουν μὲν πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀκροατὰς τῇ προτεραίᾳ, μίαν δὲ νύκτα διαλιπὼν συνηγόρουν; ubi τῇ προτεραίᾳ etiam potest esse τῇ προτέρᾳ ἡμέρᾳ. Haud tamen negaverim, scriptores interdum ab hoc usu aberrasse. Sed sicubi Mss. verum dant, id restituendum.

τῆς δ' ἐπὶ τοὺς ὅρκους κατηγορεῖς;] Directa haec oratio multo fortior est, quam quod mavult Taylor κατηγορεῖν. Illustravi hanc membrorum variationem c. 4.

τὴν συμμαχίαν ἔγραψας. καὶ Φίλιππος, εἴ τι τὴν πόλιν ἐξηπάτα, διὰ τοῦτο ἐψεύδετο, ὅπως τῆς εἰρήνης, ἧπερ συνέφερεν αὐτῷ, τύχοι. οὐκοῦν ἡ μὲν προτέρα πρεσβεία τὸν καιρὸν τοῦτον εἶχεν· ἡ δὲ ὑστέρα ἐπὶ πεπραγμένοις ἐγίνετο. τίνες οὖν ἦσαν αἱ ἀπάται, (ταῦτα γὰρ τοῦ γόητος ἀνθρώπου,) ἐξ ὧν εἴρηκε, λογίσασθε. εἰσπλεῖν με φησὶν ἐν μονοξύλῳ πλοίῳ κατὰ τὸν Λοιδίαν ποταμὸν τῆς νυκτὸς ὡς Φίλιππον, καὶ τὴν ἐπιστολὴν, τὴν δεῦρο ἐλθοῦσαν, Φιλίππῳ γράψαι. ὁ μὲν γὰρ Λεωσθένης,

---

εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, οὐ καὶ τὴν συμμαχίαν ἔγραψας] Sensus est: Si ego peccavi, quod pacem suasi et commendavi, tuum longe majus est crimen, qui foedus vicisti.

τὸν καιρὸν τοῦτον] Opportunitatem me accusandi.

ἐπὶ πεπραγμένοις] Haec locutio et quae sunt synonymae *ἐπὶ κατειργασμένοις, ἐπ' ἐξειργασμένοις*, dicuntur de iis, quae fiunt, re jam peracta, quae ergo nullam vim in rem ipsam habent, nec habere possunt. Cf. Valckenaer ad Herod. IX, 77.

τίνες οὖν ἦσαν αἱ ἀπάται, (ταῦτα γὰρ τοῦ γόητος ἀνθρώπου) ἐξ ὧν εἴρηκε, λογίσασθε] Reiskium in loco interpungendo secutus sum. Vulgo post *ἀπάται* signum erat interrogandi. Reliqua sic erant: *ταῦτα γὰρ τοῦ γόητος, ἀνθρώπου ἐξ ὧν εἴρηκε, λογίσασθε*, et vertebant: Quae igitur in ea fraudes fuerunt? Nam quantus ipse sint impostor, ex ejus oratione colligitur. Sensus est: Quales igitur fuerint fraudes, (his enim conviciis me petit homo fallax) ex ipsius oratione cognoscite.

ἐν μονοξύλῳ πλοίῳ] *Πλοῖον μονόξυλον* est navicula ex caudice, i. e. ex ligno excavato, facta. qualibus utebantur in fluminibus, et circa littoris oram. Plinius hist. nat. L. VI, 26. nomine Graeco monoxylis lintribus dixit.

Λοιδίαν ποταμὸν] Nulla notata est e cod. Vienn. varietas, et hanc scripturam testatur diligens Harpocration p. 113. *Λοιδίας, Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. ὅτι τῆς Μακεδονίας ἐστὶ ποταμὸς, ἄλλοι τε ἱστοροῦσι, καὶ Ἑκαταῖος ἐν περιόδῳ Εὐρώπης.* Strabo in Excerptis ex libri septimi fine 9. p. 484 Tzschukk. *Λουδίαν* appellat. *Πέλλα ἔχει λίμνην πρὸ αὐτῆς, ἐξ ἧς ὁ Λουδίας ποταμὸς ῥεῖ.*

Λεωσθένης] Vide supra c. 6.

ὁ φεύγων ἐνθένδε διὰ τοὺς συκοφάντας, οὐ δυνατὸς ἦν ἐπιδεξίως ἐπιστολὴν γράψαι. ὃν οὐκ ὀκνοῦσί τινες ἀποφαίνεσθαι μετὰ Καλλίστρατον τὸν Ἀφιδναῖον, τῶν ἄλλων μάλιστα εἰπεῖν δύνασθαι· οὐδ᾽ αὐτὸς ὁ Φίλιππος, πρὸς ὃν ἀντειπεῖν Δημοσθένης ὑπὲρ ὑμῶν οὐκ ἠδυνήθη· οὐδ᾽ ὁ Βυζάντιος Πύθων, ἄνθρωπος ὁ περὶ τὸ γράφειν μέγα φρονῶν, ἀλλ᾽, ὡς ἔοικε, τὸ πρᾶγμα ἐμοῦ προσεδεῖτο. καὶ λέγεις μὲν, ὅτι Φιλίππῳ μεθ᾽ ἡμέραν πολλάκις μόνος μόνῳ διελεγόμην, αἰτιᾷ δὲ εἰσπλεῖν με νύκτωρ κατὰ τὸν πο-

---

Καλλίστρατον τὸν Ἀφιδναῖον] „Callistratus, Callicratis filius, Aphidnaeus (*Ἀφίδνα δῆμος Ἀττικῆς, τῆς Λεοντίδος φυλῆς*) caussa super Oropo peroranda tale Demostheni eloquentiae, quale Herodotus historia sua recitanda Thycydidi historiae, studium injecit, ut ex Demetrio Magnesio refert Pseudo-Plutarch. p. 844. B, ex Hermippo Gellius III, 13. Magna apud populum auctoritate valuit. — Eloquentia sic excelluit, ut nemo sui temporis ei par poneretur. — Exercitui praefuit una cum Timotheo et Chabria Ol. C, 4. Archon fuit Ol. CVI, 2. Capitis damnatus in exilium abiit. Ex quo quum invito populo rediisset, ad supplicium raptus est. Lyc. adv. Leocr. p. 214. Reliqua de hoc oratore dederunt H. Valesius ad Ammian. Marcell. XXX, 4, et P. Wesselingius ad Diodor. Sic. XV. p. 32." D. Ruhnkenius in historia critica oratorum Graecorum p. LVIII. sqq.

ὁ Βυζάντιος Πύθων] De eo Demosthenes de cor. p. 272. *ὅτε Πύθωνα Φίλιππος ἔπεμψε τὸν Βυζάντιον, καὶ παρὰ τῶν αὐτοῦ συμμάχων ἁπάντων συνέπεμψε πρέσβεις, ὡς ἐν αἰσχύνῃ ποιήσων τὴν πόλιν καὶ δείξων ἀδικοῦσαν, ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ᾽ ὑμῶν, οὐκ εἶξα, οὐδ᾽ ὑπεχώρησα, ἀλλ᾽ ἀναστὰς ἀντεῖπον*: quem locum posteriores saepe adhibuisse docet Wesselingius ad Diodor. Sic. XVI, 85.

περὶ τὸ γράφειν μέγα φρονῶν] Ediderunt ex Wolfii conjectura *ἐπὶ τῷ γράφειν*, quae sane usitatissima est constructio. Sed contra omnes libros alterum mutare nolo. Praepositionis enim *περὶ* c. acc. usus tam late patet, ut absolute dici possit *περὶ τὸ γράφειν*: quod ad scribendum attinet: quod mitius est de Pythone judicium, quam si dixeris *ἐπὶ τῷ γράφειν μέγα φρονῶν*. Ceterum quod Scaliger, usus forsitan codice, adscripsit *γράφειν λόγους*, id legitur in Helmst.

ταμόν· οὕτω νυκτερινῆς ἐπιστολῆς τὸ πρᾶγμα ἐδεῖτο. 35. ὅτι δ᾽ οὐδὲν ἀληθὲς λέγεις, ἥκουσι μὲν μαρτυρήσοντες, μεθ᾽ ὧν συνεσίτουν, Ἀγλαοκρέων ὁ Τενέδιος, καὶ Ἰατροκλῆς ὁ Πασιφῶντος, μεθ᾽ ὧν ἑξῆς ἅπαντα τὸν χρόνον τὰς νύκτας ἀνεπαυόμην, οἳ συνίσασιν ἐμοὶ μηδεμίαν πώποτε ἀπ᾽ αὐτῶν νύκτα ἀπογενομένῳ, μηδὲ μέρος νυκτός. ἄγωμεν δὲ καὶ τοὺς οἰκέτας, καὶ τούτους παραδιδῶμεν εἰς βάσανον, καὶ τὸν μὲν λόγον, εἰ συγχωρήσει ὁ κατήγορος, καταλύω· παρέσται δὲ ἤδη ὁ δημόσιος, καὶ βασανιεῖ ἐναντίον ὑμῶν, ἂν κελεύητε. ἐνδέχεται δὲ τὸ λοιπὸν μέρος

νυκτερινῆς ἐπιστολῆς] Nempe quod per noctis silentium lucubratum est, id solet grave esse atque subtile. Isthaec autem epistola nihil continet, quod non possit esse currente calamo scriptum.

35. *συνεσίτουν*] Nescio cur Scaliger adscripserit *συνεσιτούμην*. Apud nostrum ubique activum legitur. Supra c. 6. *ἐν δὲ τῇ πρεσβείᾳ συσσιτεῖν ἡμῖν ἐσπούδασεν*. c. 27. *οὐδεὶς αὐτῷ συσσιτεῖν ἤθελεν*. Ctes. 13. *συσσιτῶν καὶ συνθύων καὶ συσπένδων*. Sic etiam scriptores alii.

ἄγωμεν — — καὶ τούτους παραδιδῶμεν] Conjunctivum, vel potius imperativum recepi pro indicativo ex Regg. 1. 3. Harl. et Helmst., qui quidem pro *ἄγωμεν* corrupte habet *ἐγὼ μὲν*, sed diserte scriptum *παραδιδῶμεν*. *Τούτους*, quod vulgo deest, quod vero etiam Scaliger adscripsit, accessit ex Helmst.

εἰ συγχωρήσει ὁ κατήγορος] Si scilicet accusator concedet, rem per tormenta ex servis perquiri, et iis, quae torti affirmant, fidem tribui.

ὁ δημόσιος] Sic scripsi pro vulgato *ὁ δήμιος* ex Mead. et Helmst., quum etiam Thomas M. sic in libro, quo usus est, invenerit s. v. *δημόκοινος*. *Δημόκοινος καὶ βασανιστὴς, ὁ στρεβλῶν καὶ βασανίζων. ὡσαύτως καὶ δημόσιος, ὡς παρ᾽ Αἰσχίνῃ· παρέσται δὲ ὁ δημόσιος καὶ βασανιεῖ ἐναντίον ὑμῶν.* Verum quidem est, *δημόσιος* etiam generalius omnes servos publicos complecti: vide ad Tim. 23. *Δήμιον* explicat Ammonius *τὸν ἀναιροῦντα τοὺς καταδίκους, δημόκοινον δὲ τὸν βασανίζοντα*. Scholiastes ad Dion. Chrysost. p. 313. *παρ᾽ οἷς νόμος ἐστὶ τὸν δημόσιον μηδέποτε εἰσελθεῖν εἰς πόλιν.*

ἐνδέχεται δὲ τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας ταῦτα πρᾶξαι] Admittit, concedit reliqua diei pars, hoc facere.

τῆς ἡμέρας ταῦτα πρᾶξαι. πρὸς ἕνδεκα γὰρ ἀμφορέας ἐν διαμεμετρημένῃ τῇ ἡμέρᾳ κρίνομαι. κἂν φῶσιν ἀπόκοιτόν με τουτωνὶ πώποτε τῶν συσσίτων βασανιζόμενοι γεγονέναι, μὴ φείσησθέ μου, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐξαναστάντες ἀποκτείνατε. ἐὰν δ' ἐξελεγχθῇς ψευδόμενος, Δημόσθενες, τοιαύτην δίκην δός· ὁμολόγησον ἀνδρόγυνος εἶναι, καὶ μὴ ἐλεύθερος, ἐναντίον τούτων. κάλει μοι τοὺς οἰκέτας δεῦρο ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ τὴν τῶν συμπρέσβεων ἀναγίνωσκε μαρτυρίαν. „Μαρτυρια. Προκλησις.“ Ἐπειδὴ τοίνυν οὐ δέχεται τὴν πρόκλησιν, οὐδ' ἄν φησιν ἐν βασάνοις ἀνδραπόδων γενέσθαι, λάβε μοι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἣν

ἐν διαμεμετρημένῃ τῇ ἡμέρᾳ] Harpocration: *Διαμεμετρημένη ἡμέρα μέτρον τι ὕδατός ἐστι, πρὸς μεμετρημένον ἡμέρας διάστημα ῥέον· ἐμετρεῖτο δὲ τῷ Ποσειδιῶνι μηνί* (Decembri mense). *πρὸς δὴ τοῦτο ἠγωνίζοντο οἱ μέγιστοι καὶ περὶ τῶν μεγίστων ἀγῶνες. διενέμετο δὲ εἰς τρία μέρη τὸ ὕδωρ, τὸ μὲν τῷ διώκοντι* (accusatori)· *τὸ δὲ τῷ φεύγοντι* (reo). *τὸ τρίτον τοῖς δικάζουσι. Ταῦτα δὲ σαφέστατα αὐτοὶ οἱ ῥήτορες δεδηλώκασιν, ὥσπερ καὶ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ διδάσκει περὶ τούτων.* Hunc locum exscripsit Suidas s. v. — *Ἀμφορεὺς* est urna certae mensurae, per quam defluebat aqua, caussae destinata. Huic igitur caussae undecim urnae (nos diceremus eilf Stunden) designatae erant.

κἂν φῶσιν — — βασανιζόμενοι γεγονέναι] Collocatio participii est parum apta; ea tamen tenetur ab omnibus Mss. Reiskius dedit: *κἂν βασανιζόμενοι φῶσιν — — γεγονέναι*: quod vellem in Mss. esset repertum.

Πρόκλησις] Harpocration s. v. *εἰώθεσαν, ὁπότε δικάζοιντό τινες, ἐξαιτεῖν ἐνίοτε θεραπαίνας ἢ θεράποντας εἰς βάσανον, ἢ εἰς μαρτυρίαν τοῦ πράγματος. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο π ρ ο κ α λ ε ῖ σ θ α ι. τὸ δὲ γραμματεῖον τὸ περὶ τούτου γραφόμενον ὠνομάσθη π ρ ό κ λ η σ ι ς. παρὰ πολλοῖς δέ ἐστι ῥήτορσιν.*

οὐδ' ἄν φησιν ἐν βασάνοις ἀνδραπόδων γενέσθαι] Se pendere e servorum tormentis negat: alia se habere argumenta, quae hominibus ingenuis et liberaliter educatis magis persuadeant, quam tormenta, quorum toleratio in robore et rigore, non in veritate, nititur.

ὁ Φίλιππος ἔπεμψε. δῆλον γὰρ, ὅτι μεγάλα τὴν πόλιν παραλογίζεται, δι' ἣν ἠγρυπνοῦμεν γράφοντες. „Ἐπιστολή."
36. Ἀκούετε, ὦ Ἀθηναῖοι· ὅτι τοὺς ὅρκους ἀπέδωκα, φησὶ, τοῖς ὑμετέροις πρέσβεσι, καὶ τῶν συμμάχων τῶν ἑαυτοῦ τοὺς παραγενομένους κατ' ὄνομα γέγραφε, καὶ αὐτοὺς, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν, τους δ' ὑστερήσαντας τῶν συμμάχων ἀποστελεῖν φησὶ πρὸς ὑμᾶς. ταῦτ' ουν οὐκ ἂν οἴεσθε δύνασθαι γράψαι Φίλιππον μεθ' ἡμέραν ἄνευ ἐμοῦ; ἀλλ' ἔμοιγε νὴ τοὺς θεοὺς οὑτοσὶ δοκεῖ τοῦτο μόνον λογίζεσθαι, ὅπως μεταξὺ λέγων εὐδοκιμήσῃ· εἰ δὲ μικρὸν ἐπισχὼν δόξει πονηρότατος τῶν Ἑλλήνων εἶναι, οὐδὲ μικρὸν φροντίζει. Τί γὰρ ἄν τις τοιούτῳ πιστεύσειεν ἀνθρώπῳ, ὃς ἐγκεχείρηκε λέγειν, ὡς Φίλιππος οὐ τοῖς αὑτοῦ στρατηγήμασιν, ἀλλὰ ταῖς ἐμαῖς δημηγορίαις εἴσω Πυλῶν παρῆλθε; καὶ λογισμόν τινα ἡμερῶν συνηριθμεῖτο πρὸς ὑμᾶς, ἐν αἷς ἐγὼ μὲν ἀπήγγελλον τὴν πρεσβειαν, οἱ δὲ Φαλαίκου τοῦ Φωκέων τυράννου δρομοκήρυκες τἀν-

---

ὅτι μεγάλα τὴν πόλιν παραλογίζεται] Reiskius πάνυ μεγάλα, quod, si in codd. esset, non damnarem. Sed πάνυ deest in omnibus, et quod nonnulli τὰ addunt, ideo πάνυ addere, audacis est, ne dicam, temerarii. Subjectum est ἡ ἐπιστολή. Sensus ironicus: Ista profecto epistola, quae nocturna lampade conficiebatur, plena erat fallaciae.

36. Φαλαίκου] Phalaecus, Onomarchi, qui belli sacri incendium excitaverat, filius, a Phayllo animam agente constitutus erat, qui Phocensibus deinceps praeesset, vixdum pubertatem ingressus, Ol. CVII, 1. De sacrae pecuniae furto infamia laborans Ol. CVIII, 2. imperium amittit. Ol. CVIII, 3. ubi, denuo ad imperatorium munus evectus, se viribus ad dimicandum contra Philippum ejusque socios imparem videt, ad paciscendum cum rege legatos mittit. Fiunt pacta ea conditione, ut Phalaecus cum agmine, quod circum se habebat, quo libeat, inde decedat: qui statim in Peloponnesum decessit. Phocenses igitur, omni spe auxilii destituti, Philippo sese dedunt et exitio succumbunt Diodorus Sic. XVI, 59.

δρομοκήρυκες] Recte sic Reiskius ex Harpocratione, Harl., Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo δημοκήρυκες. Pollux III, 148.

θένδε ἐκεῖσε διήγγελλον, πιστεύσαντες δὲ οἱ Φωκεῖς ἐμοὶ, εἴσω Πυλῶν αὐτὸν παρεδέξαντο, καὶ τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν παρέδοσαν. ταῦτα μὲν οὖν ὁ κατήγορος μεμηχάνηται, τὰ δ᾽ ἐν Φωκεῦσι διεφθάρη πράγματα, πρῶτον μὲν, διὰ τὴν τύχην, ἣ πάντων ἐστὶ κυρία, ἔπειτα διὰ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου, καὶ τὸν δεκαετῆ πόλεμον· τὸ γὰρ αὐτὸ ηὔξησέ τε τῶν ἐν Φωκεῦσι τυράννων τὰ πράγματα, καὶ καθεῖλε. κατέστησαν μὲν γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν, τολμήσαντες τῶν ἱερῶν χρημάτων ἅψασθαι, καὶ διὰ ξένων

---

et Phavorinus s. v. item illud vocabulum Aeschini tribuunt, et Jungermannus ad Pollucem recte vidit, id hoc loco restituendum esse. *Δημοκήρυξ* omni antiquorum auctoritate destituitur. Cf. ad **Tim.** 63.

τὸν δεκαετῆ πόλεμον] Phrynichus p. 406. *πενταετηρικὸς ἀγὼν καὶ πενταετηρὶς μὴ λέγε, ἀλλ᾽ ἀφαιρῶν τὸ ᾱ πεντετηρὶς καὶ πεντετηρικὸς ἀγών.* Thomas M. p. 203. *Δεκέτες παιδίον κάλλιον εἰπεῖν ἢ δεκαέτες· καὶ δεκέτης πόλεμος ἢ δεκαετής* (codd. tamen A. B. habent *δεκαέτης*) *Δεκαετὲς μέντοι διάστημα χρόνου οὐ δεκετές. καὶ δεκαετὴς χρόνος οὐ δεκετής. ὡσαύτως καὶ δεκάετες, καὶ πεντάετες, καὶ ἑξάετες.* Quae omnia nullo fundamento niti, per se clarum est. Infra 50. *σπονδὰς τοῦ πολέμου πεντηκονταετεῖς ἐποιήσαμεν.* **Ctes.** 46. *ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετὴς γεγονώς.* Grammatici nonnulli accentum pro significatione diversum esse statuerunt. Ammonius p. 136. s. *Τρίετες βαρυτόνως καὶ τριετὲς ὀξυτόνως διαφέρει, φησὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης. ἐὰν μὲν γὰρ βαρυτονήσωμεν, ἔσται ἐπὶ χρόνου. — ἐὰν δὲ ὀξυτονήσωμεν, ἔσται ἐπὶ ἡλικίας.* Noster, sive ipse, sive librariorum culpa, huic legi non obtemperat.

τῶν ἱερῶν χρημάτων] Rem ita tradit Diodorus Sic. L. XVI, 56. *Στρατηγῶν ὁ μὲν πρῶτος ἄρξας Φιλόμηλος ἀπέσχετο τῶν ἀναθημάτων· ὁ δὲ δεύτερος, προσαγορευόμενος μὲν Ὀνόμαρχος, ἀδελφὸς δ᾽ ὢν Φιλομήλου, πλεῖστα τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων κατεδαπάνησε. τρίτος δὲ Φάϋλλος, ὁ ἀδελφὸς Ὀνομάρχου, στρατηγήσας οὐκ ὀλίγα τῶν ἀναθημάτων κατέκοψεν εἰς τὰς τῶν ξένων μισθοφορὰς — — — ὥστε τὸ πᾶν κατακοπὲν χρυσίον εἰς ἀργυρίου λόγον ἀναγομένων τῶν χρημάτων εὑρίσκεσθαι τάλαντα τετρακισχίλια. τῶν δὲ ἀργυρῶν ἀναθημάτων τῶν τε ὑπὸ Κροίσου καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀνατεθέντων τοὺς πάντας στρατηγοὺς δεδαπανηκέναι τάλαντα πλείω τῶν ἑξακισχιλίων· προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν χρυσῶν ἀναθημάτων ὑπερβάλλειν τὰ μύρια τάλαντα.*

τὰς πολιτείας μετέστησαν, κατελύθησαν δ᾽ ἀπορίᾳ χρημάτων, ἐπειδὴ κατεμισθοφόρησαν τὰ ὑπάρχοντα· τριτον δ᾽ αὐτοὺς καθεῖλεν ἡ τοῖς ἀπορουμένοις στρατοπέδοις συνήθως παρακολουθοῦσα στασις, τέταρτον δ᾽ ἡ Φαλαίκου περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι πραγμάτων ἄγνοια. 37. ἡ μὲν γὰρ Θετταλῶν καὶ Φιλίππου στρατεία πρόδηλος ἦν, οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ πρότερον, πρὶν ἢ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην γενέσθαι, πρέσβεις πρὸς ὑμᾶς ἦλθον ἐκ Φωκέων, βοηθεῖν αὐτοῖς κελεύοντες, καὶ ἐπαγγελλόμενοι παραδώσειν Ἀλπωνὸν, καὶ Θρόνιον, καὶ Νίκαιαν, τὰ

ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων φασὶν οὐκ ἐλάττω γενέσθαι τὰ συληθέντα τῶν ἐν τοῖς Περσικοῖς θησαυροῖς ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου κατακτηθέντων.

κατεμισθοφόρησαν] Καταμισθοφορεῖν est opes exhaurire mercede in mercenarios milites eroganda. Thomas M. p. 618. Μισθοφορῶ, τὸ μισθὸν φέρω. καταμισθοφορῶ δὲ τόδε ἀντὶ τοῦ εἰς μισθὸν στρατιωτῶν καταδαπανῶ. Αἰσχίνης· ἐπειδὴ κατεμισθοφόρησαν τὰ ὑπάρχοντα. Vocabulum rarum est apud scriptores, qui supersunt. Ex Theopompo id habet Athenaeus L. IV. c. 61. p. 166. Ed. Cas. καὶ τοσοῦτον ἀσωτίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ διενήνοχε τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὁ μὲν περὶ τὰς ἑστιάσεις εἶχε μόνον ἀκρατῶς, ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορεῖν διατετέλεκε. Recte Casaubonus subjectum ad διενήνοχε intelligit ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, ad quod etiam referendum ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων. nec jungendum τῶν Ἀθηναίων cum τὰς προσόδους. Perperam haec Schweighäuserus ad Eubulum refert, et μισθοφορεῖν accipit de mercede, qua Atticam plebem demereri, sibique devincire voluerat demagogus.

τρίτον – τέταρτον] Hanc revocavi plerorumque omnium Mss. lectionem, quum Reiskius ex solo Harl. τρίτη scripserit et de suo dederit τετάρτη. Sunt adverbia, omisso hic quidem πρῶτον μὲν, δεύτερον δέ.

37. Ἀλπωνὸν] Sic habent Mss. omnes. Sin autem geographos consulimus, probabile est, nomen hujus loci fuisse Ἀλπηνὸν seu Ἀλπηνούς. Stephanus quidem Byzantinus s. v. Ἄλπωνος haec habet. Ἄλπωνος· πόλις καὶ ὄρος ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς Εὐφορίων. — — τινὲς δὲ Θετταλίας αὐτήν φασιν. Ἔστι καὶ ἄλλη Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῃ Δευκαλιωνίας. Sed Ἀλπηνοὶ, κώμη πλησίον Θερμοπυλῶν. Ἔστι καὶ μητρόπολις Λοκρῶν. Locum et quidem firmum prope Thermopylas intelligendum esse, omnis contextus docet. — Θρόνιον idem Stephanus πόλις Λοκρῶν. Ὅμηρος (Il. II, 533)

τῶν παρόδων τῶν εἰς Πύλας χωρία κύρια. ψηφισαμένων δ' ὑμῶν παραδοῦναι Προξένῳ τῷ στρατηγῷ τοὺς Φωκέας ταῦτα τα χωρια, καὶ πεντήκοντα πληροῦν τριήρεις, καὶ τους μέχρι τριακοντα ἔτη γεγονότας ἐξιέναι, ἀντὶ τοῦ παραδουναι τα χωρία Προξένῳ, ἔδησαν οἱ τύραννοι τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐπαγγελλομένους ὑμῖν παραδοῦναι τὰ φυλακτήρια, καὶ τοῖς σπονδοφόροις τοῖς τὰς μυστηριώτιδας

Τάρφην τε Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Strabo L IX, 4. p. 552. Tzsch. *Μετὰ δὲ εἴκοσι σταδίους ἀπὸ Κνημίδων λιμήν, ὑπὲρ οὗ κεῖται τὸ Θρόνιον ἐν σταδίοις τοῖς ἴσοις κατὰ τὴν μεσόγαιαν.* *Νίκαια* nomen est complurium locorum. Secundum memorat Stephanus s. v. *πόλιν τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν.* Strabo l. l. *μετὰ δὲ ταῦτα Σκάρφεια, σταδίοις ὑπερκειμένη τῆς θαλάσσης δέκα, διέχουσα δὲ Θρονίου τριάκοντα. ἔπειτα Νίκαια καὶ αἱ Θερμόπυλαι.*

τοὺς μέχρι τριάκοντα ἔτη γεγονότας] *Μέχρι τριάκοντα ἔτη* sc. *ἀφ' ἥβης* i. e. ab octavo et decimo aetatis anno, quo Athenienses in *ληξιαρχικὸν γραμματεῖον* inscribebantur. Delectus primus *ὁπλιτῶν* (der Schwerbewaffneten) erat *τῶν δέκα ἀφ' ἥβης*, qui jam decem annos pueritiam excesserant, secundus eorum, qui *πέντε καὶ δέκα*, tertius, qui *τριάκοντα.* Tantum igitur auxilii Athenienses flagitantibus Phocensibus mittere voluerunt; sed hi, recusantes facere, quae oportebat, perniciem sibi ipsi contraxerunt. — Notandum, quod *μέχρι* praepositum numerali hoc loco regimine caret, ut etiam alia vocabula in simili conjunctione. Illustrat hoc Lobeck ad Phryn. p. 410. sq.

τοὺς ἐπαγγελλομένους] Restitui praesens pro aoristo *ἐπαγγειλαμένους*, qui ex solo Reg. 5. receptus est. Praesens fortius est, et Phocensium crimen auget, qui legatos eo ipso tempore, quo veniunt foedus ratum facturi, in vincula conjiciunt.

τὰ φυλακτήρια] Sunt munimenta et arces, e quibus loco est robur et praesidium. Vide Wesselingium ad Diodor. Sic. XVII, 50.

τὰς μυστηριώτιδας σπονδὰς] Jam supra c. 4. monuimus, tempore ludorum Olympiacorum cunctas Graeciae populos inducias sancte egisse. Simile est, quod hic legitur. Athenienses Graeciae civitatibus per tempus feriarum Eleusiniarum inducias proponebant, easque, ut videtur, invitabant, legatos mittere Athenas, qui de communi Graecorum salute deliberarent. Utrumque recusasse dicuntur Phocenses. Locutionis *μυστηριωτίδων σπονδῶν* meminit etiam Pollux I, 36.

σπονδὰς ἀπαγγέλλουσι μόνοι τῶν Ἑλλήνων Φωκεῖς οὐκ ἐσπείσαντο. καὶ πάλιν Ἀρχιδάμου τοῦ Λάκωνος παραλαμβάνειν ὄντος ἕτοιμον τὰ χωρία, καὶ φυλάττειν, οὐκ ἐπείσθησαν, ἀλλ' ἀπεκρίναντο αὐτῷ, τὰ τῆς Σπάρτης δεινὰ δεδιέναι, καὶ μὴ τὰ παρ' αὐτοῖς. κἀνταῦθα οὔπω διελέλυσθε Φιλίππῳ, ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ περί τε τῆς εἰρήνης ἐβουλεύεσθε, καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἠκούετε τῆς Προξένου, ὅτι Φωκεῖς οὐ παραδεδώκασιν αὐτῷ τὰ χωρία, καὶ οἱ τὰ μυστήρια ἀπαγγέλλοντες μόνους τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀπέφηναν Φωκέας οὐ δεδεγμένους τὰς σπονδὰς, ἀλλὰ καὶ τοὺς δεῦρο ἐληλυθότας πρέσβεις δεδηκότας. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς σπονδοφόρους, καὶ τοὺς παρὰ Προξένου τοῦ στρατηγοῦ πρεσβεύσαντας εἰς Φωκέας, Καλλικράτην, καὶ Μεταγένην. καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἀκούσατε τῆς Προξένου. „Ἐπιστολή.“ 38. Ἀκούετε, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν χρόνων παραναγινωσκομένων ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων, καὶ τῶν μαρτύρων ὑμῖν προςδιαμαρτυρησάντων, ὅτι, πρὶν ἐμὲ χειροτονηθῆναι πρεσβευτὴν, Φάλαικος, ὁ τῶν Φωκέων τύραννος, ἡμῖν μὲν καὶ Λακεδαιμονίοις ἠπίστει, Φιλίππῳ δ' ἐπίστευεν. ἀλλ' οὗτος μόνος τὸ συμβησόμενον ἠγνόει; ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ δημοσίᾳ

τὰ τῆς Σπάρτης δεινὰ δεδιέναι καὶ μὴ τὰ παρ' αὐτοῖς] Τὰ post μὴ recepi e Reg. 3. et Helmst. Noluerunt Phocenses, diffidentes Lacedaemoniis, munimenta Thermopylarum tradere, affirmantes, magis se timere pericula, quae se manerent a parte Lacedaemoniorum, quam quae immineant ex propinquo. Opinabantur enim, eos suo ipsorum Thermopylas et fortasse Delphos occupandi studio invitatos esse, ut auxilium ipsis mitterent. Weiske de hyperbole P. II. p. 25. not. legendum putat καὶ τὰ μὴ παρ' αὐτοῖς i. e. periculosos sibi et graves esse Lacedaemonios, etiam si procul absint, nedum in Phocide aut in Pylaicis castellis. Equidem veram lectionem esse existimo, quam e Mss. recepi.

38. ἀλλ' οὗτος μόνος τὸ συμβησόμενον ἠγνόει;] Tam callide, inquit Aeschines in suam ipsius rem hyperbolice, consilia sua celabat Philippus, et vanas vel spes vel formidines movebat in singulis, ut, qui prudentia plurimum gloriabantur, maxime deciperentur.

πῶς διέκεισθε; οὐ πάντες προςεδοκᾶτε Φίλιππον ταπεινώσειν Θηβαίους, ὁρῶντα αὐτῶν τὴν θρασυτητα, καὶ τῷ μὴ βούλεσθαι δύναμιν ἀνθρώπων ἀπίστων ἐπασκῆσαι; Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ μεθ' ἡμῶν τἀναντία Θηβαίοις ἐπρέσβευον, καὶ τελευτῶντες προςέκρουον φανερῶς ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ διηπείλουν τοῖς τῶν Θηβαίων πρέσβεσιν; αὐτοὶ δὲ οὐκ ἠπόρουν, καὶ ἐφοβοῦντο οἱ τῶν Θηβαίων πρέσβεις; Θετταλοὶ δὲ οὐ κατεγέλων τῶν ἄλλων, ὑπὲρ αὐτῶν φάσκοντες τὴν στρατείαν εἶναι; τῶν δ' ἑταίρων τινὲς τῶν Φιλίππου οὐ διαῤῥήδην πρός τινας ὑμῶν ἔλεγον, ὅτι τὰς ἐν Βοιωτοῖς πόλεις κατοικιεῖ Φίλιππος; Θηβαῖοι δ' οὐκ ἐξεληλύθεσαν πανδημεὶ, ἀπιστοῦντες τοῖς πράγμασιν; ὑμῖν δὲ ταῦθ' ορῶν οὐκ ἔπεμψεν ἐπιστολὴν Φίλιππος, ἐξιέναι πάσῃ τῇ δυνάμει, βοηθήσοντας τοῖς δικαίοις; οἱ δὲ νῦν πολεμικοὶ, καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανδρίαν καλοῦντες, οὐ διεκώλυσαν ὑμᾶς ἐξελθεῖν, εἰρήνης καὶ συμμαχίας ὑμῖν γεγενημένης, δεδιέναι φάσκοντες, μὴ τοὺς στρατιώτας

ὁρῶντα αὐτῶν τὴν θρασύτητα, καὶ τῷ μὴ βούλεσθαι δύναμιν ἀνθρώπων ἀπίστων ἐπασκῆσαι] Variatio constructionis. Participium rem ponit ut certam, de qua dubitatio nulla possit esse. Dativus infinitivi caussam probabilem consilii indicat, quod inde in Philippi mente oborturum sit. De variatione constructionis vide, quae habet et quos laudat Ruhnkenius ad Rut. Lup. p. 95. s. — Ἐπασκῆσαι, in suam ipsius perniciem exercere.

ταῦθ' ὁρῶν] Hanc omnium Mss. lectionem revocavi pro ὁρῶσιν, quod ad ὑμῖν relatum Reiskius ex conjectura dedit. Quum scilicet videret Philippus, Thebanos fortiter se parare ad bellum, eos cupiebat terrere Atheniensium apparatu, satis certus, ex mutua Graecorum diffidentia magnum sibi emolumentum proventurum.

ἐξιέναι] Recte Reiskius κελεύων, quod Wolfius contra libros addiderat, delevit, ut apparet ex iis, quae supra dixi c. 15.

εἰρήνης καὶ συμμαχίας-γεγενημένης] Hoc, opinor, non est participium concessivum, ut Reiskius opinabatur, adscribens καίτοι εἰρήνης; sed est temporale vel caussale. Nempe σύμβουλοι, qui nolebant copias parare Athenienses, Philippi fraudulentiam caussa-

ὑμῶν ὁμήρους λάβῃ Φίλιππος; 39. πότερον οὖν ἐγὼ τοὺς προγόνους ἐκώλυσα τὸν δῆμον μιμεῖσθαι, ἢ σὺ, καὶ οἱ μετὰ σοῦ συνεστηκότες ἐπὶ τὰ κοινά; καὶ πότερον ἦν ἀσφαλεστέρα καὶ καλλίων Ἀθηναίοις ἡ ἔξοδος· ἡνίκα ἤκμαζον ἐν τῇ μανίᾳ Φωκεῖς, ἐπολέμουν δὲ Φιλίππῳ, εἶχον δὲ Ἀλπωνὸν καὶ Νίκαιαν, μήπω παραδόντος Φαλαίκου Μακεδόσι, τὰς σπονδὰς δὲ, οἷς ἐμέλλομεν βοηθεῖν, τὰς μυστηριώτιδας οὐκ ἐδέχοντο, Θηβαίους δ᾽ ὄπισθεν κατελίπομεν, μεταπεμπομένου μὲν Φιλίππου, ὅρκων δ᾽ ἡμῖν. καὶ συμμαχίας γεγενημένης, Θετταλῶν δὲ, καὶ τῶν ἄλλων

---

bantur, quippe qui, si milites Atheniensium armati apparerent, eos tanquam obsides suae potestati subjiceret, praetexens, nuper Athenienses pacem secum et foedus iniisse.

39. τοὺς προγόνους-μιμεῖσθαι] Atheniensium majores gloriam sibi comparaverant, justo, injuste tentato, suppetias ferendi, etiam si is, qui injusta volebat, perquam potens esset, infirmus autem, quem injusta pati oporteret. In hac laude non solum consentiunt oratores, sed etiam multi sunt.

ἡνίκα ἤκμαζον ἐν τῇ μανίᾳ] Hyperbole rhetorica: quum maxime essent insani. Intelligit id tempus, quo prope ab exitio aberant.

τὰς σπονδὰς δὲ, οἷς ἐμέλλομεν βοηθεῖν, — — οὐκ ἐδέχοντο] Brodaeus maluit αἷς, ad σπονδὰς relatum. Sed οἷς ad Φωκεῖς relatum, multo fortius. Culpa enim omnis in eo est, qui, quum auxilium ei offertur, id respuit. — Ceterum oratorie hic depingit Aeschines emolumenta, si priore tempore rebus his se immiscuissent Athenienses. Phocenses tam inconsiderate et stulte agebant, ut ab iis nihil esset timendum. Nondum Macedones tenebant Thermopylas, sed firmissima loca suae potestati subjicere poterant Athenienses, justam caussam habentes, Phocenses, si sponte accedere nollent, vi et armis cogendi, quod illi soli Graecorum σπονδὰς μυστηριώτιδας rejecerant. Thebani, qui contra Philippum se armaverant, erant extra partes, et, si quid iis accideret a Philippo, gaudere eos oportebat propinquitate et auxilio Atheniensium. Philippus ipse eos accersiverat. Quisquis tandem eventus erat, culpam conjicere in Athenienses nemo poterat. Amphictyones etiam rem sacram omni modo juvabant.

Ἀμφικτυόνων στρατευόντων; οὐ πολλῷ καλλίων οὗτος ἦν ὁ καιρὸς ἐκείνου, ἐν ᾧ διὰ τὴν σὴν ἀνανδρίαν, καὶ ἅμα φθόνον, ἐσκευαγώγησαν ἐκ τῶν ἀγρῶν Ἀθηναῖοι, πρεσβεύοντος ἐμοῦ τὴν τρίτην ἤδη πρεσβείαν ἐπὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐφ᾽ ἣν τολμᾷς με λέγειν, ὡς οὐ χειροτονηθεὶς ᾠχόμην, ἐχθρὸς δ᾽ ὢν οὔπω καὶ τήμερον τεθέ-

---

ἐσκευαγώγησαν] Cuncta, quae moveri poterant, in urbem transvexerunt: quod est metuentis, ne hosti repente irrumpenti resisti nullo modo possit. Consentiunt in hoc et Demosthenes et Aeschines; sed diversam uterque ejus rei caussam affert, alter alteri culpam tribuens.

ἐχθρὸς δ᾽ ὢν οὔπω καὶ τήμερον τεθελήκας με εἰσαγγέλλειν παραπρεσβεύσαντα] Phrynichus p. 332. *Τεθελήκεναι, Ἀλεξανδρεωτικὸν ὄνομα. διὸ ἐατέον Ἀλεξανδρεῦσι καὶ Αἰγυπτίοις αὐτό· ἡμῖν δὲ ῥητέον ἠθεληκέναι*: ubi Lobeckius nostrum locum adducere omisit. Eum affert Fr. G. Sturzius de dialecto Macedonica et Alexandrina p. 64. n. 40., eum quidem pro corrupto habens, nec tamen, quid restituendum sit, decernens. Cod. Mead. habet *ἐθέληκας*, quod, pronuntiatione aut scriptione corruptum, ducit ad *ἠθέληκας*; Marklandus autem conjicit *τετόλμηκας*; nec ego discernere ausim, utrum *ἠθέληκας* an *τετόλμηκας* sit praeferendum. Sed alterutrum restituendum arbitror. — — *Εἰσαγγελία*, teste Harpocratione, *δημοσίας τινὸς δίκης ὄνομά ἐστι· τρία δέ ἐστιν εἴδη εἰσαγγελιῶν. Ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ δημοσίοις ἀδικήμασι μεγίστοις, καὶ ἀναβολὴν μὴ ἐπιδεχομένοις, καὶ ἐφ᾽ οἷς μήτε ἀρχὴ καθέστηκε, μήτε νόμοι κεῖνται τοῖς ἄρχουσι, καθ᾽ οὓς εἰσάξουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον ἡ πρώτη κατάστασίς ἐστι* (vulgo *ἐστω*) *καὶ ἐφ᾽ οἷς τῷ μὲν φεύγοντι, ἐὰν ἁλῷ, μέγισται ζημίαι ἐπίκεινται· ὁ δὲ διώκων οὐδὲν ζημιοῦται, πλὴν ἐὰν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων μὴ μεταλάβῃ, τότε χιλίας ἐκτίνει. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ οὗτοι μειζόνως ἐκολάζοντο. Ἑτέρα δὲ εἰσαγγελία λέγεται ἐπὶ ταῖς κακώσεσιν. αὗται δέ εἰσι πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ τῷ διώκοντι ἀζήμιοι, κἂν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Ἄλλη δὲ εἰσαγγελία ἐστὶ κατὰ τῶν διαιτητῶν. εἰ γάρ τις ὑπὸ διαιτητῶν ἀδικηθῇ, ἐξῆν τοῦτο εἰσαγγέλλειν πρὸς τοὺς δικαστάς, καὶ ἁλοὺς ἠτιμοῦτο.* De variis *εἰσαγγελίας* generibus accurate egit Schömann de Com. Athen. L. II. c. 3. Quae nostrum locum attingunt, haec sunt. „Etiam legatorum, qui aut sine publica auctoritate legationem susceperant, aut in administranda legatione pecunia corrupti aut alia quaecunque

λήκας με εἰςαγγεῖλαι παραπρεσβεύσαντα. οὐ γὰρ δὴ φθονεῖς γέ μοι τῶν εἰς τὸ σῶμα τιμημάτων. τοιγάρτοι Θηβαίων μὲν παρακαθημένων, καὶ δεομένων, τῆς δ᾽ ἡμετέρας πόλεως διὰ σὲ τεθορυβημένης, καὶ τῶν Ἀθηναίων ὁπλιτῶν οὐ παρόντων, Θετταλῶν δὲ Θηβαίοις προςθεμένων, διὰ τὴν ὑμετέραν ἀβουλίαν, καὶ τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἢ προϋπῆρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, ὅτε

---

de caussa reipublicae commoda neglexerant atque prodiderant, aut in renuntianda legatione populum mendaciis in fraudem induxerant, horum igitur delicta per εἰςαγγελίαν deferri poterant. Hanc autem tertiam Aeschinis legationem numquam Demosthenes actione persecutus est, ut secundam, sed obiter solum perstrinxit. "

οὐ γὰρ δὴ φθονεῖς γέ μοι τῶν εἰς τὸ σῶμα τιμημάτων] *Γὰρ* elliptice positum. Supplendum: quod profecto mirandum. Nam persaepe mihi optas poenas, quae libertatem et vitam mihi eripiant. Demosthenes enim studiose inculcat, Aeschinis crimen ex lege morte damnandum esse. p. 380. *οὔτε τὴν ἀῤῥωστίαν, ἐφ᾽ ᾗ τότε ἐξωμόσατο, ὑπολογιούμενος — οὔθ᾽ ὅτι τῶν τοιούτων ὁ νόμος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι κελεύει.* p. 381. *οὐκοῦν ᾤχετο μὲν παρὰ τὸν νόμον, ὃς θάνατον κελεύει τούτων τὴν ζημίαν εἶναι· ἐλθὼν δ᾽ ἐκεῖσε, ἕτερα θανάτων ἄξια ποιῶν πέφανται. τὰ δ᾽ ἔμπροσθεν πεπραγμένα καὶ πεπρεσβευμένα ὑπὲρ τούτων, ἀποκτείνειεν ἂν αὐτὸν δικαίως.*

Θηβαίων μὲν παρακαθημένων, καὶ δεομένων] Thebanis in Pylaea Philippo assidentibus, atque rogantibus, ut Phocenses deleret. Reiske.

τεθορυβημένης] Metu vano conterrita et pavefacta, quo minus Phocensibus succurreret, verens, ne Philippus milites suos pro praedibus captivos haberet. Idem.

τῶν Ἀθηναίων ὁπλιτῶν οὐ παρόντων] Vide c. 37.

ἐκ παλαιῶν χρόνων] Plutarchus *γυναικῶν ἀρεταί* T. II. p. 244. haec narrat: *ἄσπονδος ἦν Θετταλοῖς πρὸς Φωκέας πόλεμος. οἱ μὲν γὰρ ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τυράννους ἐν ταῖς Φωκικαῖς πόλεσιν ἡμέρᾳ μιᾷ πάντας ἀπέκτειναν, οἱ δὲ πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἐκείνων ὁμήρους κατηλόησαν· εἶτα πανστρατιᾷ διὰ Λοκρῶν ἐνέβαλον, δόγμα θέμενοι, μηδενὸς φείδεσθαι τῶν ἐν ἡλικίᾳ, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσασθαι.*

αὐτῶν τοὺς ὁμήρους λαβόντες Φωκεῖς κατηλόησαν, Φαλαίκου δὲ, πρὶν ἐμὲ ἐλθεῖν, καὶ Στέφανον, καὶ Δέρκυλλον, καὶ * τοὺς Ἀμφικτύονας πρέσβεις, ἀπεληλυθότος ὑποσπόνδου, Ὀρχομενίων δὲ περιφόβων ὄντων, καὶ σπονδὰς τοῖς σώμασιν αἰτησάντων, ὥστε ἀπελθεῖν ἐκ τῆς Βοιωτίας, παρεστηκότων μὲν τῶν Θηβαίων πρέσβεων, ὑπολειπομένης δ' ἔχθρας φανερᾶς Φιλίππῳ πρὸς Θηβαίους, καὶ Θετταλοὺς, τότε ἀπώλοντο αἱ πράξεις, οὐ δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν προδοσίαν, καὶ τὴν πρὸς Θηβαίους προξενίαν.

κατηλόησαν] Ἀλοᾶν apud Graecos verberare dicitur. Proprie quidem frumentum ἀλοᾶται, flagellis teritur. Ab hoc ἀλοᾶν verbum compositum καταλοᾶν descendit: quod est δεινῶς τύπτειν. De saevissima scilicet et gravissima verberatione intelligitur, non est trucidare, quamquam mors consequi possit. Haec uberius explicat Hemsterhus. ad Polluc. X. 160. p. 1316.

*καὶ * τοὺς Ἀμφικτύονας πρέσβεις*] Stellulam apposui, ut significarem, vocabulum deesse, praepositionem scilicet. Addere unam nolui, quum plures possint esse elapsae. Wolfius εἰς addidit, Reiskius ὡς addere malit. c. 40. habemus ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας πρεσβείαν. Exspectandum igitur, dum codex Ms. praepositionem nobis offerat.

σπονδὰς τοῖς σώμασιν αἰτησάντων] Qui dedere se volebant ea conditione, ut, vita et libertate servata, possent e Boeotia emigrare.

ὑπολειπομένης δ' ἔχθρας φανερᾶς] Quum nemini occultum esse posset, sub specie fictae simulationis latere inimicitiam Philippi in Thessalos et Thebanos. „Sed quis Aeschini fidem habebit, Philippum jam Phocidem hostiliter ingressum, aperto dissedisse odio a Thebanis et Thessalis, sociis suis? Nam privatim quidem Philippum coram legatis Atheniensium simulasse quandam in istos malevolentiam facile credimus, eisque Phalaecum sacrilegum cum suis salvum dimissum displicuisse suspicamur. Illud tamen de manifesta inimicitia fictum esse patet ab Aeschine, excusaturo videlicet vanas a se Philippi nomine factas de Thebanis affligendis pollicitationes. Talia igitur oratorum commenta non facile sunt impetum in historiam factura." Weiske de hyperbole cet. P. II. p. 21.

προξενίαν] Vide supra c. 25. Hic intelligit studium Thebanorum, patriae atque aliis civitatibus perniciosum.

40. μεγάλα δ' οἶμαι τούτων ἐγὼ σημεῖα ἐπιδείξειν. εἰ γάρ τι τούτων ἀληθὲς ἦν, ὧν σὺ λέγεις, κατηγόρουν ἄν μου Βοιωτοὶ, καὶ Φωκέων οἱ φεύγοντες, ὧν τοὺς μὲν ἐξεβεβλήκειν, τοὺς δ' ἐκώλυσα κατελθεῖν. νῦν δ' οὐχὶ τὰ συμβάντα λογιζόμενοι, ἀλλὰ τὴν εὔνοιαν τὴν ἐμὴν ἀποδεχόμενοι, συλλεγέντες οἱ φεύγοντες Βοιωτῶν, ᾕρηνταί μοι συνηγόρους. ἥκουσι δ' ἀπὸ τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων πρέσβεις, οὓς ἐγὼ τὴν τρίτην πρεσβείαν ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας πρεσβεύων ἔσωσα, Οἰταίων ἐγχειρούντων λέγειν, ὡς δεῖ τοὺς ἡβῶντας ὠθεῖν κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ παρήγαγον εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, ὥςτε ἀπολογίας τυχεῖν. ὁ μὲν γὰρ Φάλαικος τύραννος ὑπόσπονδος ἀφεῖτο, οἱ δὲ ἀναίτιοι ἀποθνήσκειν ἔμελλον, συναγορεύοντος δέ μου διεσώθησαν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι Μνάσωνα

---

40. *Βοιωτοὶ καὶ Φωκέων οἱ φεύγοντες*] Reiske scribendum censet *Φωκεῖς καὶ Βοιωτῶν οἱ φεύγοντες*. Paullo enim post legi *συλλεγέντες οἱ φεύγοντες Βοιωτῶν – ἀπὸ τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων πρέσβεις*. Nempe Reiskius credit oratori, Phocenses prorsus esse deletos, quum per se intelligatur, Boeotiae tantum quasdam plagas per Thebanos esse afflictas. „Sed non omnes Phocensium urbes funditus excisas esse, vel eo probabile est, quod Philippi prudentiae erat, Phocenses sibi servare socios futuros, si qua sibi cum Thessalis et Thebanis discordia, jam gliscens, in bellum erumperet. Plurimum enim interest, quid ab Amphictyonibus decretum fuerit, quid a Philippo deinceps factum. In socios ille invidiam decreti rejiciebat; ipse, pietatis gloriam se sibi parasse satis habens, jam clementiam prae se ferre incipiebat. Muri ut disjecti, oppida complura imminuta, incolarum alii vicatim habitare jussi, alii etiam in remotiora loca coloni deducti sint, tamen illa Phocensium agrorum vastitas nec tanta fuisse videtur, quanta praedicatur, et diuturnitate belli magis quam exitu effecta. In illis enim hyperbolis certatim edendis amplificandisque et prudentia populorum ad belli societatem dei ultricem quam plurimos invitantium, et superstitio eventu aucta, et hac variis belli crudelissime gesti vicibus inflammatae, et crudelitatis excusandae aut accusandae studium, piarum denique victoriarum jactatio conspirarunt." Weiske de hyperbole P. I. p. 29. s.

ἐξεβεβλήκειν] Ut tu scilicet calumniatis.

τὸν Φωκέα, καὶ τοὺς συμπρέσβεις, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς τῶν Βοιωτῶν φυγῆς ᾑρημένους. ἀνάβηθι δεῦρο, Λίπαρε, καὶ Πυθίων, καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόδοτέ μοι χάριν εἰς τὴν τοῦ σώματος σωτηρίαν, ἥνπερ ἐγὼ ὑμῖν. „Συνηγορια Βοιωτων καὶ Φωκεων.“ Πῶς οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πάθοιμι, εἰ κατηγοροῦντος μὲν Δημοσθένους, τοῦ Θηβαίων προξένου, καὶ πονηροτάτου τῶν Ἑλλήνων, συναγορευόντων δέ μοι Φωκέων καὶ Βοιωτῶν, ἁλοίην;

41. Ἐτόλμησε δ᾽ εἰπεῖν, ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. φησὶ γάρ με εἰπεῖν, ὅτ᾽ ἔκρινον Τίμαρχον, ὅτι πάντες κατ᾽ αὐτοῦ τὴν τῆς πορνείας φήμην παρειλήφασι, τὸν δ᾽ Ἡσίοδον, ποιητὴν ἀγαθὸν ὄντα, λέγειν·

Φήμη δ᾽ οὔ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα πολλοὶ
Λαοὶ φημίζουσι, θεός νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

τὴν δ᾽ αὐτὴν ταύτην θεὸν ἥκειν νῦν κατηγοροῦσαν ἐμοῦ. πάντας γὰρ λέγειν, ὡς χρήματα ἔχω παρὰ Φιλίππου. εὖ δ᾽ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι πλεῖστον διαφέρει φήμη, καὶ συκοφαντία. φήμη μὲν γὰρ οὐ κοινωνεῖ διαβολῇ. διαβολὴ δὲ, ἀδελφόν ἐστι, καὶ συκοφαντία. διοριῶ δ᾽ αὐτῶν ἑκάτερον σαφῶς. φήμη μέν ἐστιν, ὅταν τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν αὐτόματον ἐκ μηδεμιᾶς προφάσεως λέγῃ τινὰ ὡς γεγενημένην πρᾶξιν· συκοφαντία δ᾽ ἐστὶν, ὅταν πρὸς τοὺς πολλοὺς εἷς ἀνὴρ αἰτίαν ἐμβαλὼν, ἔν τε ταῖς ἐκκλησίαις ἁπάσαις πρός τε τὴν βουλὴν διαβάλλῃ τινά. καὶ τῇ μὲν Φήμῃ δημοσίᾳ θύομεν, ὡς θεῷ· τῶν δὲ συκοφαντῶν, ὡς κακούργων, δημοσίᾳ προβολὰς ποιούμεθα. μὴ οὖν σύναγε εἰς ταὐτὸν τὰ κάλλιστα τοῖς αἰσχίστοις.

---

41. *φημίζουσι*] Sic scripsi ex Vienn., qui habet *φημίζουσιν*, pro vulgato *φημίζωσι*. Sic etiam Tim. 52.

δημοσίᾳ προβολὰς ποιούμεθα] Harpocration s. v. *προβολὰς* p. 151. s. *Παρὰ δ᾽ Αἰσχίνῃ ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας ἡ προβολὴ τοὔνομα γέγονεν ἀπὸ τοῦ προβάλλεσθαί τινα ἀδικεῖν.* Bekkeri Anecd. p. 288. προβολὴ καὶ προβάλλεσθαι. τὸ παράγειν εἰς τὴν

42. Ἐπὶ πολλοῖς μὲν οὖν ἔγωγε τῶν κατηγορημένων ἠγανάκτησα, μάλιστα δὲ ἡνίκα ᾐτιᾶτο εἶναί με προδότην· ἅμα γὰρ ταῖς αἰτίαις ταύταις φανῆναί μ' ἔδει θηριώδη, καὶ τὴν ψυχὴν ἄστοργον, καὶ πολλοῖς ἑτέροις ἁμαρτήμασι πρότερον ἔνοχον. τοῦ μὲν οὖν ἐμοῦ βίου, καὶ τῆς καθ' ἡμέραν διαίτης ὑμᾶς δοκιμαστὰς ἱκανοὺς εἶναι νομίζω· ἃ δ' ἐστὶ τοῖς μὲν πολλοῖς ἀσύνοπτα, τοῖς δὲ χρηστοῖς τὰς ψυχὰς μέγιστα, τούτων ὑμῖν τὰ πλεῖστα, καὶ καλῶς

ἐκκλησίαν τὸν βουλόμενον καὶ ἀποφαίνειν ὡς ἠδίκησεν, εἴ τις δοκοίη ἀδικεῖν, καὶ τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς περὶ τὰ μυστήρια ἢ Διονύσια ἀδικοῦντας. „Προβολὴν tum potissimum institutam esse arbitror, si quis adversarium nactus esset sycophantam dicendo valentem et Heliastarum ordini gratiosum, quem vix aliter a se in judicio superari posse speraret, nisi populi praejudicio ante damnatum. Quamquam enim nulla necessitate ad sequendum illud praejudicium Heliastae cogebantur, aliquid tamen praesidii atque auctoritatis actoris caussae universi populi suffragium afferre debuit." Schömann l. l. p. 233.

42. θηριώδη] Quanam significatione θηριώδης accipiendum sit, apparet ex iis, quae adduntur tamquam explicativa. καὶ τὴν ψυχὴν ἄστοργον: qui omni pietati valedixit, qui officia negligit erga homines, quibuscum per naturam vinculis artissimis conjunctus est.

ἀσύνοπτα] Vocabulum perrarum. Σύνοπτον dicitur id, quod conspici, clare et distincte oculis secerni potest. Tropicum ejus usum agnoscere videtur Hesychius, glossam habens σύνοπτα, εὐνόητα, ὁρατά. Ἀσύνοπτον igitur proprie est, quod conspici nequit; vel, si α privativum pro δυς accipias (vide ad Tim. 76.), quod distincte conspici non potest, quod separari non satis potest ab aliis. Hinc tropice obscurum, quod quis parum intelligit, cujus sensum non habet cet. Atque sic nostro loco: τοῖς πολλοῖς ἀσύνοπτα: quae vulgus hominum parum intelligit et parum curat.

καὶ καλῶς ἔχοντα] Retinui omnium Mss. lectionem, quamquam locum esse corruptum facile concedam. Reiskius e conjectura Marklandi dedit: εὖ καὶ καλῶς ἔχοντα: quae potest esse vera lectio. Sed potest etiam καὶ e sequenti syllaba κα natum esse. Hinc exspectandum videtur, dum Mss. ipsi decernant.

ἔχοντα ἐκ τῶν ἐμῶν ὁρᾷν ἀναβιβῶμαι, ἵν᾽ εἰδῆτε τὰς ἐμὰς παρακαταθήκας, ἃς οἴκοι καταλιπὼν, εἰς Μακεδονίαν ἐπρέσβευσα. σὺ μὲν οὖν, ὦ Δημόσθενες, ταῦτα ἔπλάσω ἐπ᾽ ἐμέ· ἐγὼ δ᾽ ὡς * ἐπαιδεύθην καὶ δικαίως, ἐξηγήσομαι. οὑτοσὶ μέν μοι ἐστὶ πατὴρ Ἀτρόμητος, σχεδὸν πρεσβύτατος τῶν πολιτῶν· ἔτη γὰρ ἤδη βεβίωκεν ἐνενήκοντα καὶ τέτταρα. καὶ συμβέβηκεν αὐτῷ, νέῳ μὲν ὄντι, πρὶν τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι διὰ τὸν πόλεμον, ἀθλεῖν τῷ σώματι, ἐκπεσόντι δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα, στρατεύεσθαι μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἀριστεύειν δ᾽ ἐν τοῖς κινδύνοις, εἶναι δ᾽ ἐκ φατρίας τὸ γένος, ἣ τῶν αὐτῶν βωμῶν Ἐτεοβουτά-

---

ἀναβιβῶμαι] Suidas: Ἀναβιβῶμαι, ἀντὶ τοῦ ἀναβιβάσομαι. Bekkeri Anecd. p. 28. ἀναβιβᾶται· Ἀττικῶς πάνυ ἀντὶ τοῦ ἀναβιβάσεται. Respicitur forsitan locus Demosthenis περὶ παραπρ. p. 440. τὰ παιδία ἴσως παράξει καὶ ἀναβιβᾶται. Cf. Pierson. ad Moer. p. 125.

παρακαταθήκας] Παρακαταθῆκαι interdum dicitur de hominibus, qui alicujus fidei et praesidio commendantur et committuntur, vel etiam pignoris loco, quasi obsides, sunt. Xenophon Cyropaed. VI, 1, 35. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀρτάβαζος πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδόρησεν, παρακαταθήκην ὀνομάζων γυναῖκα. Demosthenes κατὰ Ἀφόβου II. p. 840. τὰ σώματα ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἐνέθηκε παρακαταθήκην ἐποιομάζων.

ὡς * ἐπαιδεύθην καὶ δικαίως] Stellulam apposui, ut signum, deesse vocabulum. Reiskius addidit καλῶς. Sed quum ipse affirmet, etiam ὁσίως vel ἐλευθερίως vel aliud synonymum addi posse, quomodo praestabit, καλῶς scriptum esse ab Aeschine? In ejusmodi locis corrupta potius Mss. lectio retinenda, quam proprio Marte aliquid in textum inferendum, quod praestare nequeas. Interpretis est, in animadversionibus de re monere.

φατρίας] „Von der ältesten Zeit an bis auf Klisthenes (J. 510. v. Chr.) waren vier Phylen, jede in drey Phratrien (andere schreiben Phatrien) oder Trittyes, und von diesen wiederum jede in dreyſsig Geschlechter getheilt, deren jedes ebenfalls wieder aus dreyſsig Gliedern bestand. Klisthenes machte aus den vier alten Phylen zehn neue. Ueber die andern Eintheilungen in seiner Verfassung haben wir keine bestimmte Nachricht. Daſs er auch neue Phratrien gemacht habe, sagt allerdings Aristoteles. Es fehlt aber

δαις μετέχει, ὅθεν ἡ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πολιάδος ἐστὶν

---

an bestimmten Zeugnissen über ihre Unterordnung unter die Phylen. Ich will bloſs auf folgende Thatsachen aufmerksam machen. Die Phratrien und Geschlechter werden von Pollux und Suidas ausdrücklich nur auf die alten vier Phylen bezogen, ohne daſs einer ähnlichen Eintheilung der neuen Erwähnung geschähe. Phratrien und Trittyen, zuvor eins, scheinen nach Klisthenes unterschieden zu werden. Die Phratrien finden wir in den Rednern ziemlich oft als Gemeinden; dagegen erinnere ich wenigstens mich nicht, die Trittyen anders als in Beziehung auf Staatsleistungen gefunden zu haben: in welcher Beziehung ich wieder nicht weiſs, ob das Wort Phratrie vorkommt. Platner setzt das Wesen der Veränderung des Klisthenes in die Absicht, durch die Auflösung der Vereinigung der Geschlechter in den Phratrien die politische Wichtigkeit der Geschlechter aufzuheben. Die Veränderung des Klisthenes wird nähmlich als demokratisch dargestellt, nahmentlich von Aristoteles." Tittmann Darstellung der Gr. Staatsverf. p. 271. s. Qui possunt, inprimis qui sunt juris studiosi, non sine fructu legent in Eduardi Platneri Beyträgen zur Kenntniſs des Attischen Rechts caput V. **über die Phratrien.**

Ἐτεοβουτάδαις] Harpocration: *Ἐτεοβουτάδαι, γένος Ἀθηναίων, οἷον οἱ ἀληθεῖς ἀπὸ Βούτου. ἐτεὸν γὰρ τὸ ἀληθές· ἐκ δὲ τούτων καθίστατο ἡ ἱέρεια τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς, καθά φησι Δράκων περὶ Γενῶν.* Idem s. v. *Βουτάδης. Δῆμος τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς Βουτεία, ἀφ᾽ ἧς ὁ δημότης Βουτάδης.* Apollodorus III, 15, 1. *Πανδίονος δὲ ἀποθανόντος, οἱ παῖδες τὰ πατρῷα ἐμερίσαντο. καὶ τὴν βασιλείαν Ἐρεχθεὺς λαμβάνει. τὴν δὲ ἱερωσύνην τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος τοῦ Ἐριχθονίου Βούτης.* Hoc igitur sacerdotium mansit in familia. Nempe apud antiquos populos sacerdotes, inprimis deorum tutelarium sacerdotes, regum et principum auctoritatem habebant. Et a primis Athenarum temporibus genera nobilissima sacerdotio fungebantur, idque studiosissime sibi vindicabant.

Πολιάδος] *Πολιὰς* est epitheton Minervae. Sophocles Philoct. 133. s.

> *Ἑρμῆς δ᾽ ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν*
> *Νίκη τ᾽ Ἀθάνα Πολιὰς, ἣ σώζει μ᾽ ἀεί.*

Dicitur etiam *πολιοῦχος*, de quo vide Valesium ad Harpocrat. p. 133. Scholiastes Aristophanis Equ. 578. *ἡ τὴν πόλιν κατειληφυῖα καὶ περι-*

ἱερεια, συγκατάγειν δὲ τὸν δῆμον, ὥςπερ καὶ ὀλίγῳ πρότερον εἶπον. ἐλευθέρους δέ μοι συμβέβηκεν εἶναι καὶ τοὺς πρὸς μητρὸς ἅπαντας, ἣ νῦν ἐμοὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται, φοβουμένη περὶ τῆς ἐμῆς σωτηρίας, καὶ διηπορημένη. καίτοι, ὦ Δημόσθενες, ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ ἔφυγε μετὰ τοῦ αὑτῆς ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰς Κόρινθον, καὶ μετέσχε τῶν πολιτικῶν κακῶν. σὺ δὲ ἀμφισβητῶν ἀνὴρ εἶναι (οὐ γὰρ ἂν τολμήσαιμι εἰπεῖν, ὡς ἀνὴρ εἶ) ἐνεγράφης λειποταξίου, καὶ τὸν γραψάμενον Νικόδημον

ἔχουσα· ἐπεὶ καὶ ἦρχε τῆς πόλεως· ἔφορος γὰρ αὐτῆς ἡ θεός. Πολιοῦχοι vel Πολιεῖς in genere est epitheton Deorum, tanquam urbium praesidum. Nulla enim erat urbs apud antiquos, quae non suum haberet deum, cuius praecipuae curae fuit commissa. Cf. Hemsterhus. ad Polluc. IX, 26.

ὀλίγῳ πρότερον] Supra c. 22.

ἣ νῦν ἐμοὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται] Reiskius opinatur, Aeschinem matrem, ut uxorem, in judicium non produxisse pudoris ergo magis sexui debiti, quam quod grandis natu esset. Equidem opinor, Aeschinis matrem non amplius in vivis fuisse. Sed pöetae et oratores saepe mortuos depingunt, quasi vivos sibi ob oculos versantes, et ita sentientes atque agentes, ut vivi solebant.

ἀμφισβητῶν ἀνὴρ εἶναι] Scholiastes, ἀναγνωστέον, inquit, ἀμφισβητούμενος ἀνὴρ εἶναι, τουτέστιν, οὐχ ὁμολογούμενος ἀνὴρ εἶναι, idemque conjecit Marklandus. Et sane ea lectio restituenda erit, nisi forte activum ita intelligi possit, qui certas vir esse, cui certandum est de ea re, quia illi non conceditur esse viro.

λειποταξίου] Photius s. v. ὁ μὲν μηδ᾽ ὅλως στρατευσάμενος ἀστρατείας ἐκρίνετο· ὁ δὲ στρατευσάμενος μὲν, λιπὼν δὲ τὴν τάξιν, λειποταξίας. Zonaras s. v. λειποτάκτης ὁ φεύγων καὶ καταλιμπάνων τὴν τάξιν. κυρίως δὲ ἐπὶ στρατιωτῶν φευγόντων τὸν πόλεμον. Qui convictus erat λειποταξίου, ἄτιμος fiebat, neque quicquam rerum publicarum, publicique honoris capessere ei licebat. Lex haec est: Τὸν ἀστράτευτον καὶ τὸν δειλὸν καὶ τὸν λιπόντα τὴν τάξιν ἀπέχεσθαι ἀγορᾶς, μήτε στεφανοῦσθαι, μήτε εἰςιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ. ἐὰν δέ τις ταῦτα ποιῇ, εἰςιὼν ὅπη μὴ χρὴ, δησάντων αὐτὸν οἱ Ἕνδεκα καὶ εἰςαγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν. Κατηγορείτω δὲ ὁ βουλόμενος, οἷς ἔξεστιν. ἐὰν δὲ ἁλῷ, τιμάτω ἡ Ἡλιαία, ὅ τι χρὴ παθεῖν αὐτὸν, ἢ ἀποτῖσαι. ἐὰν δὲ

τὸν Ἀφιδναῖον χρήμασι πείσας, ἐσώθης, ὃν ὕστερον μετὰ Ἀριστάρχου συναπέκτεινας, καὶ οὐ καθαρὸς ὢν τὰς χεῖρας, εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλεις. 43. Φιλοχάρης δ' οὑτοσὶ, ὁ πρεσβύτατος ἀδελφὸς ἡμῶν, οὐκ ἀγεννεῖς διατριβὰς, ὡς σὺ βλασφημεῖς, ἔχων, ἀλλ' ἐν γυμνασίοις διατρίβων, καὶ μετὰ Ἰφικράτους συνεστρατευμένος, καὶ συνεχῶς ἔτος ἤδη τουτὶ τρίτον στρατηγῶν, ἥκει δεησόμενος ὑμῶν, ἐμὲ σῶσαι. Ἀφόβητος δ' οὑτοσὶ, ὁ νεώτατος ἀδελφὸς ἡμῶν, πεπρεσβευκὼς μὲν ὑπὲρ ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως πρὸς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, καλῶς δὲ καὶ δικαίως τῶν ὑμετέρων προσόδων ἐπιμεληθεὶς, ὅτε αὐτὸν ἐπὶ τὴν κοινὴν διοίκησιν εἵλεσθε, καὶ πεπαιδοποιημένος κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλ' οὐ Κνωσίωνι τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα παρακατακλίνων, ὥςπερ

ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω τέως, ἕως ἂν ἐκτίσῃ. Cf. Petitum Legg. Att. p. 666. edit. Wesseling.

43. *Φιλοχάρης – οὐκ ἀγεννεῖς διατριβὰς, ὡς σὺ βλασφημεῖς, ἔχων*] Demosthenes *περὶ παραπρεσβείας* p. 415. *τὰς ἀλαβαστροθήκας γράφοντα καὶ τὰ τύμπανα.* Sed operae pretium est cognoscere, quae Ulpianus in haec notat p. 251. edit. Lutet. *ἔδωκε δὲ ἡμῖν θεώρημα τὸ τὰ μέγιστα πᾶσι νομιζόμενα, ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα, διαβάλλειν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Φιλοχάρης ζωγράφος ἦν κατὰ Ζεῦξιν, ἢ Ἀπελλῆν, ἢ Εὐφράνορα ἤ τινα τῶν ἐνδοξοτάτων, καθελεῖν βουλόμενος αὐτοῦ τὴν τέχνην, ἀλαβαστροθηκῶν καὶ τυμπάνων γραφέα καθεστηκέναι φησὶν, ἀπὸ τοῦ μείζονος ἐπὶ τὸ ἔλαττον καταβάλλων τὸ ἐπιτήδευμα καὶ διασύρων τῇ ταπεινότητι. — — ἐζωγράφουν δὲ τὰς ἀλαβαστροθήκας, ἵνα τοὺς ἀγοράζοντας δελεάζωνται. ἔοικε δὲ οὐδὲ σεμνὸν αὐτὸν φάσκειν ζωγράφον, ἀλλ' εὐτελέστατον. ἦσαν γὰρ καὶ θαυμαστότεροι ζωγράφοι.* Quod si non omnem fidem habemus Ulpiano, Philocharem cum Zeuxide et Apelle comparanti, non dubitamus tamen, quin Demosthenes illius virtuti detraxerit.

ἀλλ' οὐ Κνωσίωνι] Scholiastes: *Λέγεται Δημοσθένης Κνωσίωνα τοῦτον, μειρακίσκον ὄντα, καίτοι γυναῖκα ἔχων, ἀναλαβεῖν καὶ εἰςδέξασθαι εἰς τὴν οἰκίαν, ὥςτε καὶ τὴν γυναῖκα ἀγανακτήσασαν συγκοιμᾶσθαι τῷ Κνωσίωνι.* Qui si vera narrat, quod sequitur, *ὥςπερ σὺ*, genuinum est nec addendum cum Reiskio *φής*. Demosthenes enim uxoris suae iram excitaverat, quod Cnosionem domum receperat, et familiariter eo utebatur. Hinc, ut maritum ulcisceretur, ipsa cum Cnosione congrediebatur. Ipse occasionem dederat.

σὺ, πάρεστι καταφρονῶν τῶν σῶν λοιδοριῶν. τὸ γὰρ ψευδὲς ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται. Ἐτόλμησας δὲ καὶ κατὰ τῶν ἐμῶν κηδεστῶν εἰπεῖν· οὕτως ἀναιδὴς, καὶ πόῤῥωθεν ἀχάριστος εἶ, ὃς Φιλόδημον τὸν Φίλωνος πατέρα καὶ Ἐπικράτους οὐκ ἀγαπᾷς, οὐδὲ προσκυνεῖς, δι' ὃν εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφης, ὡς ἴσασιν οἱ πρεσβύτατοι Παιανιέων. ἐκπέπληγμαι δὲ, εἰ σὺ λοιδορεῖν Φίλωνα τολμᾷς, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἐπιεικεστάτοις Ἀθη-

---

κηδεστῶν] Hesychius: Κηδεσταὶ, πενθεροὶ, οἱ τῆς κόρης γονεῖς. καὶ οἱ τῶν γαμούντων οἰκεῖοι ἐκδιδόντες, καὶ συγγενεῖς καταχρηστικῶς. Suidas: κηδεστὴς ὁ κατ' ἐπιγαμβρίαν οἰκεῖος, ἢ πενθερός. οὐ μόνον δὲ ὁ διδοὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων. Zonaras p. 1203. κηδεστὴς, ὁ κατ' ἐπιγαμβρίαν συγγενὴς, τουτέστιν ὁ πατὴρ τῆς γαμουμένης, καὶ αὐτὸς ὁ γαμῶν. παρὰ τὸ κήδω ῥῆμα ὄνομα κῆδος, ὅ ἐστιν ἡ κατ' ἐπιγαμίαν συγγένεια. παρὰ τὸ κῆδος οὖν κηδεστὴς, ὀξύτονον ὡς προσηγορικὸν, τὸ δὲ κύριον ὄνομα βαρύτονον. Cf. Valckenaer ad Phoen. v. 431.

πόῤῥωθεν] Ut πόῤῥω, teste Suida, ἐπὶ χρόνου τάσσεται, ita hic πόῤῥωθεν accipiendum: ex longo tempore.

ὅς] Stephanus conjicit ὡς, idque offerunt Reg. 1., Coisl. Harl. Mead., sed ex glossa. Ὅς enim et inprimis ὅστις apud optimos scriptores post οὕτως et similia, quae modum aut gradum indicant, ponitur pro ὥστε cum pronomine; ut Latini post tam, tantus, cet. qui ponunt. Nolo congerere exempla. Libri grammatici id abunde docent. Vide Matthiae Gr. Gr. p. 665.

Φίλωνος] 'Si non Aeschines ipse c. 41. init. diceret: ἐκ τῆς Φιλοδήμου θυγατρὸς καὶ Φίλωνος ἀδελφῆς καὶ Ἐπικράτους, ex Demosthene de cor. p. 329. facile conjici posset, Philonem Aeschinis socerum fuisse. Hic enim alloquitur Aeschinem ita: ὅς γε κεκληρονόμηκας μὲν τῶν Φίλωνος τοῦ κηδεστοῦ χρημάτων πλειόνων ἢ πέντε ταλάντων.

Ἐπικράτους] Harpocration p. 69., complurium hujus nominis mentionem faciens, inter alia narrat: ἄλλος δ' ἐστὶν Ἐπικράτης Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος κηδεστὴς, ὡς δηλοῦται ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ περὶ παραπρεσβείας ἀπολογίᾳ. οὗτος μέντοι ἐπώνυμον εἶχε Κυρηβίων, ὥς ὁ Δημοσθένης φησὶν ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. Locus Demosthenis est p. 433., ubi dicit τοῦ καταράτου Κυρηβίωνος: quo loco haec adnotavit Ulpianus: τὸ μὲν ὄνομα Ἐπικράτης· τὸ δὲ Κυρηβίωνος Ἀττικῶς. κυρήβια γὰρ τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ σίτου λέγουσι.

ναίων, οἳ δεῦρο εἰςεληλύθασι δικάσοντες, ἕνεκα τοῦ βελτίστου τῆς πόλεως, καὶ μᾶλλον προςέχουσι τοῖς βίοις ἡμῶν, ἢ τοῖς λόγοις. πότερα γὰρ ἂν προςδοκᾷς αὐτοὺς εὔξασθαι μυρίους ὁπλίτας ὁμοίους Φίλωνι γενέσθαι, καὶ τὰ σώματα οὕτω διακειμένους, καὶ τὴν ψυχὴν οὕτω σώφρονας, ἢ τρισμυρίους κιναίδους, οἷόςπερ σύ; καὶ τὴν Ἐπικράτους εὐαγωγίαν, τοῦ Φίλωνος ἀδελφοῦ, ἐπανάγεις εἰς ὀνείδη· καὶ τίς αὐτὸν εἶδε πώποτε ἀσχημονήσαντα, ἢ μεθ᾽ ἡμέραν, ὡς σὺ φῄς, ἐν τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων, ἢ νύκτωρ; οὐ

εἰςεληλύθασι δικάσοντες] Sic dedi ex conjectura Marklandi pro vulgato *δικάζοντες*. Nam Attici futurum participii jungunt cum verbo *ἔρχεσθαι*, si consilium aut finis indicatur. Vienn. corrupte habet *διδάσκοντες*.

εὐαγωγίαν] Num hoc substantivum apud alium hujus aetatis scriptorem legatur, dubito. *Εὐάγωγος* haud infrequens est, quod Lexicographi veteres, ut Zonaras p. 914., explicant *εὐχερές· καλῶς ἀναγόμενον, ἢ εὐθήρατον ἢ εὔληπτον*. Hinc substantivum *εὐαγωγία* rite formatum significat a n i m u m a d r e g e n d u m f a c i l e m, ad obsequium paratum: in genere, q u i f a c i l e f l e c t i t u r. Themistius Orat. XIII, p. 172. Petav. *ἡ πρὸς τὸ καλὸν εὐαγωγία*. Oppositum *δυςαγωγία* non videtur in usu fuisse, quamquam *δυςάγωγος* interdum dicitur, quod explicatur *δυςχερής, ἀπειθής*.

ἀσχημονήσαντα -- ἐν τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων] Demosthenes nempe p. 433. in opprobrium ejus dicit: *ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ προςώπου κωμάζει*. Ulpianus ibi: *τὸ ἀναίσχυντον αὐτοῦ βουλόμενος δεῖξαι, εἶπεν, ἄνευ τοῦ προςώπου. οἱ γὰρ ἐν ταῖς ἑορταῖς τότε βουλόμενοι σκώπτειν τινὰς, ἐφόρουν προςωπεῖα, ἵνα μὴ αἰσχύνωνται.* — Ceterum hic locus est, ex quo quisque intelligat oratorum Graecorum morem rerum exponendarum. Demosthenes in universum accusat Epicratem *ἐν ταῖς πομπαῖς* protervum fuisse. Aeschines vero non totam rem avertere potest, ut ex eo apparet, quod de una solum occasione loquitur *ἐν τῇ πομπῇ τῶν Διονυσιακῶν*, in qua forsan modestum se gessit Epicrates, et hoc fundamento nixus Aeschines omnem rem negat, quamquam modeste per interrogationem: *τίς αὐτὸν εἶδε πώποτε ἀσχημονήσαντα;* Demosthenes autem ex eo, quod Epicrates aliquando fortasse puerilis petulantiae culpam sibi contraxerat, eum impudicitiae et protervitatis tanquam propriae illius hominis insimulat.

γὰρ ἂν τοῦτό γ' εἴποις, ὡς ἔλαθεν. οὐ γὰρ ἠγνοεῖτο. 44. Ἐμοὶ δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐκ τῆς Φιλοδήμου θυγατρὸς, καὶ Φίλωνος ἀδελφῆς καὶ Ἐπικράτους, τρεῖς παῖδές εἰσι, μία μὲν θυγάτηρ, δύο δὲ υἱοί. οὓς ἐγὼ δεῦρο ἥκω μετὰ τῶν ἄλλων κομίζων, ἑνὸς ἐρωτήματος ἕνεκα, καὶ τεκμηρίου πρὸς τοὺς δικαστὰς, ὃ νῦν δὴ ἐρήσομαι. ἐρωτῶ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ δοκῶ ἂν ὑμῖν πρὸς τῇ πατρίδι, καὶ τῇ τῶν φίλων συνηθείᾳ, καὶ ἱερῶν, καὶ τάφων πατρῴων μετουσίᾳ, τούτους τοὺς πάντων ἀνθρώπων ἐμοὶ φιλτάτους προδοῦναι Φιλίππῳ, καὶ περὶ πλείονος τὴν ἐκείνου φιλίαν τῆς τούτων σωτηρίας ποιήσασθαι. ποίᾳ κρατηθεὶς ἡδονῇ; ἢ τί πώποτε ἄσχημον ἕνεκα χρημάτων πράξας; οὐ γὰρ ἡ Μακεδονία κακοὺς ἢ χρηστοὺς ποιεῖ, ἀλλ' ἡ φύσις. οὐδ' ἐσμὲν ἕτεροί τινες, ἥκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, ἀλλ' οἵους ἐξεπέμψατε. συμπέπλεγμαι δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ καθ' ὑπερβολὴν ἀνθρώπῳ γόητι, καὶ πονηρῷ, ὃς οὐδ' ἂν ἄκων ἀληθὲς οὐδὲν εἴποι,

---

44. οὓς ἐγὼ δεῦρο ἥκω μετὰ τῶν ἄλλων κομίζων] Vulgo δεῦρο deest. Ego id addidi ex Helmst. et Vienn., atque etiam Scaliger videtur usus esse codice, in quo id erat, quum habet οὓς ἐγὼ μετὰ τῶν ἄλλων δεῦρο ἥκω κομίζων.

νῦν δὴ ἐρήσομαι] Νῦν δὴ affirmant veteres quidam Grammatici cum futuro jungi non posse, ut nec ἄρτι. Heindorfius quidem ad Plat. Soph. §. 14. exempla affert harum particularum cum futuro junctarum; sed Godofredus Stallbaum ad Phileb. p. 106. monet, in his locis νῦν δὴ significare nunc igitur, non nunc maxime, jam nunc. Nostro vero loco nunc cum maxime significat. Nec tamen celandum, Mss. quosdam, etiam Vienn., habere νῦν ἤδη. Facio autem cum Lobeckio, qui νῦν δὴ non minus quam νυνὶ, quod item a quibusdam Grammaticis negatur, cum futuro junctum fuisse concedit ad Phryn. p. 19. not. * * Cf. etiam supra c. 8.

εἰ δοκῶ ἂν] Ἂν pertinet ad infinitivum προδοῦναι: quod ut saepe cum infinitivo jungitur, ita interdum ad eum modum trahendum, si verbum finitum ex conjunctione εἰ pendeat.

ὃς οὐδ' ἂν ἄκων ἀληθὲς οὐδὲν εἴποι] Ita cuncta meditatur, ut ne obliviscens quidem incidere possit in veritatem. Mendaciorum textura sic est accurata et solida, ut nihil penetrare possit.

ἡγεῖται δ', ὅταν τι ψεύδηται, τῶν λόγων ὅρκος κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν. καὶ τὰ γεγενημένα οὐ

ἡγεῖται – τῶν λόγων ὁ ὅρκος κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν] Wolfius, non usitatum esse opinans per oculos jurare, conjicit *ὅρκος καὶ δάκρυα κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν*, impudentes oculi oppleti lacrymis. Taylor putat aliquanto rectius legi cum Scaligero *μετὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν*. Reiskius, Pejerat, inquit, per impudicos oculos, h. e., quod asseverat, id exsecratione prosequitur et confirmat, imprecans ipse sibi, ut, si mentiatur, in continenti coecus fiat. Recte, et ita haud dubie vulgatam lectionem Wolfius ipse intellexit. Sed Reiskio Wolfii dubitatio solvenda erat. Eam solvit Toupius ad Longinum S. XVI., laudans locum ex Theocriti Id. VI, 22., ubi Damoetas, Cyclopis partes agens, jurat:

οὐ μὰ τὸν ἐμὸν γλυκὺν, ᾧ ποθόρημι
εἰς τέλος.

Ibidem vir doctissimus usum praepositionis *κατὰ* c. gen. in jurejurando illustrat. Etiam per caput jurabant. Athenaeus L. II. LXXII. p. 66. Cas. *ὅτι δ' ἱερὸν ἐνόμιζον τὴν κεφαλὴν, δῆλον ἐκ τοῦ κατ' αὐτῆς ὀμνύειν.* Vide J. J. Wetstenium ad Matth. V, 36. Casaubonus etiam, ad Theophrasti Charr. VIII., nostrum locum laudans, „Hic mos est, inquit, mentientium, ut falsiloquiis suis vel jurejurando fidem adstruant, vel testium, quos nemo requirit, laudatione, vel circumstantiarum adjectione. Quintilianus declamat. XVIII. Necesse est, contentiosius loquaris, quod probare non possis; et affirmationem sumit ex homine, quicquid non habet ex veritate."

καὶ τὰ γεγενημένα οὐ μόνον, ὡς ἔστι, λέγει] Etiam hunc locum ad codices Mss. dedi, quamvis aperte corruptum. Sed quum viri docti varia, etiam diversa, conjicerent, nec ulla certa sit conjectura, loci restitutionem novo Mss. auxilio relinquendam censui. Markland conjicit *τὰ μὴ γεγενημένα*, idque jam ante conjecerat Is. Casaubonus ad Theophr. l. l. Reiskius de suo addidit *μηδέποτε*. Diversam viam iniit, et fere sine ulla se mutatione locum restituisse opinatur Weiskius de hyperbole P. II. p. 5. scribens *κἆτα γεγενημένα ὡς ἔστι, λέγει.* „Sensus, inquit, qui debet, efficitur: Agmen quasi mendaciorum ducit obtestatio per oculos suos, deinde non facta modo esse dicit, sed et

μόνον, ὡς ἔστι, λέγει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ φησὶ γενέσθαι, καὶ προςτίθησιν ἅμα τινὸς ὄνομα πλασάμενος, ὡς ἔτυχε παρὼν, μιμούμενος τοὺς τἀληθῆ λέγοντας. ἓν δὲ εὐτυχοῦμεν οἱ μηδὲν ἀδικοῦντες, ὅτι πρὸς τῇ τερατείᾳ τοῦ τρόπου, καὶ τῇ τῶν ὀνομάτων συνθέσει, νοῦν οὐκ ἔχει. σκέψασθε γὰρ ἀφροσύνην ἅμα, καὶ ἀπαιδευσίαν ἀνθρώπου, ὃς τοιοῦτον ἔπλασε τὸ περὶ τὴν Ὀλυνθίαν γυναῖκα ψεῦδος κατ' ἐμοῦ, ἐφ' ᾧ μεταξὺ μὲν λέγων ὑφ' ὑμῶν ἐξεῤῥίφη. τὸν γὰρ πλεῖστον ἀφεστηκότα τῶν τοιούτων πρὸς τοὺς εἰδότας διέβαλλε. 45. σκέψασθε δὲ, ὡς πόῤῥωθεν ἐπὶ τὴν αἰτίαν ταύτην παρεσκευάζετο. ἔστι γάρ τις ἐπιδημῶν [ἡμῶν] εἰς τὴν πόλιν Ἀριστοφάνης Ὀλύνθιος. τούτῳ συσταθεὶς ὑπό τινων, καὶ πυθόμενος, ὡς εἰπεῖν

---

diem addit. Κᾆτα, respondens ἡγεῖται, exprimit, quod toto loco dicitur, ordine quasi procedere mendacia Demosthenis, constanti arte composita; et γεγενημένα ὡς ἐστι pro ὡς ἐστι γεγενημένα transposita sunt ob vim oppositi γεγενημένα et ἡμέραν." Sed verborum collocatio nec in se probabilis videtur, nec quicquam apud nostrum simile, nec subjecti placet omissio. Optima mihi videtur Casauboni et Marklandi conjectura, quum negatio saepissime a librariis neglecta sit, nec eam aliquando dubito Mss. testimonio firmatum iri.

προςτίθησιν ἅμα] Ἅμα acessit e codd. Helmst. et Vienn., idque etiam Scaliger in codice invenisse videtur.

πρὸς τῇ τερατείᾳ] Cf. supra c. 24.

ἀνθρώπου] Marklandus τἀνθρώπου. Vide supra c. 4.

ἐξεῤῥίφη] Cf. c. 2. Hyperbolice dictum significat ἐκβάλλειν, ἐκρίπτειν spernere, rejicere. Vide Weiske de Hyperb. P. II. p. 15. not. 12.

45. ἐπιδημῶν [ἡμῶν]] Probabile est, quod Marklandus conjecit, Reiskius confirmavit, ἡμῶν ex antecedente ἐπιδημῶν temere repetitum esse. Ἡ πόλις ab Atheniensibus κατ' ἐξοχὴν sua ipsorum πολις nominatur. In Isocrate, apud quem hoc solemne est, librarii saepe addiderunt ἡμῶν vel ἡμετέρα, quod ex iis codd., qui secundam Isocratis ipsius recensionem sequuntur, apparet. Suadet etiam pronominis collocatio, in quo nullam vim esse oportet, id deleri.

δύναται, ὑπερεκθεραπεύσας αὐτὸν καὶ προσαγαγόμενος, ἔπειθεν ἐμοῦ τὰ ψευδῆ καταμαρτυρεῖν πρὸς ὑμᾶς. κἂν παρελθὼν ἐθελήσῃ σχετλιάσαι, καὶ λέγειν, ὡς εἰς οἰκείαν αὐτοῦ γυναῖκα, καὶ αἰχμάλωτον γεγενημένην πεπαρῴνηκα, πεντακοσίας μὲν ἤδη δραχμὰς ὑπισχνεῖτο αὐτῷ δώσειν, πεντακοσίας δ' ἑτέρας, ἐπειδὰν καταμαρτυρήσῃ. ὁ δ' αὐτῷ ἀπεκρίνατο, ὡς αὐτὸς διηγεῖτο, ὅτι τῆς μὲν φυγῆς, καὶ τῆς παρούσης ἀπορίας ἑαυτῷ οὐ κακῶς, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ἄριστα στοχάζοιτο· τοῦ δὲ τρόπου πλεῖστον εἴη διημαρτηκώς· οὐδὲν γὰρ ἂν τοιοῦτον πρᾶξαι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸν Ἀριστοφάνην μαρτυροῦντα παρέξομαι. κάλει μοι

ὑπερεκθεραπεύσας] Nota hanc hyperbolicam compositionem, quae in antiquioribus lexicis deest.

σχετλιάσαι καὶ λέγειν] Ἓν διὰ δυοῖν ex malignitate dicere. Σχετλιάζειν, verbum multifariae significationis, hic est inepte et maligne agere.

εἰς οἰκείαν αὐτοῦ γυναῖκα] Wolfius interrogat: utrum uxorem ejus, an cognatam? Sine dubio, uxorem ejus ipsius, aut filii. Bekker Anecd. p. 213. l. 18. οἱ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες οἰκεῖοι λέγονται. — Notandum etiam, quod Attici ad vocabula ἴδιον, οἰκεῖον et synonyma genitivum pronominis personalis et reflexivi addere solent, aut etiam possessivum. Vide Lobeck ad Phryn. p. 441.

καὶ αἰχμάλωτον γεγενημένην] Reiskius opinatur aut καὶ delendum aut ante id inserendum ἐλευθέραν vel εὐγενῆ. Ego vero καὶ interpretor et quidem. Vide Schaefer. ad Long. p. 351. Mulier honesta, quae in captivitatem incidit, excitat viri honesti misericordiam, nec ulla ratione eam dehonestabit.

πεπαρῴνηκα] Hoc verbum apud Atticos duplex augmentum habet. Moeris p. 332. πεπαρῴνηκεν Ἀττικῶς, παρῴνηκεν Ἑλληνικῶς ubi vide Piersonum. Adde Lobeck ad Phryn. p. 154. s.

ὅτι τῆς μὲν φυγῆς cet.] Sensus est, Demosthenem id acu tetigisse quidem, quo in exilio et egestate pressus aegre careret, sed multum aberrasse ab ipsius sentiendi ratione.

τοιοῦτον] Hoc recepi ex Helmst. et Vienn. pro vulgato τοιοῦτο. Vide ad Tim. 73.

Ἀριστοφάνην Ὀλύνθιον, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀναγίνωσκε, καὶ τοὺς ἀκηκοότας αὐτοῦ, καὶ πρὸς ἐμὲ ἀγγείλαντας, Δέρκυλλον Αὐτοκλέους Ἁγνούσιον, καὶ Ἀριστείδην Εὐφιλήτου Κηφισιέα. „Μαρτυρίαι." Τῶν μὲν μαρτύρων διομνυμένων καὶ μαρτυρούντων ἀκούετε, τὰς δ᾽ ἀνοσίους τῶν λόγων ταύτας τέχνας, ἃς οὗτος πρὸς τοὺς νέους ἐπαγγέλλεται, καὶ κέχρηται νυνὶ κατ᾽ ἐμοῦ, ἆρα μέμνησθε, ὡς ἐπιδακρύσας, καὶ τὴν Ἑλλάδα κατοδυράμενος, καὶ Σάτυρον

Κηφισιέα] Libri quidem habent *Κηφισέα* vel *Κηφισσέα*, quod recte emendarunt viri docti. *Κηφισία δῆμός ἐστι τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς, δημότης Κηφισιεύς*, teste Harpocratione et aliis. Vide Meursium s. v.

διομνυμένων] Bekkeri Anecd. p. 239. s. v. *διωμοσία· ὅρκος ἐστὶν, ὃν ὤμνυον οἱ φόνου ἀγῶνα διώκοντες ἢ φεύγοντες. ἀμφότεροι γὰρ ὤμνυον μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν παρόντα λόγον, ἦ μὴν ἀληθῆ κατηγορῆσαι καὶ δικαίως, ὤμνυον δὲ καὶ πρὶν εἰπεῖν τὸν αὐτὸν ὅρκον ἀμφότεροι ἐπενεχθείσης τῆς ψήφου, εἰ μὴ δικαίως νενικηκέναι, ἐξώλειαν ἑαυτῷ ἐπαρώμενος, εἰ ἐξηπάτησεν.* Rarius est de testibus, nec tamen inusitatum. Videtur fortius quam simplex. Demosthenes *πρὸς Εὐβουλίδην* p. 1305. *ἀκηκόατε καὶ μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων*. item p. 1310. et 1312. *διομνυμένων καὶ μαρτυρούντων* per *ἓν διὰ δυοῖν*: quum dato jurejurando testarentur.

καὶ κέχρηται] Quum accusativus *ἃς* praecesserit, *κέχρηται* autem dativum postulet, Scaliger legendum censuit *καὶ αἷς κέχρηται*: quo non opus esse, ostendi ad Tim. 13.

Σάτυρον] Teste Plutarcho Demosth. c. 7., *ἐπιτήδειος Δημοσθένους, ὃς ἰάσατο τὸ αἴτιον τούτου, δι᾽ ὃ χάριν οὐκ εἶχε πρὸς τὸν δῆμον.* Ita rem narrat Diodorus, cujus verba, ut historici, potissimum videntur animadvertenda, L. XVI, 55. *καὶ δή ποτ᾽ ἐν τῷ συμποσίῳ κατανοήσας (Φίλιππος) Σάτυρον τὸν ὑποκριτὴν σκυθρωπὸν, ἤρετο, διὰ τί μόνος οὐδὲν ἀξιοῖ μεταλαβεῖν τῆς παρ᾽ αὐτοῦ φιλανθρωπίας. τοῦ δ᾽ εἰπόντος, ὅτι βούλεται παρ᾽ αὐτοῦ τυχεῖν τινὸς δωρεᾶς, δεδοικέναι δὲ, μή ποτε δηλώσας τὴν προκεχειρισμένην ἔντευξιν ἀποτύχῃ, ὁ μὲν βασιλεὺς περιχαρὴς γενόμενος διεβεβαιώσατο, πᾶν, ὅ τι ἂν αἰτήσῃ, χαρίσασθαι. ὁ δ᾽ εἶπεν, ὅτι ξένου τινὸς ἑαυτοῦ δύο παρθένοι, τὴν ἡλικίαν ἔχουσαι γάμου, τυγχάνουσιν ἐν ταῖς αἰχμαλώτοις οὖσαι· ταύτας οὖν βούλεσθαι λαβεῖν, οὐχ ἵνα λυσιτέλειάν τινα περιποιήσηται τυχὼν*

τὸν κωμικὸν ὑποκριτὴν προςεπαινέσας, ὅτι ξένους τινὰς αὐτοῦ αἰχμαλώτους, σκάπτοντας ἐν τῷ Φιλίππου ἀμπελουργείῳ, καὶ δεδεμένους, παρὰ τὸν πότον ἐξῃτήσατο παρὰ τοῦ Φιλίππου, ταῦθ' ὑποθεὶς, ἐπεῖπεν, ἐντεινάμενος ταύτην τὴν ὀξεῖαν καὶ ἀνοσίαν φωνήν· ὡς δεινὸν εἴη, εἰ ὁ μὲν τοὺς Καρίωνας, καὶ Ξανθίας ὑποκρι-

---

τῆς δωρεᾶς, ἀλλ' ἵνα προικίσας συνοικίσῃ, καὶ μὴ περιΐδῃ μηδὲν παθούσας ἀνάξιον τῆς ἡλικίας. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Φίλιππος ἀσμένως τὴν αἴτησιν προςδεξάμενος παραχρῆμα τὰς παρθένους ἐδωρήσατο τῷ Σατύρῳ. Oratorie rem describit Demosthenes περὶ παραπρ. p. 401. ss.

ὅτι ξένους cet.] Sub hoc vocabulo Harpocration: ὅτι ξένους τινὰς ἑαυτοῦ αἰχμαλώτους, σκάπτοντας ἐν τῷ Φιλίππου ἀμπελουργείῳ καὶ δεδεμένους παρὰ πότον ἐξῃτήσατο παρὰ Φιλίππου Σάτυρος, Αἰσχίνης μὲν ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας φησί. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου φησὶν, ὅτι Ἀπολλοφάνους θυγατέρας ἐξῃτήσατο, καὶ ἔοικε μᾶλλον ἀληθεύειν, καὶ Ἀριστοτέλης ἔν τινι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐπιστολῶν λέγει, ὡς Σατύρῳ, τῷ ὑποκριτῇ, τὰς Ἀπολλοφάνους θυγατέρας ἀφῆκεν.

ἀμπελουργείῳ] Num hoc substantivum apud alium hujus aetatis scriptorem legatur, dubito. Cod. Helmst. habet ἀμπελῶνι, quod praeferendum opinatur Reiskius. Sed non video, cur alterum rejiciendum sit. Locum indicat, ubi ἀμπελουργοὶ operam suam praestant. Lectio asseritur Harpocrationis loco modo laudato, et Suidas vocabulum habet s. v. ἀμπελεών.

σκάπτοντας — — καὶ δεδεμένους] Reiskius καὶ delendum censet, ut sit, fodientes in catenis. Sed jam saepius vidimus, duo verba et inprimis participia copula καὶ per ἓν διὰ δυοῖν juncta, ut unum determinativum sit alterius. Et hic quidem non sine vi utrumque enuntiatur separatum. Per duo enim singulatim allata tristis captivorum conditio vividius exprimitur.

ὀξεῖαν καὶ ἀνοσίαν φωνὴν] Markland mavult ἀνόσιον, et verum est, in aliis locis ἀνόσιος aqud Aeschinem per omnia genera esse secundae declinationis. Legimus tamen supra c. 18. εἰρήνην, αἰσχρὰν καὶ τῆς πόλεως ἀναξίαν εἶναι φάσκων; nec contra codd. mutandum. Satis id stabilivit Lobeck ad Phryn. p. 106.

τοὺς Καρίωνας καὶ Ξανθίας] Nomina servorum, qui in Comoediis inducebantur. Καρίων, nomen a patria petitum Caria, unde multi

νόμενος, οὕτως εὐγενὴς, καὶ μεγαλόψυχος γένοιτο, ἐγὼ δ' ὁ τῆς μεγίστης πόλεως σύμβουλος, ὁ τοὺς μυρίους Ἀρκάδων νουθετῶν, οὐ κατάσχοιμι τὴν ὕβριν, ἀλλὰ παραθερμανθεὶς, ὅθ' ἡμᾶς εἱστία Ξενόδοκος, τῶν ἑταίρων τις τῶν Φιλίππου, ἕλκοιμι τῶν τριχῶν, καὶ λαβὼν ῥυτῆρα μαστιγοίην τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα; οὐκοῦν εἰ ὑμεῖς αὐτῷ ἐπιστεύσατε, ἢ Ἀριστοφάνης μου συγκατεψεύσατο, ἐπ' αἰσχραῖς αἰτίαις ἀδίκως ἀπωλόμην ἄν. ἐάσετε οὖν αὐτὸν

---

erant servi; Ξανθίας a rubro colore capillorum. Eustathius ad Homerum Il. Γ. p. 328. edit. Bas. πυῤῥίαι οἱ δοῦλοι παρὰ τοῖς κωμικοῖς, ὡς τοιοῦτοι μάλιστα ὄντες. οὕτω δὲ καὶ Ξανθίαι οἱ αὐτοί.

τοὺς μυρίους Ἀρκάδων] Vide supra c. 23.

παραθερμανθεὶς] Scaliger διαθερμανθεὶς, quod compositum in hujus rei narratione adhibet Demosthenes p. 402. Sed ut rem exaggeraret, Aeschines videtur παραθερμανθεὶς posuisse. Παραθερμαίνεσθαι significat: vino sic incalescere, ut ratio perturbetur et furiosus atque demens agendi modus dominetur.

Ξενόδοκος] Verum est, hominem appellari a Demosthene περὶ παραπρ. p. 401. Ξενόφρων. Sed fortasse Ξενόφρων et Ξενόδοκος nonnisi cognomen erat, quod, ut cognomina frequenter, nominis ipsius locum occupaverat. Ejusdem certe significationis utrumque est. Quod Marklandus littera minori scribendum censet ξενόδοχος, ut sit appellativum, id non videtur necessarium. Mutatio saltem litterae κ in χ prava est, ut monui supra c. 23.

μαστιγοίην] Sic scripsi ex Helmst. et Vienn., quod etiam Scaliger adscripsit, inventum, opinor, in cod. Vulgo μαστιγοῖμι: in quo si libri omnes consentirent, id non mutassem. Sed in varietate lectionis Attica forma praeferenda.

ἐάσετε οὖν cet.] Harpocration p. 155. s. v. Προστρόπαιον, Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Ἐάσετε οὖν αὐτὸν τὸ τοιοῦτον προστρόπαιον; ἀντὶ τοῦ ἄγος καὶ τὸ μίασμα. καὶ προστροπὴ δὲ παρὰ τοῦτο λέγεται. ἐν γοῦν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος ἐκ παραλλήλου τίθησι τὰ ὀνόματα ὁ ῥήτωρ. Excerpsit haec etiam Suidas. Ex Harpocratione articulum addidi ante τοιοῦτον, qui quomodo exciderit, per se patet. De τοιοῦτος cum articulo vide ad Tim. 14. Non autem opus esse videtur, ut cum Reiskio ἑαυτοῦ addatur; nec ex scholio

τὸ τοιοῦτον προςτρόπαιον, μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεως, ὥςτε ἐν ὑμῖν ἀναστρέφεσθαι; καὶ τὴν μὲν ἐκκλησίαν καθαίρετε, ἐν δὲ τοῖς ψηφίσμασι διὰ τούτου τὰς εὐχὰς ποιήσεσθε; καὶ στρατιὰν, ἢ πεζὴν, ἢ ναυτικὴν, ἐκπέμψετε; καὶ μὴν ὅγε Ἡσίοδος λέγει·

Πολλάκι τοι ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα,
Ὅς κεν ἀλιτραίνῃ, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

---

cod. Harl. sequitur, eum, qui scholion confecit, id in codice suo invenisse. *Προςτρόπαιον*, inquit, *ἐστὶν ὁ εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος τὰ κακά. ὅπερ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ ἀποτροπαίου. προςτρόπαιον δέ φησιν ἑαυτοῦ. μὴ γάρ γένοιτο τῆς πόλεως. Προςτρόπαιον* enim per se est homo, qui sibi ipsi iram et vindictam divinam contraxit. *Μὴ γὰρ τῆς πόλεως* sine *ἑαυτοῦ* oppositionem facit: utinam ne civitati eandem contrahat! Qui enim hominem diis invisum tutantur, eadem, qua ille, poena affliguntur.

ἐάσετε — — ὥςτε ἐν ὑμῖν ἀναστρέφεσθαι] Marklandus conjunctionem delendam censet, ut natam ex praecedentibus et subsequentibus litteris. Reiskius eam defendit, *ἐάσετε* accipiens *ἀζήμιον καὶ ἀθῷον ἀφήσετε*: quam notabilem significationem appellat Heynius ad Il. XXIV, 557. Obsvv. Atque haec significatio etiam apud Atticos certa est. Demosthenes *Ἀριστοκράτ.* p. 646. *ἴσον ἡγεῖτο ἀσέβημα ὁ ταῦτα διαιρῶν, τόν τε ἀδικοῦντα ἐῶν, καὶ τὸν ἀναίτιον ἐκδιδόναι πρὸ δίκης*: ubi Reiskius haesitat, utrum *ἀτιμώρητον* addendum sit an subaudiendum. *πρὸς Πανταίν.* p. 971. *οὐ γὰρ ἂν δήπου τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων, παρόντων ἀμφοῖν ὁμοίως ἐγκαλῶν, τὸν μὲν εἴασε, τῷ δ' ἐδικάζετο.* Locum tamen non animadverti, ubi *ὥςτε* sequatur. Sed nihilominus non delendum. Schaeferus enim ad Bosii Ell. p. 781. monet, *ὥςτε* saepe addi, ubi, si desit, non desideretur.

τὴν μὲν ἐκκλησίαν καθαίρετε] Vide ad Tim. 10.

Ἡσίοδος] *Ἔργα καὶ ἡμέραι* v. 240. s. Sed in altero versu legitur *ὅςτις ἀλιτραίνει.*

ἀπηύρα] De hoc vocabulo accurate egit Butmannus in Lexilogo Vol. I. p. 75. sqq. De *ἀτάσθαλα* vide Heyne Obsvv. ad. Il. IV, 409.

ἀλιτραίνῃ] Etymologicum magnum. p. 65. Sylb. *Ἀλιτρὸς ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἄδικος καὶ μιάσματι συνεχόμενος ἀπὸ τοῦ ἀλίτω, ὅ ἐστιν ἁμαρτάνω.* Similia docet Eustathius ad Od. E. p. 215. s.

ἓν δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοις εἰπεῖν ἔτι βούλομαι. εἰ γάρ πού τίς ἐστι κακία κατ᾽ ἀνθρώπους, ἂν μὴ πρωτεύοντα περὶ ταύτην ἀποδείξω Δημοσθένην, θανάτου τιμῶμαι· 46. Ἀλλ᾽, οἶμαι, πολλὰ καὶ χαλεπὰ παρακολουθεῖ τῷ κρινομένῳ, καὶ μετακαλεῖ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς ὀργῆς ὁ κίνδυνος ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας λόγους, καὶ διαλογισμὸν παρίστησι, μή τι παραλίπῃ τῶν κατηγορημένων. ὥςτε ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δὲ ἐμαυτὸν εἰς ἀνάμνησιν τῶν κατηγορημένων ἀγαγεῖν βούλομαι. σκοπεῖτε γὰρ δὴ καθ᾽ ἕκαστον, ὦ Ἀθηναῖοι. ποῖον ἐγὼ ψήφισμα γράψας κρίνομαι, ἢ ποῖον νόμον λύσας, ἢ ποῖον γενέσθαι κωλύσας, ἢ τίνας ὑπὲρ τῆς πόλεως συνθήκας ποιησάμενος, ἢ τί τῶν δεδογμένων περὶ τῆς εἰρήνης ἀπαλείψας, ἢ τί τῶν μὴ δοξάντων ὑμῖν προςγράψας; οὐκ ἤρεσκέ τισι τῶν ῥητόρων ἡ εἰρήνη — ἔπειτα οὐ τότε ἀντιλέγειν αὐτοὺς ἐχρῆν, ἀλλὰ μὴ νῦν ἐμὲ κρίνειν; ἐπλούτουν τινὲς ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ τῶν ὑμετέρων εἰςφορῶν, καὶ τῶν δημοσίων προςόδων,

---

εἰ γάρ πού τίς ἐστι — ἂν μὴ — ἀποδείξω, θανάτου τιμῶμαι] Saepe animadverterunt viri docti, conjunctiones hypotheticas in protasi duplicari, vel etiam triplicari. Cf. v. c. Heindorf. ad Protag. 16. Ceterum pro *γὰρ* Reiskius mavult *μὲν γάρ*: quo non opus. Saepe enim *γὰρ* ponitur ut explicativum, quum ea, quae quis se dicturum esse promiserat, nunc incipiat exponere. Vide v. c. Tim. c. 73. med. *δημηγοροῦντος γάρ τινος* cet. *παραπρ.* c. 13. init. *ὡς γὰρ δεῦρ᾽ ἤλθομεν*. Frequens est in Demosthene. *Ὑπὲρ Φόρμου* p. 817. *σκοπεῖτε δ᾽ ἀκούσαντες. ἐγὼ γὰρ — — — ᾤμην δεῖν μηδὲν ἄλλο τούτου πρότερον, ἢ τοῦτον προκαλούμενος ἐξελέγξαι.* p. 858. *βούλομαι σαφῶς ὑμῖν ἐπιδεῖξαι ψευδόμενον. τοῦτον γὰρ τὸν λόγον καθῆκεν, ἐπειδὴ τὰ χρήματα μὲν πολλὰ πέφηνεν ὄντα, οὐκ εἶχε δ᾽ ἐπιδεῖξαι ταῦθ᾽ ὡς ἀποδέδωκεν.*

46. *τῶν μὴ δοξάντων*] Negatio ex solo Reg. 2. accessit (Bern. addit *οὐ*), eaque videtur necessaria. In antecedente membro interrogavit Aeschines, numquid eorum, quae populo Atheniensi de pace placuerint, omiserit vel aboleverit; in hoc interrogat, an quidquam addiderit de suo, quod ipsis visum non fuerit.

ἀπὸ τῶν ὑμετέρων εἰςφορῶν καὶ τῶν δημοσίων προςόδων] „Εἰς-

νῦν δὲ πέπαυνται — εἰρήνη γὰρ ἀργίαν οὐ τρέφει. ἔπειτα οἱ μὲν οὐκ ἀδικούμενοι, ἀλλ' ἀδικοῦντες τὴν πόλιν, τιμωρήσονται τὸν προστάντα τῆς εἰρήνης, οἱ δ' ὠφελούμενοι τοὺς χρησίμους εἰς τὰ κοινὰ γινομένους ἐγκαταλείψετε; 47. *Συνῇδον γὰρ τοὺς παιᾶνας Φιλίππῳ, κατεσκαμμένων τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων, ὥς φησιν ὁ κατήγορος. καὶ ποίῳ τεκμηρίῳ δύναιτ' ἄν τις σαφῶς τοῦτο ἐπιδεῖξαι; ἐκλήθην μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ξένια μετὰ τῶν συμπρέσβεων· ἦσαν δ' οἱ κλητοὶ, καὶ συνδειπνοῦντες, σὺν ταῖς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρεσβείαις, οὐκ ἐλάττους ἢ διακόσιοι. ἐν δὲ τούτοις, ὡς ἔοικεν, ἐγὼ διαφανὴς ἦν, οὐχ ὑποσιγῶν, ἀλλὰ συνᾴδων, ὥς φησι Δημοσθένης, οὔτ' αὐτὸς παρὼν, οὔτε τῶν ἐκεῖ παρόντων οὐδένα παρασχόμενος μάρτυρα. καὶ τῷ γε δῆλος ἦν, εἰ μή γε, ὥσπερ ἐν τοῖς χοροῖς, προῇδον; οὐκοῦν εἰ*

φορὰ erat frequentissima belli tempore et maxime solennis supplendae, deficiente aerario, pecuniae ratio, pendebaturque ab omnibus, praeterquam capite censis, civibus juxta et inquilinis, pro cujusque censu, atque ex descriptione quadam classium aut symmoriarum, quae quidem descriptio luculentissime a Boeckhio exposita est Staatsh. der Ath. T. II. p. 29—79. " πρόσοδοι nomen est generale de reditibus publicis, vectigalibus. Peculiarem libellum Xenophon scripsit cum inscriptione: *Πόροι ἢ περὶ προσόδων.*

47. *συνῇδον γὰρ*] Minime *γὰρ* cum Wolfio in *δὲ* mutandum. Est enim ironicum cum indignatione, Latinorum scilicet, nimirum. Sic supra c. 7. *τοὺς γὰρ τῆς πόλεως ἅλας — — περὶ πλείστου δή φησι ποιεῖσθαι.* Demosthenes contra Mid. p. 579. *τοιοῦτοι γάρ ἐστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ γὰρ ἐξέρχεσθε, οὐ γὰρ οἴεσθε δεῖν χρήματα εἰςφέρειν.* p. 580. *τοιοῦτος γὰρ εἶ, Μειδία. ὑβριστὴς γὰρ εἶ, καὶ οὐκ ἐθέλεις ἔχειν παρὰ σαυτῷ τὼ χεῖρε.*

ἐκλήθην - ἐπὶ τὰ ξένια] Vide supra c. 11.

εἰ μή γε] Astius ad Platon. Pol. II, 15. videtur negare, *γε* post *εἰ μὴ* poni. Certe *εἰ δὲ μή γε* affirmat nonnisi apud Matthaeum VI, 1. et IX, 7. legi. At oblitus est vir doctissimus, in ejus ipsius editione *τῆς Πολιτείας* L. IV, 4. p. 107. idem sine nota toleratum esse; aliaque ejusdem generis exempla laudavit Boeckhius in indice lectionum anni 1823. aestivarum p. 5. Nec dubitandum

μὲν ἐσίγων, ψευδῆ μου κατηγορεῖς· εἰ δὲ ὀρθῆς ἡμῖν τῆς πατρίδος οὔσης, καὶ τῶν πολιτῶν κοινῇ μηδὲν ἀτυχούντων, συνῇδον μετὰ τῶν ἄλλων συμπρέσβεων τὸν παιᾶνα, ἡνίκα ὁ θεὸς μὲν ἐτιμᾶτο, Ἀθηναῖοι δὲ μηδὲν ἠδόξουν, εὐσέβουν, ἀλλ' οὐκ ἠδίκουν, καὶ δικαίως ἂν σωζοίμην. ἔπειτα ἐγὼ μὲν διὰ ταῦτα ἀνηλέητός τις εἰμὶ ἄνθρωπος, σὺ δὲ εὐσεβὴς, ὁ τῶν συσπόνδων καὶ συσσίτων κατήγορος; 48. *Ὠνείδισας δέ μοι καὶ πολιτείας ἐμπληξίαν, εἰ πεπρεσβευκὼς πρὸς Φίλιππον πρότερον, παρεκάλουν ἐπ' ἐκεῖνον τοὺς Ἕλληνας. καίτοι ταύτην, εἰ βούλει, τὴν κατηγορίαν καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων δημοσίᾳ κατηγορήσεις. ἐπολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις· καὶ μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις συμφορὰν τοῖς αὐτοῖς ἐβοηθεῖτε. κατηγάγετε εἰς τὴν πατρίδα φεύγοντας Θη-*

---

de formulae usu. Est enim formula ironica, ut nostro loco. Xenophon Symp. VI, 6. *Ἆρα σὺ, ὦ Σώκρατες, ὁ φροντιστὴς καλούμενος; — Οὔκουν κάλλιον, ἔφη, ἢ εἰ ἀφρόντιστος ἐκαλούμην; — Εἰ μή γε ἐδόκεις τῶν μετεώρων φροντιστὴς εἶναι.* Euripides Alc. v. 509. sqq.

Ἡρ. πώλους ἀπάξω κοιράνῳ Τιρυνθίῳ

Χορ. οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις

Ἡρ. εἰ μή γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.

ὀρθῆς ἡμῖν τῆς πατρίδος οὔσης] Suidas s. v. *Ὀρθῆς δὲ τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τούτοις, ἀντὶ τοῦ κεκινημένης καὶ πεφοβημένης Ὑπερίδης φησίν. Ὀρθῆς δ' ἡμῖν τῆς πατρίδος οὔσης, Αἰσχίνης ἀντὶ τοῦ ἀπαθοῦς καὶ ἀκεραίου.*

ἀνηλέητος] Wolfius explicat *μηδενὸς ἐλέου ἄξιος*. Si vocabulum ex opposito *εὐσεβὴς* aestimetur, facile placebit Wakefieldii interpretatio Sylvv. Critt. P. III, p. 104. de eo accipientis, qui humanitatis sensum exuit, qui occalluit contra hominum miseriam. Laudat etiam *ἀνάλγητος*, ut similis significationis: quod etiam Monkius ad Eurip. Hippol. v. 1386. monet significare, qui dolore non tangitur: vel etiam crudelis.

48. *πολιτείας ἐμπληξίαν*] Hesychius explicat *ἐμπλήκτους-μαινομένους, εὐμεταθέτους, εὐμεταβόλους.* Utraque significatio videtur hic in *ἐμπληξία* conjuncta: inconstans dementia, vel demens inconstantia. Ctes. 72. *τὴν τοῦ Δημοσθένους ἐν τῇ πολιτείᾳ δωροδοκίαν φησὶ φοβεῖσθαι καὶ τὴν ἐμπληξίαν καὶ δειλίαν.*

βαίους· καὶ πάλιν τούτοις ἐμάχεσθε ἐν Μαντινείᾳ. ἐπολεμήσατε Ἐρετριεῦσι καὶ Θεμίσωνι· καὶ πάλιν ἐσώσατε. καὶ μυρίοις ἄλλοις ἤδη τῶν Ἑλλήνων οὕτω κέχρησθε. τοῖς γὰρ καιροῖς συμπεριφέρεσθαι ἀνάγκη πρὸς τὸ κράτιστον, καὶ τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν πόλιν. τὸν δὲ ἀγαθὸν σύμβουλον τί χρὴ ποιεῖν; οὐ τῇ πόλει πρὸς τὸ παρὸν τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν; τὸν δὲ πονηρὸν κατήγορον, τί χρὴ λέγειν; οὐ τοὺς καιροὺς ἀποκρυπτόμενον, τῆς πράξεως κατηγορεῖν; τὸν δὲ ἐκ φύσεως προδότην πῶς χρὴ θεωρεῖν; ἆρά γε οὐχ

Ἐρετριεῦσι καὶ Θεμίσωνι] Demosthenes rem ita narrat *περὶ στεφ.* p. 259. *πάλιν σφετεριζομένων Θηβαίων τὴν Εὔβοιαν, οὐ περιείδετε· οὐδ᾽, ὧν ὑπὸ Θεμίσωνος καὶ Θεοδώρου περὶ Ὠρωπὸν ἠδίκησθε, ἀνεμνήσθητε, ἀλλ᾽ ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις*: ubi Ulpianus haec adnotat. *Θεμίσων τε καὶ Θεόδωρος Εὐβοεῖς, ἐπιθέμενοι Ὠρωπῷ, χωρίῳ Ἀθηναίων, κειμένῳ μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας, ἔλαβον αὐτό. Ὡς δὲ Ἀθηναῖοι ἔμελλον πολεμεῖν, ἔδοξε δίκῃ μᾶλλον κρίνεσθαι. τὸν δὲ μέχρι τῆς κρίσεως χρόνον Θηβαῖοι ἔφασαν αὐτοὶ λαβόντες φυλάξειν τὸ χωρίον. ὡς δὲ ἔλαβον, οὐδετέροις ἀπέδοσαν, μέχρις οὗ ὁ Φίλιππος σπενδόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, ἐν τῷ ἀναχωρεῖν ἐπὶ Μακεδονίαν, ἐχαρίσατο αὐτοῖς Ἀθηναίοις, ἀπὸ Θηβαίων λαβών.* — Apud Diodorum *Θεμίσων* appellatur *Θεμισίων*. Perperam, opinor.

τί χρὴ λέγειν;] Reiskius opinatur, post *λέγειν* deesse *ποιεῖν*: Quid facere malum accusatorem dicendum est? Perperam. Sensus est: Quem merito *πονηρὸν κατήγορον* appellaveris, quanam eum ratione in dicendo uti oportet?

τὸν δὲ ἐκ φύσεως προδότην πῶς χρὴ θεωρεῖν;] Duram constructionem horum et sequentium appellat Reiskius, haec interpretans: Proditorem quomodo spectare oportet? quibus indiciis deprehendere atque noscitare. — Mihi locus ita constituendus videtur, ut *τὸν προδότην* sit subjectum, non objectum. Flagitant id quae antecedunt et quae sequuntur. Est gradatio, in qua homines, de quibus sermo est, semper subjecti locum tenent: *τὸν ἀγαθὸν σύμβουλον* — *τὸν πονηρὸν κατήγορον* — — *τὸν ἐκ φύσεως προδότην*, atque etiam, qui sequitur infinitivus, *ἐκφέρειν*, subjectum flagitat *τὸν προδότην*. Omnis locus externam sanitatis speciem habet. Videtur igitur interpretatione juvandus. Haud scio an *θεωρεῖν* significare non possit speculari, callide et frau-

ὡς σὺ τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ πιστεύσασι κέχρησαι, λόγους εἰς δικαστήρια γράφοντα μισθοῦ, τούτους ἐκφέρειν τοῖς ἀντιδίκοις; ἔγραψας λόγον Φορμίωνι τῷ τραπεζίτῃ, χρήματα λαβών· τοῦτον ἐξήνεγκας Ἀπολλοδώρῳ τῷ περὶ τοῦ σώματος κρίνοντι Φορμίωνα. εἰσῆλθες εἰς εὐδαιμονοῦσαν οἰκίαν τὴν Ἀριστάρχου τοῦ Μόσχου· ταύτην ἀπώλεσας. προὔλαβες τρία τάλαντα παρ' Ἀριστάρχου φεύγοντος· τοῦτον τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια ἀπεστέρησας, οὐκ αἰσχυνθεὶς τὴν φήμην, ἣν προσεποιήσω ζηλωτὴς εἶναι τῆς ἡλικίας τοῦ μειρακίου. οὐ γὰρ δὴ τῇ γε ἀληθείᾳ. οὐ γὰρ προσδέχεται δίκαιος ἔρως πονηρίαν. ταῦτ' ἐστὶν ὁ προδότης, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. 49. Ἐμνήσθη δέ που περὶ τῆς στρατείας, καὶ τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν· ἐγὼ δὲ οὐχ ἕνεκα τῆς τούτου βλασφημίας, ἀλλὰ τοῦ παρόντος κινδύνου προνοούμενος, καὶ περὶ τούτων ἀνεπίφθονον λέγειν εἶναί μοι νομίζω. ποῦ γάρ, ἢ πότε αὐτῶν, ἢ πρὸς

---

dulenter rem in suum emolumentum instruere et parare. Haec saltem notio perquam huic loco apta: Natum vero proditorem quomodo oportet speculari, scilicet, ut suo ingenio dignus sit? Locum, quo haec verbi significatio plane obtineat, non habeo in promtu; nec ea tamen videtur abhorrere a notione verbi.

ἐκφέρειν τοῖς ἀντιδίκοις] Dinarchus κατὰ Δημοσθ. p. 71. ei hoc tantum objicit, μισθοῦ τὰς δίκας λέγοντα ὑπὲρ Κτησίππου καὶ Φορμίωνος καὶ ἑτέρων πολλῶν, πλουσιώτερον ὄντα τῶν ἐν τῇ πόλει (fortasse post ὄντα excidit πάντων propter litterarum antecedentium et subsequentium similitudinem): quo loco quum Reiskius neget, orationis pro Ctesippo ullum usquam vestigium esse, oblitus est orationis in Leptinem, quae item inscribi potest ὑπὲρ Κτησίππου, qui Chabriae filius erat. Dinarchus autem hanc ita appellavit in invidiam Demosthenis, quia Ctesippus, pueritia egressus, perditissimus nebulo erat, et omni generi luxuriae et nequitiae deditus. Vide Wolfii Prolegomena in Leptineam p. LIII. not. 23. — Plutarchus in vita Demosthenis fere totus cum Aeschine consentit T. I. p. 852.

τὴν Ἀριστάρχου] Uberius haec narravit in Tim. c. 70.

49. τὸν καλὸν στρατιώτην] Demosthenes παραπρ. p. 375. αὐτὸς ὤν, φῄμαι, θαυμάσιος στρατιώτης, ὦ Ζεῦ.

τίνας, παραλιπὼν τήνδε τὴν ἡμέραν, μνησθήσομαι; ἐκ παίδων μὲν γὰρ ἀπαλλαγεὶς, περίπολος τῆς χώρας ταύτης ἐγενόμην δύο ἔτη, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς συνεφήβους, καὶ τοὺς συνάρχοντας ἡμῶν μάρτυρας παρέξομαι. πρώτην δ' ἐξελθὼν στρατείαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην, καὶ

περίπολος] Harpocration haec habet: *Περίπολος: Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας. Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, περὶ τῶν ἐφήβων λέγων, φησὶν οὕτως. Τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν, ἐκκλησίας ἐν τῷ θεάτρῳ γενομένης, ἀποδεξάμενοι τῷ δήμῳ περὶ τὰς τάξεις, καὶ λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τοῦ δήμου περιπολοῦσι τὴν χώραν, καὶ διατρίβουσιν ἐν τοῖς φυλακτηρίοις. παρατηρητέον οὖν, ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἕνα φησὶν ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς περιπόλοις γίγνεσθαι τοὺς ἐφήβους, ὁ δ' Αἰσχίνης δύο· καὶ τάχα διὰ τοῦτο ἐπεσημήνθη τοῦ πράγματος ὁ ῥήτωρ, καίπερ πάντων τῶν ἐφήβων ἐξ ἀνάγκης περιπολούντων, αὐτὸς δύο ἔτη γέγονε τοῖς περιπόλοις* (fortasse *γεγονέναι ἐν τοῖς περιπόλοις*). Aliter Pollux L. VIII, 105. *Περίπολοι ἔφηβοι περιῄεσαν τὴν χώραν φυλάττοντες, ὥσπερ ἤδη μελετῶντες τὰ στρατιωτικά. καὶ εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους εἰσῄεσαν ὀκτὼ καὶ δέκα ἔτη γενόμενοι, δύο δε εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο.* Jam Maussacus monuit, Harpocrationem Aristotelem parum recte intellexisse. H. quidem Valesius Maussacum studet refutare, sed non persuadet. Petitus LL. Att. p. 654. edit. Wessel. opinatur, docuisse Aristotelem, ephebos primo anno, quo *ἐν τοῖς περιπόλοις* erant, publice custodes fuisse in urbe; hinc legi *ἀποδεξάμενοι τῷ δήμῳ περὶ τὰς τάξεις*, approbata populo sua custodia, illa videlicet anni praecedentis. Mihi quidem Harpocrationis error inde natus videtur, quod *τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν* de initio anni secundi, quo quis ephebus factus est, intelligit, quum potius annus absolutus intelligendus sit; *ἀποδεξάμενοι τῷ δήμῳ περὶ τὰς τάξεις* est a p p r o b a t a p o p u l o c u s t o d i a sua anno secundo, i. e. fine anni secundi, approbata ea ratione, qua se gesserant *περίπολοι ὄντες*.

στρατείαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην] Reiske, est, inquit, eadem militia, quam paulio post *τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους* appellat, quum non totus exercitus in castra, sed globi singulares, *μέρη τῆς ὅλης στρατιᾶς*, sibi alternis succedunt. — Res commiscuit prorsus diversas. *Αἱ ἐκ διαδοχῆς ἔξοδοι* sunt expeditiones, quae successu temporis fiebant, dum stipendia nondum emeruerat Aeschines. Contra *ἡ στρατεία ἡ ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένη* est ex Suida explicanda. Is enim habet s. v. *Τεθρεία. ἔθος ἦν, τοὺς ἐφήβους, μετὰ τὸ γενέσθαι περιπόλους τῆς χώρας σκηνεύεσθαι μὲν, εἰ συμβαίη πόλεμος,*

συμπαραπέμπων μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν, καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου ξένων, τὴν εἰς Φλιοῦντα παραπομπὴν, κινδύνου συμβάντος ἡμῖν περὶ τὴν Νεμεάδα καλουμένην χαράδραν, οὕτως ἠγωνισάμην, ὥστε ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων ἐπαινεῖσθαι, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους, τὰς ἐν τοῖς ἐπωνύμοις καὶ τοῖς μέρεσιν ἐξῆλθον, καὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην συνεμαχεσάμην οὐκ αἰσχρῶς, οὐδ' ἀναξίως τῆς πόλεως.

μὴ μέντοι μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἐν μέρεσι τοῖς ἀκινδύνοις τῆς μάχης. διὸ τὴν στρατείαν καλεῖσθαι τὴν ἐν τοῖς μέρεσι. Itaque ut περίπολοι ὄντες non ad ὑπερόρια bella mittebantur, sed ad praesidium patriae regionis adhibebantur, ubicunque eorum usus erat, sic, militum albo inscripti, ad externa quidem bella cum militibus aliis prodire et in acie dimicare tenebantur, sed tutiori commodiorique loco, quo Ephebi in acie disponi consueverant, a militibus aliis ipsi distinguebantur; at hoc ipsum levioris quodammodo militiae tempus in legitimo annorum numero censebatur. Exponit haec Eduardus Corsinus Fast. Att. Dissert. XI, 5.

συμπαραπέμπων – τὴν – παραπομπὴν] Παραπομπὴ complectitur omnis generis subsidia, quae loco ejusque praesidio aut populo ad defensionem et vitae sustentationem mittuntur. Xenophon Hellen. VII, 2 18. παραπομπῆς meminit, quae Phliasiis, duce Charete, missa erat.

τὴν Νεμεάδα καλουμένην χαράδραν] Harpocration: Νεμέας (scrib. Νεμεὰς) χαράδρα ... ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας. οὕτως ἐκαλεῖτο τόπος τις ἐν Πελοποννήσῳ πλησίον τῆς Νεμέας χαράδρας, Ἔφορος ἐν εἰκοστῇ τρίτῃ. Nemea locus est in Argolide sub montem, ad quem erat χαράδρα, quae est, teste et interprete Suida, διῶρυξ πηλοῦ μεστὴ, ὄλεθρον οὐχ ὕδωρ ἔχουσα.

ἐξόδους τὰς ἐν τοῖς ἐπωνύμοις] Harpocration: Διττοί εἰσιν οἱ ἐπώνυμοι· οἱ μὲν δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἀφ' ὧν αἱ φυλαί· ἕτεροι δὲ δύο καὶ τεσσαράκοντα, ἀφ' ὧν αἱ ἡλικίαι προσαγορεύονται τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν μέχρις ἑξήκοντα. „Quamvis autem Aeschines dicat ἐν τοῖς Ἐπωνύμοις καὶ τοῖς μέρεσιν, quasi alterius militiae tempus ab alterius distinguatur, perspicuis tamen veterum testimoniis erudimur, utrumque militiae genus aut tempus in integro duorum et quadraginta annorum tempore contineri, qui totidem Eponymorum Archontum nominibus ita designari consueve-

καὶ τὰς εἰς Εὔβοιαν στρατείας ἐστρατευσάμην, καὶ τὴν ἐν Ταμύναις μάχην ἐν τοῖς ἐπιλέκτοις οὕτως ἐκινδύνευσα, ὥστε κἀκεῖ στεφανωθῆναι ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, καὶ δεῦρο ἥκων πάλιν ὑπὸ τοῦ δήμου, τήν τε νίκην τῆς πόλεως ἀπαγγείλας, καὶ Τεμενίδου τοῦ τῆς Πανδιονίδος ταξιάρχου,

---

rant, ut initio ducto ab Eponymi Archontis nomine, quo pueri inter ephebos admissi erant, ad quadragesimi secundi insequentis Archontis annum, hoc est ad sexagesimum usque aetatis annum, militare tenerentur: ubi in Eponymis vel Eponymiana militia dicebantur. Si Ulpianus ad Demosthenis Olynth. III. tantum τεσσαράκοντα ἔτη memorat, vel ipse fallitur, vel militiae tempus non accurato, sed rotundo, ut potius fieri amat, numero expressit, vel in eo δύο καὶ τεσσαράκοντα rescribendum, ut cum Harpocratione vel potius cum Philochoro et Aristotele conspiret." Corsinus l. l.

τὴν ἐν Ταμύναις μάχην] *Ταμύναι πόλις ἐστὶν ἐν Εὐβοίᾳ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων.* Aeschines ipse rem uberius exponit Ctes. 26. et Plutarchus in Phocionis vita Vol. I. p. 746. s. *Πλουτάρχου τοῦ Ἐρετριέως καλοῦντος τοὺς Ἀθηναίους καὶ δεομένου τὴν νῆσον ἐξελέσθαι, καταδυναστευομένην ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος, ἀποσταλεὶς στρατηγὸς ὁ Φωκίων ἔχων δύναμιν οὐ πολλήν, ὡς τῶν ἐκεῖ συστησομένων ἑτοίμως πρὸς αὐτόν. Εὑρὼν δὲ προδοτῶν ἅπαντα μεστὰ καὶ νοσοῦντα καὶ διορωρυγμένα, δωροδοκίᾳ εἰς κίνδυνον μέγαν κατέστη. καί τινα λόφον χαράδρᾳ βαθείᾳ τῶν περὶ τὰς Ταμύνας ἐπιπέδων ἀποκρυπτόμενον καταλαβὼν συνεῖχεν ἐν τούτῳ καὶ συνεκρότει τὸ μαχιμώτατον τῆς δυνάμεως. — — Διὸ πρῶτον μὲν ὁ Πλούταρχος, οἰόμενος ἀποδειλιᾶν καὶ κατοκνεῖν ἐκεῖνον, ἐξέδραμε μετὰ τῶν ξένων. Ἔπειτα τοῦτον ἰδόντες οἱ ἱππεῖς οὐκ ἐκαρτέρησαν, ἀλλ' ἤλαυνον εὐθὺς εἰς τοὺς πολεμίους, ἀσύντακτοι καὶ σποράδες ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσφερόμενοι. νικωμένων δὲ τῶν πρώτων, ἅπαντες ἐσκεδάσθησαν, καὶ ὁ Πλούταρχος ἔφυγεν. — — Ὁ δὲ Φωκίων τὴν μὲν φάλαγγα προσέταξεν ἐφεδρεύειν, ἀναλαμβάνουσαν ἅμα καὶ προσδεχομένην τοὺς ἐν τῇ φυγῇ πρότερον διασπαρέντας. αὐτὸς δὲ τοὺς ἐπιλέκτους ἔχων ἐνέβαλε τοῖς πολεμίοις, καὶ μάχης καρτερᾶς γενομένης πάντες μὲν ἐκθύμως ἠγωνίσαντο καὶ ἀφειδῶς. ὁ δὲ Πλούταρχος ἐξεβάλλετο ἐκ τῆς Ἐρετρίας.*

Τεμενίδου τοῦ τῆς Πανδιονίδος ταξιάρχου] „*Ταξίαρχοι* proximi erant dignitate τοῖς στρατηγοῖς, ex tribubus et ipsi singulis singuli a populo creati. Hi et in delectu habendo imperatoribus aderant, et indices (καταλόγους) juniorum, quibus adhuc merenda erant stipen-

καὶ συμπρεσβεύσαντος ἀπὸ στρατοπέδου μοι δευρὶ, καὶ τὰ περὶ τὸν γενόμενον κίνδυνον, οἷος ἦν, ἀπαγγείλαντος. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τοῦτο τὸ ψήφισμα, καὶ κάλει τὸν Τεμενίδην, καὶ τοὺς συνεστρατευμένους μοι τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατείας, καὶ Φωκίωνα τὸν στρατηγὸν, μήπω συνήγορον, ἂν μὴ τούτοις συνδοκῇ, ἀλλ' ὑπεύθυνον τῷ συκοφάντῃ μάρτυρα, ἐὰν ψεύδηται. „Ψήφισμα. Μαρτυρίαι.“

50. Ἀπαγγείλας τοίνυν πρῶτος τὴν τῆς πόλεως νίκην ὑμῖν, καὶ τὴν τῶν παίδων τῶν ὑμετέρων κατόρθωσιν, πρώτην ὑμᾶς ἀπαιτῶ χάριν τὴν τοῦ σώματος σωτηρίαν, οὐ μισόδημος ὢν, ὥς φησιν ὁ κατήγορος, ἀλλὰ μισοπόνηρος, οὐ τοὺς Δημοσθένους ὑμᾶς ἐῶν προγόνους μιμεῖσθαι· οὐ γάρ εἰσιν· ἀλλὰ τῶν καλῶν τῇ πόλει βουλευμάτων ζηλωτὰς εἶναι παρακαλῶν. νῦν δ' αὐτὰ πόῤῥωθεν ἀρξάμενος μικρῷ δίειμι σαφέστερον. πρότερον ἡ πόλις

---

dia, ex sua quisque tribu conscriptos in potestate habebant, et in bello tribulibus suis, sed hoplitis tantum, praeerant, ordines instruebant et proelium ducebant. Nam tribuum illa descriptio non minus militiae quam domi valebat. Sed Demosthenes his quoque a re militari otium fere esse conqueritur. Nimirum in mercenariis copiis, ducibus peregrinis, salus tunc atque opes reipublicae sitae erant.“ Schömann l. l. p. 315.

50. *οὐ τοὺς Δημοσθένους ὑμᾶς ἐῶν προγόνους μιμεῖσθαι· οὐ γάρ εἰσιν*] Reiskius vult *οὐκ ἐῶν*, interpretans: N o n D e m o s t h e n i s m a j o r e s vos recordari non sinens i. e. non prohibens vos meminisse jactatorum a Demosthene majorum. Perperam. Negatio, quae enuntiationis initio posita est, ad *ἐῶν* trahenda. Orator sibi id laudi tribuit, quod eos prohibet, majores Demosthenis imitari, qui nulli sunt, i. e. nullius pretii, a parte materna ne germani quidem Athenienses. Hinc se appellavit *μισοπόνηρον*.

δίειμι σαφέστερον] Locum hunc, qui iisdem fere verbis in Andocidis *περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης*. p. 91. sqq. R. legitur, appellat Boeckhius Staatshaush. T. I. 279. „eine grofsen Theils sehr verworrene Stelle, woraus jedoch nach Verbesserung der Irrthümer einige Wahrheit gezogen werden kann.“ Wolfius pro ingenuitate sua,

ἡμῶν εὐδόξησε μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ τῶν τειχῶν ὑπὸ τῶν βαρβάρων πεπτωκότων, εἰρήνης δ' ὑπαρχούσης πρὸς Λακεδαιμονίους, διέμεινεν ἡμῖν τὸ τῆς δημοκρατίας πολίτευμα. συνταραχθέντες δὲ ὑπό τινων, καὶ καταστάντες πρὸς Λακεδαιμονίους εἰς πόλεμον, πολλὰ καὶ παθόντες κακὰ, καὶ ποιήσαντες, Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος προκηρυκευσαμένου πρὸς Λακεδαιμονίους, ὄντος προξένου, σπονδὰς τοῦ πολέμου πεντηκονταετεῖς ἐποιήσαμεν. ἐχρησάμεθα αὐταῖς δὲ ἔτη τριακαίδεκα. ἐν

„Hasce historias, inquit, Aeschini, quam mihi, fuisse notiores, facile patior. Neque operae pretium esse duco, severius in hanc narrationem inquirentem, historicorum et oratorum cum ea vel consensionem vel dissensionem indagare, aut temporum rationem inquirere." Ego vero, quae vel viri docti, inprimis Boeckhius, illustrarunt, vel quae ipse deprehendi, quamquam sit opus molestum et ingratum, afferam.

προκηρυκευσαμένου] Vocabulum rarum, et rarissimum ea, qua hic obtinet, significatione. Pollux IV, 94. id praeconibus tribuit, qui publice aliquid promulgant. Hic quidem ea significatione *κήρυκος* accipiendum, qua designat legatum ad pacem paciscendam missum. Cf. Tim. 9. *Πρὸ* est publica auctoritate.

σπονδὰς τοῦ πολέμου πεντηκονταετεῖς] Errat Aeschines. Verius rem sic narrat Andocides p. 91. *καὶ Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος ὠστρακισμένον καὶ ὄντα ἐν Χεῤῥονήσῳ* (Scribere enim oportebat *καὶ Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου ὠστρακισμένον καὶ ὄντα ἐν Χ.*) *κατεδεξάμεθα δι' αὐτὸ τοῦτο, πρόξενον ὄντα τῶν Λακεδαιμονίων, ὅπως πέμψαιμεν εἰς Λακεδαίμονα προκηρυκευσόμενον περὶ σπονδῶν. καὶ τότε ἡμῖν εἰρήνη ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη πέντε, καὶ ἐνεμείναμεν ταύταις ταῖς σπονδαῖς ἔτη τριάκοντα.* Nempe per Cimonem Ol. $82\frac{2}{3}$ Archonte Euthydemo quinquennales induciae inter Peloponnesios et Athenienses initae sunt. Thucyd. I, 112. His elapsis Ol. $83\frac{3}{4}$ Archonte Lysimachide Lacedaemonii Eleusinam usque Thriasios campos in Atticam excurrunt. Thuc. I, 114. Sed non multo post tricennales induciae fiebant inter eosdem. Sed ruptae sunt post tredecim aut quatuordecim annos. I, 115. Exarsit igitur bellum Ol. $86\frac{4}{1}$. Pythodoro Archonte, duos adhuc menses regnante.

δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐτειχίσαμεν τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὸ βόρειον τεῖχος ᾠκοδομήσαμεν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ἐναυπηγησάμεθα, τριακοσίους δὲ ἱππέας προςκατεσκευασάμεθα, καὶ τριακοσίους τοξότας Σκύθας ἐπριά-

---

τὸ βόρειον τεῖχος] Septentrionalis murus, qui ex Athenarum urbe linea recta ad Piraeum extenditur, longitudine quadraginta fere stadiorum. Hic versus septentrionem tutabatur et urbem et maritimum commeatum adversus hostilem invasionem.

ἑκατὸν – τριήρεις] Der Staat machte auch in Friedenszeiten für das Seewesen einen bedeutenden Aufwand. Im Piräus war das Seezeughaus (νεώριον, νεώςοικος) welches Segel, Taue, Schläuche, Ruderwerk und anderes Schiffgeräth enthielt; und der Schiffbau für den Krieg wurde im Frieden wie im Kriege unablässig betrieben. Themistocles schon hatte das Gesetz gegeben, dafs jährlich zwanzig neue Triremen gebaut werden sollen. Auch in der Folge konnte man regelmäfsig schwerlich weniger ausfertigen, da die Trieren bald alterten. Die Pflicht für den Trierenbau zu sorgen, hatte der Rath der Fünfhundert, die Besorgung selbst, hatte ein Ausschufs, die Trierenbauer. Boeckh Staatsh. I. p. 268.

τριακοσίους ἱππέας] Auf die Reiterey verwandte Athen gleichfalls in Friedenszeiten viel, theils weil dieselbe ein Hauptschmuck der festlichen Aufzüge war, bey welchen sie durch Schönheit der Männer und Rosse und herrliche Rüstung einen prachtvollen Anblick gewährte, theils weil sie wohl wufsten, dafs Mann und Rofs ohne vorausgegangene Uebung keinen für den Krieg brauchbaren Ritter ausmachen. Der Rath der Fünfhundert hat eine besondere Aufsicht über die Reiterey, und prüft Rofs und Reiter; zum Dienst zu Pferde sind die Reichen gesetzlich verpflichtet. — — Der Aufwand für die Reiterey in Friedenszeiten war nach Xenophon an vierzig Talente. Die Bestimmung derselben war eigentlich die Verpflegung. Wie viel aber hiervon die Einzelnen erhielten, haben die Gelehrten auf verschiedene Weise bestimmt, sechzehn Drachmen monathlich oder drey Obolen täglich, wenn zwölfhundert sind; wenn tausend, zwanzig Drachmen monathlich, oder etwa vier Obolen täglich.

καὶ τριακοσίους τοξότας Σκύθας] Eo tempore primum sagittarii acquirebantur; quorum numerus postea accrevit ad mille, fortasse etiam amplius. Suidas: τοξόται. οἱ δημόσιοι ὑπηρέται, φύλακες τοῦ ἄστεος, τὸν ἀριθμὸν χίλιοι, οἵτινες πρότερον μὲν ᾤκουν τὴν ἀγορὰν μέσην σκηνοποιησάμενοι, ὕστερον δὲ μετέβησαν εἰς Ἄρειον πάγον. cf. c. 51.

μεθα, καὶ τὴν δημοκρατίαν βεβαίως εἴχομεν. 51. παρεμπεσόντων δ' εἰς τὴν πολιτείαν ἡμῶν οὐκ ἐλευθέρων ἀνθρώπων, καὶ τοῖς τρόποις οὐ μετρίων, πάλιν πρὸς Αἰγινήτας εἰς πόλεμον κατέστημεν. κἀνταῦθα οὐκ ὀλίγα βλαβέντες, τῆς μὲν εἰρήνης ἐπεθυμήσαμεν, Ἀνδοκίδην δ' ἐκπέμψαντες πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοὺς συμπρέσβεις, εἰρήνην ἔτη τριάκοντα ἠγάγομεν, ἣ τὸν δῆμον ὑψηλὸν ἦρε. χίλια μὲν γὰρ τάλαντα ἀνηνέγκαμεν νομίσματος εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις ἑτέρας

---

51. πρὸς Αἰγινήτας] Eos caussantes hoc bellum in se concitasse. Mox autem eos omnes ejecerunt ex insula, atque cives Athenienses eo migrarunt, agros sortientes. Thuc. II, 27. Quicquid iis inde mali accidebat, id bene meriti erant.

Ἀνδοκίδην δ' ἐκπέμψαντες] Hanc rem a nemine memoratam inveni, nisi ab Andocide, unde hic omnia hausit Aeschines, p. 92. ᾑρέθησαν δέκα ἄνδρες ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων περὶ εἰρήνης αὐτοκράτορες, ὧν ἦν Ἀνδοκίδης ὁ πάππος ὁ ἡμέτερος. οὗτοι οὖν εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη τριάκοντα. Quamquam equidem istam Andocidis legationem ignoro, ea tamen potest locum habuisse. Utrimque enim in hoc bello legationes multae missae sunt, pacem praetexentes, ut nos earum minimam pene partem norimus; atque etiam induciarum multitudo in aeternum fere diem initae sunt; sed vix initae, cum abolerentur: imago erant Calendarum Graecarum. Dicere possis, jam bellum continuo gestum esse, donec Lysander Athenienses ad deditionem et ignominiosam pacem subeundam cogeret.

χίλια μὲν γὰρ τάλαντα ἀνηνέγκαμεν — εἰς τὴν ἀκρόπολιν] Parum ex hac enuntiatione res, quam innuit, intelligitur. Nempe quum repentinam Peloponnesii in Atticam irruptionem fecissent, post eorum discessum populo Atheniensium placuit ex pecuniis, quae in arce erant, mille talenta eximere et seponere, nec impendere. Quod si quis ea in alios usus impendenda censuisset, quam si hostes classe urbem invasissent, et propulsandi essent, capitis eum poena afficiendum jusserunt. Thuc. II, 24. Quum autem anno vicesimo belli Peloponnesiaci (Ol. 92.) Chios defecerat, Athenienses, existimantes, magnum jam ac manifestum periculum sibi undique imminere, neque [illegible] [illegible] quietiores post defectionem a maxima urbe factam, illa mille talenta, confestim ob praesentem

ἐναυπηγησάμεθα, καὶ νεωσοίκους ᾠκοδομήσαμεν, χιλίους δὲ καὶ διακοσίους ἱππέας κατεστήσαμεν, καὶ τοξότας ἑτέρους τοσούτους, καὶ τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ νότιον ἐτειχίσθη, καὶ τὸν δῆμον οὐδεὶς ἐνεχείρησε καταλῦσαι. πάλιν δὲ εἰς πόλεμον διὰ Μεγαρέας πεισθέντες καταστῆναι, καὶ τὴν χώραν τεμεθῆναι προέμενοι, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν στερη-

---

pavorem abrogata lege, quae poenam jusserat ei, qui vel de his tangendis verba fecisset, movenda navesque non paucas instruendas decreverunt. Thuc. VIII, 15.

καὶ τοξότας ἑτέρους τοσούτους] Hieronymus Wolf fragt, ob dreyhundert gemeint seyen, indem er *ἑτέρους τοσούτους* mit den c. 50. genannten dreyhundert in Verbindung bringt, welche zuerst gekauft waren. Mir ist gewifs, dafs ein solches *ἕτεροι τοσοῦτοι* nur auf die unmittelbar vorhergegangene Zahl, hier also nur auf *χιλίους καὶ διακοσίους* bezogen werden kann, und dafs hier die ganze Anzahl der Bogenschützen mit Einschlufs der erst gekauften, die ohnehin unterdessen meistens gestorben seyn mochten und wieder ersetzt waren, gemeint ist. Unläugbar ist, was Hier. Wolf zeigt und aus ihm Viger aufgenommen hat, dafs es öfter ist noch einmahl so viel, indem man die vorhergegangene Zahl rechnet und sie noch einmahl dazu schlägt; aber unstreitig heifst es ursprünglich und strenge genommen nur eben so viel, wie Ctes. 30. Dafs es in unserer Stelle so gemeint sey, zeigt besonders Andocides vom Frieden S. 93. *χιλίους τε καὶ διακοσίους ἱππέας, καὶ τοξότας τοσούτους ἑτέρους*, wo das voraustretende *τοσούτους* entscheidet. Diefs stimmt auch am besten mit Suidas und dem Scholiasten. In Athen waren 1200. Reiter, aber Xenophon spricht nur von tausend: eben so Suidas und der Scholiast im Verhältnifs zu Aeschines. Das einzig auffallende könnte das *ἑτέρους* seyn, da Bogenschützen keine Reiter sind; aber wer sieht nicht, dafs diefs nach demselben Sprachgebrauche zu beurtheilen, wornach Xenophon sagt: *τοὺς ὁπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους ἱππέας*? Uebrigens beweiset der Fortschritt der Erzählung, dafs hier nicht von Bogenschützen im allgemeinen, sondern von den Sclaven die Rede ist, da die erstern dreyhundert bestimmt gekaufte heifsen. Boeckh. Staatsh. I. p. 223. not. 217.

τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ νότιον] Murus australis, qui ex urbe in Phalerum pertingebat et regionem, quae meridiem versus urbi subjacet, tutatur.

θέντες, εἰρήνης ἐδεήθημεν, καὶ ἐποιησάμεθα διὰ Νικίου τοῦ Νικηράτου. καὶ πάλιν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀνηνέγκαμεν εἰς την ἀκρόπολιν διὰ τὴν εἰρήνην ταύτην, τριήρεις δ᾽ ἐκτησάμεθα πλωΐμους καὶ ἐντελεῖς οὐκ ἐλάττους ἢ τριακοσίας, φόρος δ᾽ ἡμῖν κατ᾽ ἐνιαυτὸν προσῄει πλέον, ἢ χίλια καὶ διακόσια τάλαντα, καὶ Χεῤῥόνησον, καὶ Νάξον, καὶ τὴν Εὔβοιαν εἴχομεν, πλείστας δ᾽ ἀποικίας ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἀπεστείλαμεν, καὶ τοσαῦτα ἔχοντες τἀγαθὰ, πόλεμον δι᾽ Ἀργείους πρὸς Λακεδαιμονίους ἐξηνέγκαμεν, πεισθέντες ὑπ᾽ Ἀργείων· καὶ τελευτῶντες, ἐκ τῆς τῶν ῥητόρων ἀψιμαχίας εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως, καὶ τοὺς τετρα-

---

διὰ Νικίου τοῦ Νικηράτου] „Während des Friedens des Nikias, welcher (Ol. 89, 3.) auf funfzig Jahre geschlossen, aber nicht ordentlich gehalten und im siebenten Jahre durch den Angriff auf Sicilien (Ol. 91, 1) gänzlich aufgelöst wurde, seyen, bis Athen, durch die Argiver verleitet, wieder Krieg angefangen habe, siebentausend Talente auf die Burg gekommen, erzählt Aeschines. Hiervon ist weiter nichts bekannt, was gerade die Gröfse der Summe betrifft; aber die Nachricht scheint doch Glauben zu verdienen. (Reiskius summam habet pro nimia, et conjicit ἑπτακοσίους). Sehr leicht konnten jährlich etwa tausend Talente zurückgelegt werden. Auch bemerkt Tucydides (VI, 26.), der Staat habe sich während des Waffenstillstandes nicht allein an waffenfähiger Mannschaft wieder aufgenommen, sondern auch Schätze gesammelt." Boeckh Staatsh. I. p. 477.

πλωΐμους] Hanc scribendi rationem Atticis vindicat Lobeckius ad Phryn. p. 614. ss. prae illa πλοΐμους. „Cur Attici πλωΐζειν dicere maluerint, etiam haec generalior ratio afferri potest, quod illi, si sine graviore detrimento fieri posset, concursum litterarum ο et ι declinasse reperiuntur."

τοὺς τετρακοσίους] Perperam nonnulli Mss. τοὺς τριακοσίους. Erant quadringenti, qui septimo anno ante XXX tyrannos acceperunt a populo, volente quidem, sed decepto, rempublicam, quorum praecipui erant Pisander, Phrynichus cet., de quibus copiose Thucydides Lib. VIII. Accurate et diligenter hi distinguendi ab illa

κοσίους, καὶ τοὺς ἀσεβεῖς τριάκοντα ἐνεπέσομεν, οὐκ εἰρήνην ποιησάμενοι, ἀλλ' ἐκ προσταγμάτων ἠναγκασμένοι. 52. πάλιν δὲ σώφρονες πολιτευθέντες, καὶ τοῦ δήμου κατελθόντος ἀπὸ Φυλῆς, Ἀρχίνου καὶ Θρασυβούλου προστάντων τοῦ δήμου, καὶ τὸ μὴ μνησικακεῖν πρὸς ἀλλήλους ἔνορκον ἡμῖν καταστησάντων, ὅθεν σοφωτάτην πάντες τὴν πόλιν ἡγήσαντο εἶναι· κἀνταῦθα ἀναφθέντος τοῦ δήμου, καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἰσχύσαντος, ἄνθρωποι

βουλῇ τῶν τετρακοσίων, quam instituit Solon, et quam Clisthenes mutavit in βουλὴν τῶν πεντακοσίων. Vide Perizonium ad Aeliani VV. HH. L. V, 13.

ἐνεπέσομεν] Sic dedi auctoritate cod. Helmst. et Vienn. Reiskius revocavit ceterorum librorum lectionem: ἐνεπέσαμεν: de qua sic vere Lobeck ad Phryn. p. 724. „Cur Wolfius ἐνεπέσαμεν in ἐνεπέσομεν deformarit, negat se videre Reiskius, et velut ominatus, saepe, inquit, ingenium humanum vel in planissimis ruit.“ Aoristus primus hujus verbi Atticis non est in usu.

52. πολιτευθέντες] De hoc nominativo absoluto sive anacolutho vide ad Tim. c. 40.

Ἀρχίνου] Hoc suasore (vide Suidam v. Σαμίων ὁ δῆμος) litterae XXIV publice ab Atheniensibus receptae sunt, ἐπ' ἄρχοντος Ἀθήνησιν Εὐκλείδου, ut tradit Scholiastes ad Eurip. Phoen. 688. Cf. Corsini Fast. Att. T. III. p. 276. s.

μὴ μνησικακεῖν] Hic in civium reconciliatione terminus erat technicus, ut patet ex Xenoph. Hell. II, 4, 43. Ipsam jurisjurandi formulam nobis servavit Andocides de myst. p. 13. s. ὁ μὲν κοινὸς τῇ πόλει ἁπάσῃ ὅρκος· οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ, πλὴν τῶν τριάκοντα καὶ τῶν δέκα, οὐδὲ τούτων, ὃς ἂν ἐθέλῃ εὐθύνας διδόναι τῆς ἀρχῆς, ἧς ἦρξεν. ὅρκος τῆς βουλῆς· οὐ δέξομαι ἔνδειξιν οὐδὲ ἀπαγωγὴν, ἕνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων, πλὴν τῶν φυγόντων. ὅρκος δικαστῶν· οὐ μνησικακήσω, οὐδὲ ἄλλῳ πείσομαι, ψηφιοῦμαι δὲ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

ἀναφθέντος τοῦ δήμου] Libri plurimi habent ἀναφύντος. E Vienn. tamen nulla notatur varietas. Nec vero probabile, ἀναφθέντος a librariis esse profectum, sed ἀναφύντος scholion videtur vocabuli et tropi rarioris. Nec ego novi hujus usus exemplum. Tropus autem mitigatur adjecta explicatione καὶ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἰσχύσαντος.

παρέγγραπτοι γεγενημένοι πολῖται, καὶ τὸ νοσοῦν τῆς πόλεως ἀεὶ προσαγόμενοι, καὶ πόλεμον ἐκ πολέμου πολιτευόμενοι, ἐν μὲν εἰρήνῃ τὰ δεινὰ τῷ λόγῳ προορώμενοι, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς φιλοτίμους καὶ λίαν ὀξείας ἐρεθίζοντες, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ὅπλων οὐχ ἁπτόμενοι, ἐξετασταὶ δὲ καὶ ἀποστολεῖς γινόμενοι, παιδοποιούμενοι δὲ ἐξ ἑταιρῶν, ἄτιμοι δὲ ἐκ συκοφαντίας, εἰς τοὺς ἐσχάτους ἡμῶν κινδύνους τὴν πόλιν καθιστᾶσι, καὶ τὸ μὲν τῆς δημοκρατίας ὄνομα οὐ τοῖς ἤθεσιν, ἀλλὰ τῇ κολακείᾳ θεραπεύοντες, καταλύοντες δὲ τὴν εἰρήνην, ᾗ ἡ δημοκρατία σώζεται, συναγωνιζόμενοι δὲ τοῖς πολεμίοις, ἐξ ὧν ὁ δῆμος καταλύεται· οὗτοι νῦν ἐπ' ἐμὲ συστραφέντες ἥκουσι. καί φασι μὲν τὸν Φίλιππον τὴν εἰρήνην πρίασθαι, καὶ προλαβεῖν ἐν ταῖς συνθήκαις ἡμῶν ἅπαντα· ἣν δ' αὐτὸς εὗρεν εἰρήνην αὐτῷ συμφέρουσαν, ταύτην παραβεβηκέναι. ἐμὲ δ' οὐχ

παρέγγραπτοι] Vide ad Tim. 32. διαψηφίσεις. Scholiastes ad Luc. Jup. Trag. §. 20. πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις ἐν γραμματείῳ ἐνεγράφησαν· εἴ τις οὖν πολίτης ἐνεγράφη παρ' ἀξίαν, παρέγγραπτος ἐκαλεῖτο.

τὸ νοσοῦν τῆς πόλεως] Νοσεῖν et similia dicuntur civitates, in quibus dissidia et contentiones dominantur, civium multi legibus non obtemperant, sed avaritiae et cujusvis generis libidinibus indulgent. Τὸ νοσοῦν τῆς πόλεως igitur hic significat cives improbos, ad seditionem pronos, qui civili discordia delectantur.

ἐξετασταὶ] Vide ad Tim. 46.

ἀποστολεῖς] Harpocration s. v. οἱ ἐπὶ τῆς ἐκπομπῆς τῶν τριήρων ἀποδεδειγμένοι. Eorum munus erat, trierarchos in navibus armandis tardiores exhortari, et, si dicto non audientes essent, in vincula conjicere.

αὐτῷ συμφέρουσαν] Taylor miratur, si talem pacem optaret παραβῆναι. Sed recte monet Reiskius, saepenumero fieri, ut ejusmodi quoque pacta, quae alteri parti magis quam alteri prosint, ab illo ipso, qui vi expresserit, violentur, oblata opportunitate plura etiam exprimendi ab iis, quorum infirmitatem seu rerum seu consiliorum contemnat. εὗρε autem significat commentus est, machinationibus suis perfecit.

ὡς πρεσβευτὴν κρίνουσιν, ἀλλ' ὡς ἐγγυητὴν Φιλίππου, καὶ τῆς εἰρήνης· καὶ τὸν τῶν ὅλων λόγων κύριον, τὰς τῶν ἔργων προσδοκίας ἀπαιτοῦσι. τὸν αὐτὸν δὲ ἐν μὲν τοῖς ψηφίσμασιν ἐπαινέτην ἐπιδείκνυμι, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ κατηγόρῳ κέχρημαι· δέκατος δ' αὐτὸς πρεσβεύσας, μόνος τὰς εὐθύνας δίδωμι. 53. Κἀμοὶ μὲν οἱ συνδεησόμενοι πάρεισιν ὑμῶν· πατὴρ μὲν, οὗ τὰς τοῦ γήρως ἐλπίδας μὴ ἀφέλησθε, ἀδελφοὶ δὲ, οἳ διαζυγέντες ἐμοῦ, ζῆν οὐκ ἂν προέλοιντο, κηδεσταὶ δὲ, καὶ ταυτὶ μὲν τὰ μικρὰ παιδία, καὶ τοὺς κινδύνους οὔπω συνιέντα, ἐλεεινὰ δ', εἴ τι συμβήσεται ἡμῖν παθεῖν. ὑπὲρ ὧν ἐγὼ δέομαι, καὶ ἱκετεύω, πολλὴν πρόνοιαν ποιήσασθαι, καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοὺς, μηδ' ἀνάνδρῳ καὶ γυναικείῳ ἀνθρώπῳ τὴν ὀργὴν παραδοῦναι. παρακαλῶ δὲ, καὶ ἱκετεύω, σῶσαί με πρῶτον μὲν τους θεοὺς, δεύτερον δὲ ὑμᾶς τους τῆς ψήφου κυρίους, οἷς ἐγὼ πρὸς ἕκαστον τῶν κατηγορημένων, εἰς μνήμην εἶναι τὴν ἐμὴν, ἀπολελόγημαι· καί δέομαι σῶσαί

τὸν τῶν ὅλων λόγων κύριον] Etiam hunc locum, quamvis corruptum, malui Mss. auxilio relinquere, quam conjectura tentare. Wolfius praeposuit μηδὲ, idque si praebuissent Mss., non foret damnandum. Sensus enim hic videtur esse, ab ipso, qui ne dominus quidem omnium, quae dicebantur, fuerit, flagitari rerum, quas quidam exspectaverint vel somniaverint, eventum.

53. μὴ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοὺς] Reiskium sic edentem secutus sum, auctoritate cod. Helmst. Prima editio et ceteri Mss. αὐτοῦ. Wolfius e conjectura dedit αὐτά. Sed libri boni lectio erat sequenda. Quamquam enim pronomen respiciat nomen παιδία, nunc nemo nescit, determinativa saepe non genus nominis grammaticum, sed naturam sequi, et inprimis genus nobilius. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 434. Hanc constructionem antiqui Grammatici nominant πρὸς τὸ σημαινόμενον.

τὴν ὀργὴν] Ὀργὴ apud Graecos de a n i m i a f f e c t u in g e n e r e dicitur. Cf. Seidler. ad Eurip. Tr. v. 53.

εἰς μνήμην εἶναι τὴν ἐμὴν] Viris doctis hoc εἶναι intolerabile visum. Wolfius conjecit οὖν, Marklandus γοῦν. Ex iis, quae

με, καὶ μὴ τῷ λογογράφῳ, καὶ Σκύθῃ, [κακῷ ὄντι], παραδοῦναι. ὅσοι μὲν ὑμῶν πατέρες εἰσὶ παίδων, ἢ νεωτέρους ἀδελφοὺς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθε, ἀναμνησθέντες, ὅτι τὴν τῆς σωφροσύνης παράκλησιν διὰ τῆς περὶ Τιμάρχου κρίσεως ἀειμνήστως αὐτοὺς παρακέκληκα· τοὺς δ' ἄλλους ἅπαντας, οἷς ἐμαυτὸν ἄλυπον παρέσχημαι, τὴν μὲν τύχην ἰδιώτης ὤν, καὶ τοῖς μετρίοις ὑμῶν ὅμοιος, ἐν δὲ τοῖς πολιτικοῖς ἀγῶσι μόνος τῶν ἄλλων ἐφ' ὑμᾶς οὐ συνεστηκώς, αἰτῶ παρ' ὑμῶν τὴν σωτηρίαν, μετὰ πάσης εὐνοίας τῇ πόλει πεπρεσβευκώς, καὶ μόνος ὑπομείνας τὸν τῶν συκοφαντῶν θόρυβον, ὃν ἤδη πολλοὶ τῶν τὰς ψυχὰς ἐν τοῖς πολέμοις λαμπρῶν οὐχ ὑπέστησαν· οὐ γὰρ ὁ θάνατος δεινὸν, ἀλλ' ἡ περὶ τὴν τελευτὴν ὕβρις φοβερά. πῶς δὲ οὐκ οἰκτρὸν βλέπειν ἐχθροῦ πρόσωπον ἐπεγγελῶντος, καὶ τοῖς ὠσὶ τῶν ὀνειδῶν ἀκοῦσαι; ἀλλ' ὅμως τετόλμηται. δέδοται τὸ σῶμα τῷ κινδύνῳ. παρ' ὑμῖν ἐτράφην, ἐν ταῖς ὑμετέραις διατριβαῖς βεβίωκα, οὐδεὶς ὑμῶν διὰ τὰς ἐμὰς ἡδονὰς κάκιον οἰκεῖ, οὐδὲ ἐστέρηται τῆς πατρίδος, κατηγόρου τυχὼν ἐν τοῖς δήμοις, ὅτ' ἦσαν αἱ διαψηφίσεις, οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν ἀρχῆς ἐκινδύνευσε. μικρὰ δ' εἰπὼν ἤδη καταβαίνω. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ μὲν μηδὲν ἀδικεῖν ὑμᾶς, κύριος ἦν· τοῦ δὲ μὴ ἔχειν αἰτίαν, ἡ τύχη, ἥ συνεκλήρωσέ με ἀνθρώπῳ συκοφάντῃ, βαρβάρῳ, ὃς οὔτε ἱερῶν, οὔτε σπονδῶν, οὔτε τραπέζης φροντίσας, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸν μέλλοντα αὐτῷ χρόνον

Hermannus disputavit ad Vigerum p. 888. s., facile patebit, nulla mutatione opus esse: quantum ego quidem memini, nisi mea me quidem cogitatio fallit.

Σκύθῃ, [κακῷ ὄντι]] *Κακῷ ὄντι* auctoritate codd. Harl. et Mead. inclusi. Frigidum est glossema post acerbissima, quae jam antecesserunt. Maternum Demosthenis genus nomine gentili inculpari, jam supra monui, et ita hunc locum intelligendum esse vidit Jungermannus ad Polluc. VIII, 132.

ἀναμνησθέντες] Cf. ad Tim. 40.

ἀντεροῦντας ἐκφοβῶν, ἥκει ψευδῆ συντάξας καθ᾽ ἡμῶν κατηγορίαν. ἐὰν οὖν ἐθελήσητε σώζειν τοὺς τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς ὑμετέρας ἀδείας συναγωνιστὰς, πολλοὺς βοηθοὺς λήψεται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ ὑμῶν ἑτοίμους. παρακαλῶ δὲ Εὔβουλον μὲν ἐκ τῶν πολιτικῶν καὶ σωφρόνων ἀνδρῶν συνήγορον, Φωκίωνα δ᾽ ἐκ τῶν στρατηγῶν, ἅμα δὲ καὶ δικαιοσύνῃ διενηνοχότα πάντων, ἐκ δὲ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμαυτοῦ, Ναυσικλέα, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οἷστισιν ἐγὼ κέχρημαι, καὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων μετέσχηκα. ὁ μὲν οὖν ἐμὸς λόγος εἴρηται· τὸ δὲ σῶμα τοὐμὸν ἤδη παραδίδωσιν ὑμῖν, καὶ ἐγὼ, καὶ ὁ νόμος.

Εὔβουλον] Hic effecit, ut Aeschines judicum suffragiis, quamquam paucis, liberatus discederet. Erat maximae auctoritatis orator, Demosthenis in republica administranda adversarius.

ἅμα δὲ καὶ δικαιοσύνῃ διενηνοχότα πάντων] Brachylogice hoc quidem dictum. sed tamen nihil deest. Saepe enim vel prius vel posterius membrum omittitur in periodo, quod e contextu sponte intelligitur. Sic in vocabulo *τῶν στρατηγῶν* membrum inest omissum: *ἅμα μὲν στρατηγίᾳ διαφέροντα.*

Catalogus librorum, unde lectionis varietas est collecta.

Codex Meadianus (Mead.) est codex Ricardi Mead, M. D. archiatri, bombycinus, scriptus manu eleganti sed recentiori, in folio, cum scholiis marginalibus, complectitur 1. Aeschinis orationem περὶ παραπρεσβείας. 2. περὶ στεφάνου. 3. epistolas XII. et deinde manu aliquantum diversa 4. orationem in Timarchum. 5. Pythagorae aurea carmina. 6. Hieroclis commentarium ad illa carmina. Prior pars constat decem quaternionibus, posterior novem, qui de integro numerantur.

Codex Lockeranus (Lock.), codex J. Lockeri, Londinensis, habens orationem contra Timarchum.

Codex Coislinianus, (Coisl.) Parisiensis Num. CCXLIX, membranaceus, seculi decimi.

Codices Regii (Reg.) ex bibliotheca regis Galliae quatuor: n. 2778. 2775. 3273. 3279., parum hi accurate collati.

Codex Harlejanus (Harl.) ex bibliotheca Eduardi Comitis Oxon., eleganter scriptus, antiquus et bonae indolis.

Bern. Mor. sunt excerpta quaedam ex Manuscriptis ignotis, quae suppeditarunt orae librorum vel *Ed. Bernardi* in Bibl. Bodl. Oxon. vel *J. Mori* episcopi Eliensis in Regia Cantabrig.

Has copias Reiskius ex schedis *Taylori* collegit et publicavit.

Codex Helmstadiensis (Helmst.) ab ipso Reiskio comparatus. Is erat olim Universitatis Helmstadiensis, nunc est Gottingae, continens, quicquid Aeschini tribuitur, atque etiam Isocratis epistolas et quae Socraticarum inscriptionem habent. Exaratus est in membranis nitidissimis plerisque, una manu, quasi uno die, litterarum ductibus pulcherrimis et lectu expeditissimis, scriptus a Georgio Chrysococca: quo fit, ut eum interdum Reiskius Chrysococcam appellet, medio fere seculo XV. Accurata est Reiskiana collatio codicis perquam boni.

Codex Vindobonensis (Vienn.) sec. XIV—XV., quem doctissimi *Copidarii* benignitas accurate in usus meos comparavit, continens orationem *περὶ παραπρεσβείας*. Manus librarii est Graeca (non Itala). Jota subscriptum nusquam adest, compendia sunt plurima, sed constantia, non arbitraria. Abundat quidem calami lapsibus, sed multae etiam insunt bonae lectiones. In multis cum Helmst. consentit.

Editio Aldina (Ald.) expressa Venetiis 1513. fol., continens *τοὺς λόγους τῶν δέκα ῥητόρων*.

Editio Stephaniana (Steph.) 1575. fol. ab H. Stephano edita.

Editio Wolfiana (Wolf.) Bas. 1572. cum Demosthenis orationibus Vol. II., per Hieronymum Wolfium curata. fol.

Varietas Lectionum.

Κατὰ Τιμάρχου.

§. pag. lin.

1. ἄνδρες abest a Coisl. et Helmst.

4. τε deest Helmst.

6. προϊόντος ἐπιδείξω] invertunt Lock. Helmst. προϊόντος dat Mead.

17. 1. τοῖς νόμοις] articulo caret Lock.

4. ἄνδρες abest ab Helmst.

5. ἐν Lock. Regg. 1. 4. Helmst. ἐπὶ ceteri.

7. ἐπανορθοῦνται] ἐπανορθοῦσι Coisl. Reg. 2. Stobaeus.

9. οὔτ᾽ ἐγώ. Ald. οὔτε ἐγώ.

10. αὐτῷ Mead. Helmst.

12. αὐτῷ] αὐτὸν Lock.

2. 14. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] absunt ab Helmst.

18. 1. καιρὸν Coisl.

2. τούτῳ λόγῳ] invertunt Mead. Helmst.
ὁμολογεῖται Mead.

5.* καὶ αἱ ὀλιγαρχίαι Ald. καὶ ὀλιγαρχίαι.
προεφεστηκότων Reg. 2. Coisl. sed in hoc illud πρὸ est ab alia manu. Conflata haec est lectio e duabus, quae videntur olim in libris fuisse, altera vulgata, altera προεστηκότων.

7. τὰ μὲν desunt Mead.

8. σώζουσι] γρ. αὔξουσι Mead. inter lineas.

9. τῶν primum abest a Mead. Helmst.

19. 1. ἡμῖν] ὑμῖν Mead. Lock. Reg. 1. Helmst.
προσήκει a Wolfio intrusum, a Tayloro servatum et propagatum, nullus codex agnoscit. τὴν secundum deest Helmst.

2. νόμους ἢ λέγοντας] ita dant Lock. Mead. Helmst. pro media voce τι Ald.

§. pag. lin.

5. καὶ ἀσελγῶς βιούντων desunt Helmst.

δ᾽ ἔγωγε] δὲ ἔγωγε Ald.

6. ἡμᾶς] ὑμᾶς Mead.

7. πόλει] Bern. Lock. Regg. 1. 4. Helmst. ceteri πολιτείᾳ.

8. ἐπειδὰν δ᾽ ἐνομοθετήσαμεν Bern. quam lectionem miror qui probare et commendare potuerit Taylor, aperte vitiosam. Non patitur graecae linguae ratio, ut ἐπειδὰν cum indicativo construatur.

30. 1. καλῶς ἔχειν Bern. Mead. Helmst. ceteri καλῶς καὶ εὖ ἔχ.

3. 2. ὁ Σόλων desunt Mead. articulo tantum carent Ald. et Steph. verum is est in Helmst.

5. ἐνομοθέτησαν non hic dat Helmst. sed versu 4. post γάρ.

6. ἃ] ὡς Helmst. ib. ἐπιτηδεύειν πῶς δεῖ Helmst.

9. δὲ abest ab Helmst.

11. ἐπέστησαν] ἐποίησαν Mead. idem tamen vulgatam in margine dat cum γρ.

4. 12. ἐγὼ νυνὶ πρὸς] ἐγὼ πρὸς Ald. haec desunt Mead. sed idem inter lineas dat ἐγὼ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς. quod idem est in Mor. Bern. Lock. Helmst.

15. ἡμετέρων Lock. ὑμετέρων Reisk.

penult. προδιεξελθεῖν Lock. Helm. διεξελθεῖν Ald.

31. 1. τοὺς Τιμάρχου Lock. τοῦ Τ. Ald. τοὺς τοῦ Τ. Bern.

5. 3. ἐξ ἀνάγκης] ἐξανάγκης Ald.

9. ὁπηνίκα Lock. Mead. Helmst. πηνίκα ceteri.

10. post μὲν addit Mead. γάρ.

11. ὁ ἥλιος] articulo caret Helmst.

12. προστάττει] προστάττειν Helmst.

16. ἀρχὴν] ἀρχὴ Lock. Helmst.

32. 3. εἰς ὑμᾶς] desunt Helmst. ib. ὑμᾶς] ἡμᾶς Lock.

αὐτοῦ ἡλικίᾳ] αὑτοῦ ἡλικίᾳ Ald.

5. οὕτως est in Mead. Lock. Helmst. Coisl. Reg. 2. priores edd. et Ald. male dabant οὗτος.

6. παισίν.] παισί Ald.

6. οὖν] δὲ Mead. Lock. Helmst.

9. εὐθὺς deest Helmst.

10. τεθραμμένων] τετραμμ. Lock.

11. παραπλησίους] παραπλήσιον Mead. Lock. Regg. 1. 4. Helmst.

§. pag. lin.

ibid. πολίτας] πολίτῃ Mead. Regg. 1. 4. πολίτην Lock. Helmst.

12. δ᾽ abest Helmst.

14. πρότερον] πρὸ Mead.

23. 1. ἀδελφὸς Lock. Reg. 2. ἀδελφοῦ Aldin. ἀδελφῆς Helmst.

3. συγκαθιέναι] sic Aldina, Lock. Helmst. Taylor adscripserat, Scaligerum in Aldina Bernardi correxisse (si dis placet) vitium id. συγκατιέναι est a Wolfio profectum, usurpatum a Stephano.

4. δὲ ἐπιτρέπῃ] Mead. interponit μή.

5. ἐξείργῃ] ἐξείργει. Lock. ibid. ἔστω] ἔσται Mead.

6. χορηγοὶ] χόροὶ Mead.

7. 8. τοίνυν abest Helmst.

11. τοὺς abest Helmst.

ἔθηκαν Bern. Lock. Helmst. Ceteri ἔθεντο.

12. γοῦν] οὖν Helmst.

ult. γραφὴν] γραφὰς Mead. Helmst.

24. 2. τοῦ δὲ, ὅτι, φησὶν, ἐμισθώσατο Helmst.

5. ἐκμισθωθῇ Aldin. et ceteri omnes praeter Lock. et Reisk. qui ἐκμισθώσῃ. ibid. ἑταιρεῖν Reisk. ἑταιρεῖς Aldin.

6. ἀποθανόντι δὲ αὐτῷ θαπτέτω Lock. ibid. τἄλλα] ἄλλα Reg. 1. ibid. ποιείτω Reisk. ποιήτω Ald. ποιήσας Mead. Reg. 1.

7. δὴ] δὲ Mead.

9. τοῦ παιδὸς] ἐκείνου Mead. cum vulgata in margine scripta.

8. 13. ἡμετέρων] ὑμετέρων Lock. Helmst.

14. προαγωγείας] per jota simplex Mead.

15. προαγωγεύσῃ] προαγωγεύῃ Helmst.

17. ὑβρίζῃ] ὑβρίσῃ Mead. Lock. sed in hoc vulgata est a manu secunda. 18. ὑβρίζει] ὑβρίζῃ Mead.

19. ἢ ἐὰν] pro his duobus unum καὶ dant Mead. et Helmst.

21. πεποίηκε] πεποίηκεν Ald.

ant. νόμος] In Aldin. deest. ibid. ἂν] ἐὰν Mead. εἰ Helmst.

pen. ὑβρίσῃ] Helmst. ὑβρίσει.

ult. πρὸς] εἰς Mead. ibid. ᾧ] ὃ secundum Wolfium Taylorana dat, ᾧ Ald. Steph. et omnes codd. praeter Helmst. cum Wolfio consentientem.

25. 1. καταψηφίσηται] καταψηφίσθαι Mead. καταψηφισθῇ Ald.

§. pag. lin.

Steph. Helmst. alii. ibid. *παραδοθεὶς δὲ τοῖς*] conjunctionem, quae ab Ald. Steph. Helmst. et aliis, abest, expunxit Reisk.

2. *τεθνάτω*] *τεθνῆτο* (sic) Mead. ibid. post *εἰς* addit Mead. *τὸ*. ibid. *καταψηφισθῇ*] *ἀποψηφ.* Mead. a manu sec.

4. *ἀποτίνειν*] *ἀποτείνειν* Ald.

7. *ποτε τῷ*] interponunt *ἐν* Mead. Lock. Helmst.

9. 9. *σκοπῆτε, εὑρήσετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι*] *σκοπεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὑρήσετε* Mead. *σκοπεῖτε, ὦ Ἀθηναῖοι, εὑρήσετε* Helmst. ibid. *τοῦτο* abest ab Helmst.

10. *ὑπὲρ*] *περὶ* Lock. Helmst. ibid. *ἐσπούδακεν*] Ex Mead. dedit Reisk. *ἐσπούδασεν* ceteri.

ant. *ἡμᾶς*] *ὑμᾶς* Lock. Mead.

ult. *ὑβρίζειν*] *ἐνυβρίζειν* Mead. ibid. *ἐν δημοκρατίᾳ*] interponunt *τῇ* Mead. Helmst. ibid. *ὁτιοῦν*] *ὁντινοῦν* Bern. *ὁντιοῦν* Lock. sed idem vulgatam quoque dat a manu sec. (quae Taylori est dictio, quoties ea utor.)

26. 1. *ἡγήσατο εἶναι*] *εἶναι ἡγήσατο* Helmst.

2. *ἄνδρες* abest ab Helmst.

6. *ἐγγραφῇ εἰς*] interponunt *τις* Mead. Coisl. Reg. 2. *ἐγγραφῆς εἰς* Ald.

7. *γνῷ καὶ* desunt Mead. Helmst.

8. *οὐκ ἔτι*] *ἀλλ᾽ ἔτι* Mead.

9. *αὐτῷ Τιμάρχῳ*] interponit Helmst. *τῷ*. Reisk. nomen proprium inclusit.

pen. *ὡς οὐδὲ* Reisk. ex Lock.

ult. *συνδικησάτω*] *συνδικήσῃ* Lock. Mead. Helmst.

27. 1. post *ἀρξάτω* addit Mead. *φησίν*.

3. post *πρεσβευσάτω* addit Mead. *οὗτος*.

4. *μηδὲ συκοφαντείτω μισθωθεὶς*] *μηδ᾽ ὁ μισθωθεὶς συκοφαντείτω* Lock. Helmst.

5. *μήτ᾽ ἐν τῇ βουλῇ, μήτ᾽ ἐν τῷ δήμῳ* iidem.

6. *Ἀθηναίων* omittunt iidem.

10. 9. *ὑμῖν* Lock. ceteri *ἡμῖν*. *οἵων νόμων ἡμῖν κειμένων*. Helmst.

11. *Νόμος* habent Coisl. Lock. Helmst. In Ald. deest. Lex ipsa deest Coisl. ibid. *ἐὰν* Lock. Helmst. ceteri *ἂν*.

12. *ἐξέστω*] *ἐξεῖναι* Mead. Contracta haec sic dant Lock. et Helmst. *μὴ ἐξ ἐννέα*. ibid. *ἀρχόντων* deest Mead.

§. pag. lin.

13. *ἱερωσύνην* abest a Mead. Lock. Helmst. ibid *ἱεράσασθαι*] *ἱερώσασθαι* Mead. Bern. Lock.

14. *ὑπερώριον* Mead. (per ω).

15. Utriusque *μήτε* loco dant *μηδὲ* Mead. et Helmst. *μηδ᾽ ἐπὶ κηρυκείαν*] *μὴ δὲ ἐπὶ κ.* Ald. *ἐπικηρυκείαν* (uno vocab.) Lock.

17. *στεφανηφορίαις*] *στεφανηρείαις* Ald.

28. 1. *μηδ᾽ ἐντὸς τῶν τῆς ἀγορᾶς περιῤῥαντηρίων*] *περιβαντηρίων* Mead. *μηδ᾽ ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς περὶ τῶν ῥαντηρίων* margo Steph. Ald. Lock. Bern. *μηδ᾽ ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς τῶν περιῤῥαντηρίων* Helmst.

2. *καταγνωσθέντος*] *καταγνωρισθέντος* Mead.

3. *μὲν*] *μέν τοι* Lock. Helmst.

6. *ὑμῖν* deest Helmst. ibid. *ἀνέγνω* in tertia persona, (tabularius puta) Helmst.

8. ad *ἐσκέψατο* addit Bern. *πρώτη φωνῇ*. ibid *τίνα χρὴ*] *ὅν τινα χρὴ* Helmst. ibid. *ἡμᾶς* Mead. Coisl. Reg. 2. Lock. Helmst. *ὑμᾶς* Reisk.

9. *εἰς τὴν ἐκκλησίαν*] *τὰς ἐκκλησίας* Mead. ibid. *σπουδαιοτάτων*] sic Mead. Ceteri *σπουδαιοτέρων*.

10. *Νόμοι*] *Νόμος* Mead.

12. *ἐστὶ*] *εἶναι* Mead.

11. 29. 1. *περὶ ἱερῶν*] interponit Mead. *τῶν*. ibid. *κηρύκων*] *κήρυξι* Mead. Reg. 2. Helmst. iidem quoque pro *πρέσβεων* dant *πρεσβείαις*. Pro *ὁσίων* solus Reg. 1. dat *ὁσίοις*. Helmst. *ὁσίαις*.

4. *λέγειν*] *λέγων* Mead.

5. post *Ἀθηναίων* addit Mead. *ἁπάντων*.

9. *δὴ*] *δὲ* Helmst.

pen. *ὀνομαστὶ*] *ὀνόμασιν* Mead. *ὀνόματι* Ald. ibid. *ἠπόρει*] *ἀπορεῖ* Ald.

ult. *κοινὴν* deest Lock. Helmst. ibid. *ὑπολαβὼν*] *ἀπολαβὼν* Lock.

30. 1. *δημηγορεῖν*] *δημογορεῖν* Ald.

2. *καὶ* deest Helmst. ibid. *νεωτέρους* Lock. Helmst. vulgo *νέους*.

3. *ὑστέρους*] *ὑστέρου* Ald.

4. *δὴ* abest a Lock. Mead. Helmst. ibid. *διαγενώμεθα*] *διαγιγνώμεθα* iidem, *δι᾽ ἀγενώμεθα* Ald.

§. pag. lin.

12. 6. ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ὁ τὸν ἀνόμοιον βίον ἔχων Τιμάρχῳ τούτῳ Helmst.

7. ἔχων ἐπωνυμίαν] invertit Lock. ibid. τουτωΐ] τούτῳ Lock.

8. ἔθει] ἤθει Helmst.

9. ἔχοντος Mead. ibid. τότε θρασύ τι τοῦτο ἐδόκει Helmst.

10. πάνυ τούτου] τούτου πάνυ Mead. Lock.

11. οἶμαι ὑμῖν] ὑμῖν οἶμαι Lock. Helmst.

12. τεθέασθε] τεθεωρήκατε Mead.

15. ἄνδρες abest a Lock. Helmst.

17. δὴ] δὲ Lock. Helmst.

19. post πρότερον addunt ἐν τῷ λόγῳ Mead. Bern. Lock. Helmst. Omisit Ald. ibid. ἐπεμνήσθην Lock. Helmst. ἐμνήσθην vulg. ὑπεμν. Mead. ibid. γε Ald. et Mss. γ' Mead. γὰρ vulgo. plane utrumque abest ab Helmst.

20. λέγειν. Τίμαρχος δὲ οὑτοσὶ δὲ οὐ π. Mead. λέγειν. Τίμαρχος δὲ οὑτοσὶ οὐ πάλαι Lock. Helmst.

13. 31. 3. ἐστὶν ἐστρατηγηκότων] ἐστὶ τῶν ἐστρατηγηκότων Helmst.

5. καὶ primum deest Mead. Helmst.

7. ᾤετο δεῖν λέγειν] δεῖν, quod ab edd. Ald. et Steph. abest, habent Helmst. Bern. Coisl. Regg. 1. 2. 4. Lock.

9. ἐὰν Lock. Helmst. ἂν ceteri.

11. ἔγωγέ φημι.] ἐγὼ Helmst. sine γε. ibid. διὰ τί desunt Mead.

15. ἢ Lock. pro εἰ Ald. ibid. ἐστρατευμένος] στρατευόμενος Mead.

16. προσταχθῶσιν] προσαχθῶσι Mead.

17. τί] διὰ τί Mead.

19. ἢ πεπορνευμένος] εἰ πεπ. Ald.

20. (φησὶν) ἢ ἡταιρηκὼς] φησὶν ἢ, ἢ ἡταιρηκὼς Helmst. ibid. τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ] τὸ σῶμα ἑαυτοῦ Mead.

22. ἀποδώσεσθαι] Sic etiam fuit in Lock. a prima manu, nunc est ἀποδώσασθαι, quod nihili est.

23. ἢ Lock. εἰ vulg. ibid. ὁ τὰ πατρῷα. Ald. Steph. Helmst. ὁ abest a Wolf. Taylor. ibid. κατεδηδοκὼς] κατεδηδεκὼς Mead.

32. 2. διαθεῖναι Reg. 2. Lock. Helmst. διαθήσειν vulg.

7. κἂν] Sic Coisl. καὶ vulg.

8. κἂν] καὶ Coisl. Helm.

10. τῷ σώματι] interponunt ἑαυτοῦ Bern. Mead. Helmst.

11. λέγῃ Mead. Coisl. Mor. Helmst. λεχθῇ vulg.

§. pag. lin.

12. οὖν] Mead. αὖ. ibid. ἐξείργει τοῦ] interponunt ὑπὸ Lock. Helmst.

ult. μηκέτι τοιοῦτον] interponunt τὸν Mead. Helmst.

33. 1. ἐπαγγειλάτω] ἀπαγ. Lock.

14. 5. ὑμεῖς δὲ τί; προσέθεσθε καινὸν Lock. ὑμεῖς δὲ τί προσέθεσθε; καινὸν νόμον] sic ed. Tayl. ὑμεῖς δ' ἔτι προσέθεσθε καινὸν ν. Mead. Regg. 1. Helmst.

7. γὰρ abest ab Helmst.

8. νόμον ἐθήκατε καινὸν desunt Coisl.

10. καθῆσθαι] καθεῖσθαι (sic) Mead.

13. ἡμᾶς δυνησομένους] invertunt Lock. et Helmst.

16. ταῖς deest ab iisdem.

17. γὰρ deest Lock.

18. γένοιντο Lock. Helmst. γένωνται.

19. τὸν γὰρ περὶ Coisl. Mead. Regg. 1. 2. Quod vulgo sequebatur ὃν post vocem νόμον, omittunt iidem. καὶ τὸν περὶ vulg. ibid. προεδρίας Steph. προεδρείας.

20. νόμον] νόμων Mead.

22. συνελθόντες, γεγραμμένοι εἰσὶ] γεγραμμένοι εἰσὶ συνελθόντες Helmst. ibid. εἶναι deest Lock.

23. ζῆν καὶ λέγειν Mead.

15. 24. Νόμοι] Titulus deest Lock. lex ipsa deest Coisl. νόμος in singulari dat Helmst.

34. 1. εἰςφερομένου μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου] εἰςφερομένου μὴ χωρὶς ἢ περὶ ἑκάστου. vulg. εἰςφερ. ἢ χωρὶς περὶ ἑκ. Bern. εἰςφερομ. μὴ χωρὴ (sic) περὶ ἑκ. Mead., cum quo consentit Helmst., nisi quod χωρῆ dat, omisso ἢ.

2. ὁ αὐτὸς τοῖς αὐτοῖς] Plerique Mss. addunt ὅτι, quod abest a Bern. Reisk. conjecit δηλονότι. Pro τοῖς αὐτοῖς habent τῆς αὐτῆς Mead. Lock. Helmst. ibid. τοῦ abest a Lock.

3. ἀγορεύῃ — ὑποκρούῃ Reg. 2. ἀγορεύει — ὑποκρούει vulg. ἀποκρούῃ Lock. ibid. ἢ postremum ante χρημ. deest Helmst.

4. λέγῃ περὶ τοῦ μὴ ἐπὶ βήματος] λέγῃ περὶ τῶν μὴ ἐπὶ τοῦ βήμ. vulgo. Quod dedi, est ex Helmst. In τοῦ (pro τῶν) consentit etiam Mead.

§. pag. lin.

35. 1. παρακελεύηται Bern. Lock. παρακελεύεται. ibid. ἕλκῃ Mead. Bern. ἕλκει.

2. μέχρι πεντήκοντα —] μέχρι — Η (i. e. 8.) Lock.

3. εἰς ἕκαστον] εἰθ' ἕκαστον vulg. εἰ καθ' ἕκαστον Mead. ult. πλέονος] πλείονος Mead. πλέον Helmst. ibid. ᾖ Bern. ἐστὶ vulg. εἴη Ald. Reisk. ἐπιβαλόντες uno λ Mead. Lock. Helmst. ἐπιβάλλοντες vulg.

36. 2. ἐκκλησίαν ἐν] interponit Mead. ἤ. ibid. ὅταν διεξίωσι] Wolfius interponit δὲ, quod Taylor retinuit. Abest ab Ald. et Steph. et Mss.

3. κλήσεις] κρίσεις Mead.

4. ψηφιζομένων τῶν βουλευτῶν] ψηφιζόντων τῶν βουλευτῶν Wolf. Taylor. ψηφίζειν ἓν τῶν β. Mead. ψηφίζων ἓν τῶν β. Ald. et Steph. Helmst. quod etiam in Bern., nisi ἕνα pro ἕν.

16. 9. καὶ deest Mead.

11. ὑπεθέμην ἀρχ. τ. λ.] ἀρχ. τοῦ λόγου ὑπεθέμην Mead.

12. τοὺς τρόπους τοὺς Τιμάρχου] τοὺς τρόπους τοῦ Τιμάρχου Ald. articulum omisit Lock.

37. 2. καλῶν] καλῶς Lock.

3. προεξαχθῶ] ἐξαχθῶ simplex dant Lock. Bern. Helmst.

4. τοῖς] τοῦ Mead. ibid. ἐπιτιμήσαιτε] ἐπιτιμήσητε Mead. ἐπιτιμήσετε Ald. Lock. Helmst.

5. ὑμᾶς deest Helmst.

6. οὕτω γὰρ αἰσχρῶς] τούτῳ εἰ αἰσχρῶς οὕτω τυγχ. Lock. Helmst. et margo Mead.

17. 10. σκέψασθε] σκέψασθαι Mead.

12. ὧν Lock. non hic sed post σῶμα dat.

13. ἄκυρα deest Helmst. ib. τὰ primum abest a Lock. ibid. ἢ] καὶ Mead. Lock.

14. πρὸ τοῦ Εὐκλείδου Helmst. πρὸ Εὐκλείδου vulg. ibid. γέγονε Mead. Lock. Helmst. ἐγένετο vulg.

38. 2. πρῶτον μὲν πάντων Helmst. Lock. πάντων μὲν πρῶτον Mead. πάντων πρῶτον (sine μὲν) Bern. πρῶτον πάντων μὲν vulgo.

4. Εὐθυδίκου] Εὐθυκίδου Mead. ibid προφάσει] προφθάσει idem.

5. αὐτὸ ἔδειξεν] interponunt τὸ πρᾶγμα Mead. Coisl. Reg. 1.

§. pag. lin.

τὸ ἔργον Regg. 2 et 4. τοὔργον Lock. et Helmst. ἐπεδείξεν quoque habet Helmst.

7. τῶν postremum deest Mead. ibid. ἡμετέρων] ὑμετέρων Lock.

8. Τιμάρχου] μονάρχου Mead.

9. με abest a Mead. et Helmst. εἴπῃ] εἴποι Mead. ibid. post ἄρα collocat πάντα Mead. ibid. ἀκριβολογοῦμαι ἅπαντα invertit Helmst.

11. τούτῳ] τοῦτο Mead.

12. ἢ μὴ δημηγορεῖν] ἢ μηδὲ δημηγορεῖν Helmst.

18. 13. Μισγόλας ἐστί τις] ἔστι Μισγόλας τις Mead.

39. 1. ἄνδρες abest ab Helmst.

4. ἔχειν εἰωθὼς] pro his duobus unum ἔχων dant Reg. 2. et Mead.

5. ταυτὶ] ταυτεὶ Ald. ταῦτα Mead.

6. γνωρίσητε αὐτὸν] αὐτὸν γνωρίσητε Lock. Helmst.

11. ταῦτα ποιεῖν οὐκ Mead. Lock. Reg. 2. Helmst. ποιεῖν vulgo deest.

15. αὐτῷ ὁ πατὴρ Helmst.

16. ὀψοφαγίαις καὶ πολυτελείαις δείπνων] ὀψοφαγίᾳ καὶ πολυτελείᾳ καὶ δείπνοις Coisl. ὀψοφαγίαις Helmst.

18. χρὴ] δεῖ Lock. Helmst.

40. 2. καὶ παρὰ πρεσβυτέρῳ.] Vulgo deest παρά. Recepit Reisk. ex Mead.

19. 6. ἐπόμπευον margo Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. ἐπόμπευε. πομπεύων Mead. Lock. Helmst. ibid. ἐν ταυτῷ] Mead. Lock., unde Reisk. ἐν τῷ αὐτῷ vulg. ἐν αὐτῷ sine art. Helmst.

8. συνθεμένου] συνθέμενοι Helmst. ibid. Τιμάρχου τουτουΐ] Τίμαρχον τουτονὶ Helmst.

10. παρωξυμμένος Helmst. et margo Mead., cujus textus dat παροξυνόμενος, unde Reisk. recepit: vulgata est uno tantum μ.

13. διαπειλησαμένων] διαπειλησαμένου Mead. Lock. Helmst.

16. φεύγοντες ᾤχοντο] ᾤχοντο φεύγοντες Lock. Helmst.

17. παρεσκευασμένα] Mead. παρασκευαζόμενα. ibid. ἐγὼ deest Mead.

41. 1. ὅσοι] οἱ Mead. idem tamen paulo post, pone χρόνους, addit ὅσοι.

2. ἐγὼ δὲ καὶ πάνυ χαίρω] Loco verborum ἐγὼ δὲ dant ἢ

§. pag. lin.

δὴ duobus vocabulis Reg. 1. et Mead. ἤδη uno vocabulo Coisl. Reg. 2. et Mor. ἤδη δὲ πάνυ χαίρω Helmst.

3. ὑμῶν] ἡμῶν Mead.

5. περὶ] καὶ περὶ Lock.

6. μὲν deest Mead. ibid. σαφεῖς] σαφῶς Lock.

7. ποιεῖσθαι collocat Mead. pone προσήκει.

20. 10. καίπερ] καὶ περὶ Lock. ibid. πράγματος ὄντος, ἐπειδὴ Mead., unde Reisk, Vulg. πράγματος ἐπειδή.

11. μαρτυρίαν Μισγόλᾳ] μαρτυρίας τῷ Μισγόλᾳ Mead.

12. δὲ] καὶ Lock.

13. αὐτὸ μὲν] αὐτοῦ μὲν Helmst. ibid. ὃ] οὗ Helmst.

14. ἐγγράφω] ἐγγράφων Mead. ἐγγέγραφα Reisk. de suo.

15. μὴ pone τῷ omittunt Mead. Lock. Helmst. ibid. ἃ δέ ἐστιν] ἃ δ᾽ ἐστιν Ald.

16. ὑμῖν μὲν ἀκούουσι] ὑμῖν τε ἀκούουσι vulg. τε omittunt Mead. Lock. Helmst. ἐστὶν ὑμῶν ἀκούουσι sic Helmst. μὲν est ex conj. Wolfii. ibid. ἀκίνδυνα δὲ τῷ μαρτυροῦντι, καὶ μὴ αἰσχρὰ] ἀκίνδυνα δὲ καὶ μὴ τῷ μαρτυροῦντι αἰσχρὰ Lock. Helmst.

17. μὲν deest Lock.

18. παρελθὼν τἀληθῆ μαρτυρεῖν] παρελθεῖν καὶ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι Helmst. Lock. quoque dat μαρτυρῆσαι.

19. post ἐὰν δὲ addit Bern. ἑκών. ibid. προαιρῆται] προαιρεῖται Mead.

12. 1. συνειδήσετε] Sic Bern. συνείδετε Mead. συνίδετε vulg.

2. δραχμὰς μᾶλλον] μᾶλλον δραχμὰς Lock. Helmst.

3. ὥστε] ὡς Mead.

10. ἑαυτὸν] αὐτὸν Mead. ibid. ἐπιορκῶν ἐξαμαρτήσεται Mead. participium deest Lock. et Helmst. ibid. οὐδὲν αὐτῷ ἔσται πλέον] οὐδὲν ἐπ᾽ αὐτῷ πλέον Mead.

21. 11. ἑτέραν] Sic Lock. a manu secunda, a prima ἑταίραν, a tertia ἑτέροις. ibid. ἐγὼ γέγραφα] ἔγωγε γέγραφα Helmst.

12. ἐκλιπόντα Bern. Lock. Helmst. καταλιπόντα vulg.

13. 1. ἐξεργάσασθαι] ἐξειργάσασθαι Mead. ἐξεργάζεσθαι Lock. Helmst. ibid. ἐπιχειρῶν] ἐγχειρῶν Mead.

4. πείσωσι μὴ μαρτυρεῖν] πείσωσιν οὐ μὴ μαρτυρεῖν Helmst.

5. οἴομαί γε Lock. Helmst. unde Reisk. γε deest vulg.

6. οὐδέποτέ με Reg. 2. Helmst. οὐδὲ μήποτε Coisl. οὐδεπώ-

§. pag. lin.

ποτε δύνωνται vulg. ἐκεῖνο δὲ οὐ δέδια, μήποτέ με δύνωνται ἀφ. Reisk. ibid. δυνήσονται Mead. Regg. 1. 2. Bern. Helmst. δύνωνται vulg.

8. τούτῳ παρεσκεύασα] παρεσκεύασα τούτῳ Mead. ibid. οὗτος deest Mead. et Helmst.

9. οὕτω γὰρ χρὴ καθαρὸν τὸν βίον εἶναι] καθαρὸν χρὴ Lock. Helmst. οὕτω γὰρ καθαρὸν εἶναι χρὴ τὸν βίον. Mead.

11. τοῖς νόμοις] Sic Lock. Helmst. τῷ νόμῳ vulg.

12. εἰσὶ] εἰ δὲ Helmst.

13. ἀλλήλων] τῶν ἄλλων Mead.

44. 1. πολὺν deest Lock. ibid. δοκοῦντες εἶναι Ald. δοκοῦσιν Steph. Mead. Reg. 1. Pro δοκοῦντες εἶναι dant φαίνονται Lock. et Helmst.

2. ὁ Μισγόλας] Sic Lock. et Helmst. Artic. deest vulg.

5. τοσαυτασὶ] τοσαύτας Helmst.

6. δὴ] οὖν Lock. Helmst.

8. οὐ] deest Lock.

9. ἐστὶν ἡ φύσις] ἡ φύσις ἐστὶ Lock. Helmst. ibid. ἀνθρώπου] ἀνδρὸς Mead.

11. πρῶτον μὲν κάλει μοι Lock. Helmst. κάλει μοι πρῶτον μὲν vulg. ibid. εἰδότας] ἰδόντας Lock. cui Taylor. haec adscripserat (Fort. ἀδόντας).

45. 2. ἀναγίνωσκε· τελευταίαν] interponunt Lock. et Helmst. καί.

5. ὑμᾶς τοὺς] ὑμᾶς καὶ τοὺς Mead. ibid. ἐθελήσῃ Mead. Lock. Helmst. ἐθέλῃτ' Ald. vulg. ἐθέλῃ ibid. μαρτυρεῖν] μαρτυρεῖ Mead. ibid. μαρτυρίαι Mead. totum testimonium abest a Coisl. μαρτυρία (quod vocabulum est, pro more titulorum, rubrice scriptum) Πειραιεὺς, prima litera et majore et rubrica, duobus vocabulis intermediis omissis, Helmst.

22. 7. ἐν συνηθείᾳ] Lock. Mead. Helmst. unde Reisk. Vulg. interponunt articulum τῇ. ibid. Τίμαρχος ὁ ἐπὶ] Τίμαρχος οὑτοσὶγ, ὁ ἐπὶ Helmst.

8. καθεζόμενος] δικαζόμενος Reg. 2. Lock. a manu prima, hic διακαθεζόμενος a manu secunda. ibid. καὶ κατὰ τὴν] Sic Ald. alii μετὰ. In aliis κατὰ deest, ut in Reisk. ibid. γνῶσιν] γνώμην Mead. ibid. μου] Sic Bern. μοι vulg.

9. πολυωρεῖν deest Helmst., relicto vacuo spatiolo. ibid.

§. pag. lin.

νῦν] γρ. ναῦν Bern. ibid. διέλιπον] Reisk. de suo dedit διέλιπεν.

ant. παρέμεινε] διέμεινε Lock. Helmst.

pen. ἧκε] ἦλθε Mead. ib. μετριώτερα] μετριώτερον Mead. Lock. Helmst.

46. 1. ἢ deest Lock. ibid. οὐδὲν] Bern. οὐδὲν ἄλλο.

4. εἶναι] ἐστὶν Helmst.

5. ὑπερβαίνοντα Mead. Reg. 1. ὑπερβαίνων vulg. ibid. τούσδε] τούτους Reg. 1. καὶ ἐπιδείξω] Sic Mead. ἀλλ' ὑποδείξω Lock. ἀλλ' ἐπιδ. vulg. Κηδωνίδην] Κυδωνίδην Helmst.

47. 1. λέγων, ὧν ἐν. τ. οἰκ. ἀνειλ. γεγ. καὶ μὴ μόνον] λέγω, ὡς καὶ μὴ μόνον caeteris omissis Helmst. οἰκείαις Mead.

4. δή που μόνον φανήσεται ἡταιρηκὼς] δήπου φαίνεται μόνον ἡταιρηκὼς Helmst.

5. καὶ Ald. Lock. Deest Steph. et Helmst.

8. δοκεῖ τούτῳ] τούτῳ δοκεῖ Lock. Helmst..

23. 10. παρ' ἑαυτοῦ] ἀφ' ἑαυτοῦ Mead. Mor.

14. Τίμαρχος οὑτοσὶ] ὁ Τίμαρχος οὗτος Helmst.

48. 1. διημέρευσεν Sic Bern., unde Reisk. recepit. vulg. διημέρευεν.

2. κυβείῳ] κύκλῳ Mead. Totum illud οὗ ἡ τηλία ad κυβεύουσι scholium esse, et e margine in textum irrepsisse suspicatur Taylor in schedis.

3. συμβάλλουσι] εἰςβάλλουσι Lock. ibid. ὑμῶν τινὰς] τινὰς ὑμῶν Lock. Helmst.

4. γε deest Mead.

49. 2. ὁρῶν] ἰδὼν Lock. Helmst. ibid. ταύτῃ deest iisdem.

3. εἶχε] ἔσχε Mead.

7. αἰσχρῶν] αἰσχίστων Mead. ibid. πώποτε πρόνοιαν] πρόνοιαν πώποτε. Mead. Lock.

9. ὑπὸ] ἀπὸ Mead. ibid. loco secundi τὸ dant Mead. Lock. Helmst. τοῦ.

11. αὐτὸς] οὗτος Bern. Lock. Helmst.

12. λόγῳ μόνον desunt Lock. Helmst. ibid. εἰπὼν] εἰπεῖν Helmst.

24. 19. ἅμα deest Mead.

22. post αἴτιος addunt Bern. et Helmst. οὗτος. In Lock. sic est: αἴτιος διδοὺς τὰ πολλὰ ἐκέρδαινεν καὶ ἐχλεύαζεν. ἐγένετο οὗτος Τίμαρχος.

§. pag. lin.

23. τοιαύτῃ] ταύτῃ Mead. ibid. ἀφθονίᾳ] τῇ ἀφωνίᾳ Mead.
24. φοιτῶν] εἰςφοιτῶν Mead. Coisl. ibid. ὡς] εἰς Mead.
25. τοῦτον ἰδὼν ἐκεῖ πρῶτον] τοῦτον ἐκεῖ πρῶτον ἰδὼν Lock. Helmst. ᾔσθη τε] ᾔσθετο Mead. a prima manu.

50. 1. ὥς αὑτὸν] ὡς αὐτὸν Ald. ibid. ἴσως αὐτὸν ἡγήσατο ἐγγὺς εἶναι] ἴσως ἡγήσατο εἶναι αὐτὸν ἐγγὺς Helmst.
3. διελέχθῃ Mead. Helmst., unde Reisk. διειλέχθη vulg.
4. post ἔπειθεν addunt αὐτὸν Mead. Reg. 2. Lock. Helmst. ibid. αὐτῷ abest a Coisl. Reg. 2. Lock.
5. λόγον] χρόνον Bern. Lock. Helmst.
6. ἀκακία Mead. Helmst. et Scholiastes, de quo Taylor admonuit. κακία vulg. ibid. εὐπειστία] Reisk. εὐπιστία. plurimi ἀπιστία, Mead. ut si recte legit Taylor.

25. 9. τοσοῦτον ἀργ. μάτ., ὡς ᾤετο, ἀνηλ.] μάτην, ὥς γε ᾤετο, τοσοῦτον ἀργύριον ἀνηλωκὼς Mead. Coisl. et sustulit Reisk. τὸ, quod in vulgatis pone τοσοῦτον legitur. Etiam Helmst. hoc articulo caret.
12. ῥώμην] γνώμην Mead. sed cum vulg. in margine.
13. αὐτοὶ καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν συγκυβευτῶν, ὧν Mead.
14. εἰςπηδήσαντες] εἰς επηδήσαντες Ald.

51. 2. τε deest Mead.
3. κύβους καὶ ἕτερά τινα ὄργανα Mead.
6. αὐτὸν deest Helmst. ibid. ἐξ ἀνθρώπων] ἐξανθρώπους Wolf. Taylor.
10. τὸν secundum abest a Lock. Helmst.
12. Nomina Hegesandri et Timarchi transponit Mead.
14. βωμὸν καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν] βωμὸν αὐτοί τε καὶ τῶν Helmst.

52. 2. δὲ abest a Mead. ibid. οὐδέπω] οὔπω Mead.
3. post χρήσιμος rursus addit ὢν Helmst.

53. 2. συνδοκῇ] συνδοκεῖ Mead. Ald. ibid. ἀναστῆναι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὸν ἄνθρωπον Helmst.
3. τινὸς abest a Mead.
4. ἐκ] ἀπὸ Helmst.

26. 6. ὅτι esse in Reg. 2. et Lock. annotarat Taylor, et est quoque in Helmst. ὅτε Steph. ibid. ἐδικάσατο] διεκάσατο Mead. ἐδικάζετο Reg. 2. Lock. Helmst.

§. pag. lin.

7. *μηδὲν* Mead. *οὐδέν.* *αὐτὸν* deest Helmst. idem dat *τοὐναντίον.*

8. *οὐδὲν* Sic Lock. Helmst. *οὐδὲ* vulg.

9. *ἦγεν εἰς δουλείαν* Mead. *εἰς δουλείαν ἦγεν.*

10. *εἶναι δοῦλον* Mead. *δοῦλον εἶναι.*

11. *προσπίπτει πρὸς τὰ γόνατα ἀνδρί.* Mead. *προσπίπτει ἀνδρὶ πρὸς τὰ γόνατα.* Verba *πρὸς τὰ γόνατα* desunt Lock. et Helmst.

12. *Γλαύκων* Mead. Lock. Helmst., unde Reiske. vulgo *Γλαῦκος.*

13. *λήξεις δικῶν* Lock. Helmst. *δικῶν λήξεις.*

14. *ἐποιήσαντο* Helmst. *ἐποιήσατο.* ibid. *ἐπέτρεψαν* Lock. *ἐπέτρεψε.*

16. *ποιεῖ καὶ χρησομένῳ.* Ex Mead. et Lock. Reiskius dedit. vulg. *καὶ* deest.

18. *ἀνεβάλετο* (uno *λ*) Mead.

54. 1. *παρῆν* Reiske de suo dedit *παρῄει.* ibid. *ὑμέτερον* Mead. *ἡμέτερον.*

2. *Ἀζηνιεῖ.* Ex Mead. et Lock. dedit Reiske. *Ἀξηνιεῖ* vulg. *Ἀξυνιεῖ* Helmst.

3. *ἠπείλησεν ἐπαγγελίαν ἐν τῷ δήμῳ* Mead. *ἐν τῷ δήμῳ ἠπείλησεν ἐπαγγελίαν* Ald. *ἐπαγγελίαν ἠπείλησεν ἐν τῷ δήμῳ* Helmst.

5. *ἐν* deest Lock. Helmst. ibid. *ὑμῖν* Mead. Helmst. ibid. *πρῶτοι* deest in Lock. et Helmst.

55. 1. *ἤδη*] *δὴ* Helmst. ibid. *καταμεμψάμενος*] Mead. Lock. *καταπεμψάμενος.*

2. *ἑαυτὸν ὁ Πιττάλακος. δεῖ γὰρ τἀληθῆ* Helmst. ceteris omissis. ibid. *ὅστις* Mead. Lock. *τις.*

3. *τἀληθῆ* Mead. *τἀληθές.*

4. *ἔσχε* ex Lock. et Helmst. Reiske dedit. *ἔχειν* vulg. ibid. *προσλάβοι*] Reg. 2. in margine adscriptum est *γρ. προλάβοι.*

27. *δὴ*] *δὲ* Helmst. ibid. *ταύτην νίκην* Mead. Lock. Helmst. *νίκην ταύτην* vulg.

6. *τουτονὶ* Mead. *τοῦτον.*

56. 1. *ἐγὼ* deest Lock. Helmst.

2. Ante *οὐ πώποτε* vulg. *ὃς* legitur, quod deest in Lock. Helmst.

3. *τίς οὐ* Reisk. de suo *τὶς ὅς.*

§. pag. lin.

5. ἐπειδὴ Mead. ἐπειδήπερ.

6. εἰς ἐλευθερίαν] interponit Mead. τὴν.

7. τὰς ἑτέρας μαρτυρίας] Helmst. τὰς ἑτέρων μαρτυρίας. ibid. Titulus deest in Mead. Totum testimonium deest, pro more, in Coisliniano. μαρτυρίαι Lock.

10. πρὸς Mead. εἰς

12. προσπέμψας Helmst. Ald. Steph. προσπέμψαι. Conjicit Wolfius. προπέμψαι Reg. 2. προπέμψας. Reiskius dedit προσπέμψας. ibid. αὐτῷ διάλυσιν τῆς δίκης εὑρέσθαι, ἥν τε αὐτὸς Reg. 2. Helmst. αὐτῷ διαλ. ἄρασθαι τῆς δίκης, ἥν τε αὐτός. Etiam in Lock. est τῆς δίκης, et in Steph. et in Ald., quae habet προπέμψαι αὐτῷ τῆς δίκης ἄρασθαι. τὰς δίκας in Bern. legi Taylor annotat.

57. 1. καὶ ἦν (sic) Ἡγήσανδρος ἀφεικὼς αὐτὸν τῆς δουλείας, καὶ οὕτω διελύθησαν. ἑτέρα μαρτυρία Helmst.

2. αὐτὸν Mead. αὐτῷ.

3. ἀγόμενον Mead. ἁπτόμενον.

4. εἰς ἐλευθερίαν desunt in Helmst.

28. 7. σαφεστέραν Helmst. σαφέστερον.

8. ἀγνοῶ δ᾽ Ald. ἄγνω δ᾽. δ᾽ abest a Mead.

9. αὐτὸν καλῶ] invertit Mead. αὐτὸν ἐπὶ τὴν μαρτυρίαν καλῶ Helmst. ibid. ἐπιδείξω Mead. ἀποδείξω.

10. ἀπεργάζεται] sic Bern. et Steph. Ald. ἀπεργάζηται.

13. titulus deest Lock.

14. Στειριεὺς Bern., unde dedit Reisk. Σπειριεὺς vulg. ibid. ὅτε Mead. ὅτι.

16. τὸν primum deest Helmst. ibid. τὸν τοῦ Ἀριζήλου Helmst.

17. πράξει] ἄρσει Ald. τῇ αὐτοῦ ἄρσει, ὡς καὶ τὸ πρ. Helmst.

18. Λεωδάμαντι Mead. Λαοδάμαντι vulgo. Οὐκ ἐγνόουν Helmst. καὶ οὐκ ἤγν.

58. 4. οἶμαι. Mead. Lock. Helmst. ὑμῖν.

5. αὐτοῦ. Mead. ἐμαυτοῦ.

6. οὗ] μὴ γινώσκων, ἐφ᾽ οὗ ὑμεῖς. Helmst.

7. ἀνεθορυβήσατε] ἐθορυβήσατε Mead. Lock. Helmst.

8. ἔτι ex Helmst. Reiskius dedit. ὅτι Lock. εἰ vulg. ibid. ἐμαυτοῦ Mead. ἑαυτοῦ.

§. pag. lin.

29. 11. ὑμῖν deest Helmst.

12. ἤ τίνας αὐτοὺς οὐκ οἰόμεθα Helmst.

15. σύνιστε Mead. σύνετε. ibid. ἐπιτάγματα ἐπιτάττειν] interponit Mead. τούτῳ. Coisl. sic dat ὑπερήφανά τε τούτῳ ἐπιτάττειν. Reg. 2. ὑπὲρ τούτῳ τὰ ἐπιτάγματα ἐπιτάττειν. Lock. et Helmst. ὑπερήφανα τούτῳ ἐπιτάγματα ἐπιτάττειν, quod Reiskius recepit. Ald. ὑπερήφανά τὰ.

17. δόξοντα Ald. δόξαντα.

18. ὅτι Bern. ὅτε.

21. ἀξιώσουσι Lock. ἀξιοῦσι. ibid. παρασχέσθαι Mead. Lock. Helmst. Vulg. παρέχεσθαι.

23. οὐ γὰρ οἴομαι ἔγωγε ὑμᾶς οὕτως] οὐ γὰρ ἔγωγε ὑπολαμβάνω οὕτως ὑμᾶς Reg. 2. Lock. Helmst.

59. 2. ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγινωσκομένων Regg. 2. et 4. Lock. Helmst. ἠκούσατε habet etiam Mead. ὀλίγῳ πρότερον ἀκούσαντας vulg.

3. μισθώσηται Mead. μισθώσῃ.

4. Ἀθηναίων (in gen. plur.) Helmst. ibid. αὐτὸν] αὑτὸν Ald. ἑαυτὸν Mead. Helmst.

30. 7. ὅστις ἂν ἐθελήσειε Mead. ὃς ἐὰν θελήσῃ. ibid. τὴν abest a Mead. Lock. Helmst.

8. μαρτυρῇ] μαρτυρήσῃ iidem. ibid. ἐπιδεικνύειν Lock. Helmst.

10. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστι Lock. οὐκοῦν τὸ λοιπὸν. ibid. πεπονθότα αὐτὸν Lock. Helmst. Vulg. deest αὐτὸν.

60. 1. Ποσειδῶ] Ποσειδῶνα Reg. 2. Lock. ibid. καλῶς] κακῶς Mead. Lock. Coisl. Reg. 2. Helmst.

3. ἡμῖν deest Helmst. ὑμῖν Mead.

4. αὐτὸς deest Lock. Helmst.

5. ἐκ] ἐπὶ Mead.

6. τὰ deest Lock. Helmst. ibid. τοῖς secundum habent Lock. Helmst., unde recepit Reiskius. τοῦ vulg.

7. καθεζομένους. Mead. καθημένους.

8. τὴν πρᾶξιν πράττοντας Lock. Helmst. Vulgo τὴν πρ. ταύτην πράττ.

11. δὴ Reg. 1. δὲ, quod etiam Taylor conjecerat. εἰ δ' εἴ τις ὑμῶν Helmst. ibid. ὑμῶν Mead. Reg. 1. ὑμᾶς. ibid. νῦν ὁ ἄνθρωπος οὗτος] νῦν οὗτος ὁ ἄνθρωπος Lock. Helmst.

12. εἴποιτε Mead. Coisl. λέγοιτε.

§. pag. lin.

13. *οὐκ εἰδότες* Mead. Coisl. Bern., unde Reisk. recepit. *οὐχ ὁρῶντες* vulg.

60. 14. *συνειδότες* Mead. *εἰδότες*.

15. *πρᾶγμα* Reisk., quod operarum vitium videtur, *πρᾶμα*. ibid. *γνωρίζοντες* Mead. Reg. 2. *γνωρίζετε*, quod Reisk. receperat.

31. 61. 1. *καὶ* deest Helmst.

3. *τί δεῖ λέγειν, Τίμαρχε;* Sic Lock. Helmst. *χρὴ* Mead. Vulgo *Τίμαρχε, τί χρὴ λέγειν.*

4. *αὐτὸς* deest Helmst. ibid. *ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ* Lock. Helmst. *ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ.*

5. *καταλιπὸν* Taylor, Regg. 1. 2. Coisl. Helmst. et sine dubio Mead. quoque. *καταλιπὼν* edd. Ald. et Steph.

6. *νυκτερεύῃ* Mead. *νυκτερεύει.* Lock. Helmst. *ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις νυκτερεύῃ.*

7. *διαφέρον* Lock. Helmst. *διαφέρων* Mead., ut Ald. et Steph.

8. *ἑταίρας τὰς πολυτελεστάτας* Mead., unde Reisk. recepit. *ἑταίρας πολυτελ.* vulg.

9. *καὶ* posterius deest Lock. ibid. *ἐκτίνῃ* Ald. *ἐκτείνῃ.*

10. *αὐτοῦ* Mead. *ἐκείνου.* ibid. *ἔτι* Mead. Reg. 1. *τι.*

12. *ἡδονάς τινας* Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. *ἡδονάς τισι.*

13. *προαναλίσκουσιν* Helmst., unde Reisk. vulg. *προςαναλίσκουσιν.*

14. *εὐφημότερον* errore operarum ex edit. Steph. excidit.

32. 16. *πολιτικῶν* Mead. *πολιτῶν.*

17. *νυνὶ* Bern. Lock. Helmst. *νῦν* vulg.

62. 1. *ἡμῶν*] Mead. Lock. Helmst. *ὑμῶν.* ibid. *περὶ*] *παρὰ* Helmst. ibid. *ὅςτις* e Reg. 2. Coisl. et Lock. adscripsit Taylor ad *ὅςπερ*, quod dant edd. Steph. et Ald. *ὅςτις* etiam in Helmst. est.

63. 1. *προςίω πρὸς τὸ δικαστήριον*] Coisl. Regg. 1. 2. Lock. Helmst., unde Reisk. addidit. *εἰς* Mead. Vulg. *πρὸς* deest. *προςῶ* dat Coisl. ibid. *ἀκροάσωμαι* Ald. *ἀκροάσομαι.*

2. *παρ᾽ ὑμῖν ἰσχύει* Lock. Helmst.

3. *τούτου* Lock. Helmst. *τουτουΐ.*

4. *ὀμόσαντες* Mead. Reg. 2. Lock., unde Reisk. recepit. *ὀμόσαντος* vulg. ibid. *ἀνθρώπου* Helmst. Reg. 2. Mead. *ἀνθρώπων.*

§. pag. lin.

5. μαρτυρήσαντος simplex Lock. Helmst. ibid. αὐτοὶ] αὐτὰ Lock. Helmst.

6. εὐθὺς ὑμεῖς, οἶμαι, θορυβεῖτε Mead.

7. οὐδὲν ex Mead. dedi. Vulg. οὐθὲν.

8. λόγων Lock. Helmst. λόγου. ibid. ὅσα τις αὐτὸς σαφῶς εἶδεν Mead.

33. 9. τοῦ primum abest a Lock.

11. Τίμαρχον Mead. Bern. Steph. Reisk. Τίμαρχος Taylor. Τιμάρχῳ Helmst.

13. νῦν Mead. Coisl. νυνὶ. ibid. τοῦ secundum abest a Lock. Helmst.

14. post κῆρυξ addit Mead. οὑτοσὶ.

15. παρεστηκὼς ἐμοὶ Mead. ἐμοὶ προεστηκὼς.

16. ψήφων Mead. ψυχῶν Bern. τῶν δὲ ψήφων ἡ μὲν τετρυπημένη. τετρυπημένη ὅτῳ interponit Mead. ψῆφος.

17. Τίμαρχος Mead. Helmst. Τίμαρχον.

18. post ἀκριβῶς addunt εὖ Lock. Helmst. ibid. δὴ Lock. δὲ.

64. 1. σὺ δὲ τί οἶσθα Mead. Lock. Helmst. Vulg. τί δὲ σὺ οἶσθα.

3. ὅπου] οὗ Lock. ibid. ὑμᾶς ὑπομνήσω Mead. Coisl. ὑμῖν ἐρῶ.

4. οὑτοσὶ Mead. οὑτωσὶ. ibid. ἐν τῷ δήμῳ deesse Lock. et Bern. annotarat Taylor. Sed videntur in ambobus ita structa fuisse verba, ut sunt in Helmst. cui cum Lock. in plerisque convenit, ὅταν οὑτοσὶ ἀναβῇ ἐπὶ τὸ βῆμα ἐν τῷ δήμῳ. ibid. ἀνέβη Bern.

5. ἐὰν μνησθῇ Mead. ὅταν ἐμνήσθη.

6. ἐπισκευῆς] ἐπὶ κατασκευῆς Mead. repraesentans geminam lectionem. In Lock. est τοίχων (sic) κατασκευῆς, in Helmst. τειχῶν, κατασκευῆς. ibid. ἐβοᾶτε καὶ ἐγελᾶτε Mead. Lock. Helmst. ibid. ἀπήγετό ποι Reisk. de conjectura. Vulgo ἀπήγετό που.

8. πολλὰ καὶ desunt Lock. Helmst.

34. 65. 3. οὗτος εἰρήκει Mead. εἰρήκει οὗτος.

5. νὴ Helmst. μὰ.

6. καὶ primum deest Mead. ibid. ἀξίως τοῦ] interponunt ἐκείνου Lock. et Helmst.

7. τόγε] omittunt particulam γε iidem duo. ibid. super εἰσήγημα scriptum est ψήφισμα in Mead. pro scholio, aut pro variante lectione.

§. pag. lin.

8. καὶ περὶ Lock. καίπερ.

10. ἔφη deest Lock. Helmst.

13. τούτων deest Lock. Helmst. ibid. δὲ ὑμῶν] alii δ' ὑμῶν. δοκῶν Mead.

14. ὁ Αὐτόλυκος καὶ μάλα Helmst. Vulgo Αὐτόλυκος μάλα.

15. ἡμεῖς μέντοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη] ἡμεῖς τοι (sine μὲν et ἔφη) Helmst. ἔφη deest in Lock. Ald. ἔφη addit pone μέντοι, Mead. quem sequutus est Reisk.

16. Τιμάρχου abest ab Helmst.

17. post τοιαύτην addunt. τινὰ Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit.

66. 1. ἔφη ἴσως Lock.

2. ἡμῶν Mead. Lock. ὑμῶν. ibid. καὶ πάλιν Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. πάλιν.

5. ἀναλαβεῖν Ald. ἂν λαβεῖν. ibid. ἠδύνασθε Lock. Helmst. Vulg. ἐδυνήθητε. αὐτοὺς Ald. αὐτούς.

6. ἔνθα δὴ καὶ Helmst. ἔνθα δὲ Mead. ἔνθεν καὶ vulg.

67. 1. τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Helmst. ibid. ἐξεβάλετε] ἐξεβάλλετε Mead., unde Reisk. recepit.

2. ἴσμεν Mead. οἴδαμεν.

4. κρατεῖ simplex dat Mead.

5. τὴν deest Mead.

7. ἂν εἴη desunt Mead.

8. μὲν deest Helmst.

35. 12. τοῦ deest Mead. Lock. Helmst.

13. βούλομαι καὶ ἄλλο τι παράδειγμα Lock. Helmst. παραδείγματι Mead.

14. ὁ γὰρ τοσοῦτος ἀνὴρ Lock.

16. συνδεκάζειν Mead. Lock. Helmst. Coisl. Regg. 1. 2., unde Reisk. recepit. Vulg. συνδικάζειν.

68. 1. νῦν] νυνὶ Helmst.

2. ἐγένοντο πάλαι Lock. Helmst. Vulg. πάλαι γεγόνασιν. ibid. αἱ δὲ νεωστὶ, αἱ δὲ νῦν ἔτ' εἰσὶ] αἱ δὲ νεωστὶ ἔτ' εἰσὶ Lock. Helmst. Reg. 2. Vulgo αἱ δὲ νῦν ἐνεστᾶσιν ἔτι.

3. τῶν deest Mead.

5. τινὰ deest Lock.

8. ἐδέκαζε Coisl. Regg. 1. 2. Lock. Helmst., unde Reisk.

§. pag. lin.

recepit. Vulg. ἐδίκαζε. ibid. ἐδικάζετο Helmst., unde Reisk. Vulg. ἐδικάζετο.

10. ἐὰν Mead. Helmst. Vulg. ἂν.

36. ἢ μάρτυς desunt Ald. Steph. Mead. Lock. Helmst. ibid. ὅστις ἐμαρτ.] interponunt ἂν Mead. Lock. Helmst.

11. τοιαύτην τὴν ἀπόδειξιν ποιεῖσθαι τοῦ πράγματος Lock. et Helmst., nisi quod hic τὴν omittit.

69. 1. ἐπεὶ, quod vulgata habet ante θανάτῳ, deest Lock. Helmst.

3. τούτου] τουτουΐ Lock. Helmst.

4. ὑπενεγκεῖν] ἀμύνεσθαι habet in textu Mead., sed alterum in margine cum γρ. Lectionis eandem varietatem Taylor etiam e Mor. annotarat.

7. οὗτος Lock. Helmst. οὑτοσὶ.

10. μοι δικασταὶ Mead.

12. ἔμοιγε] μοι Lock. Helmst.

13. verba ὦ Ἀθηναῖοι ponit Lock. post μόνον.

15. αὐτὴ Helmst. αὕτη.

16. καὶ primum deest Helmst. ibid. ἐρημίᾳ Lock. Mead.

17. καταισχύνας Lock. Helmst. vulg. καταισχύνων. ibid. δὲ, quod in vulgatis post καταισχύνων insequitur, sustuli cum Reisk. ibid. τινὰ Lock. τινάς.

18. μαρτυρήσαι Mead. Lock. Helmst. vulg. μαρτυρῇ. ibid. ἔσται] ἐστὶ Helmst. ibid. ἐπιτιμίοις deest Helmst.

19. καταμεμαρτυρημένος Helmst. καὶ μεμαρτυρημένος. ibid. βίου ἑαυτοῦ Lock.

21. τῶν deest Lock. ibid. ἀνῄρητ᾽ (i. e. ἀνῄρητο) ἂν ὁ νόμος Lock. Helmst.

37. 70. 2. ἢ τῶν κλεπτῶν desunt in Lock. Helmst.

3. μὲν deest in iisdem. ibid. πράττων Helmst.

4. δώσει δίκην Ald. δόσει.

5. ἂν] ἐὰν Mead. Lock. Helmst. ὁμολογῶσι] ὁμολογοῦσι Lock. ibid. τῷ ante θανάτῳ deest in Lock. Helmst.

6. γινόμενοι Lock. Helmst. γενόμενοι.

7. γὰρ Mead. δὲ.

8. χρήσασθε Lock. χρήσασθαι. ibid. δὲ Helmst. δή.

10. ἔγωγε ἤδη Ald. ἔγωγ᾽ ἤδη. Mead. Lock. Helmst. ἤδη ἔγωγε. ibid. ἔναγχος Ald. ἔνεγχος.

§. pag. lin.

12. ἁλόντας ἤδη. τινὰς δὲ Mead. ibid. κακῶς πάνυ Lock. Helmst. πάνυ κακῶς.

13. καὶ πρᾶγμα ἀμάρτυρον ἔχοντας desunt Lock. Helmst.

14. μαρτυριῶν Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. μαρτύρων vulg.

15. συνίσασι Lock. Helmst. ἴσασι.

18. ποιήσασθε Mead. ποιήσεσθε.

38. ibid. καὶ deest Helmst. ibid. μὲν deest Lock. ibid. μηδὲν ὑμῖν Lock.

22. λόγοι λεγόμενοι Mead. Lock. Helmst.

24. ἡμέρα ῥηθησόμενοι Mead. ἡμετέρα λόγοι ῥηθησόμενοι.

25. ὑμετέρας Mead. ἡμετέρας.

26. post αὐτοὶ addit Mead. ἡμεῖς, dubium relinquens, utrum ὑμεῖς voluerit, quod addunt Lock. et Helmst. an ἡμῖν, quod addit Bern. ibid. post καίτοι addunt Lock. et Helmst. γε.

71. 3. αὐτῷ δυν. Ald. αὐτῷ δυνατὸν.

7. μισθούς φησι] interponit Helmst. οὖν.

8. κατὰ Helmst. περὶ.

9. εἰ ὁ αὐτὸς Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. vulg. εἰ οὗτος. ibid. πεπόρνευταί τε καὶ Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. πεπόρνευκέ τε καὶ.

39. 11. γὰρ Mead. οὖν. ibid. ἀντήρκει] αὐτήρκει Coisl. Reg. 2.

12. ἦν Ἡγήσανδρος] ἦν ὁ Ἡγήσανδρος Helmst.

13. ἦλθεν ἔχων Lock. Helmst. ibid. Τιμομάχου Mead. Τιμάχου Lock. Helmst. Τιμάρχου.

15. ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὴ Lock.

16. ἐγένετο Lock. Helmst. Vulg. ἐγίνετο.

72. 1. οὐδεὶς ἔτι οὐδὲν Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. οὐδεὶς οὐδὲν.

2. ἀνόσιος ἀεὶ ἢ τούτου] ἀνόσιος ἢ τούτου ἀεὶ Mead. Bern. Lock. Helmst. ἢ deest Ald.

3. μηδὲν Wolf. addit et Taylor. deest ab omnibus libris.

4. ἤδη Lock. Helmst. δή.

6. κατέφαγε τὰ πατρῷα, ἀλλ᾽ Mead. Lock. Helmst. ibid. εἰ οἷόν τ᾽ ἐστὶν εἰπεῖν Mead. Helmst.

7. ἀπεδίδοτο] ἀπέδοτο Lock. et Helmst., qui habet statim post ἀξίας.

8. ἐδύνατο Helmst. ἐβούλετο.

§. pag. lin.

9. εὑρίσκοντος Lock., unde Reisk. recepit. Vulg. εὑρισκομένου. ibid. οὗτος Mead. ibid. ἠπείγετο Mead. ἀπήγετο, verumtamen alterum in margine dat cum γρ.

40. 73. 1. ἀφ' ἧς] Ald. Coisl. Reg. 2. Lock. Helmst. ἐφ' ἧς.

2. ἂν καὶ ἐλειτούργει Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. ἂν ἐλειτούργει. ibid. αὐτῷ Reisk. αὐτῷ Lock. Helmst. αὐτὴν vulg.

3. ὄπισθεν Ald. ὄπισθεν.

4. Ἀλωπεκῆσι Ald. Ἀλλοπεκῆσι.

6. τούτων Helmst. ibid. ἀποφορὰν ἔφερε Reg. 2. Lock. Helmst. qui sic dat ἀποφορὰν ἔφερεν ἑκάστης ἡμέρας. Vulg. ἀπέφερε.

74. 1. ἐπίπλα. καὶ ὅτι ταυτὶ Mead.

3. ἔργῳ Mead. Lock. Helmst. ἐγώ.

5. πρόςεστιν Mead. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. προςέσται.

7. ὑποκριτῇ Mead. Lock. ποιητῇ.

10. πολὺν, ἐξηργυρισμένον δ' ὑπὸ τοῦδε Helmst..

75. 4. ὑπολιπεῖν αὐτῇ τοῦτο τὸ χωρίον, οὐκ ἀπέσχετο Mead.

8. μὲν deest Helmst. ibid. μαρτυρίας Lock. Helmst.

9. φησὶ Bern. Helmst. φήσει.

10. παρασχέσθω Mead. Vulg. παρασχέτω. παρεχέσθω Helmst.

41. ἐδάνειζεν Helmst. ἐδάνεισεν.

76. 1. μάρτυρας Helmst.

4. τοῦτο idem.

5. δὲ Mead. δή.

6. τὴν Μεταγένους τοῦ Ναυσικράτους Helmst.

7. ἁπάσας deest Helmst.

8. ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ Mead. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. αὐτῷ deest. ibid. μαρτυρία Lock. deest titulus in Helmst., relicto vacuo spatiolo.

10. λειτουργίας Ald. λειτουργείας.

11. εἰρημένων. Χωρίον κηφισιᾶσιν. ἕτερον Helmst.

13. ἀργυρείοις Ald. Mead. ἀργυρίοις.

14. Θρασύλλῳ Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. Θρασύλῳ.

42. 16. ὃς ἔτι καὶ νῦν ἐστὶ, πρεσβύτης Mead. Helmst. Vulg. ὅς ἐστι καὶ νῦν.

18. τῆς οὐσίας ἀνεμήτου οὔσης Mead. ibid. Εὐπόλεμος ponit Helmst. statim post ἐτελεύτησεν.

19. post Τιμάρχου addit Mead. τουτουτ.

§. pag. lin.

20. *νόσον* Lock. Helmst. *ἀσθένειαν.*

77. 1. *ἐπειδὴ δὲ* Lock. *ἐπεὶ δέ.* ibid. *καὶ* abest ab eodem.

4. *ἐγίγνετο παρὰ τῶν ἐπιτρόπων* Helmst.

5. *οὗτος* deest in Mead. ibid. *ληξιαρχικὸν* Ald. *ληξιαρχικῶν.*

7. *ἠφάνισε* Lock. Helmst. *ἠφάνικε.*

11. *πρεσβυτέρου* Mead.

12. *καὶ* deest in Ald. Steph. Mead.

15. *πρυτανείας* Mead. *πρυτανίας.*

16. *μοι καὶ Ἀρίγνωτον τὸν Σφήττιον* Mead. Lock. Helmst.

78. 1. *μαρτυρία* Lock. Taylor, Reisk. Vulg. *μαρτυρίαι.* titulus plane deest in Helmst.

43. ibid. *εἴποι* Mead. *εἴπῃ.*

5. *κατεσκεύασεν* Helmst.

6. *ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι τούτῳ λοιπὸν οὐδὲν* Lock. Reg. 2. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. *τοῦτο λοιπόν. τοῦτο ὡς λοιπὸν* Coisl. Mead.

7. *οἰκέται* Ald. *οἰκέοται.*

11. *ἂν* deest in Helmst.

15. *ἦρξεν* Lock. *ἔσχεν.*

18. *τριῶν μνησθήσομαι μόνον.* Helmst.

44. 79. 2. *τῶν ἀδίκως ἀρξάντων* Helmst. ibid. *οὗ* deest Lock.

4. *τριάκοντα μνῶν τὴν ἀρχὴν* Lock. Helmst.

5. *τῇ ἑαυτοῦ* habent Mead. Lock. Bern. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. desunt.

7. *ἐπεδείξατο* Bern. *ἀπεδείξατο. καὶ τοσαύτην ἐπεδείξατο βδελυρίαν* Mead. sed in margine *γρ. ἀσέλγειαν.*

8. *ἕτερος* Mead. *ἕτερον.* 9. *εἵλετο* Ald. *εἵλετο.*

10. *μαρτυρῆσαι* simplex Helmst.

80. 6. *πολλάκις* Helmst. *πολλά.* ibid. *τὴν* secundum in eodem deest.

7. *ἡμετέρας* Ald. Helmst. Reisk. Vulg. *ὑμετέρας.*

45. 10. *μετὰ δὲ πλειόνων* Helmst.

11. *πόθεν; οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, βουλευτὴς ἐγένετο*] *πόθεν οὗτος ἐγένετο* Ald. *οὗτος* deest in Lock. Helmst.

16. *οὗτος ἐβούλευεν* Lock. Helmst.

81. 1. post *Ἡγήσανδρος* addunt iidem *οὗτος.*

2. *ἔκλεπτον δὲ τὰ τῆς πόλεως* Helmst.

6. *κοινῇ χιλίας δραχμὰς ἀνὴρ καὶ γυνή*] Sic Helmst. Vulg. *κοινῇ*

§. pag. lin.

ἀνὴρ καὶ γυνὴ χιλίας δραχμάς. Mead. Lock. ἀνὴρ καὶ γυνὴ κοινῇ χ. δρ.

7. καὶ τίς ὁ λόγος Ald. καὶ τὶς ὁ λόγος.

8. ὃ λέγω Mead. Vulg. ὅ τι λέγω.

9. Ἡγήσανδρος νυνὶ ἔφη ἐκεῖνος Helmst.

12. ἤδη Ald. ᾔδει.

13. σαφῶς Mead. σοφῶς. ibid. δὴ Lock. Mead. Helmst. δέ.

14. τί οὖν ἐστὶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἔφη Lock. Reisk τί οὖν ἐστὶν, ἔφη, ὦ Ἀθηναῖοι Helmst. ἔφη in vulgatis deest.

15. ἐκφυλλοφορήσασα Mead. ἐκφιλοφορήσασα (sic)

16. δότε Mead. Lock. δῶτε.

82. 1. αὐτοῖς Helmst. ἑαυτοῖς.

2. ὡς deest in Lock.

3. ἐξεφυλλοφόρησε] unum λ dat Mead. ibid. μὲν deest in Ald.

6. ἀπετύγχανε] οὐκ ἔτυχε Coisl. Mead.

7. φανῆτε] φανεῖτε Helmst.

8. αὐτοὶ δὲ Reisk. αὐτὸν δέ.

9. δήμῳ μὴ περιποιήσητε Bern. Lock. Helmst. Vulg. δήμῳ περιποιήσητε.

46. 83. 1. μὲν a Wolfio additum deest in Mss. et Ald.

3. ἐξηλέγχθη Mead. ἐξελέγχθη Ald. ἐξηλέχθη.

4. ὑμῶν Mead. ἡμῶν. ibid. τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ξένων Mead. Helmst. Vulg. τῶν ξένων ἐν Ἐρετρίᾳ.

7. ὑμεῖς μέντοι τοῖς μὲν ἐξάρνοις ἐτιμήσατε Helmst.

10. τοιγαροῦν Lock. Helmst. τοίγαρτοι.

11. δημοσίαις] ἐν τοῖς δήμοις Mead., cujus margo sic dat δημοσίαις ἤγουν δοκιμασίαις.

12. δραχμὰς ἔλαβε Helmst.

13. Κυδαθηναῖον Mead.

84. 5. αὐτῷ ἐπαρασάμενος Lock. Helmst.

6. Φιλωτάδου κηδεστοῦ] interponunt τοῦ Bern. Mead. margo Steph. Ald.

10. τὸν δόντα τὸ ἀργύριον Τιμάρχῳ Lock. Helmst.

12. πρᾶσιν margo Steph. Coisl. Lock. Reg. 2. 4. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. πρᾶξιν. ibid. καθ' ἃς] καθὼς vulgo.

85. 1. Μαρτυρίαι Lock. Mead. Reisk. Vulg. μαρτυρία. Titulus deest in Helmst., vacuo relicto spatio.

§. pag. lin.

47. 85. 4. ὑπερεώρακε Mead. παρεώρακε.

7. λέλειπται Mead. Coisl. λείπεται.

9. [ἀκοῦσαι] in Coisl. deest. ἀκούοντας conjecit Reisk. ibid. ἐφ᾽ οἷς Mead. Bern. Reg. 1. Lock. Helmst. Vulg. οἷς.

10. τὸν νοῦν Mead. τὴν γνώμην.

11. πρῶτος Mead. πρότερος.

12. γίνεσθαι Helmst. γενέσθαι. ibid. μου deest in Mead.

13. τὰς τέχνας τῶν λόγων Mead.

15. τὰ τῆς πόλεως συμφέροντα Mead.

17. προσεστηκότας Lock. Helmst. προεστηκότας.

86. 1. δὲ Lock. μὲν. ibid. ἐλαχίστους] ὀλίγους Lock. Helmst., qui sic dat. οὐκ ὀλίγους δ᾽ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ξυνειλεγμένους. ibid. τῶν abest a Lock. et Helmst. Reisk. inclusit.

3. νομίσητε Mead. Lock. Helmst.

4. εἰσομένους Mead. ἐσομένους.

6. τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας Lock. Helmst.

48. 10. ἢ τοὺς νόμους Ald. ἢ τοὺς νόμους. ibid. δεῖ Helmst.

11. ἀποθαυμάσει Lock. Bern. Helmst.

12. μέμνησθ᾽ Lock. ἐμεμνήμεθα Helmst. μεμνήμεθα.

87. 1. τοῦτο abest a Lock. Helmst. ibid. εἰδέναι Mead. οἴεται ἐξετάζειν.

2. οὖν δὴ invertunt Mead. Helmst.

7. ὑμῖν collocant pone λόγον Lock. Helmst. ibid. εἰπεῖν Lock. Helmst. λέγειν.

8. ὁ deest in Helmst.

10. ἐπιχειρήσῃ Lock. Helmst.

11. ἐπερωτήσῃ Helmst.

12. αὐτοῦ πορνικὸν Helmst. αὐτοῦ τὸ πορν.

49. 14. ὑποβάλλω λόγον Mead.

17. λέγειν deest in Mead.

18. παρ᾽ ὑμῖν Mead. μεθ᾽ ὑμῶν.

19. δὲ τὰς διατριβὰς Helmst.

20. ἡμετέραις Mead.

21. ὅτι εἰ Mead. Bern. Coisl. Reg. 1., unde Reisk, recepit. Vulg. εἰ ὅτι. ibid. τι τοιούτων Bern. ibid. μοι τι invertit Mead.

88. 2. εἶναι ἡγούμενος Helmst.

§. pag. lin.

88. 3. εἰς ἐμαυτὸν Mead. ἐμαυτοῦ.

7. ἀπολογίαν collocant pone σώφρονος Lock. Helmst.

8. τῷ ἑαυτοῦ βίῳ Helmst.

9. σε Δημοσθένης λέγειν. Lock. Helmst. Δημοσθένης deest in Mead.

50. 14. σωφρονήσῃς Helmst. Vulg. σωφρονῇς.

21. εἰςοικίσηται Mead., unde Reisk. recepit. εἰςοικήσηται Lock. Helmst. οἰκήσηται Ald. Steph.

89. 2. ἐκλήθη καὶ ἀπ᾿ αὐτοῦ ἐλέχθη ἀνδοκίδου ἑρμῆς. ἐὰν δὲ κναφεύς, κναφεῖον Helmst. Etiam Lock. dat κναφεῖον.

4. ἐργασίας εὐθὺς] interponunt αὐτῆς Bern. Lock. Hoc αὐτῆς Mead. dat in margine cum γρ. pro articulo τῆς.

6. οὐ abest a Lock. ὡς οὐ τοῦτο πεποίηκας Helmst.

51. 7. ἕτερος Mead. ἄλλος.

9. ἀγόραια Lock.

10. ἐνακόλουθα Bern. ἀνακόλουθα Lock. Helmst. ibid. αὐτοῦ Ald. αὑτοῦ.

11. γὰρ deest in Helmst. ibid. τὴν secundi loco dat Helmst. τοῦ.

15. δ᾿ αὐτὸν Ald. δ᾿ αὑτόν.

90. 1. Βάτταλον Helmst. geminato τ. ibid. ἐξ Mead. ἐν. ibid. τινὸς deest in Lock. Helmst.

52. 8. οὔποτε Mead.

9. αὐτοῖς Mead. Helmst., unde Reisk. recepit. Vulg. αὐταῖς.

10. προςγραψάμενος Mead.

12. περὶ Bern. παρὰ ibid. τῶν ἀνθρώπων Ald. τῶν ἀνῶν. ibid. τὸν λόγον Lock. Helmst. Vulg. deest τὸν.

13. ἀψευδὴς Lock. Reg. 2. Helmst. Vulg. καὶ ἀψευδής. ἀπὸ Lock. ἐπὶ.

91. 1. ὑμῶν. Sic Lock., unde Reisk. recepit. Vulg. ἡμῶν.

7. ὁποῖοί τινές εἰσιν. ἀλλὰ Helmst. τύχωσιν ὄντες Mead.

11. καὶ διαῤῥήδην absunt ab Helmst.

13. λαοὶ Πολλοὶ Lock. Helmst. πολλοὶ Λαοί.

14. φημίζουσι] φημίζωσι Mead. Coisl. φημίξουσι Helmst. ibid. καὶ αὐτὴ Ald. καὶ αὗται.

16. ἐπαινέτας Ald. ἐπαινετάς.

53. 20. κέχρησθε Mead. χρήσεσθε.

92. 1. ἐρωτᾶτε abest ab Helmst. Reisk. ἐρωτᾶται.

3. ᾗ Ald. ἦν.

§. pag. lin.

4. ἐπισκήψασθαι Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. ἐπισκῆψαι. ibid. περὶ τῆς Δημοσθένους ἐπωνυμίας Reiskius inclusit.

6. οὐχ deest Mead. ibid. ὁ Βάταλος Helmst.

7. ἀνδρίας Mead. ibid. τινὸς abest ab Helmst. ibid. κιναιδίας Mead.

8. γρ. χλανίσκια. γρ. χλανισκίδια. γρ. χλανίδια. sic Taylor in schedis, omissis auctoribus. ibid. περιελόμενος Mead. Coisl. Regg. 1. 2. 4. Lock. Helmst., unde Reiskius recepit. Vulgo περικλόμενος.

93. 3. οἴομαι Ald. οἶμαι.

54. 9. φάσκων Mead. λέγων.

10. παραφέρων Mead. Ald. Steph. Helmst. et Reisk. Ceteri παραφέρειν.

12. τῇ πόλει deest in Helmst.

14. λεγομένην γενέσθαι] γενομένην Lock. Helmst. sed in hoc adhuc γενέσθαι.

15. ἔρωτας Mead.

17. νῦν deest in Helmst.

19. φήσουσι κοινῇ ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς καὶ ἰδίᾳ εὔχεσθαι Mead. οὐ ταυτὰ φησὶ κοινῇ ψηφιεῖσθαι φήσουσιν ὑμᾶς Helmst.

94. 1. εὔχεσθε Bern. Helmst. εὔχεσθαι vulg. ibid. δοκεῖ αὐτῷ Mead. Lock. Reg. 1. εἶναι δοκεῖ αὐτῷ Helmst.

2. μήπω Lock.

3. παιδοποιήσειν Lock. ibid. τοὺς καλοὺς Lock.

4. φῦναι Lock. φανῆναι Helmst., quod etiam videtur in Lock. fuisse.

6. κάλλει διενεγκόντες καὶ ὥρᾳ Helmst. Vulg. κάλλει καὶ ὥρᾳ διενεγκόντες.

55. 9. ποιεῖσθαι περὶ ἐμοῦ Lock. Helmst.

12. ἀπαγγέλλουσί μοί τινες Helmst.

15. λοιδοριῶν καὶ πληγῶν τινῶν Lock. Helmst.

95. 2. καὶ posterius abest a Lock.

3. γενομένας Mead. ibid. ἑταίρους Lock., unde Reisk. recepit. Vulg. ἑτέρους.

4. συμβεβηκέναι] γεγενῆσθαι Mead., vulgatam tamen habens inter lineas.

7. διαφθείροντες Ald. ibid. παρέξονται Mead. Helmst.

§. pag. lin.

56. 9. πάθος Ald. πάθους.

10. τινὰ Mead. τινάς.

96. 3. ὑμῶν Lock. ἡμῶν.

4. καλῶν καὶ ἀγαθῶν desunt in Mead., sed leguntur in margine ejusdem.

7. ξηραλειφεῖν Mead.

11. τῷ αὐτῷ τούτῳ λόγῳ ἡγοῦντο Helmst. pro τῷ dat Lock. τούτῳ. ibid. ἐκείνοις Helmst.

12. προτρέπειν Lock. Helmst. ἐπιτρέπειν. ibid. ἐπὶ deest in Helmst.

57. 13. πάλιν δ' ὁ Mead. ibid. οὗτος deest in Helmst. ibid. εἶπεν ὁ νομοθέτης Mead.

14. μήτ' ἐρᾷν Lock. Helmst. Vulg. μὴ ἐρᾷν.

97. 8. σωφροσύνην Mead.

11. εἴτε ἔρωτα hic desunt in Helmst., sed sequuntur statim pone προσειπεῖν.

13. δοκεῖ Lock.

16. ἀνηκόων δικαστῶν Lock.

98. 2. περιφρονοῦντες Lock. Helmst. ibid. ἵν' εἰδῆτε Ald. ἵν' εἰδεῖτε.

7. ὁμολογουμένως Lock. Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. ὁμολογουμένους.

8. κεχωρίσθαι Ald. κεκορίσθαι.

58. 12. πολλαχοῦ Mead. πολλά.

14. ἀποκρύπτεται Helmst.

99. 1. που ὁ Ἀχιλλεὺς Helmst.

2. τοῦτο Lock. τούτου.

4. πατέρα τοῦ Πατρόκλου Helmst.

5. σῶον Mead. Helmst. σῶν.

6. ἦν γὰρ Ὀπούντιος desunt in Mead. ibid. αὐτὸν] αὐτῷ Mead. Lock. Helmst.

7. καταφανὴς Ald. καταιφανής.

8. τὴν deest in Lock. ibid. ἔστι δὲ Ald. ἔτι δέ.

9. ἐστὶ γὰρ τὰ ἔπη, ἃ ἐγὼ νῦν ὑμῖν λέγω Helmst.

15. ἐρεύθειν] ἐρευθεινσαι Mead. (sic) Voluit nempe geminam lectionem simul repraesentare, vulgatam ἐρεύθειν, et ἐρεῦσαι, quam etiam in vetustorum librorum quibusdam versatam fuisse credibile est.

§. pag. lin.

59. 100. 2. *μὴ* deest in Helmst.

5. *μέλλοι* Mead. Lock. Helmst.

6. ad *πίοιεν* adscriptum est in margine Mead. scholium *πληροφορίαν*.

7. *οὕτω* (sine *σ*.) Helmst., unde Reiskius recepit. Vulg. *οὕτως*.

11. *ἐνέγκῃ* Mead. a manu secunda *ἐνέγκοι*.

13. *ἐφίσταται τὸ Πατρόκλου* Mead., unde Reisk. dedit. Vulgo deest *τὸ*.

21. *διεξελθὼν* Mead.

101. 1. *βουλευόμεθα* Helmst.

2. *εἶναι ἡγούμενος* idem.

5. *ἐποίησε* idem.

60. ibid. *τῆς τοῦ Ἕκτορος* Mead.

8. *ἐνεῖκαι* Mead. Coisl. margo Steph.

10. *δὴ* Helmst. *δὲ*. ibid. *γίνεσθαι* Bern.

13. *οὐκέτι ζωοὶ* Helmst. sine *γάρ*.

14. *βουλεύσομεν. καὶ δέ σοι αὐτῷ* Helmst. interjectis deficientibus.

102. 2. *μαρμάνεμον* cet.] deesse hunc versum in editis Taylor annotarat in schedis.

3. pro istis *σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν* leguntur in margine Mead. haec *γρ. καὶ ἐφήσομαι αἴκε πίθηαι.* ibid. *σῇσιν*] *δηΐης* Mead.

4. *τιθήμεναι* Helmst. *τιθείμεναι*.

103. 1. Hic versus et antecedens desunt in Mead. ibid. *γαίη κεύθῃ* Helmst.

2. *ἀλλ᾽ ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν* Mead. *ἐτράφημεν* etiam dat Lock. *ἐτράφομεν* Scaliger. ibid. *ἡμετέροισι* Mead. Lock. Ald.

4. *ὑμέτερόν δ᾽*] *ὑμέτερον δῶ* Mead. Helmst.

6. *νήπιος* Mead., unde Reisk. dedit. Vulg. *νήπιον*.

7. *δεξάμενοι* Mead. ibid. *ἐν δώμασιν* eidem desunt.

8. *ἔτρεφέ τ᾽* Mead. *ἔτρεφεν*.

9. *ἀμφικαλύπτει* Mead. Helmst. Huic versui subjungit Mead. hunc, qui sequitur in Homeri carminibus vulgatis, in libris Aeschinis autem vulgatis desideratur: *χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.*

10. *ἐξῆν ἂν αὐτῷ* Mead., unde Reisk. recepit. Vulg. deest *ἂν*.

104. 1. *δέ μοι τέκος* Helmst.

§. pag. lin.

61. 104. 5. ὃ] ὅς Helmst.

6. οὐδενὸς] Edd. et Mss. οὐθενός. ibid. ἧττον] ἥττων Mead. Coisl. Regg. 1. 2. Helmst. In Bern. sic legitur. πρ. γρ. (id est πρότερον γράφεται, quod significat Aldum sic edidisse) ἥπτων. lege ἥττων.

7. ἐν Helmst. ὡς.

9. ἐπ᾽ ἀρετὴν ἄγων Helmst.

105. 1. ποιητὴς deest in Lock. Helmst.

6. ἡρέθην Ald. ἡρέθη. ibid. λόγων Helmst. λέγω.

8. πέρι Barnesius in fragmentis Eurip. et Reisk. — in Aeschine πάρα.

9. χὥςτις] καὶ ὅςτις Lock. et Helmst. Copula deest in Steph. et Ald. quae habet ὥςτις. ibid. ἔστ᾽] ἔτ Ald.

13. λογίζομαι δὲ τἀληθὲς Helmst.

106. 3. ὅτι deest in Mead.

4. ἐστιν, οἷςπερ Sic vulg. ἔσθ᾽ οἵοιςπερ Steph. et Reisk. ἐστὶν ἕκαστος οἷςπερ ἥδεται Helmst.

8. μαρτύρων Helmst.

11. ὡς πολλαπλησίως Lock. Helmst.

107. 1. αὐτὸν deest Mead. ibid. οἷςπερ] Taylor conjecit οἵοιςπερ, quod Reisk. dedit.

62. 4. διῴκησε Lock.

5. φίλων ὥςτε μηδὲν ceteris deficientibus Helmst.

8. ἐξ ὧν τὸν vulg. ἃ τὸν Mead., unde Reisk. recepit.

9. ἀπαγορεύουσι μὴ δημηγορεῖν Mead. Lock., unde dedit Reisk. Vulgo deest μή.

12. ὑμεῖς δὲ τί ὀμωμ. Helmst., unde dedit Reisk. et sic fere Bern. et Scal. Ald. autem et Steph. ὑμεῖς ὅτι ὀμωμ. Mead. ὑμεῖς δ᾽ ὀμωμ. Coisl. Reg. 2. Lock. ὑμεῖς δ᾽ ὅτι ὀμωμ.

13. ψηφιεῖσθαι Helmst., unde dedit Reisk. Scaliger vel ψηφίσεσθαι vel ψηφιεῖσθαι. ψηφισεῖσθε Ald. ψηφιεῖσθε Steph. ψηφίσασθαι Mead. ibid. ἢ deest in Mead.

16. πολλοὶ Bern. ἔνιοι.

63. 23. ὦ Ἀθηναῖοι. Mead. ὦ ἄνδρες Ἀθην.

108. 1. Περιθοίδην Sic dedi ex Lock. Vulg. Περιθοίδου. Περιθώδου Mead.

2. Πολεμαγένην ex Helmst. dedi. Vulg. Πολεμαγένη.

4. καὶ primum deest in Lock.

§. pag. lin.

7. ἀδελφιδοῦν τὸν Ἰφικρ. Sic dedi ex Helmst. ἀδελφ. τοῦ Ἰφ. vulg. ἀδελφ. τὸν τοῦ Ἰφ. Mead.

11 Κολυτῷ Mead.

12. Παρμένοντος Wolf. Helmst. Reisk. παραμένοντος Ald. Steph. Mead.

109. 5. κατ' αὐτῶν] Sic correxit Bern. Aldinae καθ' αὐτῶν.

64. 6. ὁμοτρόπων τῶν Τιμ. Mead. Lock. Bern. Helmst., unde dedi. Vulg. deest τῶν. Wolf Τιμάρχῳ.

7. φεύγων Sic omnes praeter Wolf., qui habet μὴ φεύγων, et Bern., qui correxit οὐ φεύγων.

10. ἐπήγαγεν Helmst. ibid. Ἀζηνιεὺς] Ἀζηνεὺς Helmst.

110. 2. λέγω Mead.

4. ἤ τις τῶν πολιτῶν cet.] Recentiores editiones legunt ante haec verba [τοῦτον δή τίς οὐκ] ἐμίσει. ἐμίσει deest in Reg. 2. Lock. Helmst., cetera Wolf. adjecit. Ego delevi. ibid. post κειμένους addit Helmst. αὐτούς.

8. ἑταίρους Mead.

9. αὐτῷ idem.

65. 12. προελόμενος idem. ibid. διεξελήλυθα idem.

15. τὸν deest in Helmst.

111. 1. καταλιπεῖν Mead.

2. αὐτομολήσῃς Mead. Bern., unde Reisk. recepit. Vulg. αὐτομολήσειν.

5. ἀξιώσει Mead. Helmst.

10. τῶν deest in Mead.

12. ᾠήθη Ald. ὠήθη.

13. ἐπίτιμον Ald. ἐπιτιμὸν.

66. 19. τοῖς κατὰ γρ. Ald. τῆς κατὰ γρ.

20. νόμων ἐξ ὧν Sic Reisk. Vulg. ἐξ deest.

21. ὁ λόγος] articulum omittit Mead. ibid. λεγόμενος Mead.

22. πρᾶγμα μὴ νομίσηθ' idem. pro νομίσητε dant νομίσατε Lock. Helmst.

112. 2. ἢ πάλιν Mead. καὶ π.

3. μέτριος idem δίκαιος.

5. νομίσατε Mead. Lock. Helmst. ὑπολάβετε.

7. κατηγορίαν Lock. Helmst. κατηγορίας Coisl. κατηγοριῶν,

§. pag. lin.

unde Reisk. colligit, vetustis in libris olim fuisse κατηγορῶν. ibid. δῆλον Mead. et hic, et versu 11.

8. ἐρεῖ Lock. Helmst. λέξει.

9. γραμματεῖον Steph. γραμμάτιον.

10. οὕτως εἰρῆσθαι Ald. οὕτω εἰρεῖσθαι. ibid. ὁ δ' οὐ ποιεῖ Mead. Lock. Helmst., unde recepi. Vulg. οὐ δὴ ποιεῖ.

11. ὁμολογούμενα Mead. ibid. δηλονότι dat Helmst. pone λέγων.

67. 113. 2. Βάτταλος Mead.

4. αὐτῷ ἐπὶ ἀργυρίου Mead. ibid. ὁςτιςδηποτοῦν Ald. ὅςτις δή ποτ' οὖν Helmst. ὅςτις δήποτ' ἦν.

5. εἰρεῖσθαι Ald.

6. γραμματεῖον Ald. γραμμάτιον.

8. αὐτῶν] αὐτῷ Mead. Coisl. Reg. 2. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit.

114. 1. ἔπειτα ἐμβάλλεις] ἔπειτα ἐμβάλλει Helmst. ἐπειδὰν ἐμβάλῃ Mead. ἐπὴν ἐμβάλλῃ Lock. ἐμβάλλῃ Bern. ἐμβάλλοι Coisl. Regg. 1. 2. ἔπειτα ἐκβάλλῃ Ald. Steph. et Reisk. ibid. στεφανοῦται Bern.

2. πράττει Mead. Ald. Steph. ibid. ὑμῖν Mead.

4. γραμματεῖον Ald. γραμμάτιον.

5. εἷς Helmst. τις.

7. ὡς Mead. Helmst. πρὸς. ibid. ἡμᾶς Ald. ibid. κατὰ Bern. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit. παρὰ vulg.

8. κείμενος Ald.

115. 1. γένηται Helmst., unde recepi. Vulg. γεγένηται. ibid. κατέγνωκε] Sic correxit Scaliger Aldinae κατέγνωσκε, unde posse quoque effici κατεγίνωσκε Reisk. opinatur.

68. — σαφῶς Mead. σοφῶς.

3. ὑπὲρ Mead. Ald. Steph. ὑπὸ.

5. ἐστὶν deest in Mead.

8. τις καὶ ἀπαίδ. Helmst., quem secutus sum. Vulg. τις οὗτος καὶ ἀπαίδ.

10. οὗ] ὃ Bern. οὐ Ald.

13. πεπραγμέναις Mead. Helmst.

14. παρεμβάλλῃ] παρεμβάλλῃ Ald. παρεμβάλῃ Bern.

69. 15. ἡμᾶς deest Mead.

16. φήσει με] φησί με Mead. Ald. Steph.

§. pag. lin.

17. πρὸς] εἰς Mead. ibid. ὑπὲρ deest in Mead. ibid. διεξήει Regg. 1. 2. Lock. Helmst., unde Reisk. recepit. διεξίει Bern. διεξίῃ vulg.

116. 1. πότῳ] τόπῳ Mead. ibid. κιθαρίζει καὶ λέγει Helmst.

2. ἀντιθέσεις Mead. inter lineas.

5. Ἀλέξανδρον Mead.

7. ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς Helmst.

8. ἡμᾶς Bern. Lock. ibid. τοῖς ἔργοις Lock. Helmst. ibid. γένηται] γεγένηται Lock. Ald. margo Steph., quod videtur Reiskio in duo vocabula γε γένηται dissecandum.

10. ποιήσασθαι Mead.

12. νομίζω Lock. Helmst.

14. προςδέχεσθε Mead., quod recepi. Vulg. προςδέχησθε.

70. 117. 1. διδάσκειν Helmst.

2. ἀνάλωσε] ἀπώλεσε, διήρχετο περὶ τὴν πόλιν Helmst.

4. τετελευτήκεσαν Helmst., unde recepi. Vulg. τετελευτήκεισαν.

5. τὴν οὐσίαν Lock.

7. καὶ οὐκ ἀγνοουμένην et ἦν ἡ γυνὴ Helmst.

118. 2. φιλανθρωπίαν Mead. Helmst.

4. κατάλογον Mead. Ald. Steph. κατὰ λόγον Taylor, Bern. et codex Aldinus Coll. Eman. seqq. κατάλογον ἀποφαίνων ῥητόρων ὑπ᾽ αὐτοῦ γεγεννημένων τοιούτων εἰσηγητής. Reg. 1. κατάλογον ἀποφαίνων Ald. κατὰ λόγους ἀποφαίνων Helmst.

6. ἐγένετο ἔργων Helmst.

8. ὑπ᾽ Ἀριστάρχῳ Ald.

71. 15. δ᾽ abest ab Helmst. ibid. ὁ τηλικαύτας] ὁ τηλεικαύτας Ald. ibid. ἑταίρους] ἑτέρους Wolf.

18. Omnia ab uno ἀκρόασιν ad alterum p. 119. l. 1. interjecta desunt in Mead.

119. 1. παραστήσειν] περιστήσειν Mead. pro παραστήσειν Helmst. dat παραινεῖ.

2. φυγόντι] in hoc vocabulo deficit codex Lockerianus. ibid. θαῤῥεῖν Ald. θαρεῖν.

3. τῶν κατηγόρων Mead. ibid. περὶ Helmst. παρ᾽. ibid. αὐτοῦ Ald. αὑτοῦ.

4. ἐκκαλέσασθαι περὶ τῶν δ᾽ Helmst.

§. pag. lin.

7. ἐπὶ Mead. εἰς.

8. ὅταν τῆς πρεσβείας τὰς εὐθύνας Mead.

72. 10. δὴ Helmst. δὲ.

13. ἐν Mead. Coisl. Reg. 2. Helmst. Vulg. ἐπὶ.

14. ἀπέστησα Helmst.

15. τὴν κατηγορίαν Mead.

120. 1. φόβοις ἀπήρτησα τοὺς ἀκροωμένους Helmst.

2. ἐκρίνετο Ald. κρίνετο.

4. ὑμέτερον δ' ἔργον ἐστὶ Helmst.

5. καὶ πανταχῆ Mead. Coisl. Regg. 1. 2. Helmst. et margo Steph., unde Reisk. recepit. Vulg. καὶ deest. ibid. μηδαμῶς Helmst.

6. παρεκκλίνειν Mead Coisl. Regg. 1. 2. Helmst., unde dedit Reisk. Vulg. παρακλίνειν.

8. αὐτοῦ δρόμον Ald. αὐτὸν δρόμον.

11. μὲν γίνεσθαι. Coisl. et Reg. 1., unde Reisk. recepit, γίγνεσθαι Reg. 2. Wolf. Vulg. μὲν κρίνεσθαι.

11. καὶ καλοὶ Ald. καλοὶ. ibid. ἀφίητε Helmst. ἀφῆτε.

73. 15. δὲ Helmst. δή.

16. ὀκνήσω πρὸς] interponit Mead. καὶ.

17. ἄνδρες deest in Helmst.

121. 2. εἶναι τῆς πόλεως Mead. Helmst. ibid. καταδέστερα Ald.

3. ἐγὼ τὰς] interponit Mead. δὲ.

4. μὲν deest in Mead.

5. οὔτε χάριτος Mead. Reg. 2. Helmst. Hinc Reisk. recepit. Vulg. desunt.

7. βλέποντες simplex dat Helmst. ibid. ἑταίρων Mead.

8. τίθεσθε] τίθετε Mead. et in margine γρ. ἄγεσθε. Verum haec varians lectio non huc, quo Taylor retulit, est referenda, sed ad versum 11., ubi vide.

11. ὑπάγεσθε] simplex ἄγεσθε dat Helmst., unde patet, variantem Meadiani lectionem non ad v. 8. sed huc fuisse referendam.

122. 2. ἐπειδὰν δ' ἀπὸ τῆς ἀπολογίας ἀποσπασθῆτε Helmst.

4. ἐκπεσόντες] ἐμπεσόντες Helmst.

7. οὔτε παρὰ] interponit Mead. γὰρ. Videtur Reiskio librarius γε aut γ' αὖ dare voluisse.

11. χρηστοῦ] χρηματοῦ (sic) Mead.

§. pag. lin.

18. καὶ primum deest in Mead.

123. 3. τοιοῦτον Helmst., quod recepi. Vulg. τοιοῦτο.

4. οὐ deest in Mead. ibid. πολὺν Coisl. Reg. 2. Ald., πόλιν Steph. errore operarum. ibid. οἰκήσουσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοιούτοις συμβούλοις. Helmst.

6. παρακαλέσας, quod conjecit Steph., Reisk. dedit. Vulg. παρακελεύσας.

124. 6. ὑποδεδειλιακότων est in Ald. Steph. Mead. Helmst — Taylor secundum Wolf. ἀποδ. dederat. ibid. φωνὰς μὴ δὲ Ald.

7. προςδέχονται Mead.

8. ἂν deest in Mead. Coisl. Regg. 1. 2. Helmst. Ald.

74. 125. 4. πλείστου] πλείονος Mead.

5. εἷς] τις Helmst.

7. ὑφ᾽ οὗ Helmst., unde recepi. ἀφ᾽ οὗ Ald. Steph. ἐφ᾽ οὗ Coisl. Reg. 1.

126. 2. ἡμετέρῳ Mead. Helmst.

3. κόραν Helmst.

5. περὶ τῆς γυναικὸς εὐκοσμίας Helmst.

9. κοσμεῖται Mead.

11. ποιῆσθαι Mead. Mor.

12. αὐτῆς Helmst.

13. τοὺς προαγωγοὺς] τὰς προαγωγὰς Bern. τὰς προαγωγοὺς καὶ τοὺς προαγωγοὺς γράφεσθαι Helmst.

75. 18. ὑμῶν Coisl. Reg. 2. Vulg. ἡμῶν.

19. Τίμαρχον τὸν τοῖς αἰσχ. Helmst.

23. ἁμαρτούσῃ Helmst., quod recepi. Vulg. ἁμαρτανούσῃ.

127. 4. ὁ νόμος ῥητόρων] In Helmst. interjecta desunt.

7. νυνὶ deest in Mead.

10. ἀπολύσας Mead. ibid. ἀναστρέψετε Helmst., unde recepi. Vulg. ἀνατρέψεται. Ald. ἀνατρέψετε. ἀνατρέψαι Reisk. de suo.

76. 18. γράψει Mead. Bern. Helmst., unde Reisk. dedit. Vulg. γράφει. ibid. ἐν deest in Mead.

128. 3. οἴκοι] οὕτω Mead.

4. τούτῳ] τοὺς Helmst. ibid. διαπιστεύομεν Helmst.

6. αὑτὸν Ald. αὐτόν.

129. 1. αὐτῶν τοῖς ἔργοις Mead.

3. ἐπὶ] περὶ Ald. Steph. Mead.

§. pag. lin.

4. ἤ] ἢ Coisl. ἦ Ald.

6. ἀνατετροφότας Mead., unde Reisk. recepit. ἀνατετραφότας vulg.

77. 9. ἀτυχημάτων Ald. ἀδικημάτων.

130. 1. ἐν τραγῳδίᾳ Mead.

4. ἐπακτροκέλητα Ald. ἐπακτροκέκλητα. ibid. τὸν Mead. Ald. Steph. et Reisk. τὸ vulg.

131. 3. πείσονται λογίζονται] ληφθέντες a Wolfio intrusum, quod Reiske uncis inclusit, abest ab Ald. Steph. Mead. Helmst. ceterisque. Hinc prorsus delevi.

4. κεκήληνται Helmst. κέκληνται Ald. margo Steph. Coisl. Reg. 2.

78. 7. εὖ δ' ἐπίστασθε Helmst. sine εὖ.

8. μνημονεύετε simplex Helmst.

9. s. κατασκευάσετε] sic dat margo Steph., Helmst. Scalig. Coisl. Reg. 2. Mead., unde recepi. κατασκευάζετε Ald. Steph. Reisk.

132. 3. εἰ πρωτεύων Helmst. sine interjectis.

11. αὑτῶν ponit Mead. pone σώματα.

12. ἑαυτῶν Mead.

79. 13. παρίασιν Mead.

16. καὶ deest eidem.

18. παραστῶσιν Mead.

133. 1. τῶν τοῖς τοιούτοις — Mead. sequente Reisk. Vulg. τοῖς deest. τῶν τούτοις Helmst.

3. ῥᾴδιον Mead.

12. βλάπτοισθε Mead.

14. τὸν τοῦ κρινομένου Helmst.

16. καταλείπεται] In hoc verbo desinit in Helmstadiensi oratio in Timarchum. Reiskius sequentia inclusit, ego prorsus delevi: *εἰ οὖν βουλήσεσθε, τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῶν ποιησάντων, φιλοτιμότερον ἡμεῖς ἕξομεν τοὺς παρανομοῦντας ἐξετάζειν.*

Περὶ παραπρεσβείας.

1.135. 1. Δέομαι Vienn. Δαίομαι. — ἐθελῆσαι omittit Helmst. μετ' εὐνοίας Vienn. μετ' τ' εὐνοίας. Harl. μου interponit, quod v. 2. omittit.

3. s. ἀπολογήσασθαι Harl. ἀπολογίσασθαι.

5. s. παρακελεύσασθαι Vienn. παρασκευάσασθαι.

7. τὴν deest in Harl.

136. 1. ὀργίζεται Harl. σώζεται.

3. πρότερον κατηγορία ἰσχύει παρὰ τοῖς ἀκούουσι Bern. ἡ κατηγορία. Mead. κατήγορος. Helmst. πρ. κατ. παρὰ τοῖς ἀκούουσιν ἰσχύει. Vienn. πρότερον κατήγορος παρὰ τοῖς ἀκούουσιν ἰσχύει.

4. ἂν deest in Reg. 3.

5. ἀπολύσασθαι Reg. 3. Harl. ἀπολύειν.

6. οὐδ' οὕτω Vienn. οὐδὲ οὕτω.

7. ἐκκαλέσασθαι Harl. ἐγκαλέσασθαι.

8. ὑποψίαν Harl. Helmst. ὑπόληψιν.

9. δωροδοκίαις προτρεπόμενον τοὺς δικαστὰς Helmst. et Vienn. participium postremo loco ponunt.

10. s. τῶν τοιούτων ἔργων πολὺ ἀφεστάναι Harl. πολὺ τῶν τ. ἔργ. ἀπέχεσθαι.

2. 11. δ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Helmst. et Vienn. delent ἄνδρες; Vienn. insuper habet δὲ.

137. 2. πώποθ' οὕτως Vienn. πώποτε οὕτως. In editione Wolfiana non legitur οὕτως.

— ὡς ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἐν deest in Helmst. Coisl. habet simpliciter ὡς νῦν. μήτ' Vienn. μήτε.

3. μήτ' εἰς Vienn. μήτε εἰς. — ἡσθῆναι Vienn. ἠσθῆναι.

5. ἀγνοήσωσι Harl. ἀγνοοῦσι.

7. τὴν αἰτίαν, quod deest in Harl., Reiske uncis inclusit. ὅθ' ὕβριν Vienn. ὅτε ὕβριν.

9. κατηγόρει Harl. κατηγορεῖ. — ἤσθην δὲ ὅτ' αὐτὸν Vienn. ἤσθην δὲ, ὅτε αὐτὸν.

10. ἐξεβάλετε Helmst. ἐξεβάλλετε. σεσωφρονημένων Helmst. hic addit μοι, in sequentibus deest.

138. 2. τῷ τῶν κρ. τῷ deest in Helmst.

§. pag. lin.

4. αὐτὸς δ' οὐκ Vienn. αὐτὸς δὲ οὐκ.

5. s. σχεδὸν δ' οἱ Vienn. σχεδὸν δὲ οἱ. — σχεδὸν — πάρεισιν desunt in Helmst.

6. ὑμῶν deest in Harl. — τοιοῦτον, quod dedi ex Helmst., est etiam in Vienn. Ceteri τοιοῦτο.

8. λοιπὸν deest in Helmst.

10. τολμήσαντ' εἰπεῖν Vienn. τολμήσαντα εἰπεῖν.

11. τἄλλα πάντα Helmst. τὰ πάντα ἄλλα. Vienn. τὰ ἄλλα πάντα.

3. 12. μοι deest in Vienn.

13. ὅθ' Bern. Harl. ὅς. — ὑμᾶς Vienn. ὕμας. — οἷόντ' ἐστιν Vienn. οἷόν τέ ἐστιν.

15. ἀδικεῖν deest in Vienn.

16. ἀπογνῶναι. In Mead. supra scriptum ἤγουν μὴ καταψηφίσασθαι.

17. μάλιστα deest in Helmst. σωθήσεσθαι Mor. Harl. σώζεσθαι.

139. 1. δὴ Mead. δέ.

2. παραδοὺς Helmst. παραδιδοὺς.

3. ὦ ἄνδρες Harl. addit Ἀθηναῖοι.

4. παραλίπω Mead. παραλείπω.

5. μου deest in Vienn. — μηδὲν, quod ex Harl. dedi, est etiam in Vienn. Vulgo μηθὲν - προκατεγνώκοτες Helmst. κατεγνωκότες.

140. 2. ἂν Reg. 3. ἐὰν.

3. πάσχειν δόξω Harl. δόξω πάσχειν.

4. τὴν deest in Vienn.

5. s. καὶ τῶν ἄλλων — εἰρήνης desunt in Mead.

7. ἐν ἅπασι Helmst. καὶ ἐν ἅπασι.

9. ἡμᾶς. Helmst. Vienn. Ald. ὑμᾶς.

11. οὕτως Mead. Regg. 1. 3. οὗτος.

12. ὅπου Mead. ὅποι. — τύχῃ Mor. Harl. τύχοι.

141. 1. πλεῖστον τῶν Ἑλλήνων. Vienn. πλεῖστοι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

3. δ' ἀφ' ἡμῶν Vienn. δὲ ἀφ' ἡμῶν. καὶ Reiskius ex solo Mead. uncis inclusit.

4. Κερσοβλέπτην. τὸν addit Bern. — φίλον καὶ σύμμαχον τῆς πόλεως. Harl. nil nisi σύμμαχον.

5. s. ἐνεχείρησε Helmst. ἐνεχείρισε. — τῷ γενομένῳ τῆς Σικελίας τυράννῳ. τῆς deest in Mead. — Helmst. nonnisi habet τῷ τῆς Σικελίας τυράννῳ. Vienn. τῆς Σικελίας τυράννῳ.

§. pag. lin.

7. πολλῆς deest in Harl. παρεκελεύσαθ' Harl. διεκελεύουθ'. τὸ θηρίον deest in Harl.

142. 1. οὕτω δ'. Sic Reisk. ex Helmst. Vulgo οὕτως δὲ.

3. τοῖς ὅπλοις Vienn. τοῖς ὅπλοις. τοῖς Τιμάρχου Bern. τοῖς τοῦ Φιλίππου. Helmst. — τοῦ Φιλίππου Harl. Φιλίππου.

4. 5. διαμνημονεῦσαι Harl. μνημονεῦσαι.

7. ἡγοῦμαι, quod dedi ex Reg. 3. et Helmst. habet etiam Vienn. Vulgo οἴομαι.

143. 1. καὶ τῆς αἱρέσεως Harl. καὶ περὶ τῆς αἱρέσεως.

2. s. καὶ δυνήσομαι εἰπεῖν Helmst. Vienn. καὶ εἰπεῖν δυνήσομαι. Mead. nonnisi εἰπεῖν.

3. μαθήσεσθε Harl. μεμνήσεσθε. alterum in margine adscriptum cum γρ. ἂν omittit Harl.

3. s. ὑμᾶς οἴομαι Helmst. οἴομαι ὑμᾶς Harl. οἶμαι ὑμᾶς.

4. s. γε Vienn. τε. οἱ τῶν Εὐβοέων Harl. Vienn. οἱ περὶ τῶν Εὐβοέων.

5. ἐπειδὴ deest in Harl.

6. διελέχθησαν sic Reiske ex Harl. et Helmst. Vienn. habet διηλέχθησαν. Ceteri διειλέχθησαν. εἶπον ὅτι Helmst. et Vienn. εἰπόν τε ὅτι.

7. κελεύσειεν Harl. κελεύσοι. ἀπαγγεῖλαι Harl. ἐπαγγεῖλαι.

8. δ' ὕστερον Vienn. δὲ ὕστερον.

10. δ' ἐπανῆλθε Vienn. δὲ ἐπαν.

144. 1. αὐτῷ Sic etiam Vienn.

2. ἀπολάβοι Helmst. ἀπολάβῃ.

3. δ' ὑμεῖς Vienn. δὲ ὑμεῖς. προςείλεσθ' Sic Harpocration, Bern. Wolf. Harl. εἵλεσθε. Ceteri προείλεσθε, nisi quod Vienn. πρόειλεσθε, quod ducit ad προςείλεσθε.

4. δὲ deest in Vienn. ἐπανῆκε Helmst. et Vienn. ἐπανῆλθε. δεῦρ' Vienn. δεῦρο.

5. ὑμᾶς Harl. ἡμᾶς. ὑπὲρ Helmst. περὶ.

7. ὑμᾶς Harl. ἡμᾶς.

9. δήμου σφόδρα Reg. 2. Δημοσθένους.

10. ἀντιστάντος Harl. ἀντειπόντος. Helmst. δ' quod sequitur delet.

11. ἤδη Harl. δή.

12. ἐχειροτόνησεν Helmst. χειροτονήσειν. ὁμογνωμονῶν Vienn. ὁμογνωμῶν. δεῦρο Φιλίππῳ Helmst. et Vienn. Φιλίππῳ δεῦρο.

14. τοῦτ' ἐκωλύετο Vienn. τοῦτο ἐκ.

§. pag. lin.

145. 1. τοῦτ' ἐπιμελὲς Vienn. τοῦτο τὸ ἐπιμελές. ἔδειξεν Helmst. et Vienn. ἔδειξε.

5. 2. δ' Harl. γὰρ, et οὗτοι deest.

3. ἐπιγραψάμενοι ex Harl. et Helmst. profectum; ceteri ἐγγραψάμενοι.

4. μετὰ ταῦτ' Vienn. μετὰ ταῦτα.

5. αὑτῷ Vienn. αὐτῷ. Pro αὑτῷ συνήγορον Helmst. ἀποσυνήγορον.

6. τὸν deest in Mead. δ' ὁ Vienn. δὲ ὁ.

7. ὅλην Vienn. ὅλην. In Harl. deest.

8. τελευταῖον Harl. τελευταῖον κεφάλαιον.

10. καὶ ταῦθ' ὑμεῖς Mead. ταῦτα δὲ ὑμεῖς. Vienn. καὶ ταῦτα ὑμεῖς. ὑπὸ Vienn. ὑπὲρ.

12. ἐγκατελήφθησαν Coisl. ἐγκατελείφθησαν. Στρατοκλῆς Harl. et Helmst. Ἰατροκλῆς.

13. Ἐργοχάρους Vienn. Ἐρχογάνους. Εὐήρατος Reiskius dedit ex Mead. et Helmst. Ceteri, etiam Vienn., Εὔκρατος. Στρομβίχου item Reiskius dedit ex Mead. et Helmst. Ceteri, etiam Vienn. Στρομμίχου.

14. ἱκετηρίας Reiskius dedit ex Harl. et Helmst., quibuscum consentit Vienn. Ceteri ἱκετηρίαν. ἐν τῷ δήμῳ Reiskius recepit ex Harl. In ceteris, etiam Vienn., deest.

16. αὐτοῖς quod Wolfius de suo dederat, est in Regg. 1. 2. Helmst. et Vienn. Ceteri habent αὐτοὶ.

146. 1. φιλίαν Askew. Mead. Helmst. Ceteri, etiam Vienn., φιλανθρωπίαν.

2. ἐπανήκων ἀπὸ Helmst. et Vienn. ἐπανῆκεν ἀπὸ Harl. ἐπανῆκε δεῦρο ἀπό. ὁ Ἀριστόδημος Harl. Ἀριστόδ.

4. Στρατοκλῆς Harl. Coisl. Reg. 2. Mead. Helmst. Ἰατροκλῆς. Vienn. Ἱτροκλῆς et hoc correctum ex Ἱστροκλῆς. ἐκ M. Harl. ἀπὸ M.

6. ἐνταῦθ' ἠγανάκτουν Vienn. ἐνταῦθα ἠγανάκτουν.

8. Στρατοκλέους Helmst. Ἰατροκλέους Vienn. Ἱατροκλέους. δ' εἰς Vienn. δὲ εἰς.

9. s. εἰςελθὼν — — βουλὴν desunt in Mead. εἰς τὴν βουλὴν εἰςελθὼν Harl. εἰςελθὼν εἰς τὴν βουλήν.

11. βουλευτῶν Mead. βουλευόντων. Alterum in margine cum γρ.

12. δ' Ἀριστόδημος Vienn. δὲ Ἀριστόδημος. τινὰ abest ab Helmst.

§. pag. lin.

14. ταῦτ᾽ οὐκ. Vienn. ταῦτα οὐκ.

15. μόνον Harl. μόνη. εἶπεν, ἀλλὰ. Vienn. εἶπ᾽ ἀλλὰ. κἀντεῦθ᾽ οὐδὲν Vienn. κἀνταῦθα οὐδὲν.

16. ἀλλὰ καὶ. Helmst. solum ἀλλὰ.

17. ἔγραψε. Vienn. ἔγραψεν.

6. — ῥηθέντων Harl. λεχθέντων.

18. ψήφισμα Harl. ψηφίσματι aut ψήφισμά τι. ὑμᾶς deest in Harl.

20. περὶ εἰρήνης Bern. περὶ τῆς εἰρήνης.

22. Ναυσικλέους Helmst. Δοσικλέους. δ᾽ ὑπ᾽ Vienn. δὲ ὑπ᾽.

23. ὑπ᾽ αὐτοῦ Φιλοκράτους. Sic Reiskius dedit e Bern. Regg. 1. 3. Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo ὑπὸ τοῦ Φιλοκράτους. Secundum Φιλοκράτους deest Harl.

147. 3. ἡμῖν συμπρεσβεύῃ ὁ Ἀριστόδημος. Helmst. ἡμῖν ὁ Ἀριστόδημος συμπρεσβεύῃ. Vienn. συμπρεσβεύοι, sed correctum in συμπρεσβεύῃ.

4. πρέσβεις Vienn. πρεσβευτὰς Helmst. ἑλέσθαι γε πρεσβευτὴν.

5. οἵτινες cet. Helmst. ὃς ὑπὲρ αὐτοῦ παραιτήσεται. παραιτήσονται. Harl. Ald. παραιτήσωνται.

7. τὴν Ἀριστοδήμου Mead. Helmst. τοῦ Ἀριστοδήμου.

8. ἐξεμαρτύρησεν Mead. Ald. ἐξεμαρτύρησαν.

8. s. ἦν ὁ τοῦ Φιλοκράτους. Sic Harl. Helmst., unde Reiskius recepit. In ceteris, etiam Vienn., deest ὁ τοῦ.

10. s. Ψηφίσματα. Ἐκμαρτυρία. Vienn. ψήφισμα ἐκ μαρτυρίας. Harl. μαρτυρία pro ἐκμαρτυρία.

12. οὐ δὲ ἐμοῦ Vienn. οὐδ᾽ ἐμοῦ.

13. ἐν δὲ τῇ Vienn. ἐν τῇ — ἡμῖν Harl. Helmst. ἡμᾶς.

16. πορείᾳ Vienn. πορίᾳ. παρακελεύσασθαι Bern. Mead. Helmst., unde Reiskius recepit. Sic etiam Vienn. Vulgo παρακελεύεσθαι.

φυλάξομεν Harl. Helmst. Vienn. Reisk. φυλάξωμεν.

148. 1. s. ἐπὶ Φιλοκράτην Vienn. ἐπὶ Φιλοκράτει.

3. ὅτ᾽ ἦν ἡ Harl. ἐν τῇ idem γραφῇ. προβληθέντα Vienn. προβληθέντας.

5. τοιούτοις ἦμεν sic Bern. Coisl. Regg. 1. 3. Mead. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., οἶμαι. Wolfius et qui eum sequuntur τοιούτοις μόνον, οἶμαι.

§. pag. lin.

6. πορείαν Vienn. πορίαν. ἠναγκαζόμεθα Harl. ἠναγκαζόμεθα οἱ συμπρέσβεις. — ὑπομένειν Δημοσθένην Harl. Helmst. Δημοσθένην ὑπομένειν. — ἀφόρητον ὄντα καὶ βαρὺν ἄνθρωπον Harl. καὶ βαρὺν ἄνθρωπον ἀφόρητον ὄντα. Mead. non habet ὄντα.

7. διασκοπούντων ἡμῶν Harl. omittit ἡμῶν Ald. habet ὑμῶν.

8. Κλίμωνος Ald. et Steph. Κλίνωνος.

9. s. δικαιολογούμενος περιγένοιτο ἡμῶν ὁ Φίλιππος Helmst. δικαιολογούμενος ὁ Φίλιππος περιγένοιτο ἡμῶν Vienn. pro περιγένοιτο habet περιγίνοιτο.

10. πηγὰς δὴ Sic Harl. Helmst. Ceteri, etiam Vienn., πηγὰς δὲ δή. Reisk. de suo πηγάς τε δή. ἀφθόνους ἔχειν Harl. ἔχειν ἀφθόνους.

11. τῶν ὑπὲρ Harl. ὑπέρ.

13. τὸ Φιλίππου Bern. Helmst. τὸ τοῦ Φιλίππου. ὁλοσχοίνῳ Vienn. ὁλοσχοίνῳ.

14. μὲν abest ab Harl. et Helmst. Λεωσθένην Sic Bern. Mead. Helmst. Vienn. Vulgo Λεωσθένη.

7. 149. 2. s. εἰς Μακεδονίαν Ald. ὡς Μακ. Illud primus dedit Wolfius, et est in Bern. Mead. Helmst. Vienn.

3. συνετάξαμεν Harl. συνέταξεν. Reiskius de suo συνετάξαμεν πρός.

5. s. αὐτοὺς — πρώτους Harl. omittit intermedia.

7. σφόδρα μοι Harl. Helmst. Vienn. μοι σφόδρα. προσέχετε Harl. προσέχητε. κατόψεσθε Vienn. ὄψεσθε.

9. ἅμα καὶ Helmst. ἅμα δὲ καί.

10. οὐδ᾽ ἂν κατά. ἂν est in Bern. Harl. Helmst., quos secutus est Reisk. Vulgo, etiam in Vienn., deest.

12. περὶ πλείστου δὴ Harl. περὶ πλείστου.

150. 1. ἐγγενὴς Mead. συγγενής. Quod sequitur ἡμῖν, deest in Harl. Helmst. et Vienn. Mead. habet ὑμῖν.

2. τάφοι Vienn. τάφροι.

3. μεθ᾽ ὑμῶν Reg. 3. Vienn. Ald. μεθ᾽ ἡμῶν. ἐλευθέριοι dedit Reiske ex Coisl. Mead. et marg. Steph. Vulgo, etiam Vienn., ἐλεύθεροι.

7. ἐξαίφνης ἐγενόμεθα. Harl. ἐγενόμεθα ἐξαίφνης. ἄπρατον Coisl. Mead. Vienn. Ald. ἄπρακτον.

8. σώματος — ὡς ὢν Harl. omittit intermedia.

§. pag. lin.

9. ὁ τοὺς φόρους τάξας. Vienn. ὁ τάξας φόρους.

11. ἀκούσατε δὴ Harl. ἀκούσατε δὲ. τούς τε Harl. τούτους.

12. ὑμῶν Harl. ἡμῶν.

14. κατηγορημένων Harl. Vienn. κατηγορουμένων. ἀπολογήσωμαι. Harl. ἀπολογήσομαι Mead. ἀπολογίσομαι.

15. πάντας ὑμᾶς Harl. Helmst. ὑμᾶς. — ὦ ἄνδρες Bern. Harl. Helmst. ὦ ἄνδρες δικασταί.

16. κατηγορημένων Bern. κεκατηγορημένων. Vienn. κατηγορουμένων.

8. 151. 1. ἐπειδὴ Harl. Helmst. ἐπεὶ.

3. καὶ τὰ μὲν Mead. Harl. Helmst. τὰ μὲν — καθ' ἕκαστα Vienn. καθέκαστα et deest quod praecedit μὲν.

4. s. λεχθέντας Harl. Helmst. Vienn. ῥηθέντας.

6. νυνὶ δὲ Helmst. νῦν δὲ.

9. παραλείπων Helmst. παραλιπών. — οὐδὲν παραλείπων Vienn. οὐδὲν γὰρ παραλείπων.

14. προδεδομένης. Sic dedi ex Mead. et Helmst. Vienn. Vulgo προδιδομένης.

15. αὐτῆς dedi ex Mead. Reg. 1. 3. 4. Helmst. Vienn. Vulgo αὐτοῖς.

16. αὐτῶν Harl. αὐτὸν.

17. αὐτῷ Harl. αὐτῶν. — ἔχοντος δὲ Harl. ἔχοντός τε.

18. Θέρμαν Harl. Helmst. Θέρμην.

152. 1. Μακεδόνων δὲ Harl. Μακεδόνων.

2. ἀλλὰ τῶν πλείστων τὰ Παυσανίου φρονούντων desunt Mead.

3. ἐχειροτόνησαν στρατηγὸν Ἀθηναῖοι Vienn. ἐχειροτόνησαν Ἀθηναῖον στρατηγοὶ — Ἀθηναῖοι Helmst. οἱ Ἀθ.

4. s. ἐπ' Harl. εἰς. — αὐτῶν deest in Harl. ἐχόντων τότε τὴν πόλιν Reiskius sic dedit ex Harl. et Helmst. Vulgo hic τότε deest, et collocatur l. 5. post χώραν.

6. s. ἀφικομένου δ' εἰς τοὺς τόπους Ἰφικράτους Harl. Helmst. ἀφικνουμένου δ' Ἰφικράτους εἰς τοὺς τόπους. Mead. habet inter lineas Ἰφικράτου.

7. ὀλίγων Harl. ὀλίγον.

8. κατασκοπῇ Mead. Harl. κατασκοπὴν — πολιορκίᾳ Harl. πολιορκίαν.

9. ἐνταῦθ', ἔφην Vienn. ἐντεῦθεν ἔφην.

10. ἡ μήτηρ ἡ σὴ Harl. ἡ σὴ μήτηρ. Ald. ἡ μητρὸς ἡ σή.

§. pag. lin.

11. πάντες deest in Helmst. μὲν Vienn. μὲ.

12. εἰς τὰς χεῖρας Helmst. εἰς χεῖρας. — τὰς Ἰφικράτους Mead. τοῦ Ἰφ. — τὰ ἐκείνου Harl. et Helmst. ἐκείνου.

13. εἶπεν Harl. εἰπεῖν.

14. παίδων Harl. Helmst. παιδίων.

15. συμβαίνει Harl. συμβαίνειν.

16. παιδίων. Harl. Helmst. Vienn. παίδων. τούτων Vienn. τούτῳ.

17. φίλῳ. Sic Reisk. dedit e Coisl. Reg. 2. Mead. Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo φίλον.

18. καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς Harl. καὶ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ φίλων.

20. Παυσανίαν Helmst. τὸν Παυσανίαν.

21. δυναστείαν Helmst. Μακεδονίαν.

9. 21. καὶ μετὰ ταῦτα εἶπον Vienn. μετὰ ταῦτα εἶπεν.

153. 5. ὡς Περδίκκας Harl. ὁ Περδίκκας.

6. ὑμετέραν Mead. ἡμετέραν.

7. διεξῄειν, λέγων Sic dedit Reisk. ex Regg. 1. 2. 3. Mead. Harl. quibus accedit Vienn. Vulgo λέγων διεξῄειν.

9. Ἀθηναίων ἡγουμένου, ἀνοχὰς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσασθε. Helmst. ἡγουμένου Ἀθηναίων, ἀνοχὰς ἐποιήσασθε πρὸς αὐτόν.

10. τεύξεσθαι Mead. τεύξασθαι.

11. διαλύειν Harl. λύειν.

12. ὑπέκτεινεν Vienn. ἀπέκτεινε.

13. ἁμαρτίας dedit Reisk. ex Harl. Vulgo, etiam Vienn., αἰτίας.

14. Φιλίππου, ἐπιτιμῶν Harl. Vienn. Φιλίππῳ ἐπιτιμῶν.

15. s. ὧν εἴποιμι. Vulgo ὧν ἂν εἴποιμι. ἂν delevi auctoritate Harl.

154. 1. χώρας Helmst. χώρας Ἀμφιπόλεως.

4. ταύτην dedit Reiske ex Regg. 1. 2. 3. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo αὐτήν. τότε Vienn. ὅτε. ἐῤῥήθη dedi ex Harl. et Helmst. pro vulgato ἐῤῥέθη.

4. s. λέγειν — νυνὶ δὲ Helmst. intermedia non habet.

5. ἴσως ἀνάγκη συντέμνειν Vienn. ἴσως συντέμνειν ἀνάγκη.

7. ἐπεμνήσθην Wolfius de suo ἐπιμνησθήσομαι, quem secuti sunt ceteri.

§. pag. lin.

155. 1. s. *συμμαχίας γὰρ Λακεδαιμονίων — συνελθούσης* Harl. *εἰς συμμαχίαν γὰρ Λακ. — συνελθόντων.*

2. s. *Φιλίππου πατὴρ* Harl. Helmst. *πατὴρ Φιλίππου.*

3. s. *σύνεδρον, καὶ τῆς καθ' ἑαυτὸν ψήφου κύριος ὢν* Helmst. *σύνεδρον, ὃς τ. κ. ἑ. ψ. κ. ἦν.*

4. *ἀπεψηφίσατο* Vulgo *ἐψηφίσατο.*

5. *συνεξαιρεῖν* Harl. *συνεξαίρειν.*

6. *τούτων* dedit Reiskius ex Harl. Vulgo, etiam Vienn., *τοῦτο.* Markland conjecit *τούτου.*

7. s. *παρεσχόμην* Mead. Harl. *παρειχόμην.*

8. *ἀπέστη* Mead. supra scriptum habet *παρεχώρησε*, quod est scholion. *ὁ Φιλίππου* Helmst. *ὁ τοῦ Φιλίππου.*

9. *οὐ μόνον λόγοις* Vienn. *οὐ μόνον ἐν λόγοις.* Pro *λόγοις* Scaliger *λόγῳ.*

10. s. *τὸν ἐξ ἐκείνου* Vienn. *τὸν ἐκείνου. οὐκ ἔστι* Harl. *οὐκοῦν.*

12. s. *δορυάλωτον τὴν πόλιν* Harl. Helmst. *τὴν πόλιν δορυάλωτον.*

15. *τὴν Ἀθηναίων* Helmst. *τῶν Ἀθηναίων.*

10. 156. 1. *δὲ καὶ τούτων. καὶ* inseruit Reiske ex Harl. et Helmst. Vulgo deest, etiam in Vienn.

2. *Δημοσθένην* Harl. *Δημοσθένη.*

3. *δυνάμεως* abest ab Harl.

5. *ἀκούειν* Harl. *ἀκοῦσαι — ἑταίρους* Vienn. *ἑτέρους. — αὐτοῦ ἐξηγγέλθη ἡ* Harl. *ἐξηγγέλλετο αὐτοῦ ἡ.*

6. *οὕτω δὲ* Scaliger *οὕτω δή.*

8. *προοίμιον σκοτεινόν τε* Harl. *προοίμιόν τε σκοτ. τε* ab Helmst. abest.

9. *τῶν πραγμάτων* Bern. Helmst. *τῶν πραγμάτων τὸν λόγον — ἐσίγησε* Vienn. *ἐσίγησεν.*

10. *διηπορήθη* Vienn. *διηπερήθη — ἐκπίπτει ἐκ τοῦ λόγου* Helmst. Vienn. *ἐκπίπτει τοῦ λόγου.*

11. *θαῤῥεῖν τε παρεκελεύετο* Vienn. *θαρεῖν παρεκελεύετο.*

157. 3. *ὡς ἅπαξ* Helmst. *ἅπαξ.* Alterum tamen in margine cum *γρ.*

4. *διεσφάλη* Scholiastes *παρεσφάλη.*

5. *ἔτι αὐτὸν* Harl. *ἔτι αὐτὸν* Helmst. *ἔτι ἑαυτὸν* Vienn. solum *ἑαυτόν. λέγειν ἐπιχ.* Harl. Helmst. *ἐπιχ. λέγ.*

6. *ὡς δὲ ἦν* Vienn. *ὡς δ' ἦν.*

7. *ἐκέλευεν* Harl. Helmst. *ἐκέλευσεν — ἐπειδὴ* Helmst. *ἐπεί.*

§. pag. lin.

9. οὑτοσὶ Δημοσθένης sic dedit Reiske ex Harl. Vulgo, etiam Vienn., οὗτος. ἀπολωλεκέναι Vienn. ἀπολελεκέναι.

10. s. οὐκ ἐμοῦ μόνον Helmst. οὐκ ἐμοῦ μόνου.

12. ταῦτ' εἶπεν Vienn. ταῦτα εἶπεν.

13. s. καταπεπονημένον καὶ σφόδρα ἐπιθυμοῦντα Helmst. καταπεπονημένον σφόδρα καὶ ἐπιθυμοῦντα.

14. τῆς εἰρήνης Harl. εἰρήνης. — εἰ μὴ Harl. οὐ.

158. 1. s. ἐψηφισμέναις μεν Harl. Vienn. ἐψηφισμέναις.

2. οὐδέποτε Harl. οὐδεπώποτε.

11. 7. ὡς δ' ἤλθομεν Harl. ὡς δ' εἰςήλθομεν.

11. πολλάκις μου τοὔνομα. Vienn. πολλάκις τοὔνομα — ὠνόμαζε Vienn. ὠνόμαζεν Harl. ὠνομάζετο.

12. Δημοσθένην dedi ex Harl. Mead. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo Δημοσθένη.

13. διελέχθη Harl. διειλέχθη Helmst. διηλέχθη — τοῦτο δὲ ἄρα ἦν Helmst. et Vienn. τοῦτο δὲ ἦν ἄρα.

14. ἀγχόνη Mor. Mead. ἀγχονή.

15. Φίλιππος Helmst. ὁ Φίλιππος.

16. προειρήκει Harl. προειρήκειν.

17. ἐσομένου πολέμου Mead. ἐσομένου τοῦ πολέμου — διαφορᾶς αἰτίου, διέπιπτεν Harl. Helmst. Vienn. διαφορᾶς, ἐκ τοῦ ἐναντίου διέπιπτεν. Regg. 1. 3. διαφορὰ ἐκ τοῦ ἐναντίου διέπιπτεν. Mead. Reg. 2., διαφορᾶς ἀντὶ εἰρήνης ἐκ τοῦ ἐναντίου διέπιπτεν.

18. καὶ παντελῶς Mead. παντελῶς.

19. ἐπὶ ξένια Taylor dedit e Mead. Vulgo ἐπὶ ξενίᾳ.

159. 1. ἡμῶν οἴκαδε ἐκ τῆς πρεσβείας Harl. ἡμῶν ἐκ τῆς πρεσβείας οἴκαδε.

3. ὅ τι μὲν οὖν δήποτ' ἦν Harl. ὅ τι μὲν οὖν τί ποτ' ἦν Mead. ὅ τι μέν ποτ' ἦν. Vienn. ὅ τι μεν οὖν ποθ' Ald. ὅτι μὲν οὖν ἦν ποθ'.

4. παιπάλημα Harl. παιπάλαμα Mead. πεπάλημα. ἤ τὸ Mead. ἤ τοι.

5. νυνὶ Vienn. νῦν.

6. πάσης Helmst. Vienn. ἁπάσης.

8. συστήσειν Wolfius ex conj. εἰςοίσειν, quod retinuit Taylor.

9. στρατηγίαν Harl. στρατηγείας.

10. καὶ τοὺς λόγους, οὓς εἶπον ἐγκωμιάζων desunt in Mead.

§. pag. lin.

160. 1. ἦν ἐν τοῖς. Ἐν, quod vulgo deest, etiam in Vienn., Reisk. recepit ex Regg. 1. 3.

2. εἰς αὐτὸν Vienn. εἰς αὐτὸν Mead. Harl. nonnisi αὐτόν. Quod sequitur μὲν, deest in Harl.

3. ἔσκωπτε Vienn. ἔσκωπτεν.

4. ἑαυτῷ Harl. αὐτῷ — τὸν δὲ Harl. τόν.

12. 5. συναποφηναμένου Vienn. συναποφαινομένου.

6. ὡς μνημονικῶς Vienn. ὡς καὶ μνημονικῶς.

7. ὅσπερ ἦν ὑμῶν Helmst. ὅσπερ ὑμῶν.

13. [ἦν] deest in Mead. Harl., unde Reisk. uncis inclusit.

16. κατέκλεισεν Mead. κλεῖσεν Ald. κατέκλεισε.

17. δέησίν τινα Helmst. Vienn. δέησιν.

19. Δημοσθένης Harl. Δημοσθένους.

161. 1. προπηλακίζειν, οὗτος Harl. προπηλακίζειν.

2. διατετέλεκε Vienn. διατετέλεκεν.

3. ὑμῖν Reisk. dedit ex Harl. Coisl. Mead. Regg. 1. 2. 3. marg. Steph., quibus accedit. Vienn. Vulgo ἡμῖν. Scaliger ἡμῶν.

4. ὑμῶν Harl. ἡμῶν.

5. ὅτι μὲν γὰρ Mead. ὅτι μὲν — ποθεῖ Harl. ποιεῖ.

8. οὐδ' ἐκείνοις ὁμοίως παρακολουθήσετε desunt in Mead.

9. ἐὰν δ' ἐμοὶ Helmst. ἂν δ' ἐμοὶ Vienn. ἂν δέ μοι — εἰπεῖν δῶτε Helmst. δῶτε εἰπεῖν.

10. εἰ Harl. ἦν — δυνήσεσθε Vienn. συνήσεσθε. Bern. δυνήσασθαι.

11. θεάσεσθε Reisk. dedit ex Bern. Harl. θεάσασθαι. Ceteri, etiam Vienn., habent, quod restitui.

12. καὶ τὰ ἀντιλεγόμενα. Harl. καὶ τἀντιλεγόμενα. Vienn. margo Mead. καὶ τἀναντία λεγόμενα. Mor. ὁμολογούμενα ταυτὶ λεγόμενα.

13. — δεῦρ' ἤλθομεν Vienn. δεῦρο ἤλθομεν.

14. τὴν παρὰ Φιλίππου Wolf. παρὰ Φιλίππου.

17. ἐξέπεμψεν Harl. ἔπεμψεν.

18. λέγοντες Wolfius de suo πράττοντές τε καὶ λέγοντες — ἄξιοι ἦσαν Harl. Helmst. Vienn. ἦσαν ἄξιοι.

19. εἰπέ τι Vienn. εἰπέν τι.

162. 1. ἐλπίδας Harl. ἐλπίσας.

2. ἔγραψε γὰρ ἡμᾶς. Vulgo ἔγραψεν ἡμᾶς. Reisk. ait, Harl. inter-

§. pag. lin.

ponere καὶ, quod receperit. Pro καὶ videtur scribere voluisse γὰρ. θαλλοῦ Helmst. θαλοῦ. — στεφάνῳ deest in Harl.

4. ἐπὶ δεῖπνον Bern. ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

7. s. ψήφισμα — εἰρημένων desunt in Mead. et Vienn. Harl. In Helmst. est εἶπε καὶ μαρτυρίαι.

14. 9. ἀπηγγέλλομεν Vienn. ἀπειγγέλλομεν Ald. ἀπηγγέλομεν.

10. εἶπε Vienn. εἶπεν.

12. ὑμῖν Mead. Harl. Ald. ἡμῖν — τῆς Φιλίππου dedit Reisk. ex Harl. Mead. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., τοῦ Φιλίππου.

13. ἰδέας Vienn. ἰδίας. — πότοις Bern. Vienn. τόποις. ἐπιδεξιότητος Harl. δεξιότητος.

14. μετὰ τοῦτον Φιλοκράτους εἰπόντος μικρὰ Helmst. μετὰ τοῦτον μικρὰ Φιλοκράτους εἰπόντος.

15. Δερκύλλου Vienn. Κερδύλλου.

17. ὅτι μνημονικῶς Helmst. Vienn. ὅτι καὶ μνημονικῶς.

18. δυνατῶς Vienn. δυνατὸς.

19. λέγειν Vienn. λέγει.

163. 2. τελευταῖος abest ab Mead.

3. εἴωθε Reg. 2. Helmst. εἰώθει. Vienn. εἰώθη (quod vult εἰώθη corrigendum esse in εἰώθει.)

4. δεδειγμένον Scaliger ἀποδεδειγμένον.

164. 1. οὐδὲν γὰρ εἶναι ῥᾷον ἢ Harl. οὐδὲν παρεῖναι ῥᾷον.

3. γίνεσθαι Helmst. γενέσθαι. ἐκέλευσεν Vienn. ἐκέλευεν.

5. ἐπράττομεν Harl. ἐξεπράττομεν. Reiskius opinatur, in codd. quibusdam olim fuisse ἑξῆς ἐπράττομεν.

7. δὲ abest ab Helmst.

8. ἀπέχετε, ἔφη. Bern. ἀπέχειν ἔφη. — ἐστὶ Vienn. ἐστὶν. deest in Harl. βουλεύσασθαι Harl. βουλεύσασθε.

15. 11. καὶ σκέψασθε δὲ Harl. σκέψασθε δὲ.

12. τἄλλα Vienn. τὰ ἄλλα.

14. περιθείη Vienn. περιθεὶς.

16. ὁ ὑποκριτὴς Vienn. ὑποκριτὴς.

17. ὃς deest in Harl. αὐτόν φησιν Helmst. φησὶν αὐτόν.

18. ἕτεροι. συμπιεῖν. Harl. ἑτέροις συμποσιεῖν. Mead. Coisl. Reg. ἑτέροις συμπιεῖν. — ἀλλὰ deest in Harl.

165. 2. οὔτ᾽ ἂν Vienn. ὅτ᾽ ἂν.

2. s. ἀλλ᾽ — μεταδοίη Mead. haec collocat post ἔφη v. 4.

§. pag. lin.

5. [βούλομαι] Reiske uncis inclusit auctoritate Mead. Harl. Helmst., quibus accedit Vienn.

6. μέλλουσι Vienn. μέλλουσιν.

7. πρυτάνεις. Post hoc vocabulum de suo addidit Wolfius κελεύειν, quod expunxit Reisk.

10. ἡμᾶς Harl. ὑμᾶς.

12. εἰς αὔριον Vienn. εἰςαύριον.

166. 4. κάλει δέ μοι Vienn. κάλει μοι κάλει δέ μοι — συμπρέσβεις Vienn. πρέσβεις.

6. ψήφισμα Δημοσθένους deest in Helmst. et Vienn.

6. s. μόνον ταῦτα Helmst. ταῦτα μόνον.

7. εἰπὲ deest in Harl.

8. κατανεῖμαι Harl. κατάνειμε. — πρέσβεσιν Vienn. πρέσβευσιν.

9. ψήφισμα Δημοσθένους. Sic edidit Reiske ex Harl. Vulgo ψηφίσματα. Duo haec vocabula desunt in Vienn.

10. δὴ Helmst. δὲ — συμπρέσβεων Helmst. πρέσβεων.

12. πόλεως εἰπεῖν δύναται, ἀλλ' Helmst. πόλεως δύναται λέγειν, ἀλλά.

13. μελετῶ. Μαρτυρία. Helmst. μελετᾶν. ψηφίσματα καὶ μαρτυρίαι.

16. 14. κοινωνίαν. Sic dedit Reisk. ex Harl. Mead. Bern. Coisl. Reg. 2., quibus accedit Vienn. — Ald. et Steph. μαρτυρίαν. Wolf. πραγματείαν. — ὑπὲρ Mead. Helmst. Vienn.

15 s. εὑρίσκετε dedi e Coisl. Harl. Mead. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., εὑρήσετε.

16. οἴομαι Vienn. οἶμαι.

17. παρεσχῆσθαι dedi ex Bern. Regg. 1. 3. Helmst. Vienn. Vulg. παρασχέσθαι. — ἀπηγγελμένων ὑμεῖς ἐστὲ Helmst. ὑμῖν ἀπηγγελμένων ἐστέ. Quod sequitur μοι, deest in Vienn.

18. τῶν δὲ ἐν Vienn. τῶν δ' ἐν.

19. τοὺς συμπρέσβεις Steph. συμπρέσβεις.

20. πορείαν Vienn. πορίαν.

23. ἀπὸ Harl. ὑπὲρ — ἣν εἶπον Vienn. ἧς εἶπον. Harl. ἣν εἶχον. — εἶπον περὶ Helmst. Vienn. εἶπον ἐγὼ περί.

24. ἐν τῷ μέρει τούτῳ τῆς κατηγορίας Helmst. ἐν τῷ μέρει τῆς κατηγορίας τούτῳ.

167. 3. s. ἔπεμψαν πρὸς ἡμᾶς οἱ Ἕλληνες Helmst. ἔπεμψαν οἱ Ἕλληνες πρὸς ὑμᾶς. Ὑμᾶς est etiam in Harl.

4. κοινῇ deest in Helmst., quod sequitur καὶ in Harl.

§. pag. lin.

5. δοκοίη Harl. δοκῇ — συμφέρον dedit Reisk. ex Mead. Scal., quibuscum consentit Vienn., qui habet συμφέρον δοκοίη.

6. μεγάλου Regg. 1. 3. Scal. Vienn. μεγάλην — κλοπὴν Scalig. βουλὴν.

8. ἐξεπέμψατε Harl. ἐξεπέμψατο. — τοῦ πολέμου Helmst. τοῦ πολέμου τοῦ.

9. ἡμῖν Helmst.

10. πρεσβευσάντων Mead. πρεσβευόντων.

12. αὐτῶν ἐστὶν Helmst. ἐστὶν αὐτῶν.

14. οὗτος δὲ ἐφεστάναι παρὰ τῶν Ἑλλήνων φησὶ πρεσβείας. Sic dedit Reisk. ex Harl. et Mead. ἐφεστάναι est etiam in Coisl. Vulgo, etiam Vienn., οὗτος δέ φησιν ἀπεστάλθαι τὰς παρὰ (Vienn. ἀπὸ) τῶν Ἑλλήνων πρεσβείας. Helmst. οὗτος δ' ἐφεστάναι τὰς π. τ. Ἑ. πρεσβείαις.

15. Δημόσθενες Helmst. ὦ Δημόσθενες.

16. τοῦτο Helmst. τουτ.

168. 1. τῶν Ἑλληνίδων Vienn. Ἑλληνίδος. — ἐξ ἧς ἀφῖχθαι τότε φῂς τοὺς πρέσβεις Reisk. non nominato libro hanc affert verborum collocationen. ἐξ ἧς τότε ἀφῖχθαι τοὺς πρέσβεις φῂς.

2. προβουλεύματα Wolfius περὶ προβουλεύματα.

3. s. ἐξέπεμψαν Mead. Harl. ἐξέπεμψεν.

6. s. αὐτῶν προσόδους Helmst. προσόδους αὐτῶν — ψηφίσματα Helmst. βουλεύματα — ἂν deest in Harl. — παράσχῃ Reisk. revocavit ex Ald. Harl. Mead., quibus accedit Vienn. Vulgo παράσχῃς.

7. ἐν ᾧ Harl. ὡς. — χρόνῳ Harl. χρόνον. — ἐν ᾧ σὺ φῂς ὄντα χρόνῳ Mead. ὡς σὺ φῂς οὔτ' ἀχρόνῳ Helmst. ἐν ᾧ σὺ φῂς χρόνῳ ὄντα.

8. θανάτου Harl. Mead. θανάτῳ.

17. — ἀνάγνωθι δὴ Mead. ἀνάγνωθι δὲ Vienn. ἀνάγνωθι.

10. βουλεύεται dedit Reisk. ex Mead. Harl. Scalig. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo βουλεύηται. — ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς Helmst. ὑπὲρ εἰρήνης τῆς πρὸς.

12. εἰς τὴν Ἑλλάδα Vienn. εἰς Ἑλλάδα. — παρακαλοῦντας τὰς πόλεις Vienn. παρακαλεῖν τὰς πόλεις. Harl. τὰς omittit.

13. τῆς ἐλευθερίας Helmst. ἐλευθερίας.

169. 5. κατὰ τοὺς νόμους Mead. Harl. Helmst. Vienn. κατὰ τὸν νόμον.

§. pag. lin.

4. βουλεύσασθαι Vienn. συμβουλεύσασθαι.

5. s. βουλεύσηται. Bern. βουλεύηται. κοινὸν δόγμα τῶν συμμάχων Scalig. et Helmst. δόγμα τὸ κοινὸν τῶν συμμάχων.

7. s. Δόγμα συνέδρων. Deest in Vienn. παρανάγνωθι δή μοι Helmst. παράγνωθι δέ.

8. τοῦ Δημοσθένους Mead. Δημοσθένους.

10. ἐν Διονύσου Helmst. Vienn. ἐν Διονύσῳ.

11. ἐνάτῃ Mead. Harl. ἐννάτῃ.

12. ἐκκλησίας, πρὶν Mead. ἐκκλησίας καὶ πρὶν — πρὶν Helmst. πρὶν ἂν — ἐπιδημῆσαι Harl. a manu sec. ἐπιτιμῆσαι.

13. τοὺς ἀπὸ Helmst. τοὺς παρὰ — τῶν in fine versus abest ab Helmst.

170. 2. τῆς εἰρήνης. Harl. Mead. εἰρήνης. — ὑμᾶς Harl. Mead. ἡμᾶς.

3. λέγε αὐτοῖς Vienn. λέγε δὲ αὐτοῖς.

4 s. ψήφισμα Δημοσθένους abest a Vienn. — ἀμφοτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι, ἠκούσατε Helmst. ἀμφοτέρων ἀκηκόατε, ὦ Ἀθηναῖοι. Vienn. ἀμφοτέρων ἀκούσατε ὦ Ἀθ.

5. Δημοσθένης Helmst. ὁ Δημοσθένης.

6. πρεσβείας ἐπιδημεῖν Helmst. ἐπιδημεῖν πρεσβείας.

7. ἀκροάσασθαι Vienn. ἀκροᾶσθαι.

8. ἄκυρον Vienn. ἄκηρον.

10. λόγῳ μόνον Vienn. λόγῳ μόνῳ — κεκώλυκε Mead. ἐκώλυσε. — ὁ πάντων Vienn. ἁπάντων.

11. καὶ τάχιστα deest in Vienn. — μετατιθέμενος dedit Reisk. ex Mead. et Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo μεταθέμενος.

12. βούλευεσθαι Helmst. Vienn. βεβουλεῦσθαι.

18. 17. ᾠχόμην φέρων Helmst. φέρων ᾠχόμην.

18. πείθων Vienn. πείθειν — μὴ προσέχειν deest in Harl.

19. λέγουσι Vienn. λέγουσιν.

171. 3. εἰ δώσει dedi ex Helmst. Vulgo εἰ δῷ. Steph. εἰδῶ.

4. γεγραφὼς Φιλοκράτει Helmst. Φιλοκράτει γεγραφώς.

7. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ Vienn. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ.

9. Φιλοκράτει Vienn. Φιλοκράτης — Ψήφισμα Δημοσθένους abest ab Helmst.

10. τὰ μὲν Mead. μὲν — ἐγράφη Scalig. ἔγραψα.

11. ἐφ᾽ ἡμέραν Bern. γρ. ἐφημέρους.

§. pag. lin.

13. τὸ ψήφισμα δὲ Helmst. τὸ δὲ ψήφισμα. — τἀληθὲς Vienn. τὸ ἀληθές.

14. προτεθέντων Mead. προστεθέντων et προβληθέντων pro scholio.

172. 1. τί δὲ καὶ Helmst. τί δ' ἂν καὶ — βουλόμενος Harl. βουλόμενοι.

2. ταὐτὰ Mead. Ald. ταῦτα Harl. ταὐτόν.

6. περαίνειν Vienn. παραίνειν.

19. 7. καὶ Ἀμύντορα Helmst. Ἀμύντορα. Ἐρχιέα margo Mead. Vienn. Ἀρχιέα.

11. δυοῖν Vienn. δυεῖν.

16. εἰ δώσει. Vulgo εἰ δῷ.

17. ἐπιψηφίσασθαι margo Mead. ἐπιψηφισθῆναι. — τοῖς προέδροις margo Mead. ὑπὸ τῶν προέδρων.

19. Ἐρχιέα Mor. Mead. Helmst. Vienn. Ἀρχιέα — θέλῃ Harl. θέλει.

20. μαρτυρία Ἀμύντορος Helmst. μαρτυρία. Mor. ψήφισμα ἀπὸ δήμου. In Vienn. desunt.

21. σκοπεῖτε δὴ Helmst. σκοπεῖτε δὲ.

22. s. ἐμοῦ κατηγορηκέναι Mead. κατηγορηκέναι ἐμοῦ. — πότερα Mead. πότερον. — τουναντίον αὐτὸς ἑαυτοῦ Vienn. τοὐναντίον αὐτοῦ.

20. 23. Ἐπειδὴ δὲ Mead. Ἐπειδή.

26. τότ' εἰρημένων Vienn. τότε εἰρημένων.

27. μᾶλλον abest a Mead. Harl. Helmst.

173. 3. ἡμῶν Helmst. ὑμῖν. — πολέμῳ ἑβδομήκοντα μὲν. Sic dedit Reisk. ex Mead. Harl. Helmst. Vulgo πολέμῳ μὲν ἑβδομήκοντα.

6. γὰρ παῤῥησιάσασθαι Scalig. γὰρ πρὸς ὑμᾶς παῤῥησιάσασθαι.

7. s. καὶ in Harl. deest. τἀληθῆ Helmst. ἀληθῶς — ἄλλως πως γινώσκητε Harl. ἄλλως ἐπιγινώσκητε., qui Reiskio videtur dare voluisse ἄλλοσέ πῃ γινώσκητε. Pro γινώσκητε Mead. γινώσκησθε.

8. καταχρήσασθέ μοι. Sic dedit Reisk. ex Harl. Coisl. Regg. 2. 3. Helmst., quibus accedit Vienn. Ald. et Steph. καταχρήσασθαί μοι. Wolf. et qui eum secuti sunt, διαχρήσασθέ με. Reg. 1. καταψηφίσασθέ με.

174. 1. s. ἀγῶσιν ἀεὶ τοῖς Χάρητος Harl. ἀγῶσιν ἀεὶ Χάρητος. Ald. ἀγῶσιν ἀεὶ τῆς Χάρητος. Vienn. ἀγῶσι τῆς χάριτος.

§. pag. lin.

4. *Δηϊάρην* Mead. *εἰς Δηϊάρην*. pro *τε* Ald. Mead. Helmst. *δὲ* — *Δηΐπυρον* Scalig. Helmst. *Δηΐπυλον*.

5. *Πολυφόντην* Helmst. Vienn. *Πολυφῶντα*. Margo Mead. *εἰς Πολυφῶντα*. — *δραπέτας* Wolf. *καὶ δραπέτας*. — *συνειλεγμένους* Harl. *συνειλεγμένος*. Vienn. *συνηγμένους*.

8. *ἑξήκοντα* Helmst. *ἑπτά*.

12. *ἐνεπίμπλατο* dedi ex Helmst. Vulgo *ἐνεπίπλατο*. Vienn. *ἀνεπίμπλατο*.

175. 1. *οὐκ ἔθ᾽ ὑπὲρ* Helmst. *οὐχ ὑπὲρ* — *ἠγωνίζετο* Vienn. *ἠγονίζετο*.

3. *ἐξέλιπον* Steph. *ἐξέλειπον*.

4. *ὁμολογουμένως* Mead. *ὡμολογημένως*.

5. *ἠναγκάζεσθε* Harl. *ἀναγκάζεσθαι*.

7. *δ᾽ ἦν σφαλερὰ* Helmst. *ἦν ἤδη σφαλερά*.

8. s. *ψήφισμα* Helmst. Vienn. *ψηφίσματα*. — *εἰς* Harl. *εἰς*.

176. 1. *τῶν φίλων καὶ ἑταίρων* Harl. *τὸν φίλον καὶ ἑταῖρον* — *τοῦ Χάρητος* Vienn. *τῶν Χάρητος*.

3. *κἂν ἐντύχῃ* Harl. *καὶ ἦν τύχῃ*.

4. *θαυμάζει*. Vienn. *θαυμάζοι* — *ὁ δῆμος ὁ* Helmst. Vienn. *ὁ δῆμος*.

6. s. *οὐδὲ* Ald. *οὐδὲν* — *ἐξέπεμψαν* Helmst. *ἔπεμψαν*.

9. *πολέμων* Helmst. *ὅπλων*.

10. *ψήφισμα* — *εἶπεν*. Haec omnia desunt in Vienn. Helmst. solum habet *ψήφισμα*.

21. 12. *ἐγένοντο* Helmst. *ἐγίνοντο*.

13. *οὐδὲν* Harl. *οὐδ᾽*.

15. *ἡμᾶς* Mead. Helmst. *ὑμᾶς*.

16. *μεμνῆσθαι, μιμεῖσθαι* Vienn. *μεμνῆσθαι καὶ μιμεῖσθαι*. *τῶν προγόνων*. Vulgo *καὶ τῶν προγόνων*. Reisk. *καὶ* expunxit, quod deest in Harl., neque h. l. in Vienn. legitur.

17. *ἁμαρτήματα* Vienn. *ἁμαρτύματα*.

18. *τὴν μὲν* Vienn. *καὶ τὴν μὲν*.

177. 2. *ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ*. Sic dedit Reiske ex Helmst. Mead. *Ἀρτεμισίων*. Vulgo, etiam Vienn., *Ἀρτεμισίου*.

3. *τὴν Τολμίδου* Mead. *τὴν τοῦ Τολμίδου* — *ζηλοῦν στρατηγίαν κελεύων* Helmst. *στρατηγίαν ζηλοῦν κελεύω*.

4. *ὃς* Harl. *οὓς*.

178. 1. *ἀδεῶς* Vienn. *ἁδρῶς*.

3. *ἐμβεβληκότων* Vienn. *ἐκβεβληκότων*.

§. pag. lin.

5. s. *προκαλουμένων αὐτοὺς* Helmst. *προκαλουμένων δὲ αὐτοὺς*, Vienn. *προκαλουμένων τε αὐτοὺς.*

9. *ἤθελον* Vienn. *ἔθελον* — *δὲ προῃροῦντο* Harl. *δὲ οὐ προῃροῦντο.* Vienn. *προαιροῦντο.*

10. *Κλεοφῶν* Mead. *λεοφῶν.* — *ἐν πέδαις* Mead. *ἐν ταῖς πέδαις.*

13. *εἴ τις εἰρήνης* Helmst. Vienn. *εἴ τις τῆς εἰρήνης.*

17. *τοῖς τριάκοντα* Vienn. *τοὺς τριάκοντα.*

179. 2. *ἀκρίτους* dedi ex Harl. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *ἀκρίτως.*

22. 3. *παραγγέλλειν* Helmst. *παραγγέλλειν τῇ πόλει.*

5. *ταῦτα* Helmst. *πάντα.*

6. *ὁ πατὴρ* Sic dedit Reisk. ex Harl. et Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo *πατὴρ.*

7. *τῆς ἑαυτοῦ* Scalig. *τῶν ἑαυτοῦ.*

9. *γένος ὢν* Harl. *ὢν γένος.* — *συγκατήγαγε δὲ* Harl. *συγκατήγαγε μὲν.*

12. s. *Χείλωνα* dedit Reisk. ex Harl. Vulgo *Χίλωνα.*

13. *τὸν* Mead. *τῶν.*

14. *ἀτυχήματα* Scalig. *ἀτυχήματα καὶ εὐτυχήματα.*

15. *Ἐπιτιμᾷς* Vienn. *ἐπιτιμῶς* — *καὶ τὴν* Helmst. *καὶ* — *μυρίοις* Vienn. *κυρίοις.*

180. 1. *με* abest ab Helmst.

3. *δυνατὸς* dedi ex Mead. et Helmst. Vulgo *δυνατόν*, etiam in Vienn.

5-8. *ἀλλὰ τῶν* — *ἐν τῇ πόλει* desunt in Harl.

5. *ἐπικουροῦντος* Helmst. *ἐπικυροῦντος.* — *ἀλλὰ τῶν μὲν περιορώντων* Scalig. *τῶν μὲν ἀπειθούντων, τῶν δὲ περιορώντων.* Cui consentit Helmst., nisi quod pro *ἀπειθούντων* habeat *διαπειθούντων.*

8. *συμβουλεῦσαι* Harl. *συμβουλεύσασθαι.*

10. *ἣν σὺ νῦν αἰσχρὰν νομίζεις.* Helmst. Vienn. *ἣν σὺ νομίζεις νῦν αἰσχράν.*

11. s. *πολλῷ φημὶ* Helmst. Vienn. *φημὶ πολλῷ.*

16. *ἐν τῷ Πρυτανείῳ* Helmst. Vienn. *ἐν Πρυτανείῳ.*

19. *πρέσβεων* Vienn. *πρέσβαιων.*

20. *τοὺς πολέμους* Helmst. *πολέμους* — *θελήσει* Vienn. *ἐθελήσει.*

23. 21. *ἀπήγγειλα* Mead. *ἀπήγγειλον.* Helmst. Vienn. *ἀπήγγελον.*

25. *ἦν* deest in Mead. Harl.

§. pag. lin.

181. 2. καὶ addidit Reisk. ex Harl. Helmst. Vulgo deest, etiam in Vienn.

4. προτέραν Helmst. δευτέραν. — ἐπρεσβεύομεν πρεσβείαν Mead. πρεσβείαν ἐπρεσβεύομεν.

8. μὲν οὖν Vienn. μὲν. Quod praecedit ἐν, deest in Helmst.

9. ᾗ Scalig. ἐν ᾗ — ὑμεῖς Vienn. ὑμᾶς — ἐψηφίσασθε Vienn. ἐψηφίσασθαι.

11. οὔπω δὲ Mead. οὔπω — ἀπηρχότων Helmst. ἀπειρηκότων. Vienn. ἀπηρηκότως.

14. εἶπε Mead. ἦλθε.

15. πέμψειε Vienn. πέμψεις. — αὐτὸν Harl. αὐτοῦ.

15-17. Κερσοβλέπτης — συναναγραφῆναι desunt in Harl.

16. ὅρκους Vienn. ὄρκους. Sic ubique fere.

17. ὑμετέροις Mead. ἡμετέροις.

18. Πήληξ Mead. Πήλαξ.

19. ψήφισμα Vienn. τὸ ψήφισμα. — ἐν ᾧ Helmst. ᾧ.

21. ἀναγνωσθέντος δὲ Vienn. ἀναγνωσθέντος.

182. 1. λύσειν Vienn. τινι ψῆφον φέρειν ἢ ὑποβάλλειν λύσειν.
Significat punctata delenda esse.

2. συμμαχιῶν. Sic dedit Reiske de suo. Ceteri συμμάχων. Ex Vienn. tamen nulla notata varietas cum editione Reisk.

3. ἐν τοῖς Helmst. τοῖς.

4. ἑτέραν deest in Mead.

5. κατ' ὄνομα recepit Reiske ex Regg. 1. et 3. Vulgo deest, etiam in Vienn.

6. ἄκοντος αὐτοῦ, τὸ ψήφισμα Helmst. Vienn. ἄκοντος τὸ ψήφισμα αὐτοῦ.

8. συμπροέδρους Vienn. προέδρους.

9. Μαρτυρία — συμπροέδρων. Desunt in Mead. et Vienn. In Helmst. legitur nonnisi Μαρτυρία.

24. 10. Δημοσθένης bis scriptum in Vienn.

183. 1. στρατηγίῳ Helmst. στρατηγείῳ.

3. παρὰ Κερσοβλέπτου Vienn. παρὰ Κερσοβλέπτην (ου supra scriptum) eadem manu.

5. ῥώμην λαβὼν Vienn. ῥώμην.

6. ἐτόλμων Vienn. ἐτώλμων.

7. τοῦτο ποιῶν Helmst. ποιεῖν. — ἐπέτρεψας Harl. ἐπέστρεψας.

§. pag. lin.

8. *βοῆς καὶ κραυγῆς* Harl. *βοῆς.*

9. *ὠθοῦντα* Harl. *ὡς οὖν* — *ἀπὸ* Ald. *ὑπὸ.*

12. *Μαρτυρίαι.* Deest in Vienn. — *οὔκουν* dedit Reisk. ex Bern. Vulgo *οὐκοῦν,* etiam Vienn. — *ὦ Ἀθηναῖοι* Helmst. Vienn. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.*

14. *προςδιορθοῦμαι* Sic Ald. et Steph., quod revocavit Reisk. Wolfius et Taylor, Regg. 1. et 3. *προδιορθοῦμαι.* Vienn. accedit nostrae lectioni — *καταψεύδεσθαι* Vienn. *καθεύδεσθαι* — *κινδυνεύοντος* Vienn. *κινδυνεύοντας.*

184. 1. *ἡμῶν* Mead. *ὑμῶν* — *φονικαῖς* Mead. *φοινικαῖς* Harl. *φωνικαῖς* — *δίκαις ἐπὶ* Scalig. *δίκαις ταῖς ἐπὶ.*

2. *τέμνοντας.* Sic Reisk. de conj. Vulgo *τέμνοντες.* Vienn. *τ* , relicto spatio, explendo e meliore codice. — *τοὺς νικῶντας* Scalig. *τὸν νικῶντα.*

185. 1. *ψηφίζεσθαι* Scal. *ἐψηφίσθαι* — *ὅσοι* Vienn. *σοι* Harl. *οἱ.*

2. *αὐτῷ* Helmst. *ἑαυτοῖς.*

3. *ἐξώλη τε* Harl. *ἐξώλη.* — *αὐτὸν* Ald. *αὐτὸν.*

5. *ὦ Ἀθηναῖοι* Helmst. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.*

7. s. *ἢ τὴν οὐσίαν* Harl. *τὴν οὐσίαν.*

23. 9. *ἆρ' οὖν, ὦ Ἀθ.* Vienn. *ἆρ' οὖν, Ἀθ.* — *εἰ* addidit Reisk. ex Coisl. Mead. Harl. Regg. omnibus, Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo deest.

10. *προςειπὼν* Wolfius de suo *προςειπόντι.* Vienn. *προςειδὼν.*

11. *ἀφίησιν, ἔπειτα* Vienn. *ἀφίησι δὲ ἔπειτα.*

12. *περὶ* Harl. *παρὰ* — *Κερσοβλέπτην* Wolfius ejusque asseclae *Κερσοβλέπτου.*

13. *ὃν* Mead. *ὧν.*

14. *διαβαλλομένοις* Vienn. *διαλαμβανομένοις.*

16. *δημοσίοις* Vienn. *δομασίοις.*

186. 6. *Ὠρεῷ* Vienn. *Ὠρεῷ.*

187. 1. *τῆς Χάρητος* Scalig. *τοῦ Χάρητος.* Reiskio videtur dare voluisse *τῆς τοῦ Χάρητος* — *ὅτι* Reg. 3. Helmst. *ὅτε.*

2. *Ἱερὸν* sic dedit Reisk. ex Harl. Mead. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *τὸ Ἱερὸν.*

3. *ἕκτῃ* Harl. *ἐνάτῃ.*

4. *δ' ἐν* Helmst. *ἐν.*

5. *Ἐπιστολή* deest in Vienn. etiam cetera desunt usque ad v. 12. *Ἀκούετε.*

§. pag. lin.

7. ἀλλὰ καὶ Μουνυχιῶνος. Sic dedit Reisk. ex Mead. Vulgo deest καί.

10. s. ψήφισμα — Χρόνος Desunt in Mead. ψήφισμα deest in Helmst., ut χρόνος.

11. προσανάγνωθι. Sic Bern. Harl. Coisl. Reg. Wolfius, Tayl. Reisk., quibus accedit Vienn. παραναγνωθι Regg. 2. 3. Helmst. προαναγνωθι Al. Steph. — δὴ Helmst. δέ.

15. καὶ ἐπιστολὴ Helmst. καὶ ἡ ἐπιστολή.

16. ἐστι Μουνυχιῶνος Helmst ἐστι τοῦ Μουν.

26. 17. ἐξορμᾶν Bern. ἐξορμεῖν Hlmst. ἐξορμῆσαι.

22. μὲν Harl. μένων Helmst. ἐν ὧν — ἐποίεις Harl. ἐποίει.

188. 1. ἤλεεις Harl. ἤλεει.

2. ἐπιβολὴν Mead. Helmst. Ald. ἐπιβουλήν.

3. οὐκ ἐπεξιὼν Ald. et Steph. οὐδ᾽ ἐπεξιὼν — τραύματος vulgo, etiam in Vienn., τοῦ τραύματος. Articulum expunxit Reisk. auctoritate Harl. τοῦ πράγματος Helmst.

6. τοῦτο dedi ex Reg. 3. Helmst. Schol. Vulgo τούτοις.

7. ἐπεχείρησας Harl. Mead. ἐγχείρησας.

8. Ἀμφικτύονας. Harl. Helms. Ἀμφικτυόνας, et hi codd. semper habent in hoc vocablo accentum in penult. Vienn. Ald. Ἀμφικτίονας.

10. Ἀμφικτύονας Vienn. Ἀμφικτυονες.

189. 1. πολλῆς Helmst. πολλῆς τῆς.

2. μὲν Vienn. μὲν οὖν.

3. πρεσβεύσειν Helmst. πρεσβεύειν.

6. ἐξομουμένους ἐμέ. Harl. Vienn. ἐξομνυμένους.

7. ἐκ τοῦ δήμου Vienn. ἐκ τοῦ νόμου.

8. ἀρρωστίαν μου. Vienn. ἀρρωστίαν — ἐπεὶ Harl. Helmst. ἐπειδὴ — συμπρέσβεις Vienn. πρέσβεις.

10. ἀνέστρεψαν Harl. ἀνέτρεψαν — δυνάμειος Vienn. δυνάμεως.

11. προσαναγκάζοντος Vienn. προσαναγκάζοντες.

14. κατηγορεῖς. Harl. Taylor. κατηγόρεις.

27. 21. ἑνδεκάτου δὲ Harl. ἑνδεκάτου — ἀπὸ dedi ex Regg. 1. 2. Mead. Helmst. Vienn. Vulgo ὑπὸ — συμπεμφθέντος Vienn. συμπεφθέντος.

190. 2. οὔτε ἐν ταῖς ὁδοῖς Vienn. εἴτε ἐν τοῖς ὁδοῖς.

§. pag. lin.

3. ταὐτὸ Vienn. τἀυτὸν

η

6. τοῦθ᾽ ἡμῖν Vienn. τῶθ᾽ ὑμῖν.

7. οὔτε ἐλθόντας Vienn οὔτ᾽ ἐθέλοντας.

8. οὐδὲν ἐνεδέχετο Bern οὐκ ἐνεδέχ. — ἐνεδέχετο Harl. ἐδέχετο Mead. ἐνέχετο prima manu. — τῶν περὶ dedi ex libris omnibus. Vugo τῶν deest.

9. ὡς] Ex Wolfii con. scripserunt recentiores ὤν.

10. ἔχων Harl. ἔχον.

12. στρωματόδεσμα. Vinn. στραματόδεσμα.

15. καὶ dedi ex Harl. Helmst. et Vienn. Vulgo ἢ.

191. 1. δὲ ἀπαλλαττόμενος Vienn. δ᾽ ἀπαλλαττόμενος.

2. ἑκάστῳ Reisk. dedi ex Harl. Regg. 2. 3. et Helmst., quibus accedit Vinn. — Ald. et Steph. ἑαυτῷ. Wolfius ex conj. κατὰ, quod retinuit Taylor.

7. δὲ τῶν Mead. δὲ καὶ τῶν, quod Reiskius receperat.

28. 192. 5. ἐκ Θρᾴκης. Helmst ἐν Θρᾴκῃ – ἀνεγνώσθη Vienn. ἀνεγνῶσθαι.

6. ἀνεγνώσθη — ἐπρεσβεύσαμεν desunt in Mead.

7. πρὸς τῷ dedit Reisk. ex Mead. Helmst. Scalig., quibus accedit Vienn. — ἀπολαβεῖν Helmst. λαβεῖν.

11. ἠβούλετο Reisk. tacite dedit ex Harl., opinor, et Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo ἐβούλετο.

12. ἀκούσατε Harl. ἠκούσατε.

14. ἤδη λόγοις Mead. λόγοις ἤδη.

15. συνειλεγμένων Vienn. συνηλεγμένων.

16. δοκοίησαν Sic dedi cum Coisl. Harl. Wolf. et Tayl. — δοκοίημεν Scaliger. δοκοίης ἂν Steph. Vienn. δοκείης ἂν Ald. δοκείησαν. Reisk. δοκοίη ἂν Helmst.

193. 1. εἰπεῖν Reisk. e conj. εἶπον.

2. εἰ Mead. εἰς — τοὺς ὑπηρέτας Scalig. τοὺς ἡμῶν ὑπηρέτας.

3. νομίζω Mead νομίζεται.

4. καθ᾽ ἡμᾶς Vienn. μεθ᾽ ὑμᾶς.

5. λέγω Vienn. λόγῳ.

6. δὲ Helmst. δή.

10. τοῦ δήμου Scalig. τὸ τοῦ δήμου. Pro δ᾽, quod antecedit, Helmst. δή.

14. παῤῥησίας Vienn. παρησίας.

16. ταῦτ᾽ ἄν. Vienn. ταῦτα κἂν — ἠξίωσεν Wolf. Helmst.

§. pag. lin.

194. 1. *κατέλιπον* Wolf. de conj. *κατέλιπε*. Vienn. *ἐγκατέλειπεν*.

2. *μὴ* Helmst. Vienn. *μή τι*. — *πείθωσιν* Vienn. *πίθωσιν*.

29. 3. *δὴ* Helmst.

4. *ἑτέρων χώραν* Helmst. *ἑτέραν χώραν*.

5. *πέμπειν* Harl. *πέμψειν* — *αὐτοὺς δὲ* Vienn. *αὐτούς*.

6. *ὧν* Helmst. *ἦν*.

7. s. *στρατηγὸς* Helmst. *ὁ στρατηγὸς* — *ἀξίωμα* —— *Θηβαίοι* desunt in Vienn.

10. *προστασίαν* Harl. *προστᾶσαν*.

11. *παμμέγεθες* Ald. *πᾶν μέγεθες*.

195. 1. *Βοιωτιάζει*. Vienn. *Βοιωτιάζειν* — *τοιαυταῖ τὰ λεγόμενα*. Sic dedit Reiske ex Helmst. Vulgo *ταυτὶ λεγόμενα* Vienn. *τοιαυτὶ τὰ λεγόμενα*.

2. *οὗτος* dedi ex Mead. et Harl. Vulgo *οὑτοσί*.

3. *ἐγὼ δ'* Ald. *ἐγὼ δὲ* — *δεινὰ* Harl. *κοινά*.

4. *μὴ συνταράττειν*] *Μὴ* ex conj. Marklandi recepit Reisk. Vulgo abest, etiam in Vienn. — *ἡμᾶς* Mead. *ὑμᾶς*.

5. *ἀλλήλας* Helmst. *ἀλλήλους*.

8. *κρινεῖ* Harl. *κρίνει* — *ὧν ἂν* Helmst. *ἄν*.

9. *τε* Vienn. *ἤ*.

13. *Μαρτυρία*. Helmst. *μαρτυρίαι τῶν συμπρέσβεων*.

30. 196. 1. *συνελέγησαν* Helmst. *συνελέχθησαν*.

2. *Πέλλαν* Mead. *Πέλαν*.

3. *παρῆειμεν* Ald. *παρεῖημεν*. Wolf. *παρῆμεν*.

4. *οὐ καθ'* Vienn.

5. *εὐδοκίμει*. Sic dedit Reisk. ex Mead., cui accedit Vienn. Vulgo *εὐδοκιμεῖ*.

6. *κατὰ* Helmst. *μετά*.

10. s. *δὲ* dedi ex Helmst. et Wolf. Vulgo *γὰρ* — *τοῦ λέγειν* Helmst. *τοῦ πρῶτος λέγειν καὶ* Vienn. *τοῦ πρῶτος λέγειν*. — *τινὰ κατὰ* Mead. *τινὰ εἰπὼν κατά*.

12. *ὑπειπὼν* Vienn. *ἐπειπών*. In Mead. deest. Helmst. *ἐπειπὼν κατὰ τῶν συμπρέσβεων*.

13. *ἥκομεν* Reisk. ex Harl. dedit *ἥκοιμεν*. — *ὑπηργμένων* Mead. *ὑπαργμένων*.

197. 4. *δεύτερον* Wolfius de suo *δευτέραν* — *ὑπανέγνω* Vienn. *ἐπανέγνων*.

6. *τρίτον δὲ* Wolf. *τρίτην δέ*. Vienn. *τρίτον* sine *δὲ*.

§. pag. lin.

8. προςέθηκε Vienn. προςέθηκεν.

10. ἐπήγετο dedi cum Scalig. Helmst. Vienn. Vulgo ἐπῆγε. — τὸ καὶ περὶ Harl. τὸ περὶ.

11. ἐπιμέλειαν τὴν αὐτοῦ. Sic Reiske dedit, inprimis Helmst. secutus, in quo tamen τὴν deest. Vulgo ἐπιμέλειαν τὴν ἐπ᾽ αὐτοὺς, Vienn. ἐπιμέλειαν τὴν ἐπ᾽ αὐτοῦ.

16. s. βουλομένους Helmst. Vienn. βουλευομένους. — καὶ τί γε δὴ Vienn. καὶ δή γε.

18. τοὺς Φιλίππου Harl. τοῦ Φιλίππου.

19. ἐμισθώσατ᾽ αὐτοῖς Vienn. ἐμισθώσατο αὐτοῖς. Mead. ἐμισθώσατ᾽ ἂν τοῖς — ὀρικὰ Vulgo ὁρικά.

198. 1. s. ἐφ᾽ ἵππου — ἀλλὰ desunt in Harl. — συμπαρήει Helmst. συμπαρήει αὐτὸς.

3. ἤδη Helmst. Vienn. δή.

5. συμπιεῖν Mead. συμποιεῖν.

6. μνημονικὸς Vienn. μνημονικῶς Helmst. et Vienn. addunt εἰ.

8. ἦν Helmst. εἶναι.

9. γέλωτες Vienn. γέλωτος.

31. 13. ἀπαιδευσίαν Helmst. ἀπαιδευσίαν καὶ ἀναισχυντίαν.

15. πέμψειαν. Sic dedit Wolfius, Taylor, Steph. Scalig. Reisk. Vienn. Ceteri πέμψει.

19. προειπὼν Harl. Mead.

21. καὶ ἐν τοῖς λόγοις Sic dedi ex Harl. Helmst. Vienn. Vulgo καὶ τοῖς λόγοις. Marklandus conjicit κἀν. Reisk. dedit κἂν.

199. 1. καὶ περὶ] Sic dedit Reisk. ex Mead. Harl. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo περὶ.

2. περὶ τῶν ἱερῶν Harl. περὶ ἱερῶν.

5. καθιστάναι Helmst. Vienn. καθεστάναι. — μὴ δυνατὸν Harl. ἀδύνατον.

9. περὶ Wolf. ἐπὶ. In Mead. deest — πατρίων Vienn. πατρῴων.

10. δὲ ἐξ Vienn. δ᾽ ἐξ — κτίσιν Harl. κτῆσιν.

11. σύνοδον γενομένην Helmst. σύνοδον τὴν γεγενημένην.

13. s. ἀνάστατον Vienn. ἀνάστασιν Ald. ἀνείστατον.

14. μηδ᾽ ὑδάτων Harl. μήθ᾽ ὑδάτων — ναματιαίων Mor. ναματίων.

15. παραβῇ Bern. παραβαίη et παραβαίνῃ Ald. Steph. παραβολῇ.

200. 1. στρατεύσειν Vienn. στρατεύειν.

§. pag. lin.

2. συνειδῇ] Sic dedit Reisk. ex Harl. Mead. Coisl. Regg. 1. 2. 3. Helmst., quibus accedit Vienn. Ald. Steph. συνιδῇ.

3. κατὰ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ Helmst. et Vienn. κατὰ τῶν ἱερῶν.

32. 6. δοκεῖ Helmst. δοκοίη. — κατεσκαμμένας Mead. κατασκαμμένας.

7. s. καὶ ἔνορκοι Vienn. ἔνορκοι.

8. κατηριθμησάμην Reg. 2 Helmst. Vienn. καὶ ἠριθμησάμην. δ' ἔθνη Ald. ἔθνη.

201. 2. s. Περραιβοὺς Harl. Πεῤῥεβοὺς — Λοκρούς, Οἰταίους, Φθιώτας, Μαλεῖς Vienn. Λοκρούς τε καὶ Φθιώτας, Μαλεεῖς, Οἰταίους. Pro Οἰταίους habet Harl. Οἰτέους.

202. 1. Μαλεεῖς Scalig. Μελεεῖς.

2. ἕκαστον deest in Harl.; Vienn. ἑκάστου — γενόμενον Helmst. Vienn. γινόμενον.

3. ἐλαχίστῳ dedi ex Helmst., ut Scaliger volebat. Vulgo ἐλάττονι. — Κυτινίον Vienn. Κοιτινίου.

5. τὸν Ἐρετριέα Wolfius de suo τὸν Ἐρυθραῖον — καὶ Πριηνέα deest in Harl.

8. δὲ τῶν Ἀμφικτυόνων Helmst. δὲ ἁπάντων τῶν Ἀμφικτυόνων. Scalig. δὲ τῶν Ἀμφικτυόνων ἁπάντων.

203. 1. καταλήψεως Ald. καταλείψεως.

2. s. χειρουργήσαντας Helmst. χορηγήσαντας.

5. δυνάμει Wolfius δυνάμει, ἔφην: quod in nullo est Ms.

6. ἀπολήψῃ Harl. ἀπολήψει. Ald. ἀπολείψῃ.

8. οὓς δ' ἐγκαταλείψεις, ἀδικήσεις, χρήσῃ δ' ἐχθροῖς. Reisk. dedit ex Reg. 2. et Helmst. οὓς ἐγκαταλείψας ἀδικήσεις, χρήσῃ ἐχθροῖς.

9. φίλοις Vienn. φίλους.

12. καὶ Φίλιππος Vienn.

13. πρὸς ὑμᾶς Helmst. Vienn. εἰς ὑμᾶς.

204. 1. ἐῤῥήθη dedi ex Helmst. Vulgo, etiam Vienn., ἐῤῥέθη. — δὲ οὐχ Vienn. δ' οὐχ.

2. s. πότερον Vienn. πρότερον.

3. προθυμηθεὶς Harl. προμηθεὶς — ἐργάσασθαι ἀγαθὸν Helmst. ἀγαθὸν ἐργάσασθαι.

4. εὐδοξεῖν Vienn. εὐεξεῖν.

33. 6. ὀλίγων Harl. δι' ὀλίγων.

7. ἡμερῶν Harl. καιρῶν.

§. pag. lin.

9. *ὦ Ἀθηναῖοι* Helmst. *ὦ ἄνδρες Ἀθ.*

11. *Βοιωτίαν* dedit Reiske ex Harl. Mead. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo *Βοιωτίας* — *ἡγούμην* dedi ex Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *ἡγοίμην*.

12. *Θήβας* Wolf. ejusque asseclae *Θηβῶν* sine libro Ms. — *Κλεοχάρης* Helmst. *καὶ λεοχάρης*. — *Χαλκιδεὺς* Vienn. *Χαλκειδεύς*.

205. 1. *ὑμῶν* Mead. Harl. *ἡμῶν* — *Φιλίππου* Harl. *Φιλίππῳ* — *φαίη τὴν* Vienn. *φαίη τ' ἄν*.

2. *καὶ τὸ*] Sic dedit Reisk. ex Harl. Mead. Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *ὡς καὶ τὸ*.

4. s. *ἀπόῤῥητα. ταῦτα* Bern. *ἀπόῤῥητα ταῦτα*. Mead. *ἀπόῤῥητα. καὶ ταῦτα*.

5. *ἐπηγγέλθαι* Vienn. *ἐπαγγέλθαι*.

7. *μέλλουσαν βουλεύεσθαι* Harl. *βουλεύεσθαι μέλλουσαν*.

8. *κἀκεῖνον* Helmst. *κἀκεῖνο*.

9. *ἀπαγγέλλειν* Harl. *ἀπαγγελεῖν*.

10. s *κωλυθείη* Vienn. *κωλυθείην* — *ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ὑμᾶς ἐροίμην* Harl. *ἐγὼ δὲ ὑμᾶς ἀδεῶς ἂν ἐροίμην*. Helmst. et Vienn. *ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἡδέως ἂν ἐροίμην*.

11. *πρεσβεῦσαι* dedit Reisk. ex Harl. Libri ceteri *πρεσβευτής*.

206. 1. *τοὺς τότε* Harl. Helmst. Vienn. nonnisi *τούς*.

3. *ἐπειγομένου* Vienn. *ἐπηγομένου* — *ὡς ἐδυνάμην* Harl. *ἐδυνάμην*. Post *ἐδυνάμην* addit Scalig. *ἐγώ*.

4. *σφόδρα ἀποδεχομένου* Harl. *ἀποδεχομένου*.

6. *τἀληθῆ* Helmst. *ἀληθῆ* — *ταὐτὰ* Steph. *ταῦτα*.

7. *ἅπερ καὶ πρὸς* Harl. Mead. Helmst. Vienn. *ἅπερ πρός*.

84. 9. *ἐξαναστὰς* Helmst. *ἀναστάς*.

13. *τότ' ἐξελέγχειν* Vienn. *τότε ἐξελέγχων*.

15. *σαυτὸν* Harl. *ἑαυτὸν* — *ἐπὶ τὴν πόλιν* Vienn. *τὴν πόλιν*. — *ὑστέρᾳ* dedi ex Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *ὑστεραίᾳ*.

16. *αἰσθέσθαι* Vienn. *ἥσθεσθαι*.

18. *σὺ καὶ* Vienn. *καὶ σύ*.

207. 1. *καὶ Φίλιππος* Helmst. *καὶ ὁ Φίλιππος*.

2. *ἥπερ* Bern. Reg. 1. Ald. et margo Steph. *εἴπερ*. Reg. 2. Helmst. *εἴ τι*.

3. s. *πρεσβεία* — *ὑστέρα* desunt in Mead.

4. *ἡ δὲ ὑστέρα* Vienn. *ἡ δ' ὑστέρα*.

§. pag. lin.

5. ἐγίνετο Helmst. et Vienn. ἐγένετο.

6. γὰρ τοῦ Bern. γὰρ ὅτι τοῦ.

8. Λοιδίαν Ald. Λυδίαν.

9. ὡς Φίλιππον Wolf. εἰς Φίλιππον.

10. Φιλίππῳ γράψαι Helmst. solum γράψαι.

208. 1. ὁ φεύγων Helmst. φεύγων — συκοφάντας Helmst. συκοφάντας ἐνθένδε.

4. s. ἀντειπεῖν Δημοσθένης Helmst. ὁ Δημοσθένης ἀντειπεῖν Vienn. nonnisi ἀντειπεῖν.

5. ὑπὲρ ὑμῶν Ald. Steph. ὑπὲρ ἡμῶν. Utrumque vocabulum deest in Helmst. οὐδ' ὁ Vienn. οὐδὲ ὁ.

6. ὁ περὶ τὸ Vienn. περὶ τὸ. Wolf. ἐπὶ τῷ. — γράφειν. Scalig. Helmst. Vienn. γράφειν λόγους.

35. 209. 2. ἥκουσι Vienn.

3. συνεσίτουν Scalig. συνεσιτούμην.

6. πώποτε Harl. ποτὲ.

7. ἄγωμεν dedi ex Regg. 1. et 3. Helmst. ἐγὼ μὲν. Vulgo ἄγομεν. — παραδιδῶμεν item ex Regg. 1. et 3. Harl. et Helmst. Vulgo παραδίδομεν — τούτους, quod antecedit, recepi ex Helmst. Vulgo deest.

8. συγχωρήσει ὁ Harl. συγχωρήσῃ ὁ Ald. συγχωρήσοιο Bern. γρ. συγχωρήσεις. γρ. εἰ συγχωρήσεις οὐ ὁ Vulgo συγχωρήσοι.

9. καταλύω Harl. λύω — ἤδη deest in Harl. — δημόσιος dedi ex Harl. Mead. Thoma M. Vulgo δήμιος.

10. ἂν Harl. ἐὰν — κελεύητε Mead. κελεύετε. — ἐνδέχεται δὲ] Sic dedit Reisk. ex Harl. et Scalig., quibus accedit Vienn. Helmst. ἐνδέχεται γάρ. Vulgo ἐνδέχεται.

210. 1. τῆς ἡμέρας deest in Vienn. — πρᾶξαι Helmst. διαπρᾶξαι. — ἕνδεκα Vienn. ἕνδεκα.

2. διαμεμετρημένη Vienn. Ald. δεδιαμετρημένη — φῶσιν Reisk. de suo post hoc verbum revocavit βασανιζόμενοι.

3. τουτωνὶ deest in Mead.

4. φείσησθε Mead. φείδησθε. — ἐξαναστάντες Harl. Mead. Helmst. Vienn. ἀναστάντες.

5. ἐὰν δ' Vienn. Ald. ἂν δέ.

6. δίκην deest in Harl. Mead.

8. συμπρέσβεων Helmst. πρέσβεων.

§. pag. lin.

9. *Μαρτυρία. Πρόκλησις.* desunt in Helmst.

10. *ἐν* Wolf. de suo *ἐπὶ.*

211. 1. *ἔγραψε* Vienn. *ἔγραψεν.* — *μεγάλα*] Sic dedi ex Mead. et Helmst. Vulgo *τὰ μεγάλα*, etiam Vienn. Reisk. de conj. *πάνυ μεγάλα.*

2. *Ἐπιστολὴ* Helmst. *ἐπιστολὰς*, jungens cum *γράφοντες.* *Ἐπιστολὴ Φιλίππου* Mor. In Vienn. prorsus deest.

36. 3. *Ἀκούετε* Vienn. All. *ἀκούσατε ὦ Ἀθηναῖοι* Helmst. *ὦ ἄνδρες δικασταί.* Vienn. *ὦ ἄνδρες.*

4. *τῶν συμμάχων τῶν ἑαυτοῦ*] Sic dedit Reisk. ex Harl. Mead. Reg. 2. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo deest secundum *τῶν.* Pro *ἑαυτοῦ* Reg. 2. *ἐμαυτοῦ.*

5. *γέγραφε* dedit Reisk. ex Reg. 3. et Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *γέγραφα.*

10. *μεταξὺ* Harl *με κακῶς.*

11. *δόξει* Vienn. *δόξῃ.*

14. *αὑτοῦ* Harl. Vienn. *αὐτοῦ.* In Mead. deest.

17. *Φαλαίκου* Mead. Harl. *Φαλέκου* — *δρομοκήρυκες*] Sic Reiske, quamquam aegre, ex Harl. Helmst. Harpocrat., quibus accedit Vienn. Vulgo *δημοκήρυκες.*

212. 1. *ἐκεῖσε* deest in Helmst. — *ἐμοὶ* Harl. *ἐμῶν.*

2. *παρεδέξαντο* Harl. *παρεδέχοντο.*

5. *διὰ τὴν τύχην* Harl. *τὴν τύχην.* — *διὰ τὸ μῆκος* Harl. *τὸ μῆκος.*

8. *μὲν γὰρ* Helmst. *γάρ.*

213. 2. *τρίτον.* Reisk. ex Harl. *τρίτῃ.*

4. *συνήθως* Harl. Helmst. *συνήθης.* Sic etiam Vienn., sed correctum ex *συνήθεις.* — *τέταρτον*] Reisk. *τετάρτῃ* de suo. Quod sequitur *δ'*, abest ab Helmst. Vienn. *δέ.*

5. *μελλόντων ἔσεσθαι* Harl. solum *ἔσεσθαι.*

37. 6. *στρατεία* dedit Reisk. ex Harl., cui accedit Vienn. Vulgo *στρατιά* — *πρόδηλος* Harl. *πρόδηλον.*

7. *πρὶν ἢ τὴν* Harl. *πρὶν τῇ* Mead. *πρὶν τήν.*

8. *ὑμᾶς εἰρήνην* Harl. Helmst. *ἡμᾶς εἰρήνην.* — *πρὸς ὑμᾶς* Harl. Helmst. Vienn. *πρὸς ἡμᾶς.*

9. *παραδώσειν* Harl. *δώσειν.*

214. 2. *ὑμῶν* Harl. *ἡμῶν.*

3. s. *ταῦτα* — *μέχρι* desunt in Harl.

§ pag. lin.

6. *ἐπαγγελλομένους* restitui, quum Reiskius ex solo Reg. 3. dederat *ἐπαγγειλαμένους*, praeeunte Wolfio.

215. 1. *ἀπαγγέλλουσι* Helmst. et Vienn. *ἐπαγγέλλουσι.* — *μόνοι* Vienn. *μόνον.*

5. *τὰ παρ᾽ αὐτοῖς* Ald. Steph. *παρ᾽ αὐτοῖς.*

6. *διελέλυσθε* Vienn. *διαλέλυσθε* — *περί τε τῆς* Helmst. et Vienn. *περὶ τῆς.*

7. *ἠκούετε* Mead. *ἀκούετε.*

11. *δεδηκότας* Harl. *δεδεκότας.*

12. *κάλει μοι* Harl. *κάλει.*

14. *Καλλικράτην*] Sic dedit Reisk. ex Mead. Harl. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo *Καλλιστράτην.* Scalig. *Καλλίστρατον* — *Μεταγένην* dedit Reisk. ex Helmst., quocum consentit Vienn. Vulgo *Μεταγένη.*

15. *Ἐπιστολὴ* Helmst. *Μαρτυρίαι. Ἐπιστολή.* Vienn. *Μαρτυρία. Ἐπιστολή.*

38. 16. *ὦ Ἀθηναῖοι* Helmst. Vienn. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.* — *παραναγινωσκομένων* Mead. *παραγινωσκομένων.*

17. s. *γραμμάτων* Helmst. *πραγμάτων.* — *ὑμῖν* dedit Reisk. ex Harl. et Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo *ἡμῖν* — *προσδιαμαρτυρησάντων* Harl. *διαμαρτυρησάντων.*

19. *ἡμῖν* Helmst. *ὑμῖν.*

20. *Λακεδαιμονίοις* Helmst. *τοῖς Λακεδαιμονίοις.*

21. *αὐτοὶ* Harl. *αὐτὸν.*

216. 1. *διέκεισθε* Harl. *διάκεισθε.* — *πάντες* Harl. Mead. *πάντων.*

2. *καὶ τῷ* Mead. Harl. Helmst. Ald. *καὶ τὸ.*

4. *μεθ᾽ ἡμῶν* Harl. *μεθ᾽ ὑμῶν.*

5. *φανερῶς ἐν Μακεδονίᾳ* Helmst. *φανερῶς πρὸς Μακεδονίαν.*

7. *οἱ τῶν Θηβαίων* desunt in Vienn.

10. *ὑμῶν* Harl. *ἡμῶν.*

11. *κατοικιεῖ* Harl. Vienn. Ald. *κατοικεῖ.*

13. *ὁρῶν* Reiskius de suo *ὁρῶσιν* — *Φίλιππος* Vienn. *ὁ Φίλιππος* et sic vulgo. Reisk. articulum delevit cum Harl.

14. *ἐξιέναι* Wolfius de suo *ἐξιέναι κελεύων.* — *πάσῃ τῇ δυνάμει* Harl. *πάσῃ δυνάμει.*

15. *πολεμικοὶ* Harl. *πολέμιοι* — *καὶ τὴν* Harl. *τήν.*

53. 217. 6. *μήπω* Scalig. *οὔπω* — *Φαλαίκου* dedit Reiske ex Bav., Harl. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo *Φιλίππου.*

§. pag. lin.

9. *μεταπεμπομένου* Vienn. *ἢ μεταπεμπομένου*. Harl. *μεταπεμπόμενοι*.

218. 1. s. *καλλίων οὗτος ἦν ὁ καιρὸς* Harl. *καλλίων ἦν ὁ καιρὸς οὗτος*.

5. *ἐφ' ἣν τολμᾷς* Vienn. *ἐφ' ἧς τολμᾷς*.

6. *οὔπω καὶ τήμερον* Scalig. *οὔπω μέχρι τῆς τήμερον* — *τεθέληκας* Mead. *ἐθέληκας*.

219. 1. *παραπρεσβεύσαντα* dedit Reisk. ex Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *παραπρεσβεύσασθαι*.

2. *φθονεῖς* Harl. et Vienn. *φθονήσεις*.

4. *πόλεως* Vienn. *πόλεως ὡς* — *τεθορυβημένης* Vienn. *τεθορυβομένης* (η superscr.).

5. *ὁπλιτῶν* Helmst. et Vienn. *πολιτῶν*.

6. *ὑμετέραν* Scalig. *ἡμετέραν*.

7. *προϋπῆρχε* Vienn. *προϋπῆρξε*.

220. 2. *ἐλθεῖν* Helmst. *ἐξελθεῖν* — *Δέρκυλλον* Ald. et Steph. *Δέρκυλον*.

3. *καὶ * τοὺς* Wolf. *καὶ εἰς τούς*. Ego stellulam apposui, ut signum, aliquid deesse — *ὑποσπόνδου* Scalig. *ὑποσπόνδους*.

6. *Θηβαίων πρέσβεων* Vienn. *Θηβαίων*.

7. *Φιλίππῳ* Scalig. *τῇ πόλει*.

40. 221. 4. *ἐκώλυσα* Harl. *ἀπώλεσα* — *οὐχὶ* Harl. *οὐ*.

7. *συνηγόρους* Vienn. *συνηγορεῖν*. — *δ' ἀπὸ* Vienn. *δὲ ἀπὸ*.

9. *Οἰταίων* Mead. *Οἰτέων*, sed alterum in margine cum *γρ*.

10. *κατὰ τοῦ κρημνοῦ* Vienn. *κατὰ κρημνοῦ*.

11. *εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας* Vienn. *εἰς Ἀμφικτύονας*.

12. *Φάλαικος* Harl. *Φάλακος*. — *τύραννος* Helmst. *ὁ τύραννος*.

222. 1. *ἀπὸ τῆς* Harl. *ἀπό*.

2. *ἠρημένους* Vienn. Ald. *εἰρημένους*.

3. *Πυθίων* Vienn. *Πύθων* — *ἀπόδοτέ μοι*. Harl. *ἀπόδος*.

4. s. *σωτηρίαν* deest in Harl. — *Συνηγορία Βοιωτῶν καὶ Φωκέων* desunt in Helmst. et Vienn. In Harl. deest *καὶ Φωκέων*. — *Πῶς* Harl. Ald. *ὡς*. Vienn. *καὶ πῶς* — *πάθοιμι, εἰ* Vienn. *πάθοιμι*.

6. *καὶ* deest in Vienn.

7. *Βοιωτῶν* Harl. *Θηβαίων*.

41. 8. *ἐτόλμησε* Harl. *ἐτόλμει*.

9. *ἔκρινον* deest in Mead.

§. pag. lin.

10. πορνείας Vienn. πονηρίας — παρειλήφασι Vienn. παρειλήφασιν.

12. φημίζουσι dedi ex Vienn., qui habet φημίζουσιν. Vulgo φημίζωσι. Ald. φημίξουσι.

13. ἥκειν Vienn. ἥκει — νῦν deest in Harl.

14. ἔχω Harl. ἔχων.

15. φήμη, καὶ Scalig. φήμη τῇ.

17. καὶ deest in Mead.

18. ἑκάτερον Helmst. ἑκάτερον ἐγὼ — φήμη μὲν Helmst. φήμη μὲν γάρ.

19. πολιτῶν Mead. πολλῶν.

22. διαβάλλῃ Harl. διαβάλλει.

23. Θεῷ· τῶν Harl. Θεῷ· τῇ δὲ φήμῃ τῶν.

25. ταὐτὸν Harl. ταὐτὸ.

42. 223. 1. ἐπὶ πολλοῖς. Harl. πολλοῖς. Quod sequitur μὲν, deest in Mead. — κατηγορημένων Harl. et Vienn. κατηγορουμένων.

2. ἠτιᾶτο εἶναί με Vienn. ἠτιᾶτό με εἶναι.

3. ἅμα Helmst. ἀλλὰ — φανῆναι Vienn. Ald. φανεῖναι Mead. εἶναι. — ἔδει dedit Reisk. ex Harl., quocum consentit Vienn. Vulgo δεῖ.

4. ἄστοργον Harl. καὶ τὸν λόγον.

5. τοῦ μὲν οὖν Harl. τοῦ μὲν.

9. καλῶς Ald. καὶ καλῶς. Reisk. e conj. Marklandi εὖ καὶ καλῶς.

224. 1. ἐμῶν Helmst. νόμων.

2. εἰς Μακεδονίαν Harl. ἐν Μακεδονίᾳ.

3. σὺ μὲν οὖν dedit Reisk. ex Harl. et Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo οὖν deest — ὦ Ἀθηναῖοι Harl. Ἀθηναῖοι.

4. ὡς * ἐπαιδεύθην Reisk. de suo, ὡς καλῶς ἐπαιδεύθην. Ego Mss. secutus sum, cum signo, videri aliquid deesse.

5. ἐστὶ deest in Harl.

6. ἐνενήκοντα Helmst. ἐνενήκοντα.

7. νέῳ μὲν ὄντι Helmst. νέῳ ὄντι.

11. φατρίας Scalig. φρατριᾶς.

226. 1. συγκατάγειν Helmst. συγκατήγαγεν.

2. ἐλευθέρους Harl. ἐκ μέρους. — συμβέβηκεν Harl. συνέβαινεν. — εἶναι καὶ τοὺς Vienn. εἶναι αὐτούς.

§. pag. lin.

4. προφαίνεται. Vienn. προυφαίνεται. Harl. φαίνεται.

6. ἐπὶ τῶν τριάκοντα deest in Harl. — Helmst. collocat post Κόρινθον.

8. οὐ γὰρ ἂν τολμήσαιμι] Sic dedit Reisk. ex Harl. Coisl. Regg. 1. 2. 3. Mead. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo καὶ γὰρ ἂν ἀμφισβητήσαιμι.

9. ἐνεγράφης Harl. Mead. ἐνεγράφεις.

227. 1. τὸν Ἀφιδναῖον. Vienn. τὸν Ἀφνιδαῖον.

2. τὰς χεῖρας deest in Harl. et Mead.

43. 3. Φιλοχάρης Mead. Φιλοκράτης a man. pr.

4. ἀγεννεῖς scripsit Reisk. ex Harl. Coisl. Regg. 1. 2. 4. Helmst. Scalig., quibus accedit Vienn. Vulgo ἀγενεῖς.

9. μὲν ὑπὲρ Harl. ὑπὲρ — τῶν Περσῶν Harl. Helmst. Περσῶν.

228. 1. πάρεστι Ald. πάρηστι.

3. δὲ καὶ κατὰ Vienn. δὲ κατά.

4. πόῤῥωθεν Harl. πόῤῥωθε. — εἰ deest in Vienn. — ὃς Reg. 1. Coisl. Harl. Mead. ὡς.

6. δημότας Harl. δήμους.

229. 1. εἰσεληλύθασι Vienn. εἰσεληλύθασιν — δικάσοντες dedi ex conj. Markl. Vulgo δικάζοντες. Vienn. διδάσκοντες.

2. προσέχουσι Vienn. προσέχουσιν.

6. οἰόσπερ σὺ Vienn. οἵουσπερ σύ.

230. 1. τουτό γ' Vienn. τοῦτο.

44. 2. ὦ Ἀθηναῖοι Helmst. ὦ ἄνδρες.

3. εἰσὶ Vienn. εἰσίν.

4. υἱοὶ Helmst. Vienn. υἱεῖς — δεῦρο ἥκω] Δεῦρο addidi ex Helmst. Vienn. Scalig. Vulgo deest.

6. ὃ νῦν δὴ ἐρήσομαι. Sic dedit Reisk. ex Coisl. Harl. Mead. Vulgo ᾧ νῦν ἤδη χρήσομαι.

7. δοκῶ ἂν Helmst. δοκῶ.

8. πατρῴων μετουσίᾳ Helmst. μετουσίᾳ πατρῴων.

9. τούτους τοὺς Harl. Mead. τούτους — ἀνθρώπων Harl. ἀνθρώπους.

10. πλείονος Harl. πλείονα.

11. ποίᾳ Harl. ποίων.

15. ἐσμὲν deest in Harl.

16. ἄκων Harl. ἑκών.

231. 1. κατὰ Scalig. μετά.

§. pag. lin.

2. *τὰ γεγεννημένα* Bern. *τὰ οὐ γεγεννημένα* Reisk. *τὰ μήποτε γεγεννημένα.*

232. 1. *ὡς ἔστι* Bern. *ὥς ἐστι γεγεννημένα* — *λέγει* Ald. et Steph. *λέγειν.*

2. *προςτίθησιν ἄρα*] Sic dedi ex Helmst. Scalig. Vienn. Vulgo *προςτίθησι.*

3. *ὡς* Helmst. *ὃς* — *παρὼν* Harl. *παρ' ὧν* — *μιμούμενος* Mead. *ἔτυχε παραμιμούμενος.*

8. *ἐφ' ᾧ* Bern. *ὑφ' ᾧ* — *ὑφ' ὑμῶν* Vienn. *ὑφ' ἡμῶν* Ald. *ἐφ' ὑμῶν.*

10. *διέβαλλε* Mead. *διέβαλε.*

45. 12. *ἡμῶν* Reiskius, auctore Marklando, inclusit.

13. *πυθόμενος* Helmst. *πειθόμενος.*

233. 1. *προςαγαγόμενος* Harl. *προςαγόμενος.* — Wolf. de suo *προςαγαγόμενος τοῦτον.*

3. *ἐθελήσῃ σχετλιάσαι* Vienn. *ἐθελήσει σχετλιάσαι* — *εἰς οἰκεῖαν* Harl. *οἰκείαν.*

5. *πεντακοσίας μὲν ἤδη δραχμὰς ὑπισχνεῖτο αὐτῷ δώσειν* desunt in Vienn.

8. *παρούσης ἀπορίας ἑαυτῷ* Helmst. *παρούσης ἑαυτῷ ἀπορίας* — *ἑαυτῷ* Vienn. *αὐτῷ* Scalig. *ἑαυτοῦ.*

9. *πλεῖστον* Vienn. *πλείστου.*

10. *τοιοῦτον* dedi ex Helmst. et Vienn. Vulgo *τοιοῦτο.*

234. 1. *Ὀλύνθιον* Scalig. *τὸν Ὀλύνθιον.*

3. *Αὐτοκλέους* Harl. *Αὐτοκλέα.* — *Ἀριστείδην* Vienn. *Ἀριστείδην.*

4. *Κηφισιέα* Ald. Steph. Vienn. *Κηφισιέα.* Helmst. *Κηφισιέα.* *Μαρτυρίαι* Reisk. cum Helmst. Vulgo, etiam Vienn., *Μαρτυρία.* — *διομνυμένων* Mead. *διομουμένων.*

5. *μαρτυρούντων* Vienn. *μαρτυρούντων δ'.*

6. *ὡς οὗτος* desunt in Harl.

7. *καὶ κέχρηται* deest in Harl. Coisl. Reg. 2. Vienn. *καὶ ὡς κέχρηται* Scalig. — *ὡς* deest in Harl.

8. *κατοδυράμενος* Harl. et Mead. *ὀδυρόμενος.*

235. 1. *προςεπαινέσας* Vienn. *προςεπενέσας.*

2. s. *ἀμπελουργείῳ* Harl. *ἀμπελουργίῳ* Helmst. *ἀμπελῶνι.* — *δεδεμένους* Vienn. *δεδεγμένους.*

3. *πότον* Ald. *τόπον.* Mead. *πόντον* — *ἐξῃτήσατο* Harl. *ᾐτήσατο.*

5. *καὶ ἀνοσίαν* deest in Vienn.

6. s. *ἔτη* recepit Reisk. ex Reg. 2. Scalig. Helmst. Vulgo deest, etiam in Vienn. — *ὑποκρινόμενος* dedit Reisk. ex

§. pag. lin.

Mead. Harl. Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo *ὑποκρινάμενος*.

236. 1. *γένοιτο* dedit Reisk. ex Mead. Harl. Helmst., quibus accedit Vienn. Vulgo *γε γένοιτο*. — *ἐγὼ δ᾽ ὁ* Vienn. *ἐγὼ δὲ ὁ*.

3. s. *παραθερμανθεὶς* Scalig. *διαθερμανθεὶς*.

5. *ἕλκοιμι τῶν τριχῶν* Helmst. *τῶν τριχῶν ἕλκοιμι*. — *ῥυτῆρα* Harl. *ῥητῆρα*.

6, *μαστιγοίην* dedi ex Helmst. Vienn. Scalig. Vulgo *μαστιγοῖμι* — *τὴν αἰχμάλωτον* Helmst. et Vienn. *αἰχμάλωτον*.

7. *ἐπιστεύσατε* Mead. *πιστεύσατε*.

237. 1. *τοιοῦτον* Wolfius de suo *τοιοῦτον ἐμοῦ*, Reisk. *τοιοῦτον αὑτοῦ*. — *γὰρ δὴ* Harl. *γὰρ* — *ὥςτε* deest in Harl., qui codex circa hunc locum lacunosus et corruptus est.

3. *ψηφίσμασι* Vienn. *ψηφίσμασιν* — *διὰ τούτου* Helmst. *διὰ τούτους*.

4. *στρατιὰν* Helmst. Vienn. *στρατείαν*.

5. *πολλάκι* Vienn. *πολλάκις*.

7. *ἀπηύρα* Ald. *ἀπεῦρα*.

238. 1. *ἓν* Vienn. *ἐν* — *εἰ* Harl. *ἔτι*.

2. *ἂν* Harl. *εἰ*.

3. *περὶ* Scalig. *κατὰ*.

45. 4. *χαλεπὰ* Ald. *χαλειπὰ*.

6. *ἐπὶ* Harl. *ὑπὲρ* — *τῆς σωτηρίας* Mead. *σωτηρίας* — *διαλογισμὸν* Helmst. *διὰ λογισμῶν* Mead. et Vienn. *λογισμὸν*.

7. *παρίστησι* Vienn. *παρίστησιν* — *κατηγορημένων* Vienn. *κατηγορουμένων*.

8. *ἐμαυτὸν* Harl. *αὐτὸν* — *κατηγορημένων* Vienn. *κατηγορουμένων*.

9. *ἐγὼ* deest in Harl.

11. *ὑπὲρ* Scalig. *κατὰ*.

12. s. *τῶν μὴ δοξάντων*] Sic dedit Reisk. ex Reg. 2. — Bern. *οὐ δοξάντων*. Vulgo, etiam in Vienn., negatio deest.

13. *τισὶ* Harl. Helmst. *τινὶ* Vienn. *τισὶν*.

239. 1. *πέπαυνται* Ald. et Steph. *πέπαυται*.

2. *ἀλλ᾽ ἀδικοῦντες* Vienn. *ἀλλὰ ἀδικοῦντες*.

47. 5. *συνῇδον γὰρ* Wolf. *συνῇδον δέ*.

7. *ἐκλήθην* Mead. *ἐκλήθη*.

12. s. *τῶν ἐκεῖ παρόντων οὐδένα* Harl. *οὐδένα τῶν ἐκεῖ παρόντων*.

§. pag. lin.

13. τῷ γε δῆλος Helmst. τότε δῆλος.

11. χοροῖς Vienn. χωροῖς.

240. 3. συμπρέσβεων Harl. πρέσβεων.

4. ὁ θεὸς μὲν Vienn. ὁ θεὸς — εὐσέβουν Scalig. ηὐσέβουν.

6. ἀνηλέητος, Bern. praeter hanc lectionem habet tres varias. ἀνηλεὴς, ἀνίλεως et ἀνελεήμων. Quod sequitur τις, deest in Mead.

7. συσπόνδων Helmst. ὁμοσπόνδων — καὶ συσσιτίων deest in Harl. et Vienn.

48. 9. παρεκάλουν Harl. ἐπεκάλουν; alterum tamen in marg. cum γρ. — ἐπ᾽ ἐκεῖνον Helmst. ἐπ᾽ ἐκείνῳ.

12. καὶ μετὰ τὴν] Sic dedit Reiske ex Coisl. Reg. 2. Mead. Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo deest καί.

13. κατηγάγετε Mead. καὶ κατηγάγετε.

241. 1. καὶ πάλιν Helmst. καὶ πάλιν αὐτοὺς.

3. μυρίοις ἄλλοις Harl. μυρίους ἄλλους — ἤδη deest in Helmst.

4. γὰρ deest in Harl. — καιροῖς Bern. κακοῖς — συμπεριφέρεσθαι Helmst. et Vienn. περιφέρεσθαι.

6. οὐ τῇ πόλει Mead. Harl. τῇ πόλει.

8. πράξεως Harl. πόλεως.

9. ἆρά γε οὐχ Harl. ἆρά γε.

242. 1. κέχρησαι Bern. κέχρησαι τῷ.

2. εἰς Mead. Harl. ἢ — γράφοντα Harl. γράφοντι.

3. Φορμίωνι Vienn. φέρων μίωνι.

8. τῆς ψυχῆς Helmst. et Vienn. ψυχῆς — ἐφόδια Vienn. εὐφόδια.

9. ζηλωτὴς Mead. ζηλωτὸς.

10. οὐ γὰρ προσδέχεται Harl. οὐ προσδέχεται.

11. ταῦτ᾽ ἐστὶν] Sic dedit Reisk. ex Helmst. Vulgo, etiam Vienn., τοῦτ᾽ ἐστὶν.

49. 14. ἕνεκα Helmst. ἵνα — παρόντος Harl. παρόντα.

16. εἶναί μοι Mead. εἶναι. — ἢ πότε Harl. ἤ ποτε.

243. 2. περίπολος Harl. περὶ πόλεως.

3. καὶ τούτων Vienn. καὶ τοὺς τούτων.

4. ἡμῶν Helmst. Wolf. ὑμῖν — παρέξομαι Scalig. παράξομαι.

5. ἐξελθὼν στρατείαν Vienn. στρατείαν ἐξελθών.

244. 1. μετὰ Mead. Harl. τὰ — μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν Vienn. μετὰ ἡλικιωτῶν.

§. pag. lin.

2. *Φλιοῦντα* Harl. *Φλυοῦντα.*

3. *Νεμεάδα* Helmst. *Νεάδα.*

4. *ἠγωνιούμην* Vienn. *ἠγωνισάμην.*

245. 2. *ἐν τοῖς ἐπιλέκτοις* Helmst. *σὺν τοῖς ἐπιλ.*

3. *ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων* deest in Harl. et Vienn. In Helmst. anteponitur verbo *στεφανωθῆναι.*

4. *ἥκων πάλιν* Mead. *πάλιν.*

5. *καὶ* omisit Wolfius. — *Τεμενίδου.* Mead. Harl. *Νινίτου.*

246. 1. *συμπρεσβεύσαντος* Mead. *παρακαλέσαντος* — *μοι δευρὶ* Helmst. *μοι καὶ δευρὶ.*

2. *τὰ περὶ* Vienn. *περὶ* — *κίνδυνον, οἷος ἦν, ἀπαγγείλαντος* Helmst. *οἷος ἦν, ἀπαγγείλαντος κίνδυνον.*

3. *κάλει* Vienn. *κάλει μοι.*

4. *Τεμενίδην* Harl. Mead. Ald. *Μενίτην.* — *καὶ τοὺς* Harl. *διὰ τούς.*

7. *ἐὰν ψεύδηται. Ψήφισμα. Μαρτυρίαι*] Haec desunt in Helmst. In Harl. et Vienn. desunt *Ψήφισμα. Μαρτυρίαι.*

50. 10. *ὑμῖν* Ald. *ἡμῖν.* — *τὴν τῶν παίδων τῶν ὑμετέρων κατόρθωσιν.* Vienn. *τὴν τῶν ἡμετέρων παίδων κατόρθωσιν.*

11. *ὑμᾶς ἀπαιτῶ* Helmst. *ταύτην ὑμῖν ἀπαιτῶ* Vienn. *ταύτην ὑμᾶς ἀπαιτῶ.*

13. *οὐ τοὺς Δημοσθένους ὑμᾶς ἐῶν* Harl. *οὐ Δημοσθένους. οὐ. οὐκ ἐῶν* — *ὑμᾶς ἐῶν προγόνους* desunt in Vienn.

247. 1. *ἡμῶν* Harl. *ὑμῶν.*

4. *συνταραχθέντες* Vienn. *συνταραχθέντος.*

7. *προκηρυκευσαμένου* Mead. *προκηρυκευσαμένους.*

8. *ὄντος προξένου* Vienn. *ὄντος τοῦ προξένου.*

9. *ἐχρησάμεθα αὐταῖς δὲ.* Helmst. Vienn. *ἐχρησάμεθα δὲ αὐταῖς.* Harl. et Mead. omittunt *αὐταῖς* — *ἔτη* deest in Helmst.

248. 3. s. *προςκατεσκευασάμεθα* Helmst. *προκατεσκευασάμεθα.*

4. *τοξότας* deest in Harl.

249. 1. *δημοκρατίαν* Vienn. *δημοκρατείαν.*

51. 3. *τοῖς τρόποις* Bern. *τοὺς τρόπους* — *οὐ μετρίαν* Harl. *μετρίων.*

4. *ὀλίγα* Mead. *ὀλίγον.*

6. *πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους* Mead. *πρὸς Λακεδαιμονίους.*

7. *ἢ τὸν δῆμον.* Ald. Vienn. *ἢ τὸν δ.*

§. pag. lin.

8. ἦρε] Ante Reiskium ἦρεν. Vienn. ἦρεν. — χίλια Bern. δισχίλια — μὲν γὰρ Harl. γάρ.

9. εἰς τὴν ἀκρόπολιν Harl. Mead. εἰς ἀκρόπολιν. Vienn. καὶ τὴν ἀκρόπολιν.

250. 1. νεωσοίκους Harl. νεωσήκους.

3. νότιον Helmst. νότειον.

4. ἐνεχείρησε Vienn. ἐνεχείρησεν.

6. νεμεθῆναι Ald. νεμηθῆναι.

251. 2. ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ Bern. ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ.

4. ἐκτησάμεθα Helmst. ἐκτίσαμεν — καὶ ἐντελεῖς Mead. ἐντελεῖς.

8. χρόνοις τούτοις Vienn. χρόνοις.

9. τοσαῦτα Vienn. τοσαῦτ᾽, Harl. et Mead. ταῦτα. — τἀγαθὰ Vienn. ἀγαθά. — δι᾽ Ἀργείους Vienn. δ᾽ Ἀργείους.

10. πεισθέντες ὑπ᾽ Mead. πεισθέντες δ᾽ ὑπ᾽.

12. τετρακοσίους Harl. Mor. τριακοσίους.

252. 1. ἐνεπέσομεν dedi ex Helmst. Vienn. Wolf. Vulgo ἐνεπέσαμεν.

52. 3. πολιτευθέντες Bern. πολιτευθέντων.

4. s. προστάντων τοῦ δήμου Harl. πρὸς τὰ τούτων δι᾽ ἡμῶν.

7. ἀναφθέντος Mor. Coisl. Mead. Helmst. ἀναφύντος.

253. 2. προσαγόμενοι Harl. προσαγαγόμενοι.

3. τῷ λόγῳ Helmst. τῶν λόγων.

5. πολέμοις ὅπλων Vienn. πολέμοις — ἁπτόμενοι Harl. ἀψάμενοι.

6. γινόμενοι Helmst. γενόμενοι.

8. καθιστᾶσι Helmst. καθιστῶσι — δημοκρατίας Vienn. δημοκρατείας.

10. ἡ ἡ δημοκρατία dedit Reisk. ex Helmst. Vulgo ἡ deest. Vienn. δημοκρατεία pro δημοκρατία — συναγωνιζόμενοι Vienn. συναγονιζόμενοι.

12. νῦν Harl. τοίνυν. — ἥκουσι Vienn. ἥκουσιν. — φασὶ Vienn. φασίν.

13. προλαβεῖν Ald. Harl. Mead. Vienn. προσλαβεῖν.

14. ἡμῶν Mead. ὑμῶν.

15. αὐτῷ συμφέρουσαν Bern. αὐτῷ μὴ συμφέρουσαν.

254. 2. τῶν ὅλων λόγων Harl. Mead. τῶν λόγων Bern. μόνων ὅλως λόγων. Wolf. μηδὲ τῶν ὅλων λόγων.

3. προσδοκίας. Bern. εὐθύνας.

4. ἐπιδείκνυμι Helmst. et Vienn. δείκνυμι.

53. 7. ὑμῶν Mead. Vienn. Ald. ἡμῶν.

9. προέλοιντο Mead. Harl. Helmst. Ald. προσέλοιντο. — ταυτὶ μὲν τὰ Helmst. ταυτὶ τὰ — μικρὰ παιδία Harl. μικρὰ μὲν παιδία.

§. pag. lin.

11. συμβήσεται Helmst. καὶ συμβήσεται.

12. πρόνοιαν ποιήσασθαι Helmst. πρόνοιαν ὑμᾶς ποιήσασθαι. Vienn. πρόνοιαν ἡμῶν ποιήσασθαι.

13. αὐτοὺς dedit Reisk. ex Helmst. Ald. et Steph. αὐτοῦ. Wolfius de suo αὐτά. Vienn. αὐτοῦ. — τὴν ὀργὴν Mead. τὴν ὁρμὴν. Absunt ab Harl. et in Bern. notatur delenda esse.

15. δε ὑμᾶς Vienn. δ᾽ ὑμᾶς — τοὺς τῆς ψήφου κυρίους Mead. τοὺς ψηφοκυρίους. Vienn. τοὺς τῆς ψήφους κυρίους.

255. 1. κακῷ ὄντι uncis inclusi, quoniam desunt in Harl. et Mead.

2. εἰσὶ παίδων Bern. ὄντες παῖδας.

3. πολλοῦ Bern. Helmst. πλείστου. — ἀναμνησθέντες Bern. ἀναμνησθέντας.

5. αὐτοὺς παρακέκληκα] Sic dedit Reisk. ex Bern. et Helmst., quibuscum consentit Vienn. Vulgo αὐτοὺς deest.

6. ἐμαυτὸν Vienn. ἑαυτὸν.

7. τύχην Mead. ψυχὴν.

10. καὶ μόνος ὑπομείνας Harl. καὶ μείνας.

12. ἐν τοῖς πολέμοις Helmst. ἐν πολέμοις.

14. πῶς δὲ Bern. πῶς γὰρ.

16. δέδοται Mead. δέδοται δὲ — κινδύνῳ Harl. Vienn. κινδύνῳ εὐεργέτῃ.

17. βεβίωκα Mead. διαβεβίωκα.

18. s. κάκιον οἰκεῖ, οὐδὲ ἐστέρηται τῆς πατρίδος, κατηγόρου τυχὼν ἐν τοῖς δήμοις. Vienn. κάκιον οἰκεῖ ἐν τοῖς δήμοις, οὐδὲ ἐστέρηται τῆς πατρίδος κατηγόρου τυχὼν ὅτ᾽ ἦσαν. Pro κατηγόρου Bern. ἐμοῦ κατηγόρου.

20. ἐκινδύνευσε dedit Reisk. ex Coisl. Mead. Helmst. Vulgo, etiam in Vienn., ἐκινδύνευσα.

21. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Harl. ὦ Ἀθηναῖοι. Mead. ὦ ἄνδρες.

22. τοῦ μὲν μηδὲν Harl. τοῦ μηδὲν.

25. αὐτῷ Vienn. αὐτῷ.

256. 2. ἐθελήσητε Vienn. ἐθελήσετε.

3. καὶ τῆς Harl. καὶ τοὺς τῆς.

4. καὶ κινδυνεύειν Vienn. κινδυνεύειν.

6. σωφρόνων ἀνδρῶν Harl. et Mead. σωφρόνων — Φωκίωνα Vienn. Φωκιδκίπωνα.

8. καὶ τῶν ἡλικιωτῶν Harl. καὶ ἡλικιωτῶν.

12. παραδίδωσιν Bern. γρ. παραδίδωμεν. γρ. παραδίδωσιν ὑμῖν καὶ ὁ νόμος.

Index Animadversionum.

T. indicat orationem *κατὰ Τιμάρχου*. P. orationem *περὶ παραπρεσβείας*. p. indicat paginam.

A.

E.

Z.

H.

Θ.

Λ.

M.

N.

Π.

P.

Σ.

Y.

Φ.

V.

X.

Ψ.

Ω.

Zürich, gedruckt bey Friedrich Schultheſs, 1823.